בינת הלב

נוסח עדות המזרח

בהוצאת מכון
שירת חדשה

ספרי מכון

שירה חדשה

ביון שהושקע בסידור זה ממון רב ומאות שעות עמל, לכן הננו להודיע כי כל זכויות ההדפסה, העתקה או צילום הטקסט, ביאור המילים, או חלק מהם, בין בארץ ובין בחו"ל, שמורות לפי דין תורה ולפי החוק הבינלאומי למכון "שירה חדשה".

להזמנות:

פאר היהדות – אליה יונה

05271-88812 02-6323387

פאר היהדות

Yitzchak Yosef
The Rishon Lezion Chief Rabbi of Israel

יצחק יוסף
ראשון לציון הרב הראשי לישראל

בס"ד, ח' תמוז תש"פ, 1326-4/פ'

דברי ברכה

הובא לפני גליונות של סידור תפלה **"בינת הלב"**, שסידר וערך היקר והנעלה, יראת ה' היא אוצרו, שמן תורק שמו, **כש"ת הרב אליה יונה נר"ו,** מתוקן ומדוקדק על פי הנוסחאות שהתקבלו בעדות הספרדים מזה שנים, ועל פי הגהותיו המדוקדקות של מרן מלכא פוסק הדור, אאמו"ר רבינו **עובדיה יוסף זיע"א**, והובאו בראשונה לפני יותר מ-30 שנה בסידור "חזון עובדיה". על פי הנוסחאות וההלכות המובאות בספרים ילקוט יוסף, והכל נעשה בהידור, באותיות מאירות, בטוב טעם ודעת, איישר חיליה לאורייתא. אשריו ואשרי חלקו שמזכה את הרבים.

ואולם הביא בסוגריים נוסחאות אחרות כגון שובר אויבים ומכניע זדים (מיניים) או בקדיש תתקבל קדם אבונא דבשמיא (וארעא) ועוד, אולם יש לדעת שהנוסח הנכון הוא לומר מה שכתב בסתמא, ומכניע זדים, ולא מה שכתב בסוגריים. ומה שיש שנתלו בדברי מרן החיד"א, אטו מרן זצוק"ל לא ידע מדברי החיד"א, ואכן ציין לדבריו ביחוה דעת, והשיב על זה, שאילו החיד"א היה יודע מדברי רוב הראשונים שגרסו ומכניע זדים, **כנוסח הירושלמי**, לא היה כותב לחתום ומכניע מינים, כי כמה ראשונים לא היו בדפוס בזמנו של החיד"א, וגם בסידור **המהרש"ו** כתב שגם **על פי הקבלה** יש לומר ומכניע זדים, וגם זה לא היה בזמנו של החיד"א, לכן אין להיתלות בדברי החיד"א, אלא יש להחזיר הנוסח שהיה לפני 100 שנה, ולחתום ומכניע זדים. וכן למחוק תיבת וארעא בקדיש תתקבל, וכן על זה הדרך.

והן אמת שאין לנו לשנות מהנוסח המקובל בידינו מדורי דורות, אך כל הנוסח המובא בסידור חזון עובדיה אינו שינוי ממה שנהגו, אלא כך נהגו לפני למעלה ממאה שנה, וב"ה מרן אאמו"ר זיע"א החזיר עטרה לישנה לנהוג כפי מה שנהגו. ללא שום שינוי בנוסחאות ממטבע התפלה, כי כבר כתב המהרי"ל בדרשותיו (דף מ"ז:) שאסור לשנות מנהג המקום בעניני תפלה בשום פנים, ויש סכנה בדבר למי שיעשה כן, וכן מבואר בספר חסידים (סי' תר"ז), וכ"פ הרמ"א (סי' תרכ"א ס"א),

ובספר מזבח אדמה (דף י') כתב, שרבינו הגדול רבי אברהם יצחקי, החרים בחרם גמור שלא לשנות שום מנהג בירושלים, אף מביכ"נ לביכ"נ, ובשו"ת התשב"ץ ח"ג (סי' ר"צ) מפיו לפידים יהלוכו על מי שירהיב עוז בנפשו לשנות מנהג שנהגו בנוסחי התפלות, וכ"כ בשו"ת שמש צדקה (או"ח סי' י"א) ובשו"ת לב חיים ח"ב (סי' ט) ועוד.

ולכן מה שכתבו באיזה סידורים אודות הטועה בעשי"ת וחתם מלך אוהב צדקה ומשפט, שאינו חוזר, יש לתקן ולכתוב שחוזר. והחולקים במחכ"ת התעלמו מהטענה שהמנהג היה תמיד שמי שחתם מלך אוהב צדקה ומשפט חוזר. וכך העידו על המנהג, הגאון רבי אברהם הלל, רבה של בגדאד לפני מאה עשרים שנה. וכן העידו על המנהג רבי אהרן בן שמעון, רבי יוסף ידיד הלוי,

הרב נתיבי עם, ועוד. וידוע מ"ש בתרוה"ד (סי' לד), שבמקום מנהג לא אמרינן סב"ל. ויש להוסיף שבתפלה לא אמרינן סב"ל, דהא בכל מה שיעשה יש ספק ברכה לבטלה. אם יחזור לברכת השיבה, י"א שעושה ברכה לבטלה, ואם לא יחזור להשיבה וימשיך להתפלל, כל מה שממשיך להתפלל לדעת הרי"ף הרמב"ם הרא"ש האו"ז ומרן הש"ע עושה ברכה לבטלה בקום ועשה. ובאופן כזה, אוי לי מיצרי ואוי לי מיוצרי, הדרינן להאי כללא דקיבלנו הוראות מרן. ולכן חייב לחזור לברכת השיבה. וכמו שביארנו כ"ז באורך בילקוט יוסף תפלה כרך ב', וכן בילקו"י ימים הנוראים, ושם כתבנו להשיב על כל מה שכתבו לחלוק על מרן זיע"א בד"ד.

גם מה ששינו באיזה סידורים מהנוסח המקובל "מהר והבא עלינו ברכה ושלום מהרה" ומחקו תיבת מהרה, וטענו דאע"פ שבשעה"כ גרס לה, לא מצינו לזה חבר בשום מקום לומר ומהר מהרה. אך תמוה שחלקו על שעה"כ מסברא בעלמא. וע' בילקו"י שם שהבאנו סייעתא לזה מדברי הקדמונים לומר מהר והבא עלינו מהרה. וגם מה שמחקו באיזה סידורים תיבת ומלכותיה "קאים", וגם מה ששינו בנוסח עלינו לשבח לומר ולא גורלנו ככל המונם, הנה א"צ לכ"ז, דתיבת שלא שם חלקנו חוזר גם על וגורלנו ככל המונם, כמו אל תעשה עמנו כלה תאחז ידך במשפט. [ומ"ש בספר ויען שמואל שכל מי שאינו אומר ולא גורלנו ככל המונם, יה"ר שגורלו יהיה ככל המונם, זה דבר חמור לכתוב כן על כל גדולי הדורות שנהגו לומר וגורלנו ככל המונם], ומרן היבי"א זצוקלל"ה לא היתה דעתו נוחה מ"השינויים" הרבים בסידור הנז'. וגם השינויים בניקוד היה הדבר למורת רוחו, ואמר, שיש בזה גאוה לומר שזה רק הסידור המדוייק, וכבר כתב מרן החיד"א שבתפלה אין אנו הולכים אחר הדקדוק, וכן כתבו בתעלומות לב, וברב פעלים, ועוד אחרונים. וכיון שכך המנהג אין לבלבל את הצבור בדברים כאלה שאין בהם איסור. וידעתי בני ידעתי שהמה משיבים בדברי בזיונות, ונכשלים באיסור החמור של ביזוי ת"ח לכל מי שאינו הולך בדרכם, וכיון שאנו מכריזים שיש להמשיך לומר בניקוד המקובל בידינו מדורי דורות, המה מתקיפים והוציאו חוברת של דברי שקר ובזיונות, ונשמע קולם בקללות חירופים וגידופים, מה שאינו כדרכם של תלמידי חכמים צדיקים וירא"ים, ונכשלו בעבירות שבין אדם לחבירו, והכל בהדרכת ועידוד רבם, וחבל שאינם שמים לב כי על הכל יביא אלוקים למשפט, ויש דין ויש דיין, והעולם אינו הפקר. והוא רחום יכפר עון.

ויהי רצון שחפץ ה' בידם יצלח, ושלא תצא תקלה מתחת ידם, ושיתקבלו כל תפילותינו ברחמים וברצון, כי אתה שומע תפלת כל פה, אמן.

בברכת התורה,

יצחק יוסף
הראשון לציון
הרב הראשי לישראל

יצחק יוסף
YITZCHAK YOSEF
The Rishon Lezion Chief Rabbi of Israel
הרב הראשי לישראל
הראשון לציון
ישראל

תוספת להסכמה (מתאריך ב' אלול תשפ"א)

אחר העיון בדברי הרב המחבר אשר אסף כעמיר גרונה חבל ראשונים ואחרונים, אף ידי תיכון עמו שיש להורות כן, לחוש לגדולי הראשונים שיטות דקמאי, שתיבת "אלוהינו" עניינה השגחה פרטית של הקב"ה על עם ישראל, ומאידך גם מורה על תוקף מלכותו יתברך כדברי הטור ומרן השו"ע, ולכן ניתן לכוין באומרנו בברכות ובתפלה תיבת אלוהינו, "מלכנו ומנהגינו המשגיח ומגן עלינו בכוחו הגדול", וכשאומר תיבת אלוהים, יכוין שהוא תקיף בעל היכולת ובעל הכוחות כולם.

מפתחות

ברכות השחר 8
תקון הנפש 19
תקון חצות 22
פתיחת אליהו הנביא זיע"א 31
אדון עולם 39
סדר עטיפת ציצית 40
סדר הנחת תפלין 41
תפילת שחרית 47
פסוקי דזימרה 79
ק"ש וברכותיה 94
תפילת שמונה עשרה 110
סדר תחנון 131
ברכות התורה 145
שיר של יום 154
י"ג עקרים ועשר זכירות 175
תפלה על שמירת הלשון 176
תפלת אבות על בנים 177
בראשית תמן 179
אגרת הרמב"ן 180
פרשת המן 182
תפילת מנחה 187
תפילת ערבית לחול ולמוצ"ש 224
ספירת העמר 263
סדר ברכת לבנה 267
סדר ק"ש על המטה 272
סדר הדלקת נרות שבת 278
שיר השירים 279
קבלת שבת 290
תפילת ערבית של שבת 302
סדר ליל שבת 326
קידוש ליל שבת 330
פזמונים לשבת 332
סדר ברכת המזון 334
ברכת מעין ג' 345
ברכות הנהנין 346
שחרית לשבת 348
מוסף של שבת ושבת ר"ח 424
סעודת שחרית 447
קידוש היום 447
מנחה של שבת 448
סעודה שלישית 476
אלפא ביתא 479
סדר הבדלה ושירים למוצ"ש 489
סדר ראש חודש 493
תפילת מוסף לראש חודש 508
תפילה לשלש רגלים 521
תפילת מוסף לשלש רגלים 534
סדר חנוכה 543
שבת זכור 550
סדר פורים 560
סדר ברכת האילנות 563
סדר למוד לחדש ניסן 565
סדר אירוסין ונישואין 583
סדר ברית מילה ופדיון הבן 585
סדר ברכות 589
סדר הפרשת תרומות ומעשרות 590
תפלת הדרך 593
הטבת חלום 594
פרקי אבות 596
סדר ארבע תעניות 611
צידוק הַדִּין 650
ברכת המזון לאבלים 651
השכבה לאיש ולאשה 653
ברכת בית עלמין 654
סדר הפרשיות 655
קריאת התורה לתענית ציבור 696
פרק שירה 697
טבלת הפסקות בתפלה 704

מעלות הסדור בינת הלב

סדור בינת הלב אשר לפניכם, היוצא לאור ע"י מכון שירה חדשה, יצא לאור בהשתדלות מרובה להתאימו לכלל ציבור המתפללים.

בסידור זה ישנם מעלות רבות, ונציין את חלקם:

א. פורשו כל המקומות שהכוונה בהם מעכבת או בעלת חשיבות רבה, כמצוין לקמן.

ב. הובאו כל התפלות בשלמות **ללא דילוגים** (כגון במנחה של שבת; ד' תעניות. ערבית מוצ"ש), וכן נוספו תפלות ומזמורים נחוצים (כגון פרשת המן; תפילת השל"ה; הטבת חלום; זבד הבת ועוד).

ג. נוספו טעמים בכל פרקי התהילים, ומתגים לקריאה נכונה [עיין לקמן], וכן ציון להפרדה בן אותיות דומות אשר הינן סמוכות היכולות להבלע בקריאה, וזאת ע"י סימון זה:« ». [לגבי ההכרעה היכן מקום ההטעמה במלה נעזרנו בסידורים המדויקים המצויים, ובמיוחד בסדור הנפלא 'עוד יוסף חי' שחובר ע"י הרב יוסף חיים מזרחי שליט"א, אשר ענה ויעץ לנו גם בנושא הדקדוק].

ד. הובאו הקדמות חשובות לקטעים רבים, וזאת כדי לעורר את לב המתפלל לתוכן וחשיבות התפלה שלפניו.

ה. הובאו כל נוסחאות התפלה המדויקות ע"פ גדולי הפוסקים, וכן התפילות והניקוד הוגהו בהגהה מדוקדקת.

ו. כל המקומות שיש בהם שווא נע וקמץ קטן צוינו בסימן מיוחד כמפורט לקמן.

ז. סומנו במסגרת אפורה לתזכורת כל ההוספות של עשרת ימי תשובה, היות ובימים אלו ישנם שינויים רבים בתפילה ולכן השכחה מצויה.

ח. במהדורה זו נוספו מספר כוונות על פי הסוד המוזכרות בספרי הפוסקים כגון כף החיים, בא"ח, החיד"א, היעב"ץ ועוד. אולם השתדלנו להביא רק הכוונות הפשוטות יותר, כדי שגם מי שלא למד תורה זו באופן מעמיק יוכל להבינם, אך כמובן יש לכוון ראשית כל לפשט המילים, שזה עיקר התפילה, ורק אח"כ אם הוא מסוגל יכוון הכוונות העמוקות יותר. וכך כתב החת"ס: כי תפלה בעוצם הכוונה על דרך הסוד יכולה לגרום לקשיים בכוונת פירוש המילות, או לשפוך נפשו לה', כי ישוטטו רעיונותיו לעיין בְּמָקוֹם הספירות ומעמד השרים... ולכן העצה לזה שירגיל עצמו כמה פעמים להתפלל כך, בלא כוונת יחודים ושמות וספירות, עד שיהא רגיל בתכלית ההרגל ולא יתבלבל וכו', וכאשר העיד על עצמו רבינו שמשון מקינון (אשר חי בזמן הרשב"א) שלאחר שלמד כל סדרי קבלה, חזר להתפלל כתינוק בן יומו (תורת משה דברים דף פו).

נוסח הסידור והלכות

בסידור זה לא באנו בסידורנו להכריע בין הנוסחאות השונות כיון שאין זו מטרת סידור זה, והשתדלנו להביא עד כמה שאפשר את הנוסח המקורי המצוי בסידורים הישנים והמְכֻּבָּדִים, כגון בית עובד, בית מנוחה, חוקת עולם, תפילת החודש [ליוורנו], אהלי יעקב, תפילת ישרים ועוד, כך שכל אחד יוכל למצוא בסידור זה את הנוסח אליו הוא מורגל. לעיתים היה מן הנמנע להביא הגרסאות השונות משום שהדבר יכול ליצור בְּלבול אצל המתפלל, וכן נמנענו מלכתוב הגרסה הנוספת כשמדובר בגרסה אשר אינה מצויה כמעט בסידורים הנפוצים, אך בכל מקרה על כל אחד לשאול לעצת רבותיו באשר לגרסה הראויה.

ההלכות שבסדור נלקטו מספרי ההלכה של פוסקי ספרד, וביניהם החיד"א, בן איש חי, כף החיים, שו"ת יבי"א ויחו"ד ועוד, כמצוין במקום. ובשאלות שהיו צריכות הכרעה התיעצנו עם הרב הראשל"צ **יצחק יוסף** שליט"א וכן עם הרב **דוד טהרני** שליט"א מו"צ בי"ד יורה דעה ורב בעיר ביתר עילית.

הודאה ותודה

רצוני להודות להשם יתברך על כל החסד שגומל איתי בכל יום ויום.
וכן לישיבה הקדושה "תפארת שרגא", לעומד בראשה הרב משה לינצ'נר שליט"א ולרבניה, לרב ישעיהו זינגר שליט"א ולחברותא שלי הרב יעקב ישראל מורנו שליט"א שמכוונים אותי לדרך הנכונה בלימוד התורה ובעבודת ה'.
תודה מיוחדת לחברי היקר ר' חיים פישל הי"ו שעזר לי בהגהות הסידור.
וכן תודה מיוחדת לסבא וסבתא למשפחת מדמוני על עזרתם הרבה להוצאת סידור זה, שה' הטוב ישלח להם בריאות איתנה ואריכות ימים ושנים.
ובהזדמנות זאת, ברצוני להודות להורי היקרים הרב אהרן ומיה יונה, וכן לחמי וחמותי היקרים הרב דורון וענת רונן שירוו נחת מכל יוצאי חלציהם, וברכה בכל מעשה ידיהם.
ואחרונה חביבה, לנוות ביתי היקרה נועה, שבזכות מסירותה בטיפול הילדים ובבית, התפנה זמני לערוך סידור זה, יהי רצון שנזכה לדורות ישרים מבורכים ונראה רוב נחת דקדושה מכול צאצאינו אמן.
אליה יונה.

כוונת שמות השם

כשמזכיר שם ה' בברכות יש לכוין פירוש קריאתו באדנות שהוא אדון הכל, ויכוין בכתיבתו ביו"ד ה"א שהיה הוה ויהיה, ובהזכירו אלהים יכוין שהוא תקיף בעל היכולת ובעל הכוחות כלם (שו"ע סי' ה', ומשנ"ב סק"א וסק"ג). ◆ **מי שאינו יכול לכוין פרוש קריאתו וכתיבתו של השם, יכוין בקצרה כשמזכיר שמו של הקב"ה - אדון הכל, ורק בפסוק ראשון של ק"ש ישתדל לכוין אדון הכל היה הוה ויהיה, ובדיעבד גם שם אם כיון 'אדון הכל' בלבד - יצא** (אור תורה תשמ"ו סימן כ' עמ' קיז). ◆ **אם חוששש שעלול לשכוח ולא לכוין בכל השמות כמו שהוזכר בשו"ע, רצוי לומר גילוי דעת זה בבוקר לפני כל הברכות** (תפילה לדוד, אפיקי ים):

גִּלּוּי דַּעַת

הֲרֵינִי מְגַלֶּה דַּעְתִּי שֶׁמֵּעַתָּה וְעַד מָחָר, בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁאַזְכִּיר שֵׁם 'אַדְנוּת', תִּהְיֶה כַּוָּנָתִי שֶׁהוּא אָדוֹן הַכֹּל. כְּשֶׁאַזְכִּיר שֵׁם 'הוּיה' בָּרוּךְ הוּא, כַּוָּנָתִי שֶׁהוּא אָדוֹן הַכֹּל, הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה. כְּשֶׁאַזְכִּיר שֵׁם 'אֱלֹהֵינוּ' (אוֹ 'אֱלוֹהַּ' אוֹ 'אֱלוֹהִים' [בְּהִתְיַחֲסוֹ לְעַם יִשְׂרָאֵל]) כַּוָּנָתִי שֶׁהוּא מַלְכֵּנוּ וּמַנְהִיגֵנוּ הַמּוֹשֵׁל וְהַמַּשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וּתְמִידִית.

[שֶׁמַּשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בַּעֲצָמוֹ לְהַנְהִיגֵנוּ כְּפִי הָרָאוּי לָנוּ לְפִי מַעֲשֵׂינוּ, בֵּין טוֹב וּבֵין רַע. שֶׁלֹּא כְּמוֹ הַהַשְׁגָּחָה עַל הַגּוֹיִים שֶׁהִיא ע"י שַׂר אוֹ מַזָּל (שו"ת הרשב"א ח"ה נ"ה; ס' המאורות ברכות; רמב"ן וספורנו שמות כ, ב; מ"ב ס"א בבה"ל (ד"ה הוא כלל גדול בתורה). עיין בנספח בסוף הסדור ובמאמרנו בגליון האוצר י"ז)].

סדר התפילה

'סדור' הוא מלשון סדר, היות והתפילה מסודרת מתחילתה ועד סופה לפי סדר של עליית העולמות, וסדר זה הוא הסולם שבעזרתו המתפלל יכול לעלות ולהתרומם עד שמגיע לתכלית התפילה שהיא הדבקות וההתבטלות לקב"ה. כלומר על המתפלל לדעת כי כל חלק בתפילה הם בעצם הכנה ושלב נוסף בדרך לתכלית שהיא ההרגשה שהוא מדבר ישירות אל השי"ת, וכמו שכותב הרמח"ל במס"י (מס"י פי"ט): **"ונושא ונותן ממש עמו ית', ולפניו הוא מתחנן ומאיתו הוא מבקש, והוא ית' שמו מאזין לו ומקשיב לדבריו, כאשר ידבר איש אל רעהו, ורעהו מקשיב ושומע אליו"**, עכ"ל. אך עצם הידיעה הזו, אינה מספיקה, וכדי לעורר את הרגש יש להשתמש ביכולת הדמיון שבמחשבה, ולדמיין את עצמו שהוא נכסף ומשתוקק להפגש ולדבר עם מלך גדול ושליט עצום, אשר בידו נתונה כל הממלכה.

כדי להשיג ההרגשה זו שהוא עומדים לפני מלך מלכי המלכים, יש לעשות זאת בשלבים, שאותם תקנו לנו חכמנו ז"ל, ולדעת שכל שלב מקרב אותנו בעוד צעד למטרה זו: שלב א. לבישת לבוש מכובד, כדי שנהיה ראויים להכנס אל היכל המלך כדי לדבר עימו. זה נעשה ע"י הטלית והתפילין הם כדוגמת לבושי הכבוד שאיתם נכנסים אל המלך. שלב ב'. עלינו להכיר בכך שהקב"ה הוא שורש הויתנו וסיבתנו, ושכל קינינו הגשמיים הם ממנו, ולהבין שאילו היה מסיר מאיתנו השגחתו לרגע, לא היינו יכולים להתקיים כלל, וזה נעשה ע"י **ברכות השחר** (פוקח עורים, מתיר אסורים). שלב ג'. יש להכין את נפשנו לעבודת התפילה ותכליתה, שהיא ההתבטלות והשתעבדות לקב"ה, ויחשוב בלבו שאם ידרש, הוא מוכן להקריב את כל רצונותיו ותשוקותיו למען עשות רצון המלך, וזה נעשה על ידי אמירת **פרשת הקרבנות**. שלב ד'. יש לאדם הרוצה להתקרב למלך, לדבר בשבחו של המלך וגדולתו וחסדיו הגדולים עם כל אנשי ממלכתו, שע"י הכבוד והשבח שאומר למלך נוצר בלב האדם יחס וקשר עמו, וזה נעשה ע"י **פסוקי דזמרה**. שלב ה'. להתבונן באהבת המלך אליו, וכך גם הוא יגיע יגיע לאהבתו, וזה נעשה **בברכות ק"ש**. שלב ו'. שיסכים בלבו שהוא עבד למלך ומשועבד לו לחלוטין לעשות רצונו, אפילו יצוה עליו ליטול את נפשו, שמתנאי הפגישה עם המלך זה להיות נאמן לו לחלוטין עד כדי מסירות נפש **בקריאת שמע**. רק אז הוא ראוי ומוכן למעמד הנכסף, להכנס פנימה אל המלך ולדבר עם המלך פנים אל פנים, וזה נעשה **בתפילת העמידה**, שבה הוא מתייחד עם קונו, ומדבר עימו בגוף ישיר, כמי שמדבר עם רעהו.

בעניין מבנה התפילה כדוגמת כניסה לדבר עם המלך

החלק בתפילה	השלבים בכניסה למלך	מקומו ביחס למלך	עניינים שמורים על כך
רחיצת פניו, בדיקת הנקבים ונטילת הידים	לפני הפגישה עם המלך מכין את גופו		ובזה נמצא כולו מיטהר ומזדמן להתקרב לפני בוראו (דרך ה׳ חלק ד׳ פרק ה). נטילת ידים זה מלשון הגבהה, שלוקחים את הדברים הגשמים ומגביהים אותם, ע״י נתינת ערך רוחני למעשה.
לבישת טלית ותפילין	לבישת בגדי כבוד		טוטפות מלשון תכשיט
ברכות השחר	יתן הודאה על כל מה שנהנה מהמלך, שמספק לו כל צרכיו	מחוץ לארמון (אבל המלך שומע את ברכותיו)	נתינת נשמה, דעת, ראיה, אברים לנוע, לבוש
פרשת עקידה וקרבנות	יחשוב שמוכן להחזיר למלך כל מה שנתן לו, אם רק יתבקש. כולל גם הקרבת כל רצונותיו למען המלך.	המבואה לארמון (עולם העשיה)	פרשת העקידה שבה אברהם אבינו היה מוכן להקריב אפילו בנו יחידו, אם זה היה רצון ה׳. וגם יצחק היה מוכן להיות קרב למען שמו ית׳; מותר האדם מן הבהמה אין; ונשלמה פרים שפתינו
פסוקי דזמרה וברכותיהם	יחשוב על גדולת המלך המתגלה בעולם (בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה. עושה שמים וארץ, הללוהו שמש וירח וכו׳), ולכן ראוי לירא ממנו וגם לשמוח על כך שיש לו מלך גדול כזה	חדר פנימי (עולם היצירה - עולם הגלגלים)	עבדו את ה׳ בשמחה; כי טוב ה׳ לעולם חסדו; וגדולתך אספרנה; פותח את ידך וגו׳; עושה משפט לעשוקים וגו׳
ברכות ק״ש	להתבונן באהבת המלך אלינו וכך גם אנו נאהב אותו.	לפני ההיכל (עולם הבריאה - עולם המלאכים)	מקדימים יוצר אור ואהבת עולם לק״ש, כי לפני קבלת עומ״ש יש להכיר ולהתבונן בהנהגה הטבעית, ובאהבתו הגדולה אלינו שנתן לנו תורה שהיא חכמה עצומה
קריאת שמע	יחשוב שהוא מקבל עליו את מלכותו וציוויו של המלך	לפני הכניסה להיכל הוא מקבל כתב ציווי מאת המלך וקורא אותו ביראה וברתת וזיע, ומקבל על עצמו הכל	״בכל נפשך״ אפילו נוטל את נפשך
תפילת שמונה עשרה	יחשוב שהוא מדבר עם המלך ישירות, ומתחנן אליו, והמלך מקשיב לדבריו	נכנס להיכל המלך (עולם האצילות - עולם העליון)	בניגוד לשאר חלקי התפ׳ שנאמרים לרוב בלשון נסתר, כל תפלת שמ״ע היא בלשון נוכח (נוף ראשון)

בִּרְכוֹת הַשַּׁחַר

עניני ודיני ברכות השחר

כָּל הַבְּרָכוֹת מַשְׁרְתָם שֶׁיִּזְכּוֹר הָאָדָם בְּכָל עֵת וּבְכָל רֶגַע אֶת בּוֹרְאוֹ, שֶׁכַּאֲשֶׁר יֹאמַר בָּרוּךְ יְצַיֵּר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ כְּאִלּוּ מַמָּשׁ אוֹמֵר בְּרָכָה זוֹ כְּנֶגֶד הַבּוֹרֵא יִת', כִּי לָשׁוֹן 'בָּרוּךְ אַתָּה' מוֹרֶה עַל זֶה ◆ **וּמִי** שֶׁאֵינוֹ מְכַוֵּן וּמְצַיֵּר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ כְּמַשְׁמָעוּת הַבְּרָכָה, שֶׁאוֹמֵר נֶגְדּוֹ יִת' מַמָּשׁ לְנוֹכֵחַ, בָּרוּר לְכָל בַּר שֵׂכֶל שֶׁבְּרָכָה כָּזוֹ כְּאִלּוּ לֹא בֵרַךְ כְּלָל (יסוה"ע). ◆ **מיד** כשמתעורר יקום בזריזות לעבודת בוראו יתב', ויאמר מיד "מודה אני", ואף־על־פי שלא נטל ידיו עדיין (מ"ב סי א' סק"ב). ◆ **ברכות** השחר זמנם מחצות הלילה ואילך, וברכת התורה זמנה מעלות השחר, אך אם ישן על מטתו וקם בלילה, מברך ברכה"ת אף לפני עלות השחר אם רוצה ללמוד (שו"ע ס' מ"ז). ◆ **לכתחילה** צריך לברך ברכה"ש עד שעה רביעית, ואם נאנס ולא בירך בבוקר י"א שיכול לברכם במשך כל היום (מ"ב ס' נ"ב סק"י). ואם שכח ולא בירך אותם קודם התפילה יברך אותם אחר התפילה, חוץ מברכת המחזיר נשמות שלא יברך שכבר נפטר בברכת מחיה המתים, וחוץ מברכת התורה שכבר נפטר באהבת עולם. ◆ **מנהג** האר"י היה לומר ברכות השחר בביתו לפני שהלך לביהכנ"ס, וכן מנהג הספרדים היום, ולכתחילה פשיטא שאין להניח לומר אותם אחר התפילה שהרי מהפך סדר התיקון הנעשה על ידם (כה"ח סי' מ"ו ט'). ◆ **מה** טוב ומה נעים אם יוכל להיזהר לא לדבר שום דבור חול קודם שיתחיל התפילה, שכך צריך לנהוג על פי הסוד, וכן היה נוהג המקובל מהר"ש שרעבי זלה"ה (כה"ח א ס"ק מ, וכן מו ס"ק א).

מוֹדֶה (האשה אומרת: מוֹדָה) אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ: "חַי וְקַיָּם, שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה, רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ:

יטול ידיו תיכף ומיד, וסדר הנטילה כך הוא: יטול כלי המים בימינו, ימסרנו לשמאלו, וישפוך מיד שמאל על ידו הימנית, עד פרק הזרוע, ואחר כך יאחוז הכלי בימינו, וישפוך על ידו השמאלית, וכך יעשה ג' פעמים, וישפשף ידיו זו בזו, וקודם שינגב יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדנ"י אדרון הכל, היה הוה והיה, יא־ה־ו־ה־י־ה־י) אֱלֹהֵינוּ (מלכנו ומגהינו המשגיח עלינו ברוך) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

כל פעם שעושה צרכיו, בין גדולים בין קטנים, אחר שיטול ידיו וינגבם יברך ברכה זו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אֱלֹהֵינוּ (ארון הקדש: הוה הוה יהוה יאה"ד ונה"י) (מרכבו ומגהיגנו המשגיח עליו בחוד) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּחָכְמָה, וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים, חֲלוּלִים חֲלוּלִים. גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ, שֶׁאִם יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם, אוֹ אִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם, אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם וְאֶפְלוּ שָׁעָה אַחַת. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י (ארון הקדש: הוה הוה יהוה יאה"ד ונה"י), רוֹפֵא כָל־בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

ברכת 'אלהי נשמה' אינה פותחת בברוך מפני שהיא ברכת ההודאה, ומ"מ צריך לסמוך אותה לברכת אשר יצר לפי שהיא כנגד אמא המחוברת תדיר עם אבא, מיהו אין למחות ביד הנוהגים שלא לסומכה (כה"ח ו ג). ◆ **צריך** להפסיק מעט בין 'אלהי' ל'נשמה' שלא ישמע שהנשמה היא אלהיו ח"ו (כה"ח מו ד).

אֱלֹהַי (יפסיק מעט), נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה, אַתָּה בְרָאתָהּ, אַתָּה יְצַרְתָּהּ, אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי, וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי, וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבוֹא. כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי, מוֹדֶה (האשה אומרת: מוֹדָה) אֲנִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אדנ"י (יאה"ד ונה"י) אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי

אֲבוֹתַי, רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים, אֲדוֹן כָּל־הַנְּשָׁמוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ה הוה"ו יה"ו, הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לְפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ה הוה"ו יה"ו אֱלֹהֵינוּ מרכבנו ומנהיגנו המשגיח עלינו בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ה הוה"ו יה"ו אֱלֹהֵינוּ מרכבנו ומנהיגנו המשגיח עלינו בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ה הוה"ו יה"ו אֱלֹהֵינוּ מרכבנו ומנהיגנו המשגיח עלינו בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַתִּיר אֲסוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ה הוה"ו יה"ו אֱלֹהֵינוּ מרכבנו ומנהיגנו המשגיח עלינו בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ה הוה"ו יה"ו אֱלֹהֵינוּ מרכבנו ומנהיגנו המשגיח עלינו בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

מרכבו ומנהיגו המשגיח עליו בחור
אדון הכל
הוה הוה והיה
יאה־ד־ונה־י
אלהינו
אדני
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:

מרכבו ומנהיגו המשגיח עליו בחור
אדון הכל
הוה הוה והיה
יאה־ד־ונה־י
אלהינו
אדני
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם:

מרכבו ומנהיגו המשגיח עליו בחור
אדון הכל
הוה הוה והיה
יאה־ד־ונה־י
אלהינו
אדני
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמֵּכִין מִצְעָדֵי גָבֶר:

י"א כי אף ביום הכפורים ובתשעה באב יש לברך ברכת שעשה לי כל צרכי בשם ומלכות, וסומך על כך שנועל מנעלים בערב [שכידוע במקום שהפוסקים חולקים על המקובלים נקטינן כדעת הפוסקים, אך מי שכל מנהגו כדעת האר"י רשאי לא לברך] (הליכות עולם ח"א עמ' נג). אך י"א דשב ואל תעשה עדיף ולא יברכו כלל (ברכ"י מ"ו; בא"ח וישב ט, כה"ח מו יז). אך האבל תוך שבעה מברך ברכה זו, אף שאסור בנעילת סנדל (בא"ח).

מרכבו ומנהיגו המשגיח עליו בחור
אדון הכל
הוה הוה והיה
יאה־ד־ונה־י
אלהינו
אדני
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה לִי כָּל־צָרְכִּי:

מרכבו ומנהיגו המשגיח עליו בחור
אדון הכל
הוה הוה והיה
יאה־ד־ונה־י
אלהינו
אדני
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:

מרכבו ומנהיגו המשגיח עליו בחור
אדון הכל
הוה הוה והיה
יאה־ד־ונה־י
אלהינו
אדני
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אדנ״י אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גוֹי:
אדון הכל הוה והיה יאה״ד ונו״י מרכבו ומנהיגו המשוגח עליו ביחוד

(האשה אומרת: גוֹיָה).

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אדנ״י אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עֶבֶד:
אדון הכל הוה והיה יאה״ד ונו״י מרכבו ומנהיגו המשוגח עליו ביחוד

(האשה אומרת: שִׁפְחָה).

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אדנ״י אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:
אדון הכל הוה והיה יאה״ד ונו״י מרכבו ומנהיגו המשוגח עליו ביחוד

(האשה אומרת בלי שם ומלכות: בָּרוּךְ שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ).

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אדנ״י אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, הַמַּעֲבִיר חֶבְלֵי שֵׁנָה מֵעֵינַי, וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי:
אדון הכל הוה והיה יאה״ד ונו״י מרכבו ומנהיגו המשוגח עליו ביחוד

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אדנ״י אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּרְגִּילֵנִי בְּתוֹרָתֶךָ, וְתַדְבִּיקֵנִי בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְאַל תְּבִיאֵנִי לִידֵי חֵטְא, וְלֹא לִידֵי עָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא

לִידֵי בִזָּיוֹן, וְתַרְחִיקֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע, וְתַדְבִּיקֵנִי בְּיֵצֶר הַטּוֹב, וְכֹף אֶת־יִצְרִי לְהִשְׁתַּעְבֵּד־לָךְ, וּתְּנֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאַי, וְגָמְלֵנִי חֲסָדִים טוֹבִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י אדון הכל הוה והיה יאר״ד־ונר״י גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אדנ״י יאר״ד־ונר״י אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם, מֵעַזִּי פָנִים, וּמֵעַזּוּת פָּנִים, מֵאָדָם רָע, מִיֵּצֶר״ רָע, מֵחָבֵר״ רָע, מִשָּׁכֵן רָע, מִפֶּגַע רָע, מֵעַיִן הָרָע, וּמִלָּשׁוֹן הָרָע, מִדִּין קָשֶׁה, וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה, בֵּין שֶׁהוּא בֶן־בְּרִית, וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן־בְּרִית:

טוב לומר גם בקשה זו (עיו״ח שנה ראשונה פרשת וישב אות יד־טו).

וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אדנ״י יאר״ד־ונר״י אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וָיוֹם מִמַּלְשִׁינוּת, מֵעֵדוּת שֶׁקֶר, מִשִּׂנְאַת

הַבְּרִיּוֹת, מֵעֲלִילָה, מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה, מֵחֳלָאִים רָעִים, מִמִּקְרִים רָעִים וּמִדִּינָה שֶׁל גֵּיהִנָּם:

טוב לְכַוֵּן לפטור בברכת התורה את כל מה שילמד היום והלילה שאחריו.

בִּרְכַּת הַתּוֹרָה ◆ צָרִיךְ לְהַזְהֵר בִּבְרָכָה זוֹ מְאֹד (שו"ע מז, א). וְעָלָיו לִתֵּן הוֹדָאָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה לְהַשִּׁי"ת עַל שֶׁבָּחַר בָּנוּ וְזִכָּנוּ לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה (מ"ב שם).

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ (אדרון הכל הוה והיה יאר־הד־ונר־י) מַרְכִּבְנוּ וּמַנְהִיגֵנוּ הַמִּשְׁגַּחַ עָרֵינוּ בִּיחוּד מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל דִּבְרֵי תוֹרָה: וְהַעֲרֵב־נָא יְהוָה (אדני יאהה־ונהי) אֱלֹהֵינוּ אֶת־דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל, יִכָּון מֵאַד עַל בָּנָיו שֶׁיִּהְיוּ לוֹמְדֵי תוֹרָה וְצַדִּיקִים וּבַעֲלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת (מ"ב מ"ז) וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ, וְצֶאֱצָאֵי צֶאֱצָאֵינוּ, וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל, כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) (אדרון הכל הוה והיה יאר־הד־ונר־י) הַמְּלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י אֱלֹהֵינוּ אדון הכל היה הוה ויהיה יאר־הר־ונר־י מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י אדון הכל היה הוה ויהיה יאר־הר־ונר־י, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

מרכבו ומגהיגו המשגיח עליו ביחוד

וַיְדַבֵּר יְהוָה אדנ״י אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר, כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָמוֹר לָהֶם: יְבָרֶכְךָ יְהוָה אדנ״י וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה אדנ״י | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה אדנ״י | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ [מלרע] אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

סגולה להנצל מכל דאגה ולהיות כל היום שמח וטוב לב – לומר ג׳ פעמים אחרי ברכות השחר בלי הפסק דבור כלל המשפט הבא (סגולות ישראל ד, א):

מִיכָאֵל הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, שַׂר וְאַפּוֹטְרוֹפּוֹס שֶׁל יִשְׂרָאֵל:

תיקון הנפש

מספר עוד יוסף חי וישב אות י"ז

ראו לאדם תמיד לכוין ולהעריך את עצמו כאלו הוא מדור וכסא אל האצילות הקדוש. ובזה תחול ותשרה עליו קְדֻשָּׁה עליונה ויוכל אז על ידי כוונה זו לקשר כל העולמות. יעשה עצמו כסא לִקְדֻשָּׁה ויחשוב כי ראשו כסא להוי"ה בניקוד קמ"ץ. ושני מוחין שבו והם סוד י"ה שהם חכמה בימין שבו יכוין הוי"ה בניקוד פת"ח ובינה בשמאל ובו יכוין הוי"ה בניקוד ציר"י. ולעיניו יכוין שעין הוא מספר חמש הויו"ת. ולאזן יכוין שהיא כסא לשם יו"ד ה"י וא"ו ה"ה שעולה מספר אז"ן. ועי"ז אולי יזכה לשמוע קְדֻשָּׁה עליונה. ולחוטם יכוין שמספרו כמספר שם ס"ג, אולי יריח בו ריח קדֻשה. ולפה יכוין שמספרו כמספר שם ס"ג, ועוד עשרים ושנים אותיות שבחמישה מוצאות שיוצאות ממנו אולי ישיג לרוח ה' שידבר בו. ולשני זרועותיו יכוין לשני הויו"ת אחד לימין בניקוד סגו"ל ואחד לשמאל בניקוד שו"א. ולגופו הוא סוד וא"ו של שם שהוא זעיר אנפין יכוין הוי"ה בניקוד חול"ם. ולשני ירכותיו יכוין לשני הויו"ת. אחד בניקוד חירי"ק לימין ואחד בניקוד קבו"ץ לשמאל. ולבריתו יכוין הוי"ה בניקוד שור"ק בוא"ו. ולעטרה שלו שהיא סוד ה' של שם שהיא מלכות יכוין הוי"ה בלי ניקוד.

גלגלתא

מח ימין	כתר	מח שמאל
חכמה	יְהוָה	בינה
יַהֲוָה		יְהוָה

דעת עליון

(וד י או י וד י או י וד י או י וד י או י וד י או י וד י או י וד י)

אזן ימין	דעת תחתון	אזן שמאל
יוד הי ואו הה	(יֹהֲוָה יֹהֲוָה)	יוד הי ואו הה

עין ימין	חוטם		עין שמאל
יהוה יהוה	נחיר ימין	נחיר שמאל	יהוה יהוה
יהוה	יוד הי ואו הי	יוד הי ואו הי	יהוה
יהוה יהוה			יהוה יהוה

פה

יוד הי ואו הי (אהיה)

אהה"ע גיכ"ק דטלנ"ת

זרוע ימין	זסשור"ץ בומ"פ	זרוע שמאל
חסד		גבורה
יָהֲוָה		יְהוָה

גוף תפארת

יְהוֹה

ירך ימין		ירך שמאל
נצח		הוד
יְהוִה		יָהֲוָה

יסוד

יהוהוהוהוי

עטרת מלכות

יהוה (אדני)

מוֹדָעָה וְגִלּוּי דַּעַת

מספר "עוד יוסף חי", לומר אותה בכל יום.

הִנֵּה אָנֹכִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וּגְמוּרָה, כִּי יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ הוּא עִלַּת כָּל־הָעִלּוֹת, דְּעֲבַד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהֵם כֶּתֶר חָכְמָה בִּינָה חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאֶרֶת נֶצַח הוֹד יְסוֹד וּמַלְכוּת. וּנְהוֹרֵהּ טָמִיר וְגָנִיז בְּכֶתֶר עֶלְיוֹן, וּמִנֵּהּ אִתְפַּשַּׁט נְהוֹרֵהּ עַל יו"ד "דְּאִיהִי חָכְמָה, וְהֵ"א דְּאִיהִי בִינָה. וּוָא"ו דְּכָלִיל שִׁית סְפִירָן, חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאֶרֶת נֶצַח הוֹד יְסוֹד. וְהֵ"א דְּאִיהִי מַלְכוּת. וְאֶל אוֹרוֹ הַגָּדוֹל הַמִּתְלַבֵּשׁ בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת דַּאֲצִילוּת אֲנַחְנוּ מַעֲלִים כַּוָּנַת הַתְּפִלָּה וְהַבְּרָכוֹת וְהַהוֹדָאוֹת. וְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה וּבְדִבְרֵי סוֹפְרִים וְכָל־מַחֲשָׁבָה טוֹבָה וּרְעוּתָא דְּלִבָּא שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, לְהוֹרִיד שֶׁפַע "עֶלְיוֹן וּבְרָכָה רַבָּה מֵהֶאָרָתוֹ שֶׁבְּעַתִּיקָא קַדִּישָׁא שֶׁהוּא כֶּתֶר עֶלְיוֹן לָאַבָּא וְאִמָּא שֶׁהֵם חָכְמָה וּבִינָה. וּמֵאַבָּא וְאִמָּא לְמַלְכָּא קַדִּישָׁא וַחֲכַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין שֶׁהֵם תִּפְאֶרֶת וּמַלְכוּת. וַהֲרֵינִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וּגְמוּרָה, כִּי יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ, הוּא יְהוָֹה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. הוּא הָיָה הוּא הֹוֶה וְהוּא יִהְיֶה. הוּא הָיָה - טָמִיר וְגָנִיז בְּכֶתֶר, הוּא הֹוֶה - שֶׁמִּתְלַבֵּשׁ בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת דַּאֲצִילוּת, וְהוּא יִהְיֶה - שֶׁמִּתְגַּלֶּה בְתִפְאֶרֶת וּמַלְכוּת. וְאֵלָיו אֲנַחְנוּ מוֹסְרִים נַפְשֵׁנוּ רוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ עַל קְדֻשַּׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְקַבְּלִים עָלֵינוּ עֹל מַלְכוּתוֹ בְּאַהֲבָה רַבָּה וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה, כַּכָּתוּב "בַּתּוֹרָה: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יְהוָֹה | אֶחָד:

בלחש: בָּרוּךְ, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד. ע"כ

וַהֲרֵינִי מְגַלֶּה דַּעְתִּי וּרְצוֹנִי לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה לְבַטֵּל בִּטּוּל גָּמוּר וְשָׁלֵם כַּדִּין וְכַהֲלָכָה, כָּל־מַחֲשָׁבָה זָרָה פְּגוּמָה וּפְסוּלָה וַאֲסוּרָה, וְכָל־מַחֲשָׁבָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ כַּפְּרָנוּת חַס וְשָׁלוֹם, וְכָל־מִין הִרְהוּר "רָע וְכָל־צִיּוּר" "רָע פָּגוּם וּפָסוּל וָאָסוּר. וְכָל־הִרְהוּר שֶׁל יֵהָרָא וְשֶׁמֶץ גַּאֲוָה וּפְנִיָּה שֶׁאֵינָהּ טוֹבָה, וְכָל־מִין כַּעַס וְזַעַם וְהַקְפָּדָה, אִם יַעֲלוּ בְלִבִּי וּמוֹחִי בְּכָל־עֵת וָעֵת:

וַהֲרֵינִי מַתְנֶה עֲלֵיהֶם שֶׁיִּהְיוּ כֻּלָּם בְּטֵלִים וּמְבֻטָּלִים בִּטּוּל גָּמוּר מִכָּל־צַד וּפִנָּה, לֹא שָׁרִירִין וְלֹא קַיָּמִין, וְלֹא יִהְיוּ חָלִין כְּלָל וְעִקָּר. וְיִהְיֶה כֹּחַ וְאֹמֶץ וְחֹזֶק תְּנַאי זֶה וּמוֹדָעָה וְגִלּוּי דַּעַת זֶה, שֶׁאֲנִי מַתְנֶה וּמוֹדִיעַ וּמְגַלֶּה דַּעְתִּי לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, בְּכֹחַ וְאֹמֶץ וְחֹזֶק דִּין הַתְּנָאִים וּמוֹדָעוֹת וְגִלּוּי דַּעַת אֲשֶׁר הוֹרוּ חֲכָמִים זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה בְּהִלְכוֹת קִנְיָנִים וּמֶכֶר וּמִמְכָּר. וּכְמוֹ דִּין הַתְּנָאִים וּמוֹדָעוֹת וּבִטּוּל שְׁבוּעוֹת וּנְדָרִים שֶׁהוֹרוּ חֲכָמִים ז"ל בְּהִלְכוֹת שְׁבוּעוֹת וּנְדָרִים. וְיִהְיֶה כֹּחַ בִּטּוּל זֶה כַּיָּם וּמוֹעִיל עַל פִּי דִּין הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה כְּדִין בִּטּוּל הֶחָמֵץ קוֹדֶם חַג הַפֶּסַח. וְיִהְיֶה תְּנַאי זֶה וּמוֹדָעָה וְגִלּוּי דַּעַת זֶה, אֲשֶׁר אֲנִי מַתְנֶה וּמוֹדִיעַ וּמְגַלֶּה דַּעְתִּי, שָׁרִירִין וּבְרִירִין וְקַיָּמִין בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה וּבְבֵית דִּין שֶׁל מַטָּה וּבִישִׁיבוֹת כָּל־הַצַּדִּיקִים זְקֵנִים וּנְבִיאִים וַאֲנִשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה וְתַנָּאִים וַאֲמוֹרָאִים וְכָל־חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל:

וְהִנֵּה אָנֹכִי מוֹדֶה הוֹדָאָה גְּמוּרָה וּשְׁלֵמָה שְׁרִירָא וְקַיֶּמֶת לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים, בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה, שֶׁכָּל־עֲבוֹדָתִי לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הוּא יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד, הֵן

בִּתְפִלָּה, הֵן בְּתַלְמוּד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הֵן בְּמַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה וּבְדִבְרֵי סוֹפְרִים וּבְכָל־דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, הַכֹּל "לַעֲשׂוֹת רָצוֹן יְהוָ֣ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וּלְיַחֵד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ (ו"ה יאהדונה"י), בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא שֵׁם אוֹת יו"ד אוֹת הֵ"א בְּאוֹת וָא"ו אוֹת הֵ"א בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָ֣ה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תִּקּוּן חֲצוֹת

עניני ודיני תקון חצות

רָאוּי לְכָל יָרֵא שָׁמַיִם שֶׁיְּהֵא מַצֵּר וְדוֹאֵג עַל חָרְבַּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ [שו"ע או"ח א סק"ג], וְכָל הַמִּתְאַבֵּל עַל יְרוּשָׁלַיִם זוֹכֶה לִרְאוֹת בְּנֶחָמָתָהּ [תענית ל:]. ◆ **זמן** אמירת תיקון חצות הוא בחצות הלילה, דהיינו שתים עשרה שעות בדיוק אחר חצי הזמן שבין זריחת החמה לבין שקיעתה. ◆ **אלו** הימים שאין אומרים בהם תיקון חצות: לילי שבתות וימים טובים, חוה"מ פסח, ר"ה, ויוהכ"פ (בא"ח וישלח ז). ◆ **אלו** הימים שאומרים בהם תיקון לאה בלבד: ר"ח, מראש השנה עד אחר ר"ח חשון, ימי ספירת העומר, חוה"מ סוכות, שנת השמיטה בא"י, ימים שאין בהם תחנון, וכן בבית האבל ובבית החתן (כה"ח ג לד), אולם בליל ת"ב אין אומרים תקון לאה כי אם תקון רחל (ברכ"י תקנב יא). ◆ **נכון** לשבת על גבי קרקע בשעת אמירת תיקון חצות, סמוך לפתח, וטוב שיניח בד או שטיח על מקום ישיבתו. ובימים שאין אומרים תיקון רחל, אין צריך לשבת על גבי קרקע (בא"ח וישלח). ◆ **כשאין** זמן לומר תיקון חצות וסליחות, כיון שהוא סמוך לעלות השחר, אזי יעדיף אמירת תקון חצות, כי הוא עיקר גדול יותר (ברכ"י תקפא).

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וָה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וָה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הֲרֵינִי מוּכָן לוֹמַר תִּקּוּן רָחֵל וְתִקּוּן לֵאָה (כשאומר רק תיקון רחל יאמר: **תִּקּוּן רָחֵל.** וכשאומר רק תיקון לאה יאמר: **תִּקּוּן לֵאָה**), כְּמוֹ שֶׁסִּדְּרוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁם (אם אומר רק תיקון רחל או לאה יאמר: שָׁרְשוֹ) בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. (ויאמר ב"פ:) וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ.

תִּקּוּן רָחֵל

אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם "מִלְּבֵנוּ מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא־חָטָאנוּ. אֲבָל חָטָאנוּ, [עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ,] אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ וְאַנְשֵׁי בֵיתֵנוּ: אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹּפִי וָלָשׁוֹן הָרָע, הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר וּמִרְמָה, יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת, כִּזַּבְנוּ, כָּעַסְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, מָרִינוּ דְּבָרֶיךָ, נִאַצְנוּ, נִאַפְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, פָּגַמְנוּ, צָרַרְנוּ, צִעַרְנוּ אָב "וָאֵם, קִשִּׁינוּ עֹרֶף, רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ וְתִעְתַּעְנוּ, וְסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִّגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ, אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חָי. אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי בָטֶן, רֹאֶה כְלָיוֹת וָלֵב, אֵין דָּבָר נֶעְלָם "מִמְּךָ, וְאֵין "נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּמְחֹל "־ "לָנוּ אֶת־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחֹל וְתִסְלַח לְכָל־פְּשָׁעֵינוּ.

יְכַוֵּן לִבְכּוֹת עַל חֻרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

עַל־נַהֲרוֹת | בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ, בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן:
עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ
שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ שִׂמְחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן:
אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה, עַל אַדְמַת נֵכָר: אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ
יְרוּשָׁלִָם, תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי | לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי,
אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלִַם, עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי: זְכֹר יְהוָה |
לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלִַם, הָאֹמְרִים עָרוּ | עָרוּ, עַד הַיְסוֹד
בָּהּ: בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה, אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ, אֶת־גְּמוּלֵךְ
שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: אַשְׁרֵי | שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע:

מִזְמוֹר לְאָסָף, אֱלֹהִים! בָּאוּ גוֹיִם | בְּנַחֲלָתֶךָ, טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל
קָדְשֶׁךָ, שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְעִיִּים: נָתְנוּ אֶת־נִבְלַת
עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ־אָרֶץ:
שָׁפְכוּ דָמָם | כַּמַּיִם סָבִיבוֹת יְרוּשָׁלִַם, וְאֵין קוֹבֵר: הָיִינוּ חֶרְפָּה
לִשְׁכֵנֵינוּ, לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ: עַד־מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח,
תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאָתֶךָ: שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
לֹא־יְדָעוּךָ, וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ: כִּי אָכַל
אֶת־יַעֲקֹב, וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ: אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים,
מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: עָזְרֵנוּ | אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ, וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן
שְׁמֶךָ: לָמָּה | יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם, יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ
נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ: תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנָקַת אָסִיר, כְּגֹדֶל

זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה: וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם,
חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי: וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ | וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ,
נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ:

זְכֹר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ, הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ: נַחֲלָתֵנוּ
נֶהֱפְכָה לְזָרִים, בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים: יְתוֹמִים הָיִינוּ וְאֵין אָב,
אִמּוֹתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת: מֵימֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ, עֵצֵינוּ בִּמְחִיר
יָבֹאוּ: עַל צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ, יָגַעְנוּ וְלֹא הוּנַח לָנוּ: מִצְרַיִם נָתַנּוּ
יָד, אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם: אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ וְאֵינָם, וַאֲנַחְנוּ עֲוֹנוֹתֵיהֶם
סָבָלְנוּ: עֲבָדִים "מָשְׁלוּ בָנוּ, פֹּרֵק אֵין מִיָּדָם: בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא
לַחְמֵנוּ, מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר: עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ, מִפְּנֵי
זַלְעֲפוֹת רָעָב: נָשִׁים בְּצִיּוֹן עִנּוּ, בְּתֻלוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה: שָׂרִים
בְּיָדָם נִתְלוּ, פְּנֵי זְקֵנִים לֹא נֶהְדָּרוּ: בַּחוּרִים טְחוֹן "נָשָׂאוּ,
וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ: זְקֵנִים "מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ, בַּחוּרִים "מִנְּגִינָתָם:
שָׂבַת מָשׂוֹשׂ לִבֵּנוּ, נֶהְפַּךְ לָאֵבֶל מְחוֹלֵנוּ: נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ,
אוֹי־נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ: עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ, עַל־אֵלֶּה חָשְׁכוּ
עֵינֵינוּ: עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם, שׁוּעָלִים הִלְּכוּ בוֹ: אַתָּה יְהוָה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, כִּסְאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר: לָמָּה לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ, תַּעַזְבֵנוּ
לְאֹרֶךְ יָמִים: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:
כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ, קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד־מְאֹד:

יחזור לומר פסוק "השיבנו", לסיים בדבר טוב (רב פעלים ח"ד).

הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה, מִזְּבוּל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ, אַיֵּה קִנְאָתְךָ
וּגְבוּרֹתֶיךָ, הֲמוֹן מֵעֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ אֵלַי הִתְאַפָּקוּ: כִּי־אַתָּה
אָבִינוּ, כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל "לֹא יַכִּירֵנוּ. אַתָּה
יְהוָה אָבִינוּ גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ, לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ,
תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ, שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ:
לַמִּצְעָר יָרְשׁוּ עַם־קָדְשֶׁךָ, צָרֵינוּ בּוֹסְסוּ מִקְּדָשֶׁךָ:
וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה, אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ, וּמַעֲשֵׂה
יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אַל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד מְאֹד, וְאַל־לָעַד
תִּזְכֹּר עָוֹן, הֵן הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ: עָרֵי קָדְשְׁךָ הָיוּ מִדְבָּר,
צִיּוֹן מִדְבָּר הָיְתָה יְרוּשָׁלַיִם שְׁמָמָה: בֵּית קָדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ
אֲשֶׁר הִלְּלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ, וְכָל־מַחֲמַדֵּינוּ הָיָה
לְחָרְבָּה: הַעַל־אֵלֶּה תִּתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד־מְאֹד:
עַל־חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַיִם הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים, כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה
תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ. הַמַּזְכִּירִים "אֶת־יְהוָה אַל־דָּמִי לָכֶם:
וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ, עַד־יְכוֹנֵן וְעַד־יָשִׂים "אֶת־יְרוּשָׁלַיִם תְּהִלָּה
בָּאָרֶץ: נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ "עֻזּוֹ, אִם־אֶתֵּן אֶת־דְּגָנֵךְ
עוֹד מַאֲכָל "לְאֹיְבַיִךְ, וְאִם יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ, אֲשֶׁר
יָגַעַתְּ בּוֹ: כִּי מְאַסְפָיו יֹאכְלֻהוּ, וְהִלְּלוּ אֶת־יְהוָה, וּמְקַבְּצָיו
יִשְׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת קָדְשִׁי:
אַתָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ, כִּי־בָא מוֹעֵד: כִּי־רָצוּ
עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ, וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם
יְהוָה, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס:

תִּקּוּן לֵאָה

לַמְנַצֵּחַ, מַשְׂכִּיל" "לִבְנֵי־קֹרַח: כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם,
כֵּן" "נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: צָמְאָה נַפְשִׁי |
לֵאלֹהִים לְאֵל חָי, מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: הָיְתָה־לִּי
דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלַיְלָה, בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ:
אֵלֶּה אֶזְכְּרָה | וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי | נַפְשִׁי, כִּי אֶעֱבֹר | בַּסָּךְ, אֶדַּדֵּם
עַד־בֵּית אֱלֹהִים, בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג: מַה־
תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי, הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ
יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהַי! עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח, עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ
מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים" "מֵהַר מִצְעָר: תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא
לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ, כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: יוֹמָם | יְצַוֶּה
יְהוָ֗ה | חַסְדּוֹ, וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי, תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: אֹמְרָה |
לְאֵל סַלְעִי, לָמָּה שְׁכַחְתָּנִי, לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב:
בְּרֶצַח | בְּעַצְמוֹתַי, חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי, בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה
אֱלֹהֶיךָ: מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי, וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי, הוֹחִילִי
לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ, יְשׁוּעוֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים | וְרִיבָה רִיבִי, מִגּוֹי לֹא־חָסִיד, מֵאִישׁ־מִרְמָה
וְעַוְלָה תְּפַלְּטֵנִי: כִּי־אַתָּה | אֱלֹהֵי מָעוּזִּי, לָמָּה זְנַחְתָּנִי,
לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתְּךָ, הֵמָּה
יַנְחוּנִי, יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ, וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ: וְאָבוֹאָה |

אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים, אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי, וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי: מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי, וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי, הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ, יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

בימים שאין אומרים בהם תחנון אין אומרים מזמור "יענך":

לַמְנַצֵּחַ, מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעֲנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם | אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ: יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ, וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה: יִתֶּן־לְךָ "כִּלְבָבֶךָ, וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: נָרַנְּנָה | בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל, יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ | יְהוָה מְשִׁיחוֹ, יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ, בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: אֵלֶּה בָרֶכֶב" "וְאֵלֶּה בַסּוּסִים, וַאֲנַחְנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ, וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהּ: מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה, וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב, אֲשֶׁר | לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם, וְשִׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת, מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל־גּוֹיִם

יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ
וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים "מִישֹׁר, וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ
תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ
נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ
אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

הַלְלוּיָהּ | אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב, בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה:
גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה, דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם:
הוֹד־וְהָדָר פָּעֳלוֹ, וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאֹתָיו,
חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה: טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו, יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ:
כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי יָדָיו
אֱמֶת וּמִשְׁפָּט, נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו: סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם,
עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וָיָשָׁר: פְּדוּת | שָׁלַח לְעַמּוֹ, צִוָּה־לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ,
קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חָכְמָה | יִרְאַת יְהוָה, שֵׂכֶל טוֹב
לְכָל־עֹשֵׂיהֶם, תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד:

לַמְנַצֵּחַ, מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא, כַּאֲשֶׁר־בָּא
אֶל־בַּת־שָׁבַע: חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ, כְּרֹב רַחֲמֶיךָ
מְחֵה פְשָׁעָי: הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי, וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי: כִּי־פְשָׁעַי
אֲנִי אֵדָע, וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד: לְךָ לְבַדְּךָ | חָטָאתִי וְהָרַע
בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי, לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ, תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ:
הֵן־בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי, וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי: הֵן־אֱמֶת חָפַצְתָּ
בַּטֻּחוֹת, וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי: תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב "וְאֶטְהָר,

תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין: תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ: הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי, וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה: לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי: אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ, וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי: הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי: אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ, וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ: הַצִּילֵנִי מִדָּמִים | אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי, תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ: אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ: כִּי | לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה, עוֹלָה לֹא תִרְצֶה: זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה, לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה: הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם: אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק, עוֹלָה וְכָלִיל, אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָרִים:

בימים שאין אומרים תקון רחל ידלג פסוק "עד אנה", ויאמר – "תקום" וכו'.

עַד אָנָה בִּכְיָה בְצִיּוֹן וּמִסְפֵּד בִּירוּשָׁלִָם:

תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ, טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֵשׁ לָנוּ, שׁוּבָה עָלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ, בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה, כּוֹנֵן בֵּית מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ, הַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ, שַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ, וְהָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְתוֹכוֹ, וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם, וּלְוִיִּם לְדוּכָנָם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם, וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל "לִנְוֵיהֶם, וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן, הָיִינוּ כְּחֹלְמִים: אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם, הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה: הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבִיתֵנוּ, כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב: הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ: הָלוֹךְ יֵלֵךְ | וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע, בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

ואח"כ יאמר פתיחת אליהו ז"ל:

פְּתִיחַת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא

טוֹב לוֹמַר פְּתִיחַת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא ז"ל קֹדֶם כָּל תְּפִלָּה, בַּאֲשֶׁר קִבְּלוּ רַבָּנָן קַדִּישֵׁי שֶׁאֲמִירָתָהּ מְסֻגֶּלֶת לְקַבָּלַת הַתְּפִלָּה (מורה באצבע).

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

פָּתַח אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לְטוֹב" וְאָמַר: רִבּוֹן עָלְמִין דְּאַנְתְּ הוּא חַד וְלָא בְחֻשְׁבָּן. אַנְתְּ הוּא עִלָּאָה עַל כָּל־עִלָּאִין סְתִימָא עַל כָּל־סְתִימִין, לֵית מַחֲשָׁבָה תְּפִיסָא בָךְ" כְּלָל. אַנְתְּ הוּא דְּאַפֵּקְתְּ עֲשַׂר תִּקּוּנִין, וְקָרִינָן לוֹן עֲשַׂר סְפִירָן, לְאַנְהָגָא בְהוֹן עָלְמִין סְתִימִין דְּלָא אִתְגַּלְיָן וְעָלְמִין דְּאִתְגַּלְיָן, וּבְהוֹן אִתְכַּסְיַאת מִבְּנֵי נָשָׁא, וְאַנְתְּ הוּא דְּקָשִׁיר לוֹן וּמְיַחֵד לוֹן. וּבְגִין דְּאַנְתְּ

מִלְּגָאוֹ כָּל־מָאן דְּאַפְרִישׁ חַד מִן חַבְרֵהּ מֵאִלֵּין עֲשַׂר, אִתְחֲשִׁיב לֵהּ כְּאִלּוּ אַפְרִישׁ בָּךְ. וְאִלֵּין עֲשַׂר סְפִירָן אִנּוּן אֲזִלִין כְּסִדְרָן, חַד אָרִיךְ וְחַד קָצֵר וְחַד בֵּינוֹנִי. וְאַנְתְּ הוּא דְּאַנְהִיג לוֹן, וְלֵית מָאן דְּאַנְהִיג לָךְ, לָא לְעֵלָּא וְלָא לְתַתָּא וְלָא מִכָּל־סִטְרָא. לְבוּשִׁין תַּקַּנְתְּ לוֹן דְּמִנַּיְהוּ פָּרְחִין "נִשְׁמָתִין לִבְנֵי נָשָׁא. וְכַמָּה גּוּפִין תַּקַּנְתְּ לוֹן, דְּאִתְקְרֵיאוּ גּוּפָא לְגַבֵּי לְבוּשִׁין דִּמְכַסְיָן עֲלֵיהוֹן. וְאִתְקְרֵיאוּ בְּתִקּוּנָא דָא: חֶסֶד - דְּרוֹעָא יְמִינָא. גְּבוּרָה - דְּרוֹעָא שְׂמָאלָא. תִּפְאֶרֶת - גּוּפָא. נֶצַח וְהוֹד - תְּרֵין שׁוֹקִין. יְסוֹד - סִיּוּמָא דְּגוּפָא, אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. מַלְכוּת - פֶּה, תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה קָרֵינָן לָהּ. חָכְמָה - מוֹחָא, אִיהִי מַחֲשָׁבָה מִלְּגָאוֹ. בִּינָה - לִבָּא וּבָהּ הַלֵּב מֵבִין. וְעַל אִלֵּין תְּרֵין כְּתִיב: "הַנִּסְתָּרוֹת לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ". כֶּתֶר עֶלְיוֹן - אֵיהוּ כֶּתֶר מַלְכוּת. וְעָלֵיהּ אִתְמַר: מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית. וְאֵיהוּ קַרְקַפְתָּא דִתְפִלֵּי.

מִלְּגָאו אִיהוּ אוֹת יו"ד וְאוֹת הֵ"א וְאוֹת וָא"ו "וְאוֹת הֵ"א, דְּאִיהוּ אֹרַח אֲצִילוּת. אִיהוּ שַׁקְיוּ דְּאִילָנָא בִּדְרוֹעוֹי וְעַנְפּוֹי, כְּמַיָּא דְּאַשְׁקֵי לְאִילָנָא וְאִתְרַבֵּי בְּהַהוּא שַׁקְיוּ:

רִבּוֹן עָלְמִין, אַנְתְּ הוּא עִלַּת הָעִלּוֹת וְסִבַּת הַסִּבּוֹת, דְּאַשְׁקֵי לְאִילָנָא בְּהַהוּא נְבִיעוּ. וְהַהוּא נְבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמָתָא לְגוּפָא, דְּאִיהִי (יג:דְּאִיהוּ) חַיִּים לְגוּפָא, וּבָךְ לֵית דְּמִיוֹן וְלֵית דְּיוּקְנָא (דְּגוּפָא) מִכָּל־מַה דְּלְגָאו וּלְבַר. וּבְרָאתָ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְאַפַּקְתְּ מִנְּהוֹן שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא וְכוֹכְבַיָּא וּמַזָּלֵי. וּבְאַרְעָא אִילָנִין וּדְשָׁאִין וְגִנָּתָא־דְעֵדֶן וְעִשְׂבִּין, וְחֵיָּין וְעוֹפִין וְנוּנִין, וּבְעִירִין וּבְנֵי־נָשָׁא, לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא בְּהוֹן עִלָּאִין, וְאֵיךְ יִתְנַהֲגוּן בְּהוֹן עִלָּאִין וְתַתָּאִין, וְאֵיךְ אִשְׁתְּמוֹדְעָן מֵעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי, וְלֵית דְּיָדַע בָּךְ "כְּלָל. וּבַר מִנָּךְ לֵית יְחוּדָא בְּעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי. וְאַנְתְּ אִשְׁתְּמוֹדַע אָדוֹן עַל־כֹּלָּא. וְכָל־סְפִירָן - כָּל־חַד אִית לֵהּ שֵׁם יְדִיעַ, וּבְהוֹן

אִתְקְרִיאוּ מַלְאֲכַיָּא. וְאַנְתְּ לֵית לָךְ שֵׁם יְדִיעַ, דְּאַנְתְּ הוּא מְמַלֵּא כָּל־שְׁמָהָן, וְאַנְתְּ הוּא שְׁלִימוּ דְּכֻלְּהוּ. וְכַד אַנְתְּ "תִּסְתַּלַּק מִנְּהוֹן, אִשְׁתְּאָרוּ כֻּלְּהוּ שְׁמָהָן כְּגוּפָא בְּלָא נִשְׁמְתָא. אַנְתְּ חַכִּים וְלָאו בְּחָכְמָה יְדִיעָא. אַנְתְּ הוּא מֵבִין וְלָאו מִבִּינָה יְדִיעָא. לֵית לָךְ אֲתָר יְדִיעָא, אֶלָּא לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא תְּקַפָּךְ וְחֵילָךְ לִבְנֵי נָשָׁא. וּלְאַחְזָאָה לוֹן אֵיךְ אִתְנְהִיג עָלְמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי, דְּאִינוּן צָדֶק וּמִשְׁפָּט, כְּפוּם עוֹבָדֵיהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא. דִּין אִיהוּ גְּבוּרָה. מִשְׁפָּט עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא. צָדֶק מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא, מֹאזְנֵי צֶדֶק תְּרֵין סַמְכֵי קְשׁוֹט. דִּין צָדֶק - אוֹת בְּרִית. כֹּלָּא לְאַחְזָאָה אֵיךְ אִתְנְהִיג עָלְמָא. אֲבָל "לָאו דְּאִית לָךְ צֶדֶק יְדִיעָא דְּאִיהוּ דִּין, וְלָאו מִשְׁפָּט יְדִיעָא - דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, וְלָאו מִכָּל־אִלֵּין מִדּוֹת כְּלָל.

קוּם רִבִּי שִׁמְעוֹן וְיִתְחַדְּשׁוּן מִלִּין עַל יָדָךְ, דְּהָא רְשׁוּתָא אִית לָךְ לְגַלָּאָה רָזִין טְמִירִין עַל

יָדָךְ, מַה דְּלָא אִתְיְהִיב רְשׁוּ לְגַלָּאָה לְשׁוּם בַּר נָשׁ עַד כְּעָן:

קָם רִבִּי שִׁמְעוֹן פְּתַח וְאָמַר: לְךָ יְהוֹוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, לְךָ יְהוֹוָה הַמַּמְלָכָה, וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל״ ו״לְרֹאשׁ. עִלָּאִין שְׁמָעוּ - אִנּוּן דְּמִיכִין דְּחֶבְרוֹן וְרַעְיָא מְהֵימְנָא אִתְעָרוּ מִשְּׁנַתְכוֹן, ״הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר״ - אִלֵּין אִנּוּן צַדִּיקַיָּא דְּאִנּוּן מִסִּטְרָא דְהַהוּא דְּאִתְמַר בֵּהּ: ״אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר״. וְלָאו אִנּוּן מֵתִים, וּבְגִין דָּא אִתְמַר בְּהוֹן: ״הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר״. רַעְיָא מְהֵימְנָא, אַנְתְּ וַאֲבָהָן הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ לְאִתְעָרוּתָא דִּשְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי יְשֵׁנָה בְּגָלוּתָא, דְּעַד כְּעַן צַדִּיקַיָּא כֻּלְּהוּ דְּמִיכִין, וְשִׁנְתָּא בְּחוֹרֵיהוֹן. מִיָּד יָהִיבַת שְׁכִינְתָּא תְּלַת קָלִין לְגַבֵּי רַעְיָא מְהֵימְנָא, וְיֵימָא לֵהּ: קוּם רַעְיָא מְהֵימְנָא, דְּהָא עָלָךְ אִתְמַר: ״קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק״ - לְגַבַּאי בְּאַרְבַּע אַתְוָן דִּילֵהּ, וְיֵימָא בְּהוֹן:

"פִּתְחִי לִי אֲחוֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי". דְּהָא "תַּם עֲוֹנֵךְ בַּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ". "שֶׁרֹאשִׁי נִמְלָא טָל", מַאי "נִמְלָא טָל"? אֶלָּא אָמַר קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא: אַנְתְּ חָשַׁבְתְּ דְּמִיוֹמָא דְּאִתְחָרַב "בֵּי מַקְדְּשָׁא דְּעָאלְנָא בְּבֵיתָא דִילִי וְעָאלְנָא בְּיִשּׁוּבָא? לָאו הֲכִי, דְּלָא עָאלְנָא כָּל־זִמְנָא דְּאַנְתְּ בְּגָלוּתָא. הֲרֵי לָךְ סִימָנָא: "שֶׁרֹאשִׁי נִמְלָא טָל" - הֵ"א שְׁכִינְתָּא בְּגָלוּתָא, שְׁלִימוּ דִילָהּ וְחַיִּים דִילָהּ אִיהוּ טַל. וְדָא אִיהוּ אוֹת יו"ד וְאוֹת הֵ"א וְאוֹת וָא"ו, וְאוֹת הֵ"א אִיהִי שְׁכִינְתָּא דְּלָא מֵחֻשְׁבָּן טַ"ל, אֶלָּא אוֹת יו"ד וְאוֹת הֵ"א וְאוֹת וָא"ו דִּסְלִיקוּ אַתְוָן לְחֻשְׁבָּן טַ"ל. דְּאִיהִי מַלְיָא לִשְׁכִינְתָּא מִגְּבִיעוּ דְּכָל־מְקוֹרִין עִלָּאִין. מִיַּד קָם (יי"ג יְקוּם) רַעְיָא מְהֵימְנָא וַאֲבָהָן קַדִּישִׁין עִמֵּהּ. עַד כָּאן רָזָא דְּיִחוּדָא. בָּרוּךְ יְהוָ(אדנ"י יאהדונ"י)ה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

וִיהֵי רַעֲוָא מִן קֳדָם עַתִּיקָא קַדִּישָׁא דְּכָל־קַדִּישִׁין, טְמִירָא דְּכָל־טְמִירִין, סְתִימָא דְּכֹלָּא,

דִּיתְמְשַׁךְ טַלָּא עִלָּאָה מִנֵּהּ לְמַלְיָא רֵישֵׁהּ דִּזְעֵיר אַנְפִּין, וּלְהַטִּיל "לַחֲכַל תַּפּוּחִין כַּדִּישִׁין בִּנְהֵירוּ דְּאַנְפִּין בְּרַעֲוָא וּבְחֶדְוָתָא דְּכֹלָּא. וְיִתְמְשַׁךְ מִן קֶדֶם עַתִּיקָא כַּדִּישָׁא דְּכָל־כַּדִּישִׁין, טְמִירָא דְּכָל־טְמִירִין סְתִימָא דְּכֹלָּא, רְעוּתָא וַרְחֲמֵי חִנָּא וְחִסְדָּא בִּנְהֵירוּ עִלָּאָה בִּרְעוּתָא וְחֶדְוָה, עָלַי וְעַל כָּל־בְּנֵי בֵיתִי, וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים אֵלַי, וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֵּהּ. וְיִפְּרְקִינָּן מִכָּל־עַקְתִּין בִּישִׁין דְּיֵיתוּן לְעָלְמָא. וַיַּזְמִין וְיִתְיָהִיב לָנָא מְזוֹנָא וּפַרְנָסָתָא טַבְתָּא, בְּלִי צָרָה וְעַקְתָּא, מִמַּזָּלָא דְּכָל־מְזוֹנֵי בֵּהּ תַּלְיָן. וְיִשְׁתַּזְבִּינָּן מֵעֵינָא בִישָׁא וּמֵחַרְבָּא דְּמַלְאַךְ הַמָּוֶת וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּהִנָּם. וְיֵיתֵי לָנָא וּלְכָל־נַפְשָׁתָנָא חִנָּא וְחִסְדָּא וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וַרְחֲמֵי מִן קֳדָמֵהּ. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן, אָמֵן וְאָמֵן.

ואם יש מניין נוהגים לומר קדיש עַל יִשְׂרָאֵל (לקמן עמ' 69)

מה טוב ומה נעים שיאמר האדם בכל יום אחר תקון חצות לשון זה אשר הובא בזוהר (פרשת נח ס"ה ע"א). ואם לא אמרו אחר תקון לאה, יאמר בשחרית קודם התפ', וכן יעשה בשבתות וימים טובים, כי דברים אלו עמוקים מאד מאד, והמבין סודם של דברים אלה ידע כמה תועלת גדולה נעשה באמירתם לתיקון אותו היום, בין בפרצוף הימים בין בפרצוף הזמנים (בא"ח מקץ יב).

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן: אֲרֵמִית יָדַאי בִּצְלוֹתִין לְעֵלָּא, דְּכַד רְעוּתָא עִלָּאָה לְעֵלָּא קָיְמָא עַל הַהוּא רְעוּתָא דְּלָא אִתְיְדַע וְלָא אִתְפַּס כְּלָל "לְעָלְמִין, רֵישָׁא דְּסָתִים - יַתִּיר

לְעֵלָא, וְהַהוּא רֵישָׁא - אַפֵּק מַאי דְאַפֵּק וְלָא יְדִיעַ, וְנָהִיר מַאי דְנָהִיר כֻּלָּא בִּסְתֵימוּ, רְעוּ דְמַחֲשָׁבָה עִלָּאָה - לְמִרְדַּף אֲבַתְרֵהּ וּלְאִתְנַהֲרָא מִנֵּהּ, חַד פְּרֵיסוּ אִתְפְּרִיס, וּמִנּוֹ הַהוּא פְּרִיסָא - בִּרְדֵיפוּ דְהַהוּא מַחֲשָׁבָה עִלָּאָה - מָטֵי וְלָא מָטֵי, עַד הַהוּא פְּרֵיסוּ, נָהִיר מַאי דְנָהִיר, וּכְדֵין אֵיהוּ מַחֲשָׁבָה עִלָּאָה נָהִיר בִּנְהֵירוּ סְתִים דְּלָא יְדִיעַ, וְהַהוּא מַחֲשָׁבָה לָא יָדַע - כְּדֵין, בְּטַשׁ הַאי נְהֵירוּ דְמַחֲשָׁבָה דְּלָא אִתְיְדַע, בִּנְהֵירוּ דְפַרְסָא, דְקָיְמָא דְנָהִיר מִמָּה דְּלָא יְדִיעַ, וְלָא אִתְגַּלְיָא. וּכְדֵין הַאי נְהֵירוּ דְמַחֲשָׁבָה דְּלָא אִתְיְדַע בְּטַשׁ בִּנְהֵירוּ דִפְרִיסָא, וְנַהֲרִין כַּחֲדָא, וְאִתְעֲבִידוּ תִּשְׁעָה הֵיכְלִין, וְהֵיכְלִין - לָאו אִנּוּן "נְהוֹרִין, וְלָאו אִנּוּן רוּחִין, וְלָאו אִנּוּן" "נִשְׁמָתִין, וְלָא אִית מָאן דְקָיְמָא בְּהוּ. רְעוּתָא דְכָל־תִּשְׁעָה נְהוֹרִין - דְקָיְמֵי כֻּלְּהוּ בְּמַחֲשָׁבָה, דְּאֵיהוּ חַד מִנַּיְהוּ בְּחֶשְׁבָּנָא - כֻּלְּהוּ לְמִרְדַּף בַּתְרֵיהוּ, בְּשַׁעְתָּא דְקָיְמֵי בְּמַחֲשָׁבָה, וְלָא מִתְדַּבְּקִין וְלָא אִתְיְדָעוּ, וְאִלֵּין לָא קָיְמֵי - לָא בִּרְעוּתָא, וְלָא בְמַחֲשָׁבָה עִלָּאָה, תָּפְסִין בָּהּ וְלָא תָפְסִין, בְּאִלֵּין קָיְמֵי כָּל־דָּיְרֵי דִמְהֵימְנוּתָא. וְכָל־אִנּוּן" "נְהוֹרִין מֵרָזָא דְמַחֲשָׁבָה עִלָּאָה וּלְתַתָּא - כֻּלְּהוּ אִקְרוּן אֵין סוֹף. עַד הָכָא מָטוּ נְהוֹרִין וְלָא מָטוּן. וְלָא אִתְיְדָעוּ, לָאו הָכָא רְעוּתָא וְלָא מַחֲשָׁבָה. כַּד נָהִיר מַחֲשָׁבָה, וְלָא אִתְיְדַע מִמָּאן דְנָהִיר - כְּדֵין אִתְלַבַּשׁ וְאִסְתִּים גּוֹ בִינָה, וְנָהִיר לְמָאן דְנָהִיר, וְאָעֵל דָא בְדָא עַד" "דְּאִתְכְּלִילוּ כֻּלְּהוּ כַּחֲדָא, וּבְרָזָא דְקַרְבָּנָא - כַּד סָלִיק, כֻּלָּא

אִתְקַשַּׁר דָּא בְדָא, וְנָהִיר דָּא בְדָא, כְּדֵין קָיְמֵי כֻּלְּהוּ בִּסְלִיקוּ, וּמַחֲשָׁבָה אִתְעַטָּר בְּאֵין סוֹף. הַהוּא נְהִירוּ דְּאִתְנְהִיר מִגּוֹ מַחֲשָׁבָה עִלָּאָה - (דְּלָא אִתְיְדַע בָּהּ כְּלָל) אִקְרֵי אֵין סוֹף, וּמִגּוֹ אִשְׁתְּכַח וְקָיְמָא, וְנָהִיר לְמָאן דְּנָהִיר, וְעַל דָּא כֹּלָּא קָאִים, זַכָּאָה חוּלָקֵהוֹן דְּצַדִּיקַיָּא, בְּעָלְמָא דֵין וּבְעָלְמָא דְאָתֵי.

כָּל מִי שֶׁמְּכַוֵּן בְּעֵת הַתְחָלַת אֲדוֹן עוֹלָם תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת, וְאֵין שָׂטָן מְקַטְרֵג עַל תְּפִלָּתוֹ, וְאֵין לוֹ שָׂטָן וּפֶגַע רַע בר"ה ויוה"כ בִּתְפִלָּתוֹ, וְאוֹיְבָיו נוֹפְלִים לְפָנָיו, וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף יֵצֶר הָרָע מַשְׁלִים אִתּוֹ (שַׁעֲרֵי תְּפִלָּה – רקח דף י', מטה משה סימן ל"א).

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ

בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא. לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל, אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא. וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל, לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא. וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה, וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה. וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי, לְהַמְשִׁילוֹ וּלְהַחְבִּירָה. בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית, וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה. בְּלִי עֵרֶךְ בְּלִי דִּמְיוֹן, בְּלִי שִׁנּוּי וּתְמוּרָה. בְּלִי חִבּוּר בְּלִי פֵרוּד, גְּדָל־כֹּחַ וּגְבוּרָה. וְהוּא אֵלִי וְחַי גּוֹאֲלִי, וְצוּר חֶבְלִי בְּיוֹם צָרָה. וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹסִי, מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא. וְהוּא רוֹפֵא וְהוּא מַרְפֵּא, וְהוּא צוֹפֶה וְהוּא עֶזְרָה. בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי, בְּעֵת אִישָׁן וְאָעִירָה. וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי, אֲדֹנָי לִי וְלֹא אִירָא. בְּמִקְדָּשׁוֹ תָּגֵל נַפְשִׁי, מְשִׁיחֵנוּ יִשְׁלַח מְהֵרָה. וְאָז נָשִׁיר בְּבֵית קָדְשִׁי, אָמֵן אָמֵן, שֵׁם הַנּוֹרָא.

סֵדֶר עֲטִיפַת הַטַּלִּית

דיני עטיפת הטלית

לפני שיברך על הציצית יבדוק בחוטי הציצית שלא יהיה בהם חסרון הפוסל, ויפריד החוטים שלא יהיו מסובכים, וטוב להסתכל בציצית בשעת עטיפה כשמברך (ש"ע כד, ג). וְיִכַּוֵּן כאילו יש בו תכלת, דאותה הארה לא נפסקה (האר"י ז"ל). ◆ **אסור** להתעטף בציצית ולהניח תפילין אפילו בלא ברכה משקיעת החמה, ורבינו האר"י ז"ל היה נזהר שלא להיות מעוטף בציצית ותפילין אחר שקיעת החמה, ותיכף היה מסירה מעל ראשו, וכן ראוי להיזהר (ברכ"י סי' י"ח). ◆ **אם** פשט טליתו על מנת לחזור ולהתעטף תוך זמן קצר, אין צריך לחזור ולברך כשמתעטף בה שנית, אבל אם שהה שיעור היסח הדעת (בערך חצי שעה) צריך לחזור ולברך (שו"ת יבי"א ח"ח ס' ב). ◆ **אם** נפלה טליתו מעליו לגמרי, צריך לחזור ולברך כשחוזר ומתעטף בה. ואם נשארה בידו, אין צריך לברך (שו"ע ח ס' ט"ו). אך י"א שאין לברך בכל מקרה. וספק ברכות להקל (כה"ח שם). ולכן אם נמצא לקראת סוף התפילה לא יחזור להתעטף בה כדי שלא להכנס לספק ברכות (אול"צ מד יב). ◆ יְכַוֵּן בְּשְׁעַת עֲטִיפַת הַטַּלִּית שֶׁצְּוָּנוּ הַקָּבָּ"ה לְהִתְעַטֵּף בּוֹ כְּדֵי שֶׁנִּזְכּוֹר כָּל מִצְוֹתָיו לַעֲשׂוֹתָם.

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הֲרֵינִי מוּכָן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה לִלְבֹּשׁ טַלִּית מְצֻיֶּצֶת בְּהִלְכָתָהּ, כְּמוֹ שֶׁצִּוָּנוּ יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה: "וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם". וְעַל יְדֵי עֲטִיפַת הַצִּיצִית נִזְכֹּר כָּל מִצְוֹתָיו לַעֲשׂוֹתָם. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ, וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וַהֲרֵינִי מוּכָן לְבָרֵךְ עַל עֲטִיפַת הַטַּלִּית כְּתִקּוּן רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה. וַהֲרֵינִי מְכַוֵּן לִפְטוֹר בִּבְרָכָה זוֹ גַּם טַלִּית הַקָּטָן שֶׁעָלַי. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יְכַוֵּן בברכתו לפטור גם טלית קטן שעליו

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה (אדרון הכל, היה הוה ויהיה, יאה"ד-ונר"א) אֱלֹהֵינוּ (מרכבנו ומנהיגנו, המשגיח ע"ר"ע ב"הוד) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית:

סֵדֶר הֲנָחַת תְּפִלִּין

דיני הנחת תפילין

גדול שכר מצות תפילין, שכל המניחן מאריך ימים בעולם הזה, ומובטח לו שהוא בן העוה"ב, ואין אש של גיהנם שולטת בו, וכל עוונותיו נמחלין לו (טור ס' לז). ◆ **תפלה** של יד מקומה ביד שמאל על הקיבורת, שהוא בשר גבוה שבין המרפק לכתף, והמעברתא, הוא המקום (המעבר) שהרצועה עוברת בו יניח לצד הכתף, ולפני שיהדק הרצועה יברך מיושב. ◆ **יזהר** לאחוז בתחלה בתפילין של יד, ומ"מ אם טעה ואחז תפילין של ראש יעזבנו מידו ויניח תחלה תפלין יד ואח"כ של ראש (שו"ע כה ו). ◆ **המנהג** שאם נפלו מידו התפילין מתענה, ומ"מ אם קשה עליו התענית, וכש"כ אם הוא צורבא מדרבנן, וממעט בתלמוד תורה, יתן צדקה לכפר נפילת התפילין, וגדולה צדקה לכפר אפילו למזיד וק"ו לשוגג או אנוס. אם נפלו התפילין בכיס שלהן, לא יתענה, אלא יתן פרוטה לצדקה (מג"א ס' מ"ד; א"ר שם). ◆ **מנהג** חכמים לנשק התפילין בִּשְׁעַת הנחתן ובִשְׁעַת חליצתן (שו"ע ס' כח). ◆ **יְכַוֵּן** בברכה זו לפטור גם את התפילין של ראש (כיון דעל הרוב דעת האדם מבוללת ושוכח לכון בשעת ברכה על תפלין של ראש, על כן נכון לפרש כונתו בפה (עוי"ח פ' ויראו)). ◆ **יְכַוֵּן** בשעת הנחת תפילין שצונו הקב"ה להניח ארבע פרשיות אלו שיש בהם יחוד שמו ויציאת מצרים, על הזרוע כנגד הלב, ועל הראש כנגד המח, כדי שנזכר נסים ונפלאות שעשה עמנו. שהם מורים על יחודו ואשר לו הכח וההממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו, וישעבד לקב"ה הנשמה שהיא במח, והלב שהוא כנגד הזרוע, שהם עיקר התאוות והמחשבות.

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בִּיחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הֲרֵינִי מוּכָן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה לְהָנִיחַ תְּפִלִּין בָּיָדִי וּבְרֹאשִׁי, כְּמוֹ שֶׁצִּוָּנוּ יְהוָ־ה אֱלֹהֵינוּ: "וּקְשַׁרְתָּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יָדֶכָם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם". וְצִוָּנוּ הַקָּבָּ"ה לְהָנִיחַ אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִחוּד שְׁמוֹ וִיצִיאַת מִצְרַיִם, עַל הַזְּרוֹעַ כְּנֶגֶד הַלֵּב, וְעַל הָרֹאשׁ כְּנֶגֶד הַמֹּחַ, כְּדֵי שֶׁנִּזְכֹּר נִסִּים וְנִפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. שֶׁהֵם מוֹרִים עַל יִחוּדוֹ וַאֲשֶׁר לוֹ הַכֹּחַ וְהַמֶּמְשָׁלָה בָּעֶלְיוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כִּרְצוֹנוֹ. וַהֲרֵינִי מְשַׁעְבֵּד לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הַנְּשָׁמָה שֶׁהִיא בַּמֹּחַ, וְהַלֵּב שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַזְּרוֹעַ, שֶׁהֵם עִקַּר הַתַּאֲוֹת וְהַמַּחֲשָׁבוֹת, וּבָזֶה נִזְכֹּר הַבּוֹרֵא וּנְמַעֵט הֲנָאוֹתֵינוּ. וַהֲרֵינִי מוּכָן לְבָרֵךְ הַבְּרָכָה שֶׁתִּקְּנוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה עַל מִצְוַת הַתְּפִלִּין, וַהֲרֵינִי מְכַוֵּן לִפְטֹר בִּבְרָכָה זוֹ תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּתְפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וְיַעֲלֶה לְפָנֶיךָ יְהוָ־ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּאִלּוּ כִּוַּנְתִּי בְּכָל־הַכַּוָּנוֹת הָרְאוּיוֹת לְכַוֵּן בַּהֲנָחַת הַתְּפִלִּין וּבִבְרָכָה. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ (ארון הכבד הוה הוה יהוה יאה-ה-ו-נ-י) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין: (מרכבו ומעה"גו המשנה ערע ב"חוד)

אם הפסיק בדבור שלא לצורך הנחת התפילין – צריך לברך ג"כ על תפילין של ראש ברכה נפרדת, וזה נוסחה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ (ארון הכבד הוה הוה יהוה יאה-ה-ו-נ-י) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת "תְּפִלִּין: (מרכבו ומעה"גו המשנה ערע ב"חוד)

אחר הנחת תפלה של ראש יכרוך שלש כריכות על אצבעו האמצעית, כריכה ראשונה בפרק אמצעי של האצבע וכריכה ב' וג' בפרק האחרון, ויאמר:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם, וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה, וְיָדַעַתְּ אֶת־יְהוָה (אדני) (ארון הכבד הוה הוה יהוה יאה-ה-ו-נ-י):

אחר הנחת תפילין ראוי שיאמר שתי פרשיות אלו, כיון שכל ארבע הפרשיות כתובות בתפילין (ב"ח סימן ל"ו). ואם אינו יכול לאומרן לפני התפילה, יאמר אותן אחר התפלה, לפני שיחלוץ התפילין.

וַיְדַבֵּר יְהוָה (אדני) (ארון הכבד הוה הוה יהוה יאה-ה-ו-נ-י) אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר, פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם, זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם "מִמִּצְרַיִם" "מִבֵּית עֲבָדִים, כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה (אדני) (ארון הכבד הוה הוה יהוה יאה-ה-ו-נ-י) אֶתְכֶם" "מִזֶּה, וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ: הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב: וְהָיָה כִי־יְבִיאֲךָ יְהוָה (אדני) (ארון הכבד הוה הוה יהוה יאה-ה-ו-נ-י) אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע

לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ, אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ,
וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה: שִׁבְעַת
יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה:
מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים, וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ
חָמֵץ, וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ: וְהִגַּדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה
לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדְךָ,
וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ, לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה
בְּפִיךָ, כִּי בְיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם:
וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ, מִיָּמִים
יָמִימָה:

וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי, כַּאֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ: וְהַעֲבַרְתָּ
כָּל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָה, וְכָל־פֶּטֶר | שֶׁגֶר בְּהֵמָה
אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָה: וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר
תִּפְדֶּה בְשֶׂה, וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ, וְכֹל בְּכוֹר
אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה: וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר

לֵאמֹר מַה־זֹּאת, וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הֹוצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ, וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה, עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה, כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים, וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה: וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ, כִּי בְּחֹזֶק יָד הֹוצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:

אופן וסדר ההליכה לבית הכנסת

בזוהר הקדוש (ואתחנן דף רסה.) הפליג מאד בשבח היוצא מביתו מעוטף בציצית ומוכתר בתפילין והולך לבית הכנסת. ואלו דבריו בתרגומם: אמר רבי שמעון: בשעה שבן אדם מקדים בחצי הלילה וקם ומשתדל בעסק התורה עד שהאיר הבוקר, ובבוקר מניח תפילין... ובא לצאת משער ביתו... ארבעה מלאכים קדושים מתחברים עמו, ויוצאים עמו משער ביתו, ומלוים לו לבית הכנסת, ומכריזין לפניו: "תנו יקר לדיוקן של המלך הקדוש. תנו יקר לבן המלך"... רוח קדושה שורה עליו ומכריזה ואומרת: "ישראל אשר בך אתפאר..." ולא עוד אלא שהקב"ה משתבח בו ומכריז עליו בכל העולמות: "ראו איזה בן עשיתי בעולמי". ומי שעולה לבית הכנסת ויוצא מהשער בלי תפילין בראשו וציצת בבגדו, ואומר: "אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ", הקב"ה אומר: "היכן הוא מוראי? זה מעיד עדות שקר". עכ"ל. וי"א כי מצוה זה קודמת אף למצות עשרה ראשונים (כה"ח).

כשיצא מביתו לילך לבית הכנסת יניח ידו על המזוזה ויאמר כסדר הזה:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה (אדון הכבד והמלוה ואדון הכל) אֱלֹהֵינוּ (מרכבו ומנהגנו המשגח עליו בחוד), יְהוָה (אדון הכבד והמלוה ואדון הכל) אֶחָד:

בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

ואח"כ יאמר:

יְהוָה יִשְׁמֹר צֵאתִי וּבֹאִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אוֹתִי וְיִתֶּן לִי רַחֲמִים:

מצוה לרוץ כשהולך לבית הכנסת ואפילו בשבת, וכל זה עד הפתח, אבל בתוך בית הכנסת לא ירוץ, אלא יתעכב מעט בפתח קודם שיכנס, כדי להראות עצמו יראה וחרד ומזדעזע ליכנס בהיכל מלכו של עולם, ויאמר שם בפתח:

וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ, אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ:

אך פסוק זה יאמר דוקא אם הוא נכנס לבית הכנסת כשהוא מוכתר בתפילין. ובשבת ויו"ט וביום שאין מניחים תפילין, יכול לאומרו, אע"פ שאינו מעוטף בטלית, שדי בטלית קטנה שעליו.

אח"כ אם אפשר לו יאמר בעודו עומד בפתח אֵלּוּ הַפְּסוּקִים כִּי הֵם מְסֻגָּלִים, ואם לא אפשר לו יאמרם כשהוא נכנס והולך למקומו (בא"ח שנה א' פ' מקץ ג').

יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

יַשְׁכִּים לבית הכנסת כדי שיהיה מו' הראשונים, ולפני התפילה יש אומרים פסוקים אלו:

וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמַר עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה, רָמָה קַרְנִי בַיהוָה, רָחַב פִּי עַל־אֹיְבָי כִּי שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךָ: אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אַיִן בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: אַל־תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְבֹהָה יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם כִּי אֵל דֵּעוֹת יְהוָה, וְלוֹ נִתְּכְנוּ עֲלִלוֹת: קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל: שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ וּרְעֵבִים חָדֵלוּ עַד־עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים אֻמְלָלָה: יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל: יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם: מֵקִים מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיב עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחִלֵם כִּי לַיהוָה מְצֻקֵי אָרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל: רַגְלֵי חֲסִידָיו יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמוּ כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־אִישׁ: יְהוָה יֵחַתּוּ מְרִיבָיו עָלָיו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם, יְהוָה יָדִין אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִתֵּן־עֹז לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ: אָתוֹהִי כָּמָה רַבְרְבִין וְתִמְהוֹהִי כְּמָה תַּקִּיפִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ עִם־דָּר וְדָר: וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ | וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ: עֶרֶב וָבֹקֶר וָצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע

קוֹלִי: בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹֽקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים: לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי: וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאלֹהַי יִשְׁעִי יִשְׁמָעֵנִי אֱלֹהָי: (בשבת ויו"ט ידלג פסוק זה: אַל־תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קָמְתִּי כִּי־אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה אוֹר לִי:) כִּי־לְךָ יְהוָה הוֹחָלְתִּי אַתָּה תַּעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי: רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה:

יזהר כל אדם לומר קודם פרשת העקידה נוסח זה המובא בספר בא"ח (שנה ראשונה פרשת מקץ הלכה י"ב), ובזה יהיה ניצול מקללת רבי שמעון בר יוחאי הכתובה באידרא רבה דף קמ"א עמ' ב':

רבון עָלְמָא! יְהֵא רַעֲוָא קַמָּךְ לְמֵיהַב לָן חֵילָא לְאִתְעָרָא בִיקָרָךְ, לְמֶעְבַּד רְעוּתָךְ וּלְסַדָּרָא כֹּלָּא כִּדְקָא יָאוּת. וְאַף עַל גַּב דְּלֵית אֲנַן יָדְעִין לְשַׁוָּאָה רְעוּתָא וְלִבָּא לְתַקָּנָא כֹּלָּא, יְהֵא רַעֲוָא קַמָּךְ דְּתִתְרְעֵי בְמִלִּין וּצְלוֹתָא דִילָן, לְתַקָּנָא תִּקּוּנָא דִּלְעֵלָּא כִּדְקָא יָאוּת, וְלִהְוֹוּ הֵיכְלִין עִלָּאִין וְרוּחִין עִלָּאִין, עַיְלֵי הֵיכְלָא בְּהֵיכְלָא וְרוּחָא בְּרוּחָא, עַד "דְּמִתְחַבְּרָן בְּדֶכְתֵּיהוּ כִּדְקָא חֲזֵי, שַׁיְפָא בְשַׁיְפָא, וְאִשְׁתְּלִימוּ דָא בְדָא וְאִתְיַחֲדוּ דָא בְדָא עַד" "דְּאִנּוּן חַד, וְנַהֲרִין דָּא בְדָא. וּכְדֵין" "נִשְׁמָתָא עִלָּאָה דְּכֹלָּא אַתְיָא מִלְּעֵלָּא, וְנָהִיר לוֹן, וְלִהְוֹוּ נָהִירִין כֻּלְּהוּ בוֹצִינִין בִּשְׁלִימוּ כִּדְקָא חֲזֵי, עַד" "דְּהַהוּא נְהוֹרָא עִלָּאָה אִתְעַר, וְכֹלָּא אָעִיל" "לְגַבֵּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, וְאִתְבָּרְכָא וְאִתְמַלְיָא כְּבִירָא דְּמַיִין" "נַבְעִין וְלָא פַּסְקִין, וְכֻלְּהוּ מִתְבָּרְכָן לְעֵלָּא וְתַתָּא. וְהַהוּא דְּלָא אִתְיְדַע וְלָא אָעִיל בְּחֶשְׁבָּנָא, רְעוּתָא דְּלָא אִתְפַּס לְעֶלְמִין, בָּסִים לָגוֹ לָגוֹ בְּגַוּיְהוּ. וְלָא אִתְיְדַע הַהוּא רְעוּתָא וְלָא אִתְפַּס לְמִנְדַּע. וּכְדֵין כֹּלָּא רְעוּתָא חֲדָא עַד אֵין סוֹף, וְכֹלָּא אִיהוּ בִּשְׁלִימוּ מִלְּתַתָּא וּמִגּוֹ לְגוֹ, עַד" "דְּאִתְעֲבִיד

כֹּלָּא חַד, וְאִתְמַלְיָא כֹּלָּא וְאִשְׁתְּלִים כֹּלָּא, וְאִתְנְהִיר וְאִתְבַּסַּם כֹּלָּא כִּדְקָא יָאוּת:

רִבּוֹן עָלְמָא! יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל״ »לְעָלַם, וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מִקְדָּשָׁךְ, לְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ, וּלְקַבָּלָא צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵי. יְהֵא רַעֲוָא קָמָךְ, דְּתֶהְוֵי סָעִיד וְסָמִיךְ לָן, דְּנֵימָא מִלִּין בְּאֹרַח מֵישַׁר, בְּתִקּוּנָא דִּלְעֵלָּא, בְּתִקּוּנִין דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא וּמַטְרוֹנִיתָא קַדִּישָׁא, וּלְמֶעְבַּד יְהוּדָא שְׁלִים. לְאַשְׁלָמָא לְהַהִיא נִשְׁמְתָא דְּכָל־חַיֵּי, מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא עַד סוֹפָא דְּכָל־דַּרְגִּין. בְּגִין דְּתֶהְוֵי הַהִיא נִשְׁמְתָא מִשְׁתַּבְּחָא בְּכֹלָּא וּמִתְפַּשְׁטָא בְּכֹלָּא, דְּהָא עֵלָּא וְתַתָּא תַּלְיָן בְּהַאי נִשְׁמְתָא וּמִתְקַיְּמֵי בַהּ:

תְּפִלַּת שַׁחֲרִית

לפני התפלה יאמר:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י׳ וְה׳ בְּאוֹתִיּוֹת ו׳ וְה׳ בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית (בשבת: שֶׁל שַׁבָּת קֹדֶשׁ), שֶׁתִּתְקַן אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, עִם כָּל־הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלוֹת בָּהּ, לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

קֹדֶם כָּל תְּפִלָּה יְקַבֵּל עָלָיו מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל 'וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ', וִיכַוֵּן לֶאֱהוֹב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּנַפְשׁוֹ, ועי״ז תִּקָּבֵל תְּפִלָּתוֹ בְּתוֹךְ תְּפִלּוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל (שעה״כ שער ו׳).

הֲרֵינִי מְקַבֵּל עָלַי מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל: וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ, וּמְכַוֵּן לֶאֱהוֹב כָּל־אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּנַפְשִׁי וּמְאוֹדִי. וַהֲרֵינִי מְזַמֵּן פֶּה שֶׁלִּי לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:

סדר הקרבנות עד ברוך שאמר, הוא בתיקון ועליית עולם העשיה [העולם השפל]

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב
מִלְּפָנֶיךָ, וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים "מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם, וּזְכָר־לָנוּ יְהוָה אדני
אֱלֹהֵינוּ אַהֲבַת הַקַּדְמוֹנִים - אַבְרָהָם יִצְחָק
וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־
הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר
הַמֹּרִיָּה, וְאֶת־הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל
גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ כַּכָּתוּב" "בְּתוֹרָתֶךָ: וַיְהִי אַחַר
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם,
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם. וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר קַח־נָא
אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק,
וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה, וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה
עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ: וַיַּשְׁכֵּם
אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ, וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי
נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ, וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה,
וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים:
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו" "וַיַּרְא

אֶת־הַמָּקוֹם״ מֵרָחוֹק׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו,
שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר, וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה
עַד־כֹּה, וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם׃ וַיִּקַּח אַבְרָהָם
אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה, וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּקַּח בְּיָדוֹ
אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת, וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃
וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו, וַיֹּאמֶר אָבִי,
וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי. וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים, וְאַיֵּה
הַשֶּׂה לְעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם, אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ
הַשֶּׂה לְעֹלָה, בְּנִי. וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ וַיָּבֹאוּ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים, וַיִּבֶן שָׁם
אַבְרָהָם״ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים, וַיַּעֲקֹד
אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ יכון שהקב"ה יעקוד ויכרית את כל המקטרגים והמשטינים שח"ו לא יקטרגו על כלל ישראל, וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־
הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל״ לָעֵצִים׃ וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם״ אֶת־יָדוֹ,
וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת, לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אֵלָיו
מַלְאַךְ יְהוָה אדני מִן־הַשָּׁמַיִם, וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם׀
אַבְרָהָם. וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ
אֶל־הַנַּעַר, וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה, כִּי׀ עַתָּה

יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים״ אַתָּה, וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־
בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ מִמֶּנִּי: וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו״
״וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל, אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו, וַיֵּלֶךְ
אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל, וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת
בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא - יְהוָה |
יִרְאֶה, אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה: וַיִּקְרָא
מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם, שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם:
וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי, נְאֻם־יְהוָה, כִּי יַעַן אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה, וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ
אֶת־יְחִידֶךָ: כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ, וְהַרְבָּה אַרְבֶּה
אֶת־זַרְעֲךָ, כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־
שְׂפַת הַיָּם, וְיָרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו: וְהִתְבָּרְכוּ
בְזַרְעֲךָ״ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ, עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי:
וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו, וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו
אֶל־בְּאֵר שָׁבַע, וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע:

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי״ יְהוָה, וְזָרְקוּ בְּנֵי
אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים״ אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּתְמַלֵּא רַחֲמִים עָלֵינוּ. וּבְכֵן, בְּרֹב רַחֲמֶיךָ תִּזְכֹּר לָנוּ עֲקֵדָתוֹ שֶׁל יִצְחָק אָבִינוּ בֶּן־אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, כְּאִלּוּ אֶפְרוֹ צָבוּר וּמֻנָּח עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְתַבִּיט בְּאֶפְרוֹ לְרַחֵם עָלֵינוּ, וּלְבַטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וָרָעוֹת, וּתְזַכֵּנוּ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וְתַצִּילֵנוּ מִיֵּצֶר הָרָע וּמִכָּל־חֵטְא וָעָוֹן, וְתַאֲרִיךְ יָמֵינוּ בַּטּוֹב וּשְׁנוֹתֵינוּ בַּנְּעִימִים:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת־רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת־כַּעַסְךָ, וְיִגְּלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ, וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים, וְתִכָּנֵס לָנוּ לִפְנִים "מִשּׁוּרַת הַדִּין, וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפֶּךָ, מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמֵאַרְצְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ, וְקַיֵּם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ "כָּאָמוּר: וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקוֹב, וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק, וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר, וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר: וְאַף־גַּם־זֹאת, בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם, לֹא־מְאַסְתִּים

וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם, כִּי
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים,
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם״ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה: וְנֶאֱמַר: וְשָׁב
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ וְרִחַמְךָ, וְשָׁב״ וְקִבֶּצְךָ
מִכָּל־הָעַמִּים, אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה:
אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ, וִירִשְׁתָּהּ,
וְהֵיטִבְךָ, וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: וְנֶאֱמַר עַל יְדֵי
נְבִיאֶךָ: יְהוָה חָנֵנוּ לְךָ קִוִּינוּ, הְיֵה זְרֹעָם לַבֹּקְרִים,
אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה: וְנֶאֱמַר: וְעֵת־צָרָה הִיא
לְיַעֲקֹב, וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ: וְנֶאֱמַר: בְּכָל־צָרָתָם לוֹ
צָר וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם, בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ
הוּא גְאָלָם, וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם: (יְכַוֵּן לי״ג
מדות) וְנֶאֱמַר: מִי־אֵל כָּמוֹךָ (אל) נֹשֵׂא עָוֹן (רחום) וְעֹבֵר
עַל־פֶּשַׁע (וחנון) לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ (ארך), לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד

אַפּוֹ (אפים), כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא (ורב חסד): יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ (ואמת) יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ (נוצר חסד), וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם (לאלפים): תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב (נושא עון) חֶסֶד לְאַבְרָהָם (ופשע), אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ (וחטאה) מִימֵי קֶדֶם (ונקה): וְנֶאֱמַר: וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית "תְּפִלָּתִי, עֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר: הַפֵּאָה וְהַבִּכּוּרִים וְהָרֵאָיוֹן וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם עֹשֶׂה אוֹתָם, אוֹכֵל מִפֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לוֹ לָעוֹלָם (יי"ג: לָעוֹלָם) הַבָּא, וְאֵלּוּ הֵן: כִּבּוּד אָב "וָאֵם, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וּבִקּוּר חוֹלִים, וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים, וְהַשְׁכָּמַת בֵּית־הַכְּנֶסֶת, וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

יש נוהגים לומר כאן מזמור ט"ו, ומי שיש בו מדות הללו, בטוח הוא שתשכון נשמתו בגן עדן.

מִזְמוֹר לְדָוִד, ה' מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ, מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ: הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק, וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ: לֹא־רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ, לֹא־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה, וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ: נִבְזֶה בְּעֵינָיו נִמְאָס, וְאֶת־יִרְאֵי ה' יְכַבֵּד, נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמִר: כַּסְפּוֹ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ, וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא לָקָח, עֹשֵׂה־אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם:

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יָרֵא שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר כְּבַגָּלוּי, וּמוֹדֶה עַל־הָאֱמֶת, וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וַיַּשְׁכִּים וְיֹאמַר: רִבּוֹן הָעוֹלָמִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים! לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה, אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר. לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: מַה־אֲנַחְנוּ, מַה־חַיֵּינוּ, מַה־חַסְדֵּנוּ, מַה־צִדְקוֹתֵינוּ, מַה־כֹּחֵנוּ, מַה־גְּבוּרָתֵנוּ, מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל־הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ, וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע, וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי כָל־מַעֲשֵׂינוּ תֹהוּ, וִימֵי חַיֵּינוּ הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן, כִּי הַכֹּל הָבֶל. לְבַד הַנְּשָׁמָה הַטְּהוֹרָה, שֶׁהִיא עֲתִידָה לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ.

וְכָל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן״ נֶגְדֶּךָ, שֶׁנֶּאֱמַר: הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ, הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל: אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ, בְּנֵי בְרִיתֶךָ, בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהֲבֶךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, זֶרַע יִצְחָק עֲקֵדֶךָ שֶׁנֶּעֱקַד עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, עֲדַת יַעֲקֹב״ בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ, שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ קָרָאתָ שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לְפִיכָךְ, אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְשַׁבֶּחְךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְרוֹמְמְךָ, וְלִתֵּן שִׁיר שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל, וְחַיָּבִים אֲנַחְנוּ לוֹמַר לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְּכָל־יוֹם תָּמִיד. אַשְׁרֵינוּ, מַה־טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה־נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, וּמַה־יָּפָה מְאֹד יְרֻשָּׁתֵנוּ. אַשְׁרֵינוּ, כְּשֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים בְּבָתֵּי־כְנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי־מִדְרָשׁוֹת, וּמְיַחֲדִים שִׁמְךָ, בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה:

יְכַוֵּן לְקַיֵּם מִצְוַת ק״ש מִדְּרַבָּנָן, וְיִזָּהֵר לוֹמַר ק״ש זוֹ בְּכַוָּנָה כְּמוֹ בְּק״ש דְּיוֹצֵר (בא״ח מִקֵּץ ז). וִיכַוֵּן לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, לִהְיוֹת נֶהֱרָג עַל קִדּוּשׁ ה׳, שֶׁזֶּהוּ שֶׁאוֹמְרִים ׳בְּכָל נַפְשְׁךָ׳.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה (אדנ״י) אֶלֹהֵינוּ (אדון הכל היה הוה ויהיה יא״ה־יג״ה) מְרַכְּבֵנוּ וּמְנַהֵגֵנוּ (המשגיח עלינו בחיר), יְהוָה (אדנ״י)

אדון הכל
הוה הוה והוה
יאה־ה־ונ־ה־י

אֶחָד יחיד בְּעַצְמוּתוֹ, וְאֵין מְלַבְדּוֹ, שׁוֹלֵט בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּמוֹשֵׁל בַּד׳ רוּחוֹת הָעוֹלָם

בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

אם רואה שעד שיגיע לקריאת שמע יעבור זמנה, יקרא כאן קריאת שמע כולה.

אַתָּה הוּא אֶחָד קֹדֶם שֶׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם, וְאַתָּה הוּא אֶחָד לְאַחַר שֶׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם. אַתָּה הוּא אֵל בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַתָּה הוּא אֵל בָּעוֹלָם הַבָּא, וְאַתָּה הוּא, וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ: קַדֵּישׁ שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ עַל עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ מַלְבֵּנוּ תָּרוּם וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ, וְתוֹשִׁיעֵנוּ בְּקָרוֹב לְמַעַן שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ הַמְּקַדֵּישׁ שְׁמוֹ בָּרַבִּים:

אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, בִּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים. אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קַבֵּץ נְפוּצוֹת קְצֵךְ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־בָּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ, אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם, וּמִי בְכָל־

מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר־לָךְ מַה־תַּעֲשֶׂה וּמַה־תִּפְעָל. אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם חַי וְקַיָּם, עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ, וְקַיֵּם־לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל־יְדֵי צְפַנְיָה חוֹזֶךָ, כָּאָמוּר: בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם, וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם, כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ, בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם, אָמַר יְהֹוָה:

פָּרָשַׁת הַקָּרְבָּנוֹת

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחֹל«»לָנוּ אֶת־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחֹל וְתִסְלַח לְכָל־פְּשָׁעֵינוּ, וְשֶׁתִּבְנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבַּן הַתָּמִיד שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, כָּאָמוּר:

פָּרָשַׁת הַתָּמִיד

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, אֶת־קָרְבָּנִי
לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי
בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם, זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
לַיהוָה, כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם, שְׁנַיִם לַיּוֹם
עֹלָה תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר,
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית
הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית
רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד, הָעֲשִׂיָּה בְּהַר סִינַי
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין
לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם, כְּמִנְחַת
הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה, אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

פָּרָשַׁת הַקְּטֹרֶת

עִנְיָן גָּדוֹל וְנוֹרָא הוּא אֲמִירַת פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת ג"פ בְּכָל יוֹם. וְצָרִיךְ לְכַוֵּן בָּהּ הַרְבֵּה. וּבַזּוה"ק נֶאֱמַר שֶׁע"י זֶה נִצּוֹל מִכֹּל דְּבָרִים וּפְגָעִים רָעִים, מֵהָרְהוּר רַע וּמִדִּין רַע וּמִמִּיתָה. ◆ וְעוֹד נֶאֱמַר שָׁם: "אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, אִי בְּנֵי נַשָּׁא הַוּוּ יָדְעִין כַּמָּה עִלָּאָה עֲבִדָּא דְקְטוֹרֶת קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הַוּוּ נַטְלֵי כָּל מִלָּה וּמִלָּה מִנַּיָּה, וַהֲווּ סַלְקִין לָהּ עֲטָרָה עַל רֵישֵׁיהוּ כְּכִתְרָא דְדַהֲבָא וכו'".

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בִּזְמַן שֶׁבֵּית־
הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד מֹשֶׁה
נְבִיאֶךָ, כַּכָּתוּב״ בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה, קַח־לְךָ סַמִּים, נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה,
סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה, בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ
קְטֹרֶת, רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ, מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ
ס״ת שם רח״ש: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי
הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה, קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר: וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן
קְטֹרֶת סַמִּים, בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת
יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם
יַקְטִירֶנָּה, קְטֹרֶת״ תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן: פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה, מָנֶה בְּכָל־יוֹם,
מַחֲצִיתוֹ בַבֹּקֶר וּמַחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים
יְתֵרִים, שֶׁמֵּהֶם״ מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל, וְנוֹטֵל מֵהֶם״ מְלֹא

חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, מַחֲזִירָן לַמַּכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, כְּדֵי לְקַיֵּם "מִצְוַת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה. וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ, וְאֵלּוּ הֵן: (טוב למנותם באצבעותיו) א הַצָּרִי, ב וְהַצִּפֹּרֶן, ג וְהַחֶלְבְּנָה, ד וְהַלְּבוֹנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים "מָנֶה. ה מוֹר וּ וּקְצִיעָה, ז וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ ח וְכַרְכֹּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר, שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט [הַ]קְּשִׁט שְׁנֵים עָשָׂר, י קִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה. יא קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא תִּשְׁעָה קַבִּין. יַיִן קַפְּרִיסִין סְאִין תְּלָת וְקַבִּין תְּלָתָא, וְאִם לֹא מָצָא יַיִן קַפְּרִיסִין, מֵבִיא חֲמַר חִוָּר עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא. רִבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר: אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא. אִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שָׁרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקָּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא לָמָּה הִיא בָאָה? כְּדֵי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יַיִן קַפְּרִיסִין לָמָּה הוּא בָא? כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה.

וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ. אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא, רִבִּי נָתָן אוֹמֵר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב, הֵיטֵב הָדֵק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְמָהּ לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה, לְשָׁלִישׁ וּלְרָבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ. אָמַר "רִבִּי יְהוּדָה: זֶה הַכְּלָל: אִם כְּמִדָּתָהּ - כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ - חַיָּב מִיתָה:

תָּנֵי בַר קַפָּרָא: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַר קַפָּרָא: אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ, אֵין אָדָם יָכוֹל "לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ? מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה: כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה אדוני:

לפני שיאמר ה' צבאות עמנו, טוב לומר פסוק זה, ויכון בשמות היוצאים מהפסוק, ותחילה יכוין בשם נעורירו"ן, ובשם רוט"א, ובשם צדנלב"ש (שעה"כ יד עב, עוי"ח מקץ ד').

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן | אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ

בִּכְלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים:

יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

אַבַּיֵי, (יפסיק מעט) הָוָה מְסַדֵּר סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה, מִשְּׁמָא דִּגְמָרָא וְאַלִּבָּא דְאַבָּא שָׁאוּל. מַעֲרָכָה גְּדוֹלָה קוֹדֶמֶת לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת, וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְסִדּוּר שְׁנֵי גְּזִירֵי־עֵצִים, וְסִדּוּר שְׁנֵי גְּזִירֵי־עֵצִים קוֹדֵם לְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי קוֹדֵם לַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת, וַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לְדַם הַתָּמִיד, וְדַם הַתָּמִיד קוֹדֵם לַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת, וַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת, וּקְטֹרֶת לָאֵבָרִים, וְאֵבָרִים לְמִנְחָה, וּמִנְחָה לַחֲבִתִּין, וַחֲבִתִּין לִנְסָכִין, וּנְסָכִין לְמוּסָפִין, וּמוּסָפִין לָבָזִיכִין, וּבָזִיכִין קוֹדְמִין לְתָמִיד שֶׁל

בֵּין־הָעַרְבָּיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה, וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים: עָלֶיהָ הַשְּׁלֵם כָּל־הַקָּרְבָּנוֹת כֻּלָּם:

אָנָּא בְּכֹחַ, גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: (אב"ג ית"ץ)

קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: (קר"ע שט"ן)

נָא גִבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם: (נג"ד יכ"ש)

בָּרְכֵם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גָּמְלֵם: (בט"ר צת"ג)

חָסִין קָדוֹשׁ, בְּרֹב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ: (חק"ב טנ"ע)

יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: (יג"ל פז"ק)

שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת: (שק"ו צי"ת)

בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, אַתָּה צִוִּיתָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ, וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם. וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרַב "בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וּבָטַל הַתָּמִיד, וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ, וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ, וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ. וְאַתָּה אָמַרְתָּ: וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ:

לָכֵן, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיְּהֵא שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ זֶה חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרוּצֶה לְפָנֶיךָ, כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ, וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדוֹ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ.

וְנֶאֱמַר: וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה. וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנֶאֱמַר: זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִّלוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים:

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן

תִּקְּנוּ לִשְׁנוֹת אחר פרשת התמיד פרק 'איזהו מקומן' ובברייתא דרבי ישמעאל, כדי שיזכה כל אדם ללמוד בכל יום מקרא, משנה ותלמוד (שו"ע ס' נ). ◆ **וכתב** הרא"ה שתקנו לשנות פרק 'איזהו מקומן' לפי שאין בכל אותו פרק מחלוקת, והיא משנה ברורה למשה מסיני (ב"י שם). ◆ **וְיֹאמְרוּ בְּמִתּוּן וְיָבִין הַפֵּרוּשׁ**, וִיכַוֵּן בְּכָל עִנְיָן שֶׁתַּעֲלֶה הַקְּרִיאָה בִּמְקוֹם הַקָּרְבָּן וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לָה' (יעב"ץ).

א. אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים? קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. פָּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים - שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב. מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת.

שְׂעִירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב:

ב. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים - שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב. מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת. שְׂעִירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב.

אֵלּוּ וְאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדֶּשֶׁן:

ג. חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד. אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר: שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת - שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת. כֵּיצַד? עָלָה בַּכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב, וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית, מִזְרָחִית צְפוֹנִית, צְפוֹנִית מַעֲרָבִית, מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שְׂעִירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד הַדְּרוֹמִי, וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים״ מִן הַקְּלָעִים, לְזִכְרֵי־כְהֻנָּה, בְּכָל־מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת:

ד. הָעֹלָה - קֹדֶשׁ קָדָשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וּטְעוּנָה הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל "לָאִשִּׁים:

ה. זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת: אֲשַׁם גְּזֵלוֹת, אֲשַׁם "מְעִילוֹת, אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה, אֲשַׁם נָזִיר, אֲשַׁם "מְצוֹרָע, אָשָׁם תָּלוּי - שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים "מִן הַקְּלָעִים, לְזִכְרֵי־כְהֻנָּה, בְּכָל־מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת:

ו. הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בְּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר, לְכָל־אָדָם, בְּכָל־מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת. הַמּוּרָם "מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם, אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל "לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

ז. שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע,

וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר, לְכָל־אָדָם, בְּכָל־מַאֲכָל, לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. הַמּוֹרָם "מֵהֶם כֵּיוֹצֵא בָהֶם, אֶלָּא שֶׁהַמּוֹרָם נֶאֱכָל" "לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

ח. הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קַלִּים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת, וּבְלָבָד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד. שְׁנָיָה בַּאֲכִילָתָן: הַבְּכוֹר נֶאֱכָל" "לַכֹּהֲנִים, וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם, וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר, בְּכָל־מַאֲכָל, לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד־חֲצוֹת, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

בָּרַיְתָא דְּרַבִּי יִשְׁמָעֵאל

תִּקְנוּ לְאָמְרָהּ כְּדֵי שֶׁאָדָם יֵצֵא חוֹבַת לִמּוּד גְּמָרָא, שֶׁנֶּאֱמַר לְעוֹלָם יַשְׁלִישׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו שְׁלִישׁ בַּמִּקְרָא בַּמִּשְׁנָה וּבַתַּלְמוּד (קידושין נ). אֲבָל אֵין עוֹלֶה לוֹ לְלִמּוּד אֶלָּא לְמִי שֶׁמַּכִּין (מ"ב ס' נ' ס"ק ב'). ◆ וְעַל פִּי הַסּוֹד, הַמִּדּוֹת הַלָּלוּ רוֹמְזוֹת לְי"ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים כמ"ש בְּכִתְבֵי האר"י וּבְסֵפֶר בְּנֵי יִשָּׂשכָר (יעב"ץ). ◆ וראוי למנותם באצבעותיו, ולכתחילה ביד ימין (בא"ח מקץ).

רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת: א. מִקַּל וָחוֹמֶר, ב. מִגְּזֵרָה שָׁוָה, ג. מִבִּנְיַן אָב "וְכָתוּב אֶחָד, וּמִבִּנְיַן אָב וּשְׁנֵי כְתוּבִים, ד. מִכְּלָל וּפְרָט, ה. מִפְּרָט וּכְלָל, ו. כְּלָל

וּפְרָט וּכְלָל - אֵי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט,
ז. מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט, וּמִפְּרָט שֶׁהוּא
צָרִיךְ לִכְלָל, ח. וְכָל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא
מִן־הַכְּלָל "לְלַמֵּד - לֹא לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ יָצָא,
אֶלָּא לְלַמֵּד עַל־הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא. ט. וְכָל־דָּבָר
שֶׁהָיָה בִּכְלָל, וְיָצָא לִטְעוֹן טָעוּן אַחֵר שֶׁהוּא
כְּעִנְיָנוֹ - יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחְמִיר. י. וְכָל־דָּבָר
שֶׁהָיָה בִּכְלָל, וְיָצָא לִטְעוֹן טָעוּן אַחֵר שֶׁלֹּא כְּעִנְיָנוֹ
- יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר. יא. וְכָל־דָּבָר שֶׁהָיָה
בִּכְלָל, וְיָצָא לִדּוֹן בְּדָבָר חָדָשׁ - אֵי אַתָּה יָכוֹל"
"לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ, עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ
בְּפֵרוּשׁ: יב. וְדָבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ וְדָבָר הַלָּמֵד
מִסּוֹפוֹ: יג. וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה
אֶת־זֶה, עַד שֶׁיָּבֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וַיַּכְרִיעַ
בֵּינֵיהֶם:

יְהוּדָה בֶן תֵּימָא אוֹמֵר: הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר, וְקַל כַּנֶּשֶׁר, וְרָץ
כַּצְּבִי, וְגִבּוֹר כָּאֲרִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמַיִם:
הוּא הָיָה אוֹמֵר: עַז פָּנִים לַגֵּיהִנָּם, וּבֹשֶׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

ואומרים קדיש 'עַל יִשְׂרָאֵל':

קַדִּישׁ

בשעת אמירת הקַדִּישׁ צריכים השומעים להזהר ולהקשיב לאמירתו, ולענות אמן בכוונה ובקול רם. ואמרו חז"ל כִּי כָּל הָאוֹמֵר 'אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּה מְבָרַךְ' בְּכָל כֹּחוֹ קוֹרְעִים לוֹ גְּזַר דִּינוֹ [שבת קיט:], כלומר בכל כח כוונתו. ◆ **אסור** לדבר בשעה ששומע אמירת קַדִּישׁ, וכן אין להרהר בדברים אחרים ואפילו לא בדברי תורה [מ"ב נו ס"ק א]. ◆ **האומר** קַדִּישׁ כורע חמש פעמים בחמש המקומות המסומנים [שו"ע נו, ד]. ◆ **עניית** "אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּה" חשובה מעניית הקדושה, ולכן אם שומע, באותו הזמן, ממנין אחד שאומרים איש"ר וממנין אחר שאומרים קדושה, יענה איש"ר [מג"א נו ס"ק א].

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא אמן [כי"ר], בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, אמן [כי"ר]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר]

יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כי"ר] לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר]

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, דְּעַסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּישְׁתָּא, דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל־אַתָר וַאֲתָר, יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן וּלְכוֹן חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי, מִן קֳדָם "מָארֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה
וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וָרְוַח וְהַצָּלָה,
לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. נכון שיפסע ג' פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל
כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון].

הודו לה'

טוב לסמוך פסוקי הודו לה' וגו' לסדר הקרבנות ואיזהו מקומן כמה שאפשר, וכן על פי הסוד צריך להסמיך פסוקי הודו לזמירות (בא"ח ש"א מקץ יא). ◆ **קְרָאוּ בִשְׁמוֹ** פירושו: אתם מלאכים וְכִתּוֹת הקדושה, קְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ של השי"ת והוֹדִיעוּ עֲלִילֹתָיו בָּעַמִּים שהם הקליפות. וכמעט כל המזמור הזה וכל סדר זה עד ברוך שאמר כולו מדבר על זה שיכירו העמים והגויים ואלהיהם גדולתו ית', כל זה לשבר כח הקליפות, וזהו כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים (נגיד ומצוה ע"פ שעה"כ). ◆ **לכן** כשיאמר הוֹדוּ יכוֹן להזמין לכתות הקדושה שישבחו לה' ויזמרו לו לזמר הקליפות ולהכניעם (ס' הרש"ש).

הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים
עֲלִילֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ, שִׂיחוּ
בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ,
יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה: דִּרְשׁוּ יְהוָה
וְעֻזּוֹ, בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה, מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: זֶרַע
יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר

כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק:
וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית
עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן, חֶבֶל
נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר, כִּמְעַט
וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי,
וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ
לְעָשְׁקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אַל־תִּגְּעוּ
בִּמְשִׁיחָי, וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ:

שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־
יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־
כְּבוֹדוֹ, בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו: כִּי גָדוֹל
יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־
אֱלֹהִים: כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים, (יפסיק
מעט) וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו,
עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת

עַמִּים, הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה
כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו,
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: חִילוּ
מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ, אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל, בַּל־
תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ,
וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם
וּמְלוֹאוֹ, יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: אָז
יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר, מִלִּפְנֵי יְהוָה, כִּי־בָא
לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב,
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי
יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד
הָעֹלָם, וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל
לַיהוָה:

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו,
קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:
וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן, וְלֹא־יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה
לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָה
לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ
תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ,
כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים, עַל־יִשְׂרָאֵל
גַּאֲוָתוֹ, וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים |
מִמִּקְדָּשֶׁיךָ, אֵל יִשְׂרָאֵל, הוּא נֹתֵן | עֹז
וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם, בָּרוּךְ אֱלֹהִים:

כְּשֶׁיֹּאמַר אֵל נְקָמוֹת ה' יְכַוֵּן מאד לִשְׁאֹל מֵהַשִּׁי"ת שֶׁיִּנְקֹם נִקְמַת עֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת. וגופין קדישין [דילהון] יבררו ניצוצי הקדושה אשר בעולם העשיה, וזהו "הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים" (צפורן שמיר).

אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא
שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים:
לַיהוָה הַיְשׁוּעָה, עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה:
יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

סֶלָה׃ יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃
יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃
הוֹשִׁיעָה | אֶת־עַמֶּךָ, וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם
וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃ נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָה נח״ל, ר״ת
עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי
בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ,
כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃ הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ, וְיֶשְׁעֲךָ
תִּתֶּן־לָנוּ׃ קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ, וּפְדֵנוּ לְמַעַן
חַסְדֶּךָ׃ אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעֲלְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם, הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו׃ וַאֲנִי |
בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי, יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ, אָשִׁירָה
לַיהוָה, כִּי גָמַל עָלָי׃ סלה׃

אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי
לִי׃ יְהוָה אֱלֹהָי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ
וַתִּרְפָּאֵנִי׃ יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי,

חִיִּיתַנִי מִיֹּרְדִי־בוֹר: זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו,
וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע | בְּאַפּוֹ, חַיִּים
בִּרְצוֹנוֹ, בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי, וְלַבֹּקֶר רִנָּה: וַאֲנִי
אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי, בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יהוָה
בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז, הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ
הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ יהוָה אֶקְרָא, וְאֶל־אֲדֹנָי
אֶתְחַנָּן: מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת,
הֲיוֹדְךָ עָפָר, הַיַּגִּיד אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע־יהוָה וְחָנֵּנִי,
יהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל
לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: לְמַעַן |
יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, (יפסיק מעט) יהוָה אֱלֹהַי
לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

בעשרת ימי־תשובה ובהושענא רבה עומדים ואומרים:

יהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, יהוָה הוּא הָאֱלֹהִים: ב׳ פעמים

נַהֲגוּ לוֹמַר "ה׳ מָלָךְ וגו׳" בְּעֲמִידָה כְּשֵׁם שֶׁהַמַּלְאָכִים אוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּעֲמִידָה (שבה"ל ע"ו).

יהוָה מָלָךְ, יהוָה מָלָךְ, יהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: ב׳ פעמים

וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: (ע"כ בעמידה)
הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם,
לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ:
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם, וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן, הַלְלוּיָהּ: כֹּל
הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת, מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ
וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת
בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים |
אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים,
כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים "מישר", וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם
סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם:
אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ:
יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

כָּל הָאוֹמֵר מִזְמוֹר לַמְּנַצֵּחַ בְּכָל יוֹם בַּהֲנַץ הַחַמָּה בְּצוּרַת הַמְּנוֹרָה לֹא יִקְרֶה לוֹ שׁוּם מִקְרֶה רַע, וְחָשׁוּב כְּאִלּוּ הִדְלִיק אֶת הַמְּנוֹרָה שבביהמ״ק, כִּי תִּמְצָא בוֹ שִׁבְעָה פְּסוּקִים, כְּנֶגֶד שִׁבְעַת קְנֵי הַמְּנוֹרָה. וְגַם יֵשׁ בָּהּ מ״ט תֵּבוֹת, כְּנֶגֶד מִנְיַן הַגְּבִיעִים וְהַכַּפְתּוֹרִים וְהַפְּרָחִים וְהַנֵּרוֹת, שֶׁבְּשִׁבְעַת קְנֵי הַמְּנוֹרָה, שֶׁעוֹלִים לְמִנְיָן מ״ט (רד״א).

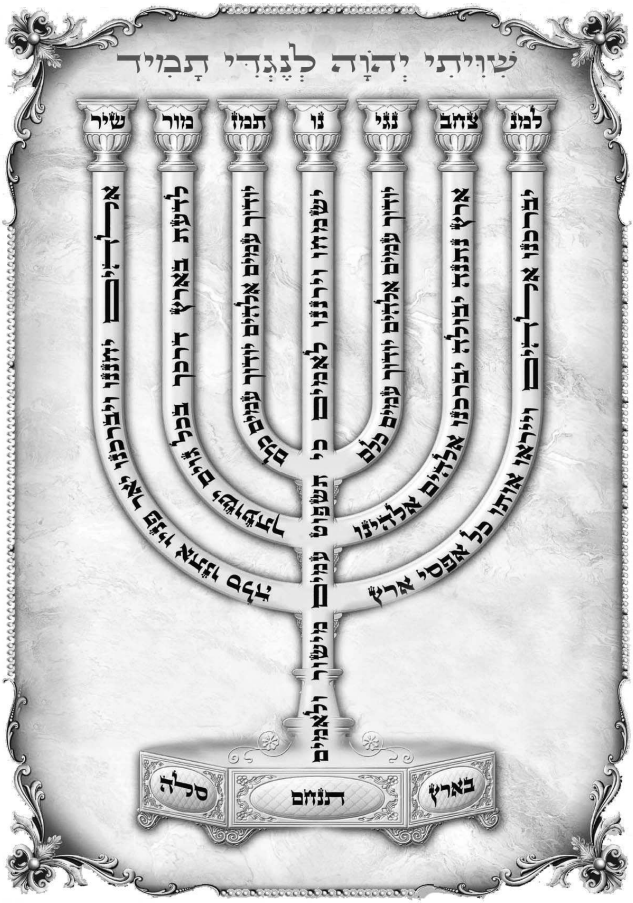
שויתי יהוה לנגדי תמיד
למנצח
שיר
מזמור
לדוד
אמר נבל בלבו אין אלהים
השחיתו התעיבו עלילה אין עשה טוב
אלהים משמים השקיף על בני אדם לראות היש משכיל דרש את אלהים
הכל סר יחדו נאלחו אין עשה טוב אין גם אחד
הלא ידעו כל פעלי און אכלי עמי אכלו לחם יהוה לא קראו
שם פחדו פחד לא היה פחד כי אלהים בדור צדיק
עצת עני תבישו כי יהוה מחסיו
מי יתן מציון ישועות ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל
נגי
נחנו
ארץ
אלהים
אלהינו
ילרא אותו כל אפסי ארץ
נגינתי
נגינתי
אלהים
אלהים
אלהים

מ"ברוך שאמר" עד "יוצר אור" הוא בתיקון ועליית עולם היצירה [עולם הגלגלים]

ברוך שאמר

יעמוד ויאחז את שתי הציציות שלפניו עד גמר הברכה, וזה לרמוז כי שתי הציציות וכן 'ברוך שאמר' הם בעולם היצירה (כה"ח מח א), ובסופו ינשק את הציציות. ◆ **שֶׁבַח** זֶה רָם וְנִשָּׂא וְגָבוֹהַּ מְאֹד. וּבִּבְרָכָה זוֹ יֵשׁ עֲשָׂר בְּרָכוֹת כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת שֶׁבָּהֶן נִבְרָא הָעוֹלָם, לְפִי שֶׁצָּרִיךְ לְסַפֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל הקב"ה, כמ"ש (נחלות נ"ב) לְעוֹלָם יְסַדֵּר אָדָם שִׁבְחוֹ שֶׁל הקב"ה ואח"כ יִתְפַּלֵּל, לְפִיכָךְ מַתְחִיל בִּבְרִיאַת הָעוֹלָם (שבה"ל סימן ז'). ◆ ויש בברכה זו י"ג פעמים ברוך כנגד י"ג מידות של רחמים, להמשיך ברכה מכל מידה ומידה (ערוך השולחן).

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בָּרוּךְ הוּא,
בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, בָּרוּךְ גּוֹזֵר
וּמְקַיֵּם, בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית, בָּרוּךְ מְרַחֵם
עַל הָאָרֶץ, בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת,
בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו, בָּרוּךְ« »חַי
לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח, בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בָּרוּךְ
שְׁמוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י (אדון הכל היה הוה והוה יאו-ה-ו-נ-י) אֱלֹהֵינוּ
(מרכבנו ומנהיגנו המשגיח עלינו ביחוד) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל, אָב הָרַחֲמָן,
הַמְהֻלָּל בְּפֶה־עַמּוֹ, מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן
חֲסִידָיו« »וַעֲבָדָיו, וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ
יְהוָה אדנ"י (אהו-ה-ו-נ-י) אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבְזִמִּירוֹת,
נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֶּחְךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַמְלִיכְךָ וְנַזְכִּיר

שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ, יָחִיד, חַי הָעוֹלָמִים, מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי־עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) אדון הכל הוה והיה יאה־הה־ונהיה, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

פְּסוּקֵי דְזִמְרָה

פסוקי דזמרה

אֵין אוֹמְרִים הַזְּמִירוֹת בְּמְרוּצָה כִּי אִם בְּנַחַת. שֶׁלֹּא יְדַלֵּג שׁוּם תֵּבָה וְלֹא יְבַלְּיַעֵם, אֶלָּא יוֹצִיא מִפִּיו כְּאִלּוּ מוּנָּה מְעוֹת. וּלֹא יִדְבֹּר כְּלַל בֵּינֵיהֶם. ◆ **תָּכִין** וּתְזַמֵּן כָּל חוּשֶׁיךָ וְכוֹחוֹתֶיךָ לְזַמֵּר וּלְשׁוֹרֵר לְפָאֵר וּלְרוֹמֵם לַקב"ה, וּתְשַׁעְבֵּד נַפְשְׁךָ לוֹמַר בְּמִתּוּן כָּל תֵּבָה וּלְהָבִין פֵּרוּשׁ הַמִּלִּים לְכָל הַפָּחוֹת. וּכְפִי גֹּדֶל הָעִיּוּן שֶׁיִּהְיֶה לְךָ בִּתְפִלָּתְךָ, כֵּן תִּגְדַּל וְתִתְהַלֵּהִט בְּנַפְשְׁךָ הַשִּׂמְחָה וְהַיִּרְאָה וְהָאַהֲבָה לְקב"ה (עולת תמיד). ◆ **בְּמִזְמוֹר** לְתוֹדָה יוֹדֶה לַה' עַל נִסָּיו שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁאֵין יוֹם שֶׁאֵין נַעֲשָׂה לָנוּ נֵס, אֶלָּא שֶׁאֵין בַּעַל הַנֵּס מַכִּיר בְּנִסּוֹ (ס' נְחוֹרָא). וְיֹאמְרוּ בְּנִגִּינָה וּבְשִׂמְחָה שֶׁכָּל הַשִּׁירוֹת וְהַתִּשְׁבָּחוֹת עֲתִידוֹת לְהִתְבַּטֵּל חוּץ מִמִּזְמוֹר לְתוֹדָה (שו"ע נ"א).

מִזְמוֹר לְתוֹדָה, הָרִיעוּ לַיהוָה (אדני) כָּל־הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת־יְהוָה (אדני) בְּשִׂמְחָה, בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי־יְהוָה (אדני) הוּא אֱלֹהִים, הוּא־עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ, עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה, חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה, הוֹדוּ־לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: כִּי־טוֹב יְהוָה (אדני) לְעוֹלָם חַסְדּוֹ, וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

ש יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְהוָה
בְּמַעֲשָׂיו: ד יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ,
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: ו מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ,
מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה: ש רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם | יְהוָה,
עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: ז יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְהוָה
זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר: ד יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ,
וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: ד יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ: ו יְהוָה
מָלָךְ, יְהוָה מָלָךְ, יְהוָה | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:
ש יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד, אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ:
ד יְהוָה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת
עַמִּים: ש רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ, וַעֲצַת
יְהוָה הִיא תָקוּם: ז עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד,
מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: ז כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי,
הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד: ש כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן, אִוָּה
לְמוֹשָׁב לוֹ: ד כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל

לְסִגְלָתוֹ׃ כִּי | לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה (אדני) עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ
לֹא יַעֲזֹב׃ וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן, וְלֹא־יַשְׁחִית,
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ ש
יְהוָה (אדני) הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

אחרי הפסוקים האלה יאמר תיכף ומיד שני הפסוקים של "אשרי", ואחריהם "תהלה לדוד". ויזהר מאד שלא יפסיק בין פסוקים אלה לבין תהלה לדוד בשום פסוק אחר, כי פוגם בעולמות העליונים. ואם נזדמן לו עניית דבר שבקדושה יענה, ואחר כך יחזור שלושה פסוקים אחרונים של "יהי כבוד", בכדי לסומכם ל"תהילה לדוד" (בא"ח ויגש יא).

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה׃ אַשְׁרֵי
הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה (אדני)
אֱלֹהָיו׃ יאהדונהי (כתר)

תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ
וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־
יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל
יְהוָה (אדני) יאהדונהי (חכמה) וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃
הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃
וְעֹזּוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר
רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם

יְהוָה (אדני) יאהדונהי (בינה), אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדֹל־חָסֶד: טוֹב־יְהוָה (אדני)
לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה (אדני) יאהדונהי (חסד)
כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד יאהדונהי (גבורה)
מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ |
לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה (אדני) יאהדונהי (תפארת) לְכָל־הַנֹּפְלִים,
וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ,
וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: יָכוֹן שהפרנסה מאתו יתברך, ובומה בו שיפרנסנו בכבוד
פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ יכוין ר"ת שם פא"י שהוא בגמט' יאהדונה"י, וכן סא"ל, וס"ת חת"ך, וגימט' חת"ך לְכָל־חַי
רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָה (אדני) יאהדונהי (יסוד) בְּכָל־דְּרָכָיו, וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה (אדני) יאהדונהי (מלכות) לְכָל־קֹרְאָיו,
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה (אדני) יאהדונהי (נצח)
אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
תְּהִלַּת יְהוָה (אדני) יאהדונהי (הוד) יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר

שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ | נְבָרֵךְ יָהּ,
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ׃

הַלְלוּיָהּ, הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃ אֲהַלְלָה
יְהוָה בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃
אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים, בְּבֶן־אָדָם | שֶׁאֵין לוֹ
תְּשׁוּעָה׃ תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֹׁב לְאַדְמָתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא
אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃ אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ,
שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃ עֹשֶׂה | שָׁמַיִם וָאָרֶץ,
אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם, הַשֹּׁמֵר אֱמֶת
לְעוֹלָם׃ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט | לָעֲשׁוּקִים, נֹתֵן לֶחֶם
לָרְעֵבִים, יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃ יְהוָה | פֹּקֵחַ
עִוְרִים, יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים, יְהוָה אֹהֵב
צַדִּיקִים׃ יְהוָה | שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים, יָתוֹם
וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד, וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ יִמְלֹךְ
יְהוָה | לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר,
הַלְלוּיָהּ׃

הַלְלוּיָהּ׃ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי־נָעִים
נָאוָה תְּהִלָּה׃ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלִַם יְהוָה (אדני),
נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב,
וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים,
לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ,
לְתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה (אדני),
מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַדִי־אָרֶץ׃ עֱנוּ לַיהוָה (אדני)
בְּתוֹדָה, זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה
שָׁמַיִם | בְּעָבִים, הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר, הַמַּצְמִיחַ
הָרִים חָצִיר׃ נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ, לִבְנֵי עֹרֵב
אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ,
לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָה (אדני) אֶת־
יְרֵאָיו, אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלִַם
אֶת־יְהוָה (אדני), הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי
שְׁעָרָיִךְ, בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ
שָׁלוֹם, חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ

אָרֶץ, עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג
כַּצֶּמֶר, כְּפוּר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ
כְּפִתִּים, לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ
וַיַּמְסֵם, יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ־מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו
לְיַעֲקֹב, חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה
כֵן | לְכָל־גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם, הַלְלוּיָהּ:

יִזָּהֵר לוֹמַר מִזְּמוֹר זֶה וּמִזְּמוֹר "הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ" בְּמִתּוּן וּבְכַוָּנָה, כִּי עֲלֵיהֶם אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בַּגְּמָרָא, יְהֵא חֶלְקִי מִגּוֹמְרֵי הַלֵּל בְּכָל יוֹם (רש"י שבת קיח:).

הַלְלוּיָהּ |, הַלְלוּ אֶת־יְהוָה (אדני) מִן־הַשָּׁמַיִם,
הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל־
מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ
וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי [מלעיל] אוֹר: הַלְלוּהוּ
שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר | מֵעַל הַשָּׁמָיִם:
יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה (אדני), כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ:
וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:
הַלְלוּ אֶת־יְהוָה (אדני) מִן־הָאָרֶץ, תַּנִּינִים וְכָל־
תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר, רוּחַ סְעָרָה

עֹשֶׂה דְבָרוֹ: הָהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת, עֵץ פְּרִי
וְכָל־אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר
כָּנָף: מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל־
שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים
עִם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ | אֶת־שֵׁם יְהוָה, כִּי־נִשְׂגָּב
שְׁמוֹ לְבַדּוֹ, הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן |
לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם
קְרֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ, תְּהִלָּתוֹ
בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל
בְּעֹשָׂיו, בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ
בְמָחוֹל, בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: כִּי־רוֹצֶה יְהוָה
בְּעַמּוֹ, יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל
בִּגְרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נָקָמָה
בַגּוֹיִם, תּוֹכֵחוֹת בַּלְּאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם

בְּזִקִּים, וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת
בָּהֶם | מִשְׁפָּט כָּתוּב, הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו,
הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ |, הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ
עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ
כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ
בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ
בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע [מלעיל], הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

בָּרוּךְ יְהוָה (אדני) לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְהוָה (אדני)
מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלִַם, הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ
יְהוָה (אדני) אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן:

צריך לומר ויברך דוד מעומד, עד אתה הוא ה' האלהים אשר בחרת באברהם וכו', ועד בכלל, להיות כי שם אהיה רמוז בראשי תיבות א'תה ה'וא ה' ה'אלהים וכו', וכל אהיה הוא בכתר ולכן צריך לקום מעומד עד סוף ד' תיבות הנז' בלבד (כף החיים נא מג, בשם האר"י ז"ל):

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הַקָּהָל, ר"ת שם הוי"ה
וַיֹּאמֶר דָּוִיד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה, וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל (כשיאמר "בַּכל" יתן שלוש פרוטות לצדקה,
ויתן שתי פרוטות בבת אחת, ואחר־כך יתן פרוטה שלישית), וּבְיָדְךָ כֹחַ וּגְבוּרָה, וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ, וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ, אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם, וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ

מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה־הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים ר"ת אדר"ה (עד כאן
מעומד) אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם, וְהוֹצֵאתָו מֵאור
כַּשְׂדִּים, וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־
לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ, וְכָרֹות עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת
אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי, הַחִתִּי, הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי, לָתֵת לְזַרְעוֹ, וַתָּקֶם אֶת־
דְּבָרֶיךָ "כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא [מלעיל] אֶת־עֳנִי
אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם, וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־
יַם־סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־
עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ
עֲלֵיהֶם, וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם
בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם, וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה,
וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן
בְּמַיִם עַזִּים:

שירת הים

יאמר שִׁירַת הַיָּם בְּשִׂמְחָה, וִידַמֶּה בְּדַעְתּוֹ כְּאִלּוּ הַיּוֹם עֹבֵר בַּיָּם יַחַד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל וְרוֹאֶה הַמִּצְרִים טוֹבְעִים בַּיָּם וְהוּא נִיצּוֹל, וְהוּא סְגֻלָּה לְכַפָּרַת עֲוֹנוֹתָיו כַּיָּדוּעַ (צפורן שמיר אות כ"ד). ◆ **וְהָאוֹמְרָה** בְּשִׂמְחָה מוֹחֲלִין לוֹ עֲוֹנוֹתָיו (שם). וְזֶה דַּוְקָא אִם מְדַמֶּה לְעַצְמוֹ בְּהֶרְגֵּשׁ וּבְהִתְפָּעֲלוּת אֶת הַמַּעֲמָד (ס' חֲרֵדִים).

וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד
מִצְרָיִם, וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת
עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם, וַיִּירְאוּ הָעָם
אֶת־יְהוָה, וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת
לַיהוָה, וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר, אָשִׁירָה לַיהוָה
כִּי־גָאֹה גָּאָה, סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עֻזִּי
וְזִמְרָת יָהּ, וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה, זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ,
אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה,
יְהוָה שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם,
וּמִבְחַר שְׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף: תְּהֹמֹת
יְכַסֻּמוּ, יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כָּמוֹ־אָבֶן: יְמִינְךָ יְהוָה
נֶאְדָּרִי בַכֹּחַ, יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרֹב
גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ, תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ
כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם, נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד
נֹזְלִים, קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם: אָמַר אוֹיֵב

אָרְדְּךָ אַשִּׁיג אֲחַלֵּק שָׁלָל, תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי
אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ
כִּסָּמוֹ יָם, צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים:
מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָ֗ה אדני יאהדונהי, מִי כָמֹכָה נֶאְדָּר
בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ,
תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ, עַם־זוּ גָּאָלְתָּ,
נֵהַלְתָּ בְעֻזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים
יִרְגָּזוּן, חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְלֶשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ
אַלּוּפֵי אֱדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד, נָמֹגוּ
כָּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד,
בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָאָבֶן, עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ
יְהוָ֗ה, עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ: תְּבִיאֵמוֹ
וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ, מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ
יְהוָ֗ה אדני יאהדונהי, מִקְדָּשׁ [יפסיק מעט] אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: יְהוָ֗ה אדני יאהדונהי |
יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָ֗ה אדני יאהדונהי | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:
יְהוָ֗ה אדני יאהדונהי מַלְכוּתֵהּ קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם,
וַיָּשֶׁב יְהוָה (אדני) עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַיָּם, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם:

כִּי לַיהוָה (אדני) הַמְּלוּכָה, וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ
מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו,
וְהָיְתָה לַיהוָה (אדני) הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְהוָה (אדני) לְמֶלֶךְ
עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה (אדני) אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד:

ברכת ישתבח

שֶׁבַח בִּרְכַּת "יִשְׁתַּבַּח" הוּא עָצוּם וּנוֹרָא מְאֹד, וְיֵשׁ בָּהּ י"ג שְׁבָחִים כְּנֶגֶד י"ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים, וְאֵין לְמַהֵר אֲמִירָתָם אֶלָּא אוֹמְרָם בִּנְעִימָה כְּמִסֵּדֶר שִׁבְחוֹ שֶׁל מֶלֶךְ, פִּיו וְלִבּוֹ שָׁוִים (החיד"א בשם היעב"ץ, בא"ח ויגש טו). ◆ **וְיַמְּנָה** אוֹתָם בְּאֶצְבְּעוֹתָיו, וְיִזָּהֵר שֶׁלֹּא לְהָבִיא עַצְמוֹ לִידֵי הֶפְסֵק בֵּינֵיהֶם לְקַדֵּישׁ וּקְדֻשָּׁה, וְאִם הִכְרַח לְהַפְסִיק יַחֲזֹר לוֹמַר כִּי לְךָ נָאֶה וכו' כְּדֵי שֶׁיֹּאמַר הַי"ג שְׁבָחִים בְּלִי הֶפְסֵק בֵּינֵיהֶם. ◆ **וכן** לא יפסיק בין "אֶחָד" לִ"יִשְׁתַּבַּח", שמהאות דל"ת של אֶחָד ויו"ד ושי"ן של יִשְׁתַּבַּח יוצא אחד מצירופי שם 'שדי' (אור הישר). **השי"ץ** אומר ברכת ישתבח מעומד, כדי לסמוך לו הקדיש מיד [ולא יצטרך לעשות הפסק בין ישתבח לקדיש כשיצטרך לגשת לתיבה] (שו"ע נ"ג א').

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, הָאֵל הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ,
כִּי־לְךָ נָאֶה יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, א שִׁיר ב וּשְׁבָחָה, ג הַלֵּל
ד וְזִמְרָה, ה עֹז, ו וּמֶמְשָׁלָה, ז נֶצַח, ח גְּדֻלָּה

ט גְּבוּרָה, י תְּהִלָּה יא וְתִפְאָרֶת, יב קְדֻשָּׁה
יג וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ, וּמֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י אדון הכבוד הוה״ה יה״ה יאה״ד ונה״י מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל
בַּתִּשְׁבָּחוֹת. אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן
הַנִּפְלָאוֹת, בּוֹרֵא כָל־הַנְּשָׁמוֹת, רִבּוֹן כָּל־
הַמַּעֲשִׂים, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ אֵל
חַי הָעוֹלָמִים, אָמֵן:

בעשרת ימי־תשובה [וי״א גם בהושע״ר] מוסיפים מזמור תהילים ק״ל (כה״ח נד ס״ק ח):

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי, תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ
קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי־עִמְּךָ
הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי,
מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר, שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה, כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד,
וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו:

ואומר החזן חצי קדיש:

▽יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ״ ״שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־
יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו ״יְהֵא

שְׁמֵהּ רַבָּא״ יכוין: יה״ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון

ותוספת ברכה לד' עולמות אב"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ ▽רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כי"ר].

הלכות קריאת שמע

מצוה מן המובחר לקרוא ק"ש קודם הנץ החמה בכדי שיסיים ק"ש וברכותיה עם הנץ החמה, ויסמוך תפלת העמידה מיד בנץ בדיוק, ואם לא קראה קודם הנץ, ישתדל לקוראה כמה שיותר מוקדם. ואם עברו ג' שעות זמניות מעלות השחר - קוראה, אך אין לו כבר שכר כקורא בזמן, ואם עברו ארבע שעות זמניות מהיום - קוראה בלא ברכותיה כל היום, כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים (שאר"י ב עמ' קיא). ◆ **צריך** לְכַוֵּן פירוש המילים, ואם לא כוון אף בפסוק הראשון - לא יצא. ולכן יפסיק את קריאתו בסיום איזה פסוק וימתין כדי הילוך ד' אמות, ויחזור לפסוק ראשון. ויש אומרים שצריך לסיים הפרשה שהתחיל (שם סי' סא). ◆ **יקרא** ק"ש בטעמים כמו שהם בתורה. ומצוה לדקדק באותיות ק"ש שלא יבלע אפילו אות אחת (שו"ע סא), וצריך ג"כ שישמיע לאזניו, ובדיעבד אם לא השמיע לאזניו ולא דקדק באותיותיו - יצא (שאר"י ב סב א). ◆ **הקורא** ק"ש לא ירמוז אפילו לדבר מצוה, ובפרשה שניה יש להקל לרמוז לדבר מצוה דוקא (בא"ח וארא יג). ואינו עונה אמן של הברכות באמצע ק"ש, אבל צריך לענות אמן יהא שמה רבה וכו', וחמשה אמנים ראשונים דקדיש, וקְדֻשָּׁה [רק פסוקים "קדוש" ו"ברוך כבוד", ולא את כל הנוסח], ו"ברכו" "ומודים אנחנו לך" [ג' תיבות בלבד]. **ובאמצע** פסוק שמע ישראל **ובשכמל"ו** [ואף בינ"הם] **לא יענה** אפילו לקדיש או קְדֻשָּׁה מפני שדינו כנמצא בתפלת שמונה עשרה (שאר"י ב עמ' קמ). ◆ **נוהגים** ליתן יד ימין על העינים בקריאת פסוק שמע ישראל. וכן מצוה לאחוז הציצית ביד שמאלית כנגד לבו בשעת ק"ש.

ק"ש וּבִרְכוֹתֶיהָ

ואומר החזן: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְבֹרָךְ:

ועונים הקהל: נפש בָּרוּךְ רוח יְהוָה (אדני) נשמה הַמְבֹרָךְ חיה לְעוֹלָם יחידה וָעֶד:

וחוזר החזן: נפש בָּרוּךְ רוח יְהוָה (אדני) נשמה הַמְבֹרָךְ חיה לְעוֹלָם יחידה וָעֶד:

מנהגנו שלא עומדים בעניית "ברוך ה'", ויש נוהגים להגביה גופם מעט.

מ"יוצר אור" עד "גאל ישראל" הוא בתיקון ועליית עולם הבריאה [עולם המלאכים]

יוֹצֵר אוֹר

מְבָרֵכָת 'יוֹצֵר אוֹר' וְאֵילָךְ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל בְּהִתְלַהֲבוּת יוֹתֵר עֲצוּמָה, כִּי קְרִיאַת שְׁמַע וּבְרָכוֹתֶיהָ הֵם תִּקּוּנִים, בְּעוֹלְמוֹת יוֹתֵר עֶלְיוֹנִים מִתְּקוּנֵי הַזְּמִרוֹת כַּמְּבֹאָר בְּכִתְבֵי האר"י ז"ל (יסו"ה). ◆ **כִּי** שבעה היכלות הם בבריאה, ונתבאר סדרן בזהר פרשת פקודי כיצד מְסֻדָּרִים בתפלת יוֹצֵר אוֹר: הראשון הֵיכַל לְבִנַת הַסַּפִּיר (דהיינו 'לבנת' עטרה ו'הספיר' יסוד), ונימשך מתחלת ברכת יוֹצֵר אוֹר עד אֵל בָּרוּךְ וכו'. ולמעלה ממנו הוא הֵיכַל עֶצֶם הַשָּׁמַיִם (הוד), נמשך עד לָאֵל בָּרוּךְ נָעִימוֹת יִתֵּנוּ, והֵיכַל נֹגַהּ (בנצח) עד הַמְּחֻדָּשׁ בְּטוּבוֹ, והֵיכַל זְכוּת (בגבורה) עד אַהֲבַת עוֹלָם, והֵיכַל אַהֲבָה (בחסד) עד אֱמֶת וְיָצִיב, והֵיכַל רָצוֹן (בתפארת) עד תפלת שמ"ע, והֵיכַל קדש הקדשים הוא באדני שפתי תפתח (עוי"ח שמות ד').

◆ **כְּשֶׁיִּתְחִיל** בְּרָכַת 'יוֹצֵר אוֹר' יָנִיחַ יָדוֹ עַל תְּפִלִּין שֶׁל יָד עַד שֶׁיְּסַיֵּם 'וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ' וְאָז יְנַשְּׁקֵם (עוי"ח שמות ג')

אדרון הזכר
יהוה הוה יהיה
יאה-ד-י-נ-ה-י

מרכבו ומגהיגו
המשוגח עריו ב'חוד

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא
חֹשֶׁךְ (ימשמש בתפילין של יד וינשקם), עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־
הַכֹּל. הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ
בְּרַחֲמִים, וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד
מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה אדני
כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ
קִנְיָנֶךָ. הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז,
הַמְשֻׁבָּח וְהַמְּפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת
עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם! בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם
עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֻזֵּנוּ, צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ,
מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ.

אֵל בָּרוּךְ, גְּדוֹל דֵּעָה, הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה, טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ, מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ, פִּנּוֹת צְבָאוֹת קְדוֹשִׁים, רוֹמְמֵי שַׁדַּי, תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ. תִּתְבָּרַךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת, עַל־כָּל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ, וְעַל־מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ, הֵמָּה יְפָאֲרוּךָ סֶלָה.

ישתדל לכוין לשמות היוצאים מר"ת: משרתיו ואשר משרתיו; אהובים ברורים גבורים; עושים באימה. וכל המכוין בשמות אלו אינו ניזוק כל אותו היום (סדור חסידי אשכנז עמ' פו; שעה"כ כוונת יוצר).

תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ - בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים. יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ - יוֹצֵר מְשָׁרְתִים, וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו ר"ת מז"מ משם בן ע"ב, כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל, דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם. כֻּלָּם אֲהוּבִים,

כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם גִּבּוֹרִים ר"ת שם אב"ג, כֻּלָּם
קְדוֹשִׁים, כֻּלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה ר"ת עיב וּבְיִרְאָה
רְצוֹן קוֹנֵיהֶם, וְכֻלָּם פּוֹתְחִים "אֶת־פִּיהֶם
בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה,
וּמְבָרְכִין, וּמְשַׁבְּחִין, וּמְפָאֲרִין, וּמַקְדִּישִׁין,
וּמַעֲרִיצִין, וּמַמְלִיכִין, אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ר"ת בגימ' שם יהו"ה ב"ה, קָדוֹשׁ הוּא.
וְכֻלָּם "מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם
זֶה מִזֶּה, וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ
לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ, בְּשָׂפָה בְרוּרָה
וּבִנְעִימָה, קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים
בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

י"א שאין צריך לאמר קדושה זו בציבור כי אין זה אלא סיפור דברים איך אומרים המלאכים, וי"א שאין לאמרה ביחיד, וטוב לחוש לדבריהם שיחיד יאמרנה בניגון וטעמים כקורא בתורה. והמנהג כסברא הראשונה (שו"ע וברמ"א נט ס"ג).

קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהוָה אדנ"י צְבָאוֹת, מְלֹא
כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל

מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים, לְעֻמָּתָם
מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

מעלת שבח זה גדולה כי נתקן נגד הספירות, לכן צריך כל אדם לומר השבח הזה במתון ובכוונה עצומה (ס' אור חדש).

לָאֵל בָּרוּךְ, נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לַמֶּלֶךְ אֵל חַי
וְקַיָּם, זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ, וְתִשְׁבָּחוֹת
יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ [כתר] מָרוֹם [חכמה] וָקָדוֹשׁ, פּוֹעֵל
גְּבוּרוֹת [בינה], עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת [חסד], בַּעַל מִלְחָמוֹת [גבורה],
זוֹרֵעַ צְדָקוֹת [ת"ת], מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת [נצח], בּוֹרֵא
רְפוּאוֹת [הוד], נוֹרָא תְהִלּוֹת [יסוד], אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת [מלכות],
הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה
בְרֵאשִׁית, כָּאָמוּר: לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים,
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה הוה והיה יאה־הד־וגד־י,
יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ ר"ת נ"מ ע"ב יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
חֶמְלָה גְּדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ
עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל,
וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בָךְ, וַתְּלַמְּדֵמוֹ
חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כֵּן
תְּחָנֵּנוּ אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן. הַמְרַחֵם רַחֵם־
נָא עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהָבִין,
לְהַשְׂכִּיל, לִשְׁמֹעַ, לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמֹר
וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד
תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ,
וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ
לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ. וְלֹא נֵבוֹשׁ
וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל »לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי
בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ.
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ, וְרַחֲמֶיךָ יְהוָה

אֱלֹהֵינוּ, וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים, אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח, סֶלָה וָעֶד. מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם "מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת (כָּל) הָאָרֶץ, (יקבץ ארבע הציציות בידו השמאלית) וּשְׁבוֹר עֹל הַגּוֹיִם" "מֵעַל צַוָּארֵנוּ, וְהוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה, וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וָלָשׁוֹן, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לְהוֹדוֹת לְךָ: וְלְיַחֶדְךָ, לְיִרְאָה וּלְאַהֲבָה אֶת־שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

יָכֵן לקיים מ"ע לזכור מעמד הר סיני ומתן תורה

יָכֵן לזכור מעשה עמלק שבגללו אין השם שָׁלֵם

אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונה־י

יָכֵן לזכור מה שעשה הקב"ה למרים, כי לא ברא פה לאדם אלא להודות לו

קריאת שמע

יָכֵן לקיים מצות עשה דאורייתא של קריאת שמע של שחרית, ומצוַת יחוד השם. יִקְרָא ק"ש בְּכַוָּנָה בְּאֵימָה וְרֶתֶת וְזִיע, שֶׁיְּכַוֵּן בְּשָׁעָה שֶׁהוּא קוֹרֵא אֶת שְׁמַע [כשאומר ה' אלהינו] לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, לִהְיוֹת נֶהֱרָג עַל קִדּוּשׁ ה', שֶׁנֶּאֱמַר "הִנָּדוּ שֶׁאוֹמְרִים 'בְּכָל נַפְשְׁךָ' (מ"ב ס"א סק"ג). וּכְשֶׁאוֹמֵר "ה' אֶחָד" יְכַוֵּן לְהַאֲמִין שהשם ית' אֶחָד בְּלִי שִׁתּוּף. ◆ צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ בְּחי"ת שֶׁל אֶחָד כְּדֵי שֶׁיִּמְלִיךְ הקב"ה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, שֶׁלָּזֶה רוֹמְזוּ הַחֲטוֹטְרוֹת שֶׁבָּאֶמְצַע גַּג החי"ת, וְיַאֲרִיךְ בְּדָלֶ"ת שֶׁל אֶחָד שֶׁעוּר שֶׁיְּחַשֵּׁב שֶׁהַקב"ה יָחִיד בְּעוֹלָמוֹ וּמוֹשֵׁל בְּד' רוּחוֹת הָעוֹלָם (שו"ע ס"א). ◆ קודם וְאַהֲבְתָּ יקבל עליו עול מצוות ה' י"ת, ובפרט עשרת הדברות, ובפרט אָנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה שרמוזים בפסוק שְׁמַע. ויכיון כי פרשת וְאַהַבְתָּ יש בה מ"ב תיבות כמנין שם מ"ב, ובפרשת וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ עד וְשַׂמְתֶּם יש ע"ב תיבות. וְאֶת־דְּבָרַי עד סוף הפרשה יש ן' תיבות, כנגד ן' שערי בינה. בפרשת ויאמר יש ע"ב תיבות. ובחזרת הש"ץ ה' אלהיכם משלים רמ"ח, ויכיון שיתוקנו רמ"ח אברים מגופו ונר"ן (מורה באצבע סימן ב' כג).

בפרשה זו מְצַוֶּה הקב"ה עליך ועל כל אחד מישראל: שְׁמַע דְּבָרַי לְקַבֵּל עֹל מַלְכוּתִי.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל קַבֵּל וְהָבֵן עַם יִשְׂרָאֵל, יְהוָה (אדני) אדון הכל היה הוה ויהיה יאר־ה־ונד־י

אֱלֹהֵינוּ [אנכי ה'] מַלְכֵּנוּ וּמַנְהִיגֵנוּ הַמְשֻׁגָּחִים עָלֵינוּ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, יְהוָה (אדני) אדון הכל היה הוה ויהיה יאר־ה־ונד־י

[לא יהיה לך] אֶחָד יחיד בְּעַצְמוּתוֹ, וְאֵין מְלֻבָּדוֹ, שׁוֹלֵט בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּמוֹשֵׁל בְּדַ' רוּחוֹת הָעוֹלָם

	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל	יְהוָה	אֱלֹהֵינוּ	יְהוָה	אֶחָד
הצווי	כל אחד אומר זאת לעצמו וגם לחברו (אבודרהם; הרא"ש מלבו"ל)		יקבל עול מלכות שמים (רקח, ר"י שעיר עבודה ד', באה"ת)		מצות יחוד השם לאמתן שפוקל המציאות וסיגנו הראשונה הוא אחד (ריטב"ם סה"מ ב)
עיקר הכוונה	קַבֵּל וְהָבֵן עַם יִשְׂרָאֵל[1]	אֲדוֹן הַכֹּל[1] הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה[2]	מַלְכֵּנוּ וּמַנְהִיגֵנוּ הַמְשֻׁגָּחִים עָלֵינוּ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וּתְמִידִית[1].	אָדוֹן הַכֹּל[1] הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה[2]	יָחִיד בְּעַצְמוּתוֹ וְאֵין מְלֻבָּדוֹ, שׁוֹלֵט בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּמוֹשֵׁל בכל רוּחוֹת הָעוֹלָם[1]
תוספת כוונה לקיום המצווה בשלמותה		פונה ואומר לישראל סבא (לי"קב אבינו)[3]	המהוה וממציא את כל המציאות[3]	המהוה וממציא את כל המציאות[3]	הוא עתיד להיות אחד [שנא' ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד].
רמז ודרש	כוון לבך[2]		אנכי ה' אלוהיך[3]		לא יהיה לך[3]
מקורות	'שו"ת רשב"א ח"ה ס"ב; 'מלחמות מצוה לר' ס' המראה; 'ר"מבן (שמ' ז)	'מלחמות מצוה לר' מאיר הפעיל; 'זוה"ח דף עו	'שו"ת הרשב"א ח"ה ס"ב; 'מלחמות מצוה לר' מאיר הפעיל; 'ירושלמי (גר' פ"א ה"ז)	'בר"ר (גר' יקו' 'רי"ס' המראה; 'רמבן (שמ' ז)	'שו"ע סא ו עפ"י (ספר יראה); 'ספרי שם; 'ירושלמי (גר' פ"א ה"ז); 'בר"ר (גר' יקו' 'רי"ס' המראה; 'רמבן (שמ' ז ב)

ברוך שם כבוד מלכותו

יפסיק מעט, ובעוד שעיניו מכוסות יאמר 'ברוך שם' וכו' בכוונה, שאם לא כיון בפשט הדברים לא יצא ידי חובה, וצריך לחזור מפסוק שמע (בא"ח וארא יא). ◆ **ויתאר** האדם לנפשו שהוא עומד בביהמ"ק, ושומע השם מפי הכה"ג ונופל על פניו בפישוט ידים ורגלים ואומר בשכמל"ו, ובאמירה זו מבטל האדם כל מהותו ומציאותו לקב"ה (עיו"ת).

בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ [יהוה] מְבֹרָךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ וּמְבֹרָכֶת מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד וְלָא יִפְסְקוּ לְעוֹלָמִים:

[לא תשא]

חֲרִיני מקבל עלי מ"ע שֶׁל אַהֲבַת ה' וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה (אדני) אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם (יפסיק מעט), עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ, וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ

וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ (כשיאמר על ידך ומשמש בתפילין של יד) וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
עַל־יָדֶךָ, (כשיאמר בין עיניך ומשמש בתפילין של ראש) וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃
[לא תחמוד]
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

(הֲרֵינִי מקבל עלי עול המצות) וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי,
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
(יפסיק מעט), לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה (אדני, אהרונהי) אֱלֹהֵיכֶם (כמו היטב את העין)
וּלְעָבְדוֹ, בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃
וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ,
[לא תגנוב]
וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃
הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם׃ (יאמר בלחש, אך ישמיע לאזניו) וְחָרָה (יפסיק מעט) אַף־יְהוָה (אדני, אהרונהי) בָּכֶם,
וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם, וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר,
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם

[לא תרשם]
מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה אדני יאהדונהי
נֹתֵן לָכֶם: (עד כאן בלחש) וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה
עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם, כשיאמר עַל לְבָבְכֶם ימשמש בתפילין של יד
וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יָדְכֶם, כשיאמר בֵּין עֵינֵיכֶם ימשמש בתפילין של ראש
וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם
אֶת־בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
[כבד את אביך]
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר (יבטא היטב את העין) נִשְׁבַּע יְהוָה אדני יאהדונהי לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת
לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

יאחזו הציציות גם בידו הימנית ושורשם ישארו בידו השמאלית. וטוב להסתכל בציצית וכו' ויכוין כאלו יש בו תכלת, דאותה ההארה לא נפסקה (האר"י זצוק"ל)

וַיֹּאמֶר יְהוָה אדני יאהדונהי אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם,
וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם

לְדֹרֹתָם, וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף" "פְּתִיל
תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם" "אֹתוֹ (יעביר
הציציות שבידו ע"ג עיניו פעמים, ובכל פעם ינשקם), וּזְכַרְתֶּם" "אֶת־כָּל־מִצְוֹת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וַעֲשִׂיתֶם" "אֹתָם, וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם (יעביר הציציות על גבי עיניו וינשקם), אֲשֶׁר־
אַתֶּם זֹנִים" "אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ, [לא תנאף] [זכור את יום השבת]
וַעֲשִׂיתֶם" "אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים
לֵאלֹהֵיכֶם: (יכון לְקַיֵּם מ"ע לִזְכּוֹר יצ"מ) אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם" "מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת
לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אֱמֶת. [לא תענה ברעך עד שקר]

יזהר לסיים "אני ה' אלהיכם אמת" עם הש"ץ ביחד ומלת אמת יאמר אותה עם הקהל בקול רם (גם הש"ץ יאמר אותה בלחש), ואחר כך ישתוק וישמע מהש"ץ כשחוזר לומר "ה' אלהיכם אמת" וְיַכַּוֵּן לצאת ידי חובה באמירתן. ואם לא הספיק לגמור עם הש"ץ או שהוא מתפלל ביחיד, אז אחרי שגומר "אני ה' אלהיכם אמת" יחזור לומר "ה' אלהיכם אמת", כדי להשלים מנין רמ"ח תיבות של ק"ש כמנין איבריו של האָדָם:

וחוזר הש"ץ: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

אמת ויציב

יזהר להגות היטב את הט"ו ווי"ן, ויחבר עמם מלת 'הדבר', ולא יפסיק בינהם כלל, כי מט"ו ווי"ן אלו יוצא שם הוי"ה (ט"ו ווין הם כמנין י"ה, וכשמכה י"ה פעמים ו' הרי ו', ועם ה' שבראשי תיבות 'הדבר הזה' הרי נשלם יהוה) (שעה"כ דרוש ח'). ◆ **בברכה** זו יש ח' פעמים אמת, כמו שכתוב בזוהר ויקהל, ארבע פעמים לפני עזרת, נגד ד' לשונות של גאולה דמצרים, ועוד ד' פעמים אחר עזרת נגד ד' גאולות של ד' גליות, ובאה בהם מלת 'אמת' חותמת המלך (אהיה במספר מרובע עולה אמת) בחותמא תקיף בקיומא תקיף (ס' היעב"ץ).

וַיַּצִּיב, וְנָכוֹן, וְקַיָּם, וְיָשָׁר, וְנֶאֱמָן, וְאָהוּב,
וְחָבִיב, וְנֶחְמָד, וְנָעִים, וְנוֹרָא, וְאַדִּיר,
וּמְתֻקָּן, וּמְקֻבָּל, וְטוֹב, וְיָפֶה, הַדָּבָר (יכון בשם הוי"ה)
הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. "אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם
מַלְכֵּנוּ, צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, לְדוֹר וָדוֹר
הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם, וְכִסְאוֹ נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ
וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת, וּדְבָרָיו חַיִּים וְקַיָּמִים
וְנֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד (כשיאמר לעד ינשק הציציות ויעבירן על גבי עיניו ויניחן
מידיו) וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ, עָלֵינוּ,
וְעַל בָּנֵינוּ, וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת
זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, עַל הָרִאשׁוֹנִים, וְעַל
הָאַחֲרוֹנִים, דָּבָר טוֹב" "וְקַיָּם, בֶּאֱמֶת
וּבֶאֱמוּנָה חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר.

אֱמֶת שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה (אדנ"י אהי"ה) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ,

גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ, יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ: ר"ת שם קדוש בה"ש וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ סֶלָה.

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם, מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם "מוֹשָׁבֶךָ, וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ. אֱמֶת, אַשְׁרֵי אִישׁ "שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל "לִבּוֹ. אֱמֶת שֶׁאַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ, וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים. אֱמֶת, אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. אֱמֶת, מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ, כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ, וּבְכוֹרְךָ

יִשְׂרָאֵל גָּאֲלָתָ, וְיַם־סוּף לָהֶם בָּקַעְתָּ, וְזֵדִים טִבַּעְתָּ, וִידִידִים עָבְרוּ יָם, וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם, אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר. עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל, וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם, רָם וְנִשָּׂא, גָּדוֹל וְנוֹרָא, מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ, מַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עַד מָרוֹם, מוֹצִיא אֲסִירִים, פּוֹדֶה עֲנָוִים, עוֹזֵר דַּלִּים, הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו.

מיד באמרו 'תְּהִלּוֹת' יעמוד ויכין עצמו לתפילה, ויש בזה רמז וסוד גדול.

תְּהִלּוֹת לָאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֵלָם, בָּרוּךְ הוּא "וּמְבוֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל" "לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻּלָּם מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָ(אדנ"י) מִי כָמֹכָה נֶאְדָּר

בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל־שְׂפַת הַיָּם, יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יְהוָה אדנ"י | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר גָּאַלְנוּ: יְהוָה אדנ"י צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. כשאומר "גאל ישראל" ימשמש בתפילין של ראש (בא"ח בשלח ג) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה הוה והיה יאה־ד־ונה־י, גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הלכות תפלת שמונה עשרה

אין להפסיק בין גאולה לתפילה אפילו בשתיקה, ואפ' לקדיש ולקְדֻשָּׁה ולברכו, וכדין הנמצא באמצע תפלת העמידה שאינו רשאי להפסיק לענות כלום (עד 'אלהי נצור' שבסיום העמידה), ולפיכך אם ממתינים שיהיו עשרה שיתחילו תפלת הלחש ביחד, יש להמתין קודם החתימה, ולא אחר שחתמו גאל ישראל. ◆ **צָרִיךְ** לכתחילה לכוין פירוש המילים בכל הברכות. ואם לא כיון בברכה הראשונה, לא יצא ידי חובה, ומ"מ אינו חוזר [וישתדל אז לפחות לכוון במודים]. ואם מתפלל בע"פ, שלא מתוך הסידור, צריך לעצום עיניו בתפלתו. ◆ **בתפלת** שמ"ע צריך לעמוד על מקומו שרגלו צמודות זו לזו, ויתפלל בלחש, ויבטא היטב כל תיבה ותיבה, וישמיע לאזניו בלבד, ולא ישמיע קולו לאחרים. ◆ **צריך** להשתחוות בברכה הראשונה בתחלתה ובסופה, ובברכת "מודים" בתחלתה ובסופה, ואין להשתחוות בשאר ברכות בתחלתן ובסופן. וכשהוא כורע, יכרע במהירות בפעם אחת, וכשהוא זוקף יזקוף בנחת. ◆ **הנצרך** לנקביו, אף שיכול להעמיד עצמו עד כדי שעור פרסה, לכתחלה לא יתפלל עד שיתפנה לנקביו, אלא אם כן יעבור זמן התפלה שאז יתפלל אם יכול להעמיד עצמו שעור פרסה. ◆ **יְזַהֵר** לְהִתְפַּלֵּל דֶּרֶךְ תַּחֲנוּנִים, כָּרֹשׁ הָעוֹמֵד בַּפֶּתַח, וּבְנִחַת, שֶׁלֹּא תִּרְאֶה עָלָיו כְּמַשָּׂא וּכְמִי שֶׁמְּבַקֵּשׁ לְהַפְּטֵר מִמְּנָּה [שו"ע צח ג]. ◆ **יָשִׂים** אל לבו שהוא מתפלל כנגד ירושלים, בית המקדש, ובית קדש הקדשים.

*תפלת שמונה עשרה נחלקת לג' חלקים: שבח בקשה והודאה. זהו המבנה והסדר המחייב כאשר באים לבקש את בקשותינו מלפני הקב"ה. רבותינו למדו את צורת העבודה הזו מדרכו של עבד שבא לבקש בקשה מאדונו, וזהו לשון הגמ' (ברכות לד ע"א): אמר רב יהודה לעולם אל ישאל אדם צרכיו לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות אלא באמצעיות, דא"ר חנינא ראשונות דומה לעבד שמסדר שבח לפני רבו, אמצעיות דומה לעבד שמבקש פרס מרבו, אחרונות דומה לעבד שקבל פרס מרבו ונפטר והולך לו. אך מלבד חלוקה זו של התפילה לג' חלקים, והקשר הרעיוני בין הברכות, אנו מוצאים גם חלוקה פנימית בחלק העיקרי של תפלת שמונה עשרה שהן י"ג הברכות האמצעיות המסודרות באמצע התפלה, כאשר החלק הראשון של הברכות עד 'תקע בשופר' הן בקשות עזרה של הפרט, והחלק השני עד 'שמע קולנו' הן בקשות עזרה על קיום האומה הישראלית וגאולתה. הברכה האחרונה 'שמע קולנו' היא בקשה כללית לקבלת כל התפילות וחותמת את חלק זה של התפילה.

הסדר והחלוקה בתפילת שמונה עשרה

פתיחה: שבח

א. אבות: כנגד אברהם (עמוד החסד).
ב. גבורות: כנגד יצחק (שמדתו מדת הדין).
ג. קדושה: כנגד יעקב (השלם - איש תם).

אמצעיות: הבקשות

קבוצה א: בקשות על צרכי הפרט

ג' ראשונות: עזרה רוחנית לפרט

ד. דעת
ה. תשובה
ו. סליחה

ג' אחרונות: עזרה גשמית

ז. גאולה מהצרות
ח. רפואה
ט. פרנסה

קבוצה ב: בקשות על צרכי האומה

ג' ראשונות: עזרה רוחנית לאומה

י. קבוץ הגלויות
יא. השבת המשפט
יב. סילוק והכנעת הרע

ג' אחרונות: עזרה גשמית לאומה

יג. שכר טוב לצדיקים
יד. בניין ירושלים
טו. ביאת המשיח

חתימה: טז. שמע קולנו

סיום: הודאה

יז. רצה: כנגד אברהם (שמדתו אהבה).
יח. מודים: כנגד יצחק (מסירות נפש).
יט. שים שלום: כנגד יעקב (השלם - איש תם).

תְּפִילַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה

בתפילת העמידה עד סוף תחנון הוא בתיקון עולם האצילות [עולם העליון]

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

פתיחה: שבח

▽בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל היה הוה והיה יאה-הו-ונה-י (יא), אֱלֹהֵינוּ מרכבנו ומנהיגנו המשגיח עד"ע ב"רחור וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִשְׁגִּיחַ לַאֲבוֹתֵינוּ וּבָחַר בָּהֶם לְחֶלְקוֹ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל אאע"ה [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ הָיָה כְּמִדַּת הַחֶסֶד], אֱלֹהֵי יִצְחָק שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל יִצְחָק [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ מִדַּת גְּבוּרָה - דִּין] וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל יַעֲקֹב [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ מִדַּת הָאֱמֶת], הָאֵל הַגָּדוֹל בְּמִדַּת חֶסֶד, הַגִּבּוֹר בְּמַעֲשֵׂי גְבוּרוֹתָיו וְהַנּוֹרָא מְעוֹרֵר יִרְאַת הָרוֹמְמוּת לְמַשִּׂיגִים קְדֻשָּׁתוֹ וְקוֹרְאִים מַעֲשֵׂי הַנִּפְלָאִים, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים מְשֻׁלָּם לְבְרִיּוֹתָיו יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֵם רְאוּיִים, קוֹנֵה הַכֹּל בּוֹרֵא הַכֹּל בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם "וּבִזְכוּת חַסְדֵי הָאָבוֹת יִשְׁלַח הַמָּשִׁיחַ לְצֶאֱצָאֵיהֶם" לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. כשאמר 'באהבה' יכוין למסור עצמו על קדוש ה', בסקילה שריפה הרג ותנק.

בעשרת ימי תשובה מוסיפים:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

אם לא אמר "זכרנו" ונזכר לפני שאמר "ה'" חוזר, ואם אחר "ה'" אינו חוזר.

מֶלֶךְ עוֹזֵר מסייע לאדם בְּצָרָתוֹ וּמוֹשִׁיעַ מחלצו מִצָּרָה ▽וּמָגֵן קודם שבאה הַצָּרָה

בְּתֹבֶת מָגֵן יָכֵון שֶׁעוֹלָה בגמ' ג"פ אל ♦ בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֹ"ה אֲדֹנָי"ו אדון הכל היה הוה והיה יאר-ד-ונר-י (הד), מָגֵן אַבְרָהָם שֶׁשָּׁמַרְתָּ וְהִצַּלְתָּ אֶת אַבְרָהָם וּבְזִכּוּתוֹ אַתָּה מָגֵן עָלֵינוּ ♦ :

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

יכון ר"ת שם אנל"א אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בעשי"ת אומר: מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּעֵת תֵּרוֹן בְּרַחֲמִים לְחַיִּים.

ואם לא אמר, ולא נזכר עד שאמר שם ה' בברכה, אינו חוזר.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה

יְיָ אדון הכל הוה והיה יאה־ד־ינה־י, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

כשמגיע החזן לקְדֻשָּׁה צריך לחזור ג' פסיעות למקום שבו עמד בתפלתו, ויצמיד רגליו, עד שיענה אמן של ברכת "האל הקדוש". ובאומרו "קדוש" וכו' ידלג ג' דלוגים, שיגביה עקביו וגופו כלפי מעלה, וכן ידלג בפסוק "ברוך" וכו', ובפסוק "ימלוך" וכו':

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ, כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה, וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהֹוָה יאה־ד־ינה־י צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם "מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ" "כְּבוֹד־יְהֹוָה יאה־ד־ינה־י מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ: "כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהֹוָה יאה־ד־ינה־י לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה יְיָ אדון הכל הוה והיה יאה־ד־ינה־י, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: בעשי"ת אומרים: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

ואם שכח ולא נזכר תוך כדי דיבור חוזר לראש. וש"צ שטעה חוזר לאתה קדוש.

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

הבקשות

קבועה א': **בקשות על צרכי הפרט**

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה. וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה

וָדָעַת. בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֶ"אדֹנָי אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־ונה־י, חוֹנֵן הַדָּעַת:

אמן: אמת שהשי"ת הוא חונן הדעת, וכן יהי רצון שיחננו חכמה בינה ודעת.

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ, וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

יש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּחְתֹּר חֲתִירָה מִתַּחַת כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ, וּתְקַבֵּל בִּתְשׁוּבָה אֶת (פב"פ), כִּי יְמִינְךָ (יֶהֱוֶה) פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֶ"אדֹנָי אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־ונה־י הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

אמן: אמת שהשי"ת רוצה בתשובה, וכן יהי רצון שיחזרנו בתשובה.

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל" "לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יָהֶוֶ"אדֹנָי אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־ונה־י, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ:

אמן: אמת שהשי"ת חנון המרבה לסלוח, וכן יהי רצון שיסלח לנו על חטאנו ופשענו.

רְאֵה־נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה יכוין יוד הא ואו הא שעולה מספר גאולה שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה

יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונה־י, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

אמן: אמת שהשי"ת הוא גואל ישראל, **וכן יהי רצון** שיגאלנו במהרה.

בתענית ציבור החזן מוסיף כאן בחזרת הש"ץ ברכת "עננו":

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם הַתַּעֲנִית הַזֶּה, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל־תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ וְאַל־תִּתְעַלָּם מִלְּבֵנוּ מִבַּקְשָׁתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַעֲנֶה, נָדִבֵר וְאַתָּה תִּשְׁמַע, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונה־י פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונה־י, הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה:

רְפָאֵנוּ יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונה־י וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל־תַּחֲלוּאֵינוּ, וּלְכָל־מַכְאוֹבֵינוּ וּלְכָל־מַכּוֹתֵינוּ,

יש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונה־י אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּרְפָּאֵנִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, כְּדֵי שֶׁאֶהְיֶה חָזָק בִּבְרִיאוּת גּוּף וּנְשָׁמָה, לְקַיֵּם תּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה.

כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונה־י, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ

יִשְׂרָאֵל יכוין ר"ת גימ' רפ"ח

אמן: אמת שהשי"ת הוא רופא חולים, וכן יהי רצון שירפאנו מכל מחלותינו.

אם טעה ואמר בָּרֵךְ עָלֵינוּ בקיץ, אם נזכר קודם שחתם חוזר לראש הברכה, ואם אחר שאמר ברוך אתה ה', קודם שסיים הברכה, יאמר למדני חקיך ויחזור לתחילת הברכה, ואם נזכר אחר שסיים לחתום מברך השנים וכן כשנזכר בברכות שלאחר כן, חוזר לְבָרְכֵנוּ וממשיך משם על הסדר, ואם נזכר אחר שאמר יהיו לרצון וגו' האחרון חוזר לראש, וכל זה גם כשמסופק תוך ל' יום מפסח אם אמר כהוגן או לא.

בקיץ: בָּרְכֵנוּ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כְּטַלְלֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה, וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם, כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבָרְכָה, כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אדון הכל היה הוה ויהיה יאהדונהי, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מברך השנים, וכן יהי רצון שיברך שנה זו וכל שנה ושנה.

אם טעה ואמר בָּרְכֵנוּ בימות הגשמים וסיים הברכה אם נזכר קודם שהתחיל תקע אומר שם ותן טל ומטר לברכה, אם נזכר אחר שהתחיל תקע יתפלל כדרכו ויאמר בשומע תפלה ותן טל ומטר לברכה. ואם נזכר אחר שאמר ברוך אתה ה' קודם סיים שומע תפלה, יאמר למדני חקיך, ויאמר: ותן טל ומטר לברכה כי אתה שומע תפלת כל פה וכו'. ואם נזכר אחר שסיים שומע תפלה קודם שהתחיל רצה יאמר שם ותן טל ומטר לברכה. ואם נזכר אחר רצה חוזר מברך עלינו וגומר על הסדר. ואם לא נזכר אלא עד לאחר שאמר יהיו לרצון האחרון אפילו עדיין לא עקר רגליו צריך לחזור לראש התפלה.

בחורף: בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת, וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְרַוֵּה פְּנֵי תֵבֵל, וְשַׂבַּע אֶת־הָעוֹלָם

כֻּלּוֹ מִטּוּבֶךָ, וּמַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ וּמֵעָשֶׁר מַתְּנוֹת יָדֶיךָ. שָׁמְרָה וְהַצִּילָה שָׁנָה זוֹ מִכָּל־דְּבַר־רָע וּמִכָּל־מִינֵי מַשְׁחִית וּמִכָּל־מִינֵי פֻרְעָנוּת, וַעֲשֵׂה לָהּ תְּקוּנָה טוֹבָה וְאַחֲרִית שָׁלוֹם, חוּס וְרַחֵם עָלֶיהָ וְעַל־כָּל־תְּבוּאָתָהּ וּפֵרוֹתֶיהָ, וּבָרְכָהּ בְּגִשְׁמֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה, וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה, כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והוה יאה־ד־ונה־י מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מברך השנים, וכן יהי רצון שיברך שנה זו וכל שנה ושנה.

קבוצה ב': **בקשות על צרכי האומה** (יכוין למען שמו ית')

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת יכוין שם קדוש חב"ו להעלות ניצוצי הקדושה הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ.

יש נוהגים להוסיף בקשה זו במיוחד בימי השובבי"ם ובימי שישי ובעשי"ת:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁכָּל־טִפָּה וָטִפָּה שֶׁיֵּצְאָה מִמֶּנִּי לְבַטָּלָה, בֵּין בְּאֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן, בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד, בֵּין עֵר, בֵּין יָשֵׁן, בֵּין עַל יָדִי, בֵּין עַל יְדֵי אֲחֵרִים, שֶׁלֹּא בִּמְקוֹם מִצְוָה, עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא מִפָּסוּק חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ (חבו), שֶׁתַּחֲזִירָהּ לִמְקוֹמָהּ בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יאה"ד הוה והוה, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מקבץ נדחנו, וכן יהי רצון שיקבצנו במהרה לארצנו.

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה אַתָּה יְהוָה אדנ"י לְבַדְּךָ, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יוהוו אדנ"ו אדון הכל יאה"ד הוה והוה, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

בעשי"ת חותמים: הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט.

ואם נזכר אחר כדי דיבור חוזר לברכת השיבה, ואם סיים העמידה, יחזור לראש בתנאי של נדבה.

אמן: אמת שהשי"ת אוהב צדקה ומשפט, וכן יהי רצון שישיב שופטנו וימלוך עלינו.

*לַמִּינִים וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה,
וְכָל־הַזֵּדִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ, וְכָל־
אוֹיְבֶיךָ (סמאל) וְכָל־שׂוֹנְאֶיךָ (לילית) מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ,
וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר,
וּתְכַלֵּם וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אֲדֹנָי (אדון הכל, היה הוה ויהיה, יאהדונה"י), שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ
זֵדִים (י"ג: מִינִים):

אמן: אמת שהשי"ת מכניע כל סוגי הרשע בעולם, וכן יה"ר שיכניע כל האויבים במהרה בימינו.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים וְעַל־שְׁאֵרִית
עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל וְעַל זִקְנֵיהֶם וְעַל־
פְּלֵיטַת בֵּית־סוֹפְרֵיהֶם וְעַל־גֵּרֵי־הַצֶּדֶק
וְעָלֵינוּ, יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (יאהדונה"י),
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ

*גרסת הראשונים לפני הצנזורה.

לַמְּשַׁמְּדִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל־הַמִּינִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ, וְכָל־אוֹיְבֵינוּ וְכָל־שׂוֹנְאֵינוּ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וּמַלְכוּת זָדוֹן מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְכַלֶּה וְתַכְנִיעַ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ, כִּי־בְךָ בָטַחְנוּ, וְעַל חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעָנּוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יוּ״ד הֵ״י וָ״ו הֵ״י אֲ״דֹ״נָ״י (אדון הכל יהוה והיה יאה־ד־ונר־י), מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

אמן: אמת שהשי"ת מגן על הצדיקים, וכן יהי רצון שישמור עליהם תמיד.

תִּשְׁכֹּן בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְתוֹכָהּ תָּכִין, וּבְנֵה אוֹתָהּ בִּנְיַן עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. (מנהג ירושלים לומר כאן בת"ב 'נחם' לקמן עמ' 204) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ״ה (אדון הכל יהוה והיה יאה־ד־ונר־י), בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אמן: אמת שהשי"ת בונה ירושלים, וכן יהי רצון שיבנה במהרה וישכון בתוכה.

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ [וְצִפִּינוּ] כָּל־הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ״ה (אדון הכל יהוה והיה יאה־ד־ונר־י), מַצְמִיחַ

יְכַוֵּן לְצִפּוֹת לִישׁוּעָה בֶּאֱמֶת, וְגַם יְכַוֵּן לְצַפּוֹת לִישׁוּעַת ה' שֶׁיַּצִּילֵנוּ מִצָּרָה שֶׁעוֹכֵד בָּהּ כָּעֵת, וּבְכָל יוֹם וְרֶגֶע (החיד"א)

קֶרֶן יְשׁוּעָה:

אמן: אמת שהשי"ת מצמיח קרן ישועה, וכן יה"ר שיצמיח גאולתנו ומשיחנו במהרה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אָב הָרַחֲמָן [חוס וְ]רַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה.

הרב החיד"א במורה באצבע (ג' אות קכו) כתב: בשמע קולנו בכל תפלות חול יתוודה, וכה יאמר:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָפֶיךָ, בְּבֹשֶׁת פָּנִים בָּחֲרִפָּה וּכְלִמָּה, שֶׁחָטָאנוּ עָוִינוּ וּפָשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ, וְעָבַרְנוּ עַל מִצְוֹת דְּאוֹרַיְתָא וּדְרַבָּנָן, וְהָרָע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂינוּ, וַהֲרֵי אֲנַחְנוּ מִתְחָרְטִים חֲרָטָה גְמוּרָה וַאֲנַחְנוּ שָׁבִים בִּתְשׁוּבָה. וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּזַכְּנוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִמְחֹל וְתִסְלַח וּתְכַפֵּר לָנוּ חַטֹּאתֵינוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וּתְמַלֵּא כָּל־הַשֵּׁמוֹת שֶׁפָּגַמְנוּ בָהֶם, וְתוֹצִיא לָאוֹר כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה אֲשֶׁר נִתְפַּזְּרוּ עַל יָדֵינוּ, וְיָשׁוּב הַכֹּל לְאֵיתָנוֹ הָרִאשׁוֹן. וּתְזַכְּנוּ לָקַיֵּם כָּל־מִצְוֹתֶיךָ, וַלַּעֲסוֹק בְּתוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ. וְתַצִּילֵנוּ מִיֵּצֶר הָרָע, וּתְפַרְנְסֵנוּ פַּרְנָסָה טוֹבָה, בְּהֶתֵּר וְנַחַת וְרֶוַח לַעֲבוֹדָתֶךָ.

וביום שאין בו תחנה יאמר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּזַכְּנוּ לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ וּבְמִצְוֹת וּבְגְמִילוּת חֲסָדִים. וְיֶהְיוּ כָּל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם. וּתְזַכְּנוּ לְהַשְׁלִים תִּקּוּן נַפְשֵׁנוּ רוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ בְּגִלְגּוּל זֶה. וּתְפַרְנְסֵנוּ פַּרְנָסָה טוֹבָה, בְּהֶתֵּר בְּנַחַת וּבְרֶוַח.

וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ - רֵיקָם אַל־תְּשִׁיבֵנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ.

בתענית יחיד וכן בתענית צבור אומר כאן היחיד עננו, וכן ש"צ ששכח לומר עננו בין גואל לרופא, יאמר כאן בלי חתימה. ואם שכחו אינם חוזרים.

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם הַתַּעֲנִית הַזֶּה, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ. אַל־תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ וְאַל־תִּתְעַלֵּם" מֵלְּבֵנוּ מִבַּקְשָׁתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַעֲנֶה, נָדִבֵר וְאַתָּה תִשְׁמַע, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם" מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְהוָ"ה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה אדון הכל הוה והיה יאר־ד־נר־י, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

אמן: אמת שהשי"ת שומע תפילה, וכן יהי רצון שישמע כל תפילותינו.

סיום: הודאה

רְצֵה יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם" מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

בראש־חודש ובחול־המועד אומרים: יעלה ויבוא, ואם שכח ונזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" של המחזיר שכינתו לציון, יאמר "למדני חקיך", ויחזור לרצה ויאמר יעלה ויבא. ואם נזכר קודם שאמר מודים, יאמר יעלה ויבוא שם. ואם התחיל מודים, ועוד לא הגיע לפסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לרצה. ואם סיים פסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לראש, חוץ מערבית של ליל ראש־חודש שאינו חוזר כלל (וגם לא יאמר אז למדני חקיך כדי לחזור).

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיִגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל - לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בראש־חודש: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד פסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם״ מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד סוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם״ מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וְאַתָּה - בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֲדוֹנָי (אדון הכל, יהוה יהיה, יאהדונהי), הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יה"ר שיחזיר העבודה לביהמ"ק וישרה שכינתו בתוכו.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֲדוֹנָי (ונ) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם

וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוּבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב - כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם - כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בחזרה, כשהחזן אומר "מודים", יאמרו הקהל בלחש "מודים דרבנן" ויכרעו ראשם לבד (וי"א שיכרע גם גופו). וצריך להיזהר לענות "אמן" על ברכת "המחזיר שכינתו" ואח"כ יאמרו "מודים":

מוֹדִים דְּרַבָּנָן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָ"ה אדנ"י אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ, וְתֶאֱסֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

בחנוכה ובפורים אומרים כאן: "על הנסים". ואם לא אמרו ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" – חוזר. ואם אמר "ה'" – אינו חוזר:

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ

לפורים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד, שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לָעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה.

בעש"ת: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" של ברכת "הטוב שמך" – חוזר. ואם לא נזכר עד לאחר שאמר שם ה' אינו חוזר.

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת,

לְעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת: (הי)

אדון הכל היה והיה ויהיה יאר-ד-ונר-י

יכון ס"ת שם כה"ת

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

סֵדֶר נְשִׂיאַת כַּפַּיִם

כשעומדים הכהנים על הדוכן יהיו פניהם כלפי ההיכל ואחוריהם כלפי העם ויאמרו "יהי רצון" זה, ומאריכין בו עד שיסיים הש"צ "ולך נאה להודות" כדי שתהיה עניית אמן של הקהל גם על זה.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּהְיֶה בְּרָכָה זוֹ שֶׁצִּוִּיתָנוּ לָבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְלֹא יִהְיֶה בָהּ מִכְשׁוֹל וָעָוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הכהנים מברכים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

כל הברכות שבעולם עד כסא הכבוד נכללות בברכת כהנים ואין מה להוסיף עליהן, ולכן אסור להוסיף עליהן, דמוסיף גורע, דמדמה שיש עוד ברכה שלא נכלל בה (נצי"ב ספרי פ' נשא)

ברכה ראשונה	יְבָרֶכְךָ	יָאֵר	יִשָּׂא
ג' תיבות, כנגד ג' האבות שהכהנים מברכים את ישראל שהקב"ה יזכור להם ברית ג' האבות.	יְבָרֶכְךָ בְּעֹשֶׁר וּנְכָסִים[1] שפע חכמה ובנים[2]	יָסֵבִּיר לְךָ פָּנִים [וְיַרְאֶה לְךָ פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת וּשְׂמֵחוֹת][1] יאר עיניך בתורה ויתן לך בנים בני תורה[2]	יִשָּׂא פָנָיו אֵלֶיךָ[1] ירים אליך פניו בחיבה[2]
מקורות	[1]ספרי; [2]במד"ר נשא פ' יא	[1]ברא"ר (בר' יז); [2]רמב"ן (שמ' ו ב)	[1]ברא"ר (בר יז); [2]רמב"ן (שמ' ו ב)

ברכה שניה	יְדֵהוּ	אֶדֶר	אֵלֶיךָ
ה' תיבות כנגד חמשה חומשי תורה	אֶדוֹן הַכֹּל[1] המהוה וממציא את כל המציאות[2]	יָסֵבִּיר לְךָ פָּנִים [וְיַרְאֶה לְךָ פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת וּשְׂמֵחוֹת][1] יאר עיניך בתורה ויתן לך בנים בני תורה[2]	יִשָּׂא פָנָיו אֵלֶיךָ[1] ירים אליך פניו בחיבה[2]
שאומרים להם עשו מה שכתוב בתורה שניתנה בזכות אבות	יתן לך בריאות	יתן לך תורה, אהבה, צדקה, רחמים, ברכה ושלום[2]	יתן לך טובות רוּחָנִיּוֹת[1] בדעת ובבינה במוסר ובחכמה[2]
מקורות	[1]ברא"ר (בר' יז); [2]רמב"ן (שמ' ו ב)	[1]לקח טוב נשא; [2]ספרי ובמד"ר נשא	[1]תנא"א (כ' אישי ישראל)

ברכה שלישית	יִשָּׂא	יְדֵהוּ	פָּנִיו	אֵלֶיךָ	וְיָשֵׂם	לְךָ	שָׁלוֹם
ז' תיבות כנגד ז' רקיעים שאומרים להם שוכן ז' רקיעים ברך אותם	יִשָּׂא פָנָיו אֵלֶיךָ[1] ירים אליך פניו בחיבה[2]	אֶדוֹן הַכֹּל[1] המהוה וממציא את כל המציאות[2]	מִטְּבוּ וְהִשְׁגִּיחוּ[1] יעביר כעסו[2] וימחול עוונותיך	בָּךְ בִּיחוּדוֹ[1] יתן לך עושר ומנשלה[2]	וְיָשֵׂם[1] השלום שקול כנגד הכל[2], שבלי שלום אין נחת משום ברכה	לְךָ[1] ישכין בביתך[2]	שָׁלוֹם וְהַשְׁקֵט[1] שלום בבאך וביציאתך, ושלום עם כל אדם
מקורות	[1]עקידת יצחק; [2]רוקח	[1]ברא (בר יז); [2]רמב"ן (שמ' ו ב)	[1]מדר"ת סוף פל"ז; [2]במד"ר נשא פ' יב	[1]חסד לאברהם (מפן ב ס"ק ט)	[1]ספרא (בחוקותי א ח)	[1]ספרי פס' מא	[1]לקח טוב; [2]ספרי שם

ומקרא הש"ץ: יְבָרֶכְךָ יְהוָ֣ה וְיִשְׁמְרֶ֑ךָ׃ יָאֵ֣ר יְהוָ֣ה | פָּנָ֗יו אֵלֶ֤יךָ וִיחֻנֶּ֔ךָּ׃
יִשָּׂ֥א יְהוָ֖ה | פָּנָ֑יו אֵלֶ֕יךָ וְיָשֵׂ֥ם לְךָ֖ שָׁלֹֽום׃
(וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם)

כשמתחיל הש"צ 'שים שלום מחזירים הכהנים פניהם להיכל דרך ימין ואומרים:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים עָשִׂינוּ מַה־שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ, עֲשֵׂה אַתָּה מַה־שֶּׁהִבְטַחְתָּנוּ: הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל.

ואם אין כהנים יאמר הש"ץ "או"א" וכו', ואחר כל פסוק יענו הקהל: "כן יהי רצון".

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו הַכֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ, כָּאָמוּר:

ואחר־כך יאמר: "ברכך" וכו' עד "ואני אברכם", ואחר כל פסוק עונים הקהל: "כן יהי רצון".

הרואה חלום ונפשו עגומה, יאמר בעת נשיאת כפים:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שֶׁלְּךָ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלְּךָ, חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא, בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי אֲנִי לְעַצְמִי, וּבֵין שֶׁחָלְמוּ לִי אֲחֵרִים, וּבֵין שֶׁאֲנִי חָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים, אִם טוֹבִים הֵם - חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם כַּחֲלוֹמוֹתָיו שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה - רְפָאֵם כְּמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע, וּכְמִרְיָם מִצָּרַעְתָּהּ, וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ, וּכְחִזְקִיָּהוּ מֵחָלְיוֹ. וּבְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ קִלְלַת בִּלְעָם בָּן־בְּעוֹר מֵרָעָה לְטוֹבָה, כֵּן תַּהֲפוֹךְ לִי כָּל־חֲלוֹמוֹתַי לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, וְתִרְצֵנִי בְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָ֣ה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה

וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב״ בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם.

בעשרת ימי־תשובה מוסיפים:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

ואם לא אמר, ונזכר לאחר שהזכיר שם ה׳ בחתימת הברכה – אינו חוזר.

בָּרוּךְ אַתָּה יוד־הֵא־וָו־הֵא אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲדֹנָי הוה״ה אלה״ים צב״אות אד״נ״י, הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

אמן: אמת שהשי״ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֲדֹנָי צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ידקדק באמירת תפילה זו, ובמיוחד ב׳נפשי כעפר לכל תהיה׳, ובתיבת ׳לכל׳ יכלול בין גדול בין קטן, בין עני בין עשיר, בין חכם בין טפש, ואיך יקפיד אח״כ ויכעוס. וכתב החרדים שכל בעל תשובה יאמר נצור לשוני וכו׳ בדמעה.

אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה

לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה (אדני) צוּרִי וְגֹאֲלִי:

יש אומרים תפילה זו (נקראת תפילת רב (ברכות טז:)):

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּתֵּן לָנוּ חַיִּים אֲרֻכִּים, חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה, חַיִּים שֶׁל פַּרְנָסָה טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל חִלּוּץ עֲצָמוֹת, חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאַת חֵטְא, חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה, חַיִּים שֶׁל עֹשֶׁר וְכָבוֹד, חַיִּים שֶׁתְּהֵא בָנוּ אַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, חַיִּים שֶׁתְּמַלֵּא כָל־מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה לַעֲבוֹדָתֶךָ. אָמֵן. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה (אדני) צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אם יש אחריו מי שלא גמר תפילתו ימתין עד שיסיים ואז יוכל לפסוע.

יִפְסַע לַאֲחוֹרָיו כְּעֵבֶד הַנִּפְטָר מֵרַבּוֹ, בְּבוּשָׁה וְהַכְנָעָה גְּדוֹלָה.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי"ת אומר: הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ,

לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם.

בראש חודש ובחול המועד ובחנוכה אומרים כאן 'הלל', לקמן עמ' 493

בעשרת ימי־תשובה אומרים אבינו מלכנו:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וָרָעוֹת. (יכון בשם: קר"ע שט"ן)
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָפֵר עֵצַת אוֹיְבֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה כָּל־צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה דֶבֶר וְחֶרֶב״ וְרָעָה וְרָעָב וּשְׁבִי וּבִזָּה וּמַשְׁחִית
וּמַגֵּפָה וְיֵצֶר הָרָע וְחֳלָאִים רָעִים״ מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־חוֹלֵי עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! זְכוֹר (יו"ג זְכֹר) כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְחוֹל וּסְלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל־שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים וַחֲסִידִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה טוֹבָה.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! וְהָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם־לֹא לְמַעֲנֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת״תְּפִלָּתֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אַל־תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם״מִלְּפָנֶיךָ.

בימים שאין אומרים בהם תחנון אומרים:

יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה: רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ! מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

ואומר החזן חצי קדיש לקמן בעמ' 145. וממשיכים 'יהי חסדך', ובימי שני וחמישי בהוצאת ס"ת.

סֵדֶר תַּחֲנוּן

דיני התחנון והודוי

מיד אחר חזרת הש"ץ יש לומר "ודוי ונפילת אפים". ואסור לדבר בין החזרה לבין אמירת וִדוּי ונפילת אפים. ◆ **אלו** הימים שאין אומרים בהם וִדוּי ונפ"א, בין בשחרית בין במנחה: ר"ח, כל חדש ניסן, י"ד באייר, ל"ג לעומר, מר"ח סיון עד י"ב בו ועד בכלל, ט' באב, ט"ו באב, ערב ראש השנה, ערב יום הכפורים, ממוצאי יום כפור עד סוף חודש תשרי, חנוכה, ט"ו בשבט, פורים, י"ד וט"ו אדר א'. ◆ **ובכל** יום שאין אומרים בו וִדוּי ונפ"א, אין אומרים גם במנחה ביום שלפניו, חוץ מערב ר"ה וערב יוה"כ שבמנחה שלפניהם אומרים וִדוּי ונפ"א. ◆ **וכן** אין אומרים וִדוּי ונפ"א בבית האֲבֵל (אפילו אם האבל לא נמצא), וכשיש בבית הכנסת חתן בתוך שבעת ימי חופתו, או מוהל או סנדק או אבי הבן ביום המילה, או חתן בר מצוה ביום הכנסו לעול המצוות, וכן אין אומרים בבית כנסת שנערכת בו מילה ביום, ובתפלה הסמוכה לסיום מסכת. ◆ **אם** האֲבֵל בא להתפלל בביהכ"נ צריכים לומר נפ"א, מלבד האֲבֵל עצמו, ומ"מ אם עושים אזכרה של השבעה, ואומרים דברי תורה והספד לע"נ, אין אומרים נפ"א. ◆ **על** הש"ץ לומר את הוִדוּי בקול דמע ובנחת ולא במרוצה, כדי שיתעורר הוא והקהל עמו לתשובה. המתוודה צריך לעמוד כשאומר הוִדוּי, וישחה ראשו, **ויכה באגרופו על לבו בכל תיבה של הוִדוּי, כאומר אתה גרמת לי** (החיד"א).

אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ
תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִמַּלְכֵּנוּ מִתְּחִנָּתֵנוּ.
שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ
וְלֹא־חָטָאנוּ. אֲבָל חָטָאנוּ, [עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ,] אֲנַחְנוּ
וַאֲבוֹתֵינוּ וְאַנְשֵׁי בֵיתֵנוּ: אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ,
דִּבַּרְנוּ דֹּפִי וְלָשׁוֹן הָרָע, הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָדְנוּ,
חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר וּמִרְמָה, יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת,
כִּזַּבְנוּ, כָּעַסְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, מָרִינוּ דְּבָרֶיךָ,
נִאַצְנוּ, נִאַפְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, פִּגַּמְנוּ,
צָרַרְנוּ, צִעַרְנוּ אָב וָאֵם, קִשִּׁינוּ עֹרֶף, רָשַׁעְנוּ,

שׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ וְתִעְתַּעְנוּ, וָסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ.

יְזָהֵר לוֹמַר אַחַר הַנִּדּוּי הַפָּסוּק "וְאַתָּה צַדִּיק וגו'" בְּהַכְנָעָה גְּדוֹלָה וּבְכַוָּנָה עֲצוּמָה (יסוה"ע).

וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

בימי שני וחמישי נוהגים להוסיף "מה נאמר". ויש האומרים אותו אחר "או"א אל תעש עמנו וכו'".

מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ, אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חָי, אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי בֶטֶן, רֹאֶה כְלָיוֹת וָלֵב. אֵין דָּבָר נֶעְלָם "מִמְּךָ, וְאֵין "נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּמְחֹל "לָנוּ אֶת־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחֹל וְתִסְלַח לְכָל־פְּשָׁעֵינוּ, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחֹל "לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי, טוֹב "וְסַלָּח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי, בְּצִדְקָתְךָ תוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הָרַחֲמִים. גְּדֹל֫ת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ [תִּזְכֹּר הַיּוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁ]הוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב "בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָֹה (אדני) בֶּעָנָן, וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָֹה (אדני): וְשָׁם נֶאֱמַר:

יזהר מאד להפסיק בין תיבות ה' ה' (בא"ח כי תשא י"א). וישחה מעט כשאומר ויעבור, ויזקוף כשאומר ה'. יחיד המתפלל, יקרא י"ג מידות בטעמי המקרא, כקורא בתורה.

וַיַּעֲבֹר יְהוָֹה (אדני) | עַל־פָּנָיו (של משה) וַיִּקְרָא: יְהוָֹה (אדני) | יְהוָֹה (אדני) הַמְרַחֵם קוֹדֶם הַחֵטְא וְהַמְרַחֵם אַחַר הַחֵטְא א אֵל רַב חֶסֶד ב רַחוּם מְרַחֵם עַל הַחוֹטֵא ג וְחַנּוּן מַשְׁפִּיעַ מְטוּבוֹ בְּמַתְּנַת חִנָּם, ד אֶרֶךְ אַפַּיִם ה אֵינוֹ מְמַהֵר לְהַעֲנִישׁ הַחוֹטֵא ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת מַרְבֶּה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד וּלְשַׁלֵּם לְעוֹשֵׂי רְצוֹנוֹ: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים שׁוֹמֵר הַחֶסֶד שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה לְאַלְפֵי דּוֹרוֹת, י נֹשֵׂא עָוֹן מְסַלֵּק וּמְבַטֵּל הַחֵטְא שֶׁבְּכַוָּנָה יא וָפֶשַׁע חֵטְא שֶׁבַּמֶּרֶד וּלְהַכְעִיס יב וְחַטָּאָה בְּשׁוֹגֵג, יג וְנַקֵּה מְנַקֶּה הַחֲטָאִים לַשָּׁבִים:

רַחוּם וְחַנּוּן, חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

נְפִילַת אַפַּיִם

ישב באמירת "לָדָוִד אֵלֶיךָ" אחרי שיסיים "רַחוּם וְחַנּוּן" (בא"ח כי תשא י"ג). ◆ **עִקָּר הַתִּקּוּן בִּ'נְפִילַת אַפַּיִם'** ע"פ הַזֹּהַר, זֶה לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ מְסִירוּת נֶפֶשׁ בְּצִיּוּר אֵיזֶה מִיתָה בְּכַוָּנָה עֲצוּמָה בַּפָּסוּק "אֵלֶיךָ ה' נַפְשִׁי אֶשָּׂא" (יסוה"ע). ◆ **כיון** שיש עוונות שאין להם כפרה אלא במיתת החוטא, יש לומר בתפילת תחנון את המזמור "אליך ה' נפשי אשא", ובמיוחד יכוין בפסוק זה, "ויראה אדם את עצמו כאילו נפטר מן העולם, ויאמרה בכוונת הלב, והקב"ה יחשיב לו כאילו נטל את נשמתו ממנו. אולם אוי לו למי שבא לפתות רבונו בלב רחוק ולא ברצון... וזה גורם לו להסתלק מן העולם לפני זמנו" (זוהר במדבר קכ:).

לְדָוִד, אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא: אֱלֹהַי בְּךָ
בָטַחְתִּי, אַל־אֵבוֹשָׁה, אַל־יַעַלְצוּ אוֹיְבַי
לִי: גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ, יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם:
דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי, אָרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי:
הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ | וְלַמְּדֵנִי, כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי,
אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם: זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה
וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: חַטֹּאות נְעוּרַי | וּפְשָׁעַי
אַל־תִּזְכֹּר, כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי־אַתָּה, לְמַעַן טוּבְךָ
יְהוָה: טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה, עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים
בַּדֶּרֶךְ: יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט, וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ:
כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת, לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ
וְעֵדֹתָיו: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי
רַב־הוּא: מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה, יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ
יִבְחָר: נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין, וְזַרְעוֹ יִירַשׁ [מלעיל] אָרֶץ:
סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו, וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם: עֵינַי תָּמִיד
אֶל־יְהוָה, כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי: פְּנֵה־אֵלַי
וְחָנֵּנִי, כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי: צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ,

מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי, וְשָׂא
לְכָל־חַטֹּאתָי: רְאֵה־אוֹיְבַי כִּי־רָבּוּ, וְשִׂנְאַת חָמָס
שְׂנֵאוּנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי, אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־
חָסִיתִי בָךְ: תֹּם־וְיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי, כִּי קִוִּיתִיךָ: פְּדֵה
אֱלֹהִים "אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו: וְהוּא יִפְדֶּה
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנֹתָיו:

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם
עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הִיא תְּפִלָּה וּתְחִינָה נוֹרָאָה (בא"ח כי תשא יד).

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אָבִינוּ אַתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אֵין
לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים.
עֲשֵׂה עִמָּנוּ [צְדָקָה וָ]חֶסֶד, לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל,
וְהוֹשִׁיעֵנוּ: וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה, כִּי עָלֶיךָ
עֵינֵינוּ: זְכֹר "רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם
הֵמָּה: יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:
אַל תִּזְכֹּר־לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ
רַחֲמֶיךָ, כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: עָזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה, עֹשֵׂה

שָׁמַיִם וָאָרֶץ: חָנֵּנוּ יְהוָ֗ה חָנֵּנוּ, כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: בְּרֹגֶז, רַחֵם תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז, אַהֲבָה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז, עֲקֵדָה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז, תְּמִימוּת״ ״תִּזְכֹּר: יְהוָ֗ה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ, זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ, וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

ואומר החזן חצי קדיש לקמן עמ׳ 145.

בימי שני וחמישי מוסיפים תחנונים אלו, לפני אמירת הקדיש. וצריך לאומרם בעמידה (שו״ע או״ח קלד, א), בכוונה ובמתון, ולא במרוצה.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר״ ״רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וָרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרֵתָנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב״ ״בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֵּרֶד יְהוָ֗ה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָ֗ה: וַיַּעֲבֹר יְהוָ֗ה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָ֗ה | יְהוָ֗ה | יְהוָ֗ה

א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

אַנְשֵׁי אֱמוּנָה אָבָדוּ, בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם. גִּבּוֹרִים לַעֲמֹד בַּפֶּרֶץ, דּוֹחִים "אֶת־הַגְּזֵרוֹת. הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה, וּלְמַחְסֶה בְּיוֹם זָעַם. זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשָׁם, חֵמָה עָצְרוּ בְּשַׁוְעָם. טֶרֶם קָרָאוּךָ עֲנִיתָם, יוֹדְעִים לַעֲתֹר וּלְרַצּוֹת. כְּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם, לֹא הֱשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם. מֵרֹב עֲוֹנֵינוּ אֲבַדְנוּם, נֶאֶסְפוּ מֶנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ. סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת. פֹּסוּ גוֹדְרֵי גָדֵר, צָמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה. קָמִים בַּפֶּרֶץ אָיִן, רָאוּיִים לְרַצּוֹתְךָ אָפְסוּ. שׁוֹטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת, תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ. שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ, לְשַׁחֲרֶךָ אֵל בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר "רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרֵתָנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב "בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וָשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה | יְהוָה
א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ: ה אַפַּיִם ו וְרַב־
חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן
יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

תָּמַהְנוּ מֵרָעוֹת, תָּשַׁשׁ כֹּחֵנוּ מִצָּרוֹת. שַׁחְנוּ עַד לִמְאֹד, שָׁפַלְנוּ עַד עָפָר. רַחוּם! כָּךְ הִיא מִדָּתֵנוּ, קָשֵׁי עֹרֶף וּמַמְרִים אֲנַחְנוּ. צָעַקְנוּ בְּפִינוּ חָטָאנוּ, פָּתַלְתּוֹל וְעִקֵּשׁ לִבֵּנוּ. עֶלְיוֹן! רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם, סְלִיחָה עִמְּךָ הִיא. נִחָם עַל הָרָעָה, מַטֵּה כְלַפֵּי חֶסֶד. לֹא תִתְעַלַּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. יָדַע לְעֵינֵי הַכֹּל, טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ. חֲתֹם פִּי־שָׂטָן, וְאַל יַשְׁטִין עָלֵינוּ, זְעֹם בּוֹ וְיִדֹּם. וַיַּעֲמֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ, הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן, גִּלִּיתָ לְנֶאֱמַן בָּיִת. בְּבַקְשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ, אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר "רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן". מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרֵתָנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב "בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וָשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה | יְהוָה
א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ: ה אַפַּיִם ו וְרַב־
חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן
יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה, תֹּאחֵז יָדְךָ בַּמִּשְׁפָּט. בְּבֹא תוֹכֵחָה נֶגְדֶּךָ, שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח. גִּשְׁתָּךְ לַחֲקֹר מוּסָר, רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ. דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרֶךָ, קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ. הוֹרֵנוּ! בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ, צוּ יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וָתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם, פְּתָחָיו רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ. זְכֹר נָאֲמְתָּ, עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ. חוֹתַם תְּעוּדָה תַּתִּיר, סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיךָ. טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר, נָא אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג. יָהּ! דַּע אֶת־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדָעוּךָ, מַגֵּר אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדָעוּךָ. כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן, לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה.

יש נוהגים לומר כאן "מה נאמר לפניך"

[מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ, אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חָי, אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי בָטֶן, רֹאֶה כְלָיוֹת וָלֵב. אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמְּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּמְחֹל־לָנוּ אֶת־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, וָתִמְחֹל וְתִסְלַח לְכָל־פְּשָׁעֵינוּ, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטֹּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי, טוֹב וְסַלָּח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי, בְּצִדְקָתְךָ תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:]

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָה אֲדֹנָי לֹא־

תִּכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי:
הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם־עֲוֹנוֹת«
»תִּשְׁמָר־יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן
תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ, וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ גָּמַל
עָלֵינוּ: אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ, יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ:
זְכֹר« »רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעַנְךָ
יְהוָה בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְהוָה
הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ!
חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

וְעַתָּה | אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה, וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם
כַּיּוֹם הַזֶּה, חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶיךָ
יָשֹׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר־קָדְשֶׁךָ,
כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ, יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ
לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ: וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־
תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו, וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ
הַשָּׁמֵם, לְמַעַן אֲדֹנָי: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמַע, פְּקַח

עֵינֶיךָ וּרְאֵה שַׁמָּמוֹתֵינוּ, וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ
עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ
לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי | שְׁמָעָה אֲדֹנָי |
סְלָחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ
אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: אָבִינוּ
אָב הָרַחֲמָן, הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה, וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ
מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם כִּי
אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אָתָּה, אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ,
וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ. אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ -
חוּסָה יְהוָֹה עַל־עַמֶּךָ, וְאַל־תִּתֵּן« »נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה
לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם, לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם:
יָדַעְנוּ יְהוָֹה כִּי חָטָאנוּ, וְאֵין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ, אֶלָּא
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד־לָנוּ בְּעֵת צָרָה. וּכְרַחֵם אָב עַל
בָּנִים רַחֵם עָלֵינוּ, חֲמֹל עַל עַמֶּךָ, וְרַחֵם עַל נַחֲלָתֶךָ,
חוּסָה נָא כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, חָנֵּנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, לְךָ יְהוָֹה
הַצְּדָקָה, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת וָעֵת, הַבֶּט־נָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא צֹאן מַרְעִיתֶךָ, אַל יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף, כִּי
לְךָ יְהוָֹה הַיְשׁוּעָה, בְּךָ תּוֹחַלְתֵּנוּ. אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת!
אֲנָא סְלַח נָא, כִּי אֵל טוֹב« »וְסַלָּח אָתָּה:

אֲנָא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן, זְכֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד, וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ, וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֵין כָּמוֹךָ «חַנּוּן וְרַחוּם אֱלֹהֵינוּ, אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ, מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ. זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אַל־תֵּפֶן אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ: שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אָתָּה, כִּי כֵן דַּרְכְּךָ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד חִנָּם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: אֲנָא יְהוָאדנ״י הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנָא יְהוָאדנ״י הַצְלִיחָה נָא: אֲנָא יְהוָאדנ״י עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לְךָ יְהוָאדנ״י קִוִּינוּ, לְךָ יְהוָאדנ״י חִכִּינוּ, לְךָ יְהוָאדנ״י נְיַחֵל, אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ, כִּי נֶאֱמוּ גוֹיִם: אֲבָדָה תִקְוָתָם, כָּל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע, וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים, נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרֹב עִצָּבוֹנֵנוּ, אַל

תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח, קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ, אַל תִּשְׁכַּח״ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ, כִּי עַמְּךָ אֲנַחְנוּ, בְּנֵי בְרִיתֶךָ. אֵל, הַבִּיטָה! הַל כְּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם, וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה, עַד מָתַי עֻזְּךָ בַשְּׁבִי וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר. הֲמָה יִרְאוּ וְיֵבֹשׁוּ וְיֵחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם, עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, אַל יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ, לֹא לְמַעֲנֵנוּ, אֶלָּא לְמַעֲנְךָ פְּעֹל, וְאַל תַּשְׁחֵת אֶת־זֶכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ, כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ״ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּזְכֹר עֵדוּתֵנוּ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד:

ואומר החזן חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר].

לפני הוצאת ספר־תורה ביום שיש בו תחינה אומרים:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ, חְוֹסָה יְהוָה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל־רָע, חָטָאנוּ לָךְ אָדוֹן, סְלַח נָא, כְּרֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וּמָלֵא רַחֲמִים, אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, חְוֹסָה יְהוָה עַל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל־רָע, חָטָאנוּ לָךְ אָדוֹן, סְלַח נָא, כְּרֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

וביום שאין אומרים בו תחנון אומרים ג' פסוקים אלו כנגד ג' עולים (שלמי חגיגה רט):

יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ, וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בָּרוּךְ הוּא: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו:

וכשמוציאים ספר תורה אומר החזן עם הקהל:

גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ, וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה, וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ: תּוֹרָה צִוָּה־לָּנוּ מֹשֶׁה, מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם, וְכָל־נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין־לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

וכשמגיע המוליך לתיבה, קודם שמגביה, אומרים:

כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ: הַכֹּל תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה:

ומגביה ספר תורה ומראה הכתב לקהל, ואומרים "וזאת התורה" וכו' (בא"ח ש"ש תולדות טז):

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: [אֵל שַׁדַּי אֱמֶת, וּמֹשֶׁה אֱמֶת,

וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת]. תּוֹרָה צִוָּה־לָּנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ, אִמְרַת־יְהוָה צְרוּפָה, מָגֵן הוּא לְכֹל | הַחֹסִים בּוֹ:

וקורין בפרשת השבוע ג׳ גברי. אין פוחתין ואין מוסיפין עליהם. ובשעת הקריאה אסור לדבר. ואוזני כל הקהל תהיינה אל ספר התורה.

בִּרְכּוֹת הַתּוֹרָה

אומר העולה: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְבֹרָךְ:

ועונים הקהל: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

וחוזר העולה: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ואחר קריאת התורה מברך העולה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן־לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ואומרים חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא

מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽ אָמֵן. אמן [כי"ר].

מאשרי עד תפלה לדוד הוא להוריד השפע לצורך עולם הבריאה

יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה אֲדֹנָי עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֲדֹנָי אֱלֹהָיו: יאהדונהי (כתר)

תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה אֲדֹנָי יאהדונהי (חכמה) וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וָעֹז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲדֹנָי יאהדונהי (בינה), אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְהוָה אֲדֹנָי יאהדונהי (חסד) לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה אֲדֹנָי

יאהדונהי (גבורה) כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד
מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ |
לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יהוה אדני (תפארת) לְכָל־הַנֹּפְלִים,
וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ,
וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: (כמו שהפרנסה מאתו יתברך, ובומח בו שיפרנסנו בכבוד)
פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ (יסמן שם פא"י שהוא בגמט' יאהדונה"י, וכן פא"ל, וס"ת חת"ך), וּמַשְׂבִּיעַ (גימט' חת"ך) לְכָל־חַי
רָצוֹן: צַדִּיק יהוה אדני (יסוד) בְּכָל־דְּרָכָיו, וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יהוה אדני (מלכות) לְכָל־קֹרְאָיו,
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יהוה אדני (נצח)
אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
תְּהִלַּת יהוה אדני (הוד) יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר
שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ | נְבָרֵךְ יָהּ,
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

בימים שאין אומרים בהם תחנון אין אומרים מזמור "יענך".

לַמְנַצֵּחַ, מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעֲנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם |
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ:
יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ, וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה: יִתֶּן־לְךָ »כִּלְבָבֶךָ,
וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: נְרַנְּנָה | בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל,
יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ | יְהוָה
מְשִׁיחוֹ, יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ, בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: אֵלֶּה בָרֶכֶב
וְאֵלֶּה בַסּוּסִים, וַאֲנַחְנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: הֵמָּה
כָּרְעוּ וְנָפָלוּ, וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

בתשעה באב ובבית האבל מתחילים מ"ואתה קדוש".

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל, וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב, נְאֻם
יְהוָה: וַאֲנִי - זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם, אָמַר
יְהוָה, רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי
בְּפִיךָ, לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ, וּמִפִּי זַרְעֲךָ, וּמִפִּי
זֶרַע זַרְעֲךָ, אָמַר יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא
זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: (בלחש:)

וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן־דֵּין וְאָמְרִין: קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא
עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ, קַדִּישׁ עַל־אַרְעָא עוֹבַד
גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְהוָ(אדני יאהדונהי)ה
צְבָאוֹת, מְלֵיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: (בקול:) וַתִּשָּׂאֵנִי
רוּחַ, וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל: בָּרוּךְ
"כְּבוֹד־יְהוָ(אדני יאהדונהי)ה מִמְּקוֹמוֹ: (בלחש:) וּנְטָלַתְנִי רוּחָא,
וּשְׁמָעִית בַּתְרַי קַל זְיַע שַׁגִּיא דְּמִשַּׁבְּחִין וְאָמְרִין:
בְּרִיךְ יְקָרָא דַיהוָ(אדני יאהדונהי)ה מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: (בקול:)
יְהוָ(אדני יאהדונהי)ה" "יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: (בלחש:) יְהוָ(אדני יאהדונהי)ה מַלְכוּתֵהּ
קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: (בקול:) יְהוָ(אדני יאהדונהי)ה אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שָׁמְרָה־זֹּאת
לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ, וְהָכֵן
לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן, וְלֹא־
יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־
חֲמָתוֹ: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב" "וְסַלָּח, וְרַב־חֶסֶד
לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ
אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם,

אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשִׂים בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ, וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם (יפסיק מעט), יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: יְהוָה

כְּשֶׁאוֹמֵר "לֹא נִיגַע לָרִיק וכו'" יְכַוֵּן מְאֹד עַל בָּנָיו שֶׁיִּהְיוּ לוֹמְדֵי תוֹרָה וְצַדִּיקִים וּבַעֲלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת

חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְהוָה (אדני יהוה): יְהוָה (אדני יהוה) אֲדֹנֵינוּ! מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה (אדני יהוה):

ואומר החזן קדיש תתקבל:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ "שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמַהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי"ת אומרים: הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

ומחזירים את ספר התורה למקומו ואומרים:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ, הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ: יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד: אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

מתפלה לדוד עד קוה אל ה' הוא להוריד השפע לצורך עולם היצירה

בימים שאין אומרים בהם תחנון אין אומרים "תפלה לדוד" ומתחילין מ"בית יעקב".

תְּפִלָּה לְדָוִד, הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי, כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי, הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהַי, הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ: חָנֵּנִי אֲדֹנָי, כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם: שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ, כִּי־אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי, וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי: בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָ, כִּי תַעֲנֵנִי: אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי, וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ: כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ, אֶהֱלַךְ בַּאֲמִתֶּךָ, יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ: אוֹדְךָ אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי, וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם: כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלַי, וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה: אֱלֹהִים זֵדִים קָמוּ־עָלַי, וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי, וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם:

וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת:
פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי, תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ, וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ:
עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה, וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ, כִּי־אַתָּה יְהוָה אֲדֹנָי
עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי:

בֵּית יַעֲקֹב, לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה אֲדֹנָי: כִּי
כָּל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו,
וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:
יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־
אֲבֹתֵינוּ, אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת
לְבָבֵנוּ אֵלָיו, לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר
מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־
אֲבֹתֵינוּ: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי
לִפְנֵי יְהוָה אֲדֹנָי, קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם
וָלַיְלָה לַעֲשׂוֹת | מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל, דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי
הָאָרֶץ כִּי יְהוָה אֲדֹנָי הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ,
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה
לָנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ,
בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ: אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ, נַחְלָה
עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ, הַמַּיִם
הַזֵּדוֹנִים: בָּרוּךְ יְהוָה, שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף
לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים,
הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם
יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

שִׁיר שֶׁל יוֹם

נָהֲגוּ הָעָם לוֹמַר מִזְמוֹרִים בְּעוֹנָתָן, כְּהַשִּׁיר שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים בַּמִּקְדָּשׁ... שֶׁכָּל הַמַּזְכִּיר פָּסוּק בְּעוֹנָתוֹ מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ בָּנָה מִזְבֵּחַ חָדָשׁ וְהִקְרִיב עָלָיו קָרְבָּן (מט' סופרים פי"ח ה"א). ◆ יְכַוֵּן בְּמִנְיָן זֶה בְּכָל יוֹם לְקַיֵּם מִצְוַת "זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת", שֶׁאָמְרוּ חז"ל בַּסִּפְרִי שֶׁהוּא מִצְוַת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה לִמְנוֹת בּוֹ יְמֵי הַשָּׁבוּעַ לוֹמַר אֶחָד בְּשַׁבָּת, שְׁנֵי בְּשַׁבָּת וכו' (בא"ח כִּי תִשָּׂא).

מִזְמוֹר לְיוֹם רִאשׁוֹן

הַיּוֹם יוֹם אֶחָד בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים עַל הַדּוּכָן:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיְהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי
בָהּ: כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל־נְהָרוֹת
יְכוֹנְנָהָ: מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה, וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם
קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב, אֲשֶׁר | לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא

נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם, וְשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה: הושיענו

מִזְמוֹר לְיוֹם שֵׁנִי

הַיּוֹם יוֹם שֵׁנִי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים עַל הַדּוּכָן:

שִׁיר מִזְמוֹר, לִבְנֵי־קֹרַח: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף, מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ, הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן, קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ, נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים (מלרע) נוֹעֲדוּ, עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ, נִבְהֲלוּ נָחְפָּזוּ: רְעָדָה אֲחָזָתַם (מלעיל) שָׁם, חִיל כַּיּוֹלֵדָה: בְּרוּחַ קָדִים, תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת" "תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ |, כֵּן רָאִינוּ, בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת, בְּעִיר

אֱלֹהֵינוּ, אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה: דִּמִּינוּ
אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ, בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: כְּשִׁמְךָ | אֱלֹהִים כֵּן
תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אָרֶץ, צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ: יִשְׂמַח |
הַר־צִיּוֹן, תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: סֹבּוּ
צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ, סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ לִבְּכֶם | לְחֵילָהּ,
פַּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי
זֶה | אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד, הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת: הושיענו

מִזְמוֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי

הַיּוֹם יוֹם שְׁלִישִׁי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים עַל הַדּוּכָן:

מִזְמוֹר לְאָסָף, אֱלֹהִים נִצָּב "בַּעֲדַת־אֵל, בְּקֶרֶב
אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל,
וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה: שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם, עָנִי וָרָשׁ
הַצְדִּיקוּ: פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן, מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ: לֹא
יָדְעוּ | וְלֹא יָבִינוּ, בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ, יִמּוֹטוּ כָּל־
מוֹסְדֵי [מלעיל] אָרֶץ: אֲנִי־אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם, וּבְנֵי
עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם: אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן, וּכְאַחַד הַשָּׂרִים
תִּפֹּלוּ: קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ, כִּי־אַתָּה תִּנְחַל
בְּכָל־הַגּוֹיִם: הושיענו

מִזְמוֹר לְיוֹם רְבִיעִי

הַיּוֹם יוֹם רְבִיעִי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים עַל הַדּוּכָן:

אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט
הָאָרֶץ, הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: עַד־מָתַי
רְשָׁעִים | יְהוָה, עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ
עָתָק, יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ,
וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ, וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ:
וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ, וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בִּינוּ
בֹעֲרִים בָּעָם, וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ: הֲנֹטַע אֹזֶן
הֲלֹא יִשְׁמָע, אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הַיֹּסֵר גּוֹיִם
הֲלֹא יוֹכִיחַ, הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יְהוָה יוֹדֵעַ
מַחְשְׁבוֹת אָדָם, כִּי־הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי | הַגֶּבֶר
אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ, וּמִתּוֹרָתְךָ תְּלַמְּדֶנּוּ: לְהַשְׁקִיט לוֹ
מִימֵי רָע, עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת: כִּי | לֹא־יִטֹּשׁ
יְהוָה עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב
מִשְׁפָּט, וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב: מִי־יָקוּם לִי עִם־
מְרֵעִים, מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְהוָה
עֶזְרָתָה לִּי, כִּמְעַט | שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: אִם־אָמַרְתִּי
מָטָה רַגְלִי, חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי

בְּקִרְבִּי, תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי: הֲיִחְבְּרֶךָ כִּסֵּא הַוּוֹת, יֹצֵר עָמָל עָלֵי־חֹק: יָגוּדוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק, וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב, וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם | אֶת־אוֹנָם, וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם, יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: הושיענו

מִזְמוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי

הַיּוֹם יוֹם חֲמִישִׁי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים עַל הַדּוּכָן:

לַמְנַצֵּחַ | עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף: הָרִנִּינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ, הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף, כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר, בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת | בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ, בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם, שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֶּבֶל שִׁכְמוֹ, כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ, אֶעֱנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם, אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ, יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלְךָ מֵאֶרֶץ

מִצָּרִים, הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא־שָׁמַע "עַמִּי לְקוֹלִי, וְיִשְׂרָאֵל" "לֹא־אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם, יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי, יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי" יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ, וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי יְהוָה" "יְכַחֲשׁוּ־לוֹ, וְיִהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה, וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ: הושיענו

מִזְמוֹר לְיוֹם שִׁשִּׁי

הַיּוֹם יוֹם הַשִּׁשִּׁי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים עַל הַדּוּכָן:

יְהוָה מָלָךְ, גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְהוָה, עֹז הִתְאַזָּר, אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל, בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת | יְהוָה, נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת | מַיִם רַבִּים אַדִּירִים" "מִשְׁבְּרֵי־יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה: עֵדֹתֶיךָ | נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ, יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

בכל יום אחר מזמור היום אומרים 'הושיענו'. ובימים שמוסיפים מזמור נוסף על שיר של יום, יאמרו 'הושיענו' אחר המזמור הנוסף, ואח"כ קדיש יהא שלמא. וי"א שיאמרו המזמור הנוסף אחר 'הושיענו' (הרה"ג אליהו מני; הרה"ג מרדכי אליהו זצ"ל) וכך נהוג ברוב המקומות:

הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ

בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־
הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן,
הַלְלוּיָהּ׃ בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם,
הַלְלוּיָהּ׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,
עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ
לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ, אָמֵן
וְאָמֵן׃

למחרת יום כיפור אומרים:

לַמְנַצֵּחַ ו, לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ, שָׁבְתָּ שְׁבִית יַעֲקֹב׃ נָשָׂאתָ
עֲוֹן עַמֶּךָ, כִּסִּיתָ כָּל־חַטֹּאתָם סֶלָה׃ אָסַפְתָּ כָּל־עֶבְרָתֶךָ, הֱשִׁיבוֹתָ
מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ׃ שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ׃ הַלְעוֹלָם תֵּאָנַף־בָּנוּ, תִּמְשֹׁךְ
אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר׃ הֲלֹא־אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ, וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־בָךְ׃ הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ,
וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָּנוּ׃ אֶשְׁמְעָה מַה־יְדַבֵּר הָאֵל ו יְהוָה, כִּי ו יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ
וְאֶל־חֲסִידָיו, וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה׃ אַךְ ו קָרוֹב לִירֵאָיו יִשְׁעוֹ, לִשְׁכֹּן כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ׃
חֶסֶד־וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ, צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ׃ אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח, וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם
נִשְׁקָף׃ גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוּב, וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ, וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ
פְּעָמָיו׃

בצום גדליה ובעשרה בטבת אומרים:

שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃ אֱלֹהִים אַל־דֳּמִי־לָךְ, אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־
תִּשְׁקֹט אֵל׃ כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן, וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ
רֹאשׁ׃ עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד, וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃ אָמְרוּ לְכוּ
וְנַכְחִידֵם״ מִגּוֹי, וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד׃ כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו,

עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ: אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים״ מוֹאָב״ וְהַגְרִים:
גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק, פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר: גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה
עִמָּם, הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה: עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן, כְּסִיסְרָא
כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן: נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר, הָיוּ דֹמֶן לָאֲדָמָה:
שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵימוֹ כְּעֹרֵב״ וְכִזְאֵב, וּכְזֶבַח וּכְצַלְמֻנָּע כָּל־נְסִיכֵמוֹ:
אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ, אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים: אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ
כַגַּלְגַּל, כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ: כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר, וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט
הָרִים: כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ, וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם: מַלֵּא פְנֵיהֶם
קָלוֹן, וְיַבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה״: יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד, וַיַּחְפְּרוּ
וְיֹאבֵדוּ: וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה״ לְבַדֶּךָ, עֶלְיוֹן עַל־כָּל־
הָאָרֶץ:

בחנוכה אומרים:

מִזְמוֹר, שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה״ כִּי דִלִּיתָנִי,
וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי: יְהוָה״ אֱלֹהַי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ
וַתִּרְפָּאֵנִי: יְהוָה״ הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי־בוֹר:
זַמְּרוּ לַיהוָה״ חֲסִידָיו, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע | בְּאַפּוֹ,
חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ, בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי, וְלַבֹּקֶר״ רִנָּה: וַאֲנִי אָמַרְתִּי
בְשַׁלְוִי, בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְהוָה״ - בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי
עֹז, הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ יְהוָה״ אֶקְרָא, וְאֶל־אֲדֹנָי
אֶתְחַנָּן: מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת, הֲיוֹדְךָ עָפָר, הֲיַגִּיד
אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע־יְהוָה״ וְחָנֵּנִי, יְהוָה״ הֱיֵה־עֹזֵר לִי: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי
לְמָחוֹל״ לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: לְמַעַן | יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד

וְלֹא יִדֹּם, (יפסיק מעט) יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

בתענית אסתר ובפורים אומרים:

לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר, מִזְמוֹר לְדָוִד: אֵלִי, אֵלִי! לָמָה עֲזַבְתָּנִי, רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי: אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה, וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי: וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: בְּךָ בָטְחוּ אֲבֹתֵינוּ, בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ: אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ, בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ: וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ, חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם: כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי, יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ: גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ, יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ: כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבֶּטֶן, מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי: עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם, מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה: אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה, כִּי־אֵין עוֹזֵר: סְבָבוּנִי פָרִים רַבִּים, אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי: פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם, אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג: כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי, וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי, הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג, נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי: יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ | כֹּחִי, וּלְשׁוֹנִי מָדְבַּק מַלְקוֹחָי, וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי: כִּי סְבָבוּנִי כְלָבִים, עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי, כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי: אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי, הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי: יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם, וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל: וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק, אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי, מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי: הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה, וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי: אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאַחַי, בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ: יִרְאֵי יְהוָה | הַלְלוּהוּ, כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ, וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי,

וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ, וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ: מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי,
בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם, נֶגֶד יְרֵאָיו: יֹאכְלוּ עֲנָוִים | וְיִשְׂבָּעוּ,
יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו, יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד: יִזְכְּרוּ | וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה
כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם: כִּי לַיהוָה
הַמְּלוּכָה, וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ | כָּל־דִּשְׁנֵי־אָרֶץ, לְפָנָיו
יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר, וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה: זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ, יְסֻפַּר
לַאדֹנָי לַדּוֹר: יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ, לְעַם נּוֹלָד, כִּי עָשָׂה:

בשבעה עשר בתמוז אומרים:

מִזְמוֹר לְאָסָף, אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם | בְּנַחֲלָתֶךָ, טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל
קָדְשֶׁךָ, שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְעִיִּים: נָתְנוּ אֶת־נִבְלַת
עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ־אָרֶץ:
שָׁפְכוּ דָמָם | כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִַם, וְאֵין קוֹבֵר: הָיִינוּ חֶרְפָּה
לִשְׁכֵנֵינוּ, לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ: עַד־מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח,
תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאָתֶךָ: שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
לֹא־יְדָעוּךָ, וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ: כִּי אָכַל
אֶת־יַעֲקֹב, וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ: אַל־תִּזְכֹּר־לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים,
מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: עָזְרֵנוּ | אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ, וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
לָמָּה | יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם, יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת
דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ: תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנָקַת אָסִיר, כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ
הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה: וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם,
חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי: וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ | וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ,

נְוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ:

בבית האבל אומרים:

לַמְנַצֵּחַ | לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים, הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד:
גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ, יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן: פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת, וְהָגוּת
לִבִּי תְבוּנוֹת: אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי, אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי: לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע,
עֲוֹן עֲקֵבַי יְסוֹבְבֵנִי: הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם, וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ: אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה
אִישׁ, לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ: וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם, וְחָדַל לְעוֹלָם: וְיִחִי־עוֹד לָנֶצַח,
לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת: כִּי יִרְאֶה | חֲכָמִים יָמוּתוּ, יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ, וְעָזְבוּ
לַאֲחֵרִים חֵילָם: קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ | לְעוֹלָם, מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר, קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם
עֲלֵי אֲדָמוֹת: וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין, נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ: זֶה דַרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ,
וְאַחֲרֵיהֶם | בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה: כַּצֹּאן | לִשְׁאוֹל שָׁתוּ, מָוֶת יִרְעֵם, וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים |
לַבֹּקֶר, וְצוּרָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל, מִזְּבֻל לוֹ: אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד־שְׁאוֹל, כִּי
יִקָּחֵנִי סֶלָה: אַל־תִּירָא כִּי־יַעֲשֹׁר אִישׁ, כִּי־יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח
הַכֹּל, לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ: כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ, יְיוֹדֶךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ: תָּבוֹא
עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו, עַד־נֶצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר: אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין, נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת
נִדְמוּ:

וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיהוָה, מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם, יְפַלְּטֵם
מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם, כִּי־חָסוּ בוֹ:

ואומרים קדיש יהא שלמא.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,
בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא' יכוין: יה"ר
שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא
שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח,
וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל,

שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ׀ בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ׀ אָמֵן.
אמן [כי"ר].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה
וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה,
לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל
כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

מקוה אל ה' עד עלינו לשבח הוא להוריד השפע לצורך עולם העשיה

קַוֵּה אֶל־יְהוָה, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה
אֶל־יְהוָה: אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין
בִּלְתֶּךָ, וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלוֹהַּ
מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה, וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ:

י"א שיכוון באמירת 'אין כאלהינו וכו'' להשלים למאה ברכות שמחויב בכל יום. כי ראשי תיבות של תחילת ג' המשפטים הראשונים בתפלה זו מרכיבות את המלה אמן [אין, מי, נודה], ומתחילת שני המשפטים הבאים יוצא הצרוף 'ברוך אתה', ובכך יוצא כי עשרים הכינוים שיש ב'אין כאלהינו' עולים להשלים את עשרים הברכות החסרות בשבת כדי להגיע למאה ברכות (תניא רבתי, כל בו ומחז"ו).

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ, אֵין כַּאדוֹנֵנוּ, אֵין כְּמַלְכֵּנוּ, אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
מִי כֵּאלֹהֵינוּ, מִי כַּאדוֹנֵנוּ, מִי כְּמַלְכֵּנוּ, מִי כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ, נוֹדֶה לַאדוֹנֵנוּ, נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ, נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ:
בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, בָּרוּךְ אֲדוֹנֵנוּ, בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ, בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ:
אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵנוּ, אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ, אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ:

אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ. אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, כִּי־עֵת

לְחָנָנָה, כִּי־בָא מוֹעֵד:

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה, קַח־לְךָ סַמִּים, נָטָף וּ שְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה, סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה, בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת, רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ, מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ ס"ת שם רח"ש: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה, קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר: וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים, בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה, קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן: פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנֶה מָנִים הָיוּ בָהּ, שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה,
מָנֶה בְּכָל־יוֹם, מַחֲצִיתוֹ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתוֹ
בָּעֶרֶב. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים, שֶׁמֵּהֶם "מַכְנִיס
כֹּהֵן גָּדוֹל, וְנוֹטֵל מֵהֶם" מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם
הַכִּפּוּרִים, מַחֲזִירָן לַמַּכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם
הַכִּפּוּרִים, כְּדֵי לְקַיֵּם "מִצְוַת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה.
וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ, וְאֵלּוּ הֵן: (טוב למנותם
באצבעותיו) א הַצָּרִי, ב וְהַצִּפֹּרֶן, ג וְהַחֶלְבְּנָה, ד וְהַלְּבוֹנָה,
מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים "מָנֶה. ה מוֹר, ו וּקְצִיעָה,
ז וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, ח וְכַרְכֹּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר
שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט [הַ]קִּשְׁטָ שְׁנֵים עָשָׂר, י קִלּוּפָה
שְׁלֹשָׁה, יא קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא
תִּשְׁעָה קַבִּין, יַיִן קַפְּרִיסִין סְאִין תְּלָת וְקַבִּין
תְּלָתָא, וְאִם לֹא מָצָא יַיִן קַפְּרִיסִין, מֵבִיא

חֲמַר חִיוָר עַתִּיק. מֶלַח סְרוֹמִית רֹבַע, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא. רִבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר: אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא. אִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא לָמָּה הִיא בָאָה? כְּדֵי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יַיִן קַפְּרִיסִין לָמָּה הוּא בָא? כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא, רִבִּי נָתָן אוֹמֵר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב, הֵיטֵב הָדֵק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְמָהּ לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה,

לְשָׁלִישׁ וּלְרָבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה: זֶה הַכְּלָל: אִם כְּמִדָּתָהּ - כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ - חַיָּב מִיתָה:

תָּנֵי בַר קַפָּרָא: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַר קַפָּרָא: אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ, אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ? מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה: כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה (אדני):

לפני שיאמר ה' צבאות עמנו, טוב לומר פסוק זה, ויכון בשמות היוצאים מהפסוק, ותחילה יכוין בשם נעורירו"ן, ובשם רוט"א, ובשם צדנלב"ש (שעה"כ יד עב, עוי"ח מקץ ד').

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן | אֲפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֳרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים:

יְהוָה (אדני) צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה (אדני) צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה (אדני) הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: וְעָרְבָה לַיהוָה (אדני)

מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ: כָּל־הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל־יוֹם "מְבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן־הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ. אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת: אָמַר "רִבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר "רִבִּי חֲנִינָא: תַּלְמִידֵי חֲכָמִים "מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה (אדני) וְרַב שְׁלוֹם בָּנַיִךְ. אַל תִּקְרֵי בָּנַיִךְ, אֶלָּא בּוֹנַיִךְ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: שָׁלוֹם רַב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהוָה (אדני) עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה (אדני) "יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

קדיש על ישראל

זה הקדיש יש בו תועלת גדולה לנפטר ולכן יאמרו לכתחילה יתום, ויש בו שתי תועליות, האחת - להצילו מדין גיהנם, והשניה - להכניסו לגן עדן ולהעלותו ממדרגה למדרגה, לכך אומרים אותו היתומים תוך שנים עשר חדש, וגם ביום יארצייט בכל שנה ושנה (בא"ח ויחי יב). ◆ **גם** אם אין אבל בביהכנ"ס, אין נכון לבטל אמרית קדיש זה, ויכול לאמר אותו מי שאין לו אב או אם, כי גם אם זכו הוריו לגן עדן, הוא מועיל להם. ואפילו מי שהוריו בחיים יכול לאומרו לאחר שיבקש רשות מהוריו שאינם מקפידים על זה שיאמר קדיש (ילקו"י או"ח ה' עמ' תסז).

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא אמן [כי"ר], בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ,
וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, אמן [כי"ר].
בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב,
וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר]

יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח,
וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כי"ר] לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא,
תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר]

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן,
דְּעַסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּישְׁתָּא, דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל־אֲתָר
וַאֲתָר, יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן וּלְכוֹן חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי, מִן קֳדָם מָארֵי
שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא
וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וָרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. נכון שיפסע ג' פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל
כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון].

'ברכו' הזה צריך להאמר ע"י אומר הקדיש, ואם אין אדם שיאמר קדיש, יאמר החזן ברכו.

ואומר: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה (אדני) הַמְבֹרָךְ:

שריתי לְהָרָה לגרי תמיד

	נפש	רוח	נשמה	חיה	יחידה
ועונים הקהל:	בָּרוּךְ	יְהוָ(אדני) יאהדונהי	הַמְבֹרָךְ	לְעוֹלָם	וָעֶד:
וחוזר החזן:	בָּרוּךְ	יְהוָ(אדני) יאהדונהי	הַמְבֹרָךְ	לְעוֹלָם	וָעֶד:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ

תִּקְנוּתָהּ בְּסוֹף הַתְּפִלָּה כְּדֵי לְשַׁבְּחוֹ וְלִכְרֹעַ לְפָנָיו ית׳ כְּשֶׁאוֹמְרִים: וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים וכו׳, ואח״כ לָצֵאת מביהכ״נ, שֶׁהוּא כְּמוֹ עֶבֶד שֶׁנּוֹטֵל רְשׁוּת מֵרַבּוֹ שֶׁמִּשְׁתַּחֲוֶה וְהוֹלֵךְ לוֹ (לבוש). ◆ וְיִזָּהֵר לאוֹמְרָהּ בְּכַוָּנָה, בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה, כִּי כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם שׁוֹמְעִים וְהַקב״ה עוֹמֵד עִם פֶּמְלִיָּא שֶׁל מַעְלָה וְכֻלָּם עוֹנִים וְאוֹמְרִים ״אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ וגו׳״ (מ״ב).

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם, שֶׁהֵם "מִשְׁתַּחֲוִים לַהֶבֶל וָרִיק, וּמִתְפַּלְּלִים אֶל אֵל "לֹא יוֹשִׁיעַ (יפסיק מעט), וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים (יכרע כל גופו) לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר, אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב "בַּתּוֹרָה: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ, כִּי יְהוָ(אדני) יאהדונהי הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה
בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ (כוון ס"ת שם כה"ת) לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן
הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם
בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ,
לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ
כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ
תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ
וְיִפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם
אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה
לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הַמַّלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי
עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: יְהוָה
יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ
עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד:

וּבְתוֹרָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

חמשה פסוקים אלו, טובים לאריכות ימים ושנים:

וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ

לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־חֻקָּיו, כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא־אָשִׂים עָלֶיךָ״
״כִּי אֲנִי יְהוָה רֹפְאֶךָ:

עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם, וְכָל־נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם: מְגַדֵּל־עֹז שֵׁם יְהוָה, בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב: כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ, וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים:

סגולה נפלאה לאדם לומר שלשה פסוקים אלו בכל יום אחר תפלתו, וינצל מכל גזרות קשות ורעות.

אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאוֹם. וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבוֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר. דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל. אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:

ואחר כך יאמר פסוקים אלו ג״פ:

וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל, כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם. וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט, וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ. אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה, מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ:

טוב לומר את הפסוקים הבאים:

וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ חַנָּה לָמָּה תִבְכִּי וְלָמָּה לֹא תֹאכְלִי וְלָמָּה יֵרַע לְבָבֵךְ, הֲלוֹא אָנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָנִים:

כֹּה אָמַר יְהוָה מִנְּעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי, וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה, כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב: וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה, וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם:

יש נוהגים לומר אחרי ׳עלינו לשבח׳ מזמור ״לדוד ה׳ אורי וישעי״, ומנהג טוב הוא. ובפרט מר״ח אלול עד הושענא רבא (מורה באצבע אות לז, בא״ח פקודי ו).

לְדָוִד, יְהוָה אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא, יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד: בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי, צָרַי וְאֹיְבַי לִי, הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם־תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לִבִּי, אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה, בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: כִּי

יִצְפְּנֵנִי | בְּסֻכָּה בְּיוֹם רָעָה, יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ, בְּצוּר
יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סָבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָה
בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה, אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה: שְׁמַע־יְהוָה
קוֹלִי אֶקְרָא, וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ | אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי, אֶת־פָּנֶיךָ
יְהוָה אֲבַקֵּשׁ: אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִמֶּנִּי, אַל תַּט־בְּאַף עַבְדֶּךָ,
עֶזְרָתִי הָיִיתָ, אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי־אָבִי
וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַיהוָה «יַאַסְפֵנִי»: הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ, וּנְחֵנִי בְּאֹרַח
מִישֹׁר, לְמַעַן שׁוֹרְרָי: אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי, כִּי קָמוּ־בִי
עֵדֵי־שֶׁקֶר, וּיפֵחַ חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה
בְּאֶרֶץ חַיִּים: קַוֵּה אֶל־יְהוָה, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה
אֶל־יְהוָה:

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עִקָּרִים

כָּל יְרֵא שָׁמַיִם יֹאמַר בְּכָל יוֹם י"ג עִקָּרִים, כמ"ש בְּסֵפֶר 'יְסוֹדֵי הַתּוֹרָה' לר"ש אגאסי.

הֲרֵי אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר עִקָּרִים שֶׁל
הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. א) שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְצוּי וּמַשְׁגִּיחַ.
ב) וְהוּא אֶחָד. ג) וְאֵין לוֹ גוּף וְאֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף. ד) וְשֶׁהוּא
קַדְמוֹן לְכָל־קְדוּמִים. ה) וְאֵין עֲבוֹדָה לְזוּלָתוֹ. ו) וְיוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת
בְּנֵי אָדָם. ז) וּנְבוּאַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם אֱמֶת. ח) וְשֶׁמֹּשֶׁה
רַבֵּנוּ הוּא אָדוֹן לְכָל־הַנְּבִיאִים. ט) וְשֶׁהַתּוֹרָה נְתוּנָה מִן הַשָּׁמַיִם.
י) וְשֶׁלֹּא תִשְׁתַּנֶּה בְּשׁוּם זְמַן חַס וְשָׁלוֹם. יא) וְשֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ

הוּא מַעֲנִישׁ לָרְשָׁעִים, וּמְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לַצַּדִּיקִים. יב) וְשֶׁיָּבֹא מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ. יג) וְשֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָתִיד לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתָּכוּף יִצְרֵנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ "כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ תָּמִיד, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

עֶשֶׂר זְכִירוֹת

יֵשׁ לְהִשְׁתַּדֵּל לוֹמַר אֶת הָעֶשֶׂר זְכִירוֹת בְּכָל יוֹם, שֶׁבְּזֶה מִקַּיֵּם כַּמָּה מִצְוֹות עֲשֵׂה דְּאוֹרַיְתָא בְּרִגְעִים אֲחָדִים, וְיֹאמְרָן לְאַט וּבְהִתְבּוֹנְנוּת.

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ, הֲרֵינִי בָא לְקַיֵּם "מִצְוַת עֶשֶׂר זְכִירוֹת שֶׁחַיָּב אָדָם לִזְכּוֹר בְּכָל־יוֹם, וְאֵלּוּ הֵן: א) יְצִיאַת מִצְרָיִם. ב) הַשַּׁבָּת. ג) הַמָּן. ד) מַעֲשֵׂה עֲמָלֵק הָרָשָׁע. ה) מַעֲמַד הַר סִינַי. ו) מַה־שֶּׁהִקְצִיפוּ אֲבוֹתֵינוּ לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּמִּדְבָּר וּבְפָרָט בָּעֵגֶל. ז) מַה שֶּׁיָּעֲצוּ בָּלָק וּבִלְעָם לַעֲשׂוֹת לַאֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן דַּעַת צִדְקוֹת ה'. ח) מַעֲשֵׂה מִרְיָם הַנְּבִיאָה. ט) מִצְוַת וְזָכַרְתָּ אֶת־ה' אֱלֹהֶיךָ "כִּי הוּא הַנּוֹתֵן לְךָ" "כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חָיִל. י) וּזְכִירַת יְרוּשָׁלַיִם תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן.

תְּפִלָּה עַל שְׁמִירַת הַלָּשׁוֹן

סדרה רבנו החפץ חיים זצ"ל בסוף ספרו "חובת השמירה".

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, שֶׁתְּזַכֵּנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם, לִשְׁמוֹר פִּי וּלְשׁוֹנִי מִלְּשׁוֹן הָרָע וּרְכִילוּת וּמִקַּבָּלָתָם וְאֶזְהֵר מִלְּדַבֵּר עַל אִישׁ יְחִידִי, וְכָל־שֶׁכֵּן מִלְּדַבֵּר עַל כְּלַל יִשְׂרָאֵל אוֹ עַל חֵלֶק מֵהֶם, וְכָל־שֶׁכֵּן

מִלְּהִתְרָעֵם עַל מִדּוֹתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. וְאֶזְהַר מִלְּדַבֵּר דִּבְרֵי שֶׁקֶר, חֲנֻפָּה, לֵצָנוּת, מַחֲלוֹקֶת, כַּעַס, גַּאֲוָה, אוֹנָאַת דְּבָרִים, הַלְבָּנַת פָּנִים, וְכֹל דְּבָרִים אֲסוּרִים. וְזַכֵּנִי שֶׁלֹּא לְדַבֵּר כִּי אִם דָּבָר הַצָּרִיךְ לְעִנְיָנֵי גּוּפִי אוֹ נַפְשִׁי, וְשֶׁיִּהְיוּ כָּל־מַעֲשַׂי וְדִבּוּרַי לְשֵׁם שָׁמַיִם.

ראוי לו לאדם שיתפלל בפרטות גם על ענין השמיעה והקריאה

אָנָּא אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, זַכֵּנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם, לִשְׁמוֹר אָזְנַי וְעֵינַי מִשְּׁמִיעָה וּמִקְּרִיאָה שֶׁל דְּבָרִים שֶׁלֹּא כִּרְצוֹנְךָ, דְּהַיְנוּ: דִּבְרֵי לָשׁוֹן הָרָע וּרְכִילוּת, דִּבְרֵי מַחֲלוֹקֶת, דִּבְרֵי נְבָלָה, דִּבְרֵי כְּפִירָה וּמִינוּת, וְכָל־שְׁאָר דְּבָרִים אֲסוּרִים וּדְבָרִים בְּטֵלִים. וְכָל־הַדְּבָרִים שֶׁשָּׁמַעְתִּי וְשֶׁקָּרָאתִי שֶׁלֹּא כִּרְצוֹנְךָ, עָזְרֵנִי נָא שֶׁיִּהְיוּ נִשְׁכָּחִים מִמֶּנִּי לְגַמְרֵי. וְזַכֵּנִי שֶׁאֶפְלוּ בְּשׁוֹגֵג וְשֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן וַאֲפִילוּ עַל יְדֵי אֹנֶס, לֹא אֶשְׁמַע וְלֹא אֶקְרָא דָּבָר שֶׁאֵינוֹ הָגוּן, וְתִהְיֶינָה אָזְנַי וְעֵינַי מְקֻדָּשׁוֹת - לֹא שׁוֹמְעוֹת וְלֹא רוֹאוֹת כִּי אִם דָּבָר מִצְוָה.

תפילת אבות על בנים

מיוחסת לרבנו ישעיה הלוי הורוויץ מחבר הספר שני לוחות הברית.

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁלֹּא בָרָאתָ הָעוֹלָם, וְאַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ מִשֶּׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם, וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל. וּבָרָאתָ עוֹלָמְךָ בִּגְין לְהִשְׁתְּמוֹדְעָא אֱלָהוּתָךְ בְּאֶמְצָעוּת תּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה: "בְּרֵאשִׁית", בִּשְׁבִיל תּוֹרָה וּבִשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהֶם מִכָּל הָאֻמּוֹת, וְנָתַתָּ לָהֶם תּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, וְקֵרַבְתָּם לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וְעַל קִיּוּם הָעוֹלָם וְעַל קִיּוּם הַתּוֹרָה בָּא לָנוּ מִמְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׁנֵי צִוּוּיִים, כָּתַבְתָּ בְּתוֹרָתְךָ "פְּרוּ וּרְבוּ", וְכָתַבְתָּ בְּתוֹרָתְךָ "וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם", וְהַכַּוָּנָה בִּשְׁתֵּיהֶן אַחַת, כִּי לֹא לְתֹהוּ בָּרָאתָ כִּי אִם לָשֶׁבֶת, וְלִכְבוֹדְךָ בָּרָאתָ יָצַרְתָּ אַף עָשִׂיתָ, כְּדֵי שֶׁנִּהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תּוֹרָתֶךָ. **וּבְכֵן** אָבוֹא אֵלֶיךָ יְיָ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, וְאַפִּיל תְּחִנָּתִי, וְעֵינַי לְךָ תְּלוּיוֹת עַד שֶׁתְּחָנֵּנִי וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי לְהַזְמִין לִי בָּנִים וּבָנוֹת, וְגַם הֵם יִפְרוּ וְיִרְבּוּ, הֵם וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, לְתַכְלִית שֶׁהֵם וַאֲנִי וַאֲנַחְנוּ כֻּלָּנוּ יַעַסְקוּ בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַּלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה, וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ

לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. **אָבִינוּ** אָב הָרַחֲמָן, תֵּן לְכָלָּנוּ חַיִּים אֲרֻכִּים וּבְרוּכִים. מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים, זָכְרֵנוּ לְחַיִּים נִצְחִיִּים, כְּמוֹ שֶׁהִתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אָבִינוּ "לוּ (ישמעאל) יִחְיֶה לְפָנֶיךָ", וּפֵרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה: "בִּירָאָתֶךָ". כִּי עַל כֵּן, בָּאתִי לְבַקֵּשׁ וּלְחַנֵּן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיִּהֵא זַרְעִי וְזֶרַע זַרְעִי עַד עוֹלָם זֶרַע כָּשֵׁר, וְאַל יִמָּצֵא בִי וּבְזַרְעִי וּבְזֶרַע זַרְעִי עַד עוֹלָם שׁוּם פְּסוּל וָשֶׁמֶץ, אַךְ שָׁלוֹם וֶאֱמֶת וְטוֹב וְיָשָׁר בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וּבְעֵינֵי אָדָם, וְיִהְיוּ בַּעֲלֵי תּוֹרָה, מָאֳרֵי מִקְרָא, מָאֳרֵי מִשְׁנָה, מָאֳרֵי תַּלְמוּד, מָאֳרֵי רָזָא, מָאֳרֵי מִצְוָה, מָאֳרֵי גּוֹמְלֵי חֲסָדִים, מָאֳרֵי מִדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת, וְיַעַבְדוּךָ בְּאַהֲבָה וּבְיִרְאָה פְּנִימִית, וְלֹא יִרְאָה חִיצוֹנִית. וְתֵן לְכָל גְּוִיָּה וּגְוִיָּה מֵהֶם דֵּי מַחְסוֹרָהּ בִּכְבוֹד, וְתֵן לָהֶם בְּרִיאוּת וְכָבוֹד וָכֹחַ, וְתֵן לָהֶם קוֹמָה וְיֹפִי וְחֵן וָחֶסֶד, וְיִהְיֶה אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְשָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְתַזְמִין לָהֶם זִוּגִים הֲגוּנִים מִזֶּרַע תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מִזֶּרַע צַדִּיקִים, וְגַם זִוּגָם יִהְיוּ כְּמוֹתָם כְּכָל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתִּי עֲלֵיהֶם, כִּי זָכְרוֹן אֶחָד עוֹלֶה לְכָאן וּלְכָאן. **אַתָּה** יְיָ יוֹדֵעַ כָּל תַּעֲלוּמוֹת, וּלְפָנֶיךָ נִגְלוּ מַצְפּוּנֵי לִבִּי, כִּי כִוַּנְתִּי בְּכָל אֵלֶּה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּלְמַעַן תּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, עַל כֵּן עֲנֵנִי יְיָ עֲנֵנִי, בַּעֲבוּר הָאָבוֹת הַקְּדוֹשִׁים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וּבִגְלָלָם תּוֹשִׁיעַ בָּנִים לְהִיוֹת הָעֲנָפִים דּוֹמִים לְשָׁרְשָׁם, וּבַעֲבוּר דָּוִד עַבְדְּךָ רֶגֶל רְבִיעִי בַּמֶּרְכָּבָה, הַמְשׁוֹרֵר בְּרוּחַ קָדְשֶׁךָ.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גֶּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

אָנָּא יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, יְקָיֵם בָּנוּ הַפָּסוּק: וְאַנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

בְּרֵאשִׁית תַּמָּן

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

בְּרֵאשִׁית, תַּמָּן תְּרֵי תַּמָּן שַׁבָּת, כִּגְוָנָא דָא בְּרֵאשִׁית בָּרָ"א שִׁ"ת. וְאִנּוּן תְּרֵין שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהוּ אִתְּמַר: וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת וגו', תְּרֵין זִמְנִין אִדְּכַר הָכָא שַׁבָּת, לָקֶבֶל שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה וְתַתָּאָה. לְדֹרֹתָם, מַאי לְדֹרֹתָם, אֶלָּא זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּעָבִיד לוֹן דִּירָה בְּשַׁבָּת בִּתְרֵי בָתֵּי לִבָּא, וְאִתְּפָּנֵי מִתַּמָּן יֵצֶר הָרָע דְּאִיהוּ חִלּוּל שַׁבָּת. בְּרִית עוֹלָם, דָּא צַדִּיק דְּשַׁרְיָן תַּרְוֵיהוּ עֲלֵה, חַד לְאַמְלָאָה לֵהּ וְחַד לְאִתְמַלְיָא מִנֵּהּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אִנּוּן תְּרֵין כֻּלְיָן נֶצַח וְהוֹד בְּנוֹי דְּיִשְׂרָאֵל סָבָא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא. תְּלַת שְׁבִיעֵי שְׁבִיעֵי שְׁבִיעֵי, אִלֵּין תְּלַת אֲבָהָן עֹנֶג שַׁבָּת. וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן. וְנָהָר, אִית נָהָר וְאִית נָהָר. אִית נָהָר דְּאִתְקְרֵי נָהָר פְּלָגָיו, וְאִית נָהָר דְּאִתְקְרֵי נַחַל קְדוּמִים. עֵדֶן עִלָּאָה, עֲלֵהּ אִתְּמַר עַיִן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ. הַאי נָהָר, אִיהוּ וָ"ו דְּנָפִיק מֵעֵדֶן עִלָּאָה דְּאִיהוּ אָלֶ"ף, וְאַעֲבַר בֵּין אַבָּא וְאִמָּא וְאָזִיל חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמִטֵּי עַד צַדִּיק שְׁבִיעִי, וּמִתַּמָּן אַשְׁקֵי לְגִנְתָּא דְּאִיהוּ שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה. זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּנָטִיר דִּירָה לְשַׁבָּת דְּאִיהוּ לִבָּא, דְּלָא אִתְקְרִיב תַּמָּן עֲצִיבוּ דִּטְחוֹל וְכַעַס דְּמָרָה, דְּאִיהוּ נוּרָא דְּגֵהִנָּם. דַּעֲלֵהּ אִתְּמַר, לֹא־תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. וְהָכִי הוּא וַדַּאי, דְּכָל־מָאן דְּכָעִים כְּאִלּוּ אוֹקִיד נוּרָא דְּגֵהִנָּם. אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת חָסֵר חַד, אִנּוּן לָקֶבֶל אַרְבָּעִים מַלְקִיּוֹת חָסֵר חַד בְּשַׁבָּת. וְאִנּוּן, עֲשָׂרָה דָּלְקָה אָדָם וַעֲשָׂרָה לָחֲוָה וַעֲשָׂרָה לָנָחָשׁ וְתִשְׁעָה לָאַרְעָא. וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מָארֵי מַתְנִיתִין, אֵין לוֹקִין בְּשַׁבָּת, דְּאִלֵּין מְלָאכוֹת אִנּוּן חֲשׁוּבִין לְיִשְׂרָאֵל לָקֶבֶל מַלְקִיּוֹת. יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם, אִנּוּן עֲקִירָה וְהַנָּחָה, דְּעָבִיד לוֹן בְּבֵת אַחַת. מָאן דְּאַעֲקַר חֵפֶץ מֵאַתְרֵהּ, וְאָנַח לֵהּ לְבַר מֵאַתְרֵהּ וּמַרְשׁוּתֵהּ, כְּאִלּוּ אַעֲקַר אִילָנָא דְּחַיֵּי, דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית, וְאָנַח לֵהּ בִּרְשׁוּ נוּכְרָאָה. מָאן דְּעָבִיד דָּא, גָּרִים דְּאַעֲקַר נִשְׁמָתֵהּ מֵרְשׁוּת דִּילֵהּ, וְאַנַּח לָהּ בִּרְשׁוּ אַחֲרָא, דְּאִיהוּ מָרָה וּטְחוֹל. וְדָא, גָּרַם לְיִשְׂרָאֵל דְּאִתְעַקְּרוּ מֵאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, וְאִתְגְּלִיאוּ לְאַרְעָא נוּכְרָאָה, דְּאִיהִי רְשׁוּת הָרַבִּים. וְהָכִי אִיהוּ, מָאן דְּאָעִיל אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ דִּילֵהּ בִּרְשׁוּ נוּכְרָאָה. שַׁבְּתַי - אִיהוּ טְחוֹל, חַמָּה אִתְתָּא בִּישָׁא - מָרָה. שַׁבְּתַי, עֲלֵהּ אִתְּמַר: וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ

מָיִם. מַיִם אֵין בּוֹ, אֲבָל נְחָשִׁים וְעַקְרַבִּים יֵשׁ בּוֹ. וְאִיהוּ רָעָב וְצַמָּאוֹן וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וַחֲשׁוּכָא וְקִבְלָא, וְאִיהוּ גָּלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל. וּצְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְמֶעְבַּד לָהּ שִׁנּוּי בְּכֹלָּא וְהָא אוּקְמוּהּ. וְאִיהוּ דִּבּוּר דְּחוֹל דְּאִיהוּ אֲסִיר בְּשַׁבָּת. וְכַד לָא אַשְׁכַּחַת אֲתַר לְשַׁרְיָא תַּמָּן, אִיהִי בֹּרַחַת, כְּגַוְנָא דְשִׁפְחָה דְּאַבְרָהָם דְּאִתְּמַר בָּהּ: מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי בֹרַחַת. טָחוֹל, עֲלֵהּ אִתְּמַר: שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ, נַעַל מְטֻנָּף דְּטִפָּה דְּסִרוּחָה. כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדָמַת קֹדֶשׁ הוּא, דָּא שַׁבָּת. וַעֲלֵהּ אֲמִרַת שָׁכִינְתָּא: פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכֶכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה, רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכֶכָה אֲטַנְּפֵם. וּבְגִין דָּא צָרִיךְ בַּר נַשׁ בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוּיֵי בִּלְבּוּשִׁין בְּשַׁרְגָּא בְּמַאֲכָלִין, וְצָרִיךְ לְמֶהֱוֵי מוֹסִיף מֵחֹל עַל הַקֹּדֶשׁ. וְכָל־הַגּוֹרֵעַ, גּוֹרְעִין לֵהּ נֶפֶשׁ יְתֵרָה חַס וְשָׁלוֹם. וְכָל־הַמּוֹסִיף, מוֹסִיפִין לֵהּ נֶפֶשׁ יְתֵרָה בְּשַׁבָּת. בָּרוּךְ יְהוֹ֗ה לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

אִגֶּרֶת הָרַמְבָּ"ן

אִגֶּרֶת זֹאת שָׁלַח הרמב"ן ז"ל מֵעִכּוּ לְקָטוֹלַנְיָא לִבְנוֹ, לְזַרְזוֹ עַל הַעֲנָוָה, וְצִוָּה אוֹתוֹ שֶׁיִּקְרָאֶנָּה פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ וַיִּלְמְדוּ גַּם בָּנָיו עִמּוֹ, וְיִהְיוּ רְגִילִים בָּהּ בְּעַל פֶּה כְּדֵי לְחַזְּקָם מִיַּלְדוּתָם בְּיִרְאַת שָׁמַיִם. וּבִשֵּׁר לוֹ שֶׁבַּיּוֹם שֶׁיִּקְרָא הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת - יַעֲנוּהוּ מִן הַשָּׁמַיִם כָּל מָה שֶׁיִּשְׁאַל. וְכָל מִי שֶׁיַּרְגִּיל לְאָמְרוֹ בְּוַדַּאי יְהֵא נִצּוֹל מִכָּל צָרָה וּמֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא.

שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ, וְאַל תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ: תִּתְנַהֵג תָּמִיד לְדַבֵּר כָּל־דְּבָרֶיךָ בְּנַחַת, לְכָל־אָדָם, וּבְכָל־עֵת, וּבָזֶה תִּנָּצֵל מִן הַכַּעַס שֶׁהִיא מִדָּה רָעָה לְהַחֲטִיא בְּנֵי אָדָם. וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה: "כָּל־הַכּוֹעֵס כָּל־מִינֵי גֵהִנָּם שׁוֹלְטִין בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבֶּךָ, וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ. וְאֵין רָעָה אֶלָּא גֵהִנָּם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְגַם רָשָׁע לְיוֹם רָעָה". וְכַאֲשֶׁר תִּנָּצֵל מִן הַכַּעַס, תַּעֲלֶה עַל לִבְּךָ מִדַּת הָעֲנָוָה שֶׁהִיא מִדָּה טוֹבָה מִכָּל־הַמִּדּוֹת טוֹבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת ה'. וּבַעֲבוּר הָעֲנָוָה, תַּעֲלֶה עַל לִבְּךָ מִדַּת הַיִּרְאָה, כִּי תִתֵּן אֶל לִבְּךָ תָּמִיד: מֵאַיִן בָּאתָ, וּלְאַן אַתָּה הוֹלֵךְ, וְשֶׁאַתָּה רִמָּה וְתוֹלֵעָה בְּחַיֶּיךָ וְאַף כִּי בְּמוֹתֶךָ, וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן, לִפְנֵי מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ, אַף כִּי לִבּוֹת בְּנֵי אָדָם. וְנֶאֱמַר: הֲלֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא נְאֻם ה'. וְכַאֲשֶׁר תַּחֲשׁוֹב אֶת־כָּל־אֵלֶּה, תִּירָא מִבּוֹרְאֶךָ וְתִשָּׁמֵר מִן הַחֵטְא, וּבְמִדּוֹת הָאֵלֶּה תִּהְיֶה שָׂמֵחַ בְּחֶלְקֶךָ. וְכַאֲשֶׁר תִּתְנַהֵג בְּמִדַּת הָעֲנָוָה לְהִתְבּוֹשֵׁשׁ מִכָּל־אָדָם וּלְהִתְפַּחֵד מִמֶּנּוּ וּמִן הַחֵטְא, אָז

תִּשְׂרֶה עָלֶיךָ רוּחַ הַשְּׁכִינָה וְזִיו כְּבוֹדָהּ וְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

וְעַתָּה בְּנִי, דַּע וּרְאֵה, כִּי הַמִּתְגָּאֶה בְּלִבּוֹ עַל הַבְּרִיּוֹת, מוֹרֵד הוּא בְּמַלְכוּת שָׁמַיִם, כִּי מִתְפָּאֵר הוּא בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת שָׁמַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: ה' מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ וגו'. וּבַמֶּה יִתְגָּאֶה לֵב הָאָדָם? אִם בְּעֹשֶׁר, ה' מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר. וְאִם בְּכָבוֹד, הֲלֹא לֵאלֹהִים הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאֵיךְ מִתְפָּאֵר בִּכְבוֹד קוֹנוֹ?! וְאִם מִתְפָּאֵר בָּחָכְמָה - "מֵסִיר שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים, וְטַעַם זְקֵנִים יִקָּח": נִמְצָא, הַכֹּל שָׁוֶה לִפְנֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא, כִּי בְּאַפּוֹ מַשְׁפִּיל גֵּאִים, וּבִרְצוֹנוֹ מַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים, לָכֵן תַּשְׁפִּיל עַצְמְךָ וְינַשֵּׂאֲךָ הַמָּקוֹם. עַל כֵּן אֲפָרֵשׁ לְךָ אֵיךְ תִּתְנַהֵג בְּמִדַּת הָעֲנָוָה לְלֶכֶת בָּהּ תָּמִיד: כָּל־דְּבָרֶיךָ יִהְיוּ בְנַחַת, וְרֹאשְׁךָ כָּפוּף, וְעֵינֶיךָ יַבִּיטוּ לְמַטָּה לָאָרֶץ וְלִבְּךָ לְמַעְלָה, וְאַל תַּבִּיט בִּפְנֵי אָדָם בְּדַבֶּרְךָ עִמּוֹ, וְכָל אָדָם יִהְיֶה גָּדוֹל מִמְּךָ בְּעֵינֶיךָ, וְאִם חָכָם אוֹ עָשִׁיר הוּא – עָלֶיךָ לְכַבְּדוֹ, וְאִם רָשׁ הוּא וְאַתָּה עָשִׁיר אוֹ חָכָם מִמֶּנּוּ – חֲשֹׁב בְּלִבְּךָ כִּי אַתָּה חַיָּב מִמֶּנּוּ וְהוּא זַכַּאי מִמְּךָ, שֶׁאִם הוּא חוֹטֵא, הוּא שׁוֹגֵג וְאַתָּה מֵזִיד. בְּכָל דְּבָרֶיךָ וּמַעֲשֶׂיךָ וּמַחְשְׁבוֹתֶיךָ וּבְכָל עֵת, חֲשֹׁב בְּלִבְּךָ כְּאִלּוּ אַתָּה עוֹמֵד לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ עָלֶיךָ, כִּי כְּבוֹדוֹ מָלֵא הָעוֹלָם. וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה כְּעֶבֶד לִפְנֵי רַבּוֹ, וְתִתְבַּיֵּשׁ מִכָּל־אָדָם, וְאִם יִקְרָאֲךָ אִישׁ, אַל תַּעֲנֵהוּ בְּקוֹל רָם רַק בְּנַחַת, כְּעוֹמֵד לִפְנֵי רַבּוֹ. וֶהֱוֵי זָהִיר לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה תָּמִיד אֲשֶׁר תּוּכַל לְקַיְּמָהּ. וְכַאֲשֶׁר תָּקוּם מִן הַסֵּפֶר, תְּחַפֵּשׂ בַּאֲשֶׁר לָמַדְתָּ אִם יֵשׁ בּוֹ דָּבָר אֲשֶׁר תּוּכַל לְקַיְּמוֹ, וּתְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֶׂיךָ בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב, וּבְזֶה יִהְיוּ כָּל־יָמֶיךָ בִּתְשׁוּבָה. וְהָסֵר כָּל־דִּבְרֵי הָעוֹלָם מִלִּבְּךָ בְּעֵת הַתְּפִלָּה, וְהָכֵן לִבְּךָ לִפְנֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא, וְטַהֵר רַעְיוֹנֶיךָ, וַחֲשֹׁב הַדִּבּוּר כְּדֶרֶם שֶׁתּוֹצִיאֶנּוּ מִפִּיךָ, וְכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל־יְמֵי חַיֶּי הֶבְלֶךָ בְּכָל דָּבָר וָדָבָר וְלֹא תֶחֱטָא. וּבָזֶה יִהְיוּ דְּבָרֶיךָ וּמַעֲשֶׂיךָ וּמַחְשְׁבוֹתֶיךָ יְשָׁרִים, וּתְפִלָּתְךָ תִּהְיֶה זַכָּה וּבָרָה וּנְקִיָּה וּמְכֻוֶּנֶת וּמְקֻבֶּלֶת לִפְנֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר: תָּכִין לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ. תִּקְרָא הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת פַּעַם אַחַת בַּשָּׁבוּעַ וְלֹא תִפְחוֹת, לְקַיְּמָהּ וְלָלֶכֶת בָּהּ תָּמִיד אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְמַעַן תַּצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֶיךָ וְתִזְכֶּה לָעוֹלָם הַבָּא הַצָּפוּן לַצַּדִּיקִים. וּבְכָל יוֹם שֶׁתִּקְרָאֶנָּה יַעֲנוּךָ מִן הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לִבְּךָ לִשְׁאוֹל עַד עוֹלָם, אָמֵן סֶלָה:

פרשת המן

קַבָּלָה בְּיַד חֲכָמִים שֶׁכָּל הָאוֹמֵר פָּרָשַׁת הַמָּן בְּכָל יוֹם מֻבְטָח לוֹ שֶׁלֹּא יָבֹא לְחִסָּרוֹן מְזוֹנוֹת (רבינו בחיי פ' בשלח). ◆ וְעוֹד כִּי פָּרָשַׁת הַמָּן כֻּלָּהּ מְסֻגֶּלֶת לְהַצְלָחָה וְעֹשֶׁר (מדרש תלפיות ענף הבדלה). ◆ וְיִקְרָא פָּרָשַׁת הַמָּן בְּנַחַת וּבִטְעָמִים וְיִתְפַּלֵּל וְיִתְחַנֵּן שֶׁיְּזַמֵּין פַּרְנָסָה לְכָל כְּלַל יִשְׂרָאֵל וּפַרְנָסָתוֹ וּפַרְנָסַת בְּנֵי בֵיתוֹ בִּכְלָלָם (סדר היום).

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּזְמִין פַּרְנָסָה לְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּפַרְנָסָתִי וּפַרְנָסַת אַנְשֵׁי בֵיתִי בִּכְלָלָם, בְּנַחַת וְלֹא בְּצַעַר בְּכָבוֹד וְלֹא בְּבִזּוּי בְּהֶתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר, כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לַעֲבוֹד עֲבוֹדָתֶךָ וְלִלְמוֹד תּוֹרָתֶךָ, כְּמוֹ שֶׁזִּנַּתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מָן בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וַעֲרָבָה:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה הִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמָיִם וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ בְּתוֹרָתִי אִם לֹא: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָאֲנָא מַחֵית לְכוֹן לַחְמָא מִן שְׁמַיָּא, וְיִפְּקוּן עַמָּא וְיִלְקְטוּן פִּתְגָם יוֹם בְּיוֹמֵיהּ בְּדִיל דַּאֲנַסִּינוּן הַיְהָכוּן בְּאוֹרַיְתִי אִם לָא: וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ אֵת אֲשֶׁר יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֶה עַל אֲשֶׁר יִלְקְטוּ יוֹם [יוֹם]: וּיהֵי בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה וּיתַקְּנוּן יָת דִּי יַיְתוּן וּיהֵי עַל חַד תְּרֵין עַל דִּילְקְטוּן יוֹם יוֹם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְיָ הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַאֲמַר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרַמְשָׁא וְתִדְּעוּן אֲרֵי יְיָ אַפֵּיק יַתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יְיָ בְּשָׁמְעוֹ אֶת־תְּלֻנֹּתֵיכֶם עַל יְיָ וְנַחְנוּ מָה כִּי תַלִּינוּ עָלֵינוּ: וּבְצַפְרָא וְתֶחֱזוּן יָת יְקָרָא דַּיְיָ כַּד שְׁמִיעָן קֳדָמוֹהִי (יָת) תְּרְעֲמוּתְכוֹן עַל יְיָ וְנַחְנָא מָה אֲרֵי אַתְרַעֲמִתּוּן עֲלַנָא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתֵת יְיָ לָכֶם בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר לִשְׂבֹּעַ בִּשְׁמֹעַ יְיָ אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם מַלִּינִם עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא־עָלֵינוּ תְּלֻנֹּתֵיכֶם כִּי עַל יְיָ: וַאֲמַר מֹשֶׁה

בִּדְיוֹתֵן יְיָ לְכוֹן בְּרַמְשָׁא בִּשְׂרָא לְמֵיכַל וְלַחְמָא בְּצַפְרָא לְמִשְׂבַּע
כַּד שְׁמִיעָן קֳדָם יְיָ (יַת) תְּרְעֲמוּתְכוֹן דִּי אַתּוּן מִתְרָעֲמִין עֲלוֹהִי,
וְנַחְנָא מָה, לָא עֲלַנָא תְּרְעֲמוּתְכוֹן אֱלָהִין עַל מֵימְרָא דֵּיְיָ: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי
יְיָ כִּי שָׁמַע אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֱמַר לְכָל
כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל קְרִיבוּ קֳדָם יְיָ אֲרֵי שְׁמִיעָן קֳדָמוֹהִי (יַת)
תְּרְעֲמוּתְכוֹן: וַיְהִי כְּדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּפְנוּ
אֶל הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְּבוֹד יְיָ נִרְאָה בֶּעָנָן: וַהֲוָה כַּד מַלֵּיל אַהֲרֹן
עִם כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִתְפְּנִיאוּ לְמַדְבְּרָא וְהָא יְקָרָא דֵּיְיָ
אִתְגְּלִי בַּעֲנָנָא: וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
לְמֵימַר: שָׁמַעְתִּי אֶת תְּלוּנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם לֵאמֹר
בֵּין הָעַרְבַּיִם תֹּאכְלוּ בָשָׂר וּבַבֹּקֶר תִּשְׂבְּעוּ־לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי
אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: שְׁמִיעַ קֳדָמַי יָת תְּרְעֲמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַלֵּיל
עִמְּהוֹן לְמֵימַר בֵּין שִׁמְשַׁיָּא תֵּיכְלוּן בִּשְׂרָא וּבְצַפְרָא תִּשְׂבְּעוּן
לַחְמָא וְתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהְכוֹן: וַיְהִי בָעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו
וַתְּכַס אֶת הַמַּחֲנֶה וּבַבֹּקֶר הָיְתָה שִׁכְבַת הַטָּל סָבִיב לַמַּחֲנֶה:
וַהֲוָה בְּרַמְשָׁא, וּסְלֵיקַת שְׂלָיו וַחֲפָת יָת מַשְׁרִיתָא, וּבְצַפְרָא הֲוָת
נַחֲתַת טַלָּא סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁרִיתָא: וַתַּעַל שִׁכְבַת הַטָּל וְהִנֵּה
עַל פְּנֵי הַמִּדְבָּר דַּק מְחֻסְפָּס דַּק כַּכְּפֹר עַל הָאָרֶץ: וּסְלֵיקַת
נָחֲתַת טַלָּא וְהָא עַל אַפֵּי מַדְבְּרָא דַּעְדַּק מְקַלַּף דַּעְדַּק כְּגִיר (י״ג:
דְּגִיר) כִּגְלִידָא עַל אַרְעָא: וַיִּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל
אָחִיו מָן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא

הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְיָ לָכֶם לְאָכְלָה: וַחֲזוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרוּ גְּבַר לַאֲחוּהִי מַנָּא הוּא אֲרֵי לָא יָדְעוּ מָה הוּא וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן הוּא לַחְמָא דִּיהַב יְיָ לְכוֹן לְמֵיכַל: זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר לַגֻּלְגֹּלֶת מִסְפַּר נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ לַאֲשֶׁר בְּאָהֳלוֹ תִּקָּחוּ: דֵּין פִּתְגָמָא דְּפַקִּיד יְיָ לְקוּטוּ מִנֵּיהּ גְּבַר לְפוּם מֵיכְלֵיהּ עֻמְרָא לְגֻלְגַּלְתָּא מִנְיַן נַפְשָׁתֵכוֹן גְּבַר לְדִי בְמַשְׁכְּנֵיהּ תִּסְבּוּן: וַיַּעֲשׂוּ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט: וַעֲבַדוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְקָטוּ דְּאַסְגִּי וּדְאַזְעַר: וַיָּמֹדוּ בָעֹמֶר וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ לָקָטוּ: וְכָלוּ בְּעֻמְרָא וְלָא אוֹתַר דְּאַסְגִּי. וּדְאַזְעַר לָא חֲסַר, גְּבַר לְפוּם מֵיכְלֵיהּ לְקָטוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אַל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן אֱנָשׁ לָא יַשְׁאַר מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא: וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וַיָּרֶם תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה: וְלָא קַבִּילוּ מִן מֹשֶׁה וְאַשְׁאַרוּ גֻּבְרַיָּא מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא וּרְחֵישׁ רִיחֵשָׁא וּסְרִי, וּרְגִיז עֲלֵיהוֹן מֹשֶׁה: וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס: וּלְקַטוּ יָתֵהּ בִּצְפַר בִּצְפַר גְּבַר כְּפוּם מֵיכְלֵיהּ וּמָה דְּמִשְׁתְּאַר מִנֵּיהּ עַל אַפֵּי חַקְלָא כַּד חֲמָא עֲלוֹהִי שִׁמְשָׁא פָּשֵׁר: וַיְהִי בַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לָאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָּל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה: וַהֲוָה בְיוֹמָא שְׁתִיתָאָה לְקָטוּ לַחְמָא עַל חַד תְּרֵין, תְּרֵין עֻמְרִין לְחָד, וַאֲתוֹ כָּל־רַבְרְבֵי כְּנִשְׁתָּא וְחַוִּיאוּ לְמֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת קֹדֶשׁ לַיְיָ מָחָר אֵת

אֲשֶׁר תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֵת אֲשֶׁר תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ וְאֵת כָּל־הָעֹדֵף
הַנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד הַבֹּקֶר: וַאֲמַר לְהוֹן הוּא דִּי מַלִּיל
יְיָ שְׁבָתָא שְׁבֹת קֹדֶשׁא קֳדָם יְיָ מְחַר, יָת דְּאַתּוּן עֲתִידִין לְמֵיפָא
אֵיפוֹ, וְיָת דִּי אַתּוּן עֲתִידִין לְבַשָּׁלָא בַּשִּׁילוּ, וְיָת כָּל מוֹתְרָא אַצְנְעוּ
לְכוֹן לְמַטְרָא עַד צַפְרָא: וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה
מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וְרִמָּה לֹא הָיְתָה בּוֹ: וְאַצְנְעוּ יָתֵהּ עַד צַפְרָא
כְּמָא דִּי פַקֵּיד מֹשֶׁה, וְלָא סְרִי וְרִיחֵשָׁא לָא הֲוָת בֵּהּ: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אִכְלֻהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבָּת הַיּוֹם לַיְיָ הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ
בַּשָּׂדֶה: וַאֲמַר מֹשֶׁה אִכְלוּהִי יוֹמָא דֵין אֲרֵי שַׁבְּתָא יוֹמָא דֵין
קֳדָם יְיָ, יוֹמָא דֵין לָא תַשְׁכְּחֻנֵּיהּ בְּחַקְלָא: שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטֻהוּ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה בּוֹ: שִׁתָּא יוֹמִין תִּלְקְטֻנֵּיהּ,
וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא, לָא יְהֵי בֵּהּ: וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ
מִן הָעָם לִלְקֹט וְלֹא מָצָאוּ: וַהֲוָה בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה נְפַקוּ מִן
עַמָּא לְמִלְקַט וְלָא אַשְׁכַּחוּ: וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה עַד אָנָה מֵאַנְתֶּם
לִשְׁמֹר מִצְוֹתַי וְתֹרֹתָי: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עַד אֵימָתַי אַתּוּן מְסַרְבִין
לְמִטַּר פִּקּוֹדַי וְאוֹרָיָתָי: רְאוּ כִּי יְיָ נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל כֵּן הוּא
נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו אַל יֵצֵא
אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: חֲזוֹ אֲרֵי יְיָ יְהַב לְכוֹן שַׁבְּתָא, עַל
כֵּן הוּא יָהֵב לְכוֹן בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה לְחֵם תְּרֵין יוֹמִין, תִּיבוּ אֱנָשׁ
תְּחוֹתוֹהִי, לָא יִפּוֹק אֱנָשׁ מֵאַתְרֵהּ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה: וַיִּשְׁבְּתוּ
הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי: וְנָחוּ עַמָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה: וַיִּקְרְאוּ
בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת שְׁמוֹ מָן וְהוּא כְּזֶרַע גַּד לָבָן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִת

בְּדִבֶּשׁ: וּקְרוּ בֵית יִשְׂרָאֵל יָת שְׁמֵהּ מַנָּא, וְהוּא כְּבַר זַרְע גַּדָּא חִוָּר וְטַעְמֵיהּ כְּאִסְקָרִיטָוָן בִּדְבָשׁ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ מְלָא הָעֹמֶר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יִרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הֶאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַאֲמַר מֹשֶׁה דֵּין פִּתְגָמָא דִּי פַקִּיד יְיָ מְלֵי עֻמְרָא מִנֵּהּ לְמַטְרָא לְדָרֵיכוֹן בְּדִיל דְּיֶחֱזוֹן יַת לַחְמָא דִּי אוֹכָלִית יָתְכוֹן בְּמַדְבְּרָא. בְּאַפָּקוּתִי יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן קַח צִנְצֶנֶת אַחַת וְתֵן־שָׁמָּה מְלֹא־הָעֹמֶר מָן וְהַנַּח אֹתוֹ לִפְנֵי יְיָ לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן סַב צְלוֹחִית חֲדָא וְהַב תַּמָּן מְלֵי עֻמְרָא מַנָּא וְאַצְנַע יָתֵהּ קֳדָם יְיָ לְמַטְרָא לְדָרֵיכוֹן: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶל־מֹשֶׁה וַיַּנִּיחֵהוּ אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת: כְּמָא דִּי פַקִּיד יְיָ לְמֹשֶׁה וְאַצְנְעֵהּ אַהֲרֹן קֳדָם סָהֲדוּתָא לְמַטְרָא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד בֹּאָם אֶל אֶרֶץ נוֹשָׁבֶת אֶת הַמָּן אָכְלוּ עַד בֹּאָם אֶל קְצֵה אֶרֶץ כְּנָעַן: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲכָלוּ יָת מַנָּא אַרְבָּעִין שְׁנִין עַד דְּעָלוּ לַאַרְעָא יְתִיבָתָא, יָת מַנָּא אָכְלוּ עַד דַּאֲתוֹ לִסְיָפֵי אַרְעָא דִּכְנָעַן: וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית הָאֵיפָה הִוא: וְעֻמְרָא חַד מִן עֶשְׂרָא בִּתְלָת סְאִין הוּא:

אחר פרשת המן יתפלל על מזונו בזה הנוסח (הגהת 'יש נוחלין' פ"א אות ט).

אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ, אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם, וְאַתָּה הוּא שֶׁעָשִׂיתָ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת תָּמִיד עִם אֲבוֹתֵינוּ, גַּם בַּמִּדְבָּר הִמְטַרְתָּ לָהֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וּמִצּוּר הַחַלָּמִישׁ הוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם, וְגַם נָתַתָּ לָהֶם כָּל צָרְכֵיהֶם, שִׂמְלוֹתָם לֹא בָלְתָה מֵעֲלֵיהֶם. כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וּבַחֲסָדֶיךָ הָעֲצוּמִים תְּזוּנֵנוּ וּתְפַרְנְסֵנוּ

וּתְכַלְכְּלֵנוּ, וְתַסְפִּיק לָנוּ כָּל־צָרְכֵּנוּ וְצָרְכֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְרוּבִּים, בְּמִלּוּי וּבְרֶוַח, בְּלִי טֹרַח וְעָמָל גָּדוֹל, מִתַּחַת יָדְךָ הַנְּקִיָּה וְלֹא מִתַּחַת יְדֵי בָּשָׂר וָדָם: (ע"כ)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתָּכִין לִי וּלְאַנְשֵׁי בֵיתִי כָּל מַחֲסוֹרֵנוּ, וְתַזְמִין לָנוּ כָּל צָרְכֵּנוּ לְכָל יוֹם וָיוֹם מֵחַיֵּינוּ דֵּי מַחֲסוֹרֵנוּ, וּלְכָל שָׁעָה וָשָׁעָה מִשְּׁעוֹתֵינוּ דֵּי סִפּוּקֵנוּ, וּלְכָל עֵצֶם מֵעַצְמֵינוּ דֵּי מִחְיָתֵנוּ, בְּיָדְךָ הַטּוֹבָה וְהָרְחָבָה, וְלֹא בְּמִעוּט מִפְּעָלֵינוּ וְקוֹצֶר חֲסָדֵנוּ וּמִזְעֵיר גְּמוּלוֹתֵינוּ, וְיִהְיוּ מְזוֹנוֹתַי וּמְזוֹנוֹת אַנְשֵׁי בֵיתִי וְזַרְעִי וְזֶרַע זַרְעִי, מְסוּרִים בְּיָדְךָ וְלֹא בְּיַד בָּשָׂר וָדָם:

תְּפִלַּת מִנְחָה

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וָה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וָה' בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה, שֶׁתִּקֵּן יִצְחָק אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, עִם כָּל־הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלוֹת בָּהּ לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ.

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית, לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: מַה־
יְדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת:
נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה | נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה, לִבִּי
וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־חָי: גַּם־צִפּוֹר | מָצְאָה בַיִת,
וּדְרוֹר | קֵן לָהּ, אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ, אֶת־
מִזְבְּחוֹתֶיךָ, יְהוָה צְבָאוֹת, מַלְכִּי וֵאלֹהָי: אַשְׁרֵי
יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי אָדָם

עוֹז־לוֹ בָךְ, מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם: עֹבְרֵי | בְּעֵמֶק
הַבָּכָא, מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ, גַּם־בְּרָכוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה:
יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל, יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן:
יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי, הַאֲזִינָה
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים, וְהַבֵּט
פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף, בָּחַרְתִּי
הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי, מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע: כִּי
שֶׁמֶשׁ | וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים, חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה,
לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים: יְהוָה צְבָאוֹת,
אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:

פָּרָשַׁת הַתָּמִיד

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, אֶת־קָרְבָּנִי
לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי
בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם, זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
לַיהוָה, כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם, שְׁנַיִם לַיּוֹם
עֹלָה תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר,
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית

הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית
רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד, הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין
לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם, כְּמִנְחַת
הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה, אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בִּזְמַן שֶׁבֵּית־
הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד מֹשֶׁה
נְבִיאֶךָ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה, קַח־לְךָ סַמִּים, נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה,
סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה, בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ
קְטֹרֶת, רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ, מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ
ס"ת שם רח"ש: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי
הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה, קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר: וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן
קְטֹרֶת סַמִּים, בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת

יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה, קְטֹרֶת "תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה אֲדֹנָי אֱלֹהֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן, פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנֶה מָנִים הָיוּ בָהּ, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה, מָנֶה בְּכָל־יוֹם, מַחֲצִיתוֹ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים, שֶׁמֵּהֶם "מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל, וְנוֹטֵל מֵהֶם" "מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, מַחֲזִירָן לַמַּכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים כְּדֵי לְקַיֵּם" "מִצְוַת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה. וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ, וְאֵלּוּ הֵן: (טוב למנותם באצבעותיו) א הַצָּרִי, ב וְהַצִּפֹּרֶן, ג וְהַחֶלְבְּנָה, ד וְהַלְּבוֹנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים" "מָנֶה. ה מוֹר, ו וּקְצִיעָה, ז וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, ח וְכַרְכֹּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט [הַ]קְּשִׁטָּה שְׁנֵים עָשָׂר, י קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה, יא קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא תִּשְׁעָה קַבִּין, יַיִן קַפְּרִיסִין סָאִין תְּלָת וְקַבִּין תְּלָתָא, וְאִם לֹא מָצָא יַיִן קַפְּרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוָּר עַתִּיק. מֶלַח

סְדוֹמִית רֹבַע, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא. רִבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר: אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא. אִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׁרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא לְמָה הִיא בָאָה, כְּדֵי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יַיִן קַפְּרִיסִין לְמָה הוּא בָא, כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא, רִבִּי נָתָן אוֹמֵר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב, הֵיטֵב הָדֵק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְמָה לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה, לְשָׁלִישׁ וּלְרָבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ. אָמַר "רִבִּי יְהוּדָה: זֶה הַכְּלָל: אִם כְּמִדָּתָהּ - כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ - חַיָּב מִיתָה:

תָּנֵי בַּר קַפָּרָא: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָּאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָצִין. וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא: אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה: כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה (אדני יאהדונהי):

לפני שיאמר ה' צבאות עמנו, טוב לומר פסוק זה, ויכון בשמות היוצאים מהפסוק, ותחילה יכוין בשם נעורירו"ן, ובשם רוט"א, ובשם צדנלב"ש (שעה"כ יד עב, עוי"ח מקץ ד').

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן | אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֳרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים:

יְהוָה (אדני יאהדונהי) צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה (אדני יאהדונהי) צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה (אדני יאהדונהי) הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: וְעָרְבָה לַיהוָה (אדני יאהדונהי) מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה (אדני יאהדונהי) (כתר) אֱלֹהָיו:

תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ,
וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה (אדני) יאהדונהי (הכמה)
וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר
יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ,
וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וְעֶזּוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ,
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר "רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ,
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה (אדני) יאהדונהי (בינה), אֶרֶךְ אַפַּיִם
וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְהוָה (אדני) יאהדונהי (חסד) לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־
מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה (אדני) יאהדונהי (גבורה) כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ | לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד
הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים,
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה (אדני) יאהדונהי (תפארת)
לְכָל־הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ:
כַּוָּן שהפרנסה מאתו יתברך, וכוונת בו שיפרנסנו בכבוד יכוין ר"ת שם פא"י שהוא בגמט' יאהדונה"י, וכן מא"ל, וס"ת חת"ך, פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ

גימט׳ חת״ך לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק וְיוֹדוּ אֲדוֹנָי (יסוד) בְּכָל־דְּרָכָיו,
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה אֲדוֹנָי (מלכות) לְכָל־קֹרְאָיו,
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֲדוֹנָי (נצח)
אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
תְּהִלַּת יְהוָה אֲדוֹנָי (הוד) יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם
קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ, מַשְׂאַת כַּפַּי
מִנְחַת־עָרֶב: הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי
וֵאלֹהָי, כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל:

ואומר החזן חצי קדיש

▽יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כ״ר]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. אמן [כ״ר]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,
בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר]. יְהֵא שְׁמֵיהּ ▽רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר,
וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ
דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כ״ר]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא,
תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כ״ר].

בתענית ציבור אם יש ששה מתענים מוציאים ספר תורה וקוראים ג' בפרשת "ויחל משה".

תְּפִילַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה

תפלת שמונה עשרה

יָשִׁים אֶל לִבּוֹ שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבֵית קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים. ◆ **יִזָּהֵר** לְהִתְפַּלֵּל דֶּרֶךְ תַּחֲנוּנִים, כְּרֶשׁ הָעוֹמֵד בְּפֶתַח, וּבְנַחַת, שֶׁלֹּא תֵּרָאֶה עָלָיו כְּמַשָּׂא שֶׁמְּבַקֵּשׁ לְהִפָּטֵר מִמְּנָּה [שו"ע צח ג]. ◆ **יַחְשֹׁב** כְּאִלּוּ שְׁכִינָה כְּנֶגְדּוֹ, וְיָסִיר כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת אוֹתוֹ עַד שֶׁתִּשָּׁאֵר מַחֲשַׁבְתּוֹ וְכַוָּנָתוֹ זַכָּה בִּתְפִלָּתוֹ. וְיִחְשֹׁב כִּי אִלּוּ הָיָה צָרִיךְ לְדַבֵּר לִפְנֵי מֶלֶךְ בָּשָׂר וָדָם הָיָה מְסַדֵּר וּמְכַוֵּן בָּהֶם יָפֶה לְבַל יִכָּשֵׁל, קַל וָחוֹמֶר לִפְנֵי ה' שֶׁהוּא חוֹקֵר כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

יקבל על עצמו במחשבתו **בשעת הכריעות** שמשתחוֶה אל ה', כעבד הכורע לאדונו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדוני אדון הכל יהוה יהוה אל רחום וחנון **(יא)** אתה מקור כל הברכות **וְהַשְׁפָּעָ**, **אֱלֹהֵינוּ**
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל במדת חסד **הַגִּבּוֹר** במעשי גבורותיו **וְהַנּוֹרָא** מעורר יראת הרוממות למשיגים קדשתו וראים מעשיו הנפלאים, **אֵל עֶלְיוֹן,**
גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים משלם לבריותיו יותר ממה שהם ראויים, **קוֹנֵה הַכֹּל**
עושה שמים וארץ בכל יום מחדש, **וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת** זוכר לנו ולסובתנו החסדים שעשו אבותינו
וּמֵבִיא גוֹאֵל «ובזכות חסדי האבות» לבני בניהם **לִבְנֵי בְנֵיהֶם** לצאצאיהם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה בזכות אהבתו אותנו ◆ כשיאמר 'בארבה' יכוין למסור עצמו על קדוש ה', בסקילה שריפה הרג וחנק.

בעשי"ת: **זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.**

אם לא אמר "זכרנו" ונזכר לפני שאמר "ה'" חוזר, ואם אחר "ה'" אינו חוזר.

מֶלֶךְ עוֹזֵר לְאָדָם בְּצָרָתוֹ מַחֲלִיצוֹ מִצָּרָה וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן קוֹדֵם שֶׁבָּאָה הַצָּרָה

בְּתֵבֵת מָגֵן יָכוֹן שֶׁעוֹלָה בְּגִמַ' ג"פ אל ♦ בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֵה אֲדוֹן הַכֹּל הוה הוה והוה יאר-ד-ונר-י (הד) מָגֵן אַבְרָהָם שֶׁשָּׁמַרְתָּ וְהִצַּלְתָּ אֶת אַבְרָהָם וּבְזִכּוּתוֹ אַתָּה מָגֵן עָלֵינוּ ♦

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

יכון ר"ת שם אנל"א אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בעשי"ת אומר: מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים.

ואם לא אמר, ולא נזכר עד שאמר שם ה' בברכה, אינו חוזר.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה

יְיָ אֲדוֹנָי, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

כשמגיע החזן לְקָדֵשָׁה צריך לחזור שלוש פסיעות למקום שבו עמד בתפלתו, ויצמיד רגליו, ויכוין לקדש שמו יתברך, ואומרים:

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ, כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה, וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהֹוָה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם "מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ" "כְּבוֹד־יְהֹוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ: "כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֲדוֹנָי הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

בעשי"ת אומרים: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

ואם שכח ולא נזכר תוך כדי דיבור חוזר לראש. וש"צ שטעה ולא נזכר אלא לאחר כדי דיבור, חוזר לאתה קדוש.

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה. וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה וָדָעַת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֲדוֹנָי, חוֹנֵן הַדָּעַת:

אמן: אמת שהשי"ת הוא חונן הדעת, וכן יהי רצון שיחננו חכמה בינה ודעת.

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ, וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

יש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּחְתֹּר חֲתִירָה מִתַּחַת כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ, וּתְקַבֵּל בִּתְשׁוּבָה אֶת (פב"פ), כִּי יְמִינְךָ (יֵהָוֶה) פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־ד־ונה־י, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

אמן: אמת שהשי"ת רוצה בתשובה, וכן יהי רצון שיחזרנו בתשובה.

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל« »לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־ד־ונה־י, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ:

אמן: אמת שהשי"ת חנון המרבה לסלוח, וכן יהי רצון שיסלח לנו על חטאנו ופשענו.

רְאֵה־נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה יכוין יוד הא ואו הא שעולה מספר גאולה שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־ד־ונה־י, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

אמן: אמת שהשי"ת הוא גואל ישראל, וכן יהי רצון שיגאלנו במהרה.

בתענית ציבור החזן מוסיף כאן בחזרת הש"ץ ברכת "עננו":

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם הַתַּעֲנִית הַזֶּה, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל־תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ וְאַל־תִּתְעַלֵּם מִלְּבֵנוּ מִבַּקְּשָׁתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַּעֲנֶה, נְדַבֵּר וְאַתָּה תִּשְׁמַע, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְהוָ֗ה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אדונ"ה אדונ"ה אדונ"ה, הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה:

רְפָאֵנוּ יְהוָ֗ה אדונ"ה יאה"ינהי וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל־תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל־מַכְאוֹבֵינוּ וּלְכָל־מַכּוֹתֵינוּ,

יש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּרְפָּאֵנִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, כְּדֵי שֶׁאֶהְיֶה חָזָק בִּבְרִיאוּת גּוּף וּנְשָׁמָה, לָכֵנִים תּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה.

כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אדונ"ה אדון הכל הוה והיה יאה"ד־ונ"ה־י, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל יכוין ר"ת גימ' רפ"ח :

אמן: אמת שהשי"ת הוא רופא חולים, וכן יהי רצון שירפאנו מכל מחלותינו.

אם טעה ואמר בָּרֵךְ עָלֵינוּ בקיץ, אם נזכר קודם שחתם חוזר לראש הברכה, ואם אחר שאמר ברוך אתה ה', קודם שסיים הברכה, יאמר למדני חקיך ויחזור לתחילת הברכה, ואם נזכר אחר שסיים לחתום מברך השנים וכן כשנזכר בברכות שלאחר כן, חוזר לְבָרְכֵנוּ וממשיך משם על הסדר, ואם נזכר אחר שאמר יהיו לרצון וגו' האחרון חוזר לראש, וכל זה גם כשמסופק תוך ל' יום מפסח אם אמר כהוגן או לא.

בקיץ: בָּרְכֵנוּ יְהוָה (אדני) (יאהדונהי) אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ בְּטַלְלֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה, וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם, כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה, כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־ונה־י), מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מברך השנים, וכן יהי רצון שיברך שנה זו וכל שנה ושנה.

אם טעה ואמר בָּרֵכֵנוּ בימות הגשמים וסיים הברכה אם נזכר קודם שהתחיל תקע אומר שם ותן טל ומטר לברכה, אם נזכר אחר שהתחיל תקע יתפלל כדרכו ויאמר בשומע תפלה ותן טל ומטר לברכה. ואם נזכר אחר שאמר ברוך אתה ה' קודם שסיים שומע תפלה, יאמר למדני חקיך, ויאמר: ותן טל ומטר לברכה כי אתה שומע תפלת כל פה וכו'. ואם נזכר אחר שסיים שומע תפלה קודם שהתחיל רצה יאמר שם ותן טל ומטר לברכה. ואם נזכר אחר רצה חוזר מברך עלינו וגומר על הסדר. ואם לא נזכר אלא עד לאחר שאמר יהיו לרצון האחרון אפילו עדיין לא עקר רגליו צריך לחזור לראש התפלה.

בחורף: בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְהוָה (אדני) (יאהדונהי) אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת, וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְרַוֵּה פְּנֵי תֵבֵל, וְשַׂבַּע אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מִטּוּבֶךָ, וּמַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ וּמֵעֹשֶׁר מַתְּנוֹת יָדֶיךָ. שְׁמֹרָה וְהַצִּילָה שָׁנָה זוֹ מִכָּל־דְּבַר־רָע, וּמִכָּל־מִינֵי

מַשְׁחִית, וּמִכָּל־מִינֵי פֻּרְעָנוּת, וַעֲשֵׂה לָהּ תִּקְוָה טוֹבָה וְאַחֲרִית שָׁלוֹם, חוּס וְרַחֵם עָלֶיהָ וְעַל־כָּל־תְּבוּאָתָהּ וּפֵרוֹתֶיהָ, וּבָרְכָהּ בְּגִשְׁמֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה, וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם, כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה, כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה הוה והיה יאה־ד־ונה־י, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מברך השנים, וכן יהי רצון שיברך שנה זו וכל שנה ושנה.

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת יכוין שם קדוש חב"ן להעלות ניצוצי הקדושה הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ.

יש נוהגים להוסיף בקשה זו במיוחד בימי השובבי"ם ובימי שישי ובעשי"ת:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אלהינו אֱלֹהֵינוּ וַאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁכָּל־טִפָּה וְטִפָּה שֶׁיֵּצְאָה מִמֶּנִּי לְבַטָּלָה, בֵּין בְּאֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן, בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד, בֵּין עֵר, בֵּין יָשֵׁן, בֵּין עַל יָדִי, בֵּין עַל יְדֵי אֲחֵרִים, שֶׁלֹּא בִּמְקוֹם מִצְוָה, עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא מִפָּסוּק חַיִל בְּלַע וַיְקִאֶנּוּ (חבו), שֶׁתַּחֲזִירָהּ לִמְקוֹמָהּ בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה הוה והיה יאה־ד־ונה־י, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ

יִשְׂרָאֵל:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מקבץ נדחנו, וכן יהי רצון שיקבצנו במהרה לארצנו.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן (סמאל) וַאֲנָחָה (לילית), וּמְלֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה אַתָּה יְהוָה (אדני) לְבַדְּךָ, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יוּדוּוּ (אדני) (אדון הכל יאהדונהי הוה והוה יאהדונהי), מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

אמן: אמת שהשי"ת אוהב צדקה ומשפט, וכן יהי רצון שישיב שופטנו וימלוך עלינו.

בעשי"ת חותמים: הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט.

אם נזכר אחר כדי דיבור חוזר לברכת השיבה, ואם סיים העמידה, יחזור לראש בתנאי של נדבה.

*לַמִּינִים וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל־הַזֵּדִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ, וְכָל־אוֹיְבֶיךָ (סמאל) וְכָל־שׂוֹנְאֶיךָ (לילית) מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ,

*גרסת הראשונים לפני הצנזורה.

לַמְּשֻׁמָּדִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל־הַמִּינִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ, וְכָל־אוֹיְבֵינוּ וְכָל־שׂוֹנְאֵינוּ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וּמַלְכוּת זָדוֹן מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְכַלֵּה וְתַכְנִיעַ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר, וּתְכַלֵּם וְתַכְנִיעֵם, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יהוה הוה והיה יאהדונהי, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים (י"ג: מִינִים):

אמן: אמת שהשי"ת מכניע כל סוגי הרשע בעולם, וכן יה"ר שיכניע כל האויבים במהרה בימינו.

עַל הַצַּדִּיקִים, וְעַל־הַחֲסִידִים, וְעַל־שְׁאֵרִית עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל, וְעַל זִקְנֵיהֶם, וְעַל־פְּלֵיטַת בֵּית־סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל־גֵּרֵי־הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ, יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אדנ"י יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ, כִּי־בְךָ בָטָחְנוּ, וְעַל חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעָנְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יוּהוּוּהוּ אדנ"י אדון הכל יהוה הוה והיה יאהדונהי, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

אמן: אמת שהשי"ת מגן על הצדיקים, וכן יהי רצון שישמור עליהם תמיד.

תִּשְׁכֹּן בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְתוֹכָהּ תָּכִין יכון להתפלל על משיח בן יוסף שיחיה ולא ימות ע"י ארמילוס הרשע שיעמוד באחרית הימים, וּבְנֵה אוֹתָהּ בִּנְיַן עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

במנחה של תשעה באב אומרים נחם, ואם לא אמר ונזכר לאחר שאמר ה' – יסיים בונה ירושלים ויאמרנו בברכת רצה (בְּמָקוֹם שאומרים יעלה ויבוא), ואם גם שם שכח יאמרנו בסיום התפ' קודם יהיו לרצון (כה"ח תקנ"ז אות ב').

נַחֵם יְהוָ֗ה אדה"נ אֱלֹהֵינוּ אֶת־אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת־אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָיִם, וְאֶת־הָעִיר הַחֲרֻבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשּׁוֹמֵמָה, מִבְּלִי בָנֶיהָ הִיא יוֹשֶׁבֶת, וְרֹאשָׁהּ חָפוּי כְּאִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁלֹּא יָלָדָה. וַיְבַלְּעוּהָ לְגָיוֹנִים וַיִּירָשׁוּהָ, וַיַּטִּילוּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לַחֶרֶב, וַיַּהַרְגוּ בְּזָדוֹן חֲסִידֵי עֶלְיוֹן. עַל כֵּן צִיּוֹן בְּמֶרֶר תִּבְכֶּה וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ, לִבִּי לִבִּי עַל חַלְלֵיהֶם, מֵעַי מֵעַי עַל הֲרוּגֵיהֶם. כִּי אַתָּה יְהוָ֗ה אדה"נ בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ, וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ, כַּכָּתוּב: וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם יְהוָ֗ה אדה"נ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב. וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אדה"נ, מְנַחֵם צִיּוֹן בְּבִנְיַן יְרוּשָׁלָיִם: וממשיך את צמח וכו'.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אדה"נ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם: אדון הכל היה הוה ויהיה יאה"ד יונ"י

אמן: אמת שהשי"ת בונה ירושלים, וכן יהי רצון שיבנה במהרה וישכון בתוכה.

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ [וְצִפִּינוּ]

יכון לצפות לישועה כדי שיוכל ביום הדין להשיב לשואלו הֲאַם עֲפִיתָ לְישועה. וגם יכון לצפות לישועת ה' בכל יום ורגע

כָּל־הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה הלה והיה יאה־הד־וגד־י, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

אמן: אמת שהשי"ת מצמיח קרן ישועה, וכן יה"ר שיצמיח גאולתנו ומשיחנו במהרה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אדנ"י יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ, אָב הָרַחֲמָן [חוּס וְ]רַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה.

הרב החיד"א במורה באצבע (ג' אות קכו) כתב: בשמע קולנו בכל תפלות חול יתוודה, וכה יאמר:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבֹשֶׁת פָּנִים בְּחֶרְפָּה וּכְלִמָּה, שֶׁחָטָאנוּ עָוִינוּ וּפָשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ, וְעָבַרְנוּ עַל מִצְוֹת דְּאוֹרַיְתָא וּדְרַבָּנָן, וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂינוּ, וַהֲרֵי אֲנַחְנוּ מִתְחָרְטִים חֲרָטָה גְמוּרָה וַאֲנַחְנוּ שָׁבִים בִּתְשׁוּבָה. וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּזַכֵּנוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִמְחֹל וְתִסְלַח וּתְכַפֵּר לָנוּ חַטֹּאתֵינוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וּתְמַלֵּא כָּל־הַשְּׁמוֹת שֶׁפָּגַמְנוּ בָהֶם, וְתוֹצִיא לָאוֹר כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה אֲשֶׁר נִתְפַּזְּרוּ עַל יָדֵינוּ, וְיָשׁוּב הַכֹּל לְאֵיתָנוֹ הָרִאשׁוֹן. וּתְזַכֵּנוּ לְקַיֵּם כָּל־מִצְוֹתֶיךָ, וְלַעֲסוֹק בְּתוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ. וְתַצִּילֵנוּ מִיֵּצֶר הָרָע, וּתְפַרְנְסֵנוּ פַּרְנָסָה טוֹבָה, בְּהֶתֵּר וְנַחַת וְרֶוַח לַעֲבוֹדָתֶךָ.

וביום שאין בו תחנה יאמר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּזַכֵּנוּ לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ וּבְמִצְוֹת וּבִגְמִילוּת חֲסָדִים. וְיִהְיוּ כָּל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם. וּתְזַכֵּנוּ לְהַשְׂלִים תִּקּוּן נַפְשֵׁנוּ רוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ בְּגִלְגּוּל זֶה. וּתְפַרְנְסֵנוּ פַּרְנָסָה טוֹבָה, בְּהֶתֵּר בְּנַחַת וּבְרֶוַח.

וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ - רֵיקָם אַל־תְּשִׁיבֵנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ.

בתענית יחיד וכן בתענית צבור אומר כאן היחיד עננו, וכן ש"צ ששכח לומר עננו בין גואל לרופא, יאמר כאן בלי חתימה. ואם שכחו אינם חוזרים.

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם הַתַּעֲנִית הַזֶּה, כִּי בְצָרָה גְּדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל־תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ וְאַל־תִּתְעַלֵּם" "מִלְּבֵנוּ מִבַּקְשָׁתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַּעֲנֶה, נָדִבֵּר וְאַתָּה תִּשְׁמַע, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם" "מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְהוָאדנ"י פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָאדנ"י אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־הו־ונה־יי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

אמן: אמת שהשי"ת שומע תפילה, וכן יהי רצון שישמע כל תפילותינו.

רְצֵה יְהוָאדנ"י יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם" "מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

בראש־חודש ובחול־המועד אומרים: יעלה ויבוא, ואם שכח ונזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" של המחזיר שכינתו לציון, יאמר "למדני חקיך", ויחזור לרצה ויאמר יעלה ויבא. ואם נזכר קודם שאמר מודים, יאמר יעלה ויבוא שם. ואם התחיל מודים, ועוד לא הגיע לפסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לרצה. ואם סיים פסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לראש, חוץ מערבית של ליל ראש־חודש שאינו חוזר כלל (וגם לא יאמר אז למדני חקיך כדי לחזור).

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם

עִירְךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל - לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בראש־חודש: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד פסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם״ מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד סוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם״ מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וְאַתָּה - בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני אדון הכל יהוה־הוה־יהוה), הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יה"ר שיחזיר העבודה לביהמ"ק.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה (אדני יאהדונהי) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ,

עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶיךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב - כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם - כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בחזרה, כשהחזן אומר "מודים", יאמרו הקהל בלחש "מודים דרבנן" ויכרעו ראשם לבד (וי"א שיכרע גם גופו). וצריך להיזהר לענות "אמן" על ברכת "המחזיר שכינתו" ואח"כ יאמרו "מודים".

מוֹדִים דְּרַבָּנָן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ, וְתֶאֱסֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

בחנוכה ובפורים אומרים כאן: "על הנסים". ואם לא אמרו ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" – חוזר. ואם אמר "ה'" – אינו חוזר:

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָה בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתְךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וָקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ

לפורים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד, שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה.

בעש"ת: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" של ברכת "הטוב שמך" – חוזר. ואם לא נזכר עד לאחר שאמר שם ה' אינו חוזר.

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לְעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י

אדון הכל היה הוה והיה יאר־ד־ונר־י

(הי), הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת יכוין ס"ת שם כה"ת :

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

בתענית ציבור (כשמתפללים מנחה קטנה תוך חצי שעה סמוך לשקיעה) אומרים כאן בחזרה ברכת כהנים (לעיל בשחרית עמ' 125).

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אדנ"י יאה"ד"נ"י אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב " " בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם.

בעשרת ימי־תשובה מוסיפים:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

ואם לא אמר, ונזכר לאחר שהזכיר שם ה' בחתימת הברכה – אינו חוזר.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יהוה הוה יהיה יאה"ד"ונ"י, הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

אמן: אמת שהשי"ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֲדוֹנִי צוּרִי וְגֹאֲלִי:

טוב לאמר כאן שיר למעלות אשא עיני בכוונה (החיד"א צפורן שמיר סימן ב')

אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. (יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ, וּמַלְאַךְ יְהוָה יהוה דּוֹחֶה. כַּקֶּבֶל רִנַּת, עַמֶּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא (קר"ע שט"ן).

הֲרֵינִי לוֹמַר "עֲשֵׂה לְמַעַן וכו'" בְּכַוָּנָה זוֹכָה וּמְקַבֵּל פְּנֵי שְׁכִינָה

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ שם יל"י, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

הרוצה להתענות תענית יחיד כגון תענית שובבי"ם, או תענית ערב ר"ח, חייב לקבלו עליו ביום שקודם התענית, ולכתחילה יקבלו בסוף תפילת מנחה קטנה, קודם שיאמר פסוק "יהיו לרצון" וכו' האחרון, ובדיעבד מועיל לקבלו אפילו במנחה גדולה, ואם שכח לקבלו עתה במנחה – יקבלו בפיו עד השקיעה, ואם קבלו בלילה – אינו תענית (שו"ע תקסב ה, כה"ח שם). ויאמר נוסח זה:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, הֲרֵינִי לְפָנֶיךָ עַל תְּנַאי בְּתַעֲנִית נְדָבָה לְמָחָר מַעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים. וְאִם לֹא אוֹכַל אוֹ לֹא אֶרְצֶה, כְּשֶׁאוֹמַר: מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רוֹעִי, אוֹכַל לְהַפְסִיק, וְלֹא יִהְיֶה בִּי שׁוּם עָוֹן. אֲבָל יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתִּתֵּן בִּי כֹּחַ וּבְרִיאוּת, וְאֶזְכֶּה לְהִתְעַנּוֹת לָמָחָר, וּתְקַבְּלֵנִי בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן, וּתְזַכֵּנִי לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתַעֲנֶה עֲתִירָתִי, וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה. בָּרוּךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

המתענה תענית יחיד, במוצאי התענית (במנחה קטנה או בערבית) יאמר כאן נוסח זה:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, גָּלוּי לְפָנֶיךָ, בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, אָדָם חוֹטֵא וּמַקְרִיב קָרְבָּן, וְאֵין מַקְרִיבִין מִמֶּנּוּ אֶלָּא חֵלְבּוֹ וְדָמוֹ וּמִתְכַּפֵּר לוֹ. וַעֲכַשָּׁיו יָשַׁבְתִּי בְּתַעֲנִית וְנִתְמָעֵט חֶלְבִּי וְדָמִי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיְּהֵא חֶלְבִּי וְדָמִי שֶׁנִּתְמָעֵט, כְּאִלּוּ הִקְרַבְתִּיו לְפָנֶיךָ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וְתִרְצֵנִי.

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

יש אומרים תפילה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּתֵּן לָנוּ חַיִּים אֲרֻכִּים, חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה, חַיִּים שֶׁל פַּרְנָסָה טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל חִלּוּץ עֲצָמוֹת, חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאַת חֵטְא, חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה, חַיִּים שֶׁל עֹשֶׁר וְכָבוֹד, חַיִּים שֶׁתְּהֵא בֵּנוּ אַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, חַיִּים שֶׁתְּמַלֵּא כָּל־מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה לַעֲבוֹדָתֶךָ. אָמֵן. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אִם יֵשׁ אַחֲרָיו מִי שֶׁלֹּא גָּמַר תְּפִלָּתוֹ יַמְתִּין עַד שֶׁיְּסַיֵּם, וְאָז וִיפְסַע לַאֲחוֹרָיו כְּעֶבֶד הַנִּפְטָר מֵרַבּוֹ, בְּבוּשָׁה וְהַכְנָעָה גְּדוֹלָה.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי"ת אומר: הַשָּׁלוֹם גימ' ספריא"ל) בִּמְרוֹמָיו,
הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ,
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

במקום שכלו הג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע הש"ץ לקְדֻשָּׁה. והש"ץ יעמוד שיעור הילוך ארבע אמות ואחר־כך יתחיל החזרה.

בעשרת ימי־תשובה אומרים:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת. (יכון בשם: קה"ע שט"ן)

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָפֵר עֵצַת אוֹיְבֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה כָּל־צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה דֶבֶר וְחֶרֶב "וְרָעָה וָרָעָב וּשְׁבִי וּבִזָּה וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה וְיֵצֶר הָרָע וָחֳלָאִים רָעִים" "מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־חוֹלֵי עַמֶּךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! זָכוּר (יא זָכֹר) כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְחוֹל וּסְלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל־שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים וַחֲסִידִים.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה טוֹבָה.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! וְהָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם־לֹא לְמַעַנֵּנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת״ »תְּפִלָּתֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אַל־תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם״ »מִלְּפָנֶיךָ.

בימים שאין אומרים בהם תחנון אומרים:

יְהִי שֵׁם יְהוָה (אדני) מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה (אדני): רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָה (אדני), עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָה (אדני) אֲדֹנֵינוּ, מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

ואומר החזן קדיש תתקבל לקמן בעמ׳ 219.

דיני התחנון והודוי

מיד אחר חזרת הש״ץ יש לומר ״ודוי ונפילת אפים״. ואסור לדבר בין החזרה לבין אמירת ודוי ונפילת אפים. ◆ אלו הימים שאין אומרים בהם ודוי ונפ״א, בין בשחרית בין במנחה: ר״ח, כל חדש ניסן, י״ד באייר, ל״ג לעומר, מר״ח סיון עד י״ב בו ועד בכלל, ט׳ באב, ט״ו באב, ערב ראש השנה, ערב יום הכפורים, ממוצאי יום כפור עד סוף חודש תשרי, חנוכה, ט״ו בשבט, פורים, י״ד וט״ו אדר א׳. ◆ **ובכל** יום שאין אומרים בו ודוי ונפ״א, אין אומרים גם במנחה ביום שלפניו, חוץ מערב ר״ה וערב יוה״כ שבמנחה שלפניהם אומרים ודוי ונפ״א. ◆ **וכן** אין אומרים ודוי ונפ״א בבית האֵבֶל (אפילו אם האבל לא נמצא), וכשיש בבית הכנסת חתן בתוך שבעת ימי חופתו, או מוהל או סנדק או אבי הבן ביום המילה, או חתן בר מצוה ביום הכנסו לעול המצוות, וכן אין אומרים בבית כנסת שנערכת בו מילה בו ביום, ובתפלה הסמוכה לסיום מסכת, ובשעה שיש הכנסת ספר תורה חדש. ◆ **אם** האֵבֵל בא להתפלל בביהכ״נ צריכים לומר נפ״א, מלבד האֵבֵל עצמו, ומ״מ אם עושים אזכרה של הַשְׁבָּעָה, ואומרים דברי תורה והספד לע״נ, אין אומרים נפ״א. ◆ **על** הש״ץ לומר את הודוי בקול דמע ובנחת ולא במרוצה, כדי שיתעורר הוא והקהל עמו לתשובה. המתוודה צריך לעמוד כשאומר הודוי, וישחה ראשו, **ויכה באגרופו על לבו בכל תיבה של הודוי, כאומר אתה גרמת לי** (החיד״א).

אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם "מִלְּבֵנוּ מִתְּחִנָּתֵנוּ. שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא־חָטָאנוּ. אֲבָל חָטָאנוּ, [עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ,] אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ וְאַנְשֵׁי בֵיתֵנוּ: אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹּפִי וְלָשׁוֹן הָרָע, הֶעֱוִינוּ, הִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר וּמִרְמָה, יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת, כִּזַּבְנוּ, כָּעַסְנוּ, לִצְנוּ, מָרַדְנוּ, מָרִינוּ דְּבָרֶיךָ, נִאַצְנוּ, נִאַפְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, פִּגַּמְנוּ, צָרַרְנוּ, צִעַרְנוּ אָב וָאֵם, קִשִּׁינוּ עֹרֶף, רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ וְתִעְתָּעְנוּ, וְסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ.

יְזָהֵר לוֹמַר אַחַר הַוִּדּוּי הַפָּסוּק "וְאַתָּה צַדִּיק וגו'" בְּהַכְנָעָה גְּדוֹלָה וּבְכַוָּנָה עֲצוּמָה (יסוה"ע).

וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

יזהר מאד להפסיק בין תיבות ה׳ ה׳ (בא״ח כי תשא י״א). וישחה מעט כשאומר ויעבור, ויזקוף כשאומר ה׳. יחיד המתפלל, יקרא י״ג מידות בטעמי המקרא, כקורא בתורה.

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הָרַחֲמִים. גְּדֹלַ֥ת רַחֲמֶיךָ
וַחֲסָדֶיךָ [תִּזְכֹּר הַיּוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ, כְּמוֹ
שֶׁ]הוֹדַעְתָּ לָעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב "בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד
יְהוָ֔ה בֶּעָנָן, וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָ֖ה:
וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹ֣ר יְהוָ֗ה | עַל־פָּנָיו֙ וַיִּקְרָא֔: יְהוָ֖ה | יְהוָ֑ה
א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־
חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן
יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:
רַחוּם וְחַנּוּן, חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

ישב באמירת "לדוד אליך" אחרי שיסיים "רחום וחנון" (בא״ח כי תשא י״ג).

לְדָוִ֗ד, אֵלֶ֤יךָ יְהוָ֨ה֙ נַפְשִׁ֣י אֶשָּֽׂא: אֱלֹהַ֖י בְּךָ
בָטַ֑חְתִּי, אַל־אֵבוֹשָׁ֣ה, אַל־יַעַלְצ֣וּ אֹיְבַ֔
לִי: גַּ֚ם כָּל־קֹוֶ֣יךָ לֹ֣א יֵבֹ֔שׁוּ, יֵבֹשׁ֖וּ הַבֹּגְדִ֥ים רֵיקָֽם:
דְּרָכֶ֣יךָ יְהוָ֣ה הוֹדִיעֵ֑נִי, אָרְחֹתֶ֥יךָ לַמְּדֵֽנִי:
הַדְרִיכֵ֣נִי בַאֲמִתֶּ֗ךָ | וְלַמְּדֵ֑נִי, כִּ֤י אַתָּ֙ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׁעִ֔י,
אֹתְךָ֖ קִוִּ֥יתִי כָּל־הַיּֽוֹם: זְכֹר־רַחֲמֶ֣יךָ יְהוָ֣ה

וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: חַטֹּאות נְעוּרַי | וּפְשָׁעַי
אַל־תִּזְכֹּר, כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי־אַתָּה, לְמַעַן טוּבְךָ
יהוה: טוֹב־וְיָשָׁר יהוה, עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים
בַּדֶּרֶךְ: יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט, וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ:
כָּל־אָרְחוֹת יהוה חֶסֶד וֶאֱמֶת, לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ
וְעֵדֹתָיו: לְמַעַן־שִׁמְךָ יהוה, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי
רַב־הוּא: מִי־זֶה הָאִישׁ יָרֵא יהוה, יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ
יִבְחָר: נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין, וְזַרְעוֹ יִירַשׁ [מלעיל] אָרֶץ:
סוֹד יהוה לִירֵאָיו, וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם: עֵינַי תָּמִיד
אֶל־יהוה, כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי: פְּנֵה־אֵלַי
וְחָנֵּנִי, כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי: צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ,
מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי, וְשָׂא
לְכָל־חַטֹּאותָי: רְאֵה־אֹיְבַי כִּי־רַבּוּ, וְשִׂנְאַת חָמָס
שְׂנֵאוּנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי, אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־
חָסִיתִי בָךְ: תֹּם־וְיָשֶׁר יִצְּרוּנִי, כִּי קִוִּיתִיךָ: פְּדֵה
אֱלֹהִים "אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו: וְהוּא יִפְדֶּה
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנֹתָיו:

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הִיא תְּפִלָּה וּתְחִינָה נוֹרָאָה (באו"ח כי תשא יד).

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אָבִינוּ אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ [צְדָקָה וָ]חֶסֶד, לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל, וְהוֹשִׁיעֵנוּ: וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה, כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: זְכֹר "רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: אַל תִּזְכֹּר־לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: עָזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ, כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: בְּרֹגֶז, רַחֵם תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז, אַהֲבָה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז, עֲקֵדָה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז, תְּמִימוּת" "תִּזְכֹּר: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ, זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ, וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר

עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

ואומר החזן קדיש תתקבל

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה. לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי"ת אומרים: הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

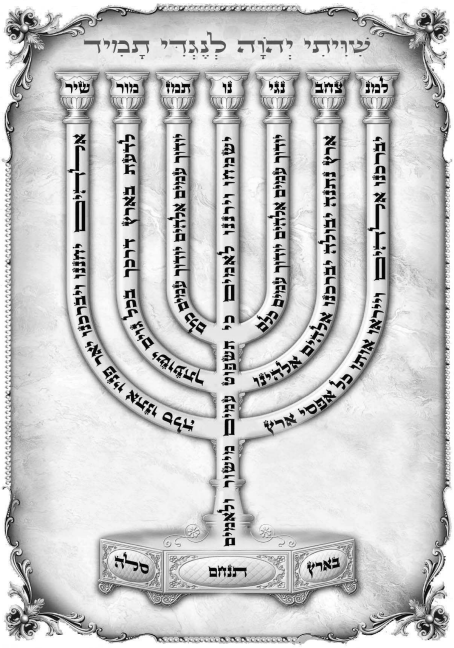

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת, מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחֻנֵּנוּ
וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת
בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים |
אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים,
כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים "מִישֹׁר, וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם
סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם:
אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ:

יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

בערב־שבת במקום "למנצח" אומרים:

יְהוָה (אדני) מָלָךְ, גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְהוָה (אדני), עֹז הִתְאַזָּר,
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל, בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ
מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת | יְהוָה (אדני) נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת | מַיִם
רַבִּים אַדִּירִים "מִשְׁבְּרֵי־יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה (אדני):
עֵדֹתֶיךָ | נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ, יְהוָה (אדני)
לְאֹרֶךְ יָמִים:

בתענית ציבור או תענית יחיד אומרים 'תפלה לעני כי יעטוף' (אך בתענית אסתר יש לומר מזמור למנצח על אילת השחר לעיל עמ' 162):

תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי־יַעֲטֹף, וְלִפְנֵי יְהוָה (אדני) יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ: יְהוָה (אדני) שִׁמְעָה תְפִלָּתִי, וְשַׁוְעָתִי
אֵלֶיךָ תָּבוֹא: אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי, הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ,
בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי: כִּי־כָלוּ בָעָשָׁן יָמָי, וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחָרוּ: הוּכָּה כָעֵשֶׂב
וַיִּבַשׁ לִבִּי, כִּי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי: מִקּוֹל אַנְחָתִי, דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי: דָּמִיתִי
לְקָאַת מִדְבָּר, הָיִיתִי כְּכוֹס חָרָבוֹת: שָׁקַדְתִּי וָאֱהִי, כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג: כָּל־הַיּוֹם
חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי, מְהוֹלְלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ: כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי, וְשִׁקָּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי:
מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ, כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי: יָמַי כְּצֵל נָטוּי, וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ:
וְאַתָּה יְהוָה (אדני) לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, כִּי־עֵת
לְחֶנְנָהּ, כִּי־בָא מוֹעֵד: כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ, וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחוֹנֵנוּ: וְיִירְאוּ גוֹיִם
אֶת־שֵׁם יְהוָה, וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ: כִּי־בָנָה יְהוָה (אדני) צִיּוֹן, נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ:
פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר, וְלֹא־בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם: תִּכָּתֵב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן, וְעַם
נִבְרָא יְהַלֵּל־יָהּ: כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ, יְהוָה (אדני) מִשָּׁמַיִם | אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט:
לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר, לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה: לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה, וּתְהִלָּתוֹ

בִּירוּשָׁלָם: בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו, וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה: עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִי, קִצַּר יָמָי: אֹמַר אֵלִי: אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי, בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ: לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם: הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַּעֲמֹד, וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ, כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיֶחֱלָפוּ: וְאַתָּה־הוּא, וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ: בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ, וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן:

ואומרים קדיש יהא שלמא:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ"ר].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וָרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) נכון שיפסע ג' פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת,

וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם, שֶׁהֵם "מִשְׁתַּחֲוִים לַהֶבֶל וָרִיק, וּמִתְפַּלְּלִים אֶל אֵל "לֹא יוֹשִׁיעַ (יפסיק מעט), וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים (יכרע כל גופו) לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר, אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב "בַּתּוֹרָה: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ, כִּי יְהוָה (אדנ"י) הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל כֵּן "נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה (אדנ"י) אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ (יסוד ס"ת שם כח"ת), לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים "מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ "כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע

כָּל־לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻּלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וּבְתוֹרָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

תְּפִלַּת עַרְבִית לְחוֹל וּלְמוֹצָ"שׁ

מזמורים שאומרים לפני תפלת ערבית

בראש־חודש יש הנוהגים לומר מזמור ברכי נפשי:

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה, יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד, הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה־אוֹר כַּשַّלְמָה, נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה: הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו, הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ, הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת, מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט: יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ, בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד: תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתָהוּ, עַל־הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם: מִן־גַּעֲרָתְךָ יָנוּסוּן, מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת, אֶל־מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם:

גְּבוּל־שַׁמְתָּ בַל־יַעֲבֹרוּן, בַּל־יְשֻׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: הַמְשַׁלֵּחַ
מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים, בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן: יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי,
יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם: עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן, מִבֵּין
עֳפָאיִם יִתְּנוּ־קוֹל: מַשְׁקֶה הָרִים "מֵעֲלִיּוֹתָיו, מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ
תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ: מַצְמִיחַ "חָצִיר | לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת
הָאָדָם, לְהוֹצִיא לֶחֶם "מִן־הָאָרֶץ: וְיַיִן | יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ,
לְהַצְהִיל פָּנִים "מִשָּׁמֶן, וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד: יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי
יְהוָה, אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ, חֲסִידָה
בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ: הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים, סְלָעִים "מַחְסֶה
לַשְׁפַנִּים: עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים, שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ
וְיִהִי לָיְלָה, בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר: הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף,
וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם: תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן, וְאֶל־מְעוֹנֹתָם
יִרְבָּצוּן: יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ, וְלַעֲבֹדָתוֹ עַדֵּי־עָרֶב: מָה־רַבּוּ
מַעֲשֶׂיךָ | יְהוָה, כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ:
זֶה | הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם, שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר, חַיּוֹת קְטַנּוֹת
עִם־גְּדֹלוֹת: שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן, לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ:
כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן, לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן,
תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב: תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן, תֹּסֵף רוּחָם
יִגְוָעוּן, וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן: תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן, וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי
אֲדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו:
הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד, יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: אָשִׁירָה לַיהוָה
בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי, אָנֹכִי אֶשְׂמַח

בֵּיהוָה: יִתַּמּוּ חַטָּאִים | מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים | עוֹד אֵינָם, בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

יש הנוהגים לומר **במוצאי שבת** לפני תפלת ערבית את המזמורים והפסוקים הבאים במנגינה מיוחדת, והיא מנגינה עתיקה מימות דוד המלך ע"ה. והטעם למנהג זה מפני שאומרים "אדם להבל דמה", ומעוררים את האדם היוצא למלאכה בששה ימים הבאים, שכל עבודתו ועסקיו יהיו באמונה וביושר, כי אדם להבל דמה וימיו כצל עובר. ומה שאומרים למנצח בנגינות, הוא מפני שיש בו מ"ט תיבות, כמספר מ"ט שבתות השנה שמבקשים בזכות השבת חנינה וברכה, וזה שאומרים אלוהים יחוננו ויברכנו. ומה שאין חורשים לומר מזמורים אלה בלילה, הוא מפני שיש עדיין הארת שבת עד חצות, וכ"ש קודם תפלת ערבית ולפני סעודה רביעית שעדיין יש תוספת נשמה יתרה (שו"ת יוסף אומץ סימן נד הובא בילקו"י ס' רצג סעיף ב).

לְדָוִד | בָּרוּךְ יְהוָה | צוּרִי, הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְּרָב, אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה: חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי, מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי לִי, מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי, הָרוֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי: יְהוָה, מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ, בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ: אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה, יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר: יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ וָתֵרֵד, גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם, שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֳמֵם: שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם, פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים, מִיַּד בְּנֵי נֵכָר: אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא, וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר: אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָךְ, בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ: הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים, הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה: פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר, אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא, וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר: אֲשֶׁר בָּנֵינוּ | כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם, בְּנוֹתֵינוּ כְּזָוִיֹת, מְחֻטָּבוֹת "תַּבְנִית הֵיכָל: מְזֵוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים" מִזַּן אֶל זַן, צֹאנֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ: אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים, אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת, וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת, מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר
פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל־גּוֹיִם
יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ
וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים "מִישֹׁר, וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ
תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ
נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ
אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם, שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים: כִּי גָבַר
עָלֵינוּ | חַסְדּוֹ, וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם, הַלְלוּיָהּ: יְהוָה
צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת,
אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־
קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ, וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם
עַד־הָעוֹלָם: בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן, כִּי־אַתָּה יְהוָה
לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי:

מִכְתָּם לְדָוִד, שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ: אָמַרְתְּ לַיהוָה -
אֲדֹנָי אָתָּה, טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ: לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ
הֵמָּה, וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ,
בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם "מִדָּם, וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי:
יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי: חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי
בַּנְּעִמִים, אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי: אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר
יָעָצָנִי, אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי: שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד,

כִּי מִימִינִי, בַּל־אֶמּוֹט: לָכֵן | שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי, אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח: כִּי | לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל, לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת: תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח״ חַיִּים, שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ, נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

יש נוהגים לומר מזמור זה בכל יום לפני תפלת ערבית:

לְדָוִד |, יְהוָה | אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא, יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד: בִּקְרֹב עָלַי | מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי, צָרַי וְאֹיְבַי לִי, הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם־תַּחֲנֶה עָלַי | מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לִבִּי, אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה, בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת | שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה, אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי | בְּסֻכָּה בְּיוֹם רָעָה, יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ, בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סָבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה, אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה: שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא, וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ | אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי, אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ: אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִמֶּנִּי, אַל תַּט־בְּאַף עַבְדֶּךָ, עֶזְרָתִי הָיִיתָ, אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַיהוָה״ יַאַסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ, וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר, לְמַעַן שׁוֹרְרָי: אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי, כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר, וּיפֵחַ חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים: קַוֵּה אֶל־יְהוָה, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה

אֶל־יְהוָה׃

ויש מוסיפים לומר:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה, הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בַּלֵּילוֹת: שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ, וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: בָּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן, כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָדָד, לְבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי: תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח״ חַיִּים, שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ, נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח: מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל, בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ, יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: יוֹמָם יְצַוֶּה יְהוָה חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי, תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה, מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם, יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם, כִּי־חָסוּ בוֹ: חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם, כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

יש אומרים בבית האבל בימי השבעה מזמור זה:

לַמְנַצֵּחַ | לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים, הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד: גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ, יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן: פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת, וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת: אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי, אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי: לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע, עֲוֹן עֲקֵבַי יְסוֹבְבֵנִי: הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם, וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ: אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ, לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ: וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם, וְחָדַל לְעוֹלָם: וְיִחִי־עוֹד לָנֶצַח, לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת: כִּי יִרְאֶה | חֲכָמִים יָמוּתוּ, יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ, וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם: קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ | לְעוֹלָם, מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר, קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת: וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין, נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ: זֶה דַרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ, וְאַחֲרֵיהֶם | בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה: כַּצֹּאן | לִשְׁאוֹל שִׁתּוּ, מָוֶת יִרְעֵם, וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים | לַבֹּקֶר, וְצוּרָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל, מִזְּבֻל לוֹ: אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד־שְׁאוֹל, כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה: אַל־תִּירָא כִּי־יַעֲשַׁר אִישׁ, כִּי־יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל, לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ: כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ, יְוֹדֶךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ: תָּבוֹא עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו, עַד־נֵצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר: אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין, נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ:

תפלת ערבית

לפני התפלה יאמר:

לְשֵׁם יחוד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת עַרְבִית, שֶׁתְּתַקֵּן יַעֲקֹב אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, עִם כָּל־הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלוֹת בָּהּ, לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ, וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יְהוָה (אֲדֹנָי) צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה (אֲדֹנָי) צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה (אֲדֹנָי) הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

החזן אומר חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ "שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כ"ר]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כ"ר]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ"ר]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אב"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כ"ר]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ"ר].

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

ק"ש וּבִרְכוֹתֶיהָ

ואומר החזן: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְבֹרָךְ:
(אדנ"י, אהה"ינו)

ועונים הקהל: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
(נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה; אהה"ינו)

וחוזר החזן: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
(נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה; אהה"ינו)

לאחר שענה ברוך ה' וכו' אין להפסיק בדיבור כלל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה, פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים בִּתְבוּנָה, מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ, בּוֹרֵא יוֹמָם וָלַיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר, הַמַּעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לַיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה. יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

(אדון הכל, הוה הוה והיה, יאה"ד ונר"י; מרכבו ומנהיגו, המשוגח עליו ב'חור; אהה"ינו)

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ,
תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח
וְנַעֲלֹז בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וּמִצְוֹתֶיךָ
וְחֻקּוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ
יָמֵינוּ, וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ
לֹא תָסוּר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אדון הכל היה והיה יאה־הה־ויה־הי, אוֹהֵב אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

קריאת שמע

יְכַוֵּן לקיים מצות עשה דאורייתא של קריאת שמע של ערבית, ומצוַת יִחוּד השם. יִקְרָא ק"ש בְּכַוָּנָה בְּאֵימָה וְרֶתֶת וְזִיעַ, שֶׁיְּכַוֵּן בְּשָׁעָה שֶׁהוּא קוֹרֵא אֶת שְׁמַע [כשאומר ה' אלהינו] לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, לִהְיוֹת נֶהֱרָג עַל קִדּוּשׁ ה', שֶׁזֶּהוּ שֶׁאוֹמְרִים 'בְּכָל נַפְשְׁךָ' (מ"ב ס"א סק"ג). וּכְשֶׁאוֹמֵר "ה' אֶחָד" יְכַוֵּן לְהַאֲמִין שהשי"ת אֶחָד בְּלִי שִׁתּוּף. ◆ יַחְשֹׁב שֶׁאִם הָיָה מְצַוֶּה לִקְרֹא מִכְתָּב מִמֶּלֶךְ בָּשָׂר וָדָם שֶׁהוּא שַׁלִּיט חָזָק וְנוֹרָא, כַּמָּה הָיָה חָרֵד לְקוֹרְאוֹ, ק"ו לִקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא כְּתָב צִוּוּי שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקב"ה שֶׁחַיָּב לִקְרוֹתָהּ בְּאֵימָה (טור).

בפרשה זו מְצַוֶּה הקב"ה עליך ועל כל אחד מישראל: שְׁמַע דְּבָרַי לְקַבֵּל עֹל מַלְכוּתִי.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל קַבֵּל וְהַבֵן עַם יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אדון הכל היה והיה יאה־הה־ויה־הי

אֱלֹהֵינוּ [אני ה'] מַלְכֵּנוּ וּמַנְהִיגֵנוּ הַמְשֻׁגָּחִים עָלֵינוּ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, יְהוָה אדון הכל היה והיה יאה־הה־ויה־הי

אֶחָד [לא יהיה לך] יחיד בְּעַצְמוּתוֹ, וְאֵין מְלַבְּדוֹ, שׁוֹלֵט בשמים ובארץ, ומושל בד' רוחות העולם ◆

ברוך שם כבוד מלכותו

יפסיק מעט, ובעוד שעיניו מכוסות יאמר 'ברוך שם' וכו' בכוונה, שאם לא כיון בפשט הדברים לא יצא ידי חובה, וצריך לחזור מפסוק שמע (בא"ח וארא יא). ◆ **ויתאר** האדם לנפשו שהוא עומד בביהמ"ק, ושומע השם מפי הכה"ג ונופל על פניו בפישוט ידים ורגלים ואומר בשכמל"ו, ובאמירה זו מבטל האדם כל מהותו ומציאותו לקב"ה (עיו"ת).

בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ מְבֹרָךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ [יהוה] וּמְבֹרָכֶת מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד וְלֹא יִפְסְקוּ לְעוֹלָמִים:

הֲרֵינִי מְקַבֵּל עָלַי מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל אַהֲבַת ה'

[לא תשא]
וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל־
לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם (יפסיק מעט), עַל־לְבָבֶךָ:
וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ, וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ
וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ, וְהָיוּ
לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת
[לא תחמוד]
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

הֲרֵינִי מְקַבֵּל עָלַי עול המצוות

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי,
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
(יפסיק מעט), לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם (יבטא היטב את העין)
וּלְעָבְדוֹ, בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם:

וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ,
[לא תגנוב]
וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי אֲצִמְּיַח
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ מִתְּבוּאָתְךָ
וְשָׂבָעְתָּ: אַךְ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם,
וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים,
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: (יאמר בלחש, אך ישמיע לאזניו) וְחָרָה (יפסיק מעט)
אַף־יְהוָ֣ה אדוני בָּכֶם, וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם, וְלֹא־
יִהְיֶה מָטָר, וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ,
[לא תרצח]
וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ א״י הַטֹּבָה
אֲשֶׁר יְהוָ֣ה אדוני נֹתֵן לָכֶם: (עד כאן בלחש) וְשַׂמְתֶּם
אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־
נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם,
וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם
אֶת־בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:

וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃
[כבד את אביך]
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר (יבטא היטב את העין) נִשְׁבַּע "יְהוָה אדני יאהדונהי לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת
לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אדני יאהדונהי אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם,
וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם
לְדֹרֹתָם, וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף "פְּתִיל
תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם "אֹתוֹ,
וּזְכַרְתֶּם "אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה אדני יאהדונהי וַעֲשִׂיתֶם"
[לא תנאף]
"אֹתָם, וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי
עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים "אַחֲרֵיהֶם׃
[זכור את יום השבת]
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ, וַעֲשִׂיתֶם "אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי,
(יכון לקנים מ"ע לזכור יצי"מ)
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהוָה אדני יאהדונהי
אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם "מֵאֶרֶץ

[לא תענה ברעך עֵד שקר]

מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵיכֶם: אֱמֶת.

יזהר לסיים "אני ה' אלהיכם אמת" עם הש"ץ ביחד ומלת אמת יאמר אותה עם הקהל בקול רם (גם הש"ץ יאמר אותה בלחש), ואחר כך ישתוק וישמע מהש"ץ כשחוזר לומר "ה' אלהיכם אמת" וְיכַוֵּן לצאת ידי חובה באמירתן. ואם לא הספיק לגמור עם הש"ץ או שהוא מתפלל ביחיד, אז אחרי שגומר "אני ה' אלהיכם אמת" יחזור לומר "ה' אלהיכם אמת", כדי להשלים מנין רמ"ח תיבות של ק"ש כמנין איבריו של האָדָם:

וחוזר הש"ץ: יְהָוָה (אדני) אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

וְאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְהָוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים, הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־עָרִיצִים, הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, הַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ, הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ, וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל־שׂוֹנְאֵינוּ, הָאֵל הָעֹשֶׂה לָנוּ [נקים ו]

רָצִיר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ כְּאִילוּ הוֹצִיא אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם עֲכָשָׁו, וְיִתֵּן בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ הוֹדָאָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה מְאֹד לְהַשֵּׁ"ת עַל זֶה

נְקָמָה בְּפַרְעֹה, בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם. הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל־

בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם, וַיּוֹצִיא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם, הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין
גִּזְרֵי יַם־סוּף, וְאֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם
בִּתְהוֹמוֹת "טִבַּע. רָאוּ בָנִים" "אֶת־גְּבוּרָתוֹ,
שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ, וּמַלְכוּתוֹ - בְּרָצוֹן
קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל" "לְךָ עָנוּ
שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי־
כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה, מִי כָמֹכָה נֶאְדָּר
בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: מַלְכוּתְךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ רָאוּ בָנֶיךָ עַל־הַיָּם, יַחַד
כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יְהוָה" | "יִמְלֹךְ
לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר: כִּי פָדָה יְהוָה אֶת־
יַעֲקֹב, וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ: בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אדון הכל הוה הוה והיה יאר־הר־נבחי, גֹּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, וּפְרֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ מַלְכֵּנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְّפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ, וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ מַכַּת אוֹיֵב, דֶּבֶר, חֶרֶב, חֳלִי, צָרָה, רָעָה, רָעָב, וְיָגוֹן וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה. שְׁבֹר וְהָסֵר הַשָּׂטָן מִלְّפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ, וּשְׁמֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם "מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אַתָּה מִכָּל־דָּבָר" רָע וּמִפַּחַד לַיְלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (אדנ"י) אדון הכל הה"ה הוה"ה יאה"ה ו"ה ו"ה, שׁוֹמֵר אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל "לָעַד. אָמֵן.

החזן אומר חצי קדיש:

▽יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ "שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב

מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ ▽רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כי"ר].

תְּפִילַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה

תפלת שמונה עשרה

יְשַׁי אֶל לִבּוֹ שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבֵית קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים. ◆ יוֹדֶה לְהִתְפַּלֵּל דֶּרֶךְ תַּחֲנוּנִים, כְּרָשׁ הָעוֹמֵד בְּפֶתַח, וּבְנָחַת, שֶׁלֹּא תִּרָאֶה עָלָיו כְּמַשָּׂא וּכְמִי שֶׁמְּבַקֵּשׁ לְהִפָּטֵר מִמְּנָּה [שו"ע צח ג]. ◆ יַחְשֹׁב כְּאִלּוּ עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וּבִלְבּוֹ יְכַוֵּן לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, וְיַעֲמֹד כְּעֶבֶד לִפְנֵי רַבּוֹ בְּאֵימָה בְּיִרְאָה וּבְפַחַד [שו"ע צה, ב].

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

▽בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י הוי"ה אדון הכל הוה והיה ואה"ר ונה"י (יא), אֱלֹהֵינוּ מרכבו ומגהינו המשוגח עד"ע בי"חוד וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִשְׁגִּיחַ לַאֲבוֹתֵינוּ וּבָחַר בָּהֶם לְחֶלְקוֹ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל אאע"ה [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ הָיָה בְּמִדַּת הַחֶסֶד], אֱלֹהֵי יִצְחָק שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל יִצְחָק [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ מִדַּת גְּבוּרָה - דין] וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל יַעֲקֹב [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ מִדַּת הָאֱמֶת], הָאֵל הַגָּדוֹל בְּמִדַּת חֶסֶד, הַגִּבּוֹר בְּמַעֲשֵׂי גְבוּרוֹתָיו וְהַנּוֹרָא בְּמַעֲשֵׂי נוֹרְאוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים מְשֻׁלָּם לְבְרִיּוֹתָיו יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֵם רְאוּיִים,

קוֹנֵה הַכֹּל בּוֹרֵא הַכֹּל בְּכָל יוֹם מֻחְדָּשׁ, וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת,
וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם "וּבְזוּכוּת חַסְדֵי הָאבוֹת יִשְׁלַח הַמָּשִׁיחַ לְגָאֲלָם"
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה כשיאמר 'באהבה' יכוין למסור עצמו על קדוש ה', בסקילה שריפה הרג וחנק.

בעשרת ימי תשובה מוסיפים:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

אם לא אמר "זכרנו" ונזכר לפני שאמר "ה'" חוזר, ואם אחר "ה'" אינו חוזר.

מֶלֶךְ עוֹזֵר מַסִּיעַ לְאָדָם בְּצָרָתוֹ וּמוֹשִׁיעַ מַחֲלִיצוֹ מִצָּרָה וּמָגֵן קוֹדֵם שֶׁבָּאָה הַצָּרָה
בְּתֹבֶת מָגֵן יָבֹן שֶׁעוֹלָה בגמ' ג"פ אל. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֲדוֹן הַכֹּל הוה והיה יאר-ד-ונר-י (הד), מָגֵן
אַבְרָהָם שֶׁשָּׁמַרְתָּ וְהִצַּלְתָּ אֶת אַבְרָהָם וּבְזוּכוּתוֹ אַתָּה מָגֵן עָלֵינוּ:

יכון ר"ת שם אגל"א אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ

לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בעשי"ת אומר: מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּעֵת הַדִּין בְּרַחֲמִים לְחַיִּים.

ואם לא אמר, ולא נזכר עד שאמר שם ה' בברכה, אינו חוזר.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אדנ"י הכל הוה והיה יאר"ד נג"י), מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אדנ"י הכל הוה והיה יאר"ד נג"י) הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

בעשי"ת אומרים: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

ואם שכח ולא נזכר תוך כדי דיבור חוזר לראש. וש"צ שטעה ולא נזכר אלא לאחר כדי דיבור, חוזר לאתה קדוש.

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה.

בערבית מוצאי שבת ומוצאי יו"ט אומר אתה חוננתנו.

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ יְהוָ(אדנ"י) אֱלֹהֵינוּ מַדָּע וְהַשְׂכֵּל, אַתָּה אָמַרְתָּ לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, וּבֵין יוֹם

הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. כְּשֵׁם שֶׁהִבְדַּלְתָּנוּ יְהוָֹאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וּמִמִּשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, כָּךְ פְּדֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִשָּׁטָן רָע וּמִפֶּגַע רָע וּמִכָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וָרָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא בָּעוֹלָם.

וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה וָדָעַת. בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוָאדֹנָי אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־ונה־י, חוֹנֵן הַדָּעַת:

אמן: אמת שהשי"ת הוא חונן הדעת, וכן יהי רצון שיחננו חכמה בינה ודעת.

הָשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ, וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

יש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ וַאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּחְתֹּר חֲתִירָה מִתַּחַת כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ, וּתְקַבֵּל בִּתְשׁוּבָה אֶת (פב"פ), כִּי יְמִינְךָ (יֶהֱוֶהָ) פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוָאדֹנָי אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־ונה־י, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

אמן: אמת שהשי"ת רוצה בתשובה, וכן יהי רצון שיחזרנו בתשובה.

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל« »לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָאדֹנָי אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־ונה־י, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ:

אמן: אמת שהשי"ת חנון המרבה לסלוח, וכן יהי רצון שיסלח לנו על חטאנו ופשענו.

רְאֵה־נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה יכוין יוד הא ואו הא שעולה מספר גאולה שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה הוה ויהיה יאה"ד ונהי"ו, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

אמן: אמת שהשי"ת הוא גואל ישראל, וכן יהי רצון שיגאלנו במהרה.

בתענית צ"בור החזן מוסיף כאן בחזרת הש"ץ ברכת "עננו":

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם הַתַּעֲנִית הַזֶּה, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל־תַּפֶּן לְרִשְׁעֵנוּ וְאַל־תִּתְעַלֵּם מִלְּבֵנוּ מִבַּקְשָׁתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַּעֲנֶה, נָדַבֵּר וְאַתָּה תִּשְׁמַע, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְהוָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה הוה ויהיה, הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה:

רְפָאֵנוּ יְהוָה יאה"דנ"ו וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל־תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל־מַכְאוֹבֵינוּ וּלְכָל־מַכּוֹתֵינוּ,

יש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּרְפָּאנִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, כְּדֵי שֶׁאֶהְיֶה חָזָק בִּבְרִיאוּת גּוּף וּנְשָׁמָה, לְקַיֵּם תּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה.

כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן אָתָּה. בָּרוּךְ

אַתָּה יְהוֹוה אדנ"י אדון הכל הוה הוה והיה יאה־ד־נה־י, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל יכוין ר"ת גימ' רפ"ח:

אמן: אמת שהשי"ת הוא רופא חולים, וכן יהי רצון שירפאנו מכל מחלותינו.

אם טעה ואמר בָּרֵךְ עָלֵינוּ בקיץ, אם נזכר קודם שחתם חוזר לראש הברכה, ואם אחר שאמר ברוך אתה ה', קודם שסיים הברכה, יאמר למדני חקיך ויחזור לתחילת הברכה, ואם נזכר אחר שסיים לחתום מברך השנים וכן כשנזכר בברכות שלאחר כן, חוזר לְבָרְכֵנוּ וממשיך משם על הסדר, ואם נזכר אחר שאמר יהיו לרצון וגו' האחרון חוזר לראש, וכל זה גם כשמסופק תוך ל' יום מפסח אם אמר כהוגן או לא.

בקיץ: בָּרְכֵנוּ יְהוָה אדנ"י יאה־ד־נה־י אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ בְּטַלְלֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה, וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם, כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה, כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה הוה והיה יאה־ד־נה־י, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מברך השנים, וכן יהי רצון שיברך שנה זו וכל שנה ושנה.

אם טעה ואמר בָּרְכֵנוּ בימות הגשמים וסיים הברכה אם נזכר קודם שהתחיל תקע אומר שם ותן טל ומטר לברכה, אם נזכר אחר שהתחיל תקע יתפלל כדרכו ויאמר בשומע תפלה ותן טל ומטר לברכה. ואם נזכר אחר שאמר ברוך אתה ה' קודם שסיים שומע תפלה, יאמר למדני חקיך, ויאמר: ותן טל ומטר לברכה כי אתה שומע תפלת כל פה וכו'. ואם נזכר אחר שסיים שומע תפלה קודם שהתחיל רצה יאמר שם ותן טל ומטר לברכה. ואם נזכר אחר רצה חוזר מברך עָלֵינוּ וגומר על הסדר. ואם לא נזכר אלא עד לאחר שאמר יהיו לרצון האחרון אפילו עדיין לא עקר רגליו צריך לחזור לראש התפלה.

בחורף: בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְהוָה אדנ"י יאה־ד־נה־י אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת, וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה

עַל כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְרַוֵּה פְּנֵי תֵבֵל, וְשַׂבַּע אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מִטּוּבֶךָ, וּמַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ וּמֵעֹשֶׁר מַתְּנוֹת יָדֶיךָ. שְׁמֹרָה וְהַצִּילָה שָׁנָה זוֹ מִכָּל־דָּבָר« »רָע, וּמִכָּל־מִינֵי מַשְׁחִית, וּמִכָּל־מִינֵי פֻרְעָנוּת, וַעֲשֵׂה לָהּ תִּקְוָה טוֹבָה וְאַחֲרִית שָׁלוֹם, חוּס וְרַחֵם עָלֶיהָ וְעַל־כָּל־תְּבוּאָתָהּ וּפֵרוֹתֶיהָ, וּבָרְכָהּ בְּגִשְׁמֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה, וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם, כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה, כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאר־ה־ו־נ־ה־י, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מברך השנים, וכן יהי רצון שיברך שנה זו וכל שנה ושנה.

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל« »לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת יכוין שם קדוש חב"ו להעלות ניצוצי הקדושה הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ.

יש נוהגים להוסיף בקשה זו במיוחד בימי השובבי"ם ובימי שישי ובעשי"ת:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁכָּל־טִפָּה וָטִפָּה שֶׁיֵּצֵאָה מִמֶּנִּי לְבַטָּלָה, בֵּין בְּאֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן, בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד, בֵּין עֵר, בֵּין יָשֵׁן, בֵּין עַל יָדִי, בֵּין עַל יְדֵי אֲחֵרִים, שֶׁלֹּא בִּמְקוֹם מִצְוָה, עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא מִפָּסוּק חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ (חבו), שֶׁתַּחֲזִירָהּ לִמְקוֹמָהּ בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה הוה והוה יאהדונהי אדוני, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

אמן: אמת שהשי"ת הוא מקבץ נדחנו, וכן יהי רצון שיקבצנו במהרה לארצנו.

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן (סמאל) וַאֲנָחָה (לילית), וּמְלֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה אַתָּה יְהוָה אדוני יאהדונהי לְבַדְּךָ, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יוהוה אדוני אדון הכל הוה הוה והוה יאהדונהי, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

(בעשי"ת חותמים: הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט).

אם נזכר אחר כדי דיבור חוזר לברכת השיבה, ואם סיים העמידה, יחזור לראש בתנאי של נדבה.

אמן: אמת שהשי"ת אוהב צדקה ומשפט, וכן יהי רצון שישיב שופטנו וימלוך עלינו.

*לַמְּינִים וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה,
וְכָל־הַזֵּדִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ, וְכָל־
אוֹיְבֶיךָ (סמאל) וְכָל־שׂוֹנְאֶיךָ (לילית) מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ,
וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר,
וּתְכַלֵּם וְתַכְנִיעֵם, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה (אדנ"י אדון הכל היה הוה והיה יאה"ד־ונ"ה־י), שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ
זֵדִים (י"ג מִינִים):

אמן: אמת שהשי"ת מכניע כל סוגי הרשע בעולם, וכן יהי רצון שיכניע כל האויבים במהרה בימינו.

עַל הַצַּדִּיקִים, וְעַל־הַחֲסִידִים, וְעַל־שְׁאֵרִית
עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל, וְעַל זִקְנֵיהֶם, וְעַל־
פְּלֵיטַת בֵּית־סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל־גֵּרֵי־הַצֶּדֶק
וְעָלֵינוּ, יְהֶמּוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה (אדנ"י יאה"דונ"ה־י) אֱלֹהֵינוּ,
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ

*גרסת הראשונים לפני הצנזורה.

לַמְּשַׁמְּדִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל־הַמִּינִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ, וְכָל־אוֹיְבֵינוּ וְכָל־שׂוֹנְאֵינוּ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וּמַלְכוּת זָדוֹן מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְכַלֶּה וְתַכְנִיעַ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ, כִּי־בְךָ בָטַחְנוּ, וְעַל חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעָנּוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יוּ״ד הֵ״י וָ״ו הֵ״י אדנ״י אדון הכל הוה והיה יאה״ד ונה״י, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

אמן: אמת שהשי"ת מגן על הצדיקים, **וכן יהי רצון** שישמור עליהם תמיד.

תִּשְׁכֹּן בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְתוֹכָהּ תָּכִין יכון להתפלל על משיח בן יוסף שיחיה ולא ימות ע"י ארמילוס הרשע שיעמוד באחרית הימים, וּבְנֵה אוֹתָהּ בִּנְיַן עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. (מנהג ירושלים לומר כאן בת"ב 'נחם' לקמן עמ' 204) בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ״ו הֵ״י וָ״ו אֲדֹנָ״י אדון הכל הוה והיה יאה״ד ונה״י, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אמן: אמת שהשי"ת בונה ירושלים, **וכן יהי רצון** שיבנה במהרה וישכון בתוכה.

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, יכון לעצות לישועה כדי שיוכל ביום הדין להשיב לשואלו הֲאם עצֵיתָ לִישׁוּעָה. וגם יכון לעצות לישועת ה' בכל יום ורגע כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ [וְצִפִּינוּ] כָּל־הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ״ו הֵ״י וָ״ו אֲדֹנָ״י אדון הכל הוה והיה יאה״ד ונה״י, מַצְמִיחַ

קֶרֶן יְשׁוּעָה:

אמן: אמת שהשי"ת מצמיח קרן ישועה, וכן יה"ר שיצמיח גאולתנו ומשיחנו במהרה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אדנ"י יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ, אָב הָרַחֲמָן [חוּס וְ]רַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה.

החיד"א בספרו מורה באצבע (ג' אות קכו) כתב: בשמע קולנו בכל תפלות חול יתוודה, וכה יאמר:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבֹשֶׁת פָּנִים בְּחֶרְפָּה וּכְלִמָּה, שֶׁחָטָאנוּ עָוִינוּ וּפָשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ, וְעָבַרְנוּ עַל מִצְוֹת דְּאוֹרַיְתָא וּדְרַבָּנָן, וְהָרָע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂינוּ, וַהֲרֵי אֲנַחְנוּ מִתְחָרְטִים חֲרָטָה גְּמוּרָה וַאֲנַחְנוּ שָׁבִים בִּתְשׁוּבָה. וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּזַכֵּנוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְתִמְחֹל וְתִסְלַח וּתְכַפֵּר לָנוּ חַטֹּאתֵינוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וּתְמַלֵּא כָּל־הַשְּׁמוֹת שֶׁפָּגַמְנוּ בָהֶם, וְתוֹצִיא לָאוֹר כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה אֲשֶׁר נִתְפַּזְּרוּ עַל יָדֵינוּ, וְיָשׁוּב הַכֹּל לְאֵיתָנוֹ הָרִאשׁוֹן. וּתְזַכֵּנוּ לְקַיֵּם כָּל־מִצְוֹתֶיךָ, וְלַעֲסוֹק בְּתוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ. וְתַצִּילֵנוּ מִיֵּצֶר הָרָע, וּתְפַרְנְסֵנוּ פַּרְנָסָה טוֹבָה, בְּהֶתֵּר וְנַחַת וָרֶוַח לַעֲבוֹדָתֶךָ.

וביום שאין בו תחנה יאמר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּזַכֵּנוּ לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ וּבְמִצְוֹת וּבִגְמִילוּת חֲסָדִים. וְיִהְיוּ כָּל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם. וּתְזַכֵּנוּ לְהַשְׁלִים תִּקּוּן נַפְשֵׁנוּ רוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ בְּגִלְּגוּל זֶה. וּתְפַרְנְסֵנוּ פַּרְנָסָה טוֹבָה, בְּהֶתֵּר בְּנַחַת וּבְרֶוַח.

וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ - רֵיקָם אַל־תְּשִׁיבֵנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ.

בתענית יחיד וכן בתענית צבור אומר כאן היחיד עננו, וכן ש"צ ששכח לומר עננו בין גואל לרופא, יאמר כאן בלי חתימה. ואם שכחו אינם חוזרים.

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם הַתַּעֲנִית הַזֶּה, כִּי בְצָרָה גְּדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל־תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ וְאַל־תִּתְעַלָּם מִלְּבֵנוּ מִבַּקְּשָׁתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַּעֲנֶה, נָדִבֵר וְאַתָּה תִּשְׁמַע, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְהוָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־הה־ונה־הי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

אמן: אמת שהשי"ת שומע תפילה, וכן יהי רצון שישמע כל תפילותינו.

רְצֵה יְהוָה יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם "מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

בראש־חודש ובחול־המועד אומרים: יעלה ויבוא, ואם שכח ונזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" של המחזיר שכינתו לציון, יאמר "למדני חקיך", ויחזור לרצה ויאמר יעלה ויבא. ואם נזכר קודם שאמר מודים, יאמר יעלה ויבוא שם. ואם התחיל מודים, ועוד לא הגיע לפסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לרצה. ואם סיים פסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לראש, חוץ מערבית של ליל ראש־חודש שאינו חוזר כלל (וגם לא יאמר אז למדני חקיך כדי לחזור).

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם

עִירֶךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל - לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בראש־חודש: **רֹאשׁ** [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד פסח: **חַג** הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם "מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד סוכות: **חַג** הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם "מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וְאַתָּה - בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדנ"י אדון הכל יה"ו הוה"ו יה"ה) הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יה"ר שיחזיר העבודה לביהמ"ק וישרה שכינתו בתוכו.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה (אדנ"י יאהדו"נהי) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ,

עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב - כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְרַחֵם - כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בחנוכה ובפורים אומרים כאן: "על הנסים". ואם לא אמרו ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" – חוזר. ואם אמר "ה'" – אינו חוזר:

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתְךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

לפורים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד, שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה.

בעש"ת: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" של ברכת "הטוב שמך" – חוזר. ואם לא נזכר עד לאחר שאמר שם ה' אינו חוזר.

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לְעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אדנ"י אדון הכל הוה הוה והוה יאר־הר־ונר־י

(הי), הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת ׃ ימין ס"ת שם כה"ת

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

בתענית ציבור (כשמתפללים מנחה קטנה תוך חצי שעה סמוך לשקיעה) אומרים כאן בחזרה ברכת כהנים (לעיל בשחרית עמ' 125).

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהֹוָה אדנ"י אלהינו: אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה

וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב״ בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם.

בעשרת ימי־תשובה מוסיפים:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

ואם לא אמר, ונזכר לאחר שהזכיר שם ה' בחתימת הברכה – אינו חוזר.

בָּרוּךְ אַתָּה יוד־הֵא־וָו־הֵא אדנ״י אדו״ן הוי״ה אל״ף־דל״ת־יו״ד־נו״ן הוי״ה הוה״ה יה״ה, הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

אמן: אמת שהשי"ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָ־אדנ״י צוּרִי וְגֹאֲלִי:

טוב לאמר כאן שיר למעלות אשא עיני בכוונה (החיד"א צפורן שמיר סימן ב')

אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. (יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ, וּמַלְאַךְ יְהוָ־אדנ״י דּוֹחֶה. כִּקְבֹל רִנַּת, עַמֶּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא (קר"ע שט"ן).

הֵרְגִיל לוֹמַר "עֲשֵׂה לְמַעַן וכו'" בְּכַוָּנָה זוֹכֶה וּמְקַבֵּל פְּנֵי שְׁכִינָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ,

עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קָדְשָׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ שם, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אדני צוּרִי וְגֹאֲלִי:

יש אומרים תפילה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אדני אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּתֵּן לָנוּ חַיִּים אֲרֻכִּים, חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה, חַיִּים שֶׁל פַּרְנָסָה טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל חִלּוּץ עֲצָמוֹת, חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאַת חֵטְא, חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה, חַיִּים שֶׁל עֹשֶׁר וְכָבוֹד, חַיִּים שֶׁתְּהֵא בָּנוּ אַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, חַיִּים שֶׁתְּמַלֵּא כָּל־מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה לַעֲבוֹדָתֶךָ. אָמֵן. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אדני צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אִם יֵשׁ אַחֲרָיו מִי שֶׁלֹּא גָּמַר תְּפִלָּתוֹ יַמְתִּין עַד שֶׁיְּסַיֵּם, וְאָז וִיפַסֵּעַ לַאֲחוֹרָיו כְּעֶבֶד הַנִּפְטָר מֵרַבּוֹ, בְּבוּשָׁה וְהַכְנָעָה גְּדוֹלָה.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי"ת אומר: הַשָּׁלוֹם גימ' ספריא"ל) בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אדני אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם.

אחרי התפלה אומרים:

יְהִי שֵׁם יְהוָה אדני מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה אדני: רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָה אדני,

עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָֹה אֲדֹנֵינוּ, מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

ואומר החזן קדיש תתקבל לקמן בעמ' 259

לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת

מתפללים ערבית כמו בחול ומוסיפים אתה חוננתנו בברכת חונן הדעת ואחרי שמו"ע אומר חצי קדיש ואח"כ ממשיכים "שובה" וכו', ועל פי הסוד צריך לומר "ויהי נועם" בכל מוצאי שבת ואפילו אם חל יום־טוב באותו שבוע.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

לפני "שובה" יש נוהגים לומר בקשה זו:

הֲרֵינִי מֵכִין עַצְמִי לְקַבֵּל אוֹר תּוֹסֶפֶת קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִימֵי הַחֹל, וְאֶתְקַדֵּשׁ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּימֵי הַחֹל מִקְּדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת, כְּמוֹ שֶׁצִּוָּנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה: וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים, וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁיַּעֲלֶה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ כִּוַּנְתִּי בְּכָל־הַכַּוָּנוֹת הָרְאוּיוֹת לְכַוֵּן בָּזֶה:

שׁוּבָה יְהוָֹה עַד־מָתָי, וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ, שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ, וַהֲדָרְךָ

עַל־בְּנֵיהֶם׃

עַל פִּי הַסּוֹד עִנְיָן וַיְהִי נוֹעַם שֶׁאוֹמְרִים בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבָּת הוּא עִנְיָן נִפְלָא וְגָדוֹל מְאֹד, כִּי הוּא כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ תּוֹסֶפֶת קְדוּשַׁת שַׁבָּת לְכָל יְמֵי הַשָּׁבוּעַ הַבָּא עַד שַׁבָּת הָאַחֲרֶת, וְעַל כֵּן פָּסוּק זֶה וּמִזְמוֹר יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר יֵשׁ לְאוֹמְרָם בַּעֲמִידָה (בא"ח ויצא ו).

וִיהִי | נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

יֹשֵׁב "בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ | יָסֶךְ לָךְ, וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ | אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב" בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי | וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: **וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר:**

קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ **כְּבוֹדוֹ:** (בלחש:) וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן־דֵּין וְאָמְרִין: קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ, קַדִּישׁ עַל־אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ

לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְהוָה צְבָאוֹת, מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: (בקול:) וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ, וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל: בָּרוּךְ״ ״כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: (בלחש:) וּנְטָלַתְנִי רוּחָא, וּשְׁמָעִית בַּתְרַי קַל זִיעַ שַׁגִּיא דְּמִשַּׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַיהוָה מֵאַתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: (בקול:) יְהוָה״ ״יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: (בלחש:) יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: (בקול:) יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ, וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב״ ״וְסַלָּח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי״ ״יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי

הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ "כָּבוֹד וְלֹא יִדֹּם (יפסיק מעט), יְהֹוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: יְהֹוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיַּאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְהֹוָה: יְהֹוָה אֲדֹנֵינוּ, מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: חִזְקוּ וַיַּאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהֹוָה:

ואומר הש"ץ "קדיש תתקבל":

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ "שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶךָ, יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע, יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

ואומרים קדיש יהא שלמא:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה
וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה,
לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

נכון שיפסע ג' פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל
כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

ואומר החזן: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אדני הַמְבֹרָךְ:

נפש רוח נשמה חיה יחידה
ועונים הקהל: בָּרוּךְ יְהוָה אדני יאהדונהי הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

נפש רוח נשמה חיה יחידה
וחוזר החזן: בָּרוּךְ יְהוָה אדני יאהדונהי הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת,
וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ
כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם, שֶׁהֵם "מִשְׁתַּחֲוִים
לַהֶבֶל וָרִיק, וּמִתְפַּלְּלִים אֶל אֵל "לֹא יוֹשִׁיעַ (יפסיק מעט),
וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים (יכרע כל גופו) לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ,
וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי
מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר, אֱמֶת

מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב "בַּתּוֹרָה: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ, כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם" מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל כֵּן "נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ (יסוד ס"ת שם כה"ת) לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים" מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ "כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם" מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הַמַّלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב "בְּתוֹרָתֶךָ: יְהוָה" יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וּבְתוֹרָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

סְפִירַת הָעֹמֶר

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י׳ וְה׳ בְּאוֹתִיּוֹת ו׳ וְה׳ בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְקַיֵּם "מִצְוַת סְפִירַת הָעֹמֶר, לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ: יְהוָ֣ה אֲדֹנָ֗י יִגְמֹר בַּעֲדִי, יְהוָ֣ה אֲדֹנָ֗י חַסְדְּךָ לְעוֹלָם, מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אַל־תֶּרֶף: אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן, לָאֵל גֹּמֵר עָלָי: וְנֶאֱמַר: וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ. וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי, וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי: בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָ֣ה אֲדֹנָ֗י אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד, הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה־אוֹר כַּשַׂّלְמָה, נֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה:

הש"ץ אומר: בִּרְשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי. והקהל עונים: שָׁמַיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֣ה אֲדֹנָ֗י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעֹמֶר:

אדון הכבר הה הוה יהוה אל־הר־ונר־אי מרכבו ומנהיגנו המשנה עדינו ביחוד

ט"ז ניסן הַיּוֹם יוֹם אֶחָד לָעֹמֶר:
אנא חסד שבחסד **אלהים** י

י"ז הַיּוֹם שְׁנֵי יָמִים לָעֹמֶר:
בכח גבורה שבחסד **יחננו** ש

י"ח הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה יָמִים לָעֹמֶר:
גדולת תפארת שבחסד **ויברכנו** מ

י"ט הַיּוֹם אַרְבָּעָה יָמִים לָעֹמֶר:
ימינך נצח שבחסד **יאר** ח

כ הַיּוֹם חֲמִשָּׁה יָמִים לָעֹמֶר:
תתיר הוד שבחסד **פניו** ו

כ"א הַיּוֹם שִׁשָּׁה יָמִים לָעֹמֶר:
צרורה יסוד שבחסד **אתנו** ו

כ״ב הַיּוֹם שִׁבְעָה יָמִים לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד:
אב״ג ית״ץ מַלְכוּת שבחסד **סלה** י

כ״ג הַיּוֹם שְׁמוֹנָה יָמִים לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְיוֹם אֶחָד:
קבל חסד שבגבורה **לדעת** ר

כ״ד הַיּוֹם תִּשְׁעָה יָמִים לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וּשְׁנֵי יָמִים:
רנת גבורה שבגבורה **בארץ** נ

כ״ה הַיּוֹם עֲשָׂרָה יָמִים לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וּשְׁלֹשָׁה יָמִים:
עמך תפארת שבגבורה **דרכך** נ

כ״ו הַיּוֹם אַחַד עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְאַרְבָּעָה יָמִים:
שגבנו נצח שבגבורה **בכל** ו

כ״ז הַיּוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲמִשָּׁה יָמִים:
טהרנו הוד שבגבורה **גוים** ל

כ״ח הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְשִׁשָּׁה יָמִים:
נורא יסוד שבגבורה **ישועתך** א

כ״ט הַיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת:
קר״ע שט״ן מַלְכוּת שבגבורה **יודוך** מ

ל הַיּוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:
נא חסד שבתפארת **עמים** י

א אייר הַיּוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים:
גבור גבורה שבתפארת **אלהים** ם

ב הַיּוֹם שִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים:
דורשי תפארת שבתפארת **יודוך** כ

ג הַיּוֹם שְׁמוֹנָה עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים:
יחודך נצח שבתפארת **עמים** י

ד הַיּוֹם תִּשְׁעָה עָשָׂר יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים:
כבבת הוד שבתפארת **כלם** ת

ה הַיּוֹם עֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים:
שמרם יסוד שבתפארת **ישמחו** ש

ו הַיּוֹם אֶחָד וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת:
נג״ד יכ״ש מַלְכוּת שבתפארת **וירננו** פ

ז הַיּוֹם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:
ברכם חסד שבנצח **לאמים** ו

ח הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים:
טהרם גבורה שבנצח **כי** ט

ט הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה

יָמִים:
רחמי תפארת שבנצח **תשפוט** ע

י הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים:
צדקתך נצח שבנצח **עמים** מ

י״א הַיּוֹם שִׁשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים:
תמיד הוד שבנצח **מישור** י

י״ב הַיּוֹם שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים:
גמלם יסוד שבנצח **ולאמים** ם

י״ג הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת:
בט״ר צת״ג מַלְכוּת שבנצח **בארץ** מ

י״ד הַיּוֹם תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:
חסין חסד שבהוד **תנחם** י

ט״ו הַיּוֹם שְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים:
קדוש גבורה שבהוד **סלה** ש

ט״ז הַיּוֹם אֶחָד וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים:
ברב תפארת שבהוד **יודוך** ו

י״ז הַיּוֹם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים:
טובך נצח שבהוד **עמים** ר

י״ח הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים:
נהל הוד שבהוד **אלהים** ו

י״ט הַיּוֹם אַרְבָּעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים:
עדתך יסוד שבהוד **יודוך** ל

כ הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת:
חק״ב טנ״ע מַלְכוּת שבהוד **עמים** א

כ״א הַיּוֹם שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:
יחיד חסד שביסוד **כלם** מ

כ״ב הַיּוֹם שִׁבְעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים:
גאה גבורה שביסוד **ארץ** י

כ״ג הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת

וּשְׁלֹשָׁה יָמִים:

לעמך תפארת שביסוד **נתנה** ם

כ״ד הַיּוֹם תִּשְׁעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים:

פנה נצח שביסוד **יבולה** ב

כ״ה הַיּוֹם אַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים:

זוכרי הוד שביסוד **יברכנו** א

כ״ו הַיּוֹם אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים:

קדושתך יסוד שביסוד **אלהים** ר

כ״ז הַיּוֹם שְׁנַיִם וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת:

יג״ל פז״ק מלכות שביסוד **אלהינו** ץ

כ״ח הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:

שועתנו חסד שבמלכות **יברכנו** ת

כ״ט הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים:

קבל גבורה שבמלכות **אלהים** נ

א סיון הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים:

ושמע תפארת שבמלכות **ויראו** ח

ב הַיּוֹם שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים:

צעקתנו נצח שבמלכות **אותו** ם

ג הַיּוֹם שִׁבְעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים:

יודע הוד שבמלכות **כָּל** ס

ד הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים:

תעלומות יסוד שבמלכות **אפסי** ל

ה הַיּוֹם תִּשְׁעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעֹמֶר, שֶׁהֵם שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת:

שק״ו צי״ת מַלְכוּת שבמלכות **ארץ** ה

הָרַחֲמָן הוּא יַחֲזִיר עֲבוֹדַת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. אָמֵן:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת, מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה, לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל־גּוֹיִם

יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים "מִישֹׁר, וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

אֲנָא בְּכֹחַ, גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: (אב"ג ית"ץ)
קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: (קר"ע שט"ן)
נָא גִבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם: (נג"ד יכ"ש)
בָּרְכֵם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גָּמְלֵם: (בט"ר צת"ג)
חָסִין קָדוֹשׁ, בְּרֹב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ: (חק"ב טנ"ע)
יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: (יג"ל פז"ק)
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת: (שק"ו צי"ת)
בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

בִּרְכַּת הַלְּבָנָה

לַמְנַצֵּחַ, מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם "מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל, וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר, וָלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת: אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ | יָצָא קַוָּם, וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם, לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל

בָּהֶם: וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ, יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם | מוֹצָאוֹ, וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם, וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה, מְשִׁיבַת נָפֶשׁ, עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה, מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים, מְשַׂמְּחֵי־לֵב, מִצְוַת יְהוָה בָּרָה, מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאַת יְהוָה | טְהוֹרָה, עוֹמֶדֶת לָעַד, מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת, צָדְקוּ יַחְדָּו: הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב, וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים: גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם, בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב: שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין, מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם מִזֵּדִים | חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ, אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם, וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

צוּרִי בָּעוֹלָם הַזֶּה וְגוֹאֲלִי לָעוֹלָם הַבָּא. וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ, תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק:

הַלְלוּיָהּ |, הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָל־צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ

כָּל־כּוֹכְבֵי [מלעיל] אוֹר׃ הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר | מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה, כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃

כשאומר 'כי אראה שמיך' יסתכל בשמים ובלבנה, אבל לכשיתחיל בברכה לא יסתכל בה עוד (בא"ח ויקרא כג).

כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ, יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ! מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַלְּבָנָה כְּמוֹ שֶׁתִּקְּנוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, עִם כָּל־הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלוֹת בָּהּ, לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ, לַאֲקָמָא שְׁכִינְתָּא מֵעַפְרָא, וְיַעֲלֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּאִלּוּ כִּוַּנּוּ בְּכָל־הַכַּוָּנוֹת הָרָאוּיוֹת לְכַוֵּן בָּזֶה. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֲדֹנֵינוּ [אדון הכבוד הה' הוה' והיה' יא"ד-וי"ד] אֱלֹהֵינוּ [מרכבו וכנה"ו הטושבת עדינו ברהוד] מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם, חֹק וּזְמַן "נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת" "תַּפְקִידָם, שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנֵיהֶם - פּוֹעֵל אֱמֶת שֶׁפְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת, וְלַלְּבָנָה

אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ, עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בָטֶן, שֶׁגַּם הֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אדרון הכל הוה והיה ואתה הוא ונצחי, מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים:

סִימָן (י"א: בְּסִימָן) טוֹב תְּהִי לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל: שלש פעמים בָּרוּךְ יוֹצְרִיךְ (י"א: יוֹצְרֵךְ), בָּרוּךְ עוֹשִׂיךְ (י"א: עוֹשֵׂךְ), בָּרוּךְ קוֹנִיךְ (י"א: קוֹנֵךְ), בָּרוּךְ בּוֹרְאִיךְ (י"א: בּוֹרְאֵךְ). כְּשֵׁם שֶׁאֲנַחְנוּ מְרַקְּדִים [ידלג ג"פ] כְּנֶגְדֵּיךְ (י"א: כְּנֶגְדֵּךְ), וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לִגַּע בָּךְ (י"א: בָּךְ), כָּךְ אִם יְרַקְּדוּ אֲחֵרִים כְּנֶגְדֵּנוּ לְהַזִּיקֵנוּ, לֹא יוּכְלוּ לִגַּע בָּנוּ, וְלֹא יִשְׁלְטוּ בָּנוּ, וְלֹא יַעֲשׂוּ בָּנוּ שׁוּם רֹשֶׁם [כְּלָל וְעִקָּר]. (יש המוסיפים לסגולה: לֹא בְגוּפֵנוּ, וְלֹא בְמָמוֹנֵנוּ, וְלֹא בְּכָל־אֲשֶׁר לָנוּ, וְלֹא יִהְיוּ לָנוּ כְּאֵבֵי שִׁנַּיִם.) תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד, בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן: כָּאָבֶן יִדְּמוּ, זְרוֹעֲךָ בִּגְדֹל, וָפַחַד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפֹּל:

חוזרים מ"סימן טוב" שלוש פעמים.

דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם שלוש פעמים.

אָמֵן, אָמֵן, אָמֵן: נֶצַח, נֶצַח, נֶצַח:

סֶלָה, סֶלָה, סֶלָה: וָעֶד, וָעֶד, וָעֶד:

לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי: שבע פעמים.

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי, עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶךָ, יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ, יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְהוָה «יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע, יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:»

הַלְלוּיָהּ |, הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

תָּנָא דְּבֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל: אִלְמָלֵי לֹא זָכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶלָּא לְהַקְבִּיל פְּנֵי אֲבִיהֶם

שֶׁבַּשָּׁמַיִם פַּעַם אַחַת בַּחֹדֶשׁ – דַּיָּם. אָמַר אַבַּיֵי: הִלְכָּךְ נִימְרִינְהוּ מֵעֵמָּד:

ואומרים קדיש על ישראל ואח"כ אומרים:

וְהָיָה אוֹר־הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה, וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם, כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים, בְּיוֹם חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ, וּמַחַץ מַכָּתוֹ יִרְפָּא:

וַתַּעְדִּי זָהָב וָכֶסֶף, וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשׁ וָמֶשִׁי וָרִקְמָה, סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אָכָלְתִּ, וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד, וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה:

ואומרים: שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם ג' פעמים.

ק"ש שֶׁעַל הַמִּטָּה

אם ישן אחר חצות לילה, י"א על פי המקובלים כי יאמר ברכת "המפיל" ללא שם ומלכות, ויהרהר שם ומלכות בלבו (רב פעלים ח"א סוד ישרים יד). אך י"א כי יכול לברך בשם ומלכות, כי להלכה נוקטים כפשט דברי התלמוד (הגרע"י ויען שמואל כרך ט"ו ס' י"ח). ◆ אם אם נשאר ער עד אחר חצות יקרא הק"ש שעל המטה קודם חצי השעה שלפני חצות, ואם שכח יזדרז לקרוא קודם חצות, ואם שכח אף לקרוא קודם חצות יכול לקרוא כל סדר ק"ש אחר חצות (רב פעלים ח"ב ס' ב). ◆ יש להשתדל בכל עוז שלא להפסיק בדיבור בין ברכת "המפיל" לשינה, זולת בפסוקי "קריאת שמע" ושאר פסוקים שנוהגים לומר. ואם עבר ודיבר, אין ברכתו לבטלה, ואינו חוזר ומברך. ואם צמא למים רשאי לברך "ברכת הנהנין" ולשתות אחר ברכת "המפיל". וכן רשאי לברך ברכת "אשר יצר" אחר ברכת "המפיל". וכן מותר לדבר לצורך גדול, כגון להשתיק תינוק המפריעו לישון (יחו"ד ח"ג). ◆ נוהגים לברך ברכת "המפיל" קודם ק"ש. ונוהגים לקרוא כל שלשת הפרשיות של "קריאת שמע". וכשמסיים "קריאת שמע", יחזור על תיבות "ה' אלהיכם אמת", כדי להשלים לרמ"ח תיבות (יחו"ד ח"ג).

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, לַאֲקָמָא שְׁכִינְתָּא מֵעַפְרָא וּלְעִלּוּי שְׁכִינַת עֻזְּנוּ, הֲרֵינִי מְקַבֵּל עָלַי אֱלָהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, וַהֲרֵינִי יָרֵא מִמֶּנּוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשַׁלִּיט עַל כֹּלָּא, וְכֹלָּא קַמֵּהּ כְּלָא. וַהֲרֵינִי מַמְלִיכוֹ עַל כָּל־אֵבֶר וְאֵבֶר וְגִיד וְגִיד מֵרַמַ"ח אֵבָרִים וּשְׂסָ"ה גִּידִים שֶׁל

גּוּפִי וְנַפְשִׁי רוּחִי וְנִשְׁמָתִי, מַלְכוּת גְּמוּרָה וּשְׁלֵמָה. וַהֲרֵינִי עֶבֶד לַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא בְּרַחֲמָיו יְזַכֵּנִי לְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם וָנֶפֶשׁ חֲפֵצָה. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

קודם ברכת הַמַּפִּיל נוהגים לומר "רבונו של עולם הריני מוחל וסולח", ונוהגים לאומרו אף בשבת.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֲרֵינִי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְכָל־מִי שֶׁהִכְעִיס וְהִקְנִיט אוֹתִי, אוֹ שֶׁחָטָא כְּנֶגְדִּי - בֵּין בְּגוּפִי, בֵּין בְּמָמוֹנִי, בֵּין בִּכְבוֹדִי, בֵּין בְּכָל־אֲשֶׁר לִי, בֵּין בְּאֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן, בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד, בֵּין בְּדִבּוּר בֵּין בְּמַעֲשֶׂה, בֵּין בְּגִלְגּוּל זֶה בֵּין בְּגִלְגּוּל אַחֵר, לְכָל־בַּר יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יֵעָנֵשׁ "שׁוּם אָדָם בְּסִבָּתִי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָ(אדנ"י) אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה־שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל "לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִין וָחֳלָאִים רָעִים. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָ(אדנ"י) צוּרִי וְגֹאֲלִי:

בָּרוּךְ [אַתָּה יְהוָ(אדנ"י) אֱלֹהֵינוּ אדון הכל יהוה והיה יאה־הוי־ונ־ריו מוֹרִיכֵנוּ וסוגיגנו המשנחה עדינו ביחוד מֶלֶךְ הָעוֹלָם,] הַמַּפִּיל חֲבָלֵי שֵׁנָה עַל עֵינַי, וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפַּי, וּמֵאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָ(אדנ"י) אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם, וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, וְתֵן חֶלְקִי בְּתוֹרָתֶךָ, וְתַרְגִּילֵנִי לִדְבַר מִצְוָה, וְאַל תַּרְגִּילֵנִי לִדְבַר עֲבֵרָה, וְאַל תְּבִיאֵנִי לִידֵי חֵטְא, וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן, וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן,

וְיִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר הַטּוֹב, וְאַל יִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר הָרָע,
וְתַצִּילֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע וּמֵחֲלָאִים רָעִים, וְאַל
יַבְהִילוּנִי חֲלוֹמוֹת רָעִים וְהִרְהוּרִים רָעִים, וּתְהֵא
מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת.
בָּרוּךְ [אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה והיה יאה"ד-וגה"י,] הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ
בִּכְבוֹדוֹ:

יְכַוֵּן בְּק"ש זוֹ לְתַקֵּן אֶת עָוֹן פְּגַם הַבְּרִית (בא"ח פקודי).

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל קַבֵּל וְהַבֵּן, עַם יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה והיה יאה"ד-וגה"י הוּא אֱלֹהֵינוּ
מֻרְכָּנוּ וּמְנֻהֵיגָנוּ הַמְשֻׁגָּח עֲדֵינוּ בִּיחוּד, יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה והיה יאה"ד-וגה"י הוּא אֶחָד יחיד בְּעַצְמוּתוֹ וְאֵין מְלֻבָּדוֹ
בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ מְבֹרָךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ [יהוה] וּמְבֹרָכֶת מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד וְלֹא יִפָּסְקוּ לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים:

וְאָהַבְתָּ יְכַוֵּן לְקַיֵּם מ"ע שֶׁל אַהֲבַת ה' אֵת יְהוָה אדנ"י אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ,
וּבְכָל־נַפְשְׁךָ, וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם, עַל־
לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ, וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ, וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ, וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם (יפסיק מעט), לְאַהֲבָה אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ, בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־
נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה
וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ
לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים
אֲחֵרִים, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה (יפסיק מעט) אַף־יְהוָה
בָּכֶם, וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם, וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר,
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה
מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם:
וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־
נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם, וְהָיוּ
לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ
בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם,

עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת
לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת
עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם, וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת
הַכָּנָף "פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם
אֹתוֹ, וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם
אֹתָם, וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם,
אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ,
וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים
לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וחזר ואומר: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

יַעְלֻזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל
בִּגְרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:

הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה, שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ, מִגִּבֹּרֵי
יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה, אִישׁ חַרְבּוֹ
עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: (ג' פעמים)

יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ | יָסֶךְ לָךְ, וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ | אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי:

יעמוד ויאמר וידוי, וישחה ראשו, ויכה באגרופו על לבו בכל תיבה של הודוי, כאומר אתה גרמת לי (החיד"א). ואין לאומרו בליל שבת ובשאר ימים שאין אומרים בהם תחנון. וכן אין לאומרו במוצ"ש עד חצות, וכן במוצאי ר"ח וכד'.

אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם« »מִלְּבֵנוּ מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא־חָטָאנוּ. אֲבָל חָטָאנוּ [עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ,] אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ וְאַנְשֵׁי בֵיתֵנוּ: אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹפִי וְלָשׁוֹן הָרָע, הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר וּמִרְמָה, יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת, כִּזַּבְנוּ, כָּעַסְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, מָרִינוּ דָּבָרֶיךָ, נִאַצְנוּ, נִאַפְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, פָּנַמְנוּ, צָרַרְנוּ, צִעַרְנוּ אָב וָאֵם, קִשִּׁינוּ עֹרֶף, רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ וְתִעְתַּעְנוּ, וָסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

אחר־כך יאמר: "אנא בכח" כולו בכל לילה, ואחר שגמר אותו יחזור לומר הפסוק שכנגד אותו הלילה ג"פ:

ליל א: אָנָּא בְּכֹחַ, גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: (אב"ג ית"ץ)

ליל ב: קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: (קר"ע שט"ן)

ליל ג: נָא גִבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם: (נג"ד יכ"ש)

ליל ד: בָּרְכֵם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גָּמְלֵם: (בט"ר צת"ג)

ליל ה: חָסִין קָדוֹשׁ, בְּרֹב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ: (חק"ב טנ"ע)

ליל ו: יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: (יג"ל פז"ק)

ליל ז: שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת: (שק"ו צי"ת)

בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:
אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, כִּי־עֵת לְחָנְנָהּ, כִּי־בָא מוֹעֵד:
בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֱמֶת:

סֵדֶר הַדְלָקַת נֵרוֹת לְשַׁבָּת וּלְיו"ט

לפני הדלקת נרות שבת יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה והיה יאר־הר־ינר־י מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת: מרכבו ומנהגנו המשגח עליו בדוד

לפני הדלקת נר של יום טוב יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה והיה יאר־הר־ינר־י מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל (אם חל בשבת יוסיף: שַׁבָּת וְ) יוֹם־טוֹב: מרכבו ומנהגנו המשגח עליו בדוד

שִׁיר הַשִּׁירִים

לְשֵׁם יחוד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְשׁוֹרֵר בְּקוֹל נָעִים שִׁיר הַשִּׁירִים. לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ, וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

א. שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה: יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת
פִּיהוּ, כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן: לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ
טוֹבִים, שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ:
מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָרוּצָה, הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ" חֲדָרָיו,
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ, נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ מִיָּיִן, מֵישָׁרִים
אֲהֵבוּךָ: שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה, בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם,
כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה: אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי
שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשָּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ, בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי,
שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים, כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא
נָטָרְתִּי: הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי, אֵיכָה תִרְעֶה,
אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם, שַׁלָּמָה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה
עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ: אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה

בַּנָּשִׁים, צְאִי־לָךְ בְּעִקְּבֵי הַצֹּאן, וּרְעִי אֶת־גְּדִיֹּתַיִךְ
עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים: לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה
דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי: נָאוּ לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים, צַוָּארֵךְ
בַּחֲרוּזִים: תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ, עִם נְקֻדּוֹת
הַכָּסֶף: עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ, נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ:
צְרוֹר הַמֹּר | דּוֹדִי לִי, בֵּין שָׁדַי יָלִין: אֶשְׁכֹּל
הַכֹּפֶר | דּוֹדִי לִי, בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי: הִנֵּךְ יָפָה
רַעְיָתִי, הִנֵּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים: הִנְּךָ יָפֶה דּוֹדִי אַף
נָעִים, אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה: קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים,
רַהִיטֵנוּ בְּרוֹתִים:

ב. אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים: כְּשוֹשַׁנָּה
בֵּין הַחוֹחִים, כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת: כְּתַפּוּחַ
בַּעֲצֵי הַיַּעַר, כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים, בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי
וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי: הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית
הַיָּיִן, וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה: סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת
רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים, כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי: שְׂמֹאלוֹ
תַּחַת לְרֹאשִׁי, וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם

בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם, בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה,
אִם־תָּעִירוּ | וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד
שֶׁתֶּחְפָּץ: קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא, מְדַלֵּג עַל־
הֶהָרִים" "מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת: דּוֹמֶה דּוֹדִי לִצְבִי
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים, הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ,
מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת, מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים: עָנָה
דּוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ:
כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר, הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ: הַנִּצָּנִים
נִרְאוּ בָאָרֶץ, עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ, וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
בְּאַרְצֵנוּ: הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַּגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים | סְמָדַר
נָתְנוּ רֵיחַ, קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ: יוֹנָתִי
בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה, הַרְאִינִי אֶת־
מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלֵךְ, כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב
וּמַרְאֵיךְ נָאוָה: אֶחֱזוּ־לָנוּ שֻׁעָלִים, שֻׁעָלִים קְטַנִּים"
"מְחַבְּלִים כְּרָמִים, וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר: דּוֹדִי לִי וַאֲנִי
לוֹ, הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים: עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם, וְנָסוּ
הַצְּלָלִים, סֹב דְּמֵה־לְךָ דּוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר

הָאֲיָלִים עַל־הָרֵי בָתֶר׃

ג. עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה
נַפְשִׁי, בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃ אָקוּמָה נָּא
וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת, אֲבַקְּשָׁה אֵת
שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי, בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃ מְצָאוּנִי
הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר, אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
רְאִיתֶם׃ כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם, עַד שֶׁמָּצָאתִי
אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי, אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ, עַד־
שֶׁהֱבִיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי׃
הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם, בִּצְבָאוֹת אוֹ
בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה, אִם־תָּעִירוּ | וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־
הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר
כְּתִימָרוֹת עָשָׁן, מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת
רוֹכֵל׃ הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה, שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים
סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃ כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב
מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה, אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד
בַּלֵּילוֹת׃ אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֵעֲצֵי

הַלְּבָנוֹן: עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב מֶרְכָּבוֹ
אַרְגָּמָן, תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם:
צְאֶינָה | וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה,
בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ, בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם
שִׂמְחַת לִבּוֹ:

ד. הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי, הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים, מִבַּעַד
לְצַמָּתֵךְ, שַׂעְרֵךְ "כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר
גִּלְעָד: שִׁנַּיִךְ "כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה,
שֶׁכֻּלָּם "מַתְאִימוֹת וְשַׁכְּלָה אֵין בָּהֶם: כְּחוּט הַשָּׁנִי
שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵךְ נָאוֶה, כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ,
מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ: כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ, בָּנוּי
לְתַלְפִּיּוֹת, אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי
הַגִּבֹּרִים: שְׁנֵי שָׁדַיִךְ "כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה,
הָרֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים: עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים,
אֵלֶךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה: כֻּלָּךְ
יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ: אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה,
אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי, תָּשׁוּרִי | מֵרֹאשׁ אֲמָנָה,

מֵרֹאשׁ שָׁנִיר וְחֶרְמֹון, מִמְּעֹנֹות אֲרָיוֹת, מֵהַרְרֵי
נְמֵרִים: לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה, לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַת
מֵעֵינַיִךְ, בְּאַחַד עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ: מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ
אֲחֹתִי כַלָּה, מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיָּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ
מִכָּל־בְּשָׂמִים: נֹפֶת "תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ" כַּלָּה,
דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ, וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ "כְּרֵיחַ
לְבָנוֹן: גַּן | נָעוּל אֲחֹתִי כַלָּה, גַּל נָעוּל מַעְיָן
חָתוּם: שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים,
כְּפָרִים עִם־נְרָדִים: נֵרְדְּ | וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמֹון עִם
כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה, מֹר וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־רָאשֵׁי
בְשָׂמִים: מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים"
"מִן־לְבָנוֹן: עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן, הָפִיחִי גַנִּי
יִזְּלוּ בְשָׂמָיו, יָבֹא דודי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו:
ה. בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה, אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי,
אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי, שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי,
אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דודים: אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי
עֵר, קול | דודי דוֹפֵק, פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי

יוֹנָתִי תַּמָּתִי, שֶׁרֹאשׁוֹ נִמְלָא־טָל, קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי
לָיְלָה: פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה,
רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם: דּוֹדִי שָׁלַח
יָדוֹ מִן־הַחֹר, וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו: קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ
לְדוֹדִי, וְיָדַי נָטְפוּ־מֹר, וְאֶצְבְּעֹתַי מֹר עֹבֵר, עַל
כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל: פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי, וְדוֹדִי חָמַק
עָבָר, נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ, בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא
מְצָאתִיהוּ, קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי: מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים
הַסֹּבְבִים בָּעִיר, הִכּוּנִי פְצָעוּנִי, נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי
מֵעָלַי שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת
יְרוּשָׁלִַם, אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ,
שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי: מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה
בַּנָּשִׁים, מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ: דּוֹדִי
צַח וְאָדוֹם, דָּגוּל מֵרְבָבָה: רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז,
קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב: עֵינָיו כְּיוֹנִים
עַל־אֲפִיקֵי מָיִם, רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־
מִלֵּאת: לְחָיָו כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם, מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים,

שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מָר עֹבֵר: יָדָיו גְּלִילֵי
זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ, מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלָּפֶת
סַפִּירִים: שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־פָז,
מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן, בָּחוּר כָּאֲרָזִים: חִכּוֹ מַמְתַקִּים
וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים, זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם:
ו. אָנָה הָלַךְ דוֹדֵךְ, הַיָּפָה בַּנָּשִׁים, אָנָה פָּנָה
דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ: דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרֻגוֹת
הַבֹּשֶׂם, לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים: אֲנִי לְדוֹדִי
וְדוֹדִי לִי, הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים: יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי
כְּתִרְצָה, נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת: הָסֵבִּי
עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבוּנִי, שַׂעְרֵךְ "כְּעֵדֶר הָעִזִּים
שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד: שִׁנַּיִךְ" כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים, שֶׁעָלוּ
מִן־הָרַחְצָה, שֶׁכֻּלָּם "מַתְאִימוֹת, וְשַׁכְּלָה אֵין
בָּהֶם: כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ, מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ:
שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים, וַעֲלָמוֹת
אֵין מִסְפָּר: אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי, אַחַת הִיא
לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ, רָאוּהָ בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ,

מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ: מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה
כְּמוֹ־שָׁחַר, יָפָה כַלְּבָנָה, בָּרָה כַּחַמָּה, אֲיֻמָּה
כַּנִּדְגָּלוֹת: אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי
הַנַּחַל, לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים: לֹא
יָדַעְתִּי, נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת עַמִּי נָדִיב:
ז. שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית, שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ,
מַה־תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית, כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם: מַה־יָּפוּ
פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־נָדִיב, חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ "כְּמוֹ
חֲלָאִים, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָן: שָׁרֵרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר
אַל־יֶחְסַר הַמָّזֶג, בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה
בַּשּׁוֹשַׁנִּים: שְׁנֵי שָׁדַיִךְ "כִּשְׁנֵי עֳפָרִים, תְּאֹמֵי צְבִיָּה:
צַוָּארֵךְ "כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן, עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן
עַל־שַׁעַר בַּת־רַבִּים, אַפֵּךְ "כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה
פְּנֵי דַמָּשֶׂק: רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ "כַּכַּרְמֶל וְדַלַת רֹאשֵׁךְ"
"כְּאַרְגָּמָן, מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים: מַה־יָּפִית וּמַה־
נָּעַמְתְּ, אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים: זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה
לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת: אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר

אֲחֻזָּה בְּסַנְסִנָּיו, וְיָדַיִו־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֹּפֶן
וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים: וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב, הוֹלֵךְ
לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים, דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים: אֲנִי לְדוֹדִי
וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ: לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה
בַּכְּפָרִים: נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם־פָּרְחָה
הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים, שָׁם אֶתֵּן
אֶת־דֹּדַי לָךְ: הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ, וְעַל־פְּתָחֵינוּ
כָּל־מְגָדִים, חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים, דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ:
ח. מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי, יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי, אֶמְצָאֲךָ
בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ, גַּם לֹא־יָבֻזוּ לִי: אֶנְהָגְךָ אֲבִיאֲךָ
אֶל־בֵּית אִמִּי, תְּלַמְּדֵנִי, אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֹקַח
מֵעֲסִיס רִמֹּנִי: שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי, וִימִינוֹ
תְּחַבְּקֵנִי: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם, מַה־
תָּעִירוּ | וּמַה־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ:
מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר, מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ,
תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךְ, שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ אִמֶּךָ,
שָׁמָּה חִבְּלָה יָלָדַתְךָ: שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ,

כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ, כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה, קָשָׁה
כִשְׁאוֹל קִנְאָה, רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ "שַׁלְהֶבֶתְיָהּ:
מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת
לֹא יִשְׁטְפוּהָ, אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־חוֹן בֵּיתוֹ
בָּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ: אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם
אֵין לָהּ, מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ:
אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף, וְאִם־דֶּלֶת
הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז: אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי
כַּמִּגְדָּלוֹת, אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם:
כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן, נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם
לַנֹּטְרִים, אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף: כַּרְמִי שֶׁלִּי
לְפָנַי, הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה, וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים"
"אֶת־פִּרְיוֹ: הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים, חֲבֵרִים" "מַקְשִׁיבִים
לְקוֹלֵךְ, הַשְׁמִיעֵנִי: בְּרַח | דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי
אֹו לְעֹפֶר הָאַיָּלִים, עַל הָרֵי בְשָׂמִים:
הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים, חֲבֵרִים" "מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ, הַשְׁמִיעֵנִי:

לאחר שיר השירים יאמר:

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁבִּזְכוּת שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר קָרָאנוּ, שֶׁהוּא קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, בִּזְכוּת פְּסוּקָיו, וּבִזְכוּת"

"תִּבוֹתָיו, וּבִזְכוּת אוֹתִיּוֹתָיו, וּבִזְכוּת נְקֻדּוֹתָיו, וּבִזְכוּת טְעָמָיו וְצֵרוּפָיו וּרְמָזָיו וְסוֹדוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים הַנּוֹרָאִים הַיּוֹצְאִים מִמֶּנּוּ, שֶׁתְּהֵא שָׁעָה זוֹ שְׁעַת רַחֲמִים, שְׁעַת הַקְשָׁבָה, שְׁעַת הַאֲזָנָה, וְנַקְרָאֲךָ וְתַעֲנֵנוּ, נַעֲתִיר לְךָ וְתַעְתֵּר לָנוּ, וְתִהְיֶה עוֹלָה לְפָנֶיךָ קְרִיאַת שִׁיר הַשִּׁירִים בְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת הַנִּפְלָאִים וְהַנּוֹרָאִים אֲשֶׁר הֵם חֲתוּמִים וּסְתוּמִים בּוֹ בְּכָל־תְּנָאָיו, וְנִזְכֶּה לְמָקוֹם שֶׁהַנְּפָשׁוֹת, הָרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת, נֶחְצָבוֹת מִשָּׁם, וּכְאִלּוּ עָשִׂינוּ כָּל־מַה־שֶּׁמְּטַל עָלֵינוּ לְהַשִּׂיג בֵּין בְּגִלְגּוּל זֶה, בֵּין בְּגִלְגּוּלִים אֲחֵרִים, וְלִהְיוֹת מִן הָעוֹלִים וְהַזּוֹכִים לָעוֹלָם הַבָּא, עִם שְׁאָר צַדִּיקִים וַחֲסִידִים. וּמַלֵּא כָּל־מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה, וְתִהְיֶה עִם לְבָבֵנוּ וְאִמְרֵי פִינוּ בְּעֵת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ, וְעִם יָדֵינוּ בְּעֵת מַעֲבָדֵינוּ, וְתִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה וְהַרְוָחָה, בְּכָל־מַעֲשֵׂי יָדֵינוּ, וּמֵעָפָר עָנְיֵנוּ תְּקִימֵנוּ, וּמֵאַשְׁפּוֹת דַּלּוּתֵנוּ תְּרוֹמְמֵנוּ, וְתָשִׁיב שְׁבִינָתְךָ לְעִיר קָדְשֶׁךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן:

יש נוהגים לומר כאן קדיש יהא שלמא.

קַבָּלַת שַׁבָּת

יש נוהגים לומר מזמורים אלו לפני קבלת שבת:

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה, נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ, וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ: אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ, וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה, נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ: כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ, וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ, הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ: אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה, כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר: אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם, בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי: אַרְבָּעִים שָׁנָה | אָקוּט בְּדוֹר, וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם, וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי: אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי,

אִם־יִבֹּאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃

שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ, שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ שִׁירוּ
לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ
בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ, בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל
מְאֹד, נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי | כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים
אֱלִילִים, וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְתִפְאָרֶת
בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים, הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד
וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו׃
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ, חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ אִמְרוּ
בַגּוֹיִם | יְהוָה מָלָךְ, אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט, יָדִין עַמִּים
בְּמֵישָׁרִים׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃
יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ, אָז יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר׃ לִפְנֵי יְהוָה |
כִּי בָא, כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ, יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק, וְעַמִּים
בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ, יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃ עָנָן וַעֲרָפֶל
סְבִיבָיו, צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃ אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ,
וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו׃ הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל, רָאֲתָה וַתָּחֶל הָאָרֶץ׃
הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסוּ, מִלִּפְנֵי יְהוָה, מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ, וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃ יֵבֹשׁוּ | כָּל־עֹבְדֵי
פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים, הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים׃ שָׁמְעָה
וַתִּשְׂמַח | צִיּוֹן, וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃

כִּי־אַתָּה יְהוָֹה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ, מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־
אֱלֹהִים: אֹהֲבֵי יְהוָֹה שִׂנְאוּ רָע, שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו, מִיַּד
רְשָׁעִים יַצִּילֵם: אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק, וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: שִׂמְחוּ
צַדִּיקִים בַּיהוָֹה, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

מִזְמוֹר, שִׁירוּ לַיהוָֹה | שִׁיר חָדָשׁ, כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה,
הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְהוָֹה
יְשׁוּעָתוֹ, לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ | וֶאֱמוּנָתוֹ
לְבֵית יִשְׂרָאֵל, רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הָרִיעוּ
לַיהוָֹה כָּל־הָאָרֶץ, פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַיהוָֹה בְּכִנּוֹר,
בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שוֹפָר, הָרִיעוּ לִפְנֵי |
הַמֶּלֶךְ יְהוָֹה: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת
יִמְחֲאוּ־כָף, יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי־יְהוָֹה כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ,
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק, וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

ויש נוהגים להתחיל מכאן:

יְהוָֹה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים, יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: יְהוָֹה
בְּצִיּוֹן גָּדוֹל, וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל
וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפַּט אָהֵב, אַתָּה כוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים,
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב | אַתָּה עָשִׂיתָ: רוֹמְמוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ,
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן | בְּכֹהֲנָיו,
וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ, קֹרְאִים [אל"ף נחה] אֶל־יְהוָֹה וְהוּא יַעֲנֵם:
בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם, שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו, וְחֹק נָתַן־לָמוֹ: יְהוָֹה
אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם, אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם, וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם:

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

מִזְמוֹר לְתוֹדָה, הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה, בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים, הוּא־עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ, עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה, חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה, הוֹדוּ־לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ, וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

בשעת אמירת "מזמור לְדָוִד" ו"לכה דודי", יהפוך פניו כנגד צד מערב, ויעמוד באימה וביראה, וְיכַוֵּן לקבל עליו תוספת קדושת שבת.

מִזְמוֹר לְדָוִד, הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים, הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: קול יְהוָה עַל־הַמָּיִם, אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים, יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים: קול־יְהוָה בַּכֹּחַ, קול יְהוָה בֶּהָדָר: קול יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים: קול־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קול יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר, יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ: קול יְהוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת, וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת, וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב,

וַיֵּשֶׁב יְהוָה אדני מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְהוָה אדני עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן,
יְהוָה אדני | יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

פיוט נאה לר' שלמה הלוי אלקבץ ז"ל. מנהג ירושלים לומר רק הקטעים: "שמור וזכור", "לקראת שבת", "מקדש מלך", "התעוררי" ו"בואי בשלום" (ר"ת שלמה).

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:
שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד, הִשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיֻחָד,
יְהוָה אדני אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד, לְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת
וְלִתְהִלָּה: לכה

לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה, כִּי הִיא מְקוֹר
הַבְּרָכָה, מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה, סוֹף
מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה: לכה

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה, קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ
הַהֲפֵכָה, רַב לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא,
וְהוּא יַחְמוֹל עָלַיִךְ "חֶמְלָה": לכה

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי, לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ
עַמִּי, עַל יַד בֶּן־יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי, קָרְבָה
אֶל נַפְשִׁי גְּאָלָהּ: לכה

הִתְעוֹרְרִי, הִתְעוֹרְרִי, כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי אוֹרִי, עוּרִי עוּרִי שִׁיר דַּבֵּרִי, כְּבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ נִגְלָה: לכה

לֹא תֵבוֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי, מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה־תֶּהֱמִי, בָּךְ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי, וְנִבְנְתָה עִיר עַל תִּלָּהּ: לכה

וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁסַיִךְ, וְרָחֲקוּ כָּל־מְבַלְּעַיִךְ, יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ, כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה: לכה

יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרֹצִי, וְאֶת־יְהוָה תַּעֲרִיצִי, עַל יַד אִישׁ בֶּן־פַּרְצִי, וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה: לכה

בֹּאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ, גַּם בְּשִׂמְחָה בְּרִנָּה וּבְצָהֳלָה, תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה:

(בקול:) מימין: בֹּאִי כַלָּה, משמאל: בֹּאִי כַלָּה, תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה:

כשיאמר "בואי כלה" פעם שלישית יְכַוֵּן לקבל תוספת הנפש, ויאמר אותה בלחש.

מן האמצע: בֹּאִי כַלָּה, שַׁבָּת מַלְכָּתָא:

מי שלא הספיק לומר את שיר השירים יאמר פסוקים אלו שסימנם יעק"ב

יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ, כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן: עֲוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן, הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו, יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו: קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא, מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים" "מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת: בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה, אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי, אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי, שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי, אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים:

יש נוהגים לומר כאן מזמור "שיר ליום השבת" דלקמן. ויש נוהגים לומר כאן תפלה זו:

אָנָּא בְּכֹחַ, גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: (אב"ג ית"ץ)
קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: (קר"ע שט"ן)
נָא גִבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם: (נג"ד יכ"ש)
בָּרְכֵם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גָּמְלֵם: (בט"ר צת"ג)
חָסִין קָדוֹשׁ, בְּרֹב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ: (חק"ב טנ"ע)
יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: (יג"ל פז"ק)
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת: (שק"ו צי"ת)
בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

אין אומרים "במה מדליקין" בערב שבת שחל בו יום־טוב או ערב יום־טוב, ולא בחול־המועד, ולא בערב שבת חנוכה או ערב חנוכה, אבל בבית האבל מנהגנו לומר (חזו"ע שבת א' עמ' שלב).

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַמֵּךְ" "כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ, נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

א. בַּמֶּה מַדְלִיקִין וּבַמֶּה אֵין מַדְלִיקִין? אֵין מַדְלִיקִין לֹא בְלֶכֶשׁ, וְלֹא בְחֹסֶן, וְלֹא בְכָלָךְ, וְלֹא בִּפְתִילַת הָאִידָן, וְלֹא בִּפְתִילַת הַמִּדְבָּר,

וְלֹא בִּירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמָּיִם. לֹא בְּזֶפֶת וְלֹא בְּשַׁעֲוָה, וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיק, וְלֹא בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה, וְלֹא בְּאַלְיָה, וְלֹא בְּחֵלֶב. נַחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר: מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבֻשָּׁל, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֶחָד מְבֻשָּׁל וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל - אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ:

ב. אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה בְּיוֹם טוֹב, רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְּבוֹד הַשַּׁבָּת, וַחֲכָמִים "מַתִּירִים בְּכָל־הַשְּׁמָנִים - בְּשֶׁמֶן שֶׁמְּשִׁמִּין, בְּשֶׁמֶן אֱגוֹזִים, בְּשֶׁמֶן צְנוֹנוֹת, בְּשֶׁמֶן דָּגִים, בְּשֶׁמֶן פַּקּוּעוֹת, בְּעִטְרָן וּבְנַפְטָ. רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְּשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד:

ג. כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִּשְׁתָּן, וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מִטַּמֵּא טֻמְאַת אֹהָלִים, אֶלָּא פִּשְׁתָּן. פְּתִילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּפְּלָהּ וְלֹא הִבְהֲבָהּ, רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: טְמֵאָה הִיא, וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ, רִבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: טְהוֹרָה הִיא, וּמַדְלִיקִין בָּהּ: ד. לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל

בִּיצָה, וּיִמַּלְאֶנָּה שֶׁמֶן, וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת, וַאֲפִלּוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס, וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר, אֲבָל אִם חִבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִלָּה - מֻתָּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּלִי אֶחָד: לֹא יְמַלֵּא אָדָם קְעָרָה שֶׁמֶן, וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר, וְיִתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּתוֹכָהּ, בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת, וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר: ה. הַמְכַבֶּה אֶת־הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גוֹיִם, מִפְּנֵי לִסְטִים, מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה, מִפְּנֵי [י״ג בִּשְׁבִיל] הַחוֹלֶה שֶׁיִּשָּׁן - פָּטוּר. כָּחָם עַל הַנֵּר, כָּחָם עַל הַשֶּׁמֶן, כָּחָם עַל הַפְּתִילָה - חַיָּב, וְרִבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכֻלָּן, חוּץ מִן הַפְּתִילָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פֶּחָם: ו. עַל שָׁלֹשׁ עֲבֵירוֹת נָשִׁים״ מֵתוֹת בִּשְׁעַת לֵדָתָן (י״ג לִדְתָּן): עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בַּנִּדָּה וּבַחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר: ז. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה, עִשַּׂרְתֶּן? עֵרַבְתֶּן? הַדְלִיקוּ אֶת־הַנֵּר! סָפֵק חֲשֵׁכָה, סָפֵק אֵינָהּ חֲשֵׁכָה, אֵין מְעַשְּׂרִין

אֶת־הַזַּבְּאִי, וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת־הַכֵּלִים, וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת־הַנֵּרוֹת, אֲבָל מְעַשְּׁרִין אֶת־הַדְּמַאי, וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת־הַחַמִּין:

אָמַר "רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר "רִבִּי חֲנִינָא: תַּלְמִידֵי חֲכָמִים "מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ. אַל תִּקְרֵי בָּנַיִךְ אֶלָּא בוֹנָיִךְ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה "יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ואומרים קדיש על יִשְׂרָאֵל:

▽יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ "שְׁמֵיהּ רַבָּא אמן [כ״ר], בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, אמן [כ״ר]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר]

באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע תּוֹסֶפֶת בְּרָכָה וְשֹׁפַע אור עֶלְיוֹן לְכָל הד' עוֹלְמוֹת [אבי"ע] (נפה"ח שער א פרק כ).

יְהֵא שְׁמֵיהּ ▽רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ,
וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כ״ר] לְעֵלָּא
מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כ״ר]

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמִידֵי
תַלְמִידֵיהוֹן, דְּעַסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּישְׁתָּא, דִּי בְאַתְרָא
הָדֵין וְדִי בְכָל־אֲתָר וַאֲתָר, יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן וּלְכוֹן חִנָּא וְחִסְדָּא
וְרַחֲמֵי, מִן קֳדָם״ מָארֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה
וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה,
לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. נכון שיפסע ג׳ פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון].

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה, אדני
וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר
חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נֵבֶל,
עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה אדני בְּפָעֳלֶךָ,
בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה אדני,
מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע,

וּכְסִיל" לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים | כְּמוֹ
עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן, לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד:
וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ, יְהוָה,
כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ, יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן:
וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי, בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט
עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי:
צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים
בְּבֵית יְהוָה, בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן
בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר
יְהוָה, צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בוֹ:

יְהוָה מָלָךְ, גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְהוָה, עֹז הִתְאַזָּר,
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל, בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ
מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת | יְהוָה! נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת | מַיִם
רַבִּים אַדִּירִים" מִשְׁבְּרֵי־יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה:
עֵדֹתֶיךָ | נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נָאְוָה־קֹדֶשׁ, יְהוָה
לְאֹרֶךְ יָמִים:

עַרְבִית שֶׁל שַׁבָּת

גם הנוהגים לומר בר"ח מזמור "ברכי נפשי" לפני ערבית, מ"מ בליל שבת שחל בו ר"ח נוהגים לא לאומרו (חזו"ע חנוכה), אך בכף החיים פלאג'י (סי' לד אות יד) כתב שיש הנוהגים לאומרו (לעיל עמ' 224).

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת עַרְבִית שֶׁל שַׁבַּת קֹדֶשׁ, שֶׁתִּקֵּן יַעֲקֹב אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, עִם כָּל־הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלוֹת בָּהּ לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ, וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יש נוהגים לומר פסוקים אלו קודם הקדיש:

יִמְלֹךְ יְהוָ(אדני) לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: יוֹמָם יְצַוֶּה יְהוָ(אדני) חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי. תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ, וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

החזן אומר חצי קדיש. והקהל יעמדו. ובאמירת ברוך ה' המבורך יְכַוֵּן לקבל תוספת הרוח:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמַהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא,

שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר].

ק״ש וּבִרְכוֹתֶיהָ

ואומר החזן: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אדני אהיה־אשר־אהיה הַמְבֹרָךְ׃

ועונים הקהל: בָּרוּךְ (נפש) יְהוָה (רוח) אדני אהיה־אשר־אהיה הַמְבֹרָךְ (נשמה) לְעוֹלָם (חיה) וָעֶד (יחידה)׃

וחוזר החזן: בָּרוּךְ (נפש) יְהוָה (רוח) אדני אהיה־אשר־אהיה הַמְבֹרָךְ (נשמה) לְעוֹלָם (חיה) וָעֶד (יחידה)׃

לאחר שענה ברוך ה׳ וכו׳ אין להפסיק בדיבור כלל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אדון הכל הוה הוה והיה יאה־הה־ונהי־אלהינו אֱלֹהֵינוּ מלכנו ומגדלנו המשגיח עלינו בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה, פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים בִּתְבוּנָה, מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ, בּוֹרֵא יוֹמָם וָלַיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר, הַמַּעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לַיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה. יְהוָה אדני צְבָאוֹת שְׁמוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אדון הכל הוה הוה והיה יאה־הה־ונהי־, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים׃

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהַבְתָּ,
תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח
וְנַעֲלֹז בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וּמִצְוֹתֶיךָ
וְחֻקּוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ
יָמֵינוּ, וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ
לֹא תָסוּר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אדון הכל היה והיה יאה־הה־ויה־הי, אוֹהֵב אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

קריאת שמע

יְכַוֵּן לקיים מצות עשה דאורייתא של קריאת שמע של ערבית, ומצוות יחוד השם. יִקְרָא ק"ש בְּכַוָּנָה בְּאֵימָה וְרֶתֶת וְזִיעַ, שֶׁיְּכַוֵּן בְּשָׁעָה שֶׁהוּא קוֹרֵא אֶת שְׁמַע [כשאומר ה' אלהינו] לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, לִהְיוֹת נֶהֱרָג עַל קִדּוּשׁ ה', שֶׁזֶּהוּ שֶׁאוֹמְרִים 'בְּכָל נַפְשְׁךָ' (מ"ב ס"א סק"ג). וּכְשֶׁאוֹמֵר "ה' אֶחָד" יְכַוֵּן לְהַאֲמִין שהשם ית' אֶחָד בְּלִי שִׁתּוּף. ◆ צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ בַּחי"ת שֶׁל אֶחָד כְּדֵי שֶׁיַּמְלִיךְ הקב"ה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, שֶׁלָּזֶה רוֹמֵז הַחֲטוּטְרוֹת שֶׁבָּאֶמְצַע גַּג החי"ת, וְיַאֲרִיךְ בְּדָלֶ"ת שֶׁל אֶחָד שֶׁעִוּר שֶׁיַּחְשֹׁב שֶׁהַקב"ה יָחִיד בְּעוֹלָמוֹ וּמוֹשֵׁל בְּכָל' רוּחוֹת הָעוֹלָם (שו"ע ס"א). ◆ יִקְרָא ק"ש בְּכַוָּנָה בְּאֵימָה וְרֶתֶת וְזִיעַ, שֶׁיְּכַוֵּן בְּשָׁעָה שֶׁהוּא קוֹרֵא אֶת שְׁמַע [כשאומר ה' אלהינו] לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, לִהְיוֹת נֶהֱרָג עַל קִדּוּשׁ ה', שֶׁזֶּהוּ שֶׁאוֹמְרִים 'בְּכָל נַפְשְׁךָ' (מ"ב ס"א סק"ג). וּכְשֶׁאוֹמֵר "ה' אֶחָד" יְכַוֵּן לְהַאֲמִין שה' ית' אֶחָד בְּלִי שִׁתּוּף.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל קַבֵּל וְהָבֵן עַם יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אדון הכל היה והיה יאה־הה־ויה־הי
[אני ה'] אֱלֹהֵינוּ כַּלְּכֵנוּ וּמַנְהִיגֵנוּ הַמַּשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, יְהוָה אדון הכל היה והיה יאה־הה־ויה־הי
[לא יהיה לך] אֶחָד יחיד בְּעַצְמוּתוֹ, וְאֵין מְלַבְּדוֹ, שׁוֹלֵט בשמים ◆ ובארץ, ומושל בד' רוחות העולם ◆

יפסיק מעט, ובעוד שעיניו מכוסות יאמר 'ברוך שם' וכו' בכוונה.

בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ [מְבֹרָךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ (יהוה) וּמְבֹרָכֶת מַלְכוּתוֹ], לְעוֹלָם וָעֶד וְלֹא יִפְסְקוּ לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים:

מ"ב תבות — הֲרֵינִי מקבל עלי מ"ע שֶׁל אַהֲבַת ה'

[לא תשא]
וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם (יפסיק מעט), עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ, וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
[לא תחמוד]

הֲרֵינִי מקבל עלי עול המצוות

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם (יפסיק מעט), לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם (יבטא היטב את העין) וּלְעָבְדוֹ, בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ,

[לא תגנוב]
וְאֲסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי וְאַצְמִיחַ
עֵשֶׂב "בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ מִתְּבוּאָתְךָ
וְשָׂבָעְתָּ: אַךְ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם,
וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם "אֱלֹהִים" אֲחֵרִים,
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: (יאמר בלחש, אך ישמיע לאזניו) וְחָרָה (יפסיק מעט)
אַף־יְהוָה בָּכֶם, וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם, וְלֹא־
יִהְיֶה מָטָר, וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ,
[לא תרצח]
וַאֲבַדְתֶּם "מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ" א"י הַטֹּבָה
אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: (עד כאן בלחש) וְשַׂמְתֶּם
"אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־"לְבַבְכֶם וְעַל־
נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם "אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם,
וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם "אֹתָם"
"אֶת־בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

[כבד את אביך]
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר (יבטא היטב את העין) נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת
לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם,
וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם
לְדֹרֹתָם, וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף "פְּתִיל
תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם "אֹתוֹ,
וּזְכַרְתֶּם "אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם
"אֹתָם, וְלֹא־תָתוּרוּ (לא תנאף) אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי
עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים "אַחֲרֵיהֶם:
[זכור את יום השבת]
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ, וַעֲשִׂיתֶם "אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי,
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: (יכון לקנים מ"ע לזכור יצ"מ) אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם "מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה
[לא תענה ברעך עד שקר]

אֱלֹהֵיכֶם: אֱמֶת.

יזהר לסיים "אני ה' אלהיכם אמת" עם הש"ץ ביחד ומלת אמת יאמר אותה עם הקהל בקול רם (גם הש"ץ יאמר אותה בלחש), ואחר כך ישתוק וישמע מהש"ץ כשחוזר לומר "ה' אלהיכם אמת" וְיִכַּוֵּן לצאת ידי חובה באמירתן. ואם לא הספיק לגמור עם הש"ץ או שהוא מתפלל ביחיד, אז אחרי שגומר "אני ה' אלהיכם אמת" יחזור לומר "ה' אלהיכם אמת", כְּדֵי להשלים מנין רמ"ח תיבות של ק"ש כמנין איבריו של האָדָם:

וחוזר הש"ץ: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

וְאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים, הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־עָרִיצִים, הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, הַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ, הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ, וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל־שׂוֹנְאֵינוּ, הָאֵל הָעֹשֶׂה לָנוּ [נקים ו]

רָצִיר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ כְּאִילוּ הוֹצִיא אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם עֲכָשָׁו, וְיִתֵּן בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ הוּדְאָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה מְאֹד לְהַשׁ"תּ עַל זֶה.

נְקָמָה בְּפַרְעֹה, בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם. הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם, וַיּוֹצִיא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל

מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם, הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם־סוּף, וְאֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת״ טִבַּע. רָאוּ בָנִים״ אֶת־גְּבוּרָתוֹ, שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל״ לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהֹוָה, מִי כָמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: מַלְכוּתְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ רָאוּ בָנֶיךָ עַל־הַיָּם, יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יְהֹוָה״ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר: כִּי פָדָה יְהֹוָה אֶת־יַעֲקֹב, וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אדון הכל הוה הוה והיה יאהדונהי, גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים

וּלְשָׁלוֹם, וּפְרֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ,
וְתַקְּנֵנוּ מַלְכֵּנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ,
וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ,
באמרו "ופרוש עלינו..." יעמוד וְיכַוֵּן לקבל תוספת נשמה דבחינת הלילה (בא"ח וירא ג) וּפְרֹשׂ עָלֵינוּ
וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ: סֻכַּת (רַחֲמִים וְ)שָׁלוֹם.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל אדנ"י הוה הוה ויהוה יא-ה-ו-ג-ה-י, הַפּוֹרֵשׂ "סֻכַּת
שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת־
הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם, כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים
עָשָׂה יְהוָה אדנ"י אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

החזן אומר חצי קדיש:

▽יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ "שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,

בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא' יכוין: יה"ר

שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא

שְׁמֵיהּ ▽רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח,

וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל,

שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא,

שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן.
אמן [כי"ר].

תְּפִילַת שֶׁבַע

תפלת שמונה עשרה

יָשִׁים אֶל לִבּוֹ שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבֵית קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים. ◆ יִזָּהֵר לְהִתְפַּלֵּל דֶּרֶךְ תַּחֲנוּנִים, כְּרֹשׁ הָעוֹמֵד בַּפֶּתַח, וּבְנֶחָת, שֶׁלֹּא תֵּרָאֶה עָלָיו כְּמִשֶּׁא וּכְמִי שֶׁמְּבַקֵּשׁ לְהַפְטֵר מִמְּנָּהּ [שו"ע צח ג]. ◆ יְכַוֵּן שֶׁעוֹמֵד לִפְנֵי הַשִּׁי"ת, וְהוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ מַאֲזִין לוֹ וּמְקַשִּׁיב לְדִבְרָיו, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ (מס"י פי"ט).

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

▽בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה והיה יאר"ד-וגר"י (יא), אֱלֹהֵינוּ מרכבנו ומנהיגנו המשגיח ערש"ב בהוד וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שהשגיח לאבותינו ובחר בהם לחלקו, אֱלֹהֵי

אַבְרָהָם שהשגיח על אאע"ה [אשר יסוד עבודתו היה במדת החסד], אֱלֹהֵי יִצְחָק

[אשר יסוד עבודתו מדת גבורה - דין] שהשגיח על יצחק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב [אשר יסוד עבודתו מדת האמת] שהשגיח על יעקב, הָאֵל

הַגָּדוֹל במדת חֶסֶד, הַגִּבּוֹר בְּמַעֲשֵׂי גְבוּרוֹתָיו וְהַנּוֹרָא בְּמַעֲשֵׂי נוֹרְאוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו,

אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים מְשַׁלֵּם לְבָרִיּוֹתָיו יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֵם רְאוּיִים,

קוֹנֵה הַכֹּל בּוֹרֵא הַכֹּל בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת,

וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם « וּבִזְכוּת חֲסָדֶיךָ הָאֲבוֹת יִשְׁלַח הַמָּשִׁיחַ לְצֶאֱצָאֵיהֶם »
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. בשיאמר 'באהבה' יכוין למסור עצמו על קדוש ה', בסקילה שריפה הרג והנק.

בשבת־תשובה מוסיפים:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

אם לא אמר "זכרנו" ונזכר לפני שאמר "ה'" חוזר, ואם אחר "ה'" אינו חוזר.

מֶלֶךְ עוֹזֵר מַסִּיעַ לְאָדָם בְּצָרָתוֹ וּמוֹשִׁיעַ מַחֲלִיצוֹ מִצָּרָה וּמָגֵן קוֹדֵם שֶׁבָּאָה הַצָּרָה
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. בְּתֹבֶת מָגֵן יָבֵן שֶׁעוֹלָה בגמ' ג"פ אל אדון הכל היה והיה יאר־הד־ונר־יי (הד), מָגֵן אַבְרָהָם שֶׁשָּׁמַרְתָּ וְהִצַּלְתָּ אֶת אַבְרָהָם וּבִזְכוּתוֹ אַתָּה מָגֵן עָלֵינוּ

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי ר"ת שם אגל"א, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי

דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בשבת־תשובה מוסיפים:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים.

ואם לא אמר, ולא נזכר עד שאמר שם ה' בברכה, אינו חוזר.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אֲדֹנָי) אדון הכל, הוה והיה, יאה־הר־ונרמי, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אֲדֹנָי) אדון הכל, הוה והיה, יאה־הר־ונרמי, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

בשבת־תשובה חותמים: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

ואם שכח ולא נזכר תוך כדי דיבור חוזר לראש.

אַתָּה קִדַּשְׁתָּ אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁמְךָ, תַּכְלִית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וּבֵרַכְתּוֹ מִכָּל־הַיָּמִים, וְקִדַּשְׁתּוֹ מִכָּל־הַזְּמַנִּים, וְכֵן כָּתוּב «בְּתוֹרָתֶךָ»:

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וְהַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, שַׂמֵּחַ

נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בָהּ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

אדון הכל
הוה הוה והיה
יאה־ד־ונ־הי

רְצֵה יְהוָה אדנ״י אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

בראש־חודש ובחול־המועד אומרים: יעלה ויבוא, ואם שכח ונזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" של המחזיר שכינתו לציון, יאמר "למדני חקיך", ויחזור לרצה ויאמר יעלה ויבא. ואם נזכר קודם שאמר מודים, יאמר יעלה ויבוא שם. ואם התחיל מודים, ועוד לא הגיע לפסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לרצה. ואם סיים פסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לראש, חוץ מערבית של ליל ראש־חודש שאינו חוזר כלל (וגם לא יאמר אז למדני חקיך כדי לחזור).

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל - לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בראש־חודש: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד פסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם "מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד סוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם "מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ "חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וְאַתָּה - בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדנ"י אדון הכל הה"ו הוה"ו יה"ו אה"ו גב"ו), הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יהי רצון שיחזיר העבודה לביהמ"ק.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה (אדנ"י יאהדונה"י) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת,

עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם. הַטּוֹב - כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְרַחֵם - כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בחנוכה ובפורים המשולש אומרים כאן: "עַל הַנִּסִּים".

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָה בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתָךְ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ

לפורים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה.

בעשי"ת: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" של ברכת "הטוב שמך" – חוזר. ואם לא נזכר עד לאחר שאמר שם ה' אינו חוזר.

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לְעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל היה הוה והיה יאר־הר־ונר־י׳ (הי), הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת יסוין ס"ת שם כה"ת:

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אלהינו יאר־הנ־ני אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם.

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

ואם לא אמר, ונזכר לאחר שהזכיר שם ה' בחתימת הברכה אינו חוזר.

בָּרוּךְ אַתָּה יוה״ו אדנ״ו (אדרון הכל יהוה יהוה אל־רחום וחנון) הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה (אדנ״י אהה״ת) צוּרִי וְגֹאֲלִי:

קודם אמירת "אלהי נצור" טוב לומר מזמור "שיר למעלות אשא עיני" בכוונה (צפורן שמיר ב' ל"א)

אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. (יְהִיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ, וּמַלְאַךְ יְהוָה (אדנ״י) דּוֹחֶה. קַבֵּל רִנַּת, עַמֶּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא (קר״ע שט״ן). עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ (ר״ת שם אל״י), הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה (אדני) צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אם יש אחריו מי שלא גמר תפילתו ימתין עד שיסיים ואז יוכל לפסוע.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בשבת־תשובה אומר: הַשָּׁלוֹם גימ' ספריא"ל) בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

אחרי התפלה אומר הש"ץ עם הקהל בקול רם ובעמידה:

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ואחר־כך הש"ץ אומר ברכה מעין שבע, וְאֵין הַיָּחִיד אוֹמֵר אוֹתָהּ:

מֵעֵין שֶׁבַע

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אֱלֹהֵינוּ מרכבו ומעה"גנו וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, קוֹנֵה בְרַחֲמָיו שָׁמַיִם וָאָרֶץ, מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ, מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ, הָאֵל (בשבת־תשובה: הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ "שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ, הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ, כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם. לְפָנָיו נַעֲבֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד, וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת וְהַהוֹדָאוֹת, לַאֲדוֹן הַשָּׁלוֹם, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ הַשְּׁבִיעִי, וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה לְעַם" "מְרֻשְׁנֵי עֹנֶג, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, שַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אדנ"י אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בָהּ כָּל־

יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְדוֹ(אדני) אדון הכל יהוה יהיה יאה־ה־ו־ה־י, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

ואומר החזן קדיש תתקבל:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וָרֶוַח וְהַצָּלָה. לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן). יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן, (אמן)

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְהוָה (אדני) רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת
דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי:
נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, יַנְחֵנִי בְּמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ:
גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה
עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ
לְפָנַי | שֻׁלְחָן "נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי
כוֹסִי רְוָיָה: אַךְ | טוֹב "וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי,
וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה (אדני) לְאֹרֶךְ יָמִים:

ואומרים קדיש יהא שלמא:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ "שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,
בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא' יכוין: יה"ר
שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא
שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח,
וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל,
שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא,
שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן.
אמן [כי"ר].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה
וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה.
לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן). יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל
כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

ואומר החזן: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה (אדני) הַמְבֹרָךְ:

ועונים הקהל: בָּרוּךְ (נפש) יְהוָה (רוח) (אדני) (נשמה) הַמְבֹרָךְ (חיה) לְעוֹלָם (יחידה) וָעֶד:

וחוזר החזן: בָּרוּךְ (נפש) יְהוָה (רוח) (אדני) (נשמה) הַמְבֹרָךְ (חיה) לְעוֹלָם (יחידה) וָעֶד:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת,
וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ
כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם, שֶׁהֵם "מִשְׁתַּחֲוִים
לַהֶבֶל וָרִיק, וּמִתְפַּלְּלִים אֶל אֵל "לֹא יוֹשִׁיעַ (יפסיק
מעט), וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים (יכרע כל גופו) לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם
וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת
עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר,
אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב "בַּתּוֹרָה:

וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ, כִּי יְהוָה אֲדֹנָי הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ יסוד ס"ת שם כה"ת, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הַמַّלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וּבְתוֹרָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

יש נוהגים לומר פיוט זה אחר התפילה:

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל מְציאוּתוֹ:
אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ. נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדוּתוֹ:
אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גּוּף. לֹא נַעֲרֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ:
קַדְמוֹן לְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא. רִאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:
הִנּוֹ אָדוֹן עוֹלָם לְכָל־נוֹצָר. יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ:
שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נָתַנוֹ אֶל אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ:
לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד. נָבִיא וּמַבִּיט אֶת "תְּמוּנָתוֹ":
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל. עַל־יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ:
לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר. דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ:
צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ. מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמוּתוֹ:
גּוֹמֵל "לְאִישׁ חָסִיד כְּמִפְעָלוֹ. נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע בְּרִשְׁעָתוֹ:
יִשְׁלַח לְקֵץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ. לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ:
מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדּוֹ. בָּרוּךְ עֲדֵי־עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:
אֵלֶּה שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה לְעִקָּרִים. הֵן הֵם יְסוֹד "דַּת אֵל וְתוֹרָתוֹ:
תּוֹרַת מֹשֶׁה אֱמֶת וּנְבוּאָתוֹ. בָּרוּךְ עֲדֵי־עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:

סֵדֶר לֵיל שַׁבָּת

כשיבוא לביתו ינשק ידי אביו ואמו, כי יש סוד בדבר, ואח"כ יסתכל באור הנר אשר ברכו עליו, ויסתכל בשני הנרות ויכוין שהם כנגד זכור ושמור. ואח"כ יעמוד במקום שיֵשב שם אצל השולחן, ויאמר בקול רם: **דָּא הִיא סְעֻדָּתָא דַּחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין**, ויקיף את השלחן פעם אחת, ויקח שתי אגודות הדס (אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור) ויברך עליהם ויריח, ויאמר בפיו: **זָכוֹר וְשָׁמוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד נֶאֱמָרוּ**, וגם יאמר בלחש: **רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה**, ויקיף בשתיקה פעם שניה את שלחנו בעוד ההדס בידו (אם אין לו הדס יקח מיני בשמים אחרים). ויאמר בשמחה **תְּפִלָּה זוֹ הַמְהֻלָּלָה אֶת קְבָלַת הַפָּנִים לַמַּלְאָכִים הַמְּלֻוִּים אֶת הַיְּהוּדִי בְּדַרְכּוֹ מִבֵּית הַכְּנֶסֶת לְבֵיתוֹ** (שַׁבָּת קי"ט).

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם "מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג' פעמים

בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם "מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג' פעמים

בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם״ ״מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג׳ פעמים

בְּשִׁבְתְּכֶם לְשָׁלוֹם״ ״מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג׳ פעמים

בְּצֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם״ ״מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג׳ פעמים

כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: יְהוָ״ה״ ״יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

לפי סדר א״ב

אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא, וְרָחֹק מִפְּנִינִים״ ״מִכְרָהּ: בָּטַח בָּהּ לֵב״ ״בַּעְלָהּ, וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: גְּמָלַתְהוּ טוֹב״ ״וְלֹא־רָע, כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים, וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר, מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה, וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ, מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ, וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ, לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר, וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָּלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי, וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן: לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָّלֶג, כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ״ ״שָׁנִים: מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ, שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ, בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר, וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: עֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ, וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ

פִּתְחָה בְחָכְמָה, וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ: צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ, וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ, בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל, וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי, אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ, וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

אַתְקִינוּ סְעֻדְּתָא דִּמְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימְתָא, חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא: אַתְקִינוּ סְעֻדְּתָא דְמַלְכָּא, דָּא הִיא סְעֻדְּתָא דַּחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין (וּזְעֵיר אַנְפִּין וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא אַתְּיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵיהּ): אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר, וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְתוֹדָה: יְהוָה עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח לִבִּי וְנֶעֱזַרְתִּי, וַיַּעַל לִבִּי, וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ:

אֲזַמֵּר בִּשְׁבָחִין

האר"י ז"ל יסד לאמר מזמור זה בתוך הסעודה, אך פשט המנהג בכל המקומות לאומרו קודם הקידוש, וכשיש סיבה לעשות את הקידוש מהר – יאמר פזמון זה בתוך הסעודה (בא"ח בר' כט).

סימן: אני יצחק לוריא בן שלמה (האר"י זיע"א).

אֲזַמֵּר בִּשְׁבָחִין, לְמֵיעַל גּוֹ פִּתְחִין, דְּבַחֲקַל תַּפּוּחִין, דְּאִינוּן קַדִּישִׁין: נְזַמִּין לָהּ הַשְׁתָּא, בְּפָתוֹרָא חַדְתָּא, וּבִמְנַרְתָּא טַבְתָּא, דְּנַהֲרָא עַל רֵישִׁין: יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, וּבֵינַיְהוּ כַּלָּה, בְּקִשּׁוּטִין אַזְלָא, וּמָאנִין וּלְבוּשִׁין: יְחַבֵּק לָהּ בַּעְלָהּ, וּבִיסוֹדָא דִילָהּ, דְּעָבִיד נַיְחָא לָהּ, יְהֵא כַּתִּישׁ כַּתִּישִׁין: צָוְחִין אַף עַקְתִּין, בְּטִילִין וּשְׁבִיתִין, בְּרַם אַנְפִּין חַדְתִּין, וְרוּחִין עִם נַפְשִׁין: חֲדוּ סַגִּי יֵתֵי, וְעַל חֲדָא תַּרְתֵּי, נְהוֹרָא לָהּ יִמְטֵי, וּבִרְכָאָן דִּנְפִישִׁין: קָרֵיבוּ שׁוּשְׁבִינִין, עֲבִידוּ תִּקּוּנִין, לְאַפָּשָׁא זִינִין, וְנוּנִין עִם רַחְשִׁין: לְמֶעְבַּד נִשְׁמָתִין, וְרוּחִין חַדְתִּין,

בְּתַרְתֵּין וּבִתְלָתִין, וּבִתְלָתָא שִׁבְשִׁין: וְעִטּוּרִין שִׁבְעִין לָהּ, וּמַלְכָּא דִּלְעֵלָא, דְּיִתְעַטַּר כֻּלָּא, בְּקַדִּישׁ קַדִּישִׁין: רְשִׁימִין וּסְתִימִין, בְּגַוָּהּ כָּל־עַלְמִין, בְּרַם עַתִּיק יוֹמִין, הֲלָא בַּטִּישׁ בַּטִּישִׁין: יְהֵא רַעֲוָא קָמֵיהּ, דְּתִשְׁרֵי עַל עַמֵּיהּ, דְּיִתְעַנַּג לִשְׁמֵיהּ, בִּמְתִיקִין וְדוּבְשִׁין: [כשאין השלחן בצפון והמנורה בדרום לא יאמר אֲסַדֵּר אלא "אֲסַדְּרוּ" ויכוין בזה על ישראל שבלילה הזה כך מסדרים השלחן (תורה לשמה פ)] אֲסַדֵּר לִדְרוֹמָא, מְנָרְתָּא דִּסְתִימָא, וְשֻׁלְחָן עִם נַהֲמָא, וּבִצְפוֹנָא אַרְשִׁין: בְּחַמְרָא גוֹ כַּסָּא, וּמְדָאנֵי אַסָּא, לְאָרוּם וַאֲרוּסָה, לְהִתַּקְפָּא חַלָּשִׁין: נַעְבֵּד לְהוֹן כִּתְרִין, בְּמִלִּין יַקִּירִין, בְּשִׁבְעִין עִטּוּרִין, דְּעַל גַּבֵּי חַמְשִׁין: שָׁכִינְתָּא תִּתְעַטָּר, בְּשִׁית נַהֲמֵי לִסְטָר, בָּוָוין תִּתְקַטָּר, וְזִינִין דִּכְנִישִׁין:

יש נוהגים לומר פיוט "למבצע על רִפתא", אחר הנטילה קודם בציעת הפת, אך עדיף לאומרו קודם הקידוש משום חשש הפסק, וכן נראה לפי הסוד (כה"ח קסו ס"ק ה).

לְמִבְצַע "עַל רִפְתָּא, בְּזִיתָא וּכְבִיעָתָא, תְּרֵין יוּדִין" "נַקְטָא, סְתִימִין וּפְרִישִׁין: מְשַׁח זֵיתָא דַכְיָא, דְּטַחֲנִין רֵחַיָּא, וְנַגְדִּין" "נַחֲלַיָּא, בְּגַוָּהּ בִּלְחִישִׁין: הֲלָא נִימָא רָזִין, וּמִילִין דִּגְנִיזִין, דְּלֵיתְהוֹן מִתְחֲזִין, טְמִירִין וּכְבִישִׁין: אִתְעַטְּרַת כַּלָּה, בְּרָזִין דִּלְעֵילָא, בְּגוֹ הַאי הִילוּלָא, דְּעִירִין קַדִּישִׁין:

ואח"כ יאמר בקשת "יהא רעוא" כולה, כי זאת התפלה טוב לאומרה קודם כל סעודה מג' סעודות של שבת (שער הכוונות עא, ב).

וִיהֵי רַעֲוָא מִן קֳדָם עַתִּיקָא קַדִּישָׁא דְּכָל־קַדִּישִׁין, טְמִירָא דְּכָל־טְמִירִין, סְתִימָא דְכֹלָּא, דְּיִתְמְשַׁךְ טַלָּא עִלָּאָה מִגֵּהּ לְמַלְיָא רֵישֵׁהּ דִּזְעֵיר אַנְפִּין, וּלְהַטִּיל "לַחֲכָל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין בִּנְהִירוּ דְאַנְפִּין בְּרַעֲוָא וּבְחֶדְוָתָא דְכֹלָּא. וְיִתְמְשַׁךְ

מִן קֶדֶם עַתִּיקָא קַדִּישָׁא דְכָל־קַדִּישִׁין, טְמִירָא דְכָל־טְמִירִין סְתִימָא דְכֹלָּא, רְעוּתָא וְרַחֲמֵי חִנָּא וְחִסְדָּא בִּנְהִירוּ עִלָּאָה בִּרְעוּתָא וְחֶדְוָה, עָלַי וְעַל כָּל־בְּנֵי בֵיתִי, וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים אֵלַי, וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֵּהּ. וְיִפְרְקִינָן מִכָּל־עַקְתִּין בִּישִׁין דְּיֵיתוּן לְעָלְמָא. וַיַּזְמִין וַיִּתְיְהִיב לָנָא מְזוֹנָא וּפַרְנָסְתָּא טַבְתָּא, בְּלִי צָרָה וְעַקְתָּא, מִמַּזָּלָא דְכָל־מְזוֹנֵי בֵּהּ תַּלְיָן. וִישַׁזְּבִינָן מֵעֵינָא בִישָׁא וּמֵחַרְבָּא דְמַלְאַךְ הַמָּוֶת וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּהִנָּם. וַיֵּיתֵי לָנָא וּלְכָל־נַפְשָׁתָנָא - חִנָּא וְחִסְדָּא וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְרַחֲמֵי מִן קֳדָמֵיהּ. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן, אָמֵן וְאָמֵן.

קִדּוּשׁ לֵיל שַׁבָּת

יש נוהגים לומר מזמור זה לפני הקידוש:

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְהוָה֣ רֹעִ֔י לֹ֥א אֶחְסָֽר׃ בִּנְאוֹת֥ דֶּשֶׁא֙ יַרְבִּיצֵ֔נִי, עַל־מֵ֥י מְנֻח֖וֹת יְנַהֲלֵֽנִי׃ נַפְשִׁ֥י יְשׁוֹבֵ֑ב, יַנְחֵ֥נִי בְמַעְגְּלֵי־צֶ֖דֶק לְמַ֥עַן שְׁמֽוֹ׃ גַּ֣ם כִּֽי־אֵלֵ֣ךְ בְּגֵ֣יא צַלְמָ֗וֶת לֹֽא־אִירָ֤א רָע֙ כִּֽי־אַתָּ֣ה עִמָּדִ֔י, שִׁבְטְךָ֖ וּמִשְׁעַנְתֶּ֑ךָ הֵ֥מָּה יְנַחֲמֻֽנִי׃ תַּעֲרֹ֤ךְ לְפָנַ֨י׀ שֻׁלְחָ֗ן נֶ֣גֶד צֹרְרָ֑י, דִּשַּׁ֥נְתָּ בַשֶּׁ֗מֶן רֹאשִׁ֑י כוֹסִ֖י רְוָיָֽה׃ אַךְ׀ טוֹב֣ וָחֶ֗סֶד יִרְדְּפ֤וּנִי כָּל־יְמֵי֙ חַיָּ֔י, וְשַׁבְתִּ֖י בְּבֵ֣ית יְהוָ֑ה לְאֹ֥רֶךְ יָמִֽים׃

יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים״ אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא

אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

סַבְרֵי מָרָנָן, (רעונים: לְחַיִּים).

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מָלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

(אדון הכל יהוה יהוה יאה־ד־ונה־י) (מרכבו ומנהיגו המשגיח עליו בדחוד)

וְיכַוֵּן לקיים מצות עשה דאורייתא של הקידוש, ועל היין מצוה דרבנן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מָלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְרָצָה בָנוּ, וְשַׁבַּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ, זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. (כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים[1]) וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

(אדון הכל יהוה יהוה יאה־ד־ונה־י) (מרכבו ומנהיגו המשגיח עליו בדחוד)

ישב וישתה רביעית או מלוא לוגמיו, ולא יברך אחריו ברכה אחרונה, אף אם שתה רביעית.

---

1. כך הוא נוסח הגאונים והראשונים, כמו שהוא ברש"י והרמב"ם (פרק כט מהל' שבת ה"ב), סדר ר' עמרם, אבודרהם מחז"ו והמהרי"ל. אך בזהר (ח"א הקדמה ה, ב) נאמר שיש בקידוש ל"ה תיבות. וכדי להגיע לחשבון זה קבע המקובל ר' דוד מאריינטי שיש להשמיט המלים "כי בנו בחרת וכו'" (מובא בס' לקוטי שכחה ופאה שנדפס בידי המלקט מפיראורו בשנת שט"ז, וכתב שמוכח שכל הסדורים שגגו בזה, שהוסיפו זאת מקידוש לג' רגלים. והאר"י ז"ל הכריע בדבר כדברי המקובל הנ"ל. וכן הוא בפע"ח (תקמ"ה) ובשעה"כ (עניין הקידוש דף ע"ה ע"ב). אולם בשו"ת חקקי לב סי' ל"א לר' יעקב פלאגי ובנו ר' חיים פלאגי, וכן בספר נוכח השולחן לר' שאול הכהן תמהו על השמטת מילים חשובות אלו שמשנות את משמעות הברכה. וכן המג"א (ס' רע"א ס"ק כב) התנגד להשמטת מילים אלו בקידוש, וכתב: ולי נראה שאין לשנות שום מנהג כי לכל מנהג יש טעם ויסוד. וכן הכריע בהגהות רע"א ויד אפרים שם. והגר"א מיישב נוסח זה על פי הרא"ש (פ"ד דר"ה סי' ג) ששם מבואר שיכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר, ובלבד שלא יפחות. והובאו דברי הרא"ש הללו להלכה ברמ"א סי' רס"ג ס"א. וכיוצא בזה כתב האשל אברהם בוטשאטש (סימן רעא) והוסיף שלדעתו שינויים במנהגים והוספות בנוסחאות הם מעלה גדולה להנצל ממצות אנשים מלומדה. ובכתר שם טוב (גאגין) כתב שיש בקהילות ספרד שנהגו לומר זאת. על כן מי שמוסיף מילים אלו יש לו על מה לסמוך.

ברכת אב

על הבנים לנשק ידי הוריהם, וטוב שהאב יניח ידיו על ראשם ויברכם:

ברכת הבן:

יִשְׂמְךָ אֱלֹהִים
כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה.

ברכת הבת:

יִשְׂמֵךְ אֱלֹהִים
כְּשָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה.

יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם.

ימהר ליטול ידיו לסעודה אחר הקידוש.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה היה יארה־יוראה אֱלֹהֵינוּ מרכבו ומעהינו המשגח עליו בחוד מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

יאחז שתי ככרות פת בשתי ידיו, ויברך. ויש נוהגים לומר פסוקים אלו קודם הברכה:

עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה היה יארה־יוראה אֱלֹהֵינוּ מרכבו ומעהינו המשגח עליו בחוד מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא לֶחֶם "מִן הָאָרֶץ.

יבצע פרוסה ויטבול אותה במלח שלש פעמים ויכוין שלש פעמים הוי"ה, ויטעם ממנה, ואח"כ יתן פרוסות לחם לכל המסובים.

פִּזְמוֹנִים לְשַׁבָּת

סימן שמעון לביא

בַּר יוֹחָאי, נִמְשַׁחְתָּ אַשְׁרֶיךָ, שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ:

בַּר יוֹחָאי, שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, נִמְשַׁחְתָּ מִמִּדַּת הַקֹּדֶשׁ, נָשָׂאתָ צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ, חָבוּשׁ עַל רֹאשְׁךָ פְּאֵרֶךָ:

בַּר יוֹחָאי, **מ**וֹשַׁב טוֹב יָשַׁבְתָּ, יוֹם נַסְתָּ יוֹם אֲשֶׁר בָּרַחְתָּ, בִּמְעָרַת צוּרִים שֶׁעָמַדְתָּ, שָׁם קָנִיתָ הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ:

בַּר יוֹחָאי, **עֲ**צֵי שִׁטִּים עוֹמְדִים, לִמּוּדֵי יְהוָה הֵם לוֹמְדִים, אוֹר מָפְלָא אוֹר הַיְקוֹד הֵם יוֹקְדִים, הֲלֹא הֵמָּה יוֹרוּךָ מוֹרֶיךָ:

בַּר יוֹחָאי, **וְ**לִשְׁדֵה תַּפּוּחִים, עָלִיתָ לִלְקוֹט בּוֹ מֶרְקָחִים, סוֹד תּוֹרָה כְּצִיצִים וּפְרָחִים, נַעֲשָׂה אָדָם נֶאֱמַר בַּעֲבוּרֶךָ:

בַּר יוֹחָאי, **נֶ**אֱזַרְתָּ בִּגְבוּרָה, וּבְמִלְחֶמֶת אֵשׁ דַּת הַשַּׁעְרָה, וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתַּעְרָה, שָׁלַפְתָּ נֶגֶד צָרֶיךָ:

בַּר יוֹחָאי, **לִ**מְקוֹם אַבְנֵי שַׁיִשׁ, הִגַּעְתָּ לִפְנֵי אַרְיֵה לַיִשׁ, גַּם גִּלַּת כּוֹתֶרֶת עַל עַיִשׁ, תָּשׁוּרִי וּמִי יָשׁוּרֶךָ:

בַּר יוֹחָאי, **בָּ**קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים, כֵּן יָרוֹק מָחֲדֵשׁ חֲדָשִׁים, שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת סוֹד חֲמִשִּׁים, קָשַׁרְתָּ קִשְׁרֵי שי"ן קָשָׁרֶיךָ:

בַּר יוֹחָאי, **יו**"ד חֶכְמָה קָדוּמָה, הִשְׁקַפְתָּ לְכָבוֹדוֹ פְּנִימָה, שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נָתִיבוֹת רֵאשִׁית" "תְּרוּמָה, אַתְּ בָּרוּב מִמְשַׁח זִיו אוֹרֶךָ:

בַּר יוֹחָאי, **אוֹ**ר מוּפְלָא רוּם" "מַעְלָה, יָרֵאתָ מִלְّהַבִּיט כִּי רַב לָהּ, תַּעֲלוּמָה וָאַיִן קוֹרָא לָהּ, נָמַתָּ עַיִן לֹא תָּשׁוּרֶךָ:

בַּר יוֹחָאי, אַשְׁרֵי יוֹלַדְתֶּךָ, אַשְׁרֵי הָעָם הֵם לוֹמְדֶיךָ, וְאַשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדֶךָ, לְבוּשֵׁי חֹשֶׁן תָּמֵיךָ וְאוּרֶיךָ:
בַּר יוֹחָאי, נִמְשַׁחְתָּ אַשְׁרֶיךָ, שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ:

פזמון לפני ברכת המזון

צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בֵּרַכְנוּ אֱמוּנֵי, שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ, כִּדְבַר יְהוָה:

הַזָּן אֶת־עוֹלָמוֹ, רוֹעֵנוּ אָבִינוּ, אָכַלְנוּ מִלַּחְמוֹ, וּמִיֵּינוֹ שָׁתִינוּ, עַל כֵּן נוֹדֶה לִשְׁמוֹ, וּנְהַלְּלוֹ בְּפִינוּ, אָמַרְנוּ וָעָנִינוּ, אֵין קָדוֹשׁ כַּיהוָה:

בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה, נְבָרֵךְ לֵאלֹהֵינוּ, עַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה, שֶׁהִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ, וּמָזוֹן וְצֵדָה, הִשְׂבִּיעַ לְנַפְשֵׁנוּ, חַסְדּוֹ גָבַר עָלֵינוּ, וֶאֱמֶת יְהוָה:

רַחֵם בְּחַסְדְּךָ, עַל עַמְּךָ צוּרֵנוּ, עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְבוּל בֵּית תִּפְאַרְתֵּנוּ, וּבֶן דָּוִד עַבְדֶּךָ, יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ, רוּחַ אַפֵּנוּ מְשִׁיחַ יְהוָה:

יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תְּמַלֵּא, וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ, וּבִרְנָנָה שָׁם נַעֲלֶה, הָרַחֲמָן הַנִּקְדָּשׁ, יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה, עַל כּוֹס יַיִן מָלֵא, כְּבִרְכַּת יְהוָה:

סֵדֶר בִּרְכַּת הַמָּזוֹן

יטול מים אחרונים על אצבעותיו וינגבם, ויאמר:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים «מישר», וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

זימון

צריך להשתדל מאד לרדוף אחר זימון, כי הוא דבר גדול, שעל ידי זה יש כח לסלק את הסטרא אחרא ולדחותה. ומצוה גדולה יותר לחזר אחר עשרה כדי לזמן בשם (בא"ח קרח א). ◆ **שלשה** שישבו לאכול, ואחד מהם אכל מיני מזונות או פירות בשיעור ברכה אחרונה, והשנים אכלו פת, יכולים לזמן עליו, אבל טוב לנסות לשכנעו שיאכל פת (שם ה). ◆ **למצוה** מן המובחר צריך שיהיו כל המצטרפים לזימון גדולים ממש, שעשו בר מצוה, אבל אם חסר אחד להשלים שלשה או עשרה - יכולים להשלים ע"י קטן שהגיע לעונת הפעוטות שהוא כבן תשע (שם יא). אך לא בשבע ברכות שמברכים לחתן. ◆ **אם** סיימו חלק מן המסובים את אכילתם, וחלק מן המסובים רוצים להמשיך באכילה, יזמנו, ומיד אחר שאמר המזמן "ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו"', רשאים להמשיך באכילתם. והאשכנזים נוהגים להמתין עד שיסיים המזמן "הזן את הכל", ואח"כ ממשיכים באכילתם (שו"ע). ◆ **מי** שלא אכל ושומע זימון, עונה "בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד", ואם מזמנים בעשרה אומר "בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד" (שו"ע קצח א).

אֲבָרֶכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר,

כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: תְּהִלַּת יְהוָֹאדֹנָיֶ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ: וַיְדַבֵּר אֵלַי, זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָֹאדֹנָיֶ:

אם הם ג' אומר המזמן: הַב לָן וְנִבְרִיךְ לְמַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא, עונים: שְׁמַיִם: אומר המזמן: בִּרְשׁוּת מַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא (בשבת יוסיף: וּבִרְשׁוּת שַׁבָּת מַלְכְּתָא), (ביום־טוב: וּבִרְשׁוּת יוֹמָא טָבָא) וּבִרְשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי, וּבִרְשׁוּתְכֶם, נְבָרֵךְ (בעשרה אומר: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

והמסובים עונים: בָּרוּךְ (בעשרה אומר: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

והמזמן חוזר: בָּרוּךְ (בעשרה אומר: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

בסעודת חתן אומר המזמן:

נְבָרֵךְ (אם יש עשרה אומר: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

ועונים המסובים: בָּרוּךְ (אם יש עשרה אומרים: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁהַשִّמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ: והמזמן חוזר:

שֶׁבַח • בִּרְכַּת הַזָּן

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹאדֹנָיֶ אֱלֹהֵינוּ אדון הכל היה הוה והיה יאה־ה־ו־נ־י מֶלֶךְ הָעוֹלָם, (הָאֵל) הַזָּן אוֹתָנוּ מרכבו ומנהיגנו המשוח על־עב־רוד וְאֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ, בְּחֵן, בְּחֶסֶד, בְּרָוַח וּבְרַחֲמִים רַבִּים. נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל

תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ, וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן
תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס
לַכֹּל, וְשֹׁלֵחַנוּ עָרוּךְ לַכֹּל, וְהִתְקִין מִחְיָה
וּמָזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא, בְּרַחֲמָיו
וּבְרֹב חֲסָדָיו, כָּאָמוּר: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ (בפסוק
זה יש פורשים כפיהם כלפי מעלה) וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אדון הכל יאהדונ־י הוה הוה יאה־דונ־י, הַזָּן אֶת־הַכֹּל:

הוֹדָאָה ♦ בִּרְכַּת הָאָרֶץ

נוֹדֶה לְךָ יְהוָה אדונ־י אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ
לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה
וּרְחָבָה, בְּרִית וְתוֹרָה, חַיִּים וּמָזוֹן, עַל
שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית
עֲבָדִים וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ
וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ וְעַל חֻקֵּי־רְצוֹנְךָ
שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ וְעַל חַיִּים וּמָזוֹן שֶׁאַתָּה זָן

וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ:

בחנוכה ובפורים אומרים "עַל הַנִּסִּים". ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר תיבת "ה'" של ברכת על הארץ חוזר לאומרו. ואם נזכר אחר שאמר תיבת "ה'", יאמר אותו בהרחמן.

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתָךְ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ

לפורים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

עַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אֶת־שְׁמֶךָ, כָּאָמוּר: וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ (כשיאמר "את" ימזוג את הכוס) אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדון הכל יהוה הוה ויהיה יאר־הד־ונר־י) עַל הָאָרֶץ וְעַל

הַמָּזוֹן:

בַּקָּשָׁה • בְּנִין יְרוּשָׁלַיִם

רַחֵם יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל הֵיכָלֶךָ, וְעַל מְעוֹנֶךָ, וְעַל דְּבִירֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אָבִינוּ! רְעֵנוּ, זוּנֵנוּ, פַּרְנְסֵנוּ, כַּלְכְּלֵנוּ, הַרְוִיחֵנוּ, הַרְוַח לָנוּ מְהֵרָה מִכָּל־צָרוֹתֵינוּ, וְנָא, אַל־תַּצְרִיכֵנוּ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ, לִידֵי מַתְּנוֹת בָּשָׂר וָדָם, וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם, אֶלָּא לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה וְהָרְחָבָה, הָעֲשִׁירָה וְהַפְּתוּחָה. יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא נִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא, וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מָשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירֶנָּה לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

בשבת אומרים:

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, כִּי יוֹם גָּדוֹל וָקָדוֹשׁ הוּא מִלְּפָנֶיךָ. נִשְׁבֹּת בּוֹ וְנָנוּחַ בּוֹ וְנִתְעַנֵּג בּוֹ כְּמִצְוַת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַל תְּהִי צָרָה וְיָגוֹן בְּיוֹם» »מְנוּחָתֵנוּ. וְהַרְאֵנוּ בְּנֶחָמַת צִיּוֹן בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַנֶּחָמוֹת. וַהֲגַם שֶׁאָכַלְנוּ וְשָׂתִינוּ, חָרְבַּן בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ לֹא שְׁכַחְנוּ. אַל תִּשְׁכְּחֵנוּ לָנֶצַח, וְאַל תִּזְנַחֵנוּ לָעַד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וָקָדוֹשׁ אָתָּה:

א. השוכח לומר רצה והחליצנו בסעודת ליל שבת ובסעודת יום שבת בבוקר, אם נזכר אחר שאמר: "ברוך אתה ה'", קודם שאמר "בונה ירושלים", יאמר "למדני חוקיך" ויחזור לומר "רצה והחליצנו", ואם אמר "בונה ירושלים" ואח"כ נזכר שלא אמר "רצה והחליצנו", יאמר שם ברכת "שנתן שבתות" כדלקמן.

ב. אם אחרי שהתחיל ברכת "הטוב והמטיב" נזכר שלא אמר "רצה והחליצנו", חוזר לראש. ואם התחיל בברכה הרביעית ואמר "ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם" ונזכר מיד שלא אמר "רצה והחליצנו", ימשיך: "אשר נתן שבתות" וכו', ורק אם התחיל ממש בנוסח הברכה אפילו בתיבה אחת, חוזר לראש. וכן אשה ששכחה "רצה והחליצנו", דינה ככל האמור לעיל, שהרי גם הנשים חייבות בסעודות שבת.

ג. אם שכח "רצה והחליצנו" בסעודה שלישית של שבת, אם נזכר לאחר שסיים "בונה ירושלים", אומר שם ברכת "אשר נתן שבתות" וכו', בשם ומלכות, וממשיך ברכת הטוב והמטיב, ואם לא נזכר עד שהתחיל בברכה רביעית אינו חוזר. ואם סיים סעודתו לאחר שחשכה, אף שנזכר לפני ברכת "הטוב והמטיב" אינו אומר ברכת "אשר נתן" וכו', ולכתחילה אומר "רצה והחליצנו" לאחר חשכה.

בראש־חודש וביום־טוב ובחול־המועד אומרים "יעלה ויבוא", ואם לא אמרו אינו חוזר, חוץ מליל א' של פסח וליל א' של סוכות שאם שכח חוזר לראש ברכת המזון.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל - לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בראש־חודש: **רֹאשׁ** [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,

בפסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (ביו"ט: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בסוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (ביו"ט: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בשמיני־עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בראש־השנה: הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בשבועות: חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ "חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתִבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדרון הכל יהוה והיה יאה־ד־יו־ה־י, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם.

(ואומר בלחש: אָמֵן):

אם בשבת שכח לומר "רצה והחליצנו" ונזכר לפני שהתחיל ברכת "הטוב והמטיב" יאמר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁנָּתַן שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

אם שכח לומר "יעלה ויבוא" בראש חודש ונזכר לאחר שחתם "בונה ירושלים", יאמר:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן.

אם שכח לומר "רצה והחליצנו" וגם "יעלה ויבוא" בשבת ר"ח, ונזכר לאחר שחתם "בונה ירושלים", יאמר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁנָּתַן שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית, וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל אֱלֹהֵינוּ אדוני מַלְכֵּנוּ מרכבנו ומגהינו המשגח עדינו בחור
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, [לָעַד], הָאֵל, אָבִינוּ,
מַלְכֵּנוּ, אַדִּירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גּוֹאֲלֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ,
קְדוֹשׁ יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמֶּלֶךְ
הַטּוֹב "וְהַמֵּטִיב לַכֹּל, שֶׁבְּכָל־יוֹם וָיוֹם הוּא
הֵטִיב לָנוּ, הוּא מֵטִיב לָנוּ, הוּא יֵיטִיב
לָנוּ, הוּא גְמָלָנוּ, הוּא גּוֹמְלֵנוּ, הוּא יִגְמְלֵנוּ
לָעַד חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרֶוַח וְהַצָּלָה
וְכָל־טוֹב: יענו: אָמֵן,

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ. הָרַחֲמָן
הוּא יִשְׁתַּבַּח בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. הָרַחֲמָן
הוּא יִשְׁתַּבַּח בָּנוּ לְדוֹר דּוֹרִים. הָרַחֲמָן הוּא קָרֶן
לְעַמּוֹ יָרִים. הָרַחֲמָן הוּא יִתְפָּאַר בָּנוּ לְנֵצַח
נְצָחִים. הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד וְלֹא בְּבִזּוּי,
[בְּהֶתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר], בְּנַחַת וְלֹא בְּצַעַר. הָרַחֲמָן

הוּא יִתֵּן שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ. הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. הָרַחֲמָן הוּא יַצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֵינוּ. הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבֹּר עֹל גָּלוּת מְהֵרָה מֵעַל צַוָּארֵנוּ. הָרַחֲמָן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. הָרַחֲמָן הוּא יִרְפָּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה [רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף]. הָרַחֲמָן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת־יָדוֹ הָרְחָבָה. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ "כָּל־אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בִּשְׁמוֹ הַגָּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, בַּכֹּל, מִכֹּל, כֹּל, כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ יַחַד בְּרָכָה שְׁלֵמָה, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן. הָרַחֲמָן הוּא יִפְרֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ.

בשבת: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

בראש־חודש: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

בראש־השנה: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

בסוכות: הָרַחֲמָן הוּא יָזְכֵּנוּ לֵישֵׁב בְּסֻכַּת עוֹרוֹ שֶׁל לִוְיָתָן. הָרַחֲמָן הוּא יַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ שֶׁפַע קָדֶשָׁה וְטָהֳרָה מִשִּׁבְעָה אֶשְׁפִּיזִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין, זְכוּתָם תְּהֵא מָגֵן וְצִנָּה עָלֵינוּ. הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת־סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת.

במועדים: הָרַחֲמָן הוּא יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם.

ליום־טוב: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב.

הָרַחֲמָן הוּא יִטַּע תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ, וְתִהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי נֶחֱטָא, וְיִהְיוּ כָּל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם.

ברכת האורח: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־הַשֻּׁלְחָן הַזֶּה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו, וִיסַדֵּר בּוֹ כָּל־מַעֲדַנֵּי עוֹלָם, וְיִהְיֶה כְּשֻׁלְחָנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, כָּל־רָעֵב מִמֶּנּוּ יֹאכַל, וְכָל־צָמֵא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה, וְאַל יֶחְסַר מִמֶּנּוּ כָּל־טוּב לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבַעַל הַסְּעֻדָּה הַזֹּאת, הוּא״ ״וּבָנָיו״ ״וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ, בְּבָנִים שֶׁיִּחְיוּ, וּבִנְכָסִים שֶׁיִּרְבּוּ, בָּרֵךְ יְהוָֹאהֲ״ חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה, וְיִהְיוּ נְכָסָיו וּנְכָסֵינוּ מְצֻלָּחִים וּקְרוֹבִים לָעִיר, וְאַל יִזְדַּקֵּק לְפָנָיו״ ״וְלֹא לְפָנֵינוּ שׁוּם דְּבַר חֵטְא וְהִרְהוּר עָוֹן. שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ כָּל־הַיָּמִים בְּעֹשֶׁר וְכָבוֹד, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. לֹא יֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

בסעודת המילה: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲבִי הַבֵּן, הוּא וְאִשְׁתּוֹ הַיּוֹלֶדֶת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־הַיֶּלֶד הַנּוֹלָד, וּכְשֵׁם שֶׁזִּכָּהוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לַמִּילָה, כָּךְ יְזַכֵּהוּ לְהִכָּנֵס לְתוֹרָה, וּלְחֻפָּה, וּלְמִצְוֹת, וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־מַעֲלַת הַסַּנְדָּק וְהַמּוֹהֵל וּשְׁאָר הַמִּשְׁתַּדְּלִים בַּמִּצְוָה, הֵם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם.

בסעודת החתן: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־הֶחָתָן וְהַכַּלָּה בְּבָנִים זְכָרִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. ויש מוסיפים: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַמֻּסָּבִּים בַּשֻּׁלְחָן הַזֶּה, וְיִתֵּן לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה.

הָרַחֲמָן הוּא יְחַיֵּינוּ וִיזַכֵּנוּ וִיקָרְבֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ
וּלְבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
מַגְדִּיל (ביום שמתפללים מוסף, וכן במוצ"ש אומרים: מִגְדּוֹל) יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ,
וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ - לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם.
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ, וְדֹרְשֵׁי יְהוָה (אדני) לֹא־יַחְסְרוּ
כָל־טוֹב. נַעַר הָיִיתִי גַּם־זָקַנְתִּי, וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק
נֶעֱזָב, וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם: כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה,
וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה: מַה־שֶּׁאָכַלְנוּ יִהְיֶה לְשָׂבְעָה, וּמַה
שֶּׁשָּׁתִינוּ יִהְיֶה לִרְפוּאָה, וּמַה שֶּׁהוֹתַרְנוּ יִהְיֶה
לִבְרָכָה, כְּדִכְתִיב: וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם, וַיֹּאכְלוּ וַיּוֹתִירוּ
כִּדְבַר יְהוָה (אדני): בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה (אדני), עֹשֵׂה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה (אדני), וְהָיָה
יְהוָה (אדני) מִבְטָחוֹ: יְהוָה (אדני) עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה (אדני) יְבָרֵךְ
אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא
בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל,
וְאִמְרוּ אָמֵן:

אם מברכים על הכוס אומרים: כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם יְהוָה (אדני) אֶקְרָא:
סַבְרֵי מָרָנָן: ועונים: לְחַיִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בְּרָכָה מֵעֵין שָׁלֹשׁ

כל דבר שצריך כוס צריך לשתות ממנו מלוא לוגמיו שהוא רוב רביעית ומצוה לשתות רביעית שלם. אחר ששתה משגרו לאשתו שתשתה ממנו. ואם שתה רביעית דהיינו כ"ז דרהם (81 גרם) יברך אחריו ברכה זו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עַל

על מזונות:	על יין:	על פֵּרות משבעת מינים:
הַמִּחְיָה	הַגָּפֶן	הָעֵץ
וְעַל הַכַּלְכָּלָה	וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן	וְעַל פְּרִי הָעֵץ

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה, וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה, טוֹבָה וּרְחָבָה, שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ, לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ, וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ. רַחֵם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל מִזְבָּחֶךָ, וְעַל הֵיכָלֶךָ, וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ, וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ, וּנְבָרֶכְךָ עָלֶיהָ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה.

בשבת: וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה.

בראש־חודש: וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.

בראש־השנה: וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה.

ביום־טוב ובחול־המועד: וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם

בפסח:	בשבועות:	בסוכות:	בש"ע:
חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבוּעוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת	שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת

הַזֶּה, בְּיוֹם (ביום־טוב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה.

כִּי אַתָּה טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל, וְנוֹדֶה לְךָ [יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ] עַל הָאָרֶץ וְעַל

הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה.	פְּרִי הַגֶּפֶן.	הַפֵּרוֹת.
על של א"י	על של א"י:	על של א"י:
מִחְיָתָה וְעַל כַּלְכָּלָתָה.	פְּרִי גַפְנָהּ.	פֵּרוֹתֶיהָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) (ארון הכל: הוה הוה והוה: יאר־הד־וגבי) עַל הָאָרֶץ וְעַל

הַמִּחְיָה:	פְּרִי הַגֶּפֶן:	הַפֵּרוֹת:
על של א"י	על של א"י:	על של א"י:
מִחְיָתָהּ:	פְּרִי גַפְנָהּ:	פֵּרוֹתֶיהָ:

ברכות הנהנין

על תבשיל מחמשת מיני דגן ועל מאפה ממינים אלה (חוץ מן הלחם), ועל האורז מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) (ארון הכל: הוה הוה והוה: יאר־הד־וגבי) אֱלֹהֵינוּ (מלכנו ומנהיגנו: המשגח עלינו בחיר) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת:

על היין מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) (ארון הכל: הוה הוה והוה: יאר־הד־וגבי) אֱלֹהֵינוּ (מלכנו ומנהיגנו: המשגח עלינו בחיר) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על פירות העץ מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אלהינו מלך העולם בורא פרי העץ:

על פירות האדמה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אלהינו מלך העולם בורא פרי האדמה:

על דבר שאין גִּדּוּלוֹ מן הארץ כגון בשר, דגים, חלב, גבינה, וכדומה, וכן השותה מים או שאר משקים חוץ מן היין, מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אלהינו מלך העולם שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ:

על פֵּרוֹת האילן (חוץ מז' מינים), על פֵּרוֹת האדמה, ועל דבר שאין גידולו מן הארץ (חוץ מן היין), אם אכל כזית בכדי אכילת פרס (4 דקות, וי"א 8 דקות), או שתה רביעית בבת אחת, מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אלהינו מלך העולם בורא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת, וְחֶסְרוֹנָן עַל־כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָאתָ, לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל־חָי, בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים.

דיני ברכות הריח

על ריח טוב שבעצים (הכוונה כל שהקלח שלו קשה ונשאר הקלח כל השנה, ואין העלים שלו יוצאים מהשורש אלא מגזעו) מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אלהינו מלך העולם בורא עֲצֵי בְשָׂמִים:

על ריח טוב שבעשבים מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אלהינו מלך העולם בורא עִשְׂבֵי בְשָׂמִים:

על ריח טוב שאינו עץ ולא עשב, או שהוא מסופק בו בין עץ לעשב, מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדון הכבוד יהוה יהוה אל רחום וחנון מלכנו ומנהגנו המשנה ערוך בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

דיני ברכת שהחיינו

אם קנה או עשה מלבושים חדשים, או אפילו שקנה בגד משומש, או שקיבל במתנה, ושמח בו, מברך 'שהחיינו', מאחר שהוא שמח בו, וזה הכלל: כל בגד שהוא שמח בו, אפילו שלאחרים אין שמחה בבגד זה – הרי זה מברך שהחיינו, וכן להיפך, אם הוא עשיר ואין לו שמחה בבגד זה שקנה, אפילו שאצל אדם עני יהיה לו שמחה בבגד זה – הרי העשיר הזה לא יברך 'שהחיינו' (בא"ח ראה ב, ד). וכן מברכים 'שהחיינו' על פרי המתחדש משנה לשנה, ויש זמן קבוע לגידולו. אבל פירות שאין בהם היכר בין ישנים לחדשים, כגון אגוזים, שקדים, ותפוחים שנמצאים בשוק כל השנה וכדומה, אף על פי שהם מתחדשים משנה לשנה, ויודע באלו שהם חדשים, אפילו הכי לא יברך עליהם שהחיינו, מאחר שאין היכר בין חדשים לישנים (שם י). המנהג הוא לברך באכילת פרי חדש ברכת הפרי ואחר כך שהחיינו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדון הכבוד יהוה יהוה אל רחום וחנון מלכנו ומנהגנו המשנה ערוך בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ, וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

שַׁחֲרִית לְשַׁבָּת

מתחילים מפרשת העקידה לעיל בשחרית לחול עד אחר י"ג מדות שהתורה נדרשת וקדיש על ישראל, ואח"כ ממשיכים הודו לה' וכו':

הוֹדוּ לַיהוָה אדני אל אמת קִרְאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ, שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה: דִּרְשׁוּ יְהוָה אדני אל אמת וְעֻזּוֹ, בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אדני אל אמת אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל־הָאָרֶץ

מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף
דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק:
וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן, חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
בִּהְיוֹתְכֶם "מְתֵי מִסְפָּר, כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ:
וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר:
לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם "מְלָכִים:
אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי, וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ: שִׁירוּ
לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ:
סַפְּרוּ בַגּוֹיִם "אֶת־כְּבוֹדוֹ, בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו:
כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל־
כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים, (יפסיק מעט)
וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְחֶדְוָה
בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים, הָבוּ
לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ
מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו, הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־
קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ, אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל,

בַּל־תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ
בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ, יַעֲלֹץ
הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר, מִלִּפְנֵי
יְהוָה, כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַיהוָה
כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי
יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם
קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעֹלָם, וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם
אָמֵן וְהַלֵּל "לַיהוָה: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן, וְלֹא־יַשְׁחִית,
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה
יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ
תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכֹר "־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ, כִּי
מֵעוֹלָם הֵמָּה: תֵּנוּ עֹז לֵאלֹהִים, עַל־יִשְׂרָאֵל
גַּאֲוָתוֹ, וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים | "מִמִּקְדָּשֶׁיךָ,

אֵל יִשְׂרָאֵל, הוּא נֹתֵן | עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם, בָּרוּךְ אֱלֹהִים:

כְּשֶׁיֹּאמַר אֵל נְקָמוֹת ה׳ יְכַוֵּן מאד לִשְׁאֹל מֵהַשִּׁי״ת שֶׁיִּנְקֹם נִקְמַת עֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת.

אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה, עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה | אֶת־עַמֶּךָ, וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ (יגיש החית) חִכְּתָה לַיהוָה (רת נחל), עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ, וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ: קוּמָה עֶזְרָתָה לָנוּ, וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעֲלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו: וַאֲנִי | בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי, יָגֵל לִבִּי

בִּישׁוּעָתֶךָ, אָשִׁירָה לַיהוָה, כִּי גָמַל עָלָי ס"ת יהל׳:

אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי
לִי: יְהוָה אֱלֹהָי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ
וַתִּרְפָּאֵנִי: יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתַנִי
מִיָּרְדִי־בוֹר: זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר
קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע | בְּאַפּוֹ, חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ, בָּעֶרֶב יָלִין
בֶּכִי, וְלַבֹּקֶר רִנָּה: וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי, בַּל־
אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי
עֹז, הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ יְהוָה
אֶקְרָא, וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן: מַה־בֶּצַע בְּדָמִי
בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת, הֲיוֹדְךָ עָפָר, הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ:
שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי, יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי: הָפַכְתָּ
מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה:
לְמַעַן | יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, (יפסיק מעט) יְהוָה אֱלֹהַי
לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

בשבת תשובה עומדים ואומרים:

יְהוָה יאהרונהי הוּא הָאֱלֹהִים, יְהוָה יאהרונהי הוּא הָאֱלֹהִים: ב׳ פעמים

נַהֲגוּ לוֹמַר "ה' מָלָךְ וגו'" בְּעַמִּידָה כְּשֶׁהַמַּלְאָכִים אוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּעַמִּידָה (שבה"ל ע"ו).

יְהוָה אדני יאהדונהי מָלָךְ, יְהוָה אדני יאהדונהי מָלָךְ, יְהוָה אדני יאהדונהי "יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: ב' פעמים

וְהָיָה יְהוָה אדני יאהדונהי לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אדני יאהדונהי אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: (ע"כ בעמידה)

הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אדני יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה אדני יאהדונהי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן, הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

לַמְנַצֵּחַ, מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם "מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל, וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר, וָלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת: אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם, וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם, לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל בָּהֶם: וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ, יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ, וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם, וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָה אדנ יאהדונהי

תְּמִימָה, מְשִׁיבַת נָפֶשׁ, עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה,
מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים, מְשַׂמְּחֵי־לֵב,
מִצְוַת יְהוָה בָּרָה, מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאַת יְהוָה |
טְהוֹרָה, עוֹמֶדֶת לָעַד, מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת, צָדְקוּ
יַחְדָּו: הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב, וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ
וְנֹפֶת צוּפִים: גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם, בְּשָׁמְרָם
עֵקֶב רָב: שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין, מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם
מִזֵּדִים | חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ, אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם,
וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן
לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

מִזְמוֹר זֶה וּמִזְמוֹר "בְּשַׁנּוֹתוֹ" יֵשׁ בָּהֶם סוֹדוֹת גְּדוֹלִים וַעֲמֻקִּים, וְאִם יְחַסֵּר מֵהֶם תֵּבָה אַחַת יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה ח"ו, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְדַקְדֵּק מְאֹד בְּאֲמִירָתָם.

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה, לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:
הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר, בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ:
שִׁירוּ־לוֹ שִׁיר חָדָשׁ, הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי־יָשָׁר
דְּבַר־יְהוָה, וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט, חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְהוָה
שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ, וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם: כֹּנֵס כַּנֵּד

מֵי הַיָּם, נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת" תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיהוָה
כָּל־הָאָרֶץ, מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא
אָמַר וַיֶּהִי, הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְהוָה הֵפִיר עֲצַת־
גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם
תַּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו, הָעָם | בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ:
מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה, רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם:
מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ, אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר
יַחַד לִבָּם, הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין־הַמֶּלֶךְ
נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל, גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ: שֶׁקֶר
הַסּוּס לִתְשׁוּעָה, וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין
יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו, לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת
נַפְשָׁם, וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָה,
עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם
קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר
יִחַלְנוּ לָךְ:

לְדָוִד, בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ,
וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלֶךְ: אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־
עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי,
יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי,
וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי,
וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ,
וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ,
וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ: חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב
לִירֵאָיו, וַיְחַלְּצֵם: טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה,
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ: יְרָאוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו,
כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ,
וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: לְכוּ־בָנִים
שִׁמְעוּ־לִי, יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם: מִי־הָאִישׁ
הַחָפֵץ חַיִּים, אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: נְצֹר
לְשׁוֹנְךָ מֵרָע, וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: סוּר מֵרָע
וַעֲשֵׂה־טוֹב, בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ: עֵינֵי יְהוָה
אֶל־צַדִּיקִים, וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם: פְּנֵי יְהוָה

בְּעָשֵׂי [מלעיל] רָע, לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: צָעֲקוּ
וַיהוָה שָׁמֵעַ, וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם: קָרוֹב יְהוָה
לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב, וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ: רַבּוֹת רָעוֹת
צַדִּיק, וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה: שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו,
אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה: תְּמוֹתַת רָשָׁע רָעָה,
וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו,
וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ:

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים, אֲדֹנָי - מָעוֹן אַתָּה
הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר: בְּטֶרֶם | הָרִים יֻלָּדוּ,
וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל, וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה
אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־
אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ "כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי
יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בַלַּיְלָה: זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ,
בַּבֹּקֶר כָּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף, לָעֶרֶב
יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ, וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ:
שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ, עֲלֻמֵּנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי
כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ, כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגֶה:

יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה, וְאִם בִּגְבוּרֹת |
שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרָהְבָם עָמָל וָאָוֶן, כִּי־גָז חִישׁ
וַנָּעֻפָה: מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ, וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ:
לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע, וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה
יְהוָה עַד־מָתָי, וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר
חַסְדֶּךָ, וּנְרַנְּנָה וְּנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ
כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ, שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל־
עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ, וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: וִיהִי | נֹעַם
אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ,
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר
לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ:
כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ |
יַסֶּךְ לָךְ, וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ:
לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר
בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ |
אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ

תַּבִּיט, וְשִׁלֵּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהוָה
מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ
רָעָה, וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־
לָךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ,
פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ,
תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ,
אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי | וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־
אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים
אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

ביום־טוב מוסיפים כאן את מזמור הרגל לקמן בעמ' 521

מִזְמוֹר, שִׁירוּ לַיהוָה | שִׁיר חָדָשׁ, כִּי־נִפְלָאוֹת
עָשָׂה, הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ:
הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ, לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ:
זָכַר חַסְדּוֹ | וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל, רָאוּ כָל־
אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הָרִיעוּ לַיהוָה
כָּל־הָאָרֶץ, פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַיהוָה
בְּכִנּוֹר, בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל
שׁוֹפָר, הָרִיעוּ לִפְנֵי | הַמֶּלֶךְ יְהוָה: יִרְעַם הַיָּם

וּמְלֹאוֹ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף, יַחַד
הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי־יְהוָה כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ,
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק, וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא
עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה
לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶךָ,
יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה,
וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְהוָה «יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע, יִשְׁמֹר
אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה «יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי, בֵּית
יְהוָה נֵלֵךְ: עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ
יְרוּשָׁלִָם: יְרוּשָׁלִַם הַבְּנוּיָה, כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ
יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ, עֵדוּת
לְיִשְׂרָאֵל, לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה: כִּי שָׁמָּה | יָשְׁבוּ
כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט, כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ

שָׁלוֹם יְרוּשָׁלִַם, יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ,
שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה־נָּא
שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה
טוֹב לָךְ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי, הַיֹּשְׁבִי
בַּשָּׁמָיִם: הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד
אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ, כֵּן עֵינֵינוּ
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עַד שֶׁיְּחָנֵנוּ: חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ,
כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ, הַלַּעַג
הַשַּׁאֲנַנִּים, הַבּוּז לִגְאֵי יוֹנִים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ,
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ,
בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ, בַּחֲרוֹת
אַפָּם בָּנוּ: אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ, נַחְלָה עָבַר
עַל־נַפְשֵׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ, הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים:
בָּרוּךְ יְהוָה, שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים, הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ

נִמְלְטָנוּ: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

הַלְלוּיָהּ׃ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה, הַלְלוּ עַבְדֵי
יְהוָה: שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה, בְּחַצְרוֹת
בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּיָהּ, כִּי־טוֹב יְהוָה, זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ
כִּי נָעִים: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ:
כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה, וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־
אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה, בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ, בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת: מַעֲלֶה נְשִׂאִים
מִקְצֵה הָאָרֶץ, בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה, מוֹצֵא־רוּחַ
מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, מֵאָדָם עַד־
בְּהֵמָה: שָׁלַח אוֹתֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרַיִם,
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים, וְהָרַג
מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי, וְלְעוֹג
מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם
נַחֲלָה, נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם,
יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר: כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ,
וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנָחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב,

מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ, עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ, אַף
אֵין־יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם, כֹּל
אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה,
בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה: בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ
אֶת־יְהוָה, יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה: בָּרוּךְ
יְהוָה מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָם, הַלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה,
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנֵעֶר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְּיַם־סוּף, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

[כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ, וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:
בָּרוּךְ הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם שַׁבַּת קָדֶשׁ:]

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בָּרוּךְ הוּא,
בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעֹשֶׂה, בָּרוּךְ גּוֹזֵר
וּמְקַיֵּם, בָּרוּךְ עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית, בָּרוּךְ מְרַחֵם
עַל הָאָרֶץ, בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת,
בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו, בָּרוּךְ״חַי
לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח, בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בָּרוּךְ״
שְׁמוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדון הכל יהוה הוה והיה יאה־הה־ונ־הי
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל, אָב הָרַחֲמָן, מלכנו ומנהיגנו המשגיח עלינו בחיוד
הַמְהֻלָּל בְּפִי־עַמּוֹ, מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן
חֲסִידָיו״וַעֲבָדָיו, וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבְזִמִּירוֹת, יאהוונ־הי
וְנַגְדֶּלְךָ וּנְשַׁבֶּחְךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַמְלִיכְךָ וְנַזְכִּיר
שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד, חַי הָעוֹלָמִים,
מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי־עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל היה הוה והיה יאר־ד־נ־ר־י, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה אדוני צבאות, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נֵבֶל, עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה אדוני בְּפָעֳלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה אדוני, מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע, וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים ׀ כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן, לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה אדוני: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ, יְהוָה אדוני, כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ, יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאִים קַרְנִי, בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי, בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה אדוני, בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר

יְהוָה, צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בוֹ׃

יְהוָה מָלָךְ, גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְהוָה, עֹז הִתְאַזָּר,
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל, בַּל־תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ
מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה׃ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת | יְהוָה, נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃ מִקֹּלוֹת | מַיִם
רַבִּים אַדִּירִים" מִשְׁבְּרֵי־יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃
עֵדֹתֶיךָ | נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נָאְוָה־קֹדֶשׁ, יְהוָה
לְאֹרֶךְ יָמִים׃

ש יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃
ד יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃
ו מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ ש
רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם | יְהוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃ ז
יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר׃ ח
יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל
מָשָׁלָה׃ ט יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ
בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃ י יְהוָה מָלָךְ, יְהוָה מָלָךְ,
יְהוָה" | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ ש יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם

וָעֶד, אֹבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ ד יְהוָה (אדני) הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם,
הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים׃ ש רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־
אִישׁ, וַעֲצַת יְהוָה (אדני) הִיא תָקוּם׃ עֲצַת יְהוָה (אדני) לְעוֹלָם
תַּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר׃ כִּי הוּא אָמַר
וַיֶּהִי, הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ ש כִּי־בָחַר יְהוָה (אדני) בְּצִיּוֹן,
אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ׃ ד כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל
לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי | לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה (אדני) עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא
יַעֲזֹב׃ ד וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן, וְלֹא־יַשְׁחִית,
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃
ש יְהוָה (אדני) הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה׃ אַשְׁרֵי
הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה (אדני) יאהדונהי (כתר)
אֱלֹהָיו׃

תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ,
וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְהוָה (אדני) יאהדונהי (חכמה)
וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר

יְשַׁבַּח מַעֲשָׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ,
וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וְעֶזּוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ,
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר "רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ,
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אדני (בינה) יאהדונהי, אֶרֶךְ אַפַּיִם
וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְהוָה אדני (חסד) יאהדונהי לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־
מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה אדני (גבורה) יאהדונהי כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ | לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד
הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים,
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה אדני (תפארת) יאהדונהי
לְכָל־הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ:
יכון שהפרנסה מאתו יתברך, ובושת בו שיפרנסנו בכבוד פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ יכוין ר"ת שם פא"י שהוא בגמט' יאהדונה"י, וכן מא"ל, וס"ת חת"ך, וּמַשְׂבִּיעַ
גימט' חת"ך לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָה אדני (יסוד) יאהדונהי בְּכָל־דְּרָכָיו,
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה אדני (מלכות) יאהדונהי לְכָל־קֹרְאָיו,
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אדני (נצח) יאהדונהי

אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
תְּהִלַּת יְהוָה (אדרוגרי (הוד)) יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם
קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה: אֲהַלְלָה יְהוָה (אדני) בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־
תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים, בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה:
תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ
עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ, שִׂבְרוֹ
עַל־יְהוָה (אדני) אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶת־הַיָּם
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם, הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה
מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים, נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים, יְהוָה (אדני)
מַתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה (אדני) פֹּקֵחַ עִוְרִים, יְהוָה (אדני) זֹקֵף
כְּפוּפִים, יְהוָה (אדני) אֹהֵב צַדִּיקִים: יְהוָה (אדני) שֹׁמֵר
אֶת־גֵּרִים, יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד, וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים
יְעַוֵּת: יִמְלֹךְ יְהוָה (אדני) לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר
וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ ׀, כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי־נָעִים נָאוָה
תְּהִלָּה: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלִַם יְהוָה, נִדְחֵי
יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס: הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב, וּמְחַבֵּשׁ
לְעַצְּבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים, לְכֻלָּם שֵׁמוֹת
יִקְרָא: גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ, לִתְבוּנָתוֹ אֵין
מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה, מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים
עֲדֵי־אָרֶץ: עֲנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה, זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ
בְּכִנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם ׀ בְּעָבִים, הַמֵּכִין לָאָרֶץ
מָטָר, הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר: נוֹתֵן לִבְהֵמָה
לַחְמָהּ, לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בִגְבוּרַת
הַסּוּס יֶחְפָּץ, לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יְהוָה
אֶת־יְרֵאָיו, אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלִַם
אֶת־יְהוָה, הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי
שְׁעָרָיִךְ, בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם,
חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ,
עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצֶּמֶר, כְּפוֹר
כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְּפִתִּים, לִפְנֵי קָרָתוֹ

מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיַּמְסֵם, יַשֵּׁב רוּחוֹ
יִזְּלוּ־מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב, חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו
לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים
בַּל־יְדָעוּם, הַלְלוּיָהּ:

יְזַהֵר לוֹמַר מִזְמוֹר זֶה וּמִזְמוֹר "הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ" בְּמִתּוּן וּבְכַוָּנָה, כִּי עֲלֵיהֶם אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בַּגְּמָרָא: יְהֵא חֶלְקִי מִגּוֹמְרֵי הַלֵּל בְּכָל יוֹם (רש"י שבת קיח:).

הַלְלוּיָהּ ׀, הַלְלוּ אֶת־יְהוָה (אדנ"י) מִן־הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ
בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו,
הַלְלוּהוּ כָל־צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ
כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם
אֲשֶׁר ׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה (אדנ"י), כִּי
הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, חָק־נָתַן
וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת־יְהוָה (אדנ"י) מִן־הָאָרֶץ, תַּנִּינִים
וְכָל־תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר, רוּחַ סְעָרָה
עֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל־
אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף:
מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ:
בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים עִם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ ׀

אֶת־שֵׁם יְהוָה, כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ, הוֹדוֹ
עַל־אֶרֶץ וְשָׁמַיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן | לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה
לְכָל־חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ |, שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ, תְּהִלָּתוֹ
בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו,
בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל,
בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ,
יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד,
יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם, וְחֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נָקָמָה בַגּוֹיִם, תּוֹכֵחוֹת
בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִים, וְנִכְבְּדֵיהֶם
בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם | מִשְׁפָּט כָּתוּב,
הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ |, הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ
עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב
גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל
וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים

וְעָנָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָם, הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן:

יעמוד ויאמר בכוונה:

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הַקָּהָל, רת"ת שם הוי"ה
וַיֹּאמֶר דָּוִיד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה, וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל "לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל, וּבְיָדְךָ "כֹּחַ וּגְבוּרָה, וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: וִיבָרְכוּ

שֵׁם כְּבוֹדֶךָ, וּמְרוֹמֵם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה:
אַתָּה־הוּא יְהוָה אֲדֹנָי לְבַדֶּךָ, אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־
הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל־
אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאַתָּה מְחַיֶּה
אֶת־כֻּלָּם, וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה־
הוּא יְהוָה אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים (עד כאן מעומד) אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ
בְּאַבְרָם, וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ
אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ, וְכָרוֹת
עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי, הַחִתִּי,
הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי, לָתֵת לְזַרְעוֹ,
וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא [מלעיל]
אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ
עַל־יַם־סוּף: וַתִּתֵּן אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־
עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם,
וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם,
וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה, וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם
הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:

שירת הים

יאמר שִׁירַת הַיָּם בְּשִׂמְחָה, וְדִמָּה בְּדַעְתּוֹ כְּאִלּוּ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם עָבַר בַּיָּם יַחַד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל וְרוֹאֶה הַמִּצְרִים טוֹבְעִים בַּיָּם וְהוּא נִיצוֹל, **וְהוּא** סְגֻלָּה לְכַפָּרַת עֲוֹנוֹתָיו כַּיָּדוּעַ (צפורן שמיר אות כ"ד). ◆ **וְהָאוֹמְרָהּ** בְּשִׂמְחָה מוֹחֲלִין לוֹ עֲוֹנוֹתָיו (שם). וְזֶה דַּוְקָא אִם מְדַמֶּה לְעַצְמוֹ בְּהַרְגֵּשׁ וּבְהִתְפָּעֲלוּת אֶת הַמַּעֲמָד (ס' חֲרֵדִים).

וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד
מִצְרָיִם, וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם "מֵת
עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־
יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת
לַיהוָה, וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר, אָשִׁירָה לַיהוָה
כִּי־גָאֹה גָּאָה, סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת
יָהּ, וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה, זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ, אֱלֹהֵי אָבִי
וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה, יְהוָה שְׁמוֹ:
מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם, וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו
טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ, יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת
כְּמוֹ־אָבֶן: יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַכֹּחַ, יְמִינְךָ יְהוָה
תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ, תְּשַׁלַּח"
"חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם,

נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים, קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם: אָמַר
אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל, תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי,
אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ
יָם, צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים: מִי־כָמֹכָה
בָּאֵלִם יְהוָה, מִי כָמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא
תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ, תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ:
נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ, עַם־זוּ גָּאָלְתָּ, נֵהַלְתָּ בְעֻזְּךָ אֶל־נְוֵה
קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן, חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי
פְלֶשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב
יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד, נָמֹגוּ כָּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפֹּל עֲלֵיהֶם
אֵימָתָה וָפַחַד, בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָאָבֶן, עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה, עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ: תְּבִאֵמוֹ
וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ, מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ
יְהוָה, מִקְּדָשׁ [יפסיק מעט] אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ:

יְהוָה׳ | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה | יִמְלֹךְ׳ לְעֹלָם
וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי
עָלְמַיָּא: כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו

בַּיָּם, וַיֵּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם:

כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה, וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו, וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

נשמת כל חי

שָׁבַח זֶה הוּא יָקָר וּמְעֻלֶּה מְאֹד וְצָרִיךְ לְאָמְרוֹ בִּנְעִימָה, וְהוּא מְסֻגָּל עַל כָּל צָרָה שֶׁאָדָם עוֹמֵד בָּהּ שֶׁיִּדּוֹר נֶדֶר לוֹמַר אַחַר הַצָּלָתוֹ שַׁבַּח זֶה וְיוֹעִיל לוֹ (בא"ח תולדות ג). ◆ **וְאוֹמְרִים** 'נִשְׁמַת' לְרַמּוֹז שֶׁיֵּשׁ לָנוּ נִשְׁמָה יְתֵירָה בְּשַׁבָּת, וּבָהּ אֲנוּ מְשִׂיגִים חָכְמָה יְתֵירָה, וּבִּפְרָט הַצַּדִּיקִים הַקְּרוּיִים חַיִּים (מטה משה). ◆ **וּבְוַדַּאי** רָאוּי שֶׁיִּתְלַהֵב לֵב הָאָדָם לוֹמַר הַתֵּבוֹת הַלָּלוּ בְּכֹחַ גָּדוֹל וְעָצוּם וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל שֶׁיֵּשׁ לָנוּ מֶלֶךְ גָּדוֹל כָּזֶה (יסוה"ע).

כשאומר נשמת כל חי יְכַוֵּן לקבל תוספת נפש יתירה דבחינת היום.

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד. מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ, פּוֹדֶה וּמַצִּיל, וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם, בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה, אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֶלָּא אַתָּה:

אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, אֱלוֹהַּ כָּל־
בְּרִיּוֹת, אֲדוֹן כָּל־תּוֹלְדוֹת, הַמְּהֻלָּל
בְּכָל־הַתִּשְׁבָּחוֹת, הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד,
וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת, לֹא
יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, הַמְּעוֹרֵר יְשֵׁנִים, וְהַמֵּקִיץ
נִרְדָּמִים, מְחַיֵּה מֵתִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, פּוֹקֵחַ
עִוְרִים, וְזוֹקֵף כְּפוּפִים, הַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים,
וְהַמְּפַעְנֵחַ נֶעֱלָמִים, וּלְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים:
וְאִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם, וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
כַּהֲמוֹן גַּלָּיו, וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי
רָקִיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ, וְיָדֵינוּ
פְּרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם, וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת,
אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִין לְהוֹדוֹת לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
וּלְבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ, עַל אַחַת מֵאֶלֶף
אַלְפֵי אֲלָפִים וְרֹב רִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים,
הַטּוֹבוֹת נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם
אֲבוֹתֵינוּ. מִלְּפָנִים מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה

אֱלֹהֵינוּ, מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ, בְּרָעָב זַנְתָּנוּ, וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ, מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ, מִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ, וּמֵחֳלָאִים רָעִים וְרַבִּים דִּלִּיתָנוּ. עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ, וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ. עַל כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ, וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ, וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ, הֵן הֵם יוֹדוּ, וִיבָרְכוּ, וִישַׁבְּחוּ, וִיפָאֲרוּ (וישורר), אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד, כִּי כָל־פֶּה לְךָ יוֹדֶה, וְכָל־לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבֵעַ, וְכָל־עַיִן לְךָ תְצַפֶּה, וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע, וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה. וְהַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ, וְהַקֶּרֶב וְהַכְּלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל עַצְמֹתַי תֹּאמַרְנָה: יְהוָה מִי כָמוֹךָ! מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ, וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ:

שַׁוְעַת עֲנִיִּים אַתָּה תִשְׁמַע, צַעֲקַת הַדַּל תַּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ, וְכָתוּב: רַנְּנוּ

צַדִּיקִים בַּיהוָה, לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם,
וּבְשִׂפְתֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ,
וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ,
וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל,
בְּמִקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל, שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל־הַיְצוּרִים, לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל, לְשַׁבֵּחַ, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדֵּר, וּלְנַצֵּחַ, עַל כָּל־דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת דָּוִד בֶּן־יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

וּבְכֵן

ברכת ישתבח

שֶׁבַח בִּרְכַּת "יִשְׁתַּבַּח" הוּא עָצוּם וּנוֹרָא מְאֹד, וְיֵשׁ בָּהּ י"ג שְׁבָחִים כְּנֶגֶד י"ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים, וְאֵין לְמַהֵר אֲמִירָתָם אֶלָּא אוֹמְרָם בִּנְעִימָה כְּמִסֻּדֵּר שִׁבְחוֹ שֶׁל מֶלֶךְ, פִּיו וְלִבּוֹ שָׁוִים (החיד"א בשם היעב"ץ, בא"ח). ◆ **וְיִמְנָה** אוֹתָם בְּאֶצְבְּעוֹתָיו, וְיִזָּהֵר שֶׁלֹּא יְהָבִיא עַצְמוֹ לִידֵי הֶפְסֵק בֵּינֵיהֶם לְקַדֵּישׁ וּקְדֻשָּׁה, וְאִם הִכְרַח לְהַפְסִיק יַחְזֹר לוֹמַר כִּי לְךָ נָאֶה וכו' כְּדֵי שֶׁיֵּאָמֵר הַי"ג שְׁבָחִים בְּלִי הֶפְסֵק בֵּינֵיהֶם.

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, כִּי־לְךָ נָאֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

לְעוֹלָם וָעֶד, א שִׁיר ב וּשְׁבָחָה, ג הַלֵּל ד וְזִמְרָה,
ה עֹז, ו וּמֶמְשָׁלָה, ז נֶצַח, ח גְּדֻלָּה ט גְּבוּרָה,
י תְּהִלָּה יא וְתִפְאֶרֶת, יב קְדֻשָּׁה יג וּמַלְכוּת,
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ,
וּמֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל. בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אדנ"י אדון הכל יהוה אלהים צבאות מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת.
אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, בּוֹרֵא כָּל־
הַנְּשָׁמוֹת, רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
זִמְרָה, מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים, אָמֵן:

בשבת תשובה מוסיפים מזמור זה:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָ֗ה: אֲדֹנָ֑י שִׁמְעָ֥ה בְקוֹלִ֑י תִּהְיֶ֥ינָה אָזְנֶ֖יךָ
קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָ֑הּ, אֲדֹנָ֖י מִי יַעֲמֹֽד: כִּי־עִמְּךָ
הַסְּלִיחָ֑ה, לְמַ֥עַן תּוּרָֽא: קִוִּיתִי יְהוָ֗ה קִוְּתָ֤ה נַפְשִׁי֙, וְלִדְבָרוֹ֔ הוֹחָלְתִּ֖י: נַפְשִׁ֣י לַאדֹנָ֑י,
מִשֹּׁמְרִ֥ים לַבֹּ֖קֶר: שֹׁמְרִ֥ים לַבֹּ֖קֶר: יַחֵ֣ל יִשְׂרָאֵ֔ל אֶל־יְהוָ֖ה, כִּי־עִם־יְהוָ֥ה הַחֶ֖סֶד,
וְהַרְבֵּ֥ה עִמּ֖וֹ פְּדֽוּת: וְה֥וּא יִפְדֶּ֖ה אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל מִכֹּ֥ל עֲוֹנֹתָֽיו:

ואומר החזן חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,
בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו יְהֵא שְׁמַהּ רַבָּא יכוין: יה"ר

שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ ▽רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כי"ר].

ק"ש וּבִרְכוֹתֶיהָ

ואומר החזן: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אדני יאהדונהי הַמְבֹרָךְ׃

ועונים הקהל: בָּרוּךְ (נפש) יְהוָה (רוח) אדני יאהדונהי הַמְבֹרָךְ (נשמה) לְעוֹלָם (חיה) וָעֶד (יחידה)׃

וחוזר החזן: בָּרוּךְ (נפש) יְהוָה (רוח) אדני יאהדונהי הַמְבֹרָךְ (נשמה) לְעוֹלָם (חיה) וָעֶד (יחידה)׃

מנהגנו שלא עומדים בעניית "ברוך ה'", ויש נוהגים להגביה גופם מעט.

יוצר אור

מְבָרֵךְ 'יוצר אור' וְאֵילָךְ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל בְּהִתְלַהֲבוּת יוֹתֵר עֲצוּמָה, כִּי קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ הֵם תִּקּוּנִים, בְּעוֹלְמוֹת יוֹתֵר עֶלְיוֹנִים מִתִּקּוּנֵי הַזְּמִרוֹת כַּמְּבֹאָר בְּכִתְבֵי האר"י ז"ל (יסו"ה) ◆ כי שבעה היכלות הם בבריאה, ונתבאר סדרן בזהר פרשת פקודי כיצד בתפלת יוֹצֵר אוֹר: הראשון הֵיכַל לִבְנַת הַסַּפִּיר (דהיינו 'לבנת' עטרה ו'הספיר' יסוד), ונימשך מתחלת ברכת יוֹצֵר אוֹר עד בָּרוּךְ וכו'. ולמעלה ממנו הוא הֵיכַל עֶצֶם הַשָּׁמַיִם (הוד), נמשך עד לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ, והֵיכַל נֹגַהּ (בנצח) עד הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ, והֵיכַל זְכוּת (בגבורה) עד אַהֲבַת עוֹלָם, והֵיכַל אַהֲבָה (בחסד) עד אֱמֶת וְיָצִיב, והֵיכַל רָצוֹן (בתפארת) עד תפלת שמ"ע, והֵיכַל קדש הקדשים הוא באדני שפתי תפתח (עוי"ח שמות ד').

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה והיה יאהדונהי מלכנו ומגהינו הַמַּשְׁגִּיחַ עֲלֵי־עַם בְּחוּד מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ, עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל. הַכֹּל יוֹדוּךָ, וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ, וְהַכֹּל יֹאמְרוּ: אֵין־קָדוֹשׁ

כַּיהוָה אדני. הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶלָה, יוֹצֵר הַכֹּל.
הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל־יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי
מִזְרָח, וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ, מוֹצִיא חַמָּה
מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ, וּמֵאִיר
לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו, שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת
הָרַחֲמִים. הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ
בְּרַחֲמִים, וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד
מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה אדני,
כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ
קִנְיָנֶיךָ. הַמֶּלֶךְ הַמָּרוֹם לְבַדּוֹ מֵאָז,
הַמְשֻׁבָּח וְהַמְּפוֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת
עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם! בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם
עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֻזֵּנוּ, צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ,
מִשְׂגָּב «»בַּעֲדֵנוּ. אֵין עֲרוּךְ לָךְ וְאֵין זוּלָתֶךָ,
אֶפֶס בִּלְתֶּךָ, וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ. אֵין עֲרוּךְ לָךְ

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, אֶפֶס בִּלְתֶּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ, וּמִי דּוֹמֶה־לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים.

אֵל אָדוֹן עַל כָּל־הַמַּעֲשִׂים, בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל־הַנְּשָׁמָה: גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם, דַּעַת וּתְבוּנָה סוֹבְבִים הוֹדוֹ: הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה: זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ, חֶסֶד וְרַחֲמִים מָלֵא כְבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָאָם אֱלֹהֵינוּ, יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל: כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם, לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נֹגַהּ, נָאֶה זִיוָם בְּכָל־הָעוֹלָם: שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם שָׂשִׂים בְּבוֹאָם, עוֹשִׂים

בְּאֵימָה רָצוֹן קוֹנֵיהֶם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ, צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ: קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר, רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל־צְבָא מָרוֹם, תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה, שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפַנֵּי הַקֹּדֶשׁ:

ביום־טוב שאינו שבת מדלגים קטע זה:

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל־הַמַּעֲשִׂים, וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה וָיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ, תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה, עֹנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת. זֶה שִׁיר שֶׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר: מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ לָאֵל כָּל־יְצוּרָיו, שֶׁבַח וִיקָר וּגְדֻלָּה וְכָבוֹד יִתְּנוּ לַמֶּלֶךְ יוֹצֵר כֹּל, הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ: ע"כ מדלגים

שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדָּשׁ, וְזִכְרְךָ
יִתְפָּאַר מַלְכֵּנוּ, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, עַל כָּל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה
יָדֶיךָ, וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ, יְפָאֲרוּךָ סֶלָה.

ישתדל לכוין לשמות היוצאים מר"ת: משרתים ואשר משרתיו; אהובים ברורים גבורים; עושים באימה. וכל המכוין בשמות אלו אינו ניזוק כל אותו היום (סדור חסידי אשכנז עמ' פו; שעה"כ כוונת יוצר; פע"ח שער ק"ש פ"א דף לח).

תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ -
בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים, יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ
לָעַד מַלְכֵּנוּ - יוֹצֵר מְשָׁרְתִים, וַאֲשֶׁר
מְשָׁרְתָיו (ר"ת מו"מ משם בן ע"ב), כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם,
וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל, דִּבְרֵי
אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם. כֻּלָּם אֲהוּבִים,
כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם גִּבּוֹרִים (ר"ת שם אב"ג), כֻּלָּם
קְדוֹשִׁים, כֻּלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה (ר"ת ע"ב) וּבְיִרְאָה
רְצוֹן קוֹנֵיהֶם, וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם

בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה,
וּמְבָרְכִין, וּמְשַׁבְּחִין, וּמְפָאֲרִין, וּמַקְדִּישִׁין,
וּמַעֲרִיצִין, וּמַמְלִיכִין, אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא (ר"ת בנים' שם תהר"ה ב"ה), קָדוֹשׁ הוּא.
וְכֻלָּם "מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם
זֶה מִזֶּה, וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ
לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ, בְּשָׂפָה בְרוּרָה
וּבִנְעִימָה, קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים
בְּאֵימָה, וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קְדֻשָּׁה זו צריך לאומרה בישיבה, ואם היה עומד צריך לשבת.

קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה (אדני) צְבָאוֹת, מְלֹא
כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל
מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים, לְעֻמָּתָם"
"מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:
בָּרוּךְ" "כְּבוֹד־יְהוָה (אדני) מִמְּקוֹמוֹ:

מעלת שבח זה גדולה כי נתקן נגד הספירות, לכן צריך כל אדם לומר השבח הזה במתון ובכוונה עצומה (ס' אור חדש).

לָאֵל בָּרוּךְ, נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לַמֶּלֶךְ אֵל חַי
וְקַיָּם, זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ, וְתִשְׁבָּחוֹת
יַשְׁמִיעוּ, כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם [כתר] וְקָדוֹשׁ [חכמה], פּוֹעֵל
גְּבוּרוֹת [בינה], עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת [חסד], בַּעַל מִלְחָמוֹת [גבורה],
זוֹרֵעַ צְדָקוֹת [ת"ת], מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת [נצח], בּוֹרֵא
רְפוּאוֹת [הוד], נוֹרָא תְהִלּוֹת [יסוד], אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת [מלכות],
הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה
בְרֵאשִׁית, כָּאָמוּר: לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים,
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל הוה והיה יאה"ד וגר"י,
יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אָהַבְתָּנוּ ר"ת נימ"ע"ב יְהוָה אדנ"י יאה"ה וגר"י אֱלֹהֵינוּ,
חֶמְלָה גְּדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ
עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל,
וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בָךְ, וַתְּלַמְּדֵמוֹ
חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כֵּן

תְּחָנֵּנוּ אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן. הַמְרַחֵם רַחֵם־
נָא עָלֵינוּ, יְכוֹן מְאֹד עַל כְּנָיוּ שֶׁיִּהְיוּ לוֹמְדֵי תוֹרָה וְצַדִּיקִים וּבַעֲלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת (מ"ב מ"ו) וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה
לְהָבִין, לְהַשְׂכִּיל, לִשְׁמֹעַ, לִלְמֹד וּלְלַמֵּד,
לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ
בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד
לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ. וְלֹא
נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל "לְעוֹלָם וָעֶד,
כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
בָּטָחְנוּ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ,
וְרַחֲמֶיךָ יְהוֹוָה אֱלֹהֵינוּ, וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים,
אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד. מַהֵר וָהָבֵא
עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם "מְהֵרָה מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת (כָּל) הָאָרֶץ, יקבץ ארבע הציציות בידו השמאלית וּשְׁבוֹר
עֹל הַגּוֹיִם "מֵעַל צַוָּארֵנוּ, וְהוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה

קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה, וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַהֲבָה, לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ, לְיִרְאָה וּלְאַהֲבָה אֶת־שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

יָכוֹן לזכור מעשה עמלק שבגללו אין השם שלם

יָכוֹן לזכור מה שעשה הקב״ה למצרים. כי לא ברא פה לאדם אלא להודות לו

אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־יגה־י

יָכוֹן לזכור מעמד הר סיני ומתן תורה

קריאת שמע

יָכוֹן לקיים מצות עשה דאורייתא של קריאת שמע של שחרית, ומצוַת יִחוּד השם. יִקְרָא ק״ש בְּכַוָּנָה בְּאֵימָה וְרֶתֶת וְזִיעַ, שֶׁיְּכַוֵּן בְּשָׁעָה שֶׁהוּא קוֹרֵא אֶת שְׁמַע [כשאומר ה׳ אלהינו] לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, לִהְיוֹת נֶהֱרָג עַל קִדּוּשׁ ה׳, שֶׁזֶּהוּ שֶׁאוֹמְרִים ׳בְּכָל נַפְשְׁךָ׳ (מ״ב ס״א סק״ג). וּכְשֶׁאוֹמֵר ״ה׳ אֶחָד״ יְכַוֵּן לְהַאֲמִין שהשם ית׳ אֶחָד בְּלִי שִׁתּוּף. ◆ צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ בַּחי״ת שֶׁל אֶחָד כְּדֵי שֶׁיַּמְלִיךְ הקב״ה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, שֶׁלָּזֶה רוֹמְזוּ הַחֲטוֹטְרוֹת שֶׁבְּאֶמְצַע גַּג החי״ת, וְיַאֲרִיךְ בְּדָלֶ״ת שֶׁל אֶחָד שֶׁעוֹר שֶׁיַּחְשֹׁב שֶׁהַקב״ה יָחִיד בְּעוֹלְמוֹ וּמוֹשֵׁל בְּד׳ רוּחוֹת הָעוֹלָם (שו״ע ס״א). ◆ יַחְשֹׁב שֶׁאִם הָיָה מְצֻוֶּה לִקְרֹא מִכְתָּב מִמֶּלֶךְ בָּשָׂר וָדָם שֶׁהוּא שַׁלִּיט חָזָק וְנוֹרָא, כַּמָּה הָיָה חָרֵד לְקוֹרְאוֹ. קַל וָחוֹמֶר לִקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא כְּתָב צִוּוּי שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקב״ה שֶׁחִיֵּב לִקְרוֹתָה בְּאֵימָה (טור).

בפרשה זו מְצַוֶּה הקב״ה עליך ועל כל אחד מישראל: שְׁמַע דְּבָרַי לְקַבֵּל עֹל מַלְכוּתִי.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אדנ״י אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־יגה־י אֱלֹהֵינוּ [אכי ה׳] מַלְכֵּנוּ וּמַנְהִיגֵנוּ הַמֻּשְׁגָּחִים עָלֵינוּ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,

יְהוָה אדנ״י אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־ד־יגה־י אֶחָד [לא יהיה לך] יחיד בְּעַצְמוּתוֹ, וְאֵין מִלְּבַדּוֹ, שולט בשמים ובארץ, ומושל בד׳ רוחות העולם

יפסיק מעט, ובעוד שעיניו מכוסות יאמר ׳ברוך שם׳ וכו׳ בכוונה.

בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ מְבֹרָךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ [יהוה] וּמְבֹרָכֶת מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים:

הֲרֵינִי מקבל עלי מ"ע שֶׁל אַהֲבַת ה׳ [לא תשא]
וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל־
לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם (יפסיק מעט), עַל־לְבָבֶךָ:
וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ, וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ
וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ, וְהָיוּ
לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: [לא תחמוד]

הֲרֵינִי מקבל עלי עול המצוות
וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי,
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
(יפסיק מעט), לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם (יכוון היטב את הענין)
וּלְעָבְדוֹ, בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם:
וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ,
וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי וְאָצְמִיחַ [לא תגנוב]

עֲשָׂב״ בְּשִׂדְךָ לִבְהֵמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ מִתְּבוּאָתְךָ
וְשָׂבָעְתָּ: אַךְ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם,
וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם״ אֱלֹהִים״ אֲחֵרִים,
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: (יאמר בלחש, אך ישמיע לאזניו) וְחָרָה (יפסיק מעט)
אַף־יְהוָ(אדני)ה בָּכֶם, וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם, וְלֹא־
יִהְיֶה מָטָר, וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ,
וַאֲבַדְתֶּם״ מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ א״ הַטֹּבָה [לא תראה]
אֲשֶׁר יְהוָ(אדני)ה נֹתֵן לָכֶם: (עד כאן בלחש) וְשַׂמְתֶּם״
״אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־״לְבַבְכֶם וְעַל־
נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם״ אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם,
וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם״ אֹתָם״
״אֶת־בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם [כבד את אביך] עַל הָאֲדָמָה

אֲשֶׁר (יבטא היטב את העין) נִשְׁבַּע״ יְהוָ(אדנ״י) לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת
לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

יאחזו הציציות גם בידו הימנית ושורשם ישארו בידו השמאלית. וטוב להסתכל בציצית וכו׳ ויכוין כאלו יש בו תכלת,
דאותה ההארה לא נפסקה (האר״י זצוק״ל)

וַיֹּאמֶר יְהוָ(אדנ״י) אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם,
וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם
לְדֹרֹתָם, וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף״ פְּתִיל
תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם״ אֹתוֹ (יעביר
הציציות שבידו ע״ג עיניו פעמים, ובכל פעם ינשקם), וּזְכַרְתֶּם״ אֶת־כָּל־מִצְוֹת
יְהוָ(אדנ״י) וַעֲשִׂיתֶם״ אֹתָם, וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם (יעביר הציציות על גבי עיניו וינשקם),
אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים״ אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ, [לא תנאף] [זכור את יום השבת]
וַעֲשִׂיתֶם״ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים
לֵאלֹהֵיכֶם: (יכון לקנים מ״ע לומר יצי״מ) אֲנִי יְהוָ(אדנ״י) אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם״ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת

[לא תענה ברעך עֵד שקר]

לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה אֶלֹהֵיכֶם: אֱמֶת.

יזהר לסיים "אני ה' אלהיכם אמת" עם הש"ץ ביחד ומלת אמת יאמר אותה עם הקהל בקול רם (גם הש"ץ יאמר אותה בלחש), ואחר כך ישתוק וישמע מהש"ץ כשחוזר לומר "ה' אלהיכם אמת" וְיִכַּוֵּן לצאת ידי חובה באמירתן. ואם לא הספיק לגמור עם הש"ץ או שהוא מתפלל ביחיד, אז אחרי שגומר "אני ה' אלהיכם אמת" יחזור לומר "ה' אלהיכם אמת", כְּדֵי להשלים מנין רמ"ח תיבות של ק"ש כמנין איבריו של האָדָם:

וחוזר הש"ץ: יְהוָה אֶלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

אמת ויציב

יזהר להגות היטב את הט"ו ווי"ן, ויחבר עמם מלת 'הַדָּבָר', ולא יפסיק בינהם כלל, כי מט"ו ווי"ן אלו יוצא שם הוי"ה (ט"ו ווין הם כמנין י"ה, וכשמכה י"ה פעמים ו' הרי ו', ועם ה' שבראשי תיבות 'הדבר הזה' הרי נשלם יהוה) (שעה"כ דרוש ח'). ◆ **בברכה** זו יש ח' פעמים אמת, כמו שכתוב בזוהר ויקהל, ארבע פעמים אחר עזרת, נגד ד' לשונות של גאולה דמצרים, ועוד ד' פעמים אחר עזרת נגד ד' גאולות של ד' גליות, ובאה בהם מלת 'אמת' חותמת המלך (אהיה במספר מרובע עולה אמת) **בחותמא** תקיף בקיומא תקיף (ס' היעב"ץ) ◆ **ב**'**שִׁירָה חֲדָשָׁה**' יחשוב גדולתו ית' ונפלאותיו שעשה עמו, ואשר הוא עני ואביון מתורה ומצוות, ובקבר עני אפל שפל וגלמוד (קשר גודל ס' יב).

וָיַצִּיב, וְנָכוֹן, וְקַיָּם, וְיָשָׁר, וְנֶאֱמָן, וְאָהוּב, וְחָבִיב, וְנֶחְמָד, וְנָעִים, וְנוֹרָא, וְאַדִּיר, וּמְתֻקָּן, וּמְקֻבָּל, וְטוֹב, וְיָפֶה, הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. יכון בשם הוי"ה

אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ, צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם, וְכִסְאוֹ נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת, וּדְבָרָיו חַיִּים וְקַיָּמִים וְנֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד (כשיאמר לעד ינשק הציציות ויעבירן על גבי עיניו ויניחן מידיו)

וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ, עָלֵינוּ, וְעַל בָּנֵינוּ, וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, עַל הָרִאשׁוֹנִים, וְעַל הָאַחֲרוֹנִים, דָּבָר טוֹב וְקַיָּם, בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר.

אֱמֶת שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ, יוֹצְרֵנוּ צוּר יִשׁוּעָתֵנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ (ר"ת שם קדוש בה"ש), וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ סֶלָה. עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם, מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ, וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ. אֱמֶת, אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ

יָשִׂים עַל־לִבּוֹ. אֱמֶת שֶׁאַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ, וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים. אֱמֶת, אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ.

אֱמֶת, מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ, כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ, וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גָּאָלְתָּ, וְיַם־סוּף לָהֶם בָּקָעְתָּ, וְזֵדִים טִבַּעְתָּ, וִידִידִים עָבְרוּ יָם, וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם, אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר. עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל, וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם, רָם וְנִשָּׂא, גָּדוֹל וְנוֹרָא, מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ, מַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עַד מָרוֹם,

מוֹצִיא אֲסִירִים, פּוֹדֶה עֲנָוִים, עוֹזֵר דַּלִּים,
הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו.

מיד באמרו 'תְּהִלּוֹת' יעמוד ויכין עצמו לתפילה, וכתבו גורי האר"י שיש בזה רמז וסוד גדול.

תְּהִלּוֹת לָאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם, בָּרוּךְ הוּא
וּמְבוֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ
עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:
מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה אדני, מִי כָמֹכָה נֶאְדָּר
בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: שִׁירָה
חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל־
שְׂפַת הַיָּם, יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:
יְהוָה אדני יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר: גְּאָלָנוּ
יְהוָה אדני צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אדני אדון הכל היה הוה והיה יאר־ד־יוב־הי, גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

תְּפִילַת שֶׁבַע

תפלת שמונה עשרה

יָשִׁים אֶל לִבוֹ שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבֵית קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים. ◆ **יִזָּהֵר** לְהִתְפַּלֵּל דֶּרֶךְ תַּחֲנוּנִים, כְּרֶשׁ הָעוֹמֵד בַּפֶּתַח, וּבְנַחַת, שֶׁלֹּא תֵּרָאֶה עָלָיו כְּמַשָּׂא וּכְמִי שֶׁמְּבַקֵּשׁ לְהַפְּטֵר מִמְּנָּה [שו"ע צח ג]. ◆ **יְכַוֵּן** שֶׁעוֹמֵד לִפְנֵי הַשִּׁי"ת, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ מַאֲזִין לוֹ וּמַקְשִׁיב לְדִבְרָיו, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְאַחַר שֶׁיִּקְבַּע זֶה בְּדַעְתּוֹ, צָרִיךְ שֶׁיִּתְבּוֹנֵן עַל רוֹמְמוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא מְרוֹמָם וְנִשְׂגָּב עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה, עַל כָּל מִינֵי שְׁלֵמוּת שֶׁתּוּכַל מַחֲשַׁבְתֵּנוּ לְדַמּוֹת וּלְהָבִין (מס"י פי"ט).

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

יכוון לקבל כאן תוספת רוח דבחינת היום

▽**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה** אדון הכבד היה הוה והיה יאה־הה־ונה־י (יא), **אֱלֹהֵינוּ** מִרְכָּבוֹ וּמַנְהִיגָנוּ הַמַּשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בִּיחוּד

וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִשְׁגִּיחַ לַאֲבוֹתֵינוּ וּבָחַר בָּהֶם לְחֶלְקוֹ, **אֱלֹהֵי אַבְרָהָם** שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל אאע"ה [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ הָיָה בְּמִדַּת הַחֶסֶד], **אֱלֹהֵי יִצְחָק** שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל יִצְחָק [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ מִדַּת גְּבוּרָה - דִּין] **וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב** שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל יַעֲקֹב [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ מִדַּת הָאֱמֶת], **הָאֵל הַגָّדוֹל** בְּמִדַּת חֶסֶד, **הַגִּבּוֹר** בְּמַעֲשֵׂי גְּבוּרוֹתָיו **וְהַנּוֹרָא** בְּמַעֲשֵׂי נוֹרְאוֹתָיו נִפְלְאוֹתָיו, **אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים** מְשַׁלֵּם לְבְרִיּוֹתָיו יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֵם רְאוּיִים, **קוֹנֵה הַכֹּל** בּוֹרֵא הַכֹּל בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ, **וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם** "וּבְזוּכוּת חַסְדֵי הָאָבוֹת יִשְׁלַח הַמָּשִׁיחַ לְגָאֳלָם" **לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.** כשיאמר 'באהבה' יכוין למסור עצמו על קדוש ה', בסקילה שריפה הרג ונסק.

בשבת־תשובה מוסיפים:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

אם לא אמר "זכרנו" ונזכר לפני שאמר "ה" חוזר, ואם אחר "ה" אינו חוזר.

מֶלֶךְ עוֹזֵר (מַסִּיעַ לְאָדָם בִּצְרָתוֹ) וּמוֹשִׁיעַ (מַחֲלִיצוֹ מִצָּרָה) וּמָגֵן (קוֹדֵם שֶׁבָּאָה הַצָּרָה)

בְּתִבַּת מָגֵן יָגֵן שֶׁעוֹלָה בְּגִמַ' ג"פ אל ♦ בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֵ"ה (אֲדוֹן הַכֹּל הוֹוֶה הוֹוֶה וְהוֹוֶה יאר"ד־ונר"י) (הד), מָגֵן

אַבְרָהָם (שֶׁשָּׁמַרְתָּ וְהִצַּלְתָּ אֶת אַבְרָהָם וּבְזִכּוּתוֹ אַתָּה מָגֵן עָלֵינוּ) ♦

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי (ר"ת שם אב"א), מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בשבת־תשובה מוסיפים: מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים.

ואם לא אמר, ולא נזכר עד שאמר שם ה' בברכה, אינו חוזר.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונהי, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

כשמגיע החזן לְקָדֵשָׁה צריך לחזור שלוש פסיעות למקום שבו עמד בתפלתו, ויצמיד רגליו, ויכוין לקדש שמו יתברך, ואומרים:

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ, כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה, וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהוָה אדנהי צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם "מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ" "כְּבוֹד־יְהוָה אדנהי מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ" "כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה אדנהי לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל הוה והיה יאה־הד־ונהי, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

בשבת־תשובה חותמים: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

ואם שכח ולא נזכר תוך כְּדֵי דיבור חוזר לראש. וש"צ שטעה ולא נזכר תוך כְּדֵי דיבור, חוזר לאתה קדוש.

יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ, כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לוֹ. כְּלִיל תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ, בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל־הַר סִינַי. שְׁנֵי

לוּחוֹת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ, וְכָתוּב״ בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת, וְכֵן כָּתוּב״ בְּתוֹרָתֶךָ:
וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם, כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֲדֹנָי אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

וְלֹא נָתַתּוֹ יְהוָה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא הִנְחַלְתּוֹ מַלְכֵּנוּ לְעוֹבְדֵי אֱלִילִים, גַּם בִּמְנוּחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עֲרֵלִים, כִּי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל נָתַתּוֹ בְּאַהֲבָה, לְזֶרַע יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּם בָּחָרְתָּ:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם״ מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וְהַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ

בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ:
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא
בִּמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים
חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, שַׂמֵּחַ
נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה
וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל
מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אדנ״י אדון הכל היה הוה והיה יאר־דר־ונר־י
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

אמן: אמת שהשי״ת מקדש השבת, וכן יהי רצון שיַנְחִילֵנוּ את שבת קדשו וישבתו בו כל ישראל.

רְצֵה יְהֹוָה אדנ״י אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה
לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם
מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן
תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

בראש־חודש ובחול־המועד אומרים: יעלה ויבוא, ואם שכח ונזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" של המחזיר שכינתו לציון, יאמר "למדני חקיך", ויחזור לרצה ויאמר יעלה ויבא. ואם נזכר קודם שאמר מודים, יאמר יעלה ויבוא שם.

ואם התחיל מודים, ועוד לא הגיע לפסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לרצה. ואם סיים פסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לראש, חוץ מערבית של ליל ראש־חודש שאינו חוזר כלל (וגם לא יאמר אז למדני חקיך כדי לחזור).

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל - לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בראש־חודש: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד פסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם "מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד סוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם "מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ "חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְאַתָּה - בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י הכל הוה והיה יאה"ד ונה"י, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יה"ר שיחזיר העבודה לביהמ"ק.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אדנ"י יאהדונה"י אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם

וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוּבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב - כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם - כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בחזרה, כשהחזן אומר "מודים", יאמרו הקהל בלחש "מודים דרבנן":

מוֹדִים דְּרַבָּנָן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ, וְתֶאֱסֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

בחנוכה ובפורים המשולש אומרים כאן: "עַל הַנִּסִּים".

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָה בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתְךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנְךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

לפורים המשולש:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לָעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה:

בעש"ת: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" של ברכת "הטוב שמך" – חוזר. ואם לא נזכר עד לאחר שאמר שם ה' אינו חוזר.

וְיִתְהַלְּלוּ וְיִבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לָעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֲדוֹן הַטּוֹב יִתְהַלַּל בְּכָל־פֶּה

אדון הכל
היה הוה והיה
יאר־ד־ונר־י

(הי), הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת

יכוין ס"ת שם כה"ת

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

סֵדֶר נְשִׂיאַת כַּפַּיִם

כשעומדים הכהנים על הדוכן יהיו פניהם כלפי ההיכל ואחוריהם כלפי העם ויאמרו "יהי רצון" זה, ומאריכין בו עד שיסיים הש"צ "ולך נאה להודות" כדי שתהיה עניית אמן של הקהל גם על זה.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּהְיֶה בְּרָכָה זוֹ שֶׁצִּוִּיתָנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ מִכְשׁוֹל וָעָוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הכהנים מברכים: **בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.**

כל הברכות שבעולם עד כסא הכבוד נכללות בברכת כהנים ואין מה להוסיף עליהן, ולכן אסור להוסיף עליהן, דמוסיף גורע, דמדמה שיש עוד ברכה שלא נכלל בה (נצי"ב ספרי פ' נשא)

ברכה ראשונה	יְבָרֶכְךָ	יָדֵיהוּ	וְיִשְׁמְרֶךָ
ג' תיבות, כנגד ג' האבות שהכהנים מברכים את ישראל שהקב"ה יזכור להם ברית ג' האבות.	יְבָרֶכְךָ בְּעֹשֶׁר וּנְכָסִים[1] שפע חכמה ובנים[2]	אַדּוֹן הַכֹּל[1] המהוה וממציא את כל המציאות[2]	מִכָּל צָרָה וְהֶפְסֵד[1] ישמור בניך ובנותיך, ישמרך מן המזיקים[2]
מקורות	[1]ספרי; [2]במד"ר נשא פ' יא	[1]בר"ר (בר' יז); [2]רמב"ן (שמו' ו ב)	[1]רבינו מיוחס; [2]ספרי פס' מא

ברכה שניה	יָאֵר	יָדֵיהוּ	פָּנָיו	אֵלֶיךָ	יִחֻנֶּךָּ
ה' תיבות כנגד חמשה חומשי תורה	יַסְבִּיר לְךָ פָּנִים [וְיִרְאֶה לְךָ פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת וּשְׂמֵחוֹת][1]	אַדּוֹן הַכֹּל[1]	יִתְרַצֶּה לְמִלְאוֹת שְׁאֵלוֹתֶיךָ[1]	יִתֵּן לְךָ טוֹבוֹת רוּחָנִיּוֹת[1]	וְיִתֵּן לְךָ חֵן בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת[1]
שאומרים להם עשו מה שכתוב בתורה שניתנה בזכות אבות	יאר עיניך בתורה ויתן לך בנים בני תורה[1]	המהוה וממציא את כל המציאות[2]	יתן לך בריאות	יתן לך תורה, אהבה, צדקה, רחמים, ברכה ושלום[2]	בדעת ובבינה במוסר ובחכמה[2]
מקורות	[1]לקח טוב נשא; [2]ספרי ומדר"ר נשא	[1]בר"ר (בר' יז); [2]רמב"ן (שמו' ו ב)	[1]ראב"ע	[1]ממד"ר נשא פ' יא; [2]הגר"א (מ' אישי ישראל)	[1]ספרי פס' מא; [2]שם

ברכה שלישית	יִשָּׂא	יָדֵיהוּ	פָּנָיו	אֵלֶיךָ	וְיָשֵׂם	לְךָ	שָׁלוֹם
ז' תיבות כנגד ז' רקיעים שאומרים להם שוכן ז' רקיעים ומרך אתכם	יִשָּׂא אֵלֶיךָ[1] בחיבה[2]	אַדּוֹן הַכֹּל[1] המהוה וממציא את כל המציאות[2]	מְבָטֵחַ וְהַשְּׁגָחָתוֹ[1] יעביר כעסו[1] וימחול עוונותיך	בָּךְ בִּיחוּד[1] יתן לך עושר וממשלה[2]	יִתֵּן השלום שקול כנגד הכל[1], שבלי שלום אין נחת משום ברכה	לְךָ ישכין בביתך[1]	שָׁלוֹם בבואך וביציאתך, ושלום עם כל אדם
מקורות	[1]עקודת יצחק; [2]רוקח	[1]בר"ר (בר יז); [2]רמב"ן (שמו' ו ב)	[1]מו"ר הי"א סוף פל"ז; [2]במד"ר נשא פ' יב	[1]רבינו בחיי; [2]חסד לאברהם (מעין ב מ"ז)	[1]ספרא (בחקותי א ח)	[1]ספרי פס' מא	[1]לקח טוב; [2]ספרי שם

ומקרא הש"ץ: **יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:**

(וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם)

ואם אֵין כהנים יאמר הש"ץ "או"א" וכו', ואחר כל פסוק יענו הקהל: "כן יהי רצון".

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו הַכֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ, כָּאָמוּר:

ואחר־כך יאמר: "יברכך" וכו' עד "ואני אברכם", ואחר כל פסוק עונים הקהל: "כן יהי רצון".

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם.

בשבת־תשובה מוסיפים:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

ואם לא אמר, ונזכר לאחר שהזכיר שם ה' בחתימת הברכה אינו חוזר.

בָּרוּךְ אַתָּה יוּדוּוּ אדנ"יהו אדון הכל הוה הוה יהיה יאה־ד־יגה־י, הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

אמן: אמת שהשי"ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

קודם אמירת "אלהי נצור" טוב לומר מזמור "שיר למעלות אשא עיני" בכוונה (צפורן שמיר ב' ל"א)

אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. (יְהִיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ, וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה. קַבֵּל רִנַּת, עַמֶּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא (קר"ע שט"ן). עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ ר"ת שם ילי", הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אם יש אחריו מי שלא גמר תפילתו ימתין עד שיסיים ואז יוכל לפסוע.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בשבת־תשובה אומר: הַשָּׁלוֹם גימ' ספריא"ל) בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ,

לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

בשבת ראש חודש, חוה"מ או חנוכה אומרים כאן 'הלל', לקמן עמ' 493

בשבת־תשובה אומרים אבינו מלכנו.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וָרָעוֹת. (יכון בשם: קר"ע שש"ן)
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָפֵר עֵצַת אוֹיְבֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה כָּל־צַר וּמַשְׁטִין מֵעָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה דֶבֶר וְחֶרֶב וְרָעָה וְרָעָב וּשְׁבִי וּבִזָּה וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה וְיֵצֶר הָרָע וְחֳלָאִים רָעִים מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־חוֹלֵי עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כְּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כְּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים וַחֲסִידִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כְּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כְּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה טוֹבָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כְּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! וְהָרֵם קֶרֶן מָשִׁיחֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם־לֹא לְמַעֲנֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת״ ״תְּפִלָּתֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אַל־תָּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ.

יש הנוהגים לומר אחר החזרה שני פסוקים אלו יש בו רמזים עמוקים לספר תורה והתיבה שמונח עליה כדי לקרוא בו (שיבת ציון עמ' קכא ע"פ הזוהר שלח לך קסד.)

אַל־יָשֹׁב דַּךְ נִכְלָם, עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ: מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָֹאדֹנָ״י בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב:

אחר החזרה אומרים:

יְהִי שֵׁם יְהוָֹאדֹנָ״י מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָֹאדֹנָ״י: רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָֹאדֹנָ״י, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָֹאדֹנָ״י אֲדֹנֵינוּ, מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

ואומר החזן קדיש תתקבל.

▽יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ״ ״שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ ▽רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כי"ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בשבת תשובה: הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

סֵדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשַׁבָּת

קודם הוצאת ספר תורה אומרים "אתה הראת", וביו"ט שאינו בשבת מדלגים על שני הפסוקים הראשונים ומתחילים "יהי ה' וגו'".

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ, אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם: וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ, אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק, וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ, אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:

פותחים ההיכל ואומרים:

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָארֵי עָלְמָא, בְּרִיךְ "כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ, עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל" לְעָלַם, וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחְזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מִקְדָּשָׁךְ, וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ, וּלְקַבְּלָא צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵי. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ, וְלֶהֱוֵי אֲנָא עַבְדָּךְ פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא, לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיָת כָּל־דִּי לִי, וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא

וּמְפַרְנֵס לְכֹלָא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָא, אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכָיָא, וּמַלְכוּתָא דִילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִן קַמֵּי דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא, אֶלָּא בֵּאלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא דִקְשׁוֹט, וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט, וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט, וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט, בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵהּ יַקִּירָא קַדִּישָׁא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָךְ, (וְתִיהַב לִי בְּנִין דִּכְרִין דְּעַבְדִּין רְעוּתָךְ), וְתַשְׁלִים» »מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאי וְלִבָּא דְכָל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל« »לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן:

מי שבירך לחיילי ישראל.

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ: אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יְבָרֵךְ אֶת־חַיָּלֵי יִשְׂרָאֵל, הָעוֹמְדִים עַל מִשְׁמַר אַרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ, מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד מִדְבַּר מִצְרַיִם וּמִן הַיָּם הַגָּדוֹל עַד לְבוֹא הָעֲרָבָה, בַּיַּבָּשָׁה בָּאֲוִיר וּבַיָּם, יִתֵּן יְהוָה אֶת־אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגָּפִים לִפְנֵיהֶם. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁמֹר וַיַּצִּיל אֶת־חַיָּלֵינוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל־נֶגַע וּמַחֲלָה וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, וַיְדַבֵּר שׂוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּיהֶם וּיעַטְּרֵם בְּכֶתֶר יְשׁוּעָה וּבַעֲטֶרֶת נִצָּחוֹן, וּיקַיֵּם בָּהֶם הַכָּתוּב: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם, לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם: וְנֹאמַר אָמֵן:

צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ:

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, בָּרוּךְ הוּא: אַשְׁרֵי

הָעָם שֶׁבָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָ֗ה אֱלֹהָיו:

וכשמוציאים ספר תורה אומר החזן עם הקהל: גַּדְּלוּ לַיהוָ֗ה אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: רוֹמְמוּ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ: אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָ֗ה כִּי־אַין בִּלְתֶּךָ, וְאַין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָ֗ה, וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ: תּוֹרָה צִוָּה־לָּנוּ מֹשֶׁה, מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם, וְכָל־נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין־לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהוָ֗ה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָ֗ה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

וכשמגיע המוליך לתיבה, קודם שמגביה, אומרים: כִּי שֵׁם יְהוָ֗ה אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ: הַכֹּל תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה:

ומגביה ספר תורה ומראה הכתב לקהל, ואומרים "וזאת התורה" וכו', וטוב שיסתכל כל אחד היטב באותיות הספר תורה ממש, עד שיוכל לקרוא אותם, כי על ידי זה נמשך אור גדול על האדם. וטוב להסתכל בתיבה שהאות הראשונה שלה כמו האות הראשונה שבשמו (בא"ח ש"ש תולדות טז):

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם" מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: [אֵל שַׁדַּי אֱמֶת, וּמֹשֶׁה אֱמֶת, וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת]. תּוֹרָה צִוָּה־לָּנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: הָאֵל" תָּמִים דַּרְכּוֹ, אִמְרַת־יְהוָ֗ה צְרוּפָה, מָגֵן הוּא לְכֹל | הַחֹסִים בּוֹ:

ואומר העולה: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָ֗ה הַמְבֹרָךְ:

ועונים הקהל וחוזר העולה: בָּרוּךְ יְהוָ֗ה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ אדון הכבוד הה הה הה אמת־הוי־ניר־מי טרפני ומנה־נו הנשמח לע"ש ב־חור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת" תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ

אַתָּה יְהוָה אדנ״י אדר״ן הכ״ב הה״ה הה״ה יאר״ה יג״ר״ל, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ואחר קריאת התורה מברך העולה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י אדר״ן הכ״ב הה״ה הה״ה יאר״ה יג״ר״ל אֱלֹהֵינוּ מלכנו ומגדלנו המשגיח אל בחור מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ אֶת תורתו תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י אדר״ן הכ״ב הה״ה הה״ה יאר״ה יג״ר״ל, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

מי שברך לעולה

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ: אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, יוֹסֵף דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, הוּא יְבָרֵךְ וְיִשְׁמֹר וְיִנְצֹר וַיַּעֲזֹר אֶת הַשֵּׁם הַטּוֹב... מַלְכָּא דְּעָלְמָא הוּא יְבָרֵךְ יַתֵּה, וְיִזְכֶּה יַתֵּה, וַיִּשְׁמָע בְּקָל צְלוֹתֵיה, וְיִפְרֹשׂ סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ עָלָיו, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

השכבה לאיש ואשה לקמן בעמ׳ 590

סדר זבד הבת

יְוַנָּתִי בְּחִגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה, הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלֵךְ, כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה. מִי שֶׁבֵּרַךְ אִמּוֹתֵינוּ, שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה וּמִרְיָם הַנְּבִיאָה וַאֲבִיגַיִל, וְאֶסְתֵּר בַּת אֲבִיחַיִל, הוּא יְבָרֵךְ אֶת־הַיַּלְדָּה הַנְּעִימָה הַזֹּאת, וְיִקָּרֵא שְׁמָהּ (פלונית) בְּמַזָּל טוֹב וּבִשְׁעַת בְּרָכָה, וִיגַדְּלֶהָ בִּבְרִיאוּת שָׁלוֹם וּמְנוּחָה, וִיזַכֶּה לְאָבִיהָ וּלְאִמָּהּ לִרְאוֹת בְּשִׂמְחָתָהּ וּבְחֻפָּתָהּ, בָּנִים זְכָרִים, עֹשֶׁר וְכָבוֹד, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

לבר מצוה

בן שנעשה בר מצוה יברך האב כשקורין אותו בספר תורה ברוך שפטרני מעונשו של זה בלא שם ומלכות.

בָּרוּךְ שֶׁפְּטָרַנִי מֵעָנְשׁוֹ שֶׁל זֶה:

לשבת חתן

המנהג שקוראים לחתן אחר שעלה לתורה ובירך ברכה אחרונה, פרשת 'ואברהם זקן' מתוך חומש או סידור, ומתרגמים פסוק פסוק בנעימה

בְּרֵשׁוּת אֵל חַי אֱמֶת וְיַצִּיב, אֲתַרְגֵּם פָּרָשַׁת וְאַבְרָהָם סִיב:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל: וְאַבְרָהָם סִיב עָאל

בְּיוֹמִין. וַיָּ בָּרִיךְ יָת אַבְרָהָם בְּכוֹלָא: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי: וַאֲמַר אַבְרָהָם לְעַבְדֵּיהּ סָבָא דְּבֵיתֵהּ, דְּשַׁלִּיט בְּכָל דִּי לֵהּ, שַׁוִּי כְּעַן יָדָךְ תְּחוֹת יַרְכִּי: וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: וַאֲקַיֵּים עֲלָךְ בְּמֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא וַאלָהָא דְּאַרְעָא. דְּלָא תִּסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִבְּנָת כְּנַעֲנָאֵי דִּי אֲנָא יָתִיב בֵּינֵיהוֹן: כִּי אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק: אֱלָהִין לְאַרְעִי וּלְיַלְּדוּתִי תֵּיזֵיל, וְתִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי לְיִצְחָק: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא־תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָצָאתָ מִשָּׁם: וַאֲמַר לֵיהּ עַבְדָּא, מָאִים לָא תֵּיבֵי אִתְּתָא לְמֵיתֵי בַּתְרַי לְאַרְעָא הָדָא, הַאֲתָבָא אָתִיב יָת בְּרָךְ לְאַרְעָא דִּי נְפַקְתְּ מִתַּמָּן: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה: וַאֲמַר לֵהּ אַבְרָהָם אִסְתְּמַר לָךְ דִּלְמָא תָתִיב יָת בְּרִי לְתַמָּן: יְהוָה | אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לְקָחַנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר־לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם: יְיָ אֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא דְּדַבְּרַנִי מִבֵּית אַבָּא וּמֵאַרַע יַלְּדוּתִי וּדִי מַלֵּיל לִי. וְדִי קַיֵּים לִי לְמֵימַר לִבְנָיךְ אֶתֵּין יָת אַרְעָא הָדָא, הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכֵיהּ קֳדָמָךְ וְתִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִתַּמָּן: וחוזרים על הפסוק האחרון בלי תרגום יְהוָה | אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לְקָחַנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר־לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם:

בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל

מצאנו מן התורה ומן הכתובים ומן הנביאים שצריך אדם ליתן שבח והודאה לשם על מעשה נס (מדרש הגדול פרשת בא עיין שם). ולכן ראוי לכל מי שהתחייב בברכת הגומל, לברך אותה בעצמו דוקא, שברכה זו נתקנה במקום קרבן תודה.

הַלְלוּיָהּ, אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב, בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מלכנו ומארנו אדון הכל יהוה אלהי־ישראל המשגח על־ישראל בחוה מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת, שֶׁגְּמָלַנִי כָּל־טוּב.

והקהל עונים: אָמֵן. הָאֵל שֶׁגְּמָלְךָ כָּל־טוּב, הוּא יִגְמָלְךָ כָּל־טוּב סֶלָה.

והוא עונה אחריהם: אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

בִּרְכוֹת הַהַפְטָרָה

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מלכנו ומגאלנו אדון הכבוד יהוה יהוה אל רחום וחנון מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים, וְרָצָה בְּדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק:

וקורא ההפטרה, והקהל קוראים אותה בלחש, ולאחר קריאת ההפטרה יאמר:

גּוֹאֲלֵינוּ יְהֹוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

ואחר כך יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מלכנו ומגאלנו אדון הכבוד יהוה יהוה אל רחום וחנון, מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים, צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנֶּאֱמָן, הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם, כִּי כָל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק. נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ, וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשוּב רֵיקָם, כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו: רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ, וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל »לִבֵּנוּ, עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים« »אֶת־כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אדון הכבוד יהוה יהוה אל רחום וחנון מָגֵן דָּוִד:

עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה, וְעַל הַנְּבִיאִים, וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת, אָמֵן.

אחרי סיום המפטיר מברך החזן את הקהל:

יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְדָוִד וּשְׁלֹמֹה, וְכָל־הַקְּהִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַטְּהוֹרוֹת, הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים, הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם, וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם. מַלְכָּא דְעָלְמָא הוּא יְבָרֵךְ יַתְכוֹן, וְיַזְכֶּה יַתְכוֹן, וְיִשְׁמַע בְּקַל צְלוֹתְכוֹן, תִּתְפְּרְקוּן וְתִשְׁתֵּזְבוּן מִכָּל־צָרָה וְעַקְתָּא, וְיֵהֵא מֵימְרָא דֵּיהוָה בְּסַעְדְּכֶם, וְיָגֵן בַּעַדְכֶם, וְיִפְרוֹשׂ סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ עֲלֵיכֶם, וְיִטַּע בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה וְאַחְוָה, שָׁלוֹם וְרֵעוּת, וְיַסְלֵק שִׂנְאַת חִנָּם "מִבֵּינֵיכֶם, וְיִשְׁבּוֹר עֹל הַגּוֹיִם" "מֵעַל צַוָּארֵיכֶם, וְיַקִּים בָּכֶם" "מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים, וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם, (בשבת־תשובה: וְיִכְתָּבְכֶם הָאֵל בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים). וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

הַכְרָזַת תַּעֲנִית צִבּוּר

בשבת שלפני צום י"ז בתמוז וצום י' בטבת מכריז החזן (חוץ מט' באב וכיפור ותענית אסתר שאין מכריזין עליהם, וסימניך "אכ"ף עליו פיהו")

אַחֵינוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל שְׁמָעוּ. צוֹם (לי"ז בתמוז הָרְבִיעִי) (לעשרה בטבת הָעֲשִׂירִי) יִהְיֶה יוֹם (פלוני). יַהֲפֹךְ אוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, כְּדִכְתִיב: כֹּה־אָמַר יְהוָ(אדנ"י)ה צְבָאוֹת צוֹם הָרְבִיעִי (י"ז בתמוז) וְצוֹם הַחֲמִישִׁי (ט' באב) וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי (צום גדליה) וְצוֹם הָעֲשִׂירִי (עשרה בטבת) יִהְיֶה לְבֵית־יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמֹעֲדִים טוֹבִים, וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֶהָבוּ:

הַכְרָזַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ

בשבת שלפני ראש־חדש, אפילו בראש־חדש אב מכריזין ראש־חדש, ואומר: יהי רצון. חוץ מראש־חדש תשרי, שאין מכריזין, דכתיב: "בכסה ליום חגנו". ונכון לידע זמן המולד, ולכן יש נוהגים להכריז בשעת קריאת "יהי רצון" על זמן המולד בדיוק.

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, לְכוֹנֵן אֶת־בֵּית חַיֵּינוּ וּלְהָשִׁיב שְׁכִינָתוֹ לְתוֹכוֹ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, לְרַחֵם עַל פְּלֵיטָתֵנוּ, וְלַעֲצוֹר הַמַּגֵּפָה, וְהַמַּשְׁחִית, וְהַחֶרֶב, וְהָרָעָב, וְהַשְּׁבִי, וְהַבִּזָּה, מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, לְקַיֵּם לָנוּ אֶת־כָּל־חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל, הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם, בְּכָל־מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת "טוֹבוֹת בְּשׂוֹרוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יש הנוהגים להכריז כאן על זמן המולד.

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ וּמִמִּצְרַיִם גָּאָלָם, הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ
וְיָשִׁיב״ בָּנִים לִגְבוּלָם, בְּסִימָן טוֹב יְהֵא לָנוּ רֹאשׁ־חֹדֶשׁ פלוני
בְּיוֹם פלוני ופלוני (חֲדוּשֵׁיהּ בְּיוֹם פלוני וּקְבוּעֵיהּ וּמִנְיָנֵיהּ בְּיוֹם פלוני).
יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מָקוֹם
שֶׁהֵם, לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה,
לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה טוֹבָה, לִשְׁמוּעוֹת״ טוֹבוֹת, וְלִבְשׂוֹרוֹת״ טוֹבוֹת,
(בחורף: וְלִגְשָׁמִים בְּעִתָּם), (בקיץ: וּלְטַלְלֵי בְרָכָה), וְלִרְפוּאָה שְׁלֵמָה,
וְלִגְאֻלָּה קְרוֹבָה, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אומרים אשרי יושבי ביתך על הבימה במקום שקראו בתורה לפני החזרת הספר תורה (לבוש ס' קל"ב):

יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה (אדני) עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי
הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה (כתר) (אדני) אֱלֹהָיו:
תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ,
וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה (אדני) (חכמה)
וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר
יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ,
וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ,
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר״ רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ,

וְצִדְקָתְךָ יְרַנְּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֲדֹנָי (בינה) אֶרֶךְ אַפַּיִם
וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְיָ אֲדֹנָי (חסד) לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־
מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ אֲדֹנָי (גבורה) כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ | לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד
הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים,
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ אֲדֹנָי (תפארת)
לְכָל־הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ:
(כן שהפרנסה מאתו יתברך, וכושה בו שיפרנסנו בכבוד) פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ (יכוין ר"ת שם פא"י שהוא בגימט' יאהדונה"י, וכן פא"ל, וס"ת חת"ך) וּמַשְׂבִּיעַ
(גימט' חת"ך) לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ אֲדֹנָי (יסוד) בְּכָל־דְּרָכָיו,
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ אֲדֹנָי (מלכות) לְכָל־קֹרְאָיו,
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֲדֹנָי (נצח)
אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
תְּהִלַּת יְיָ אֲדֹנָי (הוד) יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם
קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ | נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה

וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

יש נוהגים לומר פסוקים אלו בעת החזרת ספר התורה להיכל:

בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֵּר, לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ, אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו, לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד: לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלָיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב בּוֹ, כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶךָ, וְאָז תַּשְׂכִּיל: הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ, אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת, כִּי עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ:

יְמֹלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ: ב׳ פעמים.

מחזירים את ספר התורה למקומו ואומרים מזמור הבו לה׳

מִזְמוֹר לְדָוִד, הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים, הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם, אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים, יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים: קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ, קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר: קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים: קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל־יְהוָה «יָחִיל מִדְבָּר, יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְהוָה | יָחוֹלֵל אַיָּלוֹת, וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת, וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב, וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם:

יְהוָ֗ה עֹ֚ז לְעַמּ֣וֹ יִתֵּ֔ן, יְהוָ֥ה יְבָרֵ֖ךְ אֶת־עַמּ֥וֹ בַשָּׁלֽוֹם׃

ואומר החזן:

שִׁוּבָה [מלעיל] לִמְעוֹנָךְ וּשְׁכוֹן בְּבֵית מַאֲוָיָךְ, כִּי כָל־פֶּה וְכָל־לָשׁוֹן יִתְּנוּ הוֹד וְהָדָר לְמַלְכוּתָךְ: וּבְנֻחָה יֹאמַר: שׁוּבָה [מלרע] יְהוָ֗ה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָ֥ה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

מנהג נכון לומר קודם מוסף "לשם יחוד", כמו לפני כל תפילה.

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י׳ וְה׳ בְּאוֹתִיּוֹת ו׳ וְה׳ בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מוּסָף שֶׁל שַׁבַּת קֹדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁתִּקְּנוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ ז״ל, עִם כָּל־הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלוֹת בָּהּ לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ, וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

אומר החזן חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא,

תִּשְׁבָּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כ״ר].

מוּסָף שֶׁל שַׁבָּת

תפלת שמונה עשרה

יָשִׁים אֶל לִבּוֹ שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבֵית קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים. ◆ **יִזָּהֵר** לְהִתְפַּלֵּל דֶּרֶךְ תַּחֲנוּנִים, כְּרֶשׁ הָעוֹמֵד בַּפֶּתַח, וּבְנְחַת, שֶׁלֹּא תִּרְאֶה עָלָיו כְּמַשָּׂא וּכְמִי שֶׁמְּבַקֵּשׁ לְהִפָּטֵר מִמְּנָּה [שו"ע צח ג]. ◆ **יַחְשֹׁב** כְּאִלּוּ עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וּבְלִבּוֹ יְכַוֵּן לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, וְיַעֲמֹד כְּעֶבֶד לִפְנֵי רַבּוֹ בְּאֵימָה בְּיִרְאָה וּבְפַחַד [שו"ע צה, ב].

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

▽בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י (יא), אֱלֹהֵינוּ אדון הכל היה הוה והיה יאה־הה־ונה־י וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִשְׁגִּיחַ לַאֲבוֹתֵינוּ וּבָחַר בָּהֶם לְחֶלְקוֹ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל אאע״ה [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ הָיָה בְּמִדַּת הַחֶסֶד], אֱלֹהֵי יִצְחָק שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל יִצְחָק [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ מִדַּת גְּבוּרָה - דִּין] וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שֶׁהִשְׁגִּיחַ עַל יַעֲקֹב [אֲשֶׁר יְסוֹד עֲבוֹדָתוֹ מִדַּת הָאֱמֶת], הָאֵל הַגָּדוֹל בְּמִדַּת חֶסֶד, הַגִּבּוֹר בְּמַעֲשֵׂי גְבוּרוֹתָיו וְהַנּוֹרָא בְּמַעֲשֵׂי נוֹרָאוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל בּוֹרֵא הַכֹּל בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ, וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת, וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם בַּעֲבוּר שְׁתִּתְגַּלֶּה מִידַּת חַסְדּוֹ לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. כשאמר "באהבה" יכוין למסור עצמו על קדוש ה', בסקילה שריפה הרג ותנק.

בשבת־תשובה מוסיפים:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

אם לא אמר "זכרנו" ונזכר לפני שאמר "ה" חוזר, ואם אחר "ה" אינו חוזר.

מֶלֶךְ עוֹזֵר לְאָדָם בְּצָרָתוֹ מַסִּיעַ וּמוֹשִׁיעַ מַחֲלִצוֹ מִצָּרָה וּמָגֵן קוֹדֵם שֶׁבָּאָה הַצָּרָה

בְּחִבַּת מָגֵן יָבֵן שֶׁעוֹלֶה בגמ' ג"פ אל ♦ בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֵ"ה אֲדוֹן הַכֹּל הוה והיה יאר"ד-ונר"י (הד), מָגֵן אַבְרָהָם שֶׁשָּׁמַרְתָּ וְהִצַּלְתָּ אֶת אַבְרָהָם וּבְזִכּוּתוֹ אַתָּה מָגֵן עָלֵינוּ ♦

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי ר"ת שם אב"א, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בשבת־תשובה מוסיפים: מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים.

ואם לא אמר, ולא נזכר עד שאמר שם ה' בברכה, אינו חוזר.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֲדוֹנָי אדון הכל היה הוה ויהיה יאה־דו־נה־י, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

בחזרת הש"ץ אומרים:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ, יְהוָ֣ה אֱלֹהֵינוּ, מַלְאָכִים הַמְּוֻנִּי מַעְלָה, עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה. יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ, כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָ֣ה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם, וּמְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים: אַיֵּה (בתיבת "איה" יָכֵוּן לקבל תוספת נשמה דבחינת היום) מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ: לְעֻמָּתָם« »מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָ֣ה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר, בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָ֣ה אֱלֹהֵינוּ יְהוָ֣ה אֶחָד (בתיבת "אחד" יָכֵוּן שהוא מוכן למסור נפשו על קידה"ש): הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אָבִינוּ, הוּא מַלְכֵּנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיַגְאִלֵנוּ שֵׁנִית, וַיַּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל־חַי לֵאמֹר, הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: »כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָ֣ה לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אדרון הכל הוה והיה יאה־דו־ונר־ה, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

בשבת־תשובה חותמים: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

ואם שכח ולא נזכר תוך כְּדֵי דיבור חוזר לראש. וש"צ שטעה ולא נזכר תוך כְּדֵי דיבור, חוזר לאתה קדוש.

אם במקום "תכנת" קרא "אתה קדשת" או "ישמח משה" או "אתה אחד" יצא, ויש אומרים שלא יצא וצריך לחזור ולהתפלל, ואם מתפלל בציבור יְכַוֵּן מילה במילה עם הש"ץ בחזרה.

תִּכַּנְתָּ שַׁבָּת, רָצִיתָ קָרְבְּנוֹתֶיהָ, צִוִּיתָ פֵּירוּשֶׁיהָ עַם סִדּוּרֵי נְסָכֶיהָ,

לשבת ראש חודש

בשבת ראש חדש אחרי ברכת 'האל הקדוש' ממשיכים כאן:

אַתָּה יָצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם, כִּלִּיתָ מְלַאכְתְּךָ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, בָּחַרְתָּ בָּנוּ מִכָּל־הָאֻמּוֹת וְרָצִיתָ בָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְכַפָּרָה. וּלְפִי שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, חָרְבָה עִירֵנוּ וְשָׁמֵם מִקְדָּשֵׁנוּ, וְגָלָה יָקָרֵנוּ, וְנָטַל כָּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבָּן, וְלֹא כֹהֵן שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ.

מְעַנְּגֶיהָ - לְעוֹלָם כָּבוֹד יִנְחָלוּ, טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ, וְגַם הָאוֹהֲבִים (יג: הָאוֹהֲבִי) דָּבָרֶיהָ - גְּדֻלָּה בָּחָרוּ. אָז מִסִּינַי נִצְטַוּוּ צִוּוּיֵי פְּעֻלָּיהָ כְּרָאוּי:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ - תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. אֶת מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת

לשבת ראש חודש

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. אֶת־מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה, וְיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כָּאָמוּר:

הַזֶּה נַעֲשָׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִים, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

לשבת ראש חודש

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִים, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה, פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמְּדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, יַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וְהַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים

לשבת ראש חודש

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה, לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, לִמְחִילַת חֵטְא, וְלִסְלִיחַת עָוֹן (בשנה מעוברת אומרים: וּלְכַפָּרַת פֶּשַׁע). וְיִהְיֶה רֹאשׁ חֹדֶשׁ הַזֶּה סוֹף וָקֵץ לְכָל־צָרוֹתֵינוּ, תְּחִלָּה וָרֹאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ, כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־הָאֻמּוֹת בָּחַרְתָּ, וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ.

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וְהַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

חֲלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, שַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדרנ"י אדה"ד יוגר"י אדון הסכר הה"ה הוה"ה, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

אמן: אמת שהשי"ת מקדש השבת, וכן יהי רצון שיַנְחִילֵנוּ את שבת קדשו וישבתו בו כל ישראל.

רְצֵה יְהוָה אדרנ"י אדה"ד יוגר"י אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה

לשבת ראש חודש

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, שַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדרנ"י, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

וממשיכים רצה וכו'

לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם
מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן
תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ: וְאַתָּה,
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ,
וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ו אה"ו אנ"י, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ
לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יה"ר שיחזיר העבודה לביהמ"ק.

יזהר לקבל על עצמו במחשבתו בשעת הכריעות שמשתחֲוֶה אל ה', כעבד הכורע לאדונו.
להורות הכנעה ושפלות שאיננו ראוים שיתייחד שם אלהותו עלינו.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אדנ"י יאהדונה"י
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם
וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה
הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ,
עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ

הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב - כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם - כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בחזרה, כשהחזן אומר "מודים", יאמרו הקהל בלחש "מודים דרבנן" ויכרעו ראשם לבד (וי"א שיכרע גם גופו). וצריך להיזהר לענות "אמן" על ברכת "המחזיר שכינתו" ואח"כ יאמרו "מודים":

מוֹדִים דְּרַבָּנָן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵנוּ, וְתֶאֱסֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

בחנוכה ובפורים המשולש אומרים כאן: "עַל הַנִּסִּים".

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלְאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָה בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתְךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וָקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ

לפורים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה:

בעש"ת: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" של ברכת "הטוב שמך" – חוזר. ואם לא נזכר עד לאחר שאמר שם ה' אינו חוזר.

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לְעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה

אדון הכל הוה והוה ויהיה יאר־ד־ונר־י (הי), הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת: ימין ס״ת שם בה״ת

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית׳ הם יאים ונאים.

סֵדֶר נְשִׂיאַת כַּפַּיִם

כשעומדים הכהנים על הדוכן יהיו פניהם כלפי ההיכל ואחוריהם כלפי העם ויאמרו "יהי רצון" זה, ומאריכין בו עד שיסיים הש"צ "ולך נאה להודות" כדי שתהיה עניית אמן של הקהל גם על זה.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּהְיֶה בְּרָכָה זוֹ שֶׁצִּוִּיתָנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְלֹא יִהְיֶה בָהּ מִכְשׁוֹל וְעָוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הכהנים מברכים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

ומקרא הש"ץ:

יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: (וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם)

ואם אין כהנים יאמר הש"ץ "או"א" וכו', ואחר כל פסוק יענו הקהל: "כן יהי רצון".

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו הַכֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ, כָּאָמוּר:

ואחר־כך יאמר: "יברכך" וכו' עד "ואני אברכם", ואחר כל פסוק עונים הקהל: "כן יהי רצון".

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה

וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב« » בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

בשבת־תשובה מוסיפים:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

ואם לא אמר, ונזכר לאחר שהזכיר שם ה' בחתימת הברכה אינו חוזר.

בָּרוּךְ אַתָּה יוד־הוי־ואדנ״ו אדון הכל יהוה־הוה־יהיה יאה־ד־ונ־ה״י, הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

אמן: אמת שהשי"ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יוד־הוי־ואדנ״ו יאה־ד־ונ־ה״י צוּרִי וְגֹאֲלִי:

קודם אמירת "אלהי נצור" טוב לומר מזמור "שיר למעלות אשא עיני" בכוונה (צפורן שמיר ב' ל"א)

אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. (יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ, וּמַלְאַךְ יוד־הוי־ואדנ״ו הוֹחֵה. כַּבֵּל רִנַּת, עַמֶּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא (קר"ע שט"ן). עֲשֵׂה

לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ ר"ת שם יל"ו, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה (אדני) צוּרִי וְגֹאֲלִי:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בשבת־תשובה אומר: הַשָּׁלוֹם גימ' ספריא"ל) בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

אחר החזרה אומרים:

יְהִי שֵׁם יְהוָה (אדני) מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה (אדני): רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָה (אדני), עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָה (אדני) אֲדֹנֵינוּ, מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

ואומר החזן קדיש תתקבל

▽יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ" שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב

מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ ▽רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כי"ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בשבת תשובה: הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ, נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

אָמַר" "רִבִּי יְהוּדָה: אַשְׁרֵי מִי שֶׁעֲמָלוֹ בַּתּוֹרָה
וְעָשָׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ, גָּדֵל בְּשֵׁם־טוֹב,
וְנִפְטָר בְּשֵׁם־טוֹב מִן הָעוֹלָם, וְעָלָיו אָמַר שְׁלֹמֹה
בְּחָכְמָתוֹ: טוֹב שֵׁם" "מִשֶּׁמֶן טוֹב, וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם
הִוָּלְדוֹ. לְמֹד תּוֹרָה הַרְבֵּה וְיִתְּנוּ לְךָ שָׂכָר הַרְבֵּה.
וְדַע, מַתַּן שְׂכָרָם שֶׁל צַדִּיקִים - לֶעָתִיד לָבֹא:

רִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ־
בָּרוּךְ־הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ
הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: יְהוָה (אדני) חָפֵץ
לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיַּאְדִּיר:

י"א שיכוון באמירת 'אין כאלהינו וכו'" להשלים למאה ברכות שמחויב בכל יום. כי ראשי תיבות של תחילת ג' המשפטים הראשונים בתפלה זו מרכיבות את המלה אמן [אין, מי, נודה], ומתחילת שני המשפטים הבאים יוצא הצרוף 'ברוך אתה', ובכך יוצא כי עשרים הכינוים שיש ב'אין כאלהינו' עולים להשלים את עשרים הברכות החסרות בשבת כדי להגיע למאה ברכות (תניא רבתי, כל בו ומחז"ו).

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ, אֵין כַּאדוֹנֵנוּ, אֵין כְּמַלְכֵּנוּ, אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
מִי כֵּאלֹהֵינוּ, מִי כַּאדוֹנֵנוּ, מִי כְּמַלְכֵּנוּ, מִי כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ, נוֹדֶה לַאדוֹנֵנוּ, נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ, נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ:
בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, בָּרוּךְ אֲדוֹנֵנוּ, בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ, בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ:
אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵנוּ, אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ, אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ:

אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ. אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, כִּי־עֵת
לְחָנְנָהּ, כִּי־בָא מוֹעֵד:

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בִּזְמַן שֶׁבֵּית־
הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד מֹשֶׁה
נְבִיאֶךָ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה, קַח־לְךָ סַמִּים, נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה,
סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה, בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ
קְטֹרֶת, רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ, מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ
ס"ת שם רח"ש: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי
הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה, קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר: וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן
קְטֹרֶת סַמִּים, בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת
יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם
יַקְטִירֶנָּה, קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן, כְּמָה הַקְּטֹרֶת בְּיַצַּד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנֶה מָנִים הָיוּ בָהּ, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה, מָנֶה בְּכָל־
יוֹם, מַחֲצִיתוֹ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב. וּשְׁלֹשָׁה

מָנִים יְתֵרִים, שֶׁמֵּהֶם "מַכְנִים כֹּהֵן גָּדוֹל, וְנוֹטֵל מֵהֶם "מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, מַחֲזִירָן לַמַּכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים כְּדֵי לְקַיֵּם "מִצְוַת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה. וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ, וְאֵלּוּ הֵן: (טוב למנותם באצבעותיו) א הַצָּרִי, ב וְהַצִּפֹּרֶן, ג וְהַחֶלְבְּנָה, ד וְהַלְּבוֹנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים "מָנֶה. ה מוֹר, ו וּקְצִיעָה, ז וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, ח וְכַרְכֹּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט [הַ]קְּשִׁט שְׁנֵים עָשָׂר, י קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה, יא קִנָּמוֹן תְּשִׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא תְּשִׁעָה קַבִּין, יַיִן קַפְּרִיסִין סְאִין תְּלָת וְקַבִּין תְּלָתָא, וְאִם לֹא מָצָא יַיִן קַפְּרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוָּר עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא. רִבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר: אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא. אִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא

לְמָה הִיא בָאָה? כְּדֵי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין לְמָה הוּא בָא? כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא, רִבִּי נָתָן אוֹמֵר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב, הֵיטֵב הָדֵק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְמָהּ לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה, לְשָׁלִישׁ וּלְרָבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ. אָמַר "רִבִּי יְהוּדָה: זֶה הַכְּלָל: אִם כְּמִדָּתָהּ - כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ - חַיָּב מִיתָה:

תָּנֵי בַר קַפָּרָא: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַר קַפָּרָא: אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל "לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ? מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה: כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה

לַיהוָה׳:

לפני שיאמר ה׳ צבאות עמנו, טוב לומר פסוק זה, ויכון בשמות היוצאים מהפסוק, ותחילה יכוין בשם נעורירו"ן, ובשם רוט"א, ובשם צדנלב"ש (שעה"כ יד עב, עוי"ח מקץ ד").

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן | אֲפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים:

יְהוָה׳ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה׳ צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה׳ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: וְעָרְבָה לַיהוָה׳ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ: כָּל־הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל־יוֹם "מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן־הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ. אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת: אָמַר "רִבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר "רִבִּי חֲנִינָא: תַּלְמִידֵי חֲכָמִים "מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה׳, וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ. אַל תִּקְרֵי בָּנַיִךְ, אֶלָּא בוֹנַיִךְ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה־נָּא

שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה
טוֹב לָךְ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:
שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל:
יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ
בַּשָּׁלוֹם:

ואומרים קדיש 'עַל יִשְׂרָאֵל':

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא אמן [כ״ר], בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ, אמן [כ״ר]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,
בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר]

יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ,
וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כ״ר] לְעֵלָּא
מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר]

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמִידֵי
תַלְמִידֵיהוֹן, דְּעַסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּישְׁתָּא, דִּי בְאַתְרָא
הָדֵין וְדִי בְכָל־אַתָר וַאֲתָר, יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן וּלְכוֹן חִנָּא וְחִסְדָּא
וְרַחֲמֵי, מִן קֳדָם מָאֲרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה
וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה,
לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. נכון שיפסע ג׳ פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל
כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון].

ואומר: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָ(אדני) הַמְבֹרָךְ׃

ועונים הקהל: בָּרוּךְ יְהוָ(אדני) הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃
(נפש רוח נשמה חיה יחידה)

וחוזר: בָּרוּךְ יְהוָ(אדני) הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃
(נפש רוח נשמה חיה יחידה)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת,
וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ
כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם, שֶׁהֵם "מִשְׁתַּחֲוִים
לַהֶבֶל וָרִיק, וּמִתְפַּלְּלִים אֶל אֵל "לֹא יוֹשִׁיעַ (יפסיק
מעט), וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים (יכרע כל גופו) לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם
וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת
עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר,
אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב "בַּתּוֹרָה:

וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ, כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין
עוֹד:

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה
בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ (יכון ס"ת שם כח"ת) לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן
הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם
בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ,
לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־
יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע
כָּל־לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ,
וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל
מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד,
כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלֹךְ
בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם
וָעֶד: וְנֶאֱמַר: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ,
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וּבְתוֹרָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה

אֱלֹהֵינוּ יְהוָֹהֵ אֶחָד:

יש נוהגים לומר כאן מזמור שיר ליום השבת, ופיוט אדון עולם, ואחריו קדיש יהא שלמא.

סְעוּדַת שַׁחֲרִית

אַתְקִינוּ סְעֻדְּתָא דִּמְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימְתָא, חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא: אַתְקִינוּ סְעֻדְּתָא דְמַלְכָּא, דָּא הִיא סְעֻדְּתָא דְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא (וְחֵלֶק תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין וּזְעֵיר אַנְפִּין אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵיהּ):

פיוט "אסדר לסעודתא" לרבנו האר"י ז"ל

אֲסַדֵּר לִסְעוּדְתָא, בְּצַפְרָא דְשַׁבַּתָּא, וְאַזְמִין בָּהּ הַשְׁתָּא, עַתִּיקָא קַדִּישָׁא. נָהוֹרֵהּ יִשְׁרֵי בָהּ, בְּקִדּוּשָׁא רַבָּא, וּמֵהַמְרָא טָבָא, דְּבֵהּ תֶּחְדֵּי נַפְשָׁא. יְשַׁדֵּר לָן שׁוּפְרֵהּ, וְנָחֵזִי בִּיקָרֵהּ, וַיְחַיֵּי לָן סִתְרֵהּ, דְּמִתְאַמַּר בִּלְחִישָׁא. יְגַלֶּה לָן טַעְמֵי, דְּבַתְרֵיסַר נַהְמֵי, דְּאִנּוּן אָת בִּשְׁמֵהּ, בְּפִילָא וּקְלִישָׁא. צָרִירוּ דִלְעֵלָּא, דְּבֵהּ חַיֵּי כֹלָּא, דִּיתְרַבֵּי חֵילָא, וְתִסַּק עַד רֵישָׁא. חֲדוּ מְחַצְּדֵי חַקְלָא, בְּדִבּוּר וּבְקָלָא, וּמַלִּילוּ מִלָּה, דְּחַפְיָא בִּלְבוּשָׁא. קֶדֶם רִבּוֹן עַלְמִין, בְּמִלִּין דִּסְתִימִין, תְּגַלּוּן פִּתְגָּמִין, וְתֵימְרוּן חִדּוּשָׁא. לְעַטֵּר פָּתוֹרָא, בְּרָזָא יַקִּירָא, עֲמִיקָא טְמִירָא, וְלָא מִלְּתָא אוּשָׁא. זְאִלִּין מִלַּיָּא, יְהוֹן בִּרְקִיעַיָּא, וְתַמָּן מָאן שַׁרְיָא, הֲלָא הַהוּא שִׁמְשָׁא. רְבוּ יַתִּיר יִסְגָּא, לְעֵלָּא מִן דַּרְגֵּהּ, וְיַסֵּב בַּת זוּגֵהּ, דְּהָוַת פְּרִישָׁא.

וקודם שיטול מים אחרונים יאמר זה (שעה"כ עד ע"ד).

יְדֵי אַסְחֵי אָנָא, לְגַבֵּי חַד מָאנָא, לְסִטְרָא אַחְרִינָא, דְּלֵית בֵּהּ מַמָּשָׁא.

אֲזַמֵּן בִּתְלָתָא, בְּכַסָּא דִּבְרִכְתָּא, לְעִלַּת עִלָּתָא, עַתִּיקָא קַדִּישָׁא.

קִדּוּשׁ הַיּוֹם

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְהוָֹהֵ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה

עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי | שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ | טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי, וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ, עֲשׂוֹת חֶפְצְךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד, וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ, מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ, וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם, כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ: עַל כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

סַבְרֵי מָרָנָן: ועונים: לְחַיִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

ושותה רביעית או מלוא לוגמיו ויתן לכל המסובין, ואחר־כך יטול ידיו מעומד, ויברך "על נטילת ידיים".

מִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י׳ וְה׳ בְּאוֹתִיּוֹת ו׳ וְה׳ בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה שֶׁל שַׁבַּת קֹדֶשׁ, שֶׁתִּתֵּקֵן יִצְחָק אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, עִם כָּל־הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלוֹת בָּהּ לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ.

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית, לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: מַה־
יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת:
נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה | נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה, לִבִּי
וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־חָי: גַּם־צִפּוֹר | מָצְאָה בַיִת,
וּדְרוֹר | קֵן לָהּ, אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ, אֶת־
מִזְבְּחוֹתֶיךָ, יְהוָה צְבָאוֹת, מַלְכִּי וֵאלֹהָי: אַשְׁרֵי
יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי אָדָם
עוֹז־לוֹ בָךְ, מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם: עֹבְרֵי | בְּעֵמֶק
הַבָּכָא, מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ, גַּם־בְּרָכוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה:
יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל, יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן:
יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי, הַאֲזִינָה
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים, וְהַבֵּט
פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף, בָּחַרְתִּי
הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי, מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע: כִּי
שֶׁמֶשׁ | וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים, חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה,
לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים: יְהוָה צְבָאוֹת,
אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי
לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ:
וְאָמַרְתָּ לָהֶם, זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה,
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם, שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה
תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר, וְאֵת
הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית
הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית
רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד, הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינַי
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין
לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבַּיִם, כְּמִנְחַת
הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה, אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בִּזְמַן שֶׁבֵּית־
הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד מֹשֶׁה
נְבִיאֶךָ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־

מִשָּׁה, קַח־לְךָ סַמִּים, נָטָף | וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה,
סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה, בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ
קְטֹרֶת, רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ, מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ
ס״ת שם רח״ש: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי
הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה, קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר: וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן
קְטֹרֶת סַמִּים, בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת
יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם
יַקְטִירֶנָּה, קְטֹרֶת "תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה (אדני אחרוני) לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן, פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנֶה מָנִים הָיוּ בָהּ, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה, מָנֶה בְּכָל־
יוֹם, מַחֲצִיתוֹ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב. וּשְׁלֹשָׁה
מָנִים יְתֵרִים, שֶׁמֵּהֶם "מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל, וְנוֹטֵל
מֵהֶם "מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, מַחֲזִירָן
לַמַּכְתֶּשֶׁת בָּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים כְּדֵי לְקַיֵּם "מִצְוַת
דַּקָּה מִן הַדַּקָּה. וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ, וְאֵלּוּ

הֵן: (טוב למנותם באצבעותיו) א הַצָּרִי, ב וְהַצִּפֹּרֶן, ג וְהַחֶלְבְּנָה,
ד וְהַלְּבוֹנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים "מָנֶה". ה מוֹר,
ו וּקְצִיעָה, ז וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, ח וְכַרְכֹּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה
עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט [הַ]קְּשִׁטָּ שְׁנֵים עָשָׂר,
י קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה, יא קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא
תִּשְׁעָה קַבִּין, יֵין קַפְּרִיסִין סְאִין תְּלָת וְקַבִּין
תְּלָתָא, וְאִם לֹא מָצָא יֵין קַפְּרִיסִין מֵבִיא חֲמַר
חִוָּר עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע, מַעֲלֶה עָשָׁן
כָּל־שֶׁהוּא. רִבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר: אַף כִּפַּת
הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא. אִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם
חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא
שֶׁרֶף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא
לָמָּה הִיא בָאָה? כְּדֵי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן
כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְּרִיסִין לָמָּה הוּא בָא?
כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה.
וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין

מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא, רִבִּי נָתָן אוֹמֵר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב, הֵיטֵב הָדֵק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְמָה לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה, לְשָׁלִישׁ וּלְרָבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ. אָמַר "רִבִּי יְהוּדָה: זֶה הַכְּלָל: אִם כְּמִדָּתָהּ - כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ - חַיָּב מִיתָה:

תָּנֵי בַר קַפָּרָא: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָּאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַר קַפָּרָא: אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל "לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ? מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה: כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה (אדני):

לפני שיאמר ה' צבאות עמנו, טוב לומר פסוק זה, ויכון בשמות היוצאים מהפסוק, ותחילה יכוין בשם נעורירו"ן, ובשם רוט"א, ובשם צדנלב"ש (שעה"כ יד עב, עוי"ח מקץ ד).

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן | אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֳרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים:

יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:
יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: וְעָרְבָה
לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם, כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי
הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיהוָה (כתר) אֱלֹהָיו:

תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ,
וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה (חכמה)
וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר
יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ,
וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וַעֲזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ,
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ,
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה (בינה), אֶרֶךְ אַפַּיִם
וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְהוָה (חסד) לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־
מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה (גבורה) כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ

יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ | לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד
הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים,
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה אדני יאהדונהי (תפארת)
לְכָל־הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ:
יכון שתפרנסה מאתו יתברך, וכוטח בו שיפרנסנו בכבוד יאהדונהי, וכן פא"ל, וס"ת חת"ך, פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ יכוין ר"ת שם פא"י שהוא בגמט' וּמַשְׂבִּיעַ
גימט' חת"ך לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָה אדני יאהדונהי בְּכָל־דְּרָכָיו, (יסוד)
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה אדני יאהדונהי לְכָל־קֹרְאָיו, (מלכות)
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אדני יאהדונהי (נצח)
אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
תְּהִלַּת יְהוָה אדני יאהדונהי (הוד) יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם
קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ | נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל, וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב, נְאֻם
יְהוָה אדני יאהדונהי: וַאֲנִי - זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם, אָמַר

יְהוָה, רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי
בְּפִיךָ, לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע
זַרְעֲךָ, אָמַר יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה
אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה
צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: (בלחש:) וּמְקַבְּלִין
דֵּין מִן־דֵּין וְאָמְרִין: קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה
בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ, קַדִּישׁ עַל־אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ,
קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵיָא
כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: (בקול:) וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ, וָאֶשְׁמַע
אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל: בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה
מִמְּקוֹמוֹ: (בלחש:) וּנְטָלַתְנִי רוּחָא, וּשְׁמָעִית בַּתְרַי קַל
זְיַע שַׁגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַּיהוָה
מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: (בקול:) יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם
וָעֶד: (בלחש:) יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי
עָלְמַיָּא: (בקול:) יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל
אֲבוֹתֵינוּ, שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת
לְבַב עַמֶּךָ, וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם |

יְכַפֵּר עָוֹן, וְלֹא־יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְהוָה (אדני) צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה (אדני) צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה (אדני) הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כְּשֶׁאוֹמֵר "לֹא נִיגַע לָרִיק וכו'" יָכִין מֵאַד שֶׁל בָּנָיו שֶׁיִּהְיוּ לוֹמְדֵי תוֹרָה וְצַדִּיקִים וּבַעֲלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה

לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם (יפסיק מעט), יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְהוָה: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ! מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה:

ואומר החזן חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם, ויכוין להשפיע אור עליון ותוספת ברכה לד' עולמות אבי"ע יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

לפני הוצאת ספר תורה עומדים ואומרים:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ | יְהוָה עֵת רָצוֹן, אֱלֹהִים! בְּרָב־חַסְדֶּךָ, עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: ב' פעמים

ופותחים ההיכל ואומרים:

בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דְּמָארֵי עָלְמָא, בְּרִיךְ "כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ, עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל" "לְעָלַם, וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחְזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מִקְדָּשָׁךְ, וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ, וּלְקַבָּלָא צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵי. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ, וְלֶהֱוֵי אֲנָא עַבְדָּךְ פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא, לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיָת כָּל־דִּי לִי, וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא, אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכְּוָתָא, וּמַלְכוּתָא דִילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִן קַמֵּי דִיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִידָן וְעִידָן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא, אֶלָּא בֵּאלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא דְּקִשׁוֹט, וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט, וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט, וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט, בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵהּ יַקִּירָא קַדִּישָׁא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָךְ, (וְתִיהַב לִי בְּנִין דִּכְרִין דְּעַבְדִּין רְעוּתָךְ), וְתַשְׁלִים "מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאי וְלִבָּא דְכָל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל" "לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן:

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, בָּרוּךְ הוּא: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו:

וכשמוציאים ספר תורה אומר החזן עם הקהל:

גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא:

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ, וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה, וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ: תּוֹרָה צִוָּה־לָּנוּ מֹשֶׁה, מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם, וְכָל־נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין־לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

וכשמגיע המוליך לתיבה, קודם שמגביה, אומרים:

כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ: הַכֹּל תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה:

ומגביה ספר תורה ומראה הכתב לקהל, ואומרים "וזאת התורה" וכו', וטוב שיסתכל כל אחד היטב באותיות הספר תורה ממש, עד שיוכל לקרוא אותם, כי על ידי זה נמשך אור גדול על האדם. וטוב להסתכל בתיבה שהאות הראשונה שלה כמו האות הראשונה שבשמו (בא"ח ש"ש תולדות טז):

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: [אֵל שַׁדַּי אֱמֶת, וּמֹשֶׁה אֱמֶת, וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת]. תּוֹרָה צִוָּה־לָּנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ, אִמְרַת־יְהוָה צְרוּפָה, מָגֵן הוּא לְכֹל | הַחֹסִים בּוֹ:

וקוראים לפחות עשרה פסוקים מפרשת שבוע הבא ואין אומרים חצי קדיש, ומיד אומרים מזמור שיר ליום השבת ואח"כ אומרים יהללו.

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל, עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה, מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע, וּכְסִיל לֹא־יָבִין

אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים | כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן,
לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ,
יְהוָה! כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ, יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם
כִּרְאֵים קַרְנִי, בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי, בַּקָּמִים
עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן
יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה, בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד
יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה,
צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ, הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וָשָׁמַיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן
לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ: יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים, יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:
אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ
יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזוֹבוּ:

תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ, מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב:
הַקְשִׁיבָה | לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי, כִּי־אֵלֶיךָ
אֶתְפַּלָּל:

ואומר החזן חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,
בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא' יכוין: יה"ר
שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם

לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ▽יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כ״ר].

תְּפִילַת שֶׁבַע

תפלת העמידה

יָשִׁים אֶל לִבּוֹ שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבֵית קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים. ◆ **יִזָּהֵר** לְהִתְפַּלֵּל דֶּרֶךְ תַּחֲנוּנִים, כְּרָשׁ הָעוֹמֵד בִּפְתַח, וּבְנִחַת, שֶׁלֹּא תֵּרָאֶה עָלָיו כְּמַשָּׂא וּכְמִי שֶׁמְּבַקֵּשׁ לְהִפָּטֵר מִמְּנָּה [שו״ע צח ג]. ◆ **יַחְשֹׁב** כְּאִלּוּ עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וּבְלִבּוֹ יְכַוֵּן לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, וְיַעֲמֹד כְּעֶבֶד לִפְנֵי רַבּוֹ בְּאֵימָה בְּיִרְאָה וּבְפַחַד [שו״ע צה, ב].

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

▽בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ״י אדון הכל יהוה הוה והיה יאה״ד ונ״י (יא) אֱלֹהֵינוּ מרכבנו ומנהיגנו המשגיח ע״ר ב״ר אֱלֹהֵי

וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שהשגיחו לאבותינו ובחר בהם לחלקו, אֱלֹהֵי

אַבְרָהָם שהשגיח על אאע״ה [אשר יסוד עבודתו היה במדת החסד], אֱלֹהֵי יִצְחָק

שהשגיח על יצחק [אשר יסוד עבודתו מדת גבורה - דין] וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שהשגיח על יעקב [אשר יסוד עבודתו מדת האמת], הָאֵל

הַגָּדוֹל בְּמִדַּת חֶסֶד, הַגִּבּוֹר בְּמַעֲשֵׂי גְבוּרוֹתָיו וְהַנּוֹרָא בְּמַעֲשֵׂי נוֹרְאוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו,

אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים מְשֻׁלָּם לְבָרְיוֹתָיו יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֵם רְאוּיִים,

קוֹנֵה הַכֹּל בּוֹרֵא הַכֹּל בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת,

וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם «לְמַעַן שְׁמוֹ

בְּאַהֲבָה בִּזְכוּת אַהֲבָתוֹ אוֹתָם ◆ כשיאמר ״באהבה״ יכוין למטר עצמו על קידוש ה׳, בסקילה שריפה הרג וחנק.

בשבת־תשובה מוסיפים:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

אם לא אמר "זכרנו" ונזכר לפני שאמר "ה'" חוזר, ואם אחר "ה'" אינו חוזר.

מֶלֶךְ עוֹזֵר לאדם בְּצָרָתוֹ מַחֲלִצוּ מִצָּרָה וּמוֹשִׁיעַ ▽ וּמָגֵן קודם שבאה הַצָּרָה

בתבת מגן יכון שעולה בגמ' ג"פ אל ♦ בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֵ"ה אדון הכל יה"ה הוה והיה יאר־הד־ונר־י (הד), מָגֵן

אַבְרָהָם שֶׁשָּׁמַרְתָּ וְהִצַּלְתָּ אֶת אַבְרָהָם וּבְזִכּוּתוֹ אַתָּה מָגֵן עָלַיְנוּ ♦

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי ר"ת שם אגל"א, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ

יְשׁוּעָה.

בשבת־תשובה מוסיפים:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים.

ואם לא אמר, ולא נזכר עד שאמר שם ה' בברכה, אינו חוזר.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (אדני) (אדרון הכל הוה הוה והיה יאה־ד־ונה־י), מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

כשמגיע החזן לקְדֻשָּׁה צריך לחזור שלוש פסיעות למקום שבו עמד בתפלתו, ויצמיד רגליו, ויכוין לקדש שמו יתברך, ואומרים:

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ, כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה, וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהֹוָה (אדני) צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם "מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ" "כְּבוֹד־יְהֹוָה (אדני) מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ: "כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהֹוָה (אדני) לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (אדני) (אדרון הכל הוה הוה והיה יאה־ד־ונה־י), הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

בשבת־תשובה חותמים: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

ואם שכח ולא נזכר תוך כְּדֵי דיבור חוזר לראש. וש"צ שטעה ולא נזכר תוך כְּדֵי דיבור, חוזר לאתה קדוש.

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, וּמִי כְעַמְּךָ
כְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. תִּפְאֶרֶת
גְּדֻלָּה, וַעֲטֶרֶת יְשׁוּעָה, יוֹם מְנוּחָה וּקְדֻשָּׁה
לְעַמְּךָ נָתַתָּ. אַבְרָהָם יָגֵל, יִצְחָק יְרַנֵּן,
יַעֲקֹב וּבָנָיו יָנוּחוּ בוֹ. מְנוּחַת אַהֲבָה
וְנְדָבָה, מְנוּחַת אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, מְנוּחַת
שָׁלוֹם הַשְׁקֵט וָבֶטַח, מְנוּחָה שְׁלֵמָה שֶׁאַתָּה
הוּא רוֹצֶה בָהּ. יַכִּירוּ בָנֶיךָ וְיֵדְעוּ כִּי מֵאִתְּךָ
הִיא מְנוּחָתָם, וְעַל מְנוּחָתָם יַקְדִּישׁוּ אֶת־
שְׁמֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא
בִּמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים
חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, שַׂמֵּחַ
נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה

וּבְרָצוֹן שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת: אדון הכל היה הוה והיה יאר־ד־ונד־י

אמן: אמת שהשי"ת מקדש השבת, וכן יהי רצון שיַנְחִילֵנוּ את שבת קדשו וישבתו בו כל ישראל.

רְצֵה יְהוָה אדנ"י אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם "מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

בראש־חודש ובחוה"מ אומרים: יעלה ויבוא, ואם שכח ונזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" של המחזיר שכינתו לציון, יאמר "למדני חקיך", ויחזור לרצה ויאמר יעלה ויבא. ואם נזכר קודם שאמר מודים, יאמר יעלה ויבוא שם. ואם התחיל מודים, ועוד לא הגיע לפסוק יהיו לרצון האחרון, חוזר לרצה. ואם סיים פסוק יהיו לרצון האחרון חוזר לראש.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל - לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בראש־חודש: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד פסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם "מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בחול־המועד סוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם "מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אדנ"י אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ

בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ "חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְאַתָּה - בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ו אה"ו יה"ו, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יהי רצון שיחזיר העבודה לביהמ"ק.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אדנ"י יאהדונה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת, עֶרֶב "וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי

מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בחזרה, כשהחזן אומר "מודים", יאמרו הקהל בלחש "מודים דרבנן" ויכרעו ראשם לבד (וי"א שיכרע גם גופו). וצריך להיזהר לענות "אמן" על ברכת "המחזיר שכינתו" ואח"כ יאמרו "מודים":

מוֹדִים דְּרַבָּנָן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ, וְתֶאֱסֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

בחנוכה ובפורים המשולש אומרים כאן: "עַל הַנִּסִּים".

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָה בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתְךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ

לפורים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה:

בשבת תשובה: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר: "ברוך אתה ה'" של ברכת "הטוב שמך" – חוזר. ואם לא נזכר עד לאחר שאמר שם ה' אינו חוזר.

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לְעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י (הי), הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת: אדון הכל הוה הוה והוה יאר־הר־ונר־הי יכוין ס"ת שם בה"ת

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אדנ"י יאר־הי־ונר־הי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ

לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

בשבת־תשובה מוסיפים:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

ואם לא אמר, ונזכר לאחר שהזכיר שם ה' בחתימת הברכה – אינו חוזר.

בָּרוּךְ אַתָּה יוד־הוי־וה־הוי אדנ־י אדון הכל יהוה־הוה־יהיה יאה־דו־נה־י, הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

אמן: אמת שהשי"ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָ־אדנ־י צוּרִי וְגֹאֲלִי:

קודם אמירת "אלהי נצור" טוב לומר מזמור "שיר למעלות אשא עיני" בכוונה (צפורן שמיר ב' ל"א)

אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. (יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ, ומַלְאַךְ יְהוָ־אדנ־י דּוֹחֶה. קַבֵּל רִנַּת, עַמֶּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא (קר"ע שט"ן). עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן

יְדִידֶיךָ ר״ת שם אל״י, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֲדֹנָי צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אם יש אחריו מי שלא גמר תפילתו ימתין עד שיסיים ואז יוכל לפסוע.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בשבת־תשובה אומר: הַשָּׁלוֹם גימ' ספריא"ל) בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

בשבת־תשובה אומרים אבינו מלכנו.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וָרָעוֹת. (יכון בשם: קר"ע שש"ן)
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָפֵר עֵצַת אוֹיְבֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה כָּל־צַר וּמַשְׁטִין מֵעָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה דֶבֶר וְחֶרֶב וְרָעָה וְרָעָב וּשְׁבִי וּבִזָּה וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה וְיֵצֶר הָרָע וְחֲלָאִים רָעִים "מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־חוֹלֵי עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים וַחֲסִידִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה טוֹבָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! וְהָרֵם קֶרֶן מָשִׁיחֶךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם־לֹא לְמַעַנֵּנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת" "תְּפִלָּתֵנוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אַל־תָּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ.

אחר החזורה בימים שאומרים בהם תחנון אומרים:

צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי־אֵל, מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה. אָדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ יְהוָה: וָצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם, אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת. אֱלֹהִים! מִי כָמוֹךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:

ביום שאין אומרים בו תחנון במנחה אילו היה חל ביום חול, אין אומרים בו בשבת "צִדְקָתֶךָ", אלא אומרים "יהי שם" וגו'.

יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה: רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ, מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו יְהֵא שְׁמַה רַבָּא׳ יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קָדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בשבת תשובה: הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

הַלְלוּיָהּ | אוֹדֶה יְהוָה (אדני) בְּכָל־לֵבָב, בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה: גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה (אדני), דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם: הוֹד־וְהָדָר פָּעֳלוֹ, וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאֹתָיו, חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה (אדני):

טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו, יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כֹּחַ מַעֲשָׂיו
הִגִּיד לְעַמּוֹ, לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי יָדָיו
אֱמֶת וּמִשְׁפָּט, נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו: סְמוּכִים לָעַד
לְעוֹלָם, עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וָיָשָׁר: פְּדוּת | שָׁלַח לְעַמּוֹ,
צִוָּה־לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית
חָכְמָה | יִרְאַת יְהוָה (אדני), שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם,
תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד:

ואומרים קדיש יהא שלמא.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,
בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא יכוין: יה"ר
שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם
לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם,
וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא
וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה
וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה,
לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם, שֶׁהֵם "מִשְׁתַּחֲוִים לַהֶבֶל וָרִיק, וּמִתְפַּלְּלִים אֶל אֵל "לֹא יוֹשִׁיעַ (יפסיק מעט), וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים (יכרע כל גופו) לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר, אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב "בַּתּוֹרָה: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־"לְבָבֶךָ, כִּי יְהוָה (אדנ"י) הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם "מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל כֵּן "נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה (אדנ"י) אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ (יכוין ס"ת שם כה"ת) לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים "מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם

בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרָאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וּבְתוֹרָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

סְעֻדָּה שְׁלִישִׁית

אַתְקִינוּ סְעֻדָּתָא דִּמְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימְתָּא, חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא: אַתְקִינוּ סְעֻדָּתָא דְמַלְכָּא. דָּא הִיא סְעֻדָּתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא זָהִיר אַנְפִּין, (וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא וַחֲכַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵיהּ):

ואח"כ יאמר בקשת "יהא רעוא", כי זאת התפלה טוב לאומרה קודם כל סעודה מג' סעודות של שבת.

וִיהֵי רַעֲוָא מִן קֳדָם עַתִּיקָא קַדִּישָׁא דְּכָל־קַדִּישִׁין, טְמִירָא דְּכָל־טְמִירִין, סְתִימָא דְּכוֹלָּא, דְּיִתְמְשַׁךְ טַלָּא עִלָּאָה מִגּוֹ הֵיכָלָא דְּרִישֵׁהּ דִּזְעֵיר אַנְפִּין, וּלְהַטִּיל לַחֲכָל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין בִּנְהֵירוּ דְּאַנְפִּין בְּרַעֲוָא וּבְחֶדְוָתָא דְּכוֹלָּא. וְיִתְמְשַׁךְ מִן קֳדָם עַתִּיקָא קַדִּישָׁא דְּכָל־קַדִּישִׁין, טְמִירָא דְּכָל־טְמִירִין סְתִימָא דְּכוֹלָּא, רְעוּתָא וְרַחֲמֵי חִנָּא וְחִסְדָּא בִּנְהֵירוּ עִלָּאָה בִּרְעוּתָא וְחֶדְוָה, עָלַי וְעַל כָּל־בְּנֵי בֵיתִי, וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים אֵלַי, וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֵּהּ. וְיִפְרְקִינָן מִכָּל־עַקְתִּין בִּישִׁין דְּיֵיתוּן לְעָלְמָא. וְיַזְמִין וְיִתְיְהִיב לָנָא מְזוֹנָא וּפַרְנָסְתָּא טַבְתָּא, בְּלִי צָרָה וְעַקְתָּא, מִמַּזָּלָא דְּכָל־מְזוֹנֵי בֵּהּ תַּלְיָן. וִישֵׁזְבִינָן מֵעֵינָא בִישָׁא וּמֵחַרְבָּא דְּמַלְאַךְ הַמָּוֶת וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּהִנָּם. וְיֵיתֵי לָנָא וּלְכָל־נַפְשָׁתָנָא - חִנָּא וְחִסְדָּא וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְרַחֲמֵי מִן קֳדָמֵהּ. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן, אָמֵן וְאָמֵן.

לפני סעודה שלישית יאמר:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אָנֹכִי בָּא לָקַיֵּם מִצְוַת סְעֻדָּה שְׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבָּת, וְהִיא כְּנֶגֶד יַעֲקֹב אָב שֶׁל שִׁבְעִים נֶפֶשׁ, וּבִזְכוּתוֹ נִנָּצֵל מִמִּלְחֶמֶת גּוֹג וּמָגוֹג, וְיִקָּיֵם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: וְהָאֲבַלְתִּיךְ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ, נַחֲלָה בְּלִי מֵצָרִים. וּבְכֵן בְּכֹחַ סְגֻלַּת שָׁלֹשׁ סְעֻדּוֹת אֵלּוּ יְתֻקַּן פְּגָמֵינוּ בִּסְעֻדּוֹת הָרִשּׁוּת וּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

ואחר כך יאמר המאמר מהזוהר הקדוש המדבר מכבוד סעודה זו:

תָּא חֲזֵי, בְּכָל־שִׁתָּא יוֹמֵי דְּשַׁבַּתָּא כַּד מָטָא שַׁעְתָּא דִּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה דִּינָא תַּקִּיפָא שַׁלְטָא וְכָל־דִּינִין מִתְעָרִין, אֲבָל בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא כַּד מָטָא עִידָן דִּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה רַעֲוָא דְּרַעֲוִין אִשְׁתַּכַּח וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא גַּלֵּי רָצוֹן דִּילֵיהּ וְכָל־דִּינִין דִּילֵהּ מִתְכַּפְּיָן וְאִשְׁתַּכַּח רְעוּתָא וְחֵדוּ בְּכוֹלָּא, וּבְהַאי רָצוֹן אִסְתַּלַּק מֹשֶׁה נְבִיאָה

מְהֵימְנָא קַדִּישָׁא מֵעָלְמָא, בְּגִין לְמִנְדַּע דְּלָא בְּדִינָא אִסְתַּלַּק, וְהַאי שַׁעְתָּא בְּרָצוֹן דְּעַתִּיקָא קַדִּישָׁא נַפְקַת נִשְׁמָתֵהּ וְאִתְטַמָּר בֵּהּ, בְּגִין כָּךְ "וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־קְבֻרָתוֹ" כְּתִיב, מָה עַתִּיקָא קַדִּישָׁא טָמִירָא דְּכָל־טָמִירִין וְלָא יַדְעִין עִילָּאִין וְתַתָּאִין, אוּף הָכָא הַאי נִשְׁמָתָא דְּאִתְטַמָּר בְּהַאי רָצוֹן דְּאִתְגַּלְיָא בְּשַׁעְתָּא דִּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה דְּשַׁבַּתָּא כְּתִיב "וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־קְבֻרָתוֹ", וְהוּא טָמִיר מִכָּל־טָמִירִין דְּעֶלְמָא, וְדִינָא לָא שַׁלְטָא בֵּיהּ, זַכָּאָה חוּלְקֵיהּ דְּמֹשֶׁה, תְּאַנָּא, בְּהַאי יוֹמָא דְּאוֹרַיְתָא מִתְעַטְּרָא בֵּיהּ מִתְעַטְּרָא בְּכֹלָּא, בְּכָל־אִנּוּן פִּקּוּדִין בְּכָל־אִינּוּן גְּזֵרִין וְעוֹנְשִׁין, בְּשִׁבְעִין עַנְפִּין דִּנְהוֹרָא דְּנַהֲרִין מִכָּל־סִטְרָא וְסִטְרָא, מָאן חָמֵי עַנְפִּין דְּנַפְקִין מִכָּל־עַנְפָּא וְעַנְפָּא חַמְשָׁא קַיְימִין בְּגוֹ אִילָנָא, כֻּלְּהוּ עַנְפִּין בְּהוּ אַחִידָן, מָאן חָמֵי אִינּוּן תַּרְעִין דְּמִתְפַּתְּחִין בְּכָל־סָטַר וּסְטַר כֻּלְּהוּ מִזְדַּהֲרִין וְנַהֲרִין בְּהַהוּא נְהוֹרָא דְּנָפִיק וְלָא פָּסִיק, כַּל כָּרוֹזָא נָפִיק אִתְעֲרוּ קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין, אִתְעֲרוּ עִמָּא קַדִּישָׁא דְּאִתְבְּחַרוּ לְעֵילָא וְתַתָּא, אִתְעֲרוּ חֶדְוָתָא לְקַדְמוּת מָאֲרִיכוֹן, אִתְעֲרוּ בְּחֶדְוָתָא שְׁלֵימָתָא, אִזְדְּמָנוּ בִּתְלַת חֶדְוָן דִּתְלַת אָבָהָן, אִזְדְּמָנוּ לְקַדְמוּת מְהֵימְנוּתָא דְּחֶדְוָא דְּכָל־חֶדְוָתָא, זַכָּאָה חוּלְקֵיכוֹן יִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין בְּעֶלְמָא דֵּין וּבְעֶלְמָא דְּאָתִי, דָּא הִיא יְרוּתָא לְכוֹן מִכָּל־עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, וְעַל דָּא כְּתִיב: "בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", אָמַר רִבִּי יְהוּדָה: הָכִי הוּא וַדַּאי, וְעַל דָּא כְּתִיב: "זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ", וּכְתִיב: "קְדֹשִׁים תִּהְיוּ, כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה", וּכְתִיב: "וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד", תָּאנָא, בְּהַאי יוֹמָא כָּל־נִשְׁמָתֵיהוֹן דְּצַדִּיקַיָּא מִתְעַדְּנִין בְּתַפְנוּקֵי עַתִּיקָא קַדִּישָׁא סְתִימָא דְּכָל־סְתִימִין, וְרוּחָא חֲדָא מְעַנְּגָא דְּהַהוּא עַתִּיקָא מִתְפַּשְׁטָא בְּכֻלְּהוּ עַלְמִין וְסַלְקָא וְנַחְתָּא וּמִתְפַּשְׁטָא לְכֻלְּהוּ בְּנֵי קַדִּישֵׁי, לְכֻלְּהוּ נְטוּרֵי אוֹרַיְתָא, וְנַיְחִין בְּנַיְחָא שְׁלִים, וּמִתְנַשֵּׁי מִכֻּלְּהוּ כָּל־רוּגְזִין כָּל־דִּינִין וְכָל־פּוּלְחָנִין קָשִׁין, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב: "בְּיוֹם הָנִיחַ יְהוָה לְךָ מֵעֲצָבְךָ וּמִרָּגְזְךָ, וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה", בְּגִין כָּךְ שָׁקִיל שַׁבַּתָּא לְקָבֵל אוֹרַיְתָא, וְכָל־דְּנָטִיר שַׁבַּתָּא כְּאִלּוּ נָטִיר אוֹרַיְתָא כֻּלָּהּ, וּכְתִיב: "אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ, שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע", אִשְׁתַּמַּע דְּמָאן דְּנָטִיר שַׁבָּת כְּמָאן דְּנָטִיר אוֹרַיְתָא כֻּלָּהּ, "בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן":

אלפא ביתא

מאחרין להתפלל ערבית במוצאי שבת, ויש נוהגים לומר מזמורים אלו קודם תפלת ערבית.

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה, נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי אָרֶץ, וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ: אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ, וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה, נִבְרְכָה לִפְנֵי יְהוָה עֹשֵׂנוּ: כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ, וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ, הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ: אַל תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה, כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר: אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם, בְּחָנוּנִי גַּם רָאוּ פָעֳלִי: אַרְבָּעִים שָׁנָה | אָקוּט בְּדוֹר, וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם, וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָכָי: אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי, אִם יְבֹאוּן אֶל מְנוּחָתִי:

אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה [מלרע] נָּא: בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה, בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: אֵל | יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ, אִסְרוּ חַג בַּעֲבֹתִים, עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ, אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

א אַשְׁרֵי תְמִימֵי דָרֶךְ, הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה: אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו, בְּכָל לֵב יִדְרְשׁוּהוּ: אַף לֹא פָעֲלוּ עַוְלָה, בִּדְרָכָיו הָלֵכוּ: אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד: אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכַי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ: אָז לֹא אֵבוֹשׁ, בְּהַבִּיטִי אֶל כָּל מִצְוֹתֶיךָ: אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב, בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: אֶת חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר, אַל תַּעַזְבֵנִי עַד מְאֹד:

ב בַּמֶּה יְזַכֶּה נַעַר אֶת אָרְחוֹ, לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ: בְּכָל לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ, אַל תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ: בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ, לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא לָךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי פִיךָ: בְּדֶרֶךְ עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי, כְּעַל כָּל הוֹן: בְּפִקּוּדֶיךָ אָשִׂיחָה, וְאַבִּיטָה אֹרְחֹתֶיךָ: בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע, לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ:

ג גְּמֹל עַל עַבְדְּךָ אֶחְיֶה, וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ: גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ: גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ, אַל תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ: גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל עֵת: גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים מִמִّצְוֹתֶיךָ: גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז, כִּי

עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי: גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ, עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ: גַּם עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעַי, אַנְשֵׁי עֵצָתִי:

ד דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי, חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ: דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי, לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: דֶּרֶךְ פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי, וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: דָּלְפָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה, קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ: דֶּרֶךְ שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי, וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי: דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בָּחָרְתִּי, מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי: דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֹתֶיךָ, יְהוָה אַל תְּבִישֵׁנִי: דֶּרֶךְ מִצְוֹתֶיךָ אָרוּץ, כִּי תַרְחִיב לִבִּי:

ה הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ, וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב: הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ, וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל לֵב: הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֹתֶיךָ, כִּי בוֹ חָפָצְתִּי: הַט לִבִּי אֶל עֵדְוֹתֶיךָ, וְאַל אֶל בָּצַע: הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא, בִּדְרָכֶךָ חַיֵּנִי: הָקֵם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ, אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ: הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי, כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים: הִנֵּה תָאַבְתִּי לְפִקֻּדֶיךָ, בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי:

ו וִיבֹאֲנִי חֲסָדֶךָ יְהוָה, תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ: וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי דָבָר, כִּי בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ: וְאַל תַּצֵּל מִפִּי דְבַר אֱמֶת עַד מְאֹד, כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ יִחָלְתִּי: וְאֶשְׁמְרָה תוֹרָתְךָ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה, כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי: וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֵבוֹשׁ: וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי: וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי, וְאָשִׂיחָה בְּחֻקֶּיךָ:

ז זְכֹר דָּבָר לְעַבְדֶּךָ, עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי: זֹאת נֶחָמָתִי בְעָנְיִי, כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי: זֵדִים הֵלִיצֻנִי עַד מְאֹד, מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי: זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם | יְהוָה, וָאֶתְנֶחָם: זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים, עֹזְבֵי תוֹרָתֶךָ: זְמִרוֹת הָיוּ לִי חֻקֶּיךָ, בְּבֵית מְגוּרָי: זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה, וָאֶשְׁמְרָה תוֹרָתֶךָ: זֹאת הָיְתָה לִּי, כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי:

ח חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי, לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ: חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל לֵב, חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ: חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי, וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל עֵדֹתֶיךָ: חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי, לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ: חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדָנִי, תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ, עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: חָבֵר אָנִי לְכָל אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ, וּלְשֹׁמְרֵי פִקֻּדֶיךָ: חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ, חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי:

ט טוֹב עָשִׂיתָ עִם עַבְדְּךָ, יְהוָה כִּדְבָרֶךָ: טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי, כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי: טֶרֶם אֶעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג, וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי: טוֹב אַתָּה וּמֵטִיב,

לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: טִפְּלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים, אֲנִי בְּכָל לֵב | אֶצֹּר פִּקּוּדֶיךָ: טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבֵּם, אֲנִי תּוֹרָתְךָ שִׁעֲשָׁעְתִּי: טוֹב לִי כִּי עֻנֵּיתִי, לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ: טוֹב לִי תּוֹרַת פִּיךָ, מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף:

י יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי, הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ: יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ, כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי: יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ, וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי: יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי, כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ: יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה, כִּי תּוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי: יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי, אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ: יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ, וְיֹדְעֵי עֵדֹתֶיךָ: יְהִי לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ, לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ:

כ כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי, לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי: כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ, לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי: כִּי הָיִיתִי כְּנֹאד בְּקִיטוֹר, חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: כַּמָּה יְמֵי עַבְדֶּךָ, מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט: כָּרוּ לִי זֵדִים שִׁיחוֹת, אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ: כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה, שֶׁקֶר רָדְפוּנִי עָזְרֵנִי: כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ, וַאֲנִי לֹא עָזַבְתִּי פִּקֻּדֶיךָ: כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי, וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ:

ל לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם: לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ, כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד: לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם, כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ: לוּלֵי תּוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי, אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי: לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ, כִּי בָם חִיִּיתָנִי: לְךָ אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי, כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי: לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי, עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן: לְכָל תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ, רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד:

מ מָה אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ, כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי: מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: מִכָּל מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי, כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִי: מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן, כִּי פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי: מִכָּל אֹרַח רָע כָּלָאתִי רַגְלָי, לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ: מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא סָרְתִּי, כִּי אַתָּה הוֹרֵתָנִי: מַה נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ, מִדְּבַשׁ לְפִי: מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן, עַל כֵּן שָׂנֵאתִי | כָּל אֹרַח שָׁקֶר:

נ נֵר לְרַגְלִי דְבָרֶךָ, וְאוֹר לִנְתִיבָתִי: נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה, לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: נֶעֱנֵיתִי עַד מְאֹד, יְהוָה חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ: נִדְבוֹת פִּי רְצֵה נָא יְהוָה, וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי: נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד, וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי, וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי: נָחַלְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם, כִּי שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה: נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ, לְעוֹלָם עֵקֶב:

ס סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי, וְתוֹרָתְךָ אָהֵבְתִּי: סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה, לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי: סוּרוּ
מִמֶּנִּי מְרֵעִים, וְאֶצְּרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי: סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה, וְאַל תְּבִישֵׁנִי
מִשִּׂבְרִי: סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה, וְאֶשְׁעֶה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד: סָלִיתָ כָּל שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ, כִּי
שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם: סִגִים הִשְׁבַּתָּ כָל רִשְׁעֵי אָרֶץ, לָכֵן אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ: סָמַר
מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי, וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי:

ע עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק, בַּל תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי: עָרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב, אַל יַעֲשְׁקֻנִי
זֵדִים: עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ, וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ: עֲשֵׂה עִם עַבְדְּךָ כְּחַסְדֶּךָ, וְחֻקֶּיךָ
לַמְּדֵנִי: עַבְדְּךָ אָנִי הֲבִינֵנִי, וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ: עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה, הֵפֵרוּ תוֹרָתֶךָ:
עַל כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֹתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז: עַל כֵּן | כָּל פִּקּוּדֵי כֹל יִשָּׁרְתִּי, כָּל אֹרַח
שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי:

פ פְּלָאוֹת עֵדְוֹתֶיךָ, עַל כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי: פֵּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר, מֵבִין פְּתָיִים: פִּי
פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה, כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ יָאָבְתִּי: פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי, כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי
שְׁמֶךָ: פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ, וְאַל תַּשְׁלֶט בִּי כָל אָוֶן: פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם,
וָאֶשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ: פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ, וְלַמְּדֵנִי אֶת חֻקֶּיךָ: פַּלְגֵי מַיִם יָרְדוּ עֵינָי,
עַל לֹא שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ:

צ צַדִּיק אַתָּה יְהוָה, וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדֹתֶיךָ, וֶאֱמוּנָה מְאֹד:
צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי, כִּי שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ צָרָי: צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד, וְעַבְדְּךָ
אֲהֵבָהּ: צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה, פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ
אֱמֶת: צַר וּמָצוֹק מְצָאוּנִי, מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי: צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם, הֲבִינֵנִי
וְאֶחְיֶה:

ק קָרָאתִי בְכָל לֵב עֲנֵנִי יְהוָה, חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה: קָרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי, וְאֶשְׁמְרָה
עֵדֹתֶיךָ: קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה, לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי: קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת,
לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ: קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ, יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ חַיֵּנִי: קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה,
מֵתוֹרָתְךָ רָחָקוּ: קָרוֹב אַתָּה יְהוָה, וְכָל מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת: קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ,
כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם:

ר רְאֵה עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי, כִּי תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי, לְאִמְרָתְךָ
חַיֵּנִי: רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה, כִּי חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ: רַחֲמֶיךָ רַבִּים | יְהוָה,
כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי: רַבִּים רֹדְפַי וְצָרָי, מֵעֵדְוֹתֶיךָ לֹא נָטִיתִי: רָאִיתִי בֹגְדִים

וָאֶתְקוֹטְטָה, אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמֶרוּ: רָאִיתִי כִּי פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי, יְהוָה בְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי: רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת, וּלְעוֹלָם כָּל מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ:

ש שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם, וּמִדְּבָרְךָ פָּחַד לִבִּי: שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אִמְרָתֶךָ, כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וַאֲתַעֵבָה, תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי: שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ, עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה, וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ, וָאֹהַבֵם מְאֹד: שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ, כִּי כָל דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ:

ת תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה, כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי: תָּבוֹא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ, כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי: תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה, כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ, כִּי כָל מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק: תְּהִי יָדְךָ לְעָזְרֵנִי, כִּי פִקּוּדֶיךָ בָּחָרְתִּי: תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה, וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי: תְּחִי נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ, וּמִשְׁפָּטְךָ יַעְזְרֵנִי: תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ, כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכֵחְתִּי:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֶל יְהוָה בַּצָּרָתָה לִּי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי: יְהוָה! הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת שֶׁקֶר, מִלְּשׁוֹן רְמִיָּה: מַה יִּתֵּן לְךָ וּמַה יֹּסִיף לָךְ, לְשׁוֹן רְמִיָּה: חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים, עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים: אוֹיָה לִי כִּי גַרְתִּי מֶשֶׁךְ, שָׁכַנְתִּי עִם אָהֳלֵי קֵדָר: רַבַּת שָׁכְנָה לָּהּ נַפְשִׁי, עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם: אֲנִי שָׁלוֹם, וְכִי אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶךָ, יְהוָה צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי, בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ: עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם: יְרוּשָׁלִַם הַבְּנוּיָה, כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי יָהּ, עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל, לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה: כִּי שָׁמָּה | יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט, כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִָם, יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינָי, הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם: הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים
אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ, כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ, כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: רַבַּת שָׂבְעָה לָּהּ נַפְשֵׁנוּ, הַלַּעַג
הַשַּׁאֲנַנִּים, הַבּוּז לִגְאֵי יוֹנִים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ, יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה
לָנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אַזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ, בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ: אַזַי הַמַּיִם
שְׁטָפוּנוּ, נַחְלָה עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ: אַזַי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ, הַמַּיִם הַזֵּדוֹנִים: בָּרוּךְ
יְהוָה, שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים, הַפַּח
נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר צִיּוֹן לֹא יִמּוֹט, לְעוֹלָם יֵשֵׁב: יְרוּשָׁלִַם
הָרִים סָבִיב לָהּ, וַיהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט
הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים, לְמַעַן לֹא יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה יָדֵיהֶם: הֵיטִיבָה
יְהוָה לַטּוֹבִים, וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת פֹּעֲלֵי
הָאָוֶן, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוּב יְהוָה אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, הָיִינוּ כְּחֹלְמִים: אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק
פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם, הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה: הִגְדִּיל
יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְהוָה אֶת שְׁבִיתֵנוּ, כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב:
הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ: הָלוֹךְ יֵלֵךְ | וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָّרַע, בֹּא יָבֹא
בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה, אִם יְהוָה | לֹא יִבְנֶה בַּיִת שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ, אִם
יְהוָה לֹא יִשְׁמָר עִיר שָׁוְא | שָׁכַד שׁוֹמֵר: שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם, מְאַחֲרֵי
שֶׁבֶת, אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים, כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא: הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים, שָׂכָר
פְּרִי הַבֶּטֶן: כְּחִצִּים בְּיַד גִּבּוֹר, כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת
אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם, לֹא יֵבֹשׁוּ כִּי יְדַבְּרוּ אֶת אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל,
אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֵשְׁתְּךָ | בְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ, בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי
זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גֶּבֶר, יָרֵא יְהוָה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן,
וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלִַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, רַבַּת צָרָרוּנִי מִנְּעוּרַי, יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל: רַבַּת צָרָרוּנִי מִנְּעוּרָי,
גַּם לֹא יָכְלוּ לִי: עַל גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים, הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנִיתָם: יְהוָה צַדִּיק,
קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים: יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר, כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן: יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת, שֶׁקַּדְמַת
שָׁלַף יָבֵשׁ: שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר, וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר: וְלֹא אָמְרוּ | הָעֹבְרִים בִּרְכַּת
יְהוָה אֲלֵיכֶם, בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי, תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ
קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ
הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי,
מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר, שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה, כִּי עִם יְהוָה הַחֶסֶד,
וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, יְהוָה | לֹא גָבַהּ לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינָי, וְלֹא הִלַּכְתִּי | בִּגְדֹלוֹת
וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: אִם לֹא שִׁוִּיתִי | וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי, כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ, כַּגָּמֻל
עָלַי נַפְשִׁי: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, זְכוֹר יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל עֹנּוֹתוֹ: אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה, נָדַר לַאֲבִיר
יַעֲקֹב: אִם אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי, אִם אֶעֱלֶה עַל עֶרֶשׂ יְצוּעָי: אִם אֶתֵּן שְׁנַת
לְעֵינָי, לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה: עַד אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה, מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב: הִנֵּה
שְׁמַעֲנוּהָ בְּאֶפְרָתָה, מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי יָעַר: נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו, נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם
רַגְלָיו: קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ, אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק, וַחֲסִידֶיךָ
יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ, אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: נִשְׁבַּע יְהוָה | לְדָוִד אֱמֶת לֹא
יָשׁוּב מִמֶּנָּה, מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא לָךְ: אִם יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ | בְּרִיתִי, וְעֵדֹתִי
זוֹ אֲלַמְּדֵם, גַּם בְּנֵיהֶם עֲדֵי עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא לָךְ: כִּי בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן, אִוָּהּ
לְמוֹשָׁב לוֹ: זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד, פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ: צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ,
אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם: וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע, וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ: שָׁם אַצְמִיחַ
קֶרֶן לְדָוִד, עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי: אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת, וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד: כַּשֶּׁמֶן
הַטּוֹב | עַל הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל הַזָּקָן, זְקַן אַהֲרֹן, שֶׁיֹּרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו: כְּטַל
חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל הָרְרֵי צִיּוֹן, כִּי שָׁם | צִוָּה יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה, חַיִּים עַד הָעוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה | בָּרְכוּ אֶת יְהוָה כָּל עַבְדֵי יְהוָה, הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בַּלֵּילוֹת: שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ, וּבָרְכוּ אֶת יְהוָה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

לַמְנַצֵּחַ אַל תַּשְׁחֵת, מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר: הוֹדִינוּ לְךָ | אֱלֹהִים, הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ, סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ: כִּי אֶקַּח מוֹעֵד, אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט: נְמוֹגִים אֶרֶץ וְכָל יֹשְׁבֶיהָ, אָנֹכִי תִּכַּנְתִּי עַמּוּדֶיהָ סֶלָה: אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל תָּהֹלּוּ, וְלָרְשָׁעִים אַל תָּרִימוּ קָרֶן: אַל תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם, תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק: כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב, וְלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים: כִּי אֱלֹהִים שֹׁפֵט, זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים: כִּי כוֹס בְּיַד יְהוָה, וְיַיִן חָמַר | מָלֵא מֶסֶךְ, וַיַּגֵּר מִזֶּה, אַךְ שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי אָרֶץ: וַאֲנִי אַגִּיד לְעֹלָם, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: וְכָל קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ, תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק:

מִכְתָּם לְדָוִד, שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ: אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה, טוֹבָתִי בַּל עָלֶיךָ: לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הֵמָּה, וְאַדִּירֵי כָּל חֶפְצִי בָם: יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ, בַּל אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם, וּבַל אֶשָּׂא אֶת שְׁמוֹתָם עַל שְׂפָתָי: יְהוָה מְנָת חֶלְקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי: חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בַּנְּעִמִים, אַף נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי: אֲבָרֵךְ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יָעָצָנִי, אַף לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי: שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד, כִּי מִימִינִי, בַּל אֶמּוֹט: לָכֵן | שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל [מלעיל] כְּבוֹדִי, אַף בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח: כִּי | לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת: תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח "חַיִּים, שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת פָּנֶיךָ, נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

לְדָוִד |, בָּרוּךְ יְהוָה | צוּרִי, הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב, אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה: חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי, מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְּטִי לִי, מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי, הָרוֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי: יְהוָה, מָה אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ, בֶּן אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ: אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה, יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר: יְהוָה הַט שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד, גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם, שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֳמֵם: שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם, פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים, מִיַּד בְּנֵי נֵכָר: אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא, וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר: אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ, בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה לָּךְ: הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים, הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה: פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי נֵכָר, אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא, וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר: אֲשֶׁר

בָּנֵינוּ | כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם, בְּנוֹתֵינוּ כְּזָוִיֹּת, מְחֻטָּבוֹת "תַּבְנִית הֵיכָל:
מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל זָן, צֹאנֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ: אַלּוּפֵינוּ
מְסֻבָּלִים, אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת, וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ,
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת, מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:
לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ
עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר, וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ
תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ
אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ,
וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהָּ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְהוָה, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי
כַפַּיִם וּבַר לֵבָב, אֲשֶׁר | לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה
מֵאֵת יְהוָה, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה:
שְׂאוּ שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד, יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם, וְשְׂאוּ
פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת, הוּא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

מוצאי שבת

לפני ההבדלה יש נוהגים לומר:

אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא: בִּמְהֵרָה יָבֹא אֵלֵינוּ עִם מָשִׁיחַ
בֶּן דָּוִד: אִישׁ אֲשֶׁר קִנֵּא לְשֵׁם הָאֵל, אִישׁ בֶּשֶׂר שָׁלוֹם עַל יַד יָקוּתִיאֵל, אִישׁ
גֶּשׁ וְיִכַּפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: אליהו אִישׁ דּוֹרוֹת שְׁנַיִם עָשָׂר רָאוּ עֵינָיו, אִישׁ הַנִּקְרָא
בַּעַל שֵׂעָר בְּסִימָנָיו, אִישׁ וְאֵזוֹר עוֹר אָזוּר בְּמָתְנָיו: אליהו אִישׁ זָעֵף עַל עוֹבְדֵי
חַמָּנִים, אִישׁ חָשׁ וְנִשְׁבַּע מִהְיוֹת גִּשְׁמֵי מְעוֹנִים, אִישׁ טַל וּמָטָר עָצַר שָׁלֹשׁ שָׁנִים:
אליהו אִישׁ יָצָא לִמְצוֹא לְנַפְשׁוֹ נַחַת, אִישׁ כִּלְכְּלוּהוּ הָעוֹרְבִים וְלֹא מֵת לַשַּׁחַת,
אִישׁ לְמַעֲנוֹ נִתְבָּרְכוּ כַּד וְצַפַּחַת: אליהו אִישׁ מוּסָרָיו הִקְשִׁיבוּ כְּמֵהִים, אִישׁ נֶעֱנָה

בָּאֵשׁ מִשְׁמֵי גְבוֹהִים, אִישׁ שָׁחוּ אַחֲרָיו יְהוָ֗ה הוּא הָאֱלֹהִים: אליהו אִישׁ עָתִיד לְהִשְׁתַּלֵּחַ מִשְׁמֵי עֲרָבוֹת, אִישׁ פָּקִיד עַל כָּל־בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, אִישׁ צִיר נֶאֱמָן לְהָשִׁיב לֵב בָּנִים עַל אָבוֹת: אליהו אִישׁ קָרָא קַנֵּאתִי לַיהוָ֗ה בְּתִפְאָרָה, אִישׁ רָכַב עַל סוּסֵי אֵשׁ וְעָלָה בַסְּעָרָה, אִישׁ שֶׁלֹּא טָעַם טַעַם מִיתָה וּקְבוּרָה: אליהו תִּשְׁבִּי תַּצִּילֵנוּ מִפִּי אֲרָיוֹת, תְּבַשֶּׂרְנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּתוֹת, תְּשַׂמְּחֵנוּ בָּנִים עַל אָבוֹת: אליהו אִישׁ תִּשְׁבִּי עַל שְׁמוֹ נִקְרָא, תַּצִּילֵנוּ עַל יָדוֹ בַּתּוֹרָה, תַּשְׁמִיעֵנוּ מִפִּיו בְּשׂוֹרָה טוֹבָה בִּמְהֵרָה, תּוֹצִיאֵנוּ מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה: אליהו אַשְׁרֵי מִי שֶׁרָאָה פָנָיו בַּחֲלוֹם, אַשְׁרֵי מִי שֶׁנָּתַן לוֹ שָׁלוֹם, וְהֶחֱזִיר לוֹ שָׁלוֹם, יְהוָ֗ה יָבֹרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם: אליהו כַּכָּתוּב הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת אֵלִיָּה הַנָּבִיא, לִפְנֵי בוֹא יוֹם יְהוָ֗ה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: וְהֵשִׁיב לֵב־אָבוֹת עַל־בָּנִים, וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם:

ראוי ליזהר במוצ"ש לומר או"א בסימן טוב ובמזל וכו', כי הוא מובא בירושלמי ובטור סימן רצ"ט ובפוסקים (טעמי המנהגים עמ' קפ"ט ומ"ב סימן רצ"ה סקי"ז).

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב הָחֵל עָלֵינוּ אֶת־(שִׁשָּׁת) יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם, חֲשׁוּכִים מִכָּל־חֵטְא וָפֶשַׁע, וּמְנֻקִּים מִכָּל־עָוֹן וְאַשְׁמָה וָרֶשַׁע, וּמְדֻבָּקִים בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וַחֲנוּנִים חָכְמָה בִּינָה וָדַעַת מֵאִתְּךָ, וְתַשְׁמִיעֵנוּ בָהֶם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, וְלֹא תַעֲלֶה קִנְאָתֵנוּ עַל לֵב אָדָם, וְלֹא קִנְאַת אָדָם תַּעֲלֶה עַל לִבֵּנוּ, מַלְבֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ, שִׂים בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וְכָל־הַיּוֹעֵץ עָלֵינוּ וְעַל עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל עֵצָה טוֹבָה וּמַחֲשָׁבָה טוֹבָה אַמְּצוֹ, בֵּרְכוֹ, גַּדְּלוֹ, קַיְּמוֹ, קַיֵּם עֵצָתוֹ, כִּדְבָר שֶׁנֶּאֱמַר: יִתֶּן־לְךָ כִּלְבָבֶךָ, וְכָל־עֵצָתְךָ יְמַלֵּא: וְנֶאֱמַר: וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ, וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר: וְכָל־הַיּוֹעֵץ עָלֵינוּ וְעַל עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל עֵצָה שֶׁאֵינָהּ טוֹבָה וּמַחֲשָׁבָה שֶׁאֵינָהּ טוֹבָה, אַבְּדוֹ, בַּטְּלוֹ, גַּדְּעוֹ, הָפֵר עֵצָתוֹ, כִּדְבָר שֶׁנֶּאֱמַר: יְהוָ֗ה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: וְנֶאֱמַר: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל: וּפְתַח לָנוּ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ בְּזֶה הַשָּׁבוּעַ וּבְכָל־שָׁבוּעַ וָשָׁבוּעַ, שַׁעֲרֵי אוֹרָה, שַׁעֲרֵי בְרָכָה, שַׁעֲרֵי גִילָה, שַׁעֲרֵי דִיצָה, שַׁעֲרֵי דֵעָה, שַׁעֲרֵי הוֹד וְהָדָר, שַׁעֲרֵי וַעַד טוֹב, שַׁעֲרֵי זִמְרָה, שַׁעֲרֵי חֶדְוָה, שַׁעֲרֵי חֶמְלָה, שַׁעֲרֵי חֵן וָחֶסֶד, שַׁעֲרֵי חַיִּים טוֹבִים, שַׁעֲרֵי טוֹבָה, שַׁעֲרֵי יְשׁוּעָה, שַׁעֲרֵי כַפָּרָה, שַׁעֲרֵי כִלְכָּלָה, שַׁעֲרֵי לִמּוּד תּוֹרָה לִשְׁמָהּ, שַׁעֲרֵי מָזוֹן, שַׁעֲרֵי מְחִילָה, שַׁעֲרֵי נֶחָמָה, שַׁעֲרֵי סְלִיחָה, שַׁעֲרֵי עֶזְרָה, שַׁעֲרֵי פְדוּת, שַׁעֲרֵי פַּרְנָסָה טוֹבָה, שַׁעֲרֵי צְדָקָה, שַׁעֲרֵי

צָהֳלָה, שַׁעֲרֵי קוֹמְמִיּוּת, שַׁעֲרֵי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, שַׁעֲרֵי שָׁלוֹם, שַׁעֲרֵי שַׁלְוָה, שַׁעֲרֵי תוֹרָה, שַׁעֲרֵי תְּפִלָּה, שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה, שַׁעֲרֵי תְּשׁוּעָה, כְּדִכְתִיב וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיהוָ"ה, מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם, יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם, כִּי־חָסוּ בוֹ: וְנֶאֱמַר: חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם, וְרָאוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: וְנֶאֱמַר: קוֹל צוֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ, כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן: וְכָתוּב לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: מַה־נָּאוּו עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה, אוֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ:

נמצא בכתבי הקודש של הרב הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל מחבר ספר קדושת לוי, **תפלה להצלחה** לאומרה במוצ"ש ג"פ:

אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב! שְׁמֹר וְהַצֵּל אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲהוּבֶיךָ מִכָּל־רָע, לְמַעַן שֵׁם תְּהִלָּתֶךָ, הִנֵּה שַׁבַּת קֹדֶשׁ הָאֲהוּבָה עוֹבֶרֶת, וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיָּבֹא עָלֵינוּ הַשָּׁבוּעַ הַבָּא לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, לֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, לְאַהֲבַת חֲבֵרִים, לִדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ־הוּא, לְהַאֲמִין בִּשְׁלֹשָׁה־עָשָׂר עִקָּרִים שֶׁלָּךְ, וּבִגְאֻלָּה קְרוֹבָה בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וּבִתְחִיַּת הַמֵּתִים, וּבִנְבוּאַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! אַתָּה הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ, תֵּן גַּם לִילָדֶיךָ רְחוּמֶיךָ הַיְּהוּדִים, לְהַלֵּל שִׁמְךָ וְלַעֲבֹד אוֹתְךָ לְבַדֶּךָ, וְהַשָּׁבוּעַ הַבָּא, יָבוֹא עָלֵינוּ לִבְרִיאוּת וּלְמַזָּל, וּלְהַצְלָחָה וְלִבְרָכָה וּלְחֶסֶד, וְלִבְנֵי חַיֵּי וּמְזוֹנֵי, לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר אָמֵן:

סֵדֶר הַבְדָּלָה

רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם, וְלִירוּשָׁלַיִם« »מְבַשֵּׂר אֶתֵּן: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה, וְשָׂשׂוֹן וִיקָר: כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם יְהוָ"ה אֶקְרָא:

אָנָּא יְהוָ"ה הוֹשִׁיעָה נָּא ב"פ, **אָנָּא** יְהוָ"ה הַצְלִיחָה נָּא ב"פ: הַצְלִיחֵנוּ, הַצְלִיחַ דְּרָכֵינוּ, הַצְלִיחַ לְמוֹדְדֵינוּ, וּשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, כְּדִכְתִיב: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת

יְהוָה אדני וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה, וְשָׂשׂוֹן וִיקָר: וּכְתִיב: וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל, וַיהוָה אדני עִמּוֹ: כֵּן יִהְיֶה עִמָּנוּ תָּמִיד:

סַבְרֵי מָרָנָן. ועונים: לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה הוה והיה יאר־ד־ונר־י מָלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן: מרכבו ומנהיגנו המשגיח עליו ביחוד

במוצאי יו"ט שאינו מוצ"ש אין מברכים על הבשמים ועל הנר.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה הוה והיה יאר־ד־ונר־י מָלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא (עֲצֵי/ עִשְׂבֵי/ מִינֵי) בְשָׂמִים: מרכבו ומנהיגנו המשגיח עליו ביחוד

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה הוה והיה יאר־ד־ונר־י מָלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ: מרכבו ומנהיגנו המשגיח עליו ביחוד

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה הוה והיה יאר־ד־ונר־י מָלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל «לָעַמִּים» וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדני אדון הכל הוה הוה והיה יאר־ד־ונר־י, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל: מרכבו ומנהיגנו המשגיח עליו ביחוד

שותה רביעית ומברך מעין שלש "על הגפן" לעיל עמ' 345.

פסוקי ברכה

סגולה לפרנסה, לומר בכל מוצאי שבת קודש, "ויתן לך" וגו', וטוב שיאמרו שנים ביחד (סגולות ישראל)·

וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ. וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעַבְדוּךָ עַמִּים
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים, הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ. אֹרְרֶיךָ
אָרוּר, וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וַיַּפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ. וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים:
וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַּת אַבְרָהָם, לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ. לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר
נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָ וְאֵת שַׁדַּי יְבָרְכֶךָ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל,
בִּרְכֹת" "תְּהוֹם רֹבֶצֶת" "תָּחַת. בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם: בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בִּרְכֹת
הוֹרַי, עַד תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם. תִּהְיֶיָן לְרֹאשׁ יוֹסֵף, וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: וַאֲהֵבְךָ
וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ. וּבֵרַךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר
אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ: בָּרוּךְ
תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים. לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ
כָּל־חֹלִי. וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ, וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר. וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי
בְהֶמְתֶּךָ. שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ: בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: בָּרוּךְ אַתָּה
בְּבֹאֶךָ. וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ: יָצוּ יְהוָה אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל
מִשְׁלַח יָדֶךָ. וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: יִפְתַּח יְהוָה לְךָ
אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ, וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה
יָדֶךָ. וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים, וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה: אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע
בַּיהוָה, מָגֵן עֶזְרֶךָ, וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ. וְיִכָּחֲשׁוּ אוֹיְבֶיךָ לָךְ, וְאַתָּה עַל בָּמוֹתֵימוֹ
תִּדְרֹךְ:

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים. לֹא תֵבֹשׁוּ וְלֹא תִכָּלְמוּ עַד עוֹלְמֵי עַד:
וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ, וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה
עִמָּכֶם לְהַפְלִיא. וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי, וַאֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד. וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וּפְדוּיֵי יְהוָה יָשׁוּבוּן יפסיק מעט וְשָׁבוּן
וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה, וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם. שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ, וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה:
כִּי בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן. הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה,
וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף: הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי, אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד. כִּי עָזִּי וְזִמְרַת

יָהּ יְהוָ֣ה, וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן. מִמַּעְיְנֵי הַיְשׁוּעָה: וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָ֣ה קְרָאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו. הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ: זַמְּרוּ יְהוָ֣ה כִּי גֵאוּת עָשָׂה. מוּדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ: צַהֲלִי וְרָנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן. כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ. זֶה יְהוָ֣ה קִוִּינוּ לוֹ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ: בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם. שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב, אָמַר יְהוָ֣ה וּרְפָאתִיו: וְרוּחַ לֵבָשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים, לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי, שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ. כִּי עֵזְרְךָ אֱלֹהֶיךָ, וַיַּקְבֵּל דָּוִיד, וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי. וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם, וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם: אומר פסוק "ואמרתם" ז' פעמים, וי"א אותו כמנין בני הבית. בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָ֣ה וְהָיָה יְהוָ֣ה מִבְטַחוֹ: יְהוָ֣ה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְהוָ֣ה (יפסיק מעט) יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

סְעֻדָּה רְבִיעִית

לעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת בלחם משנה, אפילו שאינו יכול לאכול אלא רק כזית. וטוב שלא יפשוט בגדי שבת עד אחר סעודה רביעית. ולכתחילה לא יאחרנה עד אחר ד' שעות מן הלילה, ואם נאנס יכול לקיימה עד חצות. ◆ כתבו גורי האר"י זצ"ל וז"ל: הנפש יתירה אינה הולכת לגמרי עד סעודת מוצאי שבת, לכן אין ראוי להתעסק במלאכה שאינה אוכל נפש או בתורה, עד אחר שסועד סעודת מוצאי שבת, עכ"ל (מחב"ר סי' ש').

לִפְנֵי סְעוּדָה רְבִיעִית יֹאמַר:

אַתְקִינוּ סְעֻדָּתָא דִּמְהֵימְנוּתָא דָּא הִיא סְעֻדָּתָא רְבִיעָאָה דְּדָוִד מַלְכָּא מְשִׁיחָא:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אָנֹכִי בָּא לִסְעֹד סְעֻדָּה רְבִיעִית שֶׁל שַׁבָּת לְלַוּוֹת אֶת־הַמַּלְכָּה, וּלְלַוּוֹת אֶת־הַנֶּפֶשׁ יְתֵרָה בְּחִינַת חַיָּה שֶׁבָּהּ, הַמִּסְתַּלֶּקֶת עַתָּה, וּלְהַשְׁאִיר בְּרָכָה בְּכָל־סְעֻדּוֹתֵינוּ בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, וּלְהַשְׁאִיר בָּהֶן מִקְּדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת. וּבְכֵן בְּכֹחַ סְגֻלָּתָהּ שֶׁמָּרַנוּ בְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִצַּעַר חִבּוּט הַקֶּבֶר, וְתַשְׁכִּין אֶת־נִפְשֵׁנוּ, רוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ, בְּמִשְׁכְּנוֹת מִבְטָחִים. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

סֵדֶר רֹאשׁ חֹדֶשׁ

בראש־חודש שחרית מתפללים כבכל יום, ומוסיפים "יעלה ויבוא" בברכת "רצה", ואחר חזרת הש"ץ אומרים הלל בדילוג ובלא ברכה תחילה וסוף. הימים שקוראים בהם הלל שלם, ובברכה תחילה וסוף, הם: יום־טוב הראשון של פסח (ובחוץ־לארץ גם ביום־טוב שני של פסח), יום־טוב של שבועות, כל שבעת ימי חג הסוכות, שמיני עצרת (ובחוץ לארץ גם בשמחת תורה), כל שמונת ימי חנוכה.

הַלֵּל לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ וּלְמוֹעֲדִים

ביום שגומרים בו את ההלל אומר החזן: בִּרְשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי. ועונים: שָׁמַיִם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה היה ויהיה אחד־יחיד מלכנו ומעהונו המשגח ורעינו בחיר מַלְכֵּנוּ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לִגְמוֹר אֶת־הַהַלֵּל:

הַ֣לְלוּ־יָ֗הּ׃ הַ֣לְלוּ עַבְדֵ֣י יְהֹוָ֑ה הַ֝לְל֗וּ אֶת־שֵׁ֥ם יְהֹוָ֑ה׃ יְהִ֤י שֵׁם־יְהֹוָה֙ מְבֹ֣רָךְ מֵֽעַתָּ֔ה וְעַד־עוֹלָ֖ם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁ֥מֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ֑ מְֽהֻלָּ֥ל שֵׁם־יְהֹוָֽה׃ רָ֣ם עַל־כָּל־גּוֹיִ֑ם יְהֹוָ֝ה עַ֗ל הַשָּׁמַ֥יִם כְּבוֹדוֹ׃ מִי כַֽיהֹוָה֙ אֱלֹהֵ֣ינוּ הַֽמַּגְבִּיהִ֔י לָשָֽׁבֶת׃ הַֽמַּשְׁפִּילִ֖י לִרְאוֹ֑ת בַּשָּׁמַ֥יִם וּבָאָֽרֶץ׃ מְקִימִ֥י מֵעָפָ֖ר דָּ֑ל מֵֽאַשְׁפֹּ֥ת יָרִ֝ים אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִ֥י עִם־נְדִיבִ֑ים עִ֝֗ם נְדִיבֵ֥י עַמּֽוֹ׃ מוֹשִׁיבִ֤י ׀ עֲקֶ֬רֶת הַבַּ֗יִת אֵ֤ם הַבָּנִ֨ים שְׂמֵחָ֬ה הַֽלְלוּ־יָֽהּ׃

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם, בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז:
הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ, יִשְׂרָאֵל
מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס, הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מַה־לְּךָ
הַיָּם כִּי תָנוּס, הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ
כְּאֵילִים, גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חִולִי
אָרֶץ, מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־
מָיִם, חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

בימים שאין גומרים בהם את ההלל מדלגים קטע זה:

לֹא לָנוּ יְהוָה, לֹא לָנוּ, כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד, עַל־חַסְדְּךָ
עַל־אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם, אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם:
וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם, כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב,
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ, אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם | וְלֹא
יְמִישׁוּן, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ, לֹא־יֶהְגּוּ בִגְרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ
עֹשֵׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה, עֶזְרָם
וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה, עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא:
יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה, עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: עד כאן

יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ, יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְבָרֵךְ
אֶת־בֵּית אַהֲרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה, הַקְּטַנִּים
עִם־הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל־
בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה, וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם:
לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ, וְלֹא כָל־יֹרְדֵי דוּמָה:
וַאֲנַחְנוּ | נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

בימים שאין גומרים בהם את ההלל מדלגים קטע זה:

אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע | יְהוָה, אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ
לִי, וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי | חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל
מְצָאוּנִי, צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא, אָנָּה יְהוָה
מַלְּטָה נַפְשִׁי: חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק, וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר פְּתָאִים
יְהוָה, דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי, כִּי־יְהוָה
גָּמַל עָלָיְכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת, אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה,
אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה, בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:
הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי,
כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב: עד כאן

מַה־אָשִׁיב לַיהוָה, כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס־
יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא: נְדָרַי

לַיהוָה אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי
יהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יהוָה כִּי־אֲנִי
עַבְדֶּךָ, אֲנִי־עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ, פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי:
לְךָ־אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה, וּבְשֵׁם יהוָה אֶקְרָא: נְדָרַי
לַיהוָה אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת |
בֵּית יהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלִַם, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּ אֶת־יהוָה כָּל־גּוֹיִם, שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים:
כִּי גָבַר עָלֵינוּ | חַסְדּוֹ, וֶאֱמֶת־יהוָה
לְעוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי יהוָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ, עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ: יהוָה
לִי לֹא אִירָא, מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יהוָה לִי
בְּעֹזְרָי, וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה,
מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה, מִבְּטֹחַ

בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי
אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי
אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם
יְהוָה כִּי אֲמִילַם: דָּחֹה דָחִיתַנִי לִנְפֹּל, וַיהוָה
עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ, וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל |
רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים, יְמִין יְהוָה עֹשָׂה
חָיִל: יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה, יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל:
לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה, וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִי
יָהּ, וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק,
אֶבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה, צַדִּיקִים
יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה:
אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים,
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים, הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה:
מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ:
מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה
יְהוָה, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה, נָגִילָה
וְנִשְׂמְחָה בוֹ:

אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה (מלעיל) נָא, שתי פעמים

אֲנָא יְהוָה הַצְלִיחָה (מלרע) נָא: שתי פעמים

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה, בֵּרַכְנוּכֶם «מִבֵּית יְהוָה:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה, בֵּרַכְנוּכֶם «מִבֵּית יְהוָה: אֵל | יְהוָה

וַיָּאֶר לָנוּ, אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים, עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ:

אֵל | יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ, אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים, עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ:

אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ, אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ,

אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב, כִּי לְעוֹלָם

חַסְדּוֹ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

בימים שאין גומרים בהם את ההלל אין אומרים קטע זה:

יְהַלְלוּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ וְצַדִּיקִים עוֹשֵׂי

רְצוֹנֶךָ וְעַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל, כֻּלָּם בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ

וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ אֶת־שֵׁם כְּבוֹדֶךָ, כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת, וּלְשִׁמְךָ

נָעִים לְזַמֵּר. וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה

אדון הכבוד הוה והוה ויהיה, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת. אָמֵן:

ואומר החזן קדיש תתקבל, ובחנוכה אומר רק חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ «שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא

כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב

מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל,

בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא

מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר,

וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא ▽בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ ▽אָמֵן. אמן [כ״ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וָרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן) נכון שיפסע ג׳ פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

טוב לומר פסוק זה אחר ההלל שלש פעמים:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים, וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל:

יכוין (וְזַבְדְיָה) ואח״כ יאמר: הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵנִי וִיחַיֵּנִי! כֵּן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

לפני הוצאת ספר תורה אומרים:

יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ, אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ, וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ, אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:

פותחים את ההיכל ואומרים:

בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דְּמָארֵי עָלְמָא, בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וַאֲתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ, עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל «לְעָלַם, וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחְזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מִקְדָּשָׁךְ, וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ, וּלְקַבָּלָא צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵי. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ,

וְלֶהֱוֵי אֲנָא עַבְדָּךְ פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא, לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיַת כָּל־דִּי לִי, וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא, אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא, וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִן קַמֵּי דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִידָן וְעִידָן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא, אֶלָּא בֵּאלָהָא דִּשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא דִּקְשׁוֹט, וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט, וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט, וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט, בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵהּ יַקִּירָא קַדִּישָׁא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָךְ, (וְתִיהַב לִי בְּנִין דִּכְרִין דְּעַבְדִּין רְעוּתָךְ), וְתַשְׁלִים״ »מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאי וְלִבָּא דְכָל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל״ »לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן:

קְרִיאָה לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: לוי (חוזר לפסוק ואמורת להם) אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: שלישי (בר"ח טבת לוי) עֹלַת תָּמִיד הָעֲשָׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: רביעי (בר"ח טבת שלישי) וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים

בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יַיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

בסיום הקריאה אומר הרביעי חצי קדיש, וממשיכים "אשרי"
(אך בר"ח טבת [חנוכה] קוראים לרביעי בפרשת הנשיאים קרבן של אותו יום, לקמן עמ' 547):

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו:

תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְהוָה יאהדונהי לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה יאהדונהי כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה יאהדונהי לְכָל־הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׁבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָה יאהדונהי בְּכָל־דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב

יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו
יַעֲשֶׂה, וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה יאהדונהי
אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יאהדונהי
יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ "כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ
נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל, וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב, נְאֻם יְהוָה: וַאֲנִי -
זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם, אָמַר יְהוָה, רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי
אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ, לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע
זַרְעֲךָ, אָמַר יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב
תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: (בלחש:) וּמְקַבְּלִין דֵּין
מִן־דֵּין וְאָמְרִין: קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ,
קַדִּישׁ עַל־אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יְהוָה צְבָאוֹת, מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: (בקול:) וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ,
וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל: בָּרוּךְ "כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:
(בלחש:) וּנְטָלַתְנִי רוּחָא, וּשְׁמָעִית בַּתְרַי קַל זְיַע שַׁגִּיא דְּמִשַּׁבְּחִין
וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַּיהוָה מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: (בקול:)
יְהוָה "יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: (בלחש:) יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאִים לְעָלַם
וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: (בקול:) יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל
אֲבוֹתֵינוּ, שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ,
וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה

לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב״ וְסַלָּח,
וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ
מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי״ יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
סֶלָה: יְהוָ(אדני) צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
יְהוָ(אדני) צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָ(אדני) הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן
לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח
לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ
וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה. יְהִי
רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָ(אדני) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמֹר חֻקֶּיךָ
וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ״ כָּבוֹד וְלֹא יִדֹּם (יפסיק מעט), יְהוָ(אדני)
אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: יְהוָ(אדני) חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה
וַיַּאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְהוָ(אדני):
יְהוָ(אדני) אֲדֹנֵינוּ! מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: חִזְקוּ וַיַּאֲמֵץ
לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָ(אדני):

בֵּית יַעֲקֹב, לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָ(אדני): כִּי כָּל־הָעַמִּים יֵלְכוּ
אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו, וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָ(אדני) אֱלֹהֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי יְהוָ(אדני) אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ, כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבוֹתֵינוּ,

אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו, לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו, וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו״ ״וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה, אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה, קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ, וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ, יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל:

לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ, בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ: אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ, נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ, הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים: בָּרוּךְ יְהוָה, שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים, הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

הַיּוֹם יוֹם אֶחָד בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ.

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהָּ: מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה, וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דּוֹרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ

שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה: הושיענו

הַיּוֹם יוֹם שֵׁנִי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ.

שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף, מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ, הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן, קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ, עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ, נִבְהֲלוּ נָחְפָּזוּ: רְעָדָה אֲחָזָתַם (מלעיל) שָׁם, חִיל כַּיּוֹלֵדָה: בְּרוּחַ קָדִים, תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת" "תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה: דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ, בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אָרֶץ, צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ: יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן, תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ, סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה, פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד, הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת: הושיענו

הַיּוֹם יוֹם שְׁלִישִׁי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ.

מִזְמוֹר לְאָסָף, אֱלֹהִים נִצָּב" "בַּעֲדַת־אֵל, בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל, וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה: שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם, עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ: פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן, מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יָדְעוּ וְלֹא־יָבִינוּ, בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ, יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ: אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם, וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם: אָכֵן כְּאָדָם תָּמוּתוּן, וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ: קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ, כִּי־אַתָּה

תִּנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם: הושיענו

הַיּוֹם יוֹם רְבִיעִי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ.

אֵל נְקָמוֹת יְהוָה, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: עַד־מָתַי רְשָׁעִים, יְהוָה, עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק, יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ, וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ, וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ: וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ, וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם, וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ: הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע, אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ, הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם, כִּי־הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ, וּמִתּוֹרָתְךָ תְּלַמְּדֶנּוּ: לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע, עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת: כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט, וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב: מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים, מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי, כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי, חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי, תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי: הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת, יֹצֵר עָמָל עָלֵי־חֹק: יָגוּדוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק, וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב, וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת־אוֹנָם, וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם, יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: הושיענו

הַיּוֹם יוֹם חֲמִישִׁי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ.

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עֻזֵּנוּ, הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף, כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל: תִּקְעוּ

בַּחֹדֶשׁ״ ״שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ, בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם, שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ, כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ, אֶעֱנְךָ בְּסֵתֶר״ ״רַעַם, אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע״ ״עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ, יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי יְהוָה״ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְּאֵהוּ: וְלֹא־שָׁמַע״ ״עַמִּי לְקוֹלִי, וְיִשְׂרָאֵל״ ״לֹא־אָבָה לִי: וַאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם, יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי, יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי״ ״יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ, וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי יְהוָה״ ״יְכַחֲשׁוּ־לוֹ, וְיִהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה, וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָּ:
הושיענו

הַיּוֹם יוֹם הַשִּׁשִּׁי בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ.

יְהוָה״ מָלָךְ, גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְהוָה״, עֹז הִתְאַזָּר, אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל, בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת, יְהוָה״! נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים״ ״מִשְׁבְּרֵי־יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה״: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נָאְוָה־קֹדֶשׁ, יְהוָה״ לְאֹרֶךְ יָמִים:

בכל יום אחר מזמור היום אומרים 'הושיענו':

הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה״ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה״ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן, הַלְלוּיָהּ:

בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם, הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן:

ואחר כך מחזירים ספר התורה למקומו, ואומרים "יהללו את שם ה'", ואומר הש"ץ חצי קדיש. וחולצים התפילין – ויש לחולצם רק לאחר הקדיש (בא"ח, כה"ח) – ומתפללים מוסף.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כן יהי רצון]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כן יהי רצון]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כן יהי רצון]. באומרו 'יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא' יכוין: יה"ר שימחה זכר עמלק ואז יהיה השם שלם והכסא שלם יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כן יהי רצון]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תִּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כי"ר].

מוּסָף לְרֹאשׁ חוֹדֶשׁ

יָשִׂים אֶל לִבּוֹ שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבֵית קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל היה הוה והיה יאר"ד"ונר"י (יא), אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר

וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת, וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה

כשיאמר 'באהבה' יכוין למסור עצמו על קדוש ה', בסקולה שריפה הרג וחנק.

מֶלֶךְ עוֹזֵר מסייע לְאָדָם בְּצָרָתוֹ וּמוֹשִׁיעַ מחלצו מִצָּרָה וּמָגֵן קודם שבאה הַצָּרָה

בתבת מגן יכון שעולה בגמ' ל"פ אל. בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֹ"ה אדון הכל היה הוה והיה יאר"ד-וגר"י (הד), מָגֵן אַבְרָהָם שֶׁשָּׁמַרְתָּ וְהִצַּלְתָּ אֶת אַבְרָהָם וּבְזִכּוּתוֹ אַתָּה מָגֵן עָלַינוּ

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי ר"ת שם אגל"א, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ

לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל היה הוה והיה יאה־דו־נה־י, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

כשמגיע החזן לְקַדֵּשׁ צריך לחזור שלוש פסיעות למקום שבו עמד בתפלתו, ויצמיד רגליו, ויכוין לקדש שמו יתברך, ואומרים:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, מַלְאָכִים הַמּוֹנֵי מַעְלָה, עִם עַמְּךָ (יא: וְעַמְּךָ) יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה. יַחַד כֻּלָּם קָדֶשָׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ, כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם "מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ" "כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ" "כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל היה הוה והיה יאה־דו־נה־י, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתַתָּ, זְמַן כַּפָּרָה לְכָל־תּוֹלְדוֹתָם, בִּהְיוֹתָם מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זִבְחֵי רָצוֹן, וּשְׂעִיר חַטָּאת לְכַפֵּר בַּעֲדָם, זִכָּרוֹן לְכֻלָּם הָיָה, תְּשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׂוֹנֵא. מִזְּבֵחַ חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין, וְעוֹלַת רֹאשׁ־חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עָלָיו, וּשְׂעִיר עִזִּים נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן, וּבַעֲבוֹדַת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ, וְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נִשְׁמַע בְּעִירֶךָ הָאֲמוּרִים לִפְנֵי מִזְבָּחֲךָ. אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם, וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים תִּזְכּוֹר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם

וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם, אֶת־מוּסַף יוֹם רֹאשׁ־
הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה
כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ
בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ,
כֵּאמוֹר: וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה
לַיהוָה (אדני), פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד,
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמִּדְבָּר: שְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל, וְעִשָּׂרוֹן
לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי
תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, חַדֵּשׁ עָלֵינוּ
אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשָׂשׂוֹן
וּלְשִׂמְחָה, לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה, לְפַרְנָסָה
וּלְכַלְכָּלָה, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם,

לִמְחִילַת חֵטְא, וְלִסְלִיחַת עָוֹן, (בשנה מעוברת עד ר"ח ניסן אומרים: וּלְכַפָּרַת פֶּשַׁע). וְיִהְיֶה רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה סוֹף וָקֵץ לְכָל־צָרוֹתֵינוּ, תְּחִלָּה וָרֹאשׁ לְפִדְיוֹן "נַפְשֵׁנוּ, כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־הָאֻמּוֹת בָּחַרְתָּ, וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבַעְתָּ.

בחתימת הברכה יכוין בצירוף הוי"ה ואהי"ה השולט באותו חודש [ובזה פירשו מה שאמרו רז"ל: "מפני מה ישראל מתפללים ואינם נענים, מפני שאינם יודעים להתפלל בשם, שנאמר אשגבהו כי ידע שמי יקראי ואענהו". ותמוה, מי מישראל אינו יודע את השם הנכתב והנקרא, אלא הכוונה שאינו יודע הצירוף השייך לכל חודש (בני יששכר במאמרי ר"ח; ס' היעב"ץ; סדור השל"ה)]. **אך בשם הוי"ה של הברכה צריך לכיון בניקוד שורוק וזה לא ישתנה בכל חודש.**

בָּרוּךְ אַתָּה יוֹ֖הוֹ֑ו אֲדֹנָ֣י אֱלֹהֵ֔ינוּ אדרון הכל יהה הוה ויהיה יאה־הד־ונר־י, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים: (אמת, וכי"ר)

ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול	תשרי	חשון	כסלו	טבת	שבט	אדר
יִהְוָה	יְוֹהֲהַ	הֲוֹהִי	הַוּיִהַ	הוּיִהָוָ	וַהֲיָהַ	וּוֹהֲהַיָ	וַיֹּהָה	הַיִּהוּוֹ	הָיְוֵיהוּ	הָהְיֵוָ	אֹהֲיָה
אֹהֲהָיָ	אֵיוּהַהַ	הֲיֵהֹא	הַיּוֹאַהַ	הוּהֲיָא	יַהֹאָהַ	יוֹהַהָא	יֹאֹהָהַ	הַאֹהוּיָ	הָאֵיהוּ	הֹהֲאֵי	

באדר ב' יכוין בכל י"ב צרופי הוי"ה אהי"ה הנ"ל.

רְצֵה יְהוָֹ֖הוֹ אֲדֹנָ֣י אֱלֹהֵ֑ינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם"

מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְאַתָּה - בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדון הכל יה"ה אה"ה יג"ה, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן: (אמת, וכי"ר)

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אדנ"י יאהדונה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב« »וְבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי

מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בחזרה, כשהחזן אומר "מודים", יאמרו הקהל בלחש "מודים דרבנן" ויכרעו ראשם לבד (וי"א שיכרע גם גופו). וצריך להיזהר לענות "אמן" על ברכת "המחזיר שכינתו" ואח"כ יאמרו "מודים":

מוֹדִים דְּרַבָּנָן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ, וְתֶאֱסֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

בחנוכה אומרים כאן: "על הנסים".

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה. בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם "מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וָקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ

סֶלָה. וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לְעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ(אדנ"י) אדון הכל הה הוה והיה יאה־ד־ונה־י (הי), הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת: יכין ס"ת שם כה"ת

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

סֵדֶר נְשִׂיאַת כַּפַּיִם

הכהנים מברכים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ(אדנ"י), אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

ומקרא הש"ץ: יְבָרֶכְךָ יְהוָ(אדנ"י) וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָ(אדנ"י) פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָ(אדנ"י) פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: (וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם)

ואם אין כהנים יאמר הש"ץ "או"א" וכו', ואחר כל פסוק יענו הקהל: "כן יהי רצון".

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו הַכֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ, כָּאָמוּר:

ואחר־כך יאמר: "יברכך" וכו' עד "ואני אברכם", ואחר כל פסוק עונים הקהל: "כן יהי רצון".

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד

בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אדני אלהינו
אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה
וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ
לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יוהוה אדונ־הו
אדון הכל יהוה יהוה אל־רחום־חנון, הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם,
אָמֵן:

אמן: אמת שהשי"ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אדני צוּרִי וְגֹאֲלִי:

קודם אמירת "אלהי נצור" טוב לומר מזמור "שיר למעלות אשא עיני" בכוונה (צפורן שמיר ב' ל"א)

אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה,
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל
תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ
תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה
הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. (יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ,
וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה. קַבֵּל רִנַּת, עַמֶּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא (קר"ע שט"ן). עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן

תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קָדְשָׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ ר"ת שם יל"י, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי:

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֲדוֹנָי צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אם יש אחריו מי שלא גמר תפילתו ימתין עד שיסיים ואז יוכל לפסוע.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

אחרי החזרה אומרים:

יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה: רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ, מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

ואומר החזן קדיש תתקבל:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כ"ר]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כ"ר]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ"ר]. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אמן [כ"ר]. לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ"ר].

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא), וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן, (אמן)

יפסע שלוש פסיעות ויאמר:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן, (אמן)

ואומרים מזמור זה:

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה, יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד, הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה־אוֹר כַּשַׂّלְמָה, נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה: הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו, הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ, הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת, מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט: יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ, בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד: תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ, עַל־הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם: מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן, מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת, אֶל־מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם: גְּבוּל שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן, בַּל־יְשֻׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים, בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן: יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי, יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם: עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן, מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ־קוֹל: מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו, מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ: מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם, לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ: וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ, לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן, וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד: יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה, אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ, חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ: הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים, סְלָעִים מַחְסֶה לַשְּׁפַנִּים: עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים, שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ

וַיְהִי לַיְלָה, בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר: הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף,
וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם: תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן, וְאֶל־מְעוֹנֹתָם
יִרְבָּצוּן: יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ, וְלַעֲבֹדָתוֹ עַדֵּי־עָרֶב: מָה־רַבּוּ
מַעֲשֶׂיךָ | יְהוָה, כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ:
זֶה | הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם, שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר, חַיּוֹת קְטַנּוֹת
עִם־גְּדֹלוֹת: שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן, לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ:
כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן, לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן,
תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב: תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן, תֹּסֵף רוּחָם
יִגְוָעוּן, וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן: תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן, וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי
אֲדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו:
הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד, יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: אָשִׁירָה לַיהוָה
בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי, אָנֹכִי אֶשְׂמַח
בַּיהוָה: יִתַּמּוּ חַטָּאִים | מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים | עוֹד אֵינָם, בָּרְכִי
נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

ואומרים קדיש יהא שלמא:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא, אמן [כ״ר]. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וַיַּמְלִיךְ
מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן [כ״ר]. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי
דְּכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר]. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא,
וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלַּל, שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אמן [כ״ר]. לְעֵלָּא מִן
כָּל־בִּרְכָתָא, שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אמן [כ״ר].

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה
וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וָרֶוַח וְהַצָּלָה, לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. (אמן)

וממשיכים "קוה אל ה'" בעמ' 165, וגומרים כביום חול.

תְּפִלָּה לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים

מזמור לפסח

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה, אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר: וּמֵאֲרָצוֹת קִבָּצָם, מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם: תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ, עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ: רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים, נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף: וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם, מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם: וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה, לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב: יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ, וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה, וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־טוּב: יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת, אֲסִירֵי עֹנִי וּבַרְזֶל: כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל, וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ: וַיִּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם, כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר: וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם, מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת, וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק: יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ, וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת, וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ: אֱוִילִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם, וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: כָּל־אֹכֶל תִּתְעַב נַפְשָׁם, וַיַּגִּיעוּ עַד־שַׁעֲרֵי מָוֶת: וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם, מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם, וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ, וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה, וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה: יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת, עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים: הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה, וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה: וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה,

וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו: יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת, נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג:
יָחוּגוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר, וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע: וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר
לָהֶם, וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם: יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה, וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם:
וַיִּשְׂמְחוּ כִּי־יִשְׁתֹּקוּ, וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם: יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ,
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל־עָם, וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים
יְהַלְלוּהוּ: יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר, וּמֹצָאֵי [מלעיל] מַיִם לְצִמָּאוֹן: אֶרֶץ
פְּרִי לִמְלֵחָה, מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי [מלעיל] בָהּ: יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם, וְאֶרֶץ
צִיָּה לְמֹצָאֵי [מלעיל] מָיִם: וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים, וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב:
וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים, וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה: וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ
מְאֹד, וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט: וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ, מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן:
שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים, וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ: וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעֹנִי,
וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת: יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ, וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה
פִיהָ: מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה, וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה:

מזמור לשבועות

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד, מִזְמוֹר שִׁיר: יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אֹיְבָיו, וְיָנוּסוּ
מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו: כְּהִנְדֹּף עָשָׁן תִּנְדֹּף, כְּהִמֵּס דּוֹנַג
מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים: וְצַדִּיקִים יִשְׂמָחוּ יַעַלְצוּ
לִפְנֵי אֱלֹהִים, וְיָשִׂישׂוּ בְשִׂמְחָה: שִׁירוּ | לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ, סֹלּוּ
לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת, בְּיָהּ שְׁמוֹ, וְעִלְזוּ לְפָנָיו: אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיָּן אַלְמָנוֹת,
אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ: אֱלֹהִים | מוֹשִׁיב יְחִידִים | בַּיְתָה, מוֹצִיא
אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת, אַךְ סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה: אֱלֹהִים, בְּצֵאתְךָ
לִפְנֵי עַמֶּךָ, בְּצַעְדְּךָ בְּיִשִׁימוֹן סֶלָה: אֶרֶץ רָעָשָׁה |, אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ
מִפְּנֵי אֱלֹהִים, זֶה סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גֶּשֶׁם נְדָבוֹת

תָּנִיף אֱלֹהִים, נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנַנְתָּהּ: חַיָּתְךָ יָשְׁבוּ־בָהּ,
תָּכִין בְּטוּבְתְּךָ לֶעָנִי אֱלֹהִים: אֲדֹנָי יִתֶּן־אֹמֶר, הַמְבַשְּׂרוֹת צָבָא
רָב: מַלְכֵי צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן, וּנְוַת־בַּיִת תְּחַלֵּק שָׁלָל: אִם־תִּשְׁכְּבוּן
בֵּין שְׁפָתָיִם, כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה בַכֶּסֶף, וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ:
בְּפָרְשׁ שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ, תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן: הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן,
הַר גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן: לָמָּה | תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים, הָהָר חָמַד
אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ, אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח: רֶכֶב אֱלֹהִים רִבֹּתַיִם אַלְפֵי
שִׁנְאָן, אֲדֹנָי בָּם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ: עָלִיתָ לַמָּרוֹם |, שָׁבִיתָ שֶׁבִי, לָקַחְתָּ
מַתָּנוֹת בָּאָדָם, וְאַף סוֹרְרִים, לִשְׁכֹּן | יָהּ אֱלֹהִים: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם |
יוֹם, יַעֲמָס־לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: הָאֵל | לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת,
וְלֵאלֹהִים אֲדֹנָי לַמָּוֶת תְּוֹצָאוֹת: אַךְ־אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו,
קָדְקֹד שֵׂעָר מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו: אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב, אָשִׁיב
מִמְּצֹלֹת יָם: לְמַעַן | תִּמְחַץ רַגְלְךָ בָּדָם, לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ מֵאֹיְבִים
מִנֶּהוּ: רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים, הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ: קִדְּמוּ
שָׁרִים אַחַר נֹגְנִים, בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תֹּפֵפוֹת: בַּמְּקְהֲלוֹת בָּרְכוּ
אֱלֹהִים, אֲדֹנָי מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל: שָׁם בִּנְיָמִן | צָעִיר רֹדֵם, שָׂרֵי יְהוּדָה
רִגְמָתָם, שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי נַפְתָּלִי: צַוֵּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ, עוּזָּה אֱלֹהִים
זוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ: מֵהֵיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלִָם, לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי: גְּעַר
חַיַּת קָנֶה, עֲדַת אַבִּירִים | בְּעֶגְלֵי עַמִּים, מִתְרַפֵּס בְּרַצֵּי־כָסֶף, בִּזַּר
עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ: יֵאֶתָיוּ חַשְׁמַנִּים מִנִּי מִצְרָיִם, כּוּשׁ תָּרִיץ
יָדָיו לֵאלֹהִים: מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים, זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה:
לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם, הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים,
עַל־יִשְׂרָאֵל גְּאָוָתוֹ, וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים | מִמִּקְדָּשֶׁיךָ, אֵל
יִשְׂרָאֵל, הוּא נֹתֵן | עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם, בָּרוּךְ אֱלֹהִים:

מזמור לסוכות

לַמְנַצֵּחַ, מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח: כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם, כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: צָמְאָה נַפְשִׁי | לֵאלֹהִים לְאֵל חָי, מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלַיְלָה, בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: אֵלֶּה אֶזְכְּרָה | וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי | נַפְשִׁי, כִּי אֶעֱבֹר | בַּסָּךְ, אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים, בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג: מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי, הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהַי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח, עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר: תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ, כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: יוֹמָם | יְצַוֶּה יְהוָה | חַסְדּוֹ, וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי, תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: אֹמְרָה | לְאֵל סַלְעִי, לָמָּה שְׁכַחְתָּנִי, לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: בְּרֶצַח | בְּעַצְמוֹתַי, חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי, בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי, וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי, הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ, יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים | וְרִיבָה רִיבִי, מִגּוֹי לֹא־חָסִיד, מֵאִישׁ־מִרְמָה וְעַוְלָה תְּפַלְּטֵנִי: כִּי־אַתָּה | אֱלֹהֵי מָעוּזִּי, לָמָּה זְנַחְתָּנִי, לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתְּךָ, הֵמָּה יַנְחוּנִי, יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ, וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ: וְאָבוֹאָה | אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים, אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי, וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי: מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי, וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי, הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ, יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

מזמור לשמיני עצרת

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית, מִזְמוֹר לְדָוִד: הוֹשִׁיעָה יְהוָה֗ כִּי־גָמַר חָסִיד, כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: שָׁוְא | יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ, שְׂפַת חֲלָקוֹת, בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ: יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת, לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת: אֲשֶׁר אָמְרוּ | לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר, שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ, מִי אָדוֹן לָנוּ: מִשֹּׁד עֲנִיִּים֮ מֵאֲנַקַּת אֶבְיוֹנִים, עַתָּה אָקוּם - יֹאמַר יְהוָה, אָשִׁית בְּיֵשַׁע יָפִיחַ לוֹ: אִמֲרוֹת יְהוָה֗ אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת, כֶּסֶף צָרוּף, בַּעֲלִיל לָאָרֶץ, מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם: אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם, תִּצְּרֶנּוּ | מִן־הַדּוֹר זֹו לְעוֹלָם: סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן, כְּרֹם זֻלּוּת לִבְנֵי אָדָם:

מתפללים ערבית כמו בשבת ואחר השכיבנו אומרים "אלה מועדי" וכשחל בשבת מוסיפים "ושמרו וגו'".

אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה֗ מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מוֹעֲדֵי יְהוָה֗, אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

ואומר הש"צ חצי קדיש ואח"כ מתפללים עמידה

תְּפִלַּת הָעֲמִידָה לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים

לְעַרְבִית, שַׁחֲרִית וּמִנְחָה

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה֗ אדון הכל הוה והיה ואהה ויהיה (יא), אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר

חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל יהוה הוה ויהיה יאה־ה־ו־ג־י (הד), מָגֵן אַבְרָהָם:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי יכון ר"ת שם אגל"א, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל יהוה הוה ויהיה יאה־ה־ו־ג־י, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

בחזרת הש"ץ בשחרית ובמנחה אומרים:

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ, כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה, וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה

אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדון הכל הוה והיה ויהיה יאר־הר־ינר־הי, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה בָּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

בערבית של ליל יום־טוב שחל במוצאי שבת מוסיפים:

וַתּוֹדִיעֵנוּ מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ, וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת בְּהֶם חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת, חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים, וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה, וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ, וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הִקְדַּשְׁתָּ (יי"ג: קִדַּשְׁתָּ), וְהִבְדַּלְתָּ וְהִקְדַּשְׁתָּ (יי"ג: וְקִדַּשְׁתָּ) אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. ע"כ

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְדוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (בשבת: שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ)
מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חַגִּים וּזְמַנִּים לָשָׂשׂוֹן,
אֶת־יוֹם (בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה, וְאֶת־יוֹם)

בפסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְמַן חֵרוּתֵנוּ:

בשבועות: חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ:

בסוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ:

בשמיני עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ:

בְּאַהֲבָה, מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה
וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ
בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל -
לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים,
לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה, וּבְיוֹם

בפסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בשבועות: חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה,

בסוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בשמיני עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה,

בְּיוֹם־טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים בְּשִׂמְחָה וּבְשָׁלוֹם, כַּאֲשֶׁר "רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ כֵּן תְּבָרְכֵנוּ סֶלָה.

(בשבת יש מוסיפים: אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ,)

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, שַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (בשבת: בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (בשבת: שַׁבָּתוֹת וּ)מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ, וְיִשְׂמְחוּ בְךָ "כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ(אדני) אדון הכל יהוה הוה יהיה יאהדונהי, מְקַדֵּשׁ (בשבת: הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

אמן: אמת שהשי"ת מקדש ישראל והזמנים, וכן יה"ר שיקדשנו במצוותיו וינחילנו בשמחה מועדיו.

רְצֵה יְהוָ(אדני) אדון הכל יהוה הוה יהיה יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם "מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְאַתָּה - בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ(אדני) אדון הכל יהוה הוה יהיה יאהדונהי, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יה"ר שיחזיר העבודה לביהמ"ק.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָ(אדני) יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת, עֶרֶב "וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב - כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ,

הַמְרַחֵם - כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

מוֹדִים דְּרַבָּנָן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ, וְתֶאֱסֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֲדֹנָי הַטּוֹב שִׁמְךָ (הי) אדון הכל הוה והיה יאה־ה־יו־ה־י וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

בשחרית אומרים כאן בחזרה ברכת כהנים, תמצא לעיל בעמ' 541.

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר

פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יוי אדון הכל יהוה יהיה אחד־ואחדו, הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

אמן: אמת שהשי"ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי. אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי.

סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין: יאמר קודם "יהיו לרצון" פסוק מתנ"ך המתחיל באות הראשונה של שמו, ומסתיים באות האחרונה של שמו, או פסוק ששמו מופיע בו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי.

אם יש אחריו מי שלא גמר תפילתו ימתין עד שיסיים ואז יוכל לפסוע.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ,

לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

במקום שכלו הג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע הש"ץ לקְדֻשָּׁה. והש"ץ יעמוד שיעור הילוך ארבע אמות ואחר־כך יתחיל החזרה.

אחרי החזרה אומרים:

יְהִי שֵׁם יְהֹוָה מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְהֹוָה: רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהֹוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהֹוָה אֲדֹנֵינוּ, מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

בערבית ליל יום־טוב, אחרי תפלה העמידה, אם חל בשבת אומרים "וַיְכֻלּוּ" והחזן אומר ברכת מעין שבע וקדיש תתקבל. ואם חל בחול אומרים "יהי שם" וגו', ואומר החזן קדיש תתקבל. ובליל יום־טוב ראשון של פסח, אחרי העמידה גומרים את ההלל בברכה תחילה וסוף, ואחר־כך אומר החזן קדיש תתקבל, ואין אומרים בו ברכת מעין שבע ואפילו אם חל בשבת, אלא מיד אחר העמידה יאמרו "וַיְכֻלּוּ" וכו', ויברכו על ההלל. ואחרי קדיש תתקבל אומרים מזמורים אלו:

אם חל בשבת מוסיפים מזמור זה:

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְהֹוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, יַנְחֵנִי בְּמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי | שֻׁלְחָן »נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כוֹסִי רְוָיָה: אַךְ | טוֹב« »וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי, וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהֹוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

בפסח אומרים:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם, בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ, יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס, הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס, הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ, מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם, חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

בשבועות, סוכות ושמיני־עצרת אומרים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי, בֵּית יְהוָה (אדני) נֵלֵךְ, עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ, בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם: יְרוּשָׁלִַם הַבְּנוּיָה, כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה (אדני): כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט, כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִָם, יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן־אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

ואומרים קדיש יהא שלמא ו"עָלֵינוּ לשבח":

מוּסָף שֶׁל שָׁלֹשׁ רְגָלִים

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אדני) אדון הכל הוה והיה ואתה הוא יהוה אלהינו (יא), אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יַהֲוֵהּ (אדני) אדון הכל הוה והיה ואתה הוא יהוה אלהינו (הד), מָגֵן אַבְרָהָם:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי יכון ר"ת שם אל"א, מְחַיֵּה מֵתִים אָתָּה,
רַב לְהוֹשִׁיעַ,

בקיץ אומרים: מוֹרִיד הַטָּל.

אם אמר משיב הרוח חוזר לאתה גיבור ואם נזכר אחרי שחתם מחיה המתים חוזר לראש.

בחורף אומרים: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

אם אמר מוריד הטל ונזכר לפני שחתם מחיה המתים חוזר למשיב הרוח. ואם חתם מחיה המתים אינו חוזר.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל חה הוה יהוה יאהדונ"י, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

במוסף של חול המועד אומרים:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ, יְהוָה אלהינו אֱלֹהֵינוּ, מַלְאָכִים הַמְּוֻנִּי מַעְלָה, עִם עַמְּךָ (י"ג: וְעַמְּךָ) יִשְׂרָאֵל קְרוּיֵי מַטָּה. יַחַד כֻּלָּם קָדֹשָׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ, כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם »מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ« »כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ« »כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

במוסף של יו"ט או שבת ויו"ט אומרים:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, מַלְאָכִים הַמּוֹנֵי מַעְלָה, עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה. יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ, כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם, וּמְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים: אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ: לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יָפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר, בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אָבִינוּ, הוּא מַלְכֵּנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיַגְאִלֵנוּ שֵׁנִית, וַיַּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָל־חַי לֵאמֹר, הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּרִאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (אדון הכל הוה הוה ואחד־ונורא), הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

אַתָּה בָּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָה (אדני) אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (בשבת: שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ)מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת־יוֹם (בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה, וְאֶת־יוֹם)

בפסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, אֶת־יוֹם (ביו"ט מוסיף: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְמַן חֵרוּתֵנוּ.

בשבועות: חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ.

בסוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, אֶת־יוֹם (ביו"ט מוסיף: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ.

בשמיני עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ.

בְּאַהֲבָה, מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם: אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ בְּבֵית בְּחִירָתְךָ, בְּנֶוֶה הֲדָרֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ "שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן,
שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים, וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ,
מַלְכֵּנוּ, אֱלֹהֵינוּ! גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ
מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חַי, וְקָרֵב
פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי
אָרֶץ, וַהֲבִיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרִנָּה,
וְלִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, אָנָּא
אֱלֹהֵינוּ! וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת
חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם.

אֶת־מוּסַף (בשבת: מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה, וְ)יוֹם

בפסח: חַג הַמַּצּוֹת בשבועות: חַג הַשָּׁבוּעוֹת

בסוכות: חַג הַסֻּכּוֹת בשמיני עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת

הַזֶּה, וְיוֹם (ביו"ט מוסיף: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, נַעֲשֶׂה
וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ
שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ.
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ,
טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֵשׁ לָנוּ, שׁוּבָה עָלֵינוּ

בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ, בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ, בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה, כּוֹנֵן בֵּית־מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ, הַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ, שַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ, וְהָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְתוֹכוֹ, וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם, וּלְוִיִּם לְדוּכָנָם, לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם, וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לְנִוֵּיהֶם. וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמֵי רְגָלֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה: שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר, בְּחַג הַמַּצּוֹת, וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת, וּבְחַג הַסֻּכּוֹת. וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ, כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים בְּשִׂמְחָה וּבְשָׁלוֹם, כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ כֵּן תְּבָרְכֵנוּ סֶלָה.

(בשבת יש מוסיפים: אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ)

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, שַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ

לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (בשבת: בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (בשבת: שַׁבָּתוֹת וּ)מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ, וְיִשְׂמְחוּ בְךָ "כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדה"ר הוי"ה הוה"ה אדה"ר וגר"ה, מְקַדֵּשׁ (בשבת: הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

אמן: אמת שהשי"ת מקדש ישראל והזמנים, וכן יה"ר שיקדשנו במצותיו וינחילנו בשמחה מועדיו.

רְצֵה יְהוָה אדנ"י אדה"ר אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם "מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדנ"י אדה"ר הוי"ה הוה"ה אדה"ר וגר"ה, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אמן: אמת שהשי"ת יחזיר שכינתו לציון, וכן יה"ר שיחזיר העבודה לביהמ"ק וישרה שכינתו בתוכו.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אדנ"י יאהדונה"י אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא, לְדֹר וָדֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל

נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת, עֶרֶב "וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב - כִּי־לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְרַחֵם - כִּי־לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

מוֹדִים דְּרַבָּנָן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ, וְתֶאֱסֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת, לְעוֹלָם, כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה אדון הכל הוה והוה והיה יאה"ד ינה"י (הי) הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

אמן: אמת היא הברכה והשבח הזה, ואני מודה ומאמין שהשבחים לו ית' הם יאים ונאים.

סדר נשיאת כפים עיין לעיל בעמ' 140.

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד, צְדָקָה
וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,
וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר
פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרָה וְחַיִּים, אַהֲבָה
וָחֶסֶד, צְדָקָה וְרַחֲמִים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וְטוֹב
בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
בְּרֹב עֹז וָשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֲדֹנָי הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם, אָמֵן:

אמן: אמת שהשי"ת מברך את עמו בשלום, וכן יהי רצון שיָשִׂים שלום עלינו.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֲדֹנָי צוּרִי וְגֹאֲלִי.
אֱלֹהַי, נְצֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי
נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי
בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַקָּמִים עָלַי
לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי.
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֲדֹנָי צוּרִי וְגֹאֲלִי.

אם יש אחריו מי שלא גמר תפילתו ימתין עד שיסיים ואז יוכל לפסוע.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ,
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

ביום טוב אחרי החזרה אומרים "יהי שם", ואחריו אומר הש"ץ קדיש "תתקבל". וממשיכים "כל ישראל וכו'" כמו בשבת. ובחול המועד אחרי קדיש "תתקבל" אומרים המזמור השייך לאותו יום טוב, וקדיש "יהא שלמא" ו"קוה אל ה'" עד הסוף.

חֲנֻכָּה

סֵדֶר הַדְלָקַת נֵרוֹת חֲנֻכָּה

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְקַיֵּם מִצְוַת הַדְלָקַת נֵרוֹת חֲנֻכָּה כְּמוֹ שֶׁתִּקְּנוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, עִם כָּל־הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלוֹת בָּהּ, לְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ, וְיַעֲלֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּאִלּוּ כִּוַּנּוּ בְּכָל־הַכַּוָּנוֹת הָרְאוּיוֹת לְכַוֵּן בְּמִצְוָה זוֹ. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה:

מרכבו ומנהיגו אדון הכבר הוה הוה והוה יאר־הר־ונר־י המשגח עליו ביחוד

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

מרכבו ומנהיגו אדון הכבר הוה הוה והוה יאר־הר־ונר־י המשגח עליו ביחוד

בליל ראשון מברך גם ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

אחר שידליק נר אחד יאמר:

הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ אֲנַחְנוּ מַדְלִיקִין - עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יְדֵי כֹּהֲנֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים. וְכָל־שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ קֹדֶשׁ, וְאֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, אֶלָּא לִרְאוֹתָם בִּלְבָד כְּדֵי לְהוֹדוֹת לִשְׁמֶךָ עַל נִסֶּיךָ נִפְלְאוֹתֶיךָ וּתְשׁוּעוֹתֶיךָ:

מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי: יְהוָה אֱלֹהָי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי־בוֹר: זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ, בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה: וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי, בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז, הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא, וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן: מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת, הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי, יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

✻ סְגֻלָּה לִשְׁמִירָה ✻

סגולה לשמירה לומר כל לילה אחר סיום כל סדר ההדלקה שבע פעמים "ויהי נועם" וכו' ומזמור "ושב בסתר עליון" (בא"ח וישב כג). וְזֶה הַמִּזְמוֹר יֵשׁ בּוֹ תְּפִילָה לְהַמְלֵט מִן הַמַּזִּיקִין וּמִדִּין גֵּיהִנֹּם.

וִיהִי | נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי,
אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת:
בְּאֶבְרָתוֹ | יָסֶךְ לָךְ, וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ:
לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ,
מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ | אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ
לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה
יְהוָה מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע
לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ:
עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ,
תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי:
יִקְרָאֵנִי | וָאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים
אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

✻ דיני שחרית לחנוכה ✻

מתפללים כמו בחול, ואומרים על הנסים בהודאה, וגומרים ההלל ואומר חצי קדיש, ומוציאים ספר תורה ואין אומרים בריך שמיה, וקוראים ג' גברי בפרשת נשא, ביום הראשון קוראים לכהן עד "המשכן", לוי עד "לחנוכת המזבח", וישראל עד "עמינדב". וביום השני קורא הכהן עד "מלאה קטרת", לוי עד "בן צוער", וישראל חוזר וקורא "ביום השני". וכן בכל שאר ימי החנוכה קורין הקרבן של אותו היום. אחר הקריאה אומרים חצי קדיש, ואין אומרים יענך ותפלה לדוד, וכשיאמר היום יום פלוני בשבת קודש לא יאמר "השיר שהיו הלוים וכו'". ואחרי הושיענו אומרים מזמור שיר חנוכת וגו', וגומרים התפלה כשאר ימים.

קריאה ליום הראשון

ביום הראשון של חנוכה קוראים שלשה אנשים בפרשת נשא עד "נחשון בן עמינדב". כהן קורא עד "לפני המשכן", לוי עד "לחנוכת המזבח", וישראל עד "נחשון בן עמינדב".

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם: וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם: וַיַּקְרִיבוּ נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת הֵם הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקֻדִים: וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ־עֶגְלַת צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֶגְלָה עַל־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן: לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם: אֵת | שְׁתֵּי הָעֲגָלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם: וְאֵת | אַרְבַּע הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: וְלִבְנֵי קְהָת לֹא נָתָן כִּי־עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ: וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂיאִם אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ: ישראל וַיְהִי הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה: וְקָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב:

קריאה ליום השני

ביום השני קוראים שלשה אנשים, כהן קורא עד "מלאה קטרת", לוי עד "נתנאל בן צוער", וישְׂרָאֵל חוזר וקורא מ"ביום השני" עד סוף הקרבן, וכן על זו הדרך יעשו בשאר ימי החנוכה.

בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר נָשִׂיא יִשָּׂשכָר: הִקְרֵב אֶת־קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר:

קריאה ליום השלישי

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן:

קריאה ליום הרביעי

בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר:

קריאה ליום החמישי

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי:

קריאה ליום הששי

בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל:

קריאה ליום השביעי

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד:

קריאה ליום השמיני

ביום השמיני, קוראים ג"כ שלשה אנשים, כהן קורא עד "מלאה קטורת", לוי עד "זה קרבן גמליאל בן פדהצור", וישראל חוזר וקורא מ"ביום השמיני" עד "כן עשה את המנורה".

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: * בַּיּוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי: בַּיּוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: בְּיוֹם עַשְׂתֵּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה

זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
שָׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: בְּיוֹם שְׁנַיִם עָשָׂר
יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שָׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים
בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: זֹאת | חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה:
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים
אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: כַּפּוֹת זָהָב שְׁתַּיִם־עֶשְׂרֵה מְלֵאֹת קְטֹרֶת
עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה: כָּל־הַבָּקָר
לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים אֵילֵם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם
וּשְׂעִירֵי עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת: וְכֹל בְּקַר | זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
פָּרִים אֵילֵם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ: וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל
מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת
אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה
הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב
עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה
אֶת־הַמְּנֹרָה:

ראש חדש טבת שחל בחול

מתפללים כשאר ימים, ומזכירין יעלה ויבא בעבודה, ועל הנסים בהודאה, וגומרים ההלל. אחר הלל אומר קדיש תתקבל, ומוציאים ב' ספרים, בראשון קורין ג' גברי בפרשת ראש חדש, כהן קורא עד "רביעית ההין", לוי עד "ונסכה", שלישי עד סוף קריאת ראש חדש, ולא יאמר קדיש, ובספר שני קורא הרביעי בפרשת הנשיאים קרבן של אותו היום, ואומר חצי קדיש, ואומרים אשרי ובא לציון, בית יעקב, שיר של יום והושיענו, ומחזירים הספרים למקומם, ואומרים חצי קדיש, ומתפללים מוסף של ראש חדש, ואומרים על הנסים בהודאה. אחר מוסף אומר קדיש תתקבל, ברכי נפשי, מזמור שיר חנוכת, קדיש יהא שלמא, קוה אל ה', קדיש על ישראל ועלינו לשבח.

שבת חנוכה

מתפללים כשאר שבתות ואומרים על הנסים בהודאה, וגומרים ההלל, ואומר קדיש תתקבל, ומוציאים שני ספרים. בספר ראשון קורין ז' גברי בפרשת השבוע, והעולה משלים אומר חצי קדיש. בספר שני קורא המפטיר בפרשת הנשיאים קרבן של אותו היום ואומר חצי קדיש, ומפטירין "רני ושמחי". ואם חלו ב' שבתות בחנוכה אזי בשבת שני מפטירין "ויעש חירם" עד "להיכל זהב", וממשיכים התפלה כשאר שבתות, ובתפלת מוסף אומרים על הנסים בהודאה.

שבת וראש חדש וחנוכה

מתפללים כשאר שבתות, ואומרים יעלה ויבא בעבודה, ועל הנסים בהודאה, וגומרין ההלל. ואומר קדיש תתקבל, ומוציאים ג' ספרים, בראשון קורין ו' גברי בפרשת השבוע, ולא יאמר קדיש. בספר שני קורא השביעי בפרשת ראש חדש מן "וביום השבת" ואומר חצי קדיש, ובספר השלישי קורא המפטיר בפרשת הנשיאים קרבן של אותו היום ואומר חצי קדיש, ומפטירין "רני ושמחי", ומוסיפים פסוק ראשון ופסוק אחרון של הפטרת שבת ור"ח "כה אמר ה' השמים כסאי". וממשיכים התפלה כשאר שבתות, ומתפללים מוסף של שבת ור"ח, ואומרים על הנסים בהודאה, וגומרין התפלה כשאר שבתות.

שַׁבַּת זָכוֹר

בשבת זכור, קודם הוצאת ספר תורה נוהגים לומר פיוט "מי כמוך" לרבי יהודה הלוי [ויש נוהגים לאומרו אחר קריאת התורה (עין כה"ח סימן סח)]:

מִי כָמוֹךָ, וְאֵין כָּמוֹךָ, מִי דּוֹמֶה־לָּךְ, וְאֵין דּוֹמֶה לָּךְ:

על סדר א"ב

אָדוֹן חַסְדְּךָ בַּל יֶחְדָּל, אֲמִתְּךָ מִבְּצָר עֹז וּמִגְדָּל, כִּי־הָיִיתָ מָעוֹז לַדָּל, מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצַּר־לוֹ:

בִּימֵי חָרְפִּי מִקַּדְמוֹנָי, בִּי דִבֶּר«»רוּחַ יְדוָ(אדני)ה, וְהַיּוֹם אִם גֵּרְשׁוּנִי עֲוֹנָי, הוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ:

גְּמָלַנִי מֵאָז טוֹבוֹת, גְּלוּיוֹת יְדוּעוֹת לַלְּבָבוֹת, גַּם אִם יִהְיוּ הַצָּרוֹת קְרוֹבוֹת, אַשְׁרֵי כָּל־חוֹבֵי לוֹ:

דְּמֵי מִתְקוֹמְמַי אַזֶּה, וְדִגְלֵי אָרִים בִּדְבַר כָּל־חוֹזֶה, הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה, קִוִּינוּ לוֹ:

הַיּוֹם אַבִּיעָה חִידוֹת, הָיוּ מִנִּי קֶדֶם עֲתִידוֹת, נִפְלָא בָּם הַמֵּבִין צְפוּנֵי סוֹדוֹת, יוֹצְרִי מִבֶּטֶן לְעֶבֶד לוֹ:

וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, מֶלֶךְ הוּקַם עָל כִּבְרוֹשׁ, נִשָּׂא וָרָם עַל כָּל־קָצִין וָרֹאשׁ, וַיהוָה הֵנִיחַ־לוֹ:

זִמֵּן בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְמַלְכוּתוֹ, לְהַרְאוֹת לְכָל־עֲבָדָיו תְּכוּנָתוֹ, וְאַבְנֵי נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת עַל אַדְמָתוֹ, וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ:

חֵלֶק לְכָל־בְּנֵי שׁוּשָׁן "נָתַן, וְהִקְדִּישׁ קְרוּאָיו כְּחָתָן, בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתָן, אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ:

טָעַם עֲשׂוֹת רְצוֹן כָּל־אִישׁ וְיִצְרוֹ, וְאֵין אוֹנֵס לְאִישׁ יַיִן עֵבְרוֹ, וְלָתֵת לְכָל־שׁוֹאֵל דֵּי מַחְסֹרוֹ, אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ:

יַחַד אֶסְפוּ כָּל־הַנִּדְרָשִׁים, גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה עֶשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים, וּמִשְׁתֵּה הַנָּשִׁים כַּאֲנָשִׁים, שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ:

כְּטוֹב לֵב הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן, אָמַר לְהָבִיא לְפָנָיו אֶת יְפַת הָעָיִן, וַתְּמָאֵן בִּדְבָרוֹ לֵאמֹר אָיִן, הֵעֵזָה פָנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ:

לַקְּרוֹבִים אֵלָיו הַיּוֹשְׁבִים עֲלֵי כָן, שָׁאַל וַיַּעֲצֵהוּ מִמּוּכָן, הוּא הָמָן לַפְּרֻעָנוּת מוּכָן, לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ:

מוֹעֲצוֹתָיו כַּדָּת נְתוּנוֹת, הָיוּ לְעַמִּי רְפוּאוֹת צְפוּנוֹת, כִּי לוּלֵי אִגְּרוֹת רִאשׁוֹנוֹת, גַּם־פְּלֵיטָה לֹא־הָיְתָה לוֹ:

נוֹעַץ לִקְרֹא לְכָל־הַמּוֹנָיו, לְהָבִיא כָּל יְפַת "תֹּאַר לְפָנָיו, וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב "בְּעֵינָיו, מָדֹר יִמְהָרֶנָּה לוֹ:

סִנְסָן לְיָאִיר הֵאִיר וְזָרַח, יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח, טֶרֶם
"מַכָּה צִיץ רְפוּאָה פָּרַח, כִּי־הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ:

עִמּוֹ נֶאֱמְנָה הֲדַסָּה תַּמָּה, הִיא אֶסְתֵּר בַּת דּוֹדוֹ בָּרָה כַּחַמָּה,
וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ, לְקָחָהּ מָרְדְּכַי לוֹ:

פְּגָעָה חֵן וַתֵּלֶךְ וַהֲלוֹם, וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל בֵּית־הַמֶּלֶךְ גְּזֵרַת
יָהֲלוֹם, וּמָרְדְּכַי צִוָּה לָהּ לְבִי לְשָׁלוֹם, כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ
וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ:

צֶדֶק לָבְשָׁה בְּמַמְלַכְתָּהּ, לֹא הִגִּידָה אֶסְתֵּר עַמָּהּ וּמוֹלַדְתָּהּ,
וְהַמֶּלֶךְ אֲהֵבָהּ וַיֶּרֶב תִּפְאַרְתָּהּ, כִּי מֵיהוָה הָיְתָה לוֹ:

קֶשֶׁב רַב קָשַׁב צְרוֹר הַמּוֹר, מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּבוּעִים
לִשְׁמוֹר, וְהִנָּם חוֹשְׁבִים עַל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר, הָבָה
נִתְחַכְּמָה לוֹ:

רָחֲשָׁה אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּאִמְרֵי שֶׁפֶר, בְּשֵׁם "מָרְדְּכַי וְנִכְתָּב"
"בַּסֵּפֶר, בֶּקֶשׁ וְנִמְצָא לִפְנֵי צְבִי עוֹפֶר, כִּי־בוּל הָרִים
יִשְׂאוּ־לוֹ:

שְׁנֵיהֶם נִתְלוּ עַל הָעֵץ, כִּי שָׁמַע מָרְדְּכַי לְשׁוֹנָם בְּהִוָּעֵץ,
נַשְׁקָה לַמֶּלֶךְ סַם הַמָּוֶת רוֹעֵץ, אוּלַי "יְפֶתֶה וְנוּכְלָה לוֹ:

תְּשׁוּעָה זֹאת צָפוּנָה לְדוֹר אַחֲרוֹן, נִכְתָּבָה עַל סֵפֶר הַזִּכָּרוֹן,
לִהְיוֹת לוֹ מִן הַמֶּלֶךְ תַּגְמוּל וְיִתְרוֹן, כִּי פֹּעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ:

סימן: אני יהודה הלוי הקטן ברבי שמואל הלוי

אַחַר כָּל־אֵלֶּה הַדְּבָרִים, אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן הֵרִים, וַיְנַשְּׂאֵהוּ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים, וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ:

נִמְנַע מָרְדְּכַי מִסְּגוֹד לָרָשָׁע, נִין עֲמָלֵק אֲשֶׁר מִבֶּטֶן פָּשַׁע, וְזֶה הוֹסִיף עַל חַטָּאתוֹ פֶּשַׁע, לֹא־יֹאבֶה יְהוָה סָלֹחַ לוֹ:

יוֹם כֶּרְעוּ לוֹ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ, וּמָרְדְּכַי בְּתֻמּוֹ הוֹלֵךְ, בִּקֵּשׁ לָחַרְחֵר״ רִיב עַל עַם דָּל וָהֵלֶךְ, עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ:

יָצַץ תַּחְבּוּלוֹת כְּשׂכִים בְּצִדּוֹ, וַיִּבֶז בְּעֵינָיו בִּגְאוֹן חֶמְדּוֹ, לִשְׁלוֹחַ יָד בְּמָרְדְּכַי לְבַדּוֹ, בָּז לְדָבָר יֶחָבֵל״ לוֹ:

הִרְבָּה כֶסֶף וְזָהָב לִבְלִי חוֹק, וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ זֶה עֵת לִשְׁחוֹק, וַיָּבֵא עֵצוֹת מֵרָחוֹק, לָרֶשֶׁת מִשְּׁכָנוֹת לֹא־לוֹ:

וַיַּפֵּל פּוּר וְיָדוֹ בַגּוֹרָל הָדָה, וַיַּרְא כִּי בַאֲדָר מֵת אָבִי הַתְּעוּדָה, וְלֹא זָכַר כִּי הִיא עֵת הַלֵּידָה, חֶבְלֵי יוֹלֵדָה יָבֹאוּ לוֹ:

הוֹב אוֹרֵב יְעָצוּהוּ רַעְיוֹנָיו, וַיִּשְׁאַל שְׁאֵלָה מֵאֲדוֹנָיו, וְגַם הוּא שִׁנֵּי אֲרָיוֹת שִׁנָּיו, וּמִתַּלְעוֹת לָבִיא לוֹ:

הֵן עַם אָחוֹר נָזוֹרוּ, וְדָתֵיהֶם שׁוֹנוֹת וְדָתָךְ בַּל יִנְצוֹרוּ, רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה יִקְצוֹרוּ, קָמָה אֵין־לוֹ:

הֲכִינוֹתִי כֶסֶף לִגְנָזֶיךָ יַעַל, לְאַבֵּד זֶה הַגּוֹי הַנִּגְעָל, כָּל־הַבִּרְכַּיִם אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לַבַּעַל, וְכָל־הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק לוֹ:

לְהָבִיא אֶל גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ אֹסֶף, עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכְּרֵי כֶסֶף,
וְנֶפֶשׁ אַכָּה לְכָל־בֵּית־יוֹסֵף, פַּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנֶה
לוֹ:

וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ יְהִי לְךָ כִנְיָנֶיךָ, וְזֹאת "טַבַּעְתִּי עַל יַד יְמִינֶךָ,
וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב" בְּעֵינֶיךָ, וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ:

יָצָא וְסוֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ נִקְרָאוּ, וַיִּכְתְּבוּ כְּכָל־אֲשֶׁר הוֹרָהוּ,
וּבְכָל־עַם וָעָם רָצִים יָצָאוּ, שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ:

הָיָה דְבָרוֹ נָחוּץ לֵאמֹר, כֶּרֶם חֶמֶר בְּיוֹם אֶחָד לִזְמוֹר, בִּשְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר בַּאֲדָר הָחֵל וְגָמוֹר, לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ:

קָרַע מָרְדְּכַי בְּגָדָיו לִפְנֵי אֵל, וַיִּצְעַק מַר עַל גּוֹלַת אֲרִיאֵל,
הַבָּנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל, אִם־יוֹרֵשׁ אֵין לוֹ:

טָרַף טֹרַף שְׁאָר הֲמוֹנִי, מִי נָתַן לִמְשִׁסָּה יַעֲקֹב לְמוֹנִי,
וְיִשְׂרָאֵל "לְבַזִּים - הֲלוֹא יְהוָ[אדנ"י], זוּ חָטָאנוּ לוֹ:

נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר הִגִּידוּהָ דָבָר, שָׁמַעְנוּ צְעָקָה כַּיְּעֵנִים בַּמִּדְבָּר,
וּמָרְדְּכַי בִּלְבוּשׁ שַׂק עָבַר, לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ:

בְּגָדִים שָׁלְחָה לְהַלְבִּישׁוֹ, וְלֹא קִבֵּל מִמְּרִירוּת נַפְשׁוֹ, וַתִּשְׁלַח
לַהֲתָךְ לְחָקְרוֹ וּלְדָרְשׁוֹ, לְדֵעָה מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ:

רוּחוֹ הוֹצִיא לַהֲתָךְ וְחִוָּה, וּפָרְשַׁת הַכֶּסֶף לְפָנָיו שִׁוָּה, וְהַפִּתְשֶׁגֶן
שָׁלַח וְעַל אֶסְתֵּר צִוָּה, לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן־לוֹ:

בִּתְשׁוּבָתָהּ אָמְרָה לַהֲשִׁיבוֹ, דַּע כִּי בֶן־מָוֶת אֲשֶׁר לֹא יִקָּרֵא
וְיָבֹא, לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט

זְהָבוֹ, בִּקְרָב־אִישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ:

יַקִּיר בְּשָׁמְעוֹ דִּבְרֵי הַדַּפָּה, זָעַק אֲהָהּ כִּי אֵין מָנוֹסָה, זַעַף יְהוֹוָאדַנָ֗י אֶשָּׂא, כִּי חָטָאתִי לוֹ:

שָׁלַח לָהּ לֵאמֹר אַל תְּדַמִּי, לְהִמָּלֵט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־לְאוּמִי, כִּי אַתְּ״ ״תֹּאבְדִי וְאוּלָם עַמִּי, אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ:

מִמָּקוֹם אַחֵר יִשְׁלַח שְׁלוֹמָיו, עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו, עַל־כֵּן אוֹחִיל״ ״לוֹ:

וַתַּעֲנֵהוּ לֵךְ״ ״כְּנוֹס כָּל־חוֹכֵי פִּדְיוֹם, וְצוּמוּ עָלַי שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם, וְרַחֲמִים בַּקְּשׁוּ מֵאֵל נוֹרָא וְאָיוֹם, וְאַל־תִּתְּנוּ דֶּמִי לוֹ:

אֵל נִדְרָשׁ בְּכָל־לֵב יִדְרְשֶׁנּוּ, כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו לְעַם יִקְרָאֶנּוּ, וַיֹּאמֶר עוֹד זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ, עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ:

לֶבֶשׁה חֵן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתֵּלֶךְ, וַתִּיקַר עַד מְאֹד בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ, וַיֵּבֶז בְּכָל־אֲשֶׁר הוּא מוֹלֵךְ, וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ:

הַיָּפָה בַנָּשִׁים נֶטַע נַעֲמָן, מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ״ ״כִּי הַכֹּל מְזוּמָן, וַתֹּאמֶר יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן, אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ:

לְמָחָר קְרָאתָם לְסוֹד נִכְמָס, וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְנָעְלָם, וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס, וְרֹזְנִים״ ״מִשְׂחָק לוֹ:

וַיָּבֵא אֹהֲבָיו״ ״וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ, וַיְסַפֵּר לָהֶם כְּבוֹדוֹ וּמֶמְשַׁלְתּוֹ, וּגְזֵרָה עוֹמֶדֶת לְעוּמָתוֹ, הוֹי הַמַּרְבֶּה לֹא־לוֹ:

יְעָצוּהוּ עֲשׂוֹת עֵץ גָּבוֹהַּ חֲמִשִּׁים, לִתְלוֹת עָלָיו כֹּדֶשׁ קָדָשִׁים,
וּלְהָכִינוֹ כְּחֶפְצוֹ מִכָּל־חֲרָשִׁים, חָרָשׁ חָכָם יְבַקֶּשׁ־לוֹ:

עַל סדר א"ב

אֱלֹהִים עֵדֶר צֹאנוֹ בִּבֹּקֶר, וַתְּדַד שְׁנַת הַמֶּלֶךְ עַד יְהִי חוֹקֵר,
בְּסֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת וְהָיָה בֹּקֶר, וְיֵדַע יְהוָה אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ:

בְּמָצְאוֹ דְּבַר מָרְדְּכַי מְפוֹרָשׁ, מַה־נַּעֲשָׂה יָקָר וּגְדֻלָּה דָּרַשׁ,
וַיֹּאמְרוּ כִּי לֹא פֹרַשׁ, מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ:

גְּלָה אֹזֶן הָמָן בְּדַבְּרוֹ, מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ
בִּיקָרוֹ, וַיַּעַן וַיְנַקֵּשׁ בְּמַאֲמָרוֹ, פִּי־כְסִיל מְחִתָּה־לוֹ:

דִּבֶּר לַעֲדוֹתוֹ בַּעֲדֵי מְלָכִים, וְלָלֶכֶת לְפָנָיו אֶחָד מֵהַנְּסִיכִים,
וְלִבּוֹ בְּמַחֲשָׁבָיו הוֹלֵךְ חֲשֵׁכִים, וְאֵין "נֹגַהּ לוֹ:

הֶשִׁיבוֹ הַמֶּלֶךְ "כֵּן דִּבַּרְתָּ, עֲשֵׂה לָמָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי כְּכָל־אֲשֶׁר
אָמַרְתָּ, כֵּן מִשְׁפָּטֶיךָ אַתָּה חָרַצְתָּ, כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יֵעָשֶׂה לוֹ:

וַיָּשָׁב מָרְדְּכַי אֶל מִשְׁמַרְתּוֹ, וְהָמָן "נִדְחַף אֶל בֵּיתוֹ, וַיִּוָּעֲדוּ
אֹהֲבָיו "וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ, לָבוֹא לָנוּד־לוֹ:

זֶרַע יְשׁוּרוּן זָכְרוּ נְבוֹנָיו, אִם יֵשׁ מָרְדְּכַי אֶחָד מִבָּנָיו, אֲשֶׁר
הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל "לְפָנָיו, לֹא־תוּכַל "לוֹ:

חֲכָמָיו עוֹדָם "מְדַבְּרִים עִמּוֹ, וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִבְהִילוּהוּ
לַהֲקִימוֹ, וְלֹא רָאָה כִּי־יָבֹא יוֹמוֹ, אֲדֹנָי "יִשְׂחַק־לוֹ:

טֶרֶם כְּלוֹת מִשְׁתֶּה הַיַּיִן, אָמַר הַמֶּלֶךְ אֶל יְפַת הָעַיִן, שַׁאֲלִי
כִּי הַכֹּל «לְנֶגְדֵּךְ» «כְּאַיִן», וַתֵּבְךְ וַתִּתְחַנֵּן־לוֹ:

יִנָּתֵן לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי, וְעַמִּי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ בְּבַקָּשָׁתִי, כִּי
נִמְכַּרְנוּ לְצוֹרֵר וְלֹא מִבְּרִיתִי, תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לוֹ:

כִּי מַה־חֶפְצִי אַחַר זֶה הַצַּעַר, וּכְלֵי הַקְּרָב שׁוֹת שָׁתוּ הַשַּׁעַר,
הֵישְׁאַג אַרְיֵה בַּיַּעַר, וְטֶרֶף אֵין לוֹ:

לָהּ אָמַר מִי הוּא זֶה מִכָּל־אֲנָשַׁי, וְאֵי זֶה הוּא מִכָּל־מִגְרָשַׁי,
אוֹ מִי מִנּוֹשַׁי, אֲשֶׁר־מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ:

מִהֲרָה לַעֲנוֹתוֹ הָמָן זֶה הָרָע, אֲשֶׁר פְּרָעוֹת בְּגוֹי צַדִּיק פָּרַע,
אוֹי לָרָשָׁע רָע, כִּי־גְמוּל יָדָיו יֵעָשֶׂה לוֹ:

נִמְלָא חֵמָה וָקֶם אֶל גַּנּוֹ, וּבְשׁוּבוֹ רָאָהוּ נוֹפֵל עַל כַּנּוֹ, יָגֵלוּ
שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ, וָאֶרֶץ מִתְקוֹמְמָה לוֹ:

סָרִים אֶחָד גִּלָּה חַטָּאתוֹ, הֵן עֵץ עָשָׂה לָמָרְדְּכַי בְּבֵיתוֹ, וַיְצַו
הַמֶּלֶךְ לִתְלוֹתוֹ, עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ:

עֲמָדָה אֶסְתֵּר לְבַקֵּשׁ עַל עַמָּהּ, לְהָשִׁיב סִפְרֵי הָאַף וְהַחֵמָה,
כִּי נִחַם יְהוֹוָה־אֲדֹנָי עַל מַכָּה עֲצוּמָה, וְשָׁב «וְרָפָא לוֹ»:

פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לִהְיוֹת הַיְּהוּדִים, לַהֲרוֹג בְּשׂוֹנְאֵיהֶם עֲתִידִים,
כִּי נָפַל פַּחַד מָרְדְּכַי עַל הַמּוֹרְדִים, וְשָׁלוֹם הָיָה לוֹ:

צָוָה מָרְדְּכַי עַל עַם לֹא אַלְמָן, מוֹשִׁיעַ וְרַב נָגִיד וְנֶאֱמָן,
וְהָפְקַד עַל בֵּית הָמָן, וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ:

קִדַּשְׁתִּי לְצֹרְרֵי מִזְבֵּחַ, וְאָכִין לְבָנָיו מַטְבֵּחַ, בַּעֲוֹן אֲבִיהֶם הַמְרַצֵּחַ, וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיְלִדִים לוֹ:

רִצַּצְתִּי פַּרְשַׁנְדָּתָא דַלְפוֹן אַסְפָּתָא, פּוֹרָתָא אֲדַלְיָא אֲרִידָתָא פַּרְמַשְׁתָּא, אֲרִיסַי אֲרִידַי וַיְזָתָא, וְגַם־קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה לוֹ:

שָׁלַלְתִּי שִׁלְלֵי וְאָרִיעַ רֵעַ, כִּי עָלָה מִשְׁאַל אֶבְיוֹן גּוֹעֵעַ, וַיְמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ, וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ:

תִּכָּתֵב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן, וְלִבְנֵי בָנִים תִּהְיֶה לְזִכָּרוֹן, וְכָל־הַמַּזְכִּיר אֹתָהּ יָרֹן, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ:

סימן: אני יהודה

אִכְּלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְּרוּ, וִימֵי הַפּוּרִים בְּשִׂמְחָה שִׁמְּרוּ, וְעִם שִׂמְחַתְכֶם הָאֶבְיוֹנִים זִכְּרוּ, וְשִׁלְּחוּ מָנוֹת לְאֵין״ נָכוֹן לוֹ:

נִסֵּי אֵל מֵאָז נְשָׁאוּנִי, וּבְנִבְכֵי הַיָּם הֶעֱבִירוּנִי, וְלָכֵן כִּלְיוֹתַי״ יִסְּרוּנִי, דּוֹם לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל״ לוֹ:

יוֹם צֵאת פִּרְעֹה אַחֲרֵי, לִטְרוֹף כָּאַרְיֵה עֲדָרֵי, נִצְּבוּ כַּחוֹמָה מֵימֵי מִשְׁבָּרֵי, וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ:

יָצָא צָר אַחֲרֵי עַם קְדוֹשׁוֹ, וַיִּשְׁלַח צוּר עֲנָנוֹ לְהַפְרִישׁוֹ, לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ, לְהַצִּיל״ לוֹ:

הֶעֱבִירוֹ בַיִּבָּשָׁה וְצָרָיו הֶחֱרִיד, בֵּינוֹ וּבֵין רוֹדְפָיו הִפְרִיד, וּלְתַחְתִּיּוֹת מְצוּלָה אוֹתָם הוֹרִיד, חֹקְקִי בַסֶּלַע מִשְׁכָּן לוֹ:

וּבְשׁוּב הַיָּם לְאֵיתָנוֹ, נִטְבַּע פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנוֹ, כִּי הַיָּם הִכְבִּיד מַרְכְּבוֹת גְּאוֹנוֹ, וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל״ »לוֹ:

דַּהֲרוֹת אַבִּירִים בְּאַדִּירִים נָפְלוּ, וְכַעוֹפֶרֶת בְּמַיִם רַבִּים צָלְלוּ, וְדֹרְשֵׁי יְהוָֹה שְׁמוֹ יְהַלְלוּ, בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ:

הֵרְאָנוּ יָדוֹ הַנִּפְלָאָה, עַל שְׂפַת הַיָּם נוֹרָאָה, אָשִׁירָה לַיהוָֹה כִּי־גָאֹה גָּאָה, בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ:

דְּגָלִים עָבְרוּ בַיַּבָּשָׁה, וְלִפְנֵיהֶם אֵל נַעֲרָץ בִּקְדֻשָּׁה, אָז שׁוֹרְרוּ שִׁירָה חֲדָשָׁה, מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָֹה:

ומוציאים ספר התורה וקוראים בפרשת השבוע, ולמפטיר קוראים בפרשת זכור [ואם אמרו 'מי כמוך' לאחר קריאת ספר התורה אז אומרים "אשרי" וגומרים התפלה ככל שבת].

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ,

לְיַחֲדָא שֵׁם אוֹת יוֹ״ד אוֹת הֵ״א בְּאוֹת וָא״ו אוֹת הֵ״א בְּיִחוּדָא שָׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְכַוֵּן מִצְוַת עֲשֵׂה זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק, זָכוֹר בַּפֶּה, לְתַקֵּן אֶת שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, וּלְעוֹרֵר מַלְאֲכֵי מָרוֹם לַמֶּרְכָּבוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הַמֻּפְקָדִים בְּמִצְוַת פָּרָשָׁה זֹאת, לִנְקוֹם נִקְמַת יְהוָֹה מֵאֵת זַרְעוֹ שֶׁל עֲמָלֵק, וְגַם הָעֵרֶב רַב מֵהַהוּא זַרְעָא בִישָׁא. וְעַתָּה, שָׁלַח הָעֵז עֹז בִּגְבוּרָתְךָ בְּמַלְאָכֶיךָ, לְהַעֲלוֹת וּלְהַזְכִּיר עָוֹן אֲבוֹתָיו אֶל יְהוָֹה, וְיִהְיוּ נֶגֶד יְהוָֹה תָּמִיד, וְיִכָּרֵת מֵאֶרֶץ זִכְרָם עַד בִּלְתִּי הִשְׁאִיר לוֹ שָׂרִיד, אַךְ אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אוֹיְבָיו קָדְקֹד אָדָם בְּלִיַּעַל, סָר צִלָּם מֵעֲלֵיהֶם בִּצְבָא הַמָּרוֹם, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וּמֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ, כָּאָמוּר מִפִּי כְּבוֹדֶךָ: וַאֲשִׁמִיד פְּרִיוֹ מִמַּעַל וְשָׁרָשָׁיו מִתַּחַת, וְהָיָה יְהוָֹה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָֹה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ: ב״פ

יברך ברכת התורה ויקרא פרשת זכור (דברים פרק כ"ה פסוקים יז–יט)

זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם: אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל־הַנֶּחֱשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא יָרֵא אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִּשְׁכָּח:

סֵדֶר פּוּרִים

קריאת המגילה

לפני ברכות המגילה בלילה וביום יאמר "לשם יחוד" זה המובא בספר "לשון חכמים" חלק א':

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא שֵׁם אוֹת יו"ד אוֹת הֵ"א בָּאוֹת וָא"ו אוֹת הֵ"א בִּיחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה מִדִּבְרֵי קַבָּלָה לִקְרוֹת בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר אֶת הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר הִיא סוֹד הָאָרַת מַלְכוּת דְּאַבָּא הַמִּתְגַּלֵּית וְיוֹצֵאת בַּיּוֹם הַזֶּה, וַאֲשֶׁר הִיא מִסְפַּר שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת יהו"ה יהו"ה יהו"ה שֶׁהֵם סוֹד שְׁלֹשָׁה מוֹחִין דְּחָכְמָה בִּינָה דַּעַת, דְּנֶצַח הוֹד יְסוֹד דְּאַבָּא הַמִּתְגַּלִּים בַּמַּלְכוּת בַּיּוֹם הַזֶּה, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. לְתַקֵּן שֹׁרֶשׁ מִצְוָה זוֹ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, וְיַעֲלֶה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ כִּוַּנּוּ בְּכָל הַכַּוָּנוֹת הָרְאוּיוֹת לְכַוֵּן בְּמִצְוָה זוֹ:

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁעַל־יְדֵי מִצְוַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה הַיּוֹם הַזֶּה שֶׁהוּא יוֹם אַרְבָּעָה־עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר תִּתְמַשֵּׁךְ בְּגִלּוּי הָאָרַת מַלְכוּת דְּאַבָּא שֶׁהִיא עֲטֶרֶת הַיְסוֹד דְּאַבָּא בְּרֶחֶל עֲקֶרֶת הַבַּיִת. וְתִתְקַיֵּם בָּהּ כָּל הַיּוֹם כֻּלּוֹ, וְיִתְגַּלּוּ כָּל הָאוֹרוֹת הָרְאוּיוֹת לְהִתְגַּלּוֹת הַיּוֹם הַזֶּה. יְהִיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה, צוּרִי וְגֹאֲלִי: וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ: (ב' פעמים)

לפני קריאת המגילה מברך החזן בעמידה, וגם הקהל יעמדו בשעת הברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ מלך העולם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ מלך העולם, שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בליל פורים, כשקורא בפעם הראשונה, מברך ברכת "שהחיינו", יְכַוֵּן בברכת "שהחיינו" זו לפטור סעודת פורים ומשלוח מנות.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ מלך העולם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

אחר קריאת המגילה גוללה ואחר־כך מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ מלך העולם, [הָאֵל] הָרָב אֶת־רִיבֵנוּ, וְהַדָּן אֶת־דִּינֵנוּ, וְהַנּוֹקֵם אֶת־נִקְמָתֵנוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה, הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־צָרֵיהֶם הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ:

אחר־כך אומרים: אָרוּר הָמָן בָּרוּךְ מָרְדְּכַי. אֲרוּרָה זֶרֶשׁ בְּרוּכָה אֶסְתֵּר. אֲרוּרִים כָּל־הָרְשָׁעִים בְּרוּכִים כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְגַם

חַרְבוֹנָה זָכוּר לְטוֹב: (שלש פעמים)

אומרים "ואתה קדוש" והחזן אומר קדיש תתקבל, (ויש מוסיפים "שיר המעלות לְדָוִד, לולי ה' שהיה לָנוּ" וגו') ואח"כ "שיר למעלות, אשא עיני" וגו', ואומרים קדיש יהא שלמא, ברכו, ו"עָלֵינוּ לשבח".

סֵדֶר יוֹם פּוּרִים

ביום פורים מתפללים כמו כל יום חול ואומרים בהודאה על הנִסים, ולאחר העמידה חצי קדיש, ומוציאים ס"ת וקוראים ג' עולים בפרשת בשלח, ונוהגים לחזור על הפסוק האחרון פעם נוספת כְּדֵי להשלים לעשרה פסוקים:

וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי נִצָּב עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי: וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה: לוי וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק: וִידֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ: וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק וְאֶת־עַמּוֹ לְפִי־חָרֶב: ישראל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם: וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה | נִסִּי: וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עַל־כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר:

ואומר החזן חצי קדיש, אשרי, ובא לציון עד מעתה ועד עולם, וקורין המגילה בברכותיה לפניה ולאחריה. אחר המגילה אומרים ואתה קדוש, קדיש תתקבל, יהללו, ומחזירין הס"ת למקומו, ואומרים בית יעקב, שיר של יום, הושיענו, למנצח על אילת השחר, קדיש יהא שלמא, וגומרים התפלה כשאר ימים:

סֵדֶר בִּרְכַּת הָאִילָנוֹת

לפני שיברך טוב לומר "לשם יחוד" זה שהובא ב"לשון חכמים" חלק א':

לְשֵׁם יחוד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּרְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהו"ה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, וּבְשֵׁם כָּל־הַנְּפָשׁוֹת, רוּחוֹת וּנְשָׁמוֹת, הַמִּתְיַחֲסִים אֶל שָׁרְשֵׁי נַפְשֵׁנוּ רוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וְהַקְּרוּבִים לָהֶם, שֶׁמִּכְּלוּת אֲצִילוּת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה, וּמִכָּל־פְּרָטֵי אֲצִילוּת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה, הֲרֵי אֲנַחְנוּ מוּכָנִים וּמְזֻמָּנִים לָקַיֵּם מִצְוֹת הַבְּרָכָה שֶׁתִּקָּנוּ חֲכָמִים זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה עַל רְאִיַּת אִילָנֵי דִמְלַבְלְבֵי, וְיַעֲלֶה לְפָנֶיךָ יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּאִלּוּ כַּוָּנְנוּ בְּכָל־הַכַּוָּנוֹת הֶרְאוּיוֹת לְכַוֵּן בַּבְּרָכָה הַזֹּאת וְסוֹדוֹתֶיהָ, וְתִהְיֶה חֲשׁוּבָה וּמְקֻבֶּלֶת וּרְצוּיָה לְפָנֶיךָ בְּרָכָה זוֹ, לְבָרֵר וּלְהַעֲלוֹת עַל יָדָהּ כָּל־נִיצוֹצֵי הַקְּדֻשָּׁה הַמְּעֹרָבִים בַּצּוֹמֵחַ, וְכָל־נְפָשׁוֹת, רוּחוֹת וּנְשָׁמוֹת, הַמְּגֻלְגָּלוֹת בּוֹ. וְאַתָּה הָאֵל בְּמִדַּת טוּבְךָ, וּבְחַסְדְּךָ הַגָּדוֹל תָּאִיר לָהֶם בְּאוֹר פָּנֶיךָ, וְתַשְׁלִים בֵּרוּרָם וְתִקּוּנָם. בָּרֻכִים טַהֲרֵי, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גָּמְלֵם.

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁבִּזְכוּת הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נְבָרֵךְ יָקָיִם בָּנוּ מַאֲמַר: "רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָ"ה", וּנְקַבֵּל שֶׁפַע עֹשֶׁר הַבְּרָכוֹת, כַּכָּתוּב: "וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם (חכמה) וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ (בינה), וְרֹב דָּגָן (דעת) וְתִירֹשׁ (חסד): יַעַבְדוּךָ עַמִּים (גבורה) וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים (תפארת) הֱוֵה גְבִיר (נצח) לְאַחֶיךָ (הוד) וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ (יסוד), אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ" (מלכות): "יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָ"ה צוּרִי וְגֹאֲלִי": "וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ":

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה (אדון הכל הוה הוה ויהיה יאה"ד ונר"ו) **אֱלֹהֵינוּ** (מלכנו ומנהיגנו המשגיח עלינו בחוד) **מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא חִסַּר בְּעוֹלָמוֹ כְּלוּם, וּבָרָא בוֹ בְּרִיּוֹת "טוֹבוֹת וְאִילָנוֹת" טוֹבוֹת, לֵהָנוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:**

ואחר הברכה יאמרו בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ, וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ, וְשָׁם נָקִים מִצְוֹת תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת וְכָל־מִצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ הִיא אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ, "אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם, עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר: אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וְתְאֵנָה וְרִמּוֹן, אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ", כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ: אָנָּא יְהוָה, לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל, הַגְּדֵל חַסְדְּךָ עִמָּנוּ וְקַיֵּם לָנוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ: "וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם, וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ: וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרַע, וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לְשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְּאַרְצְכֶם": וְקַיֵּם בָּנוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל־יְדֵי יְשַׁעְיָה נְבִיאֶךָ: "בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לִצְבִי וּלְכָבוֹד, וּפְרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל": וְנֶאֱמַר: "וּבָנוּ בָתִּים וְיָשָׁבוּ, וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִּרְיָם": וְקַיֵּם בָּנוּ אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל־יְדֵי עָמוֹס נְבִיאֶךָ: "הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר וְדֹרֵךְ עֹנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע, וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְכָל־הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה: וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ, וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם, וְעָשׂוּ גַנּוֹת וַאֲכָלוּ אֶת־פְּרִיהֶם": וְקַיֵּם בָּנוּ אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל־יְדֵי יְחֶזְקֵאל נְבִיאֶךָ: "וְהִרְבִּיתִי אֶת־פְּרִי הָעֵץ וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה, לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרְפַּת רָעָב בַּגּוֹיִם". וְנֶאֱמַר: "וְעַל־הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל־שְׂפָתוֹ מִזֶּה וּמִזֶּה כָּל־עֵץ־מַאֲכָל לֹא־יִבּוֹל עָלֵהוּ וְלֹא־יִתֹּם פִּרְיוֹ לְחָדָשָׁיו יְבַכֵּר כִּי מֵימָיו מִן־הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים, וְהָיָה פִּרְיוֹ לְמַאֲכָל וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה":

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ, טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֵשׁ לָנוּ, שׁוּבָה עָלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ, בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ, בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה, כּוֹנֵן בֵּית־מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ, הַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ, שַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ, וְהָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְתוֹכוֹ, וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם, וּלְוִיִּם לְדוּכָנָם, לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם, וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם. וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ, בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמֵי רְגָלֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, כַּכָּתוּב: "שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר, בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת, וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ, כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ":

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,

וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: "יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ":

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי, בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ: עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ, בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם: יְרוּשָׁלִַם הַבְּנוּיָה, כָּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל, לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה: כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט, כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִָם, יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

ואחר כך יאמרו פתיחת אליהו הנביא, ונכון לאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

סֵדֶר לִמּוּד לְחֹדֶשׁ נִיסָן

בראש חדש ניסן (שנת ב' תמ"ט) הוקם המשכן, והנשיאים הקריבו את קרבנם לחנוכת המזבח, כל נשיא הקריב יום אחד. ולכן נוהגים לקרוא בפרשת הנשיאים מיום ר"ח ניסן, פרשה של אותו יום כמסודר בסדר הקריאות לחנוכה. ויש נוהגים לקרוא גם פרשת "ויביאו את המשכן" ופרשת "ויהי ביום כלות משה", וגם לקרוא ביחזקאל (פרק ל"ז) וכן קטע זוהר, כפי שמסודר כאן, (אך העיקר הוא פרשת הנשיא, ולכן ומי שאין לו זמן או בביהכ"נ שממהרים לצאת למלאכתם יאמרו: עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם ה' עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ, תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב, בָּרוּךְ אַתָּה ה' לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וקוראים פרשת הנשיא ומזמור שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי וגו', ואומרים קדיש יהא שלמא. ותו לא מידי. וכן מנהג עוב"י תונס יע"א).

וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו בְּרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו: וְאֶת־מִכְסֵה עוֹרֹת הָאֵילִם הַמְאָדָּמִים וְאֶת־מִכְסֵה עֹרֹת הַתְּחָשִׁים וְאֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: אֶת־אֲרֹן הָעֵדֻת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת הַכַּפֹּרֶת: אֶת־הַשֻּׁלְחָן אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים: אֶת־הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה אֶת־נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת הַמַּעֲרָכָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: וְאֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֵת מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל: אֵת | מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: אֵת כַּלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר הֶחָצֵר אֶת־מֵיתָרָיו וִיתֵדֹתֶיהָ וְאֵת כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל מוֹעֵד: אֶת־בִּגְדֵי הַשָּׂרֶד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הָעֲבֹדָה: וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כֵּן עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ

הָרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת־מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד: וְשַׂמְתָּ שָׁם אֶת אֲרוֹן
הָעֵדוּת וְסַכֹּתָ עַל־הָאָרֹן אֶת־הַפָּרֹכֶת: וְהֵבֵאתָ אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ
וְהֵבֵאתָ אֶת־הַמְּנֹרָה וְהַעֲלִיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ: וְנָתַתָּה אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב לִקְטֹרֶת לִפְנֵי
אֲרוֹן הָעֵדֻת וְשַׂמְתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן: וְנָתַתָּה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי
פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד: וְנָתַתָּ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁם
מָיִם: וְשַׂמְתָּ אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב וְנָתַתָּ אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר: וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה
קֹדֶשׁ: וּמָשַׁחְתָּ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים: וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ: וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אַהֲרֹן
וְאֶת־בָּנָיו אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם: וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן אֶת
בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְכִהֵן לִי: וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּ
אֹתָם כָּתֳנֹת: וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ אֶת־אֲבִיהֶם וְכִהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לְהִיֹּת
לָהֶם מָשְׁחָתָם לִכְהֻנַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ
כֵּן עָשָׂה: וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן:
וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיָּשֶׂם אֶת־קְרָשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו וַיָּקֶם
אֶת־עַמּוּדָיו: וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת־מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְּמָעְלָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבַּדִּים
עַל־הָאָרֹן וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְּמָעְלָה: וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֹן אֶל־הַמִּשְׁכָּן
וַיָּשֶׂם אֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וַיָּסֶךְ עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
וַיִּתֵּן אֶת־הַשֻּׁלְחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עֵל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן צָפֹנָה מִחוּץ לַפָּרֹכֶת: וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו
עֵרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיָּשֶׂם אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל
מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן נֶגְבָּה: וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיָּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת: וַיַּקְטֵר
עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיָּשֶׂם אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן:
וְאֵת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיָּשֶׂם אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן
שָׁמָּה מַיִם לָרָחְצָה: וְרָחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם:
בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
וַיָּקֶם אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר וַיְכַל מֹשֶׁה

אֶת־הַמִּלְאָכָה: וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:
וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא
אֶת־הַמִּשְׁכָּן: וּבְהֵעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם:
וְאִם־לֹא יֵעָלֶה הֶעָנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הֵעָלֹתוֹ: כִּי עֲנַן יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם
וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ (הב״ת בדגש קל) לְעֵינֵי כָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְעֵיהֶם:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו
אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ מלרע אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו
וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם: וַיַּקְרִיבוּ נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
רָאשֵׁי בֵית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת הֵם הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקֻדִים: וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם
לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ־עֶגְלַת צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֶגְלָה עַל־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד
וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ
לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ: וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם: אֵת | שְׁתֵּי הָעֲגָלֹת וְאֵת
אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם: וְאֵת | אַרְבַּע הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת
הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: וְלִבְנֵי קְהָת
לֹא נָתָן כִּי־עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ: וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֵת חֲנֻכַּת
הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂיאִם אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת
הַמִּזְבֵּחַ:

וַיְהִי הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה: וְקָרְבָּנוֹ
קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לַחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא נְחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב מִשֵּׁבֶט יְהוּדָה הֶחָתוּם בְּמַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחַךְ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְּרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלְּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וְיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ, וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּכְשֵׁם שֶׁבִּזְכוּת הַזֶּה פָּדִיתָ אֶת־עַמְּךָ שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ מִכּוּר הַבַּרְזֶל מִמִּצְרַיִם, וְזָכַרְתָּ בְּאַהֲבָה לִתְהִלָּה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לִשְׁמוֹת מַטּוֹת אֲבוֹתָם, עַל הַנִּסִּים עַל הַפֶּרְקָן עַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צֹאנְךָ בְּרַחֲמִים תִּפְקֹד, וּזְכֹר לָנוּ אַהֲבַת הַקְּדֻמּוֹנִים שִׁבְטֵי־יָהּ, בְּגָלוּת הַחֹל הַזֶּה. שֵׁבֶט יְהוּדָה בְּרֹחַק וּבְצַעַר. וּכְשֵׁם שֶׁהוֹדִו מלרע לַיהוָה חַסְדּוֹ בִּיצִיאַת מִצְרַיִם בִּזְכוּת יְהוּדָה, כֵּן נוֹדֶה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ, בִּזְכוּת יְהוּדָה מֶלֶךְ בְּאַחֲיו. וְלֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחוֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו. זַרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נֶגְדֶּךָ. מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ תֶּחֱזֶינָה עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ. וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מָהֵרָה עַל־כָּל־מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ: וְנֶאֱמַר: כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה. וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפּוֹט אֶת־הַר עֵשָׂו. וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת:

יחזקאל ל"ז

וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד, וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה, וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָיו. וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם, וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָיו: וְקָרֵב אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד. וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדֶךָ: וַכַּאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר. הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָךְ: דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָיו. וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וַעֲשִׂיתִים לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי: וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיָדֶךָ לְעֵינֵיהֶם: וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אֲנִי לוֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם. וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב, וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם: וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל, וּמֶלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ. וְלֹא יִהְיוּ־עוֹד לִשְׁנֵי גוֹיִם, וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד: וְלֹא יִטַּמְּאוּ עוֹד

בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבִשְׁקוּצֵיהֶם וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם. וְהוֹשַׁעְתִּי אוֹתָם מִכֹּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם, וְטִהַרְתִּי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים: וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם, וְרוֹעֶה אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם. וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקּוֹתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם: וְיָשְׁבוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב, אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם. וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם, וְדָוִד עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם: וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם, בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם. וּנְתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם, וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם: וְהָיָה מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם, וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים. וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם: וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם, כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל. בִּהְיוֹת מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ: עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם: יְרוּשָׁלִַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה: כִּי שָׁמָּה | יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִָם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

זהר במדבר דף קי"ח ע"ב

אִישׁ עַל דִּגְלוֹ בְּאוֹתוֹת. אִלֵּין אַרְבַּע מַשְׁרְיָן דִּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוּן תְּרֵיסַר שִׁבְטִין תְּרֵיסַר תְּחוּמִין סָחוֹר סָחוֹר לָהּ, כֹּלָּא כִּגְוָנָא דִלְעֵלָּא. כְּתִיב, שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים, אִלֵּין י"ב שְׁבָטִים י"ב תְּחוּמִין דִּלְתַתָּא. שִׁבְטֵי יָהּ, הָא אוּקְמוּהּ, בְּגִין דְּיָ"ה עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל וַדַּאי. וּבְגִין דָּא הָרַאוּבֵנִי (צריך לקרוא הָרוּבֵנִי) הַשִּׁמְעוֹנִי, יָהּ בְּכֹל־חַד וְחַד. אֲבָל וַדַּאי הָכִי הוּא, דְּהָא אִילָּנָא עִלָּאָה קַדִּישָׁא בְּהוּ אַחְתָּם בְּחוֹתְמוֹי וְאוּקְמוּהּ, דִּכְתִיב: וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וגו', דִּיוּקְנָא דְאָדָם אִתְכְּלִיל בְּכֻלְּהוּ, וְאַפִּין הֲווּ לְאַרְבַּע סִטְרִין דְּעֶלְמָא וּמִתְפָּרְשָׁן בְּדִיוּקְנֵיהוֹן, וְכֻלְּהוּ כְּלִילָן בֵּהּ בְּאָדָם. מִיכָאֵל מִימִינָא, גַּבְרִיאֵל מִשְּׂמָאלָא, אוּרִיאֵל לְקֶדְמֵיהוּ, רָפָאֵל לַאֲחוֹרֵיהוּ, שְׁכִינְתָּא עֲלֵיהוּ, תְּרֵי מִכָּאן וּתְרֵי מִכָּאן, וְהִיא בְּאֶמְצָעִיתָא. כִּגְוָנָא דָא בְּאַרְעָא דִלְתַתָּא, תְּרֵי מִכָּאן וּתְרֵי מִכָּאן וְאִוֹת יו"ד אוֹת ה"א בֵּינֵיהוּ. כֵּיוָן דְּנַטְלִין תְּרֵין דִּגְלִין מַה־כְּתִיב? וְנָסַע אֹהֶל מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּם וגו'. וּלְבָתַר אִנּוּן תְּרֵין אָחֳרָנִין, אַרְבַּע מַשְׁרְיָן אִנּוּן,

לְאַרְבַּע סִטְרֵי עָלְמָא, וְאִשְׁתַּכְּחוּ תְּרֵיסַר. אוֹף הָכִי לְתַתָּא, כִּגְוָנָא דִּלְעֵלָּא וְנָסַע בָּרְאשׁוֹנָה דֶּגֶל מַחֲנֵה יְהוּדָה לָקֶבֶל מַשְׁרִיָּא דְּאוּרִיאֵל, וּמַחֲנֵה דִּרְאוּבֵן לָקֶבֶל מַשְׁרִיָּא דְּמִיכָאֵל, דָּא לְדָרוֹם וְדָא לְמִזְרָח, מִזְּבֵחַ הָכִי נָמִי דְּרוֹמִית מִזְּרָחִית, וּמַחֲנֵה דָן לַצָּפוֹן, מַחֲנֵה אֶפְרַיִם יָמָּה, מַחֲנֵה דָן לָקֶבֶל מַשְׁרִיָּא דְּגַבְרִיאֵל, וּמַחֲנֵה אֶפְרַיִם לְמַעֲרָב לָקֶבֶל מַשְׁרִיָּא דִּרְפָאֵל, מִזְּבֵחַ הָכִי נָמִי צְפוֹנִית מַעֲרָבִית כֹּלָּא אֲחִיד דָּא בְדָא עַד דְּסֵלְקָא כֹּלָּא וְאִתְאַחַד בִּשְׁמָא קַדִּישָׁא דְּאִיהוּ שֵׁרוּתָא דְכֹלָּא, עִלָּאָה דְכֹלָּא, קַדִּישָׁא דְכֹלָּא, כֹּלָּא אִתְכְּלִיל בֵּהּ. יו"ד מִזְּרָח הוּא שֵׁרוּתָא דִּנְהוֹרָא, אָזִיל וְשָׁט וְאַפִּיק לְדָרוֹם, וְדָרוֹם נָפִיק וְתַלְיָא בְשֵׁרוּתָא דְמִזְּרָח. הֵ"א דָרוֹם, מִנֵּהּ נָפִיק דָּרוֹם בְּעֵלְמָא, וְעָיִל יו"ד בְּשֵׁרוּתָא דְמִזְּרָח וְאַפִּיק לֵהּ. וּמִן הֵ"א תַּלְיָן דָּרוֹם וְצָפוֹן וְהַהוּא דְבֵינַיְהוּ, יו"ד מִזְּרָח, הֵ"א דָרוֹם וְצָפוֹן תַּלְיָן בֵּהּ. וָא"ו בְּאֶמְצָעִיתָא, וְדָא הוּא בֵּן דָּכָר. בְּגִין כְּדֵ, אִיהוּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. וְעַל דָּא תָּנֵינָן, מָאן דְּיָהִיב מִטָּתֵהּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, הַוְיָן לֵהּ בָּנִים זָכָרִים, דְּהָא בֵּן דָּכָר אִיהוּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. הֵ"א עִלָּאָה, בָּהּ תַּלְיָן צָפוֹן וְדָרוֹם, וּבֵן דָּכָר בֵּינַיְהוּ בְּרָזָא דְיו"ד וָא"ו הֵ"א. הֵ"א בַתְרָאָה מַעֲרָב, וְעַל דָּא, דָּרוֹם אֲחִיד בַּמִּזְרָח, דְּאִיהוּ שֵׁרוּתָא דְשִׁמְשָׁא וְתַלְיָא בֵּהּ. וְעַל דָּא תָּנֵינָא מִסִּטְרָא דְאַבָּא אֲחִיד וְתַלְיָא חֶסֶד עִלָּאָה, מִסִּטְרָא דְאִמָּא תַּלְיָא גְבוּרָה. כִּגְוָנָא דָא, אֲחִיד כֹּלָּא דָא בְדָא, זִוָּן דְּמַדְבְּרָא הָכִי נָמִי אִסְתַּחֲרָן. וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְּרָחִית, דְּדָרוֹם תֻּקְפֵּהּ דְּמִזְּרָח, הוּא אַנְהִיר לְצָפוֹן, וְצָפוֹן אִתְכְּלִיל בְּדָרוֹם, דְּהָא שְׁמָאלָא אִתְכְּלִיל בִּימִינָא. צְפוֹנִית מַעֲרָבִית, דְּהָא מַעֲרָב דְּאִיהִי הֵ"א בַתְרָאָה נָטְלָה מִצָּפוֹן, וְעַל דָּא, צָפוֹן אָזִיל לְמַעֲרָב. מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית, הִיא אֲזָלָא לְאִתְחַבְּקָא בְדָרוֹם, כְּמָה דְדָרוֹם תַּלְיָא בְמִזְּרָח וְתֻקְפֵּהּ אָזִיל בְּשֵׁרוּתָא, הָכִי נָמִי מַעֲרָב אֲזָלָא לְאִתְחַבְּקָא בְדָרוֹם, הָדָא הוּא דִכְתִיב, וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי. וִימִינוֹ, דָּא הוּא דָרוֹם. בְּגִין כְּדֵ, יָנֵקָא מִתָּרֵין סִטְרִין, מִצָּפוֹן וּמִדָּרוֹם. הָדָא הוּא דִכְתִיב, שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי. שְׂמֹאלוֹ, דָּא הוּא צָפוֹן. וִימִינוֹ, דָּא הוּא דָרוֹם. וְדָא דָא אוֹלִיפְנָא, קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָהִיב מִטָּתֵהּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם וַאֲחִידַת לְהַאי בֵּן וַדַּאי. וְעַל דָּא, אִית לְהוּ לִבְנֵי נָשָׁא לְמֵיהַב מִטָּתַיְהוּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. וְהָכִי אוֹלִיף לִי אַבָּא, דְּיַהֲבִין לְהוּ בְּנִין דִּכְרִין, דְּהָא אִיהוּ אִתְבְּנִין כְּלַפֵּי מְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימָא עִלָּאָה בִּשְׁלֵימוּתָא דְכֹלָּא, לְגַבֵּי קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וּלְגַבֵּי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וַדַּאי יֶהֱוֵין לֵהּ בְּנִין דִּכְרִין, וּבְכֹלָּא בָּעֵי

לְאַחְזָאָה עוֹבָדָא כִּגְוָנָא דִּלְעֵלָּא. וּכְמָה דְּאַחֲזֵי עוֹבָדָא לְתַתָּא, הָכִי נָמִי אִתְעַר לְעֵלָּא, וְאוֹקְמוּהּ. שָׁמַע רִבִּי פִּנְחָס וְנַשְׁקֵהּ לְרִבִּי אֶלְעָזָר, וּבְכָה וְחָיֵיךְ. אָמַר, זַכָּאָה חוּלְקִי בְּהַאי עָלְמָא וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי:

ואחר כך יאמר תפלה זו בכל יום (אחרי פרשת הנשיא) לעלוי הנשמות:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתָּאִיר הַיּוֹם בְּחַסְדְּךָ הַגָּדוֹל עַל הַנְּשָׁמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הָעוֹמְדוֹת בְּשָׁלֹשׁ שׁוּרוֹת שֶׁבְּעֵדֶן, הַמְצַפְּצְפִין בְּקוֹלָם כַּצִּפֳּרִים, וְכָל־נִשְׁמָתָם תְּהַלֵּל יָהּ לְשַׁבֵּחַ וּלְפָאֵר אֶת־הוֹד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ, וּמַעְתִּירִים עֲתֶרֶת הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם עָלֵינוּ בְּנֵי יְדִידֶיךָ. אָנָּא בְכֹחַ גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ, תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשּׁוּבוֹת אֵלֵיהֶם, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה בְּרַחֲמִים, לְבַטֵּל מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל, כָּל־חֲרוֹן אַף, וְכָל־מִינֵי מַשְׁחִית וְכָל־מִינֵי פְּרָעָנוּת. וְתַאֲרִיךְ יָמֵינוּ בַּטּוֹב וּשְׁנוֹתֵינוּ בַּנְּעִימִים - חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל שַׁלְוָה, חַיִּים שֶׁל טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה, חַיִּים שֶׁל פַּרְנָסָה טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל חִלּוּץ עֲצָמוֹת, חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאַת חֵטְא, חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה, חַיִּים שֶׁל עֹשֶׁר וְכָבוֹד לַעֲבוֹדָתֶךָ, חַיִּים שֶׁתָּהֵא בְּנוּ אַהֲבַת תּוֹרָה לִשְׁמָהּ, חַיִּים שֶׁתְּמַלֵּא כָּל־מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה:

וִיהִי נָא חַסְדְּךָ עַל הַנְּשָׁמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הָאֵלֶּה, וְיַעֲלֶה וְיָבוֹא, וַגִּיעַ יֵרָאֶה וְיֵרָצֶה, יִשָּׁמַע יִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנָן הַטּוֹב לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וּמְצֵאנָה מְנוּחָה, וְתִצְרוֹר נִשְׁמָתָם לִפְנֵי וְלִפְנִים אֶל־מְקוֹם הַקֹּדֶשׁ, עַיִן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זוּלָתְךָ, וְתַשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשׁוֹתָם, יִרְוְיוּן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַּשְׁקֵם, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְאוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת הַנִּדָּחוֹת הַפּוֹרְחוֹת בַּאֲוִיר הָעוֹלָם, וְאוֹתָם שֶׁמֵּתוּ קֹדֶם זְמַנָּם וְלֹא נִמְסְרוּ לְדוּמָה, וְאוֹתָם הַטְּמוּנִים בָּאָרֶץ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ, שֶׁלֹּא עֻצְרוּ כֹּחַ עֲדַיִן לָבוֹא אֶל מְנוּחָתָם, אַתָּה הָאֵל הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים, הָאֵר פָּנֶיךָ וּתְכַסֶּה עַל עֲוֹנָם וּפִשְׁעָם, וְתֹאמַר לַמַּלְאָךְ הַמְמֻנֶּה עֲלֵיהֶם לְהָכִיל מֵעֲלֵיהֶם מִשְׁפָּטָם וָדִינָם וְעֹל סִבְלָם. יִתֵּן יְהוָ"ה לָהֶן וּמְצֵאנָה מְנוּחָה נְכוֹנָה אִישׁ עַל מַחֲנֵהוּ, בִּמְנוּחַת שָׁלוֹם וְבֶטַח עַד עוֹלָם, וּבְצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָנוּ תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים, מִמַּדְרֵגָה לְמַדְרֵגָה וּמִמַּעֲלָה לְמַעֲלָה יָקוּמוּ וְיַעֲלוּ. וַאֲשֶׁר אֵין לוֹ זְכִיּוֹת לַעֲלוֹת, עֲשֵׂה עִמּוֹ חֶסֶד מַתְּנַת חִנָּם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל־טוּבִי עַל

פָּנֶיךָ, וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ. וָאַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן, וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם: יִהְיוּ לָרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ביום שני לחדש ניסן

בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר נְשִׂיא יִשָּׂשכָר: הִקְרִב אֶת־קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שָׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר:

[יש מוסיפים לומר בכל יום: ויהי דבר וגו' שיר המעלות וגו' והזוהר, כמודפס לעיל בקריאה ליום א' בניסן].

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר מִשֵּׁבֶט יִשָּׂשכָר הֶחָתוּם בְּמִדַּת הַנֶּצַח דְּמַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחֲךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מִרָּאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלְּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וְיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בְּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּבְשֵׁם שֶׁבַּחֹדֶשׁ הַזֶּה, פָּדִיתָ אֶת־עַמְּךָ שִׁבְטֵי יַחַלְתֶּךָ מִבּוּר הַבַּרְזֶל מִמִּצְרַיִם, וְזָכַרְתָּ בְּאַהֲבָה לִתְחִלָּה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לִשְׁמוֹת מַטּוֹת אֲבוֹתָם, עַל הַנִּסִּים עַל הַפֶּרְקָן עַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צֹאנְךָ בְּרַחֲמִים תִּפְקֹד, וּזְכֹר־לָנוּ אַהֲבַת הַקְּדֻמּוֹנִים שִׁבְטֵי יָהּ בְּגָלוּת הַחֵל הַזֶּה. וּבְשֵׁם שֶׁהִרְבִּיתָ שָׁכְרָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ בִּימֵים הָאֵלֶּה וּבַזְּמַן הַזֶּה בִּזְכוּת יִשָּׂשכָר וְאַחֲרֵי־כֵן יָצְאוּ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, נָקְבָה שְׂכָרְךָ לָעֲמָדְךָ הַדְּווּים וּסְחוּפִים בְּגָלוּת הַחֵל הַזֶּה, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ, כִּי־בְךָ בָטָחְנוּ, וְלִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם בִּזְכוּת יִשָּׂשכָר וּבִרְכָתוֹ: וַיַּרְא מָנוּחָה כִּי טוֹב. וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי נָעֲמָה: חֲזֵה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ. עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה יְרוּשָׁלִַם נָוֶה שַׁאֲנָן אֹהֶל בַּל יִצְעָן בַּל יִסַּע יְתֵדוֹתָיו לָנֶצַח, וְכָל־חֲבָלָיו בַּל יִנָּתֵקוּ: יְהוָה צְבָאוֹת. הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה: בָּרֻכִים טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גְּמָלֵם: יִהְיוּ לָרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום שלישי לחדש ניסן

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן:

ואח"כ יאמר בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן מִשֵּׁבֶט זְבוּלוּן הֶחָתוּם בְּמִדַּת הוֹד מַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחַךָ הַקְּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְּרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלֵּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ. וָיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּכְשֵׁם שֶׁפָּדִיתָ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, וְהִשְׁכַּנְתָּ שְׁכִינָתְךָ בְּקִרְבָּם בְּבֵית זְבוּלֻךְ בִּזְכוּת זְבוּלוּן, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, זְכֹר עֲדָתְךָ קָנִית קֶדֶם בְּגָלוּת הַחֵל הַזֶּה הַמַּר וְהַנִּמְהָר. וּבִזְכוּת זְבוּלוּן, הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ בְּבֵית זְבוּל תִּפְאַרְתֶּךָ. תִּשְׁכֹּן בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה בְתוֹכָהּ תָּכִין. וּפְקוֹד גֶּפֶן זֹאת דָּוָ"ה כָּל־הַיּוֹם, וְהַרְאֵנוּ הו"ד לְטוֹבָה. הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם. לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: וְהָקֵם לַעֲבָדֶיךָ בִּרְכַּת זְבוּלוּן - עַמִּים הַר־יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק. כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ, וּשְׂפוּנֵי טְמוּנֵי חוֹל: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: חֲסִין קָדוֹשׁ, בְּרֹב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום רביעי לחדש ניסן

בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה

קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קָרְיָאתֵנוּ בְּתוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר מִשֵּׁבֶט רְאוּבֵן הֶחָתוּם בְּמִדַּת חֶסֶד דְּמַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחֲךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלְּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וַיָּאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקָּדֶשׁ וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשֵּׁבֶט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשֵּׁבֶט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּכְשֵׁם שֶׁרָאִיתָ אֶת־עָנְיֵי מלרע עַמְּךָ צֹאן מַרְעִיתֶךָ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בַּיָּמִים הָאֵלֶּה וּבַזְּמַן הַזֶּה כֵּן יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּגָלוּת הַחֵל הַזֶּה, הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ. וּבִזְכוּת רְאוּבֵן, רְאֵה־נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבֶה מלרע רִיבֵנוּ, וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה: אָנָּא בְכֹחַ, גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: קוֹמֶמָה מלרע עֲזֻרָתָה לָנוּ. וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים. מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ: יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָֹה עָלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָֹה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום חמישי לחדש ניסן

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדַּי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדַּי:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדַּי מִשֵּׁבֶט שִׁמְעוֹן הֶחָתוּם בְּמִדַּת גְּבוּרָה דְּמַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחֲךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְּרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלֵּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וְיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּכְשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ בְּמִצְרַיִם בַּיָּמִים הָאֵלֶּה וּבַזְּמַן הַזֶּה בִּזְכוּת שִׁמְעוֹן, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, פְּקָדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים בַּגְּלוּת הַמַּר וְהַנִּמְהָר הַזֶּה. וּבִזְכוּת שִׁמְעוֹן, קַבֵּל רִנַּת, עַמֶּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא. שְׁמַע קוֹלֵנוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ, הַנֹּאֲקִים מִבּוֹר גָּלוּת וּמֵאֶרֶץ שִׁבְיָה. אַל! הַבִּיטָה, דַּל כְּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם, וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה. עַד מָתַי עֵזֶךְ בַּשְּׁבִי, וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר? הֵמָּה יִרְאוּ וְיֵבוֹשׁוּ וְיֵחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם. עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא, כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה. יָרִיעַ אַף יַצְרִיחַ, עַל אוֹיְבָיו יִתְגַּבָּר: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום ששי לחדש ניסן

בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל מִשֵּׁבֶט גָּד הֶחָתוּם בְּמִדַּת הוֹד דְּמַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחֲךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְּרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלֵּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וְיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּכְשֵׁם שֶׁבְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוֹרַדְתָּ לָהֶם הַמָּן מִן שָׁמַי מָרוֹמֶיךָ, וְהוּא כְּזֶרַע גֵּד בִּזְכוּת גֵּד, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, חַסִּין קָדוֹשׁ, בְּרֹב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ, בְּגָלוּת הַהֵל הַזֶּה, פְּתַח לָנוּ אוֹצְרוֹת טַלָּא עִלָּאָה חִוָּרָא מִתְרִין מַזְלִין נִצַּר וְנַקֵּה דֶּרֶךְ חִיךְ וְגָרוֹן לְאַבָּא וְאִמָּא, וּמִן אַבָּא וְאִמָּא לִזְעֵיר אַנְפִּין, וּמִזְעֵיר אַנְפִּין לַחֲכָל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין, דְּמִתַּמָּן אִתְיְהִיב מָזוֹנָא עִלָּאָה מַרְחַיָּא דְטַחֲנִין תַּמָּן מַנָּא לְצַדִּיקַיָּא, וְשַׁבַּע אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מִטּוּבֶךָ, וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה עַל־כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה, מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטַּל וּמִתְּהוֹם רַבָּצֶת תָּחֵת. וּבִזְכוּת גֵּד הַחֲתוּם בַּעֲקֵב הוֹד כִּלְכוּתֶךָ, הֱיֵה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְנֵךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְّבָנוֹן. יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַּזַּיִת הוֹדוֹ. וְרֵיחַ לוֹ כַּלְّבָנוֹן: וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרוּם מַלְכֵּנוּ, וְתַגְבִּיהַ קֶרֶן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְנָתַתָּ מֵהוֹדְךָ עָלָיו. גָּדוֹל בְּכוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ. הוֹד וְהָדָר תָּשִׂוֶּה עָלָיו: יְהִיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום שביעי לחדש ניסן

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָّמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שָׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילֵם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד מִשֵּׁבֶט אֶפְרַיִם הֶחָתוּם בַּעֲטֶרֶת הַיְסוֹד הִזְעִיר אַנְפִּין, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחַךְ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלֵּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ. וְיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בְּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ: יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פָנֶה, זוֹכְרֵי קָדְשָׁתֶךָ: לִפְנֵי אֶפְרַיִם וּבִנְיָמִין וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ. וּלְבָה לִישׁוּעָתָה לָנוּ: וְכִסֵּא מַלְכוּת מָשִׁיחַ בֶּן־אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם מְהֵרָה תָכִין, וְאֵל תְּהִי צָרָה וְיָגוֹן בִּנְאֻלָּתֵנוּ, שֶׁלֹּא יֵהָרֵג מָשִׁיחַ בֶּן־אֶפְרַיִם, אֲשֶׁר יַתְחִיל לְנַחֲמֵנוּ וּלְהָרִים דִּגְלֵנוּ עַל הַגּוֹיִם עַל יְדֵי אַרְמִילוֹס הָרָשָׁע. חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לוֹ. אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד: אֲשֶׁר בְּבִרְכָתוֹ בֵּרַךְ אוֹתוֹ - בְּבוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו, בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי אָרֶץ. וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם, וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה:

וּבִזְכוּת אֶפְרַיִם הֶחָתוּם בַּעֲטֶרֶת יְסוֹד זְעֵיר אַנְפִּין, זְכֹר יְהוָה לִבְנֵי אֱדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלִַם. הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוֹד בָּהּ: וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים תְּגַדֵּעַ, תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק. כִּי אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק. יְהוָה, כַּצִּנָּה רְצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן. כִּי עֵת לְחָנְנָהּ כִּי־בָא

מוֹעֵד: וּמִי שֶׁנָּאַל אֶת־הָאָבוֹת בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, יוֹסִיף יְהוָה שֵׁנִית לִגְאוֹל אֶת־הַבָּנִים. יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו. בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: וָסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם וְצוֹרְרֵי יְהוּדָה יִכָּרֵתוּ. אֶפְרַיִם לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה לֹא־יָצֹר אֶת־אֶפְרַיִם: יִהְיוּ לָרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום שמיני לחדש ניסן

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חָמִשָּׁה חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר מִשֵּׁבֶט מְנַשֶּׁה הֶחָתוּם בִּבְחִינַת הַיְסוֹד, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחַךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׂגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְּרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלֶּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וָיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אָנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וְכֹשֶׁם שֶׁנִּשֵּׂאתָ לְיִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־עֲמָלָם, וַהֲסִירוֹתָ מִסֵּבֶל שִׁכְמָם בְּמִצְרַיִם בַּיָּמִים הָאֵלֶּה וּבַזְּמַן הַזֶּה בִּזְכוּת מְנַשֶּׁה, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אַתָּה יְהוָה לֹא תִנָּשֵׂנוּ בְּגָלוּת הַחֵל הַזֶּה. וּרְאֵה כִּי עַמְּךָ הֵנּוּ הַגָּדוֹל הַזֶּה, לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנוֹשֶׁה בְּאֶרֶץ נָשִׁיר, וְהוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר נַפְשֵׁנוּ לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ. וְעַל כֵּן נְקַוֶּה־לְּךָ (לְדָ) יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ (עֻזְּךָ), לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ. וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן: לִפְנֵי אֶפְרַיִם וּבִנְיָמִין וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ. וּלְכָה לִישׁוּעָתָה לָּנוּ: יִהְיוּ לָרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום תשיעי לחדש ניסן

בַּיּוֹם הַתְּשִׁעִי נָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה

קְמוֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שָׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִיהֶן בֶּן־גִּדְעֹנִי:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא אַבִּידָן בֶּן־גִּדְעוֹנִי מִשֵּׁבֶט בִּנְיָמִין הֶחָתוּם בִּנְקֻדַּת צִיּוֹן, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לַחֲנֻכַּת מִזְבַּחַךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ. וָיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשֵּׁבֶט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּכְשֵׁם שֶׁנִּקְמַתָּ אֶת־נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּצְרִיִּים, וְיָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל, יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ. יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: בִּזְכוּת בִּנְיָמִין הַצַּדִּיק, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּגָלוּת הַמַּר וְהַנִּמְהָר הַזֶּה, תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל־אוֹיְבֶיךָ. יְמִינְךָ תִּמְצָא שׂוֹנְאֶיךָ: יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה. יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל: הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה. וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת: וְכִנָּה אֲשֶׁר־נָטְעָה יְמִינֶךָ. וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לְךָ: תְּבִיאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ, מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה. מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: בְּחֶלְקוֹ שֶׁל בִּנְיָמִין, כַּדָּבָר הָאָמוּר: לְבִנְיָמִין אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו. חוֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם, וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכָן: וַיַּסֵּד יָסוֹד צִיּוֹן אֲשֶׁר כִּלִּיתָ אֶת־חֲמָתָךְ בָּהּ, וַתֵּצֵת־אֵשׁ וַתֹּאכַל יְסוֹדוֹתֶיהָ. וְצָא נָא לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע אֶת־מְשִׁיחֶךָ, וּמְחַץ רֹאשׁ מִבֵּית רָשָׁע, עָרוֹת יָסוֹד עַד־צַוָּאר סֶלָה: וּלְצִיּוֹן יֵאָמֵר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד בָּהּ. וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן: יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קָדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות. בעמ' 571.

ביום עשירי לחדש ניסן

בַּיּוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שָׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדַּי מִשֶּׁבֶט דָּן הֶחָתוּם בְּפֶרֶק הַתַּחְתּוֹן דְּהוֹד דְּמַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לְהַנְבֵּת מִזְבַּחֲךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלֶּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וְיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־דְּאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בְּקֶדֶשֶׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּכְשֵׁם שֶׁעָמַדְתָּ לָהֶם לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָתָם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְרַבְתָּ אֶת־רִיבָם וְדַנְתָּ אֶת־דִּינָם בִּזְכוּת דָּן, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הָרֵם קֶרֶן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ אֲשֶׁר לְקַרְתָּ מִזַּרְעוֹ שֶׁל דָּן מוֹשְׁלִים עִם אִמּוֹ שֶׁל דָּוִד. יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת. מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה: יִשָּׁפֵט בָּצֶדֶק דַּלִּים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי אָרֶץ. וְהִכָּה־אֶרֶץ בְּשֵׁבֶט פִּיו, וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע: הַנִּשָּׂא שׁוֹפֵט הָאָרֶץ. הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: לְאָסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים. וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכִבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב: וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפּוֹט אֶת־הַר עֵשָׂו. וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה: כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט. כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד קוֹלוֹ, וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה. יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ. הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה: יְהִיו לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום אחד עשר לחדש ניסן

בְּיוֹם עַשְׂתֵּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן מִשֵּׁבֶט אָשֵׁר הֶחָתוּם בְּמִדַּת עֵקֶב נֵצַח דְּמַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לְהַנְבֵּת מִזְבַּחֲךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלֶּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וְיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־דְּאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בְּקֶדֶשֶׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וְכֵשֵׁם שֶׁנִּגְאַלְתָּ עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל מִפּוּר הַבַּרְזֶל מִמִּצְרַיִם בַּיָּמִים הָאֵלֶּה וּבַזְּמַן הַזֶּה, וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה, וְאָזֵן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנוּ לֵאמֹר אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ בִּזְכוּת אֲשֶׁר, כֵּן יְהוֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, קָרֵב לָנוּ קֵץ הַגְּאֻלָּה, וַעֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְאוֹת לִישׁוּעָה וְאוֹת לְרַחֲמִים, יְרָאוּ שׂוֹנְאֵינוּ וְיֵבוֹשׁוּ, וְחֵזוּ אוֹיְבֵינוּ וְיִכְלְמוּ, כִּי אַתָּה יְהוֹוָה עֶזְרָתֵנוּ וְנַחֲמָתֵנוּ. אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוֹוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה. אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיהוֹוָה. אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר יְהוֹוָה אֱלֹהָיו. הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: וְהַצְמַח קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְיָרֵדּ מִיָּם עַד־יָם. וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ: לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים. וְאוֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ: מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ. מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ: וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־מְלָכִים. כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ: יְהִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן שְׁמוֹ. וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ, כָּל־גּוֹיִם יְאַשְּׁרוּהוּ: אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ. הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה: יְהִיו לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום שנים עשר לחדש ניסן

בְּיוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן־עֵינָן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָّמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אַחִירַע בֶּן־עֵינָן:

ויש נוהגים להוסיף בקשה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַּתּוֹרָה סֵדֶר קָרְבַּן הַנָּשִׂיא אַחִירַע בֶּן־עֵינָן מִשֶּׁבֶט נַפְתָּלִי הֶחָתוּם בְּמִדַּת פֶּרֶק הַתַּחְתּוֹן דָּנָצַח דְּמַלְכוּת, קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר הִקְרִיב לְהַנָּפַת מִזְבַּחֲךָ הַקָּדוֹשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְּרַאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלְּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ. וָיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וְכֵשֵׁם שֶׁבְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בַּיָּמִים הָאֵלֶּה וּבַזְּמַן הַזֶּה, בָּחַרְתָּ בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, וַתְּקָרְבֵנוּ תּוֹרָה וּמִצְוֹת מָתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים בִּזְכוּת נַפְתָּלִי, כֵּן יְהוֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, קָרְבֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ בְּגָלוּת הַחֹל הַזֶּה, כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זַרְעֵנוּ. וְהַעֲרֵב־נָא יְהוֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֶת־דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיּוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה וְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל, לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה, וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ, וּפְתַח לִבֵּנוּ לִדְרוֹשׁ וְלִתּוּר בַּחָכְמָה, חֹסֶן

יְשׁוּעוֹת חָכְמַת וָדָעַת, לִהְיוֹת בְּפִינוּ כַּדָּבֵשׁ, מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ וּמַרְפֵּא לָעֶצֶם. וַחֲמֹל עַל עַמֶּךָ, וְרַחֵם עַל נַחֲלָתֶךָ, וְיָצָא חֹטֶר מִגֶּזַע יִשָׁי. וְנָצַר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה: וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה. רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה, רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה. וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלָיִם: אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא. הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה, וּפְקוֹד גֶּפֶן זֹאת: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ואחר כך יאמר את התפלה לעלוי הנשמות בעמ' 571.

ביום שלשה עשר לחדש ניסן

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִיא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה:

רָנִּי וְשִׂמְחִי בַת־צִיּוֹן. כִּי הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ נְאֻם־יְהוָה: וְנִלְוּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא, וְהָיוּ לִי לְעָם. וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ, וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ: וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ, עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ. וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלִָם: הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה. כִּי נֵעוֹר מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ:

וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה. וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׂטָן, יִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַשָּׂטָן, וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבּוֹחֵר בִּירוּשָׁלִָם. הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ: וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבוּשׁ בְּגָדִים צוֹאִים. וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר, הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו. וַיֹּאמֶר אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֹנֶךָ, וְהַלְבֵּשׁ אוֹתְךָ מַחֲלָצוֹת: וָאֹמַר יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ. וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֻׁהוּ בְגָדִים, וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד: וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בִּדְרָכַי תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר, וְגַם־אַתָּה תָּדִין אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמוֹר אֶת־חֲצָרַי. וְנָתַתִּי לְךָ מַהְלְכִים, בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה: שְׁמַע־נָא (מנהגנו לקרוא: שֶׁמַע־נָא) יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ הַיֹּשְׁבִים לְפָנֶיךָ, כִּי־אַנְשֵׁי מוֹפֵת הֵמָּה. כִּי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי צֶמַח: כִּי הִנֵּה הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ, עַל־אֶבֶן אַחַת שִׁבְעָה עֵינָיִם. הִנְנִי מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת, וּמַשְּׁתִּי, אֶת־עֲוֹן הָאָרֶץ־הַהִיא בְּיוֹם אֶחָד: בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת, תִּקְרְאוּ

אִישׁ לְרֵעֵהוּ. אֶל־תַּחַת גֶּפֶן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה: וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי. וַיְעִירֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְּׁנָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה. וָאֹמַר רָאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל־רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ, שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת, לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ. אֶחָד מִימִין הַגֻּלָּה, וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ: וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר. מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי: וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי, הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה. וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר, זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְרֻבָּבֶל לֵאמֹר. לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ, כִּי אִם־בְּרוּחִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: מִי־אַתָּה הַר־הַגָּדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל לְמִישׁוֹר. וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה, תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן לָהּ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרֻצָּה קְרִיאָתֵנוּ בַתּוֹרָה, קְרִיאַת פָּרָשַׁת הַנְّרוֹת שֶׁנִּתַּתָּ בְּאַהֲבָה לְאַהֲרֹן קְדוֹשֶׁךָ נְשִׂיא שֵׁבֶט הַלֵּוִי הֶחָתוּם בְּתִפְאֶרֶת דְּמַלְכוּת, וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ, כְּאִלּוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל־הַסּוֹדוֹת וְכָל־שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ הַיּוֹצְאִים מֵרָאשֵׁי תֵבוֹת וְסוֹפֵי תֵבוֹת מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה, וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ. וְיָאִירוּ נָא עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ, כָּל־נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכָל־הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הַכְּלוּלִים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט. וְנִהְיֶה מְלֻבָּשִׁים בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשַּׁבָּט, לָהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתֶךָ - יִרְאַת הָרוֹמְמוּת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֶךָ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ:

וּכְשֵׁם שֶׁרָאִיתָ אֶת־עֲנִי עַמְּךָ צֹאן מַרְעִיתֶךָ בָּכוּר הַבַּרְזֶל בְּמִצְרַיִם, וְנִתְחַבַּרְתָּ וְנִתְלַוִּיתָ עִמָּהֶם בְּכָל־צָרָתָם בַּסְּנֶה בִּזְכוּת לֵוִי, כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה, נָא גְבוֹר, הוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם בְּגָלוּת הַחֵל הַזֶּה, וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל, יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמֵאַרְצְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וְקַיֵּם־לָנוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ לֵאמֹר: אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה. עֶזְרָה בְצָרוֹת. וְנֶאֱמַר: וְאַף־גַּם־זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם לֹא־מְאַסְתִּים וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם. כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וְנֶאֱמַר: בְּכָל־צָרָתָם לוֹ צָר וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם, בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם. וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם: וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְדוּכָנָם וְיִשְׂרָאֵל לְמַעֲמָדָם, וְיָלוּוּ אֵלֶיךָ וִישָׁרְתוּךָ:

וְעַל בֵּן נְקַוֶּה־לְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: תִּתֵּן לְרֹאשֶׁךָ לִוְיַת חֵן. עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ: עוּרִי עוּרִי לְבִשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ. וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד יְהוָה. וּצְנִיף מְלוּכָה בְּכַף אֱלֹהָיִךְ: וּלְעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל הָקֵם אֶת־דְּבָרְךָ לֵאמֹר: וּלְתִתְךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה, לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת. כִּי־תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה. וּבִרְצוֹנְךָ תָּרוּם קַרְנֵינוּ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

סֵדֶר אֵרוּסִין וְנִשּׂוּאִין

סַבְרֵי מָרָנָן. ועונים: לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הָעֲרָיוֹת וְאָסַר לָנוּ אֶת־הָאֲרוּסוֹת, וְהִתִּיר לָנוּ אֶת־הַנְּשׂוּאוֹת לָנוּ עַל יְדֵי חֻפָּה בְּקִדּוּשִׁין. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַדֵּשׁ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי חֻפָּה בְּקִדּוּשִׁין:

ושותה המברך ואחר־כך החתן והכלה. והחתן לפני שיתן הטבעת באצבע הכלה יאמר:

הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי בְּטַבַּעַת זוֹ (ואם מקדש בכסף יאמר: בְּזֶה) כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל:

סֵדֶר שֶׁבַע בְּרָכוֹת

סַבְרֵי מָרָנָן ועונים: לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל בָּרָא לִכְבוֹדוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר הָאָדָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם דְּמוּת תַּבְנִיתוֹ, וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עֲדֵי־עַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, יוֹצֵר הָאָדָם:

שׂוֹשׂ תָּשִׂישׂ וְתָגֵל עֲקָרָה בְּקִבּוּץ בָּנֶיהָ לְתוֹכָהּ בְּמְהֵרָה בְּשִׂמְחָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמַּח רֵעִים אֲהוּבִים כְּשַׂמֵּחֲךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, חָתָן וְכַלָּה, גִּילָה רִנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה, אַהֲבָה וְאַחְוָה, שָׁלוֹם וְרֵעוּת, מְהֵרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלַיִם, קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה, קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה, קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם, וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם, בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֲשֶׁר הִשְׂמַחְתָּנוּ, מְשַׂמֵּחַ הֶחָתָן עִם הַכַּלָּה:

(וּמַצְלִיחַ)

וְטוֹעֲמִים הַכּוֹס וְאַחַר־כָּךְ אוֹמְרִים:

יִרְבּוּ שְׂמָחוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה בְּסִימָן טוֹב:

וְשׁוֹבֵר הֶחָתָן כּוֹס לְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם, וְאוֹמֵר:

אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָיִם, תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי. אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַיִם, עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי:

סֵדֶר בְּרִית מִילָה

תפלה לאומרה לפני המילה:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י׳ וְה׳ בְּאוֹתִיּוֹת ו׳ וְה׳ בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אָנֹכִי בָּא לָמוּל תִּינוֹק זֶה (ואביו יאמר: לָמוּל אֶת־בְּנִי) לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֹת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ. הִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר, לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וּלְהַכְנִיסוֹ בְּחוּפָּה טָבָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּכְתִיב: וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם. וְיֵהֵא רַעֲוָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַאי קָרְבָּנָא וְיִתְרְעֵי בֵּיהּ. וְיִזְכֶּה לְעֶשֶׂר חֲפוֹת דִּזְמִין קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד לְצַדִּיקֵיָא לְעַלְמָא דְּאָתִי, כְּדִכְתִיב: "אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ. נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ. קָדֹשׁ הֵיכָלֶךָ". וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרְבָה עִירֵנוּ וְשָׁמֵם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְאֵין לָנוּ קָרְבָּנוֹת שֶׁיְּכַפְּרוּ בַּעֲדֵנוּ. יְהִי רָצוֹן שֶׁיָּהֵא נֶחְשָׁב דַּם הַבְּרִית הַזֶּה כְּאִלּוּ בָּנִיתִי מִזְבֵּחַ וְהֶעֱלֵיתִי עָלָיו עוֹלוֹת וּזְבָחִים. יְהִיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָ֗ה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תְּפִלָּה לַסַּנְדָּק

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י׳ וְה׳ בְּאוֹתִיּוֹת ו׳ וְה׳ בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אָנֹכִי בָּא לִהְיוֹת סַנְדָּק וְאֶהְיֶה כִּסֵּא וּמִזְבֵּחַ לַעֲשׂוֹת עַל יָרְכִּי הַמִּילָה. וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּהְיֶה מִזְבֵּחַ כַּפָּרָה, וּתְכַפֵּר עַל כָּל־חַטֹּאתַי, עֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי, וּכְפָרַת מַה שֶׁפָּגַמְתִּי בִּירְכִי וּבְאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ כְּאִלּוּ כִּוַּנּוּ כָּל־הַכַּוָּנוֹת הָרָאוּיוֹת לְכַוֵּן, וּלְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

כשמביאים התינוק לבית־הכנסת עומדים כל הקהל ואומרים:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָ֗ה (אדני):

וכשלוקח אבי הבן את התינוק בידיו אומר:

שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ, כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה, לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה, אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה: הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם: אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל, אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָּרִים:

ואחר־כך יאמר אבי הבן: אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ.

ועונים העומדים: נִשְׂבְּעָה בְּטוּב« »בֵּיתֶךָ, קָדֹשׁ הֵיכָלֶךָ:

בארץ־יִשְׂרָאֵל נוהגים להוסיף פסוקים אלה:

אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלִַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי, אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלִַם, עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי:

ואחר־כך אומר:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה« »יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: ב׳ פעמים

אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא: ב׳ פעמים

אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא: ב׳ פעמים

וישב הסנדק על הכסא ומניח התינוק על ברכיו, ואומר המוהל:

זֶה הַכִּסֵּא שֶׁל אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא מַלְאַךְ הַבְּרִית זָכוּר לַטּוֹב:

אומר אבי הבן: בִּרְשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי. ומברך בעמידה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו« »וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ:

והקהל והמוהל אומרים:

כְּשֵׁם שֶׁהִכְנַסְתּוֹ לַבְּרִית, כָּךְ תִּזְכֶּה לְהַכְנִיסוֹ לַתּוֹרָה וְלַמִּצְוֹת וְלַחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

המוהל לפני שימול יברך ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו« »וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה:

ואחרי שימול יברך אבי הבן ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ

וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ולוקח המוהל או אָדָם אחר כוס יין ומברך:

סַבְרֵי מָרָנָן. עונים: לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

ואחר־כך לוקח הדס ומברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא עֲצֵי בְשָׂמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יָדִיד מִבֶּטֶן וְחוֹק בִּשְׂאֵרוֹ שָׂם וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. עַל כֵּן בִּשְׁכַר זוֹ אֵל חַי חֶלְקֵנוּ צוּרֵנוּ צִוָּה לְהַצִּיל יְדִידוּת זֶרַע קֹדֶשׁ״ שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת, לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה, כּוֹרֵת הַבְּרִית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת־הַיֶּלֶד (בְּנִי) הַזֶּה לְאָבִיו (לִי) וּלְאִמּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פְּלוֹנִי). יִשְׂמַח הָאִישׁ (וכשהאב הוא מברך אומר: **יהי רצון שאשמח ביוצא חלצי**) בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו, וְתָגֵל הָאִשָּׁה בִּפְרִי בִטְנָהּ כָּאָמוּר: יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ, וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ: וְנֶאֱמַר, וַאֲעֶבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי נותן יין באצבעו בפי התינוק, וכן בפעם השניה כשחוזר לומר "ואומר לך" **וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי**: וְנֶאֱמַר, זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: הוֹדוּ לַיהוָ֗ה כִּי־טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (פלוני) זֶה הַקָּטָן, אֱלֹהִים יְגַדְּלֵהוּ, כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כָּךְ יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וְלַמִּצְוֹת וְלָחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָ֗ה, הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים, סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גֶּבֶר יָרֵא יְהוָ֗ה: יְבָרֶכְךָ יְהוָ֗ה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלִָם, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

ואומרים קדיש יהא שלמא:

סֵדֶר פִּדְיוֹן הַבֵּן

לוקח הכהן את הילד וישאל לאביו:

בִּנְךָ זֶה בְּכוֹר הוּא? ויענה: כֵּן. ואומר לו הכהן: בְּמַאי בָּעִית טַפֵּי, בְּבִנְךָ בְּכוֹרֶךָ אוֹ בַּחֲמִשָּׁה סְלָעִים דְּמִתַּיְבִתְּ לִפְדּוֹת בָּהֶן? ועונה האב: בִּבְנִי בְּכוֹרִי. ואחר כך ישאל הכהן לאם הילד: בְּנֵךְ זֶה בְּכוֹר. שֶׁמָּא יָלַדְתְּ בֵּן אַחֵר לְפָנָיו אוֹ שֶׁמָּא הִפַּלְתְּ? והיא עונה:

זֶה בְּנִי בְּכוֹרִי לֹא יָלַדְתִּי וְלֹא הִפַּלְתִּי לְפָנָיו:

אחר־כך יאמר הכהן:

זֶה הַבֵּן בְּכוֹר הוּא, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה לִפְדּוֹתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וּפְדוּיָו מִבֶּן־חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמִשֶּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא: כְּשֶׁהָיִיתָ בִּמְעֵי אִמֶּךָ הָיִיתָ בִּרְשׁוּת אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבִרְשׁוּת אָבִיךָ וְאִמֶּךָ. עַכְשָׁיו אַתָּה בִּרְשׁוּתִי שֶׁאֲנִי כֹּהֵן וְאָבִיךָ וְאִמֶּךָ מְבַקְּשִׁים לִפְדּוֹתְךָ שֶׁאַתָּה בְּכוֹר מָקֹדָשׁ, שֶׁכֵּן כָּתוּב: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה. לִי הוּא:

אחר־כך יטול האב את הכסף או שוה כסף בידו ויאמר:

אֲנִי רוֹצֶה לִפְדּוֹתוֹ שֶׁכָּךְ כָּתוּב בַּתּוֹרָה: אַךְ פָּדֹה תִפְדֶּה אֵת בְּכוֹר הָאָדָם: וּפְדוּיָו מִבֶּן־חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמִשֶּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא:

לפני הברכה יאמר לשם יחוד זה ואחר־כך יברך:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י׳ וְה׳ בְּאוֹתִיּוֹת ו׳ וְה׳ בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אָנֹכִי בָּא לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל פִּדְיוֹן בְּכוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה, וּכְתִיב: וּפְדוּיָו מִבֶּן־חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמִשֶּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא. וְיַעֲלֶה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל־פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וְכַוָּנוֹתֶיהָ וְתַרְיַ״ג מִצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּהּ וּלְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן הַבֵּן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

יתן לכהן ויאמר: זֶה פִּדְיוֹן בְּנִי בְּכוֹרִי:

ויקבל הכהן את הכסף ואומר:

קִבַּלְתִּי מִמְּךָ חֲמִשָּׁה סְלָעִים אֵלּוּ בְּפִדְיוֹן בִּנְךָ זֶה, וַהֲרֵי הוּא פָּדוּי בָּהֶן כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כָּשֵׁם שֶׁזָּכָה הַבֵּן הַזֶּה לַפִּדְיוֹן, כָּךְ יִזְכֶּה לַתּוֹרָה וְלַמִּצְוֹת וְלַחֻפָּה, וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּחַיֵּי אָבִיו וּבְחַיֵּי אִמּוֹ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

סֵדֶר בְּרָכוֹת

בִּרְכַּת מְזוּזָה

מצות עשה מן התורה לכתוב פרשת 'שמע' 'והיה אם שמוע' ולקבען על מזוזת הפתח, וצריך להיזהר בה מאד, שכל הזהיר בה מאריכין לו ימיו ושנותיו (שו"ע יו"ד רפה). ולפני שיקבענה יאמר:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא אוֹתִיּוֹת י' וְה' בְּאוֹתִיּוֹת ו' וְה' בְּיִחוּדָא שָׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הֲרֵינִי מְכַוֵּן מִצְוַת עֲשֵׂה לִקְבּוֹעַ מְזוּזָה, כַּכָּתוּב וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: (ויאמר ב"פ) וְיִהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדרון הכל יהוה והיה יאה־הה־ונ־הי מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו «וְצִוָּנוּ לִקְבֹּעַ מְזוּזָה: מרכני ומנהיגני המשנתם ע"ש בחוד

ואחר שיקבענה ינשקנה ויאמר: זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה, צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ:

בִּרְכַּת הַמַּעֲקֶה

מצות עשה למי שבונה בית לעשות מעקה לגגו, ואפילו שהשימוש בגג הוא לעתים רחוקות, אם הבית שתחת הגג הוא בית דירה ותשמיש קבע, חייב לעשות מעקה לגג, ואם הניח גגו ללא מעקה, ביטל מצות עשה ועבר על לא תעשה, אבל אם הבית שתחת הגג הוא רק מחסן וכד' שמשמש לתשמיש ארעי – אינו חייב להניח מעקה לגגו (בא"ח ש"ש פינחס א).

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדרון הכל יהוה והיה יאה־הה־ונ־הי מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו «וְצִוָּנוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲקֶה: מרכני ומנהיגני המשנתם ע"ש בחוד

סֵדֶר הַפְרָשַׁת חַלָּה

קודם ההפרשה מברכים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְדוֹ"הוה אֱלֹהֵינוּ אדון העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להפריש חלה מן העיסה מלך העולם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַפְרִישׁ חַלָּה תְּרוּמָה:

ואחר כך לוקחים חתיכה כל שהיא ומרימים ביד ימין ואומרים: הֲרֵי זוֹ חַלָּה:

בִּרְכַּת טְבִילַת כֵּלִים

הקונה מגוי כלי סעודה העשויים ממתכת או זכוכית, חייב להטבילם במקוה או במעיין המכילים ארבעים סאה, ולפני הטבילה בעודו מחוץ למקוה יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְדוֹ"הוה אֱלֹהֵינוּ אדון העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו מלך העולם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל טְבִילַת כֵּלִי

(ועל יותר מכלי אחד או': כֵּלִים):

סֵדֶר הַפְרָשַׁת תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת

כל גידולי קרקע הגדלים בארץ־יִשְׂרָאֵל בבעלות יהודי, חייבים בתרומות ומעשרות. וכל גידול קרקע שאינו ידוע אם הופרשו ממנו תרומות ומעשרות או לא, הרי הוא בחזקת דמאי, וחייב להפריש ממנו תרומות ומעשרות בלי ברכה. ואם ודאי שלא הופרשו ממנו תרומות ומעשרות מפריש בברכה, דהיינו שלפני שיפריש יברך את הברכה ואחר־כך יאמר את נוסח ההפרשה.

נוֹסַח הַפְרָשַׁת תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת לְסָפֵק טֶבֶל

לוקח מן הַפֵּרוֹת מעט יותר מאחוז ומבדילו מן הַפֵּרוֹת ואומר:

אֶחָד מִמֵּאָה שֶׁיֵּשׁ כָּאן יִשָּׁאֵר טֶבֶל. וְהַיּוֹתֵר מֵאֶחָד מִמֵּאָה שֶׁיֵּשׁ כָּאן בְּצַד צָפוֹן הֲרֵי הוּא תְּרוּמָה גְּדוֹלָה (אם מעשר כמה מינים יחד יאמר: כָּל־מִין עַל מִינוֹ). וְאוֹתוֹ אֶחָד מִמֵּאָה שֶׁיֵּשׁ כָּאן, וְעוֹד

תִּשְׁעָה חֲלָקִים כְּמוֹתוֹ בְּצַד צָפוֹן שֶׁל הַפֵּרוֹת (כָּל־מִין עַל מִינוֹ), הֲרֵי הֵם "מַעֲשֵׂר" "רִאשׁוֹן". וְאוֹתוֹ אֶחָד מִמֵּאָה שֶׁעֲשִׂיתִיו מַעֲשֵׂר" "רִאשׁוֹן, עָשׂוּי תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר (כָּל־מִין עַל מִינוֹ).

אִם צָרִיךְ מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, יִהְיֶה מַעֲשֵׂר שֵׁנִי בְּצַד" "דָּרוֹם שֶׁל הַפֵּרוֹת (כָּל־מִין עַל מִינוֹ), וְיִהְיֶה מְחֻלָּל, הוּא וְחֻמְשׁוֹ, עַל פְּרוּטָה בַּמַּטְבֵּעַ שֶׁיִּחַדְתִּי לְחַלֵּל עָלָיו. וְאִם צָרִיךְ מַעֲשֵׂר עָנִי, יְהֵא מַעֲשֵׂר עָנִי בְּצַד" "דָּרוֹם שֶׁל הַפֵּרוֹת (כָּל־מִין עַל מִינוֹ). וְאִם יֵשׁ כָּאן רָבְעִי, יְהֵא מְחֻלָּל, הוּא וְחֻמְשׁוֹ, עַל פְּרוּטָה בַּמַּטְבֵּעַ שֶׁיִּחַדְתִּי לְחַלֵּל עָלָיו.

נוֹסַח הַפְּרָשַׁת תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת לְטֶבֶל וַדָּאי

אם הוא בעל הגידולים וברור לו מתי חנט כל פרי ומתי נקטף, יאמר הנוסח עם הברכה כך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אדון העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להפריש תרומות ומעשרות מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו" "וְצִוָּנוּ לְהַפְרִישׁ תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת:

אֶחָד מִמֵּאָה שֶׁיֵּשׁ כָּאן יִשָּׁאֵר טֶבֶל. וְהַיּוֹתֵר מֵאֶחָד מִמֵּאָה שֶׁיֵּשׁ כָּאן בְּצַד צָפוֹן הֲרֵי הוּא תְּרוּמָה גְּדוֹלָה (אם מעשר כמה מינים יחד יאמר: כָּל־מִין עַל מִינוֹ). וְאוֹתוֹ אֶחָד מִמֵּאָה שֶׁיֵּשׁ כָּאן, וְעוֹד תִּשְׁעָה חֲלָקִים כְּמוֹתוֹ בְּצַד צָפוֹן שֶׁל הַפֵּרוֹת (כָּל־מִין עַל מִינוֹ), הֲרֵי הֵם "מַעֲשֵׂר" "רִאשׁוֹן". וְאוֹתוֹ אֶחָד מִמֵּאָה שֶׁעֲשִׂיתִיו מַעֲשֵׂר" "רִאשׁוֹן, עָשׂוּי תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר (כָּל־מִין עַל מִינוֹ).

פרות משנים א, ב, ד, ה, לשמיטה – חייבים במעשר שני, ולכן יוסיף נוסח זה:

מַעֲשֵׂר שֵׁנִי יִהְיֶה בְּצַד" "דָּרוֹם שֶׁל הַפֵּרוֹת (כָּל־מִין עַל מִינוֹ).

ואחר שהפריש את המעשר שני, יחלל אותו על פרוטה, וקודם החילול יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה אדון הכל יה"ו הוה הוה יהיה אל"ף דל"ת יו"ד אֱלֹהֵינוּ טרכנו ומעה"נו המשנה ע"ינו כ"ח מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו "וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן מַעֲשֵׂר שֵׁנִי:

ואומר נוסח החילול: הַמַּעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁיֵּשׁ כָּאן יִהְיֶה מְחֻלָּל, הוּא וְחֻמְשׁוֹ, עַל פְּרוּטָה בַּמַּטְבֵּעַ שֶׁיִּחַדְתִּי לְחַלֵּל עָלָיו.

פרות משנים ג, ו, לשמיטה – פטורים ממעשר שני וחייבים במעשר עני, ואינם צריכים חילול, ולכן במקום הפרשת וחילול מעשר שני, יאמר נוסח זה:

מַעֲשֵׂר עָנִי יִהְיֶה בְּצַד "דָּרוֹם שֶׁל הַפֵּרוֹת (כָּל־מִין עַל מִינוֹ).

אם הפרות הינם ודאי 'נטע רבעי' ויודע בבירור שעדיין לא חוללו יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה אדון הכל יה"ו הוה הוה יהיה אל"ף דל"ת יו"ד אֱלֹהֵינוּ טרכנו ומעה"נו המשנה ע"ינו כ"ח מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו "וְצִוָּנוּ עַל חִלּוּל רְבָעִי:

ואומר נוסח החילול: נָטַע רְבָעִי שֶׁיֵּשׁ כָּאן יְהֵא מְחֻלָּל, הוּא וְחֻמְשׁוֹ, עַל פְּרוּטָה בַּמַּטְבֵּעַ שֶׁיִּחַדְתִּי לְחַלֵּל עָלָיו.

בִּרְכַּת הַקְּשָׁת

הרואה קשת צריך לברך ברכה זו, ואסור להתבונן בה אלא רק בראיה קצרה לצורך הברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה אדון הכל יה"ו הוה הוה יהיה אל"ף דל"ת יו"ד אֱלֹהֵינוּ טרכנו ומעה"נו המשנה ע"ינו כ"ח מֶלֶךְ הָעוֹלָם, זוֹכֵר הַבְּרִית, נֶאֱמָן בִּבְרִיתוֹ וְקַיָּם בְּמַאֲמָרוֹ:

בִּרְכַּת בְּרָקִים וּרְעָמִים

על הברקים מברך: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה אדון הכל יה"ו הוה הוה יהיה אל"ף דל"ת יו"ד אֱלֹהֵינוּ טרכנו ומעה"נו המשנה ע"ינו כ"ח מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

על הרעמים מברך: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ"ה אדון הכל יה"ו הוה הוה יהיה אל"ף דל"ת יו"ד אֱלֹהֵינוּ טרכנו ומעה"נו המשנה ע"ינו כ"ח מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁכֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ מָלֵא עוֹלָם:

תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ

היוצא לדרך, ושוהה בנסיעתו מחוץ לעיר שעה וחמישית (72 דקות) אומר תפלה זו בשם ומלכות, אך אם שהה בנסיעתו מחוץ לעיר פחות מכך לא יברך בשם ומלכות. ברכה זו מברך לאחר שיצא מהעיר, וטוב לסמוך אותה לברכה אחרונה של אכילה או שתיה וכדומה.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַגִּיעֵנוּ לִמְחוֹז חֶפְצֵנוּ לְשָׁלוֹם, (אם חוזר בו ביום מוסיף: וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם), וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל־אוֹיֵב "וְאוֹרֵב" בַּדֶּרֶךְ, וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂי יָדֵינוּ, וְתִתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל־רוֹאֵינוּ, וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל יהוה אלהים צבאות שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

ויש מוסיפים פסוקים אלה לשמירה

וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ, וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר "רָאָם", מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה, וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם: (ג' פעמים)

וַיִּסָּעוּ, וַיְהִי חִתַּת אֱלֹהִים עַל הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם, וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה (ג' פעמים)

יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: (ג' פעמים)

הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ לִשְׁמָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וְלַהֲבִיאֲךָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲכִנֹתִי: (ג' פעמים)

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים, וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי, אַבְרָהָם וְיִצְחָק, וְיִדְגּוּ לָרֹב "בְּקֶרֶב הָאָרֶץ": (ג' פעמים)

הטבת חלום

החולם חלום ונפשו עגומה עליו, ואפילו שאין בחלומו משמעות רעה, ייטיבנו בפני שלשה מאוהביו, ויאמר בפניהם פעם אחת:

חֶלְמָא טָבָא חֲזַאי, חֶלְמָא טָבָא חֲזַאי, חֶלְמָא טָבָא חֲזַאי.

והם עונים: חֶלְמָא טָבָא חֲזַיתָא, חֶלְמָא טָבָא חֲזַיתָא, חֶלְמָא טָבָא חֲזַיתָא. חֶלְמָא דִידָךְ טָבָא הוּא וְטָבָא לֶהֱוֵי. רַחֲמָנָא לִשְׁוֵיהּ לְטַב. שְׁבַע זִמְנִין יִגְזְרוּן עֲלֵהּ מִן שְׁמַיָּא דִּי יֶהֱוֵי טָבָא, טָבָא הוּא וְטָבָא לֶהֱוֵי: וכך אומרים ז' פעמים.

שלש הפוכות

ויאמר החולם: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל "לִי. פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה:

והם עונים: אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל, וּבַחוּרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו. וְהָפַכְתִּי אֲבֵלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים, וְשִׂמַּחְתִּים "מִיגוֹנָם: וְלֹא־אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל־בִּלְעָם, וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה. כִּי אֲהֵבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

שלש פדויות

ויאמר החולם פעם אחת: פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי. כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי: והם עונים: וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן, וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה, וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם. שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ, וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה: וְיֹאמֶר הָעָם אֶל שָׁאוּל, הֲיוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְּשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל, חָלִילָה, חַי יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה, כִּי־עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה. וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת.

תשעה שלומות

ויאמר החולם פעם אחת: בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם. שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב, אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו: והם עונים: וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים, לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי, שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ, כִּי עֶזְרְךָ אֱלֹהֶיךָ. וַיְקַבְּלֵם דָּוִד, וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי, וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם, וְכָל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר, אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה. וְהָיָה יְהוָה מִבְטַחוֹ: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: ויאמר החולם ג"פ: יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי. ועונים לו על כל פעם: יְהוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ, בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ. בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכֹּר:

ויאמר החולם ג"פ: שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי, עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: ויענו לו על כל פעם, עד סוף המזמור: אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶךָ, יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ, יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע, יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם.

ויאמר החולם ג"פ: תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח" "חַיִּים. ועונים לו על כל פעם: שֹׂבַע שְׂמָחוֹת

אֶת־פָּנָיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נָצַח: ויאמר החולם: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר, כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אָמוֹר לָהֶם: והם עונים: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַאֲנִי אֲבָרְכֵם: ואומרים לו: לֵךְ בְּשִׁמְחָה אֱכֹל לַחְמֶךָ, וּשְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ. כִּי כְבָר, רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ:

ואחר סדר הטבת החלום, יתן כסף לצדקה.

ואומרים לו: תְּשׁוּבָה תְּפִלָּה וּצְדָקָה, מַעֲבִירִין אֶת־רֹעַ הַגְּזֵרָה, וְשָׁלוֹם לְךָ וְלָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן.

פִּרְקֵי אָבוֹת

פרק ראשון

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

(א) מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמְסָרָהּ לִיהוֹשֻׁעַ, וִיהוֹשֻׁעַ לִזְקֵנִים, וּזְקֵנִים לִנְבִיאִים, וּנְבִיאִים מְסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: הֱווּ מְתוּנִים בַּדִּין, וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה, וַעֲשׂוּ סְיָג לַתּוֹרָה: (ב) שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מִשְּׁיָרֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. הוּא הָיָה אוֹמֵר, עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה, וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים: (ג) אַנְטִיגְנוֹס אִישׁ סוֹכוֹ, קִבֵּל מִשִּׁמְעוֹן הַצַּדִּיק. הוּא הָיָה אוֹמֵר, אַל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת־הָרַב עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס, אֶלָּא הֱווּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת־הָרַב שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס, וִיהִי מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם: (ד) יוֹסֵי בֶן־יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה, וְיוֹסֵי בֶן־יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם, קִבְּלוּ מֵהֶם. יוֹסֵי בֶן־יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה אוֹמֵר, יְהִי בֵיתְךָ בֵּית־וַעַד לַחֲכָמִים, וְהֱוֵי מִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלֵיהֶם, וְהֱוֵי שׁוֹתֶה בְצָמָא אֶת־דִּבְרֵיהֶם: (ה) יוֹסֵי בֶן־יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם אוֹמֵר, יְהִי בֵיתְךָ פְּתוּחַ לִרְוָחָה, וְיִהְיוּ עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתֶךָ, וְאַל תַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה. בְּאִשְׁתּוֹ אָמְרוּ, קַל וָחֹמֶר בְּאֵשֶׁת חֲבֵרוֹ.

מִכָּאן אָמְרוּ חֲכָמִים, כָּל־הַמַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה, גּוֹרֵם רָעָה לְעַצְמוֹ, וּבָטֵל מִדִּבְרֵי תּוֹרָה, וְסוֹפוֹ יוֹרֵשׁ גֵּהִנֹּם: (ו) יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־פְּרַחְיָה וְנִתַּאי הָאַרְבֵּלִי, קִבְּלוּ מֵהֶם. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־פְּרַחְיָה אוֹמֵר, עֲשֵׂה לְךָ רַב, וּקְנֵה לְךָ חָבֵר, וֶהֱוֵי דָן אֶת־כָּל־הָאָדָם לְכַף זְכוּת: (ז) נִתַּאי הָאַרְבֵּלִי אוֹמֵר, הַרְחֵק מִשְּׁכֵן רָע, וְאַל תִּתְחַבֵּר לָרָשָׁע, וְאַל תִּתְיָאֵשׁ מִן הַפֻּרְעָנוּת: (ח) יְהוּדָה בֶן־טַבַּאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן־שָׁטַח קִבְּלוּ מֵהֶם. יְהוּדָה בֶן־טַבַּאי אוֹמֵר, אַל־תַּעַשׂ עַצְמְךָ כְּעוֹרְכֵי הַדִּינִין, וּכְשֶׁיִּהְיוּ בַעֲלֵי־הַדִּינִין עוֹמְדִים לְפָנֶיךָ, יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כִּרְשָׁעִים, וּכְשֶׁנִּפְטָרִים מִלְּפָנֶיךָ, יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כְּזַכָּאִין, כְּשֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַדִּין: (ט) שִׁמְעוֹן בֶּן־שָׁטַח אוֹמֵר, הֱוֵי מַרְבֶּה לַחֲקוֹר אֶת־הָעֵדִים, וְהֱוֵי זָהִיר בִּדְבָרֶיךָ, שֶׁמֵּא מִתּוֹכָם יִלְמְדוּ לְשַׁקֵּר: (י) שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן קִבְּלוּ מֵהֶם. שְׁמַעְיָה אוֹמֵר, אֱהוֹב אֶת־הַמְּלָאכָה, וּשְׂנָא אֶת־הָרַבָּנוּת, וְאַל תִּתְוַדַּע לָרָשׁוּת: (יא) אַבְטַלְיוֹן אוֹמֵר, חֲכָמִים! הִזָּהֲרוּ בְּדִבְרֵיכֶם, שֶׁמֵּא תֶחֱובוּ חוֹבַת גָּלוּת, וְתִגְלוּ לִמְקוֹם מַיִם הָרָעִים, וְיִשְׁתּוּ הַתַּלְמִידִים הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם וְיָמוּתוּ, וְנִמְצָא שֵׁם־שָׁמַיִם מִתְחַלֵּל: (יב) הִלֵּל וְשַׁמַּאי קִבְּלוּ מֵהֶם. הִלֵּל אוֹמֵר, הֱוֵי מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַהֲרֹן, אוֹהֵב שָׁלוֹם, וְרוֹדֵף שָׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת־הַבְּרִיּוֹת, וּמְקָרְבָן לַתּוֹרָה: (יג) הוּא הָיָה אוֹמֵר, נְגִיד שְׁמָא אֲבַד שְׁמֵהּ, וּדְלָא מוֹסִיף יָסֵף, וּדְלָא יָלִיף קְטָלָא חַיָּב, וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָא חַלָּף: (יד) הוּא הָיָה אוֹמֵר, אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי, וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי מָה אֲנִי, וְאִם לֹא עַכְשָׁיו, אֵימָתַי? (טו) שַׁמַּאי אוֹמֵר, עֲשֵׂה תּוֹרָתְךָ קֶבַע, אֱמוֹר מְעַט וַעֲשֵׂה הַרְבֵּה, וֶהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת־כָּל־הָאָדָם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת: (טז) רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר, עֲשֵׂה לְךָ רַב, וְהִסְתַּלֵּק מִן הַסָּפֵק, וְאַל תַּרְבֶּה לְעַשֵּׂר אֲמָדוֹת: (יז) שִׁמְעוֹן בְּנוֹ אוֹמֵר, כָּל־יָמַי גָּדַלְתִּי בֵּין הַחֲכָמִים, וְלֹא מָצָאתִי לַגּוּף טוֹב אֶלָּא שְׁתִיקָה, וְלֹא הַמִּדְרָשׁ הוּא הָעִקָּר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה, וְכָל־הַמַּרְבֶּה דְבָרִים מֵבִיא חֵטְא: (יח) רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, עַל־שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל־הַדִּין וְעַל־הָאֱמֶת וְעַל־הַשָּׁלוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר:

אֱמֶת וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם, שִׁפְטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם:

רִבִּי חֲנַנְיָא בֶן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

* * *

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

פרק שני

(א) רַבִּי אוֹמֵר, אֵיזוֹהִי דֶרֶךְ יְשָׁרָה שֶׁיָּבוֹר לוֹ הָאָדָם? כָּל־שֶׁהִיא תִּפְאֶרֶת לְעֹשֶׂיהָ, וְתִפְאֶרֶת לוֹ מִן הָאָדָם. וֶהֱוֵי זָהִיר בְּמִצְוָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה, שֶׁאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל מִצְוֹת, וֶהֱוֵי מְחַשֵּׁב הֶפְסֵד מִצְוָה כְּנֶגֶד שְׂכָרָהּ, וּשְׂכַר עֲבֵרָה כְּנֶגֶד הֶפְסֵדָהּ. וְהִסְתַּכֵּל בִּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים, וְאֵי אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה: דַּע מַה־לְּמַעְלָה מִמְּךָ, עַיִן רוֹאָה וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת, וְכָל־מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִין: (ב) רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא אוֹמֵר, יָפֶה תַלְמוּד תּוֹרָה עִם־דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שֶׁיְּגִיעַת שְׁנֵיהֶם מְשַׁכַּחַת עָוֹן. וְכָל־תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּהּ מְלָאכָה, סוֹפָהּ בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עָוֹן. וְכָל־הָעֲמֵלִים עִם־הַצִּבּוּר, יִהְיוּ עֲמֵלִים עִמָּהֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁזְּכוּת אֲבוֹתָם מְסַיַּעְתָּן, וְצִדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד. וְאַתֶּם, מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם שָׂכָר הַרְבֵּה, כְּאִלּוּ עֲשִׂיתֶם: (ג) הֱוֵי זְהִירִין בָּרָשׁוּת, שֶׁאֵין מְקָרְבִין לוֹ לְאָדָם אֶלָּא לְצֹרֶךְ עַצְמָן, נִרְאִין כְּאוֹהֲבִין בְּשָׁעַת הֲנָאָתָן, וְאֵין עוֹמְדִין לוֹ לְאָדָם בְּשָׁעַת דָּחְקוֹ: (ד) הוּא הָיָה אוֹמֵר, עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנֶךָ, כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ. בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ, כְּדֵי שֶׁיְּבַטֵּל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנֶךָ. הִלֵּל אוֹמֵר, אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר, וְאַל תַּאֲמִן בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתֶךָ, וְאַל תָּדִין אֶת־חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ, וְאַל תֹּאמַר דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשָׁר לִשְׁמוֹעַ, שֶׁסּוֹפוֹ לְהִשָּׁמֵעַ, וְאַל תֹּאמַר לְכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה, שֶׁמָּא לֹא תִּפָּנֶה: (ה) הוּא הָיָה אוֹמֵר, אֵין בּוּר יָרֵא חֵטְא, וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד, וְלֹא הַבַּיְשָׁן לָמֵד, וְלֹא הַקַּפְּדָן מְלַמֵּד, וְלֹא כָּל־הַמַּרְבֶּה בְּסְחוֹרָה מַחְכִּים, וּבְמָקוֹם שֶׁאֵין אֲנָשִׁים, הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת אִישׁ: (ו) אַף הוּא רָאָה גֻּלְגֹּלֶת אַחַת שֶׁצָּפָה עַל־פְּנֵי הַמַּיִם, אָמַר לָהּ, עַל דַּאֲטַפְתְּ אַטְפּוּךְ, וְסוֹף מְטַיְּפַיִךְ יְטוּפוּן: (ז) הוּא הָיָה אוֹמֵר, מַרְבֶּה בָשָׂר, מַרְבֶּה רִמָּה. מַרְבֶּה נְכָסִים, מַרְבֶּה דְאָגָה. מַרְבֶּה נָשִׁים, מַרְבֶּה כְּשָׁפִים. מַרְבֶּה שְׁפָחוֹת, מַרְבֶּה זִמָּה. מַרְבֶּה עֲבָדִים, מַרְבֶּה גָזֵל. מַרְבֶּה תוֹרָה, מַרְבֶּה חַיִּים. מַרְבֶּה יְשִׁיבָה, מַרְבֶּה חָכְמָה. מַרְבֶּה עֵצָה, מַרְבֶּה תְבוּנָה. מַרְבֶּה צְדָקָה, מַרְבֶּה שָׁלוֹם. קָנָה שֵׁם טוֹב, קָנָה לְעַצְמוֹ. קָנָה לוֹ דִּבְרֵי תוֹרָה, קָנָה לוֹ חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. (ח) רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן־זַכַּאי קִבֵּל מֵהִלֵּל וּמִשַּׁמַּאי. הוּא הָיָה אוֹמֵר, אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה הַרְבֵּה, אַל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ, כִּי לְכָךְ נוֹצַרְתָּ: (ט) חֲמִשָּׁה תַלְמִידִים הָיוּ לוֹ לְרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן־זַכַּאי, וְאֵלּוּ הֵן: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן־הוֹרְקָנוֹס, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־חֲנַנְיָא, רַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן, רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־נְתַנְאֵל וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ. הוּא הָיָה מוֹנֶה שְׁבָחָן: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר

בֶּן־הוֹרְקָנוֹס, בּוֹר סוּד שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד טִפָּה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־חֲנַנְיָא, אַשְׁרֵי יוֹלַדְתּוֹ. רַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן, חָסִיד. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־נְתַנְאֵל, יְרֵא חֵטְא. רַבִּי אֱלִעֶזֶר בֶּן־עֲרָךְ, כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר. הוּא הָיָה אוֹמֵר, אִם יִהְיוּ כָּל־חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם, וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן־הוֹרְקָנוֹס בְּכַף שְׁנִיָּה, מַכְרִיעַ אֶת־כֻּלָּם. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר מִשְּׁמוֹ, אִם יִהְיוּ כָּל־חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם, וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן־הוֹרְקָנוֹס אַף עִמָּהֶם, וְאֱלִעֶזֶר בֶּן־עֲרָךְ בְּכַף שְׁנִיָּה, מַכְרִיעַ אֶת־כֻּלָּם. אָמַר לָהֶם, צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹהִי דֶּרֶךְ טוֹבָה שֶׁיִּדְבַּק בָּהּ הָאָדָם? רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, עַיִן טוֹבָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, חָבֵר טוֹב. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, שָׁכֵן טוֹב. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, הָרוֹאֶה אֶת־הַנּוֹלָד. רַבִּי אֱלִעֶזֶר אוֹמֵר, לֵב טוֹב. אָמַר לָהֶם, רוֹאֶה אֲנִי אֶת־דִּבְרֵי אֱלִעֶזֶר בֶּן־עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם, שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו דִּבְרֵיכֶם. אָמַר לָהֶם, צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹהִי דֶּרֶךְ רָעָה שֶׁיִּתְרַחֵק מִמֶּנָּה הָאָדָם? רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, עַיִן רָעָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, חָבֵר רָע. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, שָׁכֵן רָע. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, הַלְוֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם. אֶחָד הַלְוֶה מִן הָאָדָם, כִּלְוֶה מִן הַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם. וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן: רַבִּי אֱלִעֶזֶר אוֹמֵר, לֵב רָע. אָמַר לָהֶם, רוֹאֶה אֲנִי אֶת־דִּבְרֵי אֱלִעֶזֶר בֶּן־עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם, שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו דִּבְרֵיכֶם. (י) הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יְהִי כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלְּךָ, וְאַל תְּהִי נֹחַ לִכְעוֹס, וְשׁוּב יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתָתֶךָ, וֶהֱוֵי מִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד אוּרָן שֶׁל חֲכָמִים, וֶהֱוֵי זָהִיר בְּגַחֲלָתָן שֶׁלֹּא תִכָּוֶה, שֶׁנְּשִׁיכָתָן נְשִׁיכַת שׁוּעָל, וַעֲקִיצָתָן עֲקִיצַת עַקְרָב, וּלְחִישָׁתָן לְחִישַׁת שָׂרָף, וְכָל־דִּבְרֵיהֶם כְּגַחֲלֵי אֵשׁ: (יא) רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, עַיִן הָרָע וְיֵצֶר הָרָע וְשִׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת, מוֹצִיאִין אֶת־הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: (יב) רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, יְהִי מָמוֹן חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלְּךָ, וְהַתְקֵן עַצְמְךָ לִלְמוֹד תּוֹרָה, שֶׁאֵינָהּ יְרֻשָּׁה לָךְ, וְכָל־מַעֲשֶׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם: (יג) רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, הֱוֵי זָהִיר בִּקְרִיאַת שְׁמַע וּבִתְפִלָּה, וּכְשֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל, אַל תַּעַשׂ תְּפִלָּתְךָ קֶבַע, אֶלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי חַנּוּן וְרַחוּם הוּא, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד, וְנִחָם עַל הָרָעָה. וְאַל תְּהִי רָשָׁע בִּפְנֵי עַצְמְךָ: (יד) רַבִּי אֱלִעֶזֶר אוֹמֵר, הֱוֵי שָׁקוּד לִלְמוֹד תּוֹרָה, וְדַע מַה־שֶּׁתָּשִׁיב לָאַפִּיקוֹרוֹס, וְדַע, לִפְנֵי מִי אַתָּה עָמֵל, וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ, שֶׁיְּשַׁלֵּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ: (טו) רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר, הַיּוֹם קָצֵר, וְהַמְּלָאכָה מְרֻבָּה, וְהַפּוֹעֲלִים עֲצֵלִים, וְהַשָּׂכָר הַרְבֵּה, וּבַעַל הַבַּיִת דּוֹחֵק: (טז) הוּא הָיָה אוֹמֵר, לֹא עָלֶיךָ הַמְּלָאכָה לִגְמוֹר, וְלֹא־אַתָּה בֶּן־חוֹרִין

לְהִבָּטֵל מִמֶּנָּה. אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה הַרְבֵּה, נוֹתְנִין לְךָ שָׂכָר הַרְבֵּה, וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ, שֶׁיְּשַׁלֵּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ. וְדַע, שֶׁמַּתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא:

רִבִּי חֲנַנְיָא בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

* * *

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

פרק שלישי

(א) עֲקַבְיָא בֶן־מַהַלַלְאֵל אוֹמֵר, הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים, וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה: דַּע מֵאַיִן בָּאתָ, וּלְאַן אַתָּה הוֹלֵךְ, וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן. מֵאַיִן בָּאתָ? מִטִּפָּה סְרוּחָה, וּלְאַן אַתָּה הוֹלֵךְ? לִמְקוֹם עָפָר רִמָּה וְתוֹלֵעָה. וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן? לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: (ב) רִבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר, הֱוֵי מִתְפַּלֵּל בִּשְׁלוֹמָהּ שֶׁל מַלְכוּת, שֶׁאִלְמָלֵא מוֹרָאָהּ, אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ חַיִּים בָּלָעוּ: (ג) רִבִּי חֲנִינָא בֶן־תְּרַדְיוֹן אוֹמֵר, שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְאֵין בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה, הֲרֵי זֶה מוֹשַׁב לֵצִים, שֶׁנֶּאֱמַר: וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב. אֲבָל שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה, שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: אָז נִדְּבְרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ. וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְיָ, וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ: אֵין לִי אֶלָּא שְׁנַיִם, מִנַּיִן אֲפִלּוּ אֶחָד, שֶׁיּוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קוֹבֵעַ לוֹ שָׂכָר? שֶׁנֶּאֱמַר: יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם. כִּי נָטַל עָלָיו: (ד) רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, שְׁלֹשָׁה שֶׁאָכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דִּבְרֵי תוֹרָה, כְּאִלּוּ אָכְלוּ מִזִּבְחֵי מֵתִים, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת, מָלְאוּ קִיא צֹאָה, בְּלִי מָקוֹם. אֲבָל שְׁלֹשָׁה שֶׁאָכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דִּבְרֵי תוֹרָה, כְּאִלּוּ אָכְלוּ מִשֻּׁלְחָנוֹ שֶׁל מָקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְדַבֵּר אֵלַי, זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ: (ה) רִבִּי חֲנִינָא בֶן־חֲכִינַאי אוֹמֵר, הַנֵּעוֹר בַּלַּיְלָה, וְהַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ יְחִידִי, וּמְפַנֶּה לִבּוֹ לְבַטָּלָה, הֲרֵי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ: (ו) רִבִּי נְחוּנְיָא בֶן־הַקָּנָה אוֹמֵר, כָּל־הַמְקַבֵּל עָלָיו עֹל תּוֹרָה, מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְכָל־הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עֹל תּוֹרָה, נוֹתְנִין עָלָיו עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ

אָרֵץ: (ז) רִבִּי חֲלַפְתָּא אִישׁ כְּפַר חֲנַנְיָא אוֹמֵר, עֲשָׂרָה שֶׁיּוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה, שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל. וּמִנַּיִן אֲפִלּוּ חֲמִשָּׁה? שֶׁנֶּאֱמַר: וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אָרֶץ יְסָדָהּ. וּמִנַּיִן אֲפִלּוּ שְׁלֹשָׁה? שֶׁנֶּאֱמַר: בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט. וּמִנַּיִן אֲפִלּוּ שְׁנַיִם? שֶׁנֶּאֱמַר: אָז נִדְּבְרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע, וגו'. וּמִנַּיִן אֲפִלּוּ אֶחָד? שֶׁנֶּאֱמַר: בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי, אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ: (ח) רִבִּי אֱלִעֶזֶר אִישׁ בִּרְתוֹתָא אוֹמֵר, תֵּן לוֹ מִשֶּׁלּוֹ, שֶׁאַתָּה וְשֶׁלְּךָ שֶׁלּוֹ. וְכֵן בְּדָוִד הוּא אוֹמֵר, כִּי מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ: (ט) רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, הַמְּהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וְשׁוֹנֶה, וּמַפְסִיק מִמִּשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר: מַה־נָּאֶה אִילָן זֶה, וּמַה־נָּאֶה נִיר זֶה, מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב, כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ: (י) רִבִּי דוֹסְתַּאי בְּרִבִּי יַנַּאי מִשּׁוּם רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, כָּל־הַשּׁוֹכֵחַ דָּבָר אֶחָד מִמִּשְׁנָתוֹ, מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד, פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ. יָכוֹל אֲפִלּוּ תָּקְפָה עָלָיו מִשְׁנָתוֹ? תַּלְמוּד לוֹמַר: וּפֶן־יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, הָא אֵינוֹ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ, עַד שֶׁיֵּשֵׁב וִיסִירֵם מִלִּבּוֹ: (יא) רִבִּי חֲנִינָא בֶן־דּוֹסָא אוֹמֵר, כָּל־שֶׁיִּרְאַת חֶטְאוֹ קוֹדֶמֶת לְחָכְמָתוֹ, חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת. וְכָל־שֶׁחָכְמָתוֹ קוֹדֶמֶת לְיִרְאַת חֶטְאוֹ, אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת: (יב) הוּא הָיָה אוֹמֵר, כָּל־שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ, חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת. וְכָל־שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו, אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת: (יג) הוּא הָיָה אוֹמֵר, כָּל־שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ, רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ. וְכָל־שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ, אֵין רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ: (יד) רִבִּי דוֹסָא בֶן־הַרְכִּינָס אוֹמֵר, שֵׁנָה שֶׁל שַׁחֲרִית, וְיַיִן שֶׁל צָהֳרַיִם, וְשִׂיחַת הַיְלָדִים, וִישִׁיבַת בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת שֶׁל עַמֵּי הָאָרֶץ, מוֹצִיאִין אֶת־הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: (טו) רִבִּי אֱלִעֶזֶר הַמּוֹדָעִי אוֹמֵר, הַמְחַלֵּל אֶת־הַקָּדָשִׁים, וְהַמְבַזֶּה אֶת־הַמּוֹעֲדוֹת, וְהַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים, וְהַמֵּפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, וְהַמְגַלֶּה פָּנִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה, אַף־עַל־פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: (טז) רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, הֱוֵי קַל לְרֹאשׁ וְנוֹחַ לְתִשְׁחֹרֶת, וֱהֵוֵי מְקַבֵּל אֶת־כָּל־הָאָדָם בְּשִׂמְחָה: (יז) רִבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, שְׂחוֹק וְקַלּוּת רֹאשׁ, מַרְגִּילִין אֶת־הָאָדָם לְעֶרְוָה. מַסֹּרֶת, סְיָג לַתּוֹרָה. מַעַשְׂרוֹת, סְיָג לָעֹשֶׁר. נְדָרִים, סְיָג לַפְּרִישׁוּת. סְיָג לַחָכְמָה, שְׁתִיקָה: (יח) הוּא הָיָה אוֹמֵר, חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם, חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה

אֶת־הָאָדָם. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם, חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: בָּנִים אַתֶּם לַיְ (צריך לקרוא לַדוֹנָי) אֱלֹהֵיכֶם. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה. חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם, שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם. תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: (יט) הַכֹּל צָפוּי, וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה, וּבְטוּב הָעוֹלָם נִדּוֹן, וְהַכֹּל לְפִי רֹב הַמַּעֲשֶׂה: (כ) הוּא הָיָה אוֹמֵר, הַכֹּל נָתוּן בְּעֵרָבוֹן, וּמְצוּדָה פְּרוּסָה עַל־כָּל־הַחַיִּים. הַחֲנוּת פְּתוּחָה, וְהַחֶנְוֹנִי מַקִּיף, וְהַפִּנְקָס פָּתוּחַ, וְהַיָּד כּוֹתֶבֶת, וְכָל־הָרוֹצֶה לִלְווֹת יָבֹא וְיִלְוֶה, וְהַגַּבָּאִים מַחֲזִירִין תָּדִיר בְּכָל־יוֹם, וְנִפְרָעִין מִן־הָאָדָם מִדַּעְתּוֹ וְשֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ, וְיֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶׁיִּסְמוֹכוּ, וְהַדִּין דִּין אֱמֶת, וְהַכֹּל מְתֻקָּן לְסְעֻדָּה: (כא) רַבִּי אֱלִעֶזֶר בֶּן־עֲזַרְיָה אוֹמֵר, אִם אֵין תּוֹרָה, אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ. אִם אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ, אֵין תּוֹרָה. אִם אֵין חָכְמָה, אֵין יִרְאָה. אִם אֵין יִרְאָה, אֵין חָכְמָה. אִם אֵין בִּינָה, אֵין דַּעַת. אִם אֵין דַּעַת, אֵין בִּינָה. אִם אֵין קֶמַח, אֵין תּוֹרָה. אִם אֵין תּוֹרָה, אֵין קֶמַח: (כב) הוּא הָיָה אוֹמֵר, כָּל־שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו, לְמָה הוּא דּוֹמֶה? לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו מְרֻבִּין וְשָׁרָשָׁיו מוּעָטִין, וְהָרוּחַ בָּאָה וְעוֹקַרְתּוֹ וְהוֹפַכְתּוֹ עַל פָּנָיו, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה, וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבֹא טוֹב. וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר, אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא תֵשֵׁב: אֲבָל כָּל־שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ, לְמָה הוּא דּוֹמֶה? לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו מוּעָטִין וְשָׁרָשָׁיו מְרֻבִּין, שֶׁאֲפִלּוּ כָּל־הָרוּחוֹת שֶׁבָּעוֹלָם בָּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת בּוֹ, אֵין מְזִיזִין אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל מַיִם, וְעַל יוּבַל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו, וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֹא חֹם, וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן. וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג, וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי: (כג) רַבִּי אֱלִעֶזֶר (בֶּן) חִסְמָא אוֹמֵר, קְנִין וּפִתְחֵי נִדָּה, הֵן הֵן גּוּפֵי הֲלָכוֹת. תְּקוּפוֹת וְגִימַטְרִיָּאוֹת, פַּרְפְּרָאוֹת לַחָכְמָה:

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

* * *

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

פרק רביעי

(א) בֶּן־זוֹמָא אוֹמֵר, אֵיזֶהוּ חָכָם? הַלּוֹמֵד מִכָּל־אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר: מִכָּל־מְלַמְּדַי

הִשְׁכַּלְתִּי, כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִי. אֵיזֶהוּ גִבּוֹר? הַכּוֹבֵשׁ אֶת־יִצְרוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר, וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלּוֹכֵד עִיר. אֵיזֶהוּ עָשִׁיר? הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ. אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא. אֵיזֶהוּ מְכֻבָּד? הַמְכַבֵּד אֶת־הַבְּרִיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד וּבֹזַי יֵקַלּוּ: (ב) בֶּן־עַזַּאי אוֹמֵר, הֱוֵי רָץ לְמִצְוָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה, וּבּוֹרֵחַ מִן הָעֲבֵרָה. שֶׁמִּצְוָה גּוֹרֶרֶת מִצְוָה, וַעֲבֵרָה גּוֹרֶרֶת עֲבֵרָה. שֶׁשְּׂכַר מִצְוָה - מִצְוָה, וּשְׂכַר עֲבֵרָה - עֲבֵרָה: (ג) הוּא הָיָה אוֹמֵר, אַל תְּהִי בֶז לְכָל־אָדָם, וְאַל תְּהִי מַפְלִיג לְכָל־דָּבָר, שֶׁאֵין לְךָ אָדָם שֶׁאֵין לוֹ שָׁעָה, וְאֵין לְךָ דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם: (ד) רַבִּי לְוִיטַס אִישׁ יַבְנֶה אוֹמֵר, מְאֹד מְאֹד הֱוֵי שְׁפַל רוּחַ, שֶׁתִּקְוַת אֱנוֹשׁ רִמָּה: (ה) רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן־בְּרוֹקָה אוֹמֵר, כָּל־הַמְחַלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר, נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ בְּגָלוּי. אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד בְּחִלּוּל הַשֵּׁם: (ו) רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ אוֹמֵר, הַלּוֹמֵד עַל מְנָת לְלַמֵּד, מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד. וְהַלּוֹמֵד עַל מְנָת לַעֲשׂוֹת, מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת: (ז) רַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר, [אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר, וְאַל תַּעַשׂ עַצְמְךָ כְּעוֹרְכֵי הַדִּינִין, וְ]אַל תַּעֲשֶׂהָ עֲטָרָה לְהִתְגַּדֵּל בָּהּ, וְלֹא קַרְדֹּם לַחְפּוֹר בָּהּ. וְכָךְ הָיָה הִלֵּל אוֹמֵר, וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתַגָּא חָלָף. הָא לָמַדְתָּ, כָּל־הַנֶּהֱנֶה מִדִּבְרֵי תוֹרָה, נוֹטֵל חַיָּיו מִן הָעוֹלָם: (ח) רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, כָּל־הַמְכַבֵּד אֶת־הַתּוֹרָה, גּוּפוֹ מְכֻבָּד עַל הַבְּרִיּוֹת. וְכָל־הַמְחַלֵּל אֶת־הַתּוֹרָה, גּוּפוֹ מְחֻלָּל עַל הַבְּרִיּוֹת: (ט) רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ אוֹמֵר, הַחוֹשֵׂךְ עַצְמוֹ מִן הַדִּין, פּוֹרֵק מִמֶּנּוּ אֵיבָה וְגָזֵל וּשְׁבוּעַת שָׁוְא. וְהַגֵּס לִבּוֹ בְּהוֹרָאָה, שׁוֹטֶה רָשָׁע וְגֵס רוּחַ: (י) הוּא הָיָה אוֹמֵר, אַל תְּהִי דָן יְחִידִי, שֶׁאֵין דָּן יְחִידִי אֶלָּא אֶחָד. וְאַל תֹּאמַר, קַבְּלוּ דַעְתִּי! שֶׁהֵן רַשָּׁאִין, וְלֹא אָתָּה: (יא) רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר, כָּל־הַמְקַיֵּם אֶת־הַתּוֹרָה מֵעוֹנִי, סוֹפוֹ לְקַיְּמָהּ מֵעֹשֶׁר. וְכָל־הַמְבַטֵּל אֶת־הַתּוֹרָה מֵעֹשֶׁר, סוֹפוֹ לְבַטְּלָהּ מֵעוֹנִי: (יב) רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, הֱוֵי מְמַעֵט בְּעֵסֶק וַעֲסֹק בַּתּוֹרָה, וֶהֱוֵי שְׁפַל רוּחַ בִּפְנֵי כָל־אָדָם. וְאִם בָּטַלְתָּ מִן הַתּוֹרָה, יֵשׁ לְךָ בְּטֵלִים הַרְבֵּה כְּנֶגְדֶּךָ. וְאִם עָמַלְתָּ בַּתּוֹרָה, יֵשׁ לוֹ שָׂכָר הַרְבֵּה לִתֶּן לָךְ: (יג) רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן־יַעֲקֹב אוֹמֵר, הָעֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת, קוֹנֶה לוֹ פַּרְקְלִיט אֶחָד, וְהָעוֹבֵר עֲבֵרָה אַחַת, קוֹנֶה לוֹ קַטֵּגוֹר אֶחָד. תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כְּתָרִים בִּפְנֵי הַפֻּרְעָנוּת: (יד) רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר, כָּל־כְּנֵסִיָּה שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם, סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם. וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם: (טו) רַבִּי

אֶלְעָזָר בֶּן־שַׁמּוּעַ אוֹמֵר, יְהִי כְבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלְּךָ, וּכְבוֹד חֲבֵרְךָ כְּמוֹרָא רַבְּךָ, וּמוֹרָא רַבְּךָ כְּמוֹרָא שָׁמַיִם: (טז) רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הֱוֵי זָהִיר בְּתַלְמוּד, שֶׁשִּׁגְגַת תַּלְמוּד עוֹלָה זָדוֹן: (יז) רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים הֵם, כֶּתֶר תּוֹרָה וְכֶתֶר כְּהֻנָּה וְכֶתֶר מַלְכוּת, וְכֶתֶר שֵׁם טוֹב עוֹלֶה עַל גַּבֵּיהֶן: (יח) רַבִּי נְהוֹרַאי אוֹמֵר, הֱוֵי גּוֹלֶה לִמְקוֹם תּוֹרָה, וְאַל תֹּאמַר שֶׁהִיא תָבוֹא אַחֲרֶיךָ, שֶׁחֲבֵרֶיךָ יְקַיְּמוּהָ בְיָדֶךָ, וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל תִּשָּׁעֵן: (יט) רַבִּי יַנַּאי אוֹמֵר, אֵין בְּיָדֵינוּ לֹא מִשַּׁלְוַת הָרְשָׁעִים, וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים: (כ) רַבִּי מַתְיָא בֶן־חָרָשׁ אוֹמֵר, הֱוֵי מַקְדִּים בִּשְׁלוֹם כָּל־אָדָם, וֱהֵוֵי זָנָב לָאֲרָיוֹת, וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לַשּׁוּעָלִים: (כא) רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר, הָעוֹלָם הַזֶּה דּוֹמֶה לִפְרוֹזְדּוֹר בִּפְנֵי הָעוֹלָם הַבָּא, הַתְקֵן עַצְמְךָ בִּפְרוֹזְדּוֹר כְּדֵי שֶׁתִּכָּנֵס לְטַרְקְלִין: (כב) הוּא הָיָה אוֹמֵר, יָפָה שָׁעָה אַחַת בִּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה, מִכָּל־חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְיָפָה שָׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ בָּעוֹלָם הַבָּא, מִכָּל־חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה: (כג) רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־אֶלְעָזָר אוֹמֵר, אַל תְּרַצֶּה אֶת־חֲבֵרְךָ בִּשְׁעַת כַּעְסוֹ, וְאַל תְּנַחֲמֵהוּ בִּשְׁעָה שֶׁמֵּתוֹ מֻטָּל לְפָנָיו, וְאַל תִּשְׁאַל לוֹ בִּשְׁעַת נִדְרוֹ, וְאַל תִּשְׁתַּדֵּל לִרְאוֹתוֹ בִּשְׁעַת קִלְקֻלָתוֹ: (כד) שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אוֹמֵר: בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח, וּבְכָשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ, פֶּן־יִרְאֶה יְיָ וְרַע בְּעֵינָיו, וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ: (כה) אֱלִישָׁע בֶּן־אֲבוּיָה אוֹמֵר, הַלּוֹמֵד יֶלֶד לְמָה הוּא דּוֹמֶה? לְדִיו כְּתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ. וְהַלּוֹמֵד זָקֵן לְמָה הוּא דּוֹמֶה? לְדִיו כְּתוּבָה עַל נְיָר מָחוּק: (כו) רַבִּי יוֹסֵי בַר־יְהוּדָה, אִישׁ כְּפַר הַבַּבְלִי אוֹמֵר, הַלּוֹמֵד מִן הַקְּטַנִּים, לְמָה הוּא דּוֹמֶה? לְאוֹכֵל עֲנָבִים קֵהוֹת, וְשׁוֹתֶה יַיִן מִגִּתּוֹ. וְהַלּוֹמֵד מִן הַזְּקֵנִים, לְמָה הוּא דּוֹמֶה? לְאוֹכֵל עֲנָבִים בְּשׁוּלוֹת, וְשׁוֹתֶה יַיִן יָשָׁן: (כז) רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, אַל תִּסְתַּכֵּל בַּקַּנְקַן, אֶלָּא בְּמַה־שֶּׁיֵּשׁ בּוֹ. יֵשׁ קַנְקַן חָדָשׁ מְלֵא יָשָׁן, וְיָשָׁן שֶׁאֲפִלּוּ חָדָשׁ אֵין בּוֹ: (כח) רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר אוֹמֵר, הַקִּנְאָה וְהַתַּאֲוָה וְהַכָּבוֹד, מוֹצִיאִין אֶת־הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: (כט) הוּא הָיָה אוֹמֵר, הַיְלוּדִים לָמוּת, וְהַמֵּתִים לַחְיוֹת, וְהַחַיִּים לְדִין. לֵידַע, וּלְהוֹדִיעַ, וּלְהִוָּדַע, שֶׁהוּא אֵל, הוּא הַיּוֹצֵר, הוּא הַבּוֹרֵא, הוּא הַמֵּבִין, הוּא הַדַּיָּן, הוּא הָעֵד, הוּא בַעַל־דִּין, הוּא עָתִיד לָדוּן. בָּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵין לְפָנָיו לֹא עַוְלָה, וְלֹא שִׁכְחָה, וְלֹא מַשּׂוֹא פָּנִים, וְלֹא מִקַּח שֹׁחַד. וְדַע, שֶׁהַכֹּל לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן. וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ, שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ, שֶׁעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד, וְעַל

כָּרְחֵךְ אַתָּה חַי, וְעַל כָּרְחֵךְ אַתָּה מֵת, וְעַל כָּרְחֵךְ אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:

רִבִּי חֲנַנְיָא בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

* * *

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

פרק חמישי

(א) בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם. וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר, וַהֲלֹא בְּמַאֲמַר אֶחָד יָכוֹל לְהִבָּרְאוֹת? אֶלָּא לְהִפָּרַע מִן הָרְשָׁעִים שֶׁמְּאַבְּדִין אֶת־הָעוֹלָם, שֶׁנִּבְרָא בַעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת, וְלִתֵּן שָׂכָר טוֹב לַצַּדִּיקִים שֶׁמְּקַיְּמִין אֶת־הָעוֹלָם, שֶׁנִּבְרָא בַעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת: (ב) עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ, לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֹרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו, שֶׁכָּל־הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין, עַד שֶׁהֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַמַּבּוּל. עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם, לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֹרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו, שֶׁכָּל־הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין, עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם אָבִינוּ וְקִבֵּל שְׂכַר כֻּלָּם: (ג) עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ וְעָמַד בְּכֻלָּם, לְהוֹדִיעַ כַּמָּה חִבָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ: (ד) עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם. עֶשֶׂר מַכּוֹת הֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם, וְעֶשֶׂר עַל הַיָּם. עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִסּוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּמִּדְבָּר, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים, וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי: (ה) עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, לֹא הִפִּילָה אִשָּׁה מֵרֵיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ. וְלֹא הִסְרִיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם. וְלֹא נִרְאָה זְבוּב בְּבֵית הַמִּטְבָּחַיִם. וְלֹא אֵרַע קֶרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. וְלֹא כִבּוּ הַגְּשָׁמִים אֵשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה. וְלֹא נָצְחָה הָרוּחַ אֶת־עַמּוּד הָעָשָׁן. וְלֹא נִמְצָא פְּסוּל בָּעֹמֶר, וּבִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים. עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְוָחִים. וְלֹא הִזִּיק נָחָשׁ וְעַקְרָב בִּירוּשָׁלַיִם מֵעוֹלָם. וְלֹא אָמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ, צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלַיִם: (ו) עֲשָׂרָה דְּבָרִים נִבְרְאוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, וְאֵלּוּ הֵן: פִּי הָאָרֶץ, וּפִי הַבְּאֵר, וּפִי הָאָתוֹן, וְהַקֶּשֶׁת, וְהַמָּן, וְהַמַּטֶּה, וְהַשָּׁמִיר, וְהַכְּתָב, וְהַמִּכְתָּב, וְהַלּוּחוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים, אַף הַמַּזִּיקִין, וּקְבוּרָתוֹ שֶׁל

מִשָּׁה, וְאֵילוּ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ. וְיֵשׁ אוֹמְרִים, אַף צִבַּת בִּצְבַת עֲשׂוּיָה: (ז) שִׁבְעָה דְבָרִים בְּגֹלֶם וְשִׁבְעָה בְּחָכָם. חָכָם, אֵינוֹ מְדַבֵּר לִפְנֵי מִי שֶׁהוּא גָדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחָכְמָה וּבְמִנְיָן, וְאֵינוֹ נִכְנָס לְתוֹךְ דִּבְרֵי חֲבֵרוֹ, וְאֵינוֹ נִבְהָל לְהָשִׁיב, שׁוֹאֵל כְּעִנְיָן וּמֵשִׁיב כַּהֲלָכָה, וְאוֹמֵר עַל רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן, וְעַל מַה שֶּׁלֹּא שָׁמַע אוֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּי, וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת. וְחִלּוּפֵיהֶן בְּגֹלֶם: (ח) שִׁבְעָה מִינֵי פֶּרְעָנִיּוֹת בָּאִין לָעוֹלָם, עַל שִׁבְעָה גּוּפֵי עֲבֵרָה. מִקְּצָתָן מְעַשְּׂרִין וּמִקְּצָתָן אֵינָן מְעַשְּׂרִין, רָעָב שֶׁל בְּצֹרֶת בָּא, מִקְּצָתָן רְעֵבִים וּמִקְּצָתָן שְׂבֵעִים. גָּמְרוּ שֶׁלֹּא לְעַשֵּׂר, רָעָב שֶׁל מְהוּמָה וְשֶׁל בְּצֹרֶת בָּא. וְשֶׁלֹּא לִטּוֹל אֶת־הַחַלָּה, רָעָב שֶׁל כְּלָיָה בָּא. דֶּבֶר בָּא לָעוֹלָם עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין, וְעַל פֵּרוֹת שְׁבִיעִית. חֶרֶב בָּאָה לָעוֹלָם, עַל עִנּוּי הַדִּין, וְעַל עִוּוּת הַדִּין, וְעַל הַמּוֹרִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה: (ט) חַיָּה רָעָה בָּאָה לָעוֹלָם, עַל שְׁבוּעַת שָׁוְא, וְעַל חִלּוּל הַשֵּׁם. גָּלוּת בָּאָה לָעוֹלָם, עַל עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, וְעַל גִּלּוּי עֲרָיוֹת, וְעַל שְׁפִיכוּת דָּמִים, וְעַל שְׁמִטַּת הָאָרֶץ. בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים הַדֶּבֶר מִתְרַבֶּה, בָּרְבִיעִית, וּבַשְּׁבִיעִית, וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית, וּבְמוֹצָאֵי חַג שֶׁבְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה. בָּרְבִיעִית, מִפְּנֵי מַעֲשַׂר עָנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁית. בַּשְּׁבִיעִית, מִפְּנֵי מַעֲשַׂר עָנִי שֶׁבַּשִּׁשִּׁית. בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית, מִפְּנֵי פֵּרוֹת שְׁבִיעִית. בְּמוֹצָאֵי חַג שֶׁבְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מִפְּנֵי גֵזֶל מַתְּנוֹת עֲנִיִּים: (י) אַרְבַּע מִדּוֹת בָּאָדָם: הָאוֹמֵר שֶׁלִּי שֶׁלִּי, וְשֶׁלְּךָ שֶׁלְּךָ - זוֹ מִדָּה בֵינוֹנִית, וְיֵשׁ אוֹמְרִים, זוֹ מִדַּת סְדוֹם. שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ, וְשֶׁלְּךָ שֶׁלִּי - עַם הָאָרֶץ. שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלְּךָ שֶׁלָּךְ - חָסִיד. שֶׁלִּי שֶׁלִּי, וְשֶׁלְּךָ שֶׁלִּי - רָשָׁע: (יא) אַרְבַּע מִדּוֹת בַּדֵּעוֹת: נֹחַ לִכְעוֹס וְנֹחַ לִרְצוֹת, יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת, יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ. (כך גרס הרע"ב, ויש גורסים להפך). קָשֶׁה לִכְעוֹס וְנֹחַ לִרְצוֹת, חָסִיד. נֹחַ לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת, רָשָׁע: (יב) אַרְבַּע מִדּוֹת בְּתַלְמִידִים: מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד, יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ. קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד, יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ. מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד, זֶה חֵלֶק טוֹב. קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד, זֶה חֵלֶק רָע: (יג) אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתְנֵי צְדָקָה: הָרוֹצֶה שֶׁיִּתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים, עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים. יִתְּנוּ אֲחֵרִים וְהוּא לֹא יִתֵּן, עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁלּוֹ. יִתֵּן וְיִתְּנוּ אֲחֵרִים, חָסִיד. לֹא יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים, רָשָׁע: (יד) אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלְכִים לְבֵית הַמִּדְרָשׁ: הוֹלֵךְ וְאֵינוֹ עֹשֶׂה, שְׂכַר הֲלִיכָה בְּיָדוֹ. עֹשֶׂה וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ, שְׂכַר מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ. הוֹלֵךְ וְעֹשֶׂה, חָסִיד. לֹא

הוֹלֵךְ וְלֹא עָשָׂה, רָשָׁע: (טו) אַרְבַּע מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבִים לִפְנֵי חֲכָמִים: סְפוֹג וּמַשְׁפֵּךְ, מְשַׁמֶּרֶת וְנָפָה. סְפוֹג, שֶׁהוּא סוֹפֵג אֶת־הַכֹּל. מַשְׁפֵּךְ, שֶׁמַּכְנִיס בָּזוֹ וּמוֹצִיא בָזוֹ. מְשַׁמֶּרֶת, שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת־הַיַּיִן וְקוֹלֶטֶת אֶת־הַשְּׁמָרִים. וְנָפָה, שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת־הַקֶּמַח וְקוֹלֶטֶת אֶת־הַסֹּלֶת: (טז) כָּל־אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּדָבָר, בְּטֵל דָּבָר בֶּטֵלָה אַהֲבָה. וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְּדָבָר, אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם. אֵיזוֹ הִיא אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּדָבָר? זוֹ אַהֲבַת אַמְנוֹן וְתָמָר. וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְּדָבָר? זוֹ אַהֲבַת דָּוִד וְיוֹנָתָן: (יז) כָּל־מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם, סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם. וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם. אֵיזוֹ הִיא מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם? זוֹ מַחֲלֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי. וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם? זוֹ מַחֲלֹקֶת קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ: (יח) כָּל־הַמְזַכֶּה אֶת־הָרַבִּים, אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ. וְכָל־הַמַּחֲטִיא אֶת־הָרַבִּים, אֵין מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. מֹשֶׁה זָכָה וְזִכָּה אֶת־הָרַבִּים, זְכוּת הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: צִדְקַת יְיָ עָשָׂה, וּמִשְׁפָּטָיו עִם־יִשְׂרָאֵל. יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט חָטָא וְהֶחֱטִיא אֶת־הָרַבִּים, חֵטְא הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: עַל חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא, וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל: (יט) כָּל־מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הַלָּלוּ, הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֲחֵרִים, הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע. עַיִן טוֹבָה, וְרוּחַ נְמוּכָה, וְנֶפֶשׁ שְׁפָלָה - מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ. עַיִן רָעָה, וְרוּחַ גְּבוֹהָה, וְנֶפֶשׁ רְחָבָה - מִתַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע. מַה־בֵּין תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ לְתַלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע? תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, אוֹכְלִין בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנוֹחֲלִין בָּעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ. וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא: אֲבָל תַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע יוֹרְשִׁין גֵּהִנֹּם, וְיוֹרְדִין לְבְאֵר שַׁחַת, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת, אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם. וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ: (כ) יְהוּדָה בֶן־תֵּימָא אוֹמֵר, הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר, וְקַל כַּנֶּשֶׁר, וְרָץ כַּצְּבִי, וְגִבּוֹר כָּאֲרִי, לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמַיִם: (כא) הוּא הָיָה אוֹמֵר, עַז פָּנִים לְגֵהִנֹּם, וּבֹשֶׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבָּנֶה בֵית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: (כב) הוּא הָיָה אוֹמֵר, בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים לַמִּקְרָא. בֶּן־עֶשֶׂר לַמִּשְׁנָה. בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לַמִּצְוֹת. בֶּן־חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה לַתַּלְמוּד. בֶּן־שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַחֻפָּה. בֶּן־עֶשְׂרִים לִרְדּוֹף. בֶּן שְׁלֹשִׁים לַכֹּחַ. בֶּן־אַרְבָּעִים לַבִּינָה. בֶּן־חֲמִשִּׁים לָעֵצָה. בֶּן־שִׁשִּׁים לַזִּקְנָה. בֶּן שִׁבְעִים לַשֵּׂיבָה. בֶּן־שְׁמוֹנִים לַגְּבוּרָה. בֶּן־תִּשְׁעִים לָשׂוּחַ.

בֶּן־מֵאָה, כְּאִלּוּ מֵת וְעָבַר וּבְטֵל מִן הָעוֹלָם: (כג) בֶּן־בַּג בַּג אוֹמֵר, הֲפֹךְ בָּהּ וַהֲפֹךְ בָּהּ, דְּכֹלָּא בָהּ, וּבָהּ תֶּחֱזִי, וְסִיב וּבְלֵה בָהּ, וּמִנָּהּ לָא תְזוּעַ, שֶׁאֵין לְךָ מִדָּה טוֹבָה הֵימֶנָּה: (כד) בֶּן־הֵא הֵא אוֹמֵר: לְפוּם צַעֲרָא, אַגְרָא:

רִבִּי חֲנַנְיָא בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

* * *

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

פרק ששי

שָׁנוּ חֲכָמִים בִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה, בָּרוּךְ שֶׁבָּחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם: (א) רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, כָּל־הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ, זוֹכֶה לְדָבָרִים הַרְבֵּה. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁכָּל־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ כְּדַאי הוּא לוֹ. נִקְרָא רֵעַ, אָהוּב, אוֹהֵב אֶת־הַמָּקוֹם, אוֹהֵב אֶת־הַבְּרִיּוֹת, מְשַׂמֵּחַ אֶת־הַמָּקוֹם, מְשַׂמֵּחַ אֶת־הַבְּרִיּוֹת, וּמַלְבַּשְׁתּוֹ עֲנָוָה וְיִרְאָה, וּמַכְשַׁרְתּוֹ לִהְיוֹת צַדִּיק, וְחָסִיד, וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן, וּמַרְחַקְתּוֹ מִן הַחֵטְא, וּמְקָרַבְתּוֹ לִידֵי זְכוּת, וְנֶהֱנִין מִמֶּנּוּ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה, בִּינָה וּגְבוּרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: לִי עֵצָה וְתוּשִׁיָּה. אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה: וְנוֹתֶנֶת לוֹ מַלְכוּת וּמֶמְשָׁלָה וְחִקּוּר דִּין, וּמְגַלִּין לוֹ רָזֵי תּוֹרָה, וְנַעֲשֶׂה כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר וּכְנָהָר שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק, וְהֹוֶה צָנוּעַ, וְאֶרֶךְ רוּחַ, וּמוֹחֵל עַל עֶלְבּוֹנוֹ, וּמְגַדַּלְתּוֹ וּמְרוֹמַמְתּוֹ עַל־כָּל־הַמַּעֲשִׂים: (ב) אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־לֵוִי, בְּכָל־יוֹם וָיוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת מֵהַר חוֹרֵב וּמַכְרֶזֶת וְאוֹמֶרֶת, אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת מֵעֶלְבּוֹנָהּ שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁכָּל־מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, נִקְרָא נָזוּף, שֶׁנֶּאֱמַר: נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר. אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם: וְאוֹמֵר: וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה. וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא, חָרוּת עַל הַלֻּחֹת: אַל תִּקְרָא חָרוּת אֶלָּא חֵרוּת, שֶׁאֵין לְךָ בֶּן־חוֹרִין, אֶלָּא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה. וְכָל־מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, הֲרֵי זֶה מִתְעַלֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר: וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל. וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת: (ג) הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד, אוֹ הֲלָכָה אַחַת, אוֹ פָּסוּק אֶחָד, אוֹ דִבּוּר אֶחָד, אוֹ אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת, צָרִיךְ לִנְהוֹג בּוֹ כָּבוֹד. שֶׁכֵּן מְצִינוּ בְּדָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבַד, קָרָאוֹ רַבּוֹ, אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי, אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי. וַהֲלֹא דְבָרִים קַל וָחֹמֶר, וּמַה־דָּוִד

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לָמַד מֵאַחֲרִיתֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְּבָרִים בִּלְבַד, קְרָאוֹ רַבּוֹ, אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ - הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד, אוֹ הֲלָכָה אַחַת, אוֹ פָּסוּק אֶחָד, אוֹ דִּבּוּר אֶחָד, אוֹ אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁצָּרִיךְ לִנְהוֹג בּוֹ כָּבוֹד? וְאֵין כָּבוֹד אֶלָּא תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ. וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ טוֹב: וְאֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם. תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: (ד) כָּךְ הִיא דַּרְכָּהּ שֶׁל תּוֹרָה, פַּת בְּמֶלַח תֹּאכַל, וּמַיִם בְּמִשּׁוּרָה תִּשְׁתֶּה, וְעַל הָאָרֶץ תִּישָׁן, וְחַיֵּי צַעַר תִּחְיֶה, וּבַתּוֹרָה אַתָּה עָמֵל. אִם אַתָּה עֹשֶׂה כֵּן, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ, אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְטוֹב לְךָ לָעוֹלָם הַבָּא: (ה) אַל תְּבַקֵּשׁ גְּדֻלָּה לְעַצְמְךָ, וְאַל תַּחְמוֹד כָּבוֹד. יוֹתֵר מִלִּמּוּדְךָ עֲשֵׂה, וְאַל תִּתְאַוֶּה לְשֻׁלְחָנָם שֶׁל מְלָכִים, שֶׁשֻּׁלְחָנְךָ גָּדוֹל מִשֻּׁלְחָנָם, וְכִתְרְךָ גָּדוֹל מִכִּתְרָם, וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ, שֶׁיְּשַׁלֵּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ: (ו) גְּדוֹלָה תּוֹרָה יוֹתֵר מִן הַכְּהֻנָּה וּמִן הַמַּלְכוּת, שֶׁהַמַּלְכוּת נִקְנֵית בִּשְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת, וְהַכְּהֻנָּה נִקְנֵית בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה, וְהַתּוֹרָה נִקְנֵית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה דְּבָרִים. וְאֵלּוּ הֵן: בְּתַלְמוּד, בְּשִׁמּוּעַת הָאֹזֶן, בַּעֲרִיכַת שְׂפָתַיִם, בְּבִינַת הַלֵּב, בְּאֵימָה, בְּיִרְאָה, בַּעֲנָוָה, בְּשִׂמְחָה, בְּטָהֳרָה, בְּשִׁמּוּשׁ חֲכָמִים, בְּדִקְדּוּק חֲבֵרִים, בְּפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים, בְּיִשּׁוּב, בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּמִעוּט סְחוֹרָה, בְּמִעוּט דֶּרֶךְ אֶרֶץ, בְּמִעוּט תַּעֲנוּג, בְּמִעוּט שֵׁנָה, בְּמִעוּט שִׂיחָה, בְּמִעוּט שְׂחוֹק, בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם, בְּלֵב טוֹב, בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, וּבְקַבָּלַת הַיִּסּוּרִין, הַמַּכִּיר אֶת־מְקוֹמוֹ, וְהַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, וְהָעֹשֶׂה סְיָג לְדִבְרָיו, וְאֵינוֹ מַחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ, אָהוּב, אוֹהֵב אֶת־הַמָּקוֹם, אוֹהֵב אֶת־הַבְּרִיּוֹת, אוֹהֵב אֶת־הַצְּדָקוֹת, אוֹהֵב אֶת־הַמִּישָׁרִים, אוֹהֵב אֶת־הַתּוֹכָחוֹת, וּמִתְרַחֵק מִן הַכָּבוֹד, וְלֹא מֵגִיס לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ, וְאֵינוֹ שָׂמֵחַ בְּהוֹרָאָה, נוֹשֵׂא בְעֹל עִם חֲבֵרוֹ, וּמַכְרִיעוֹ לְכַף זְכוּת, וּמַעֲמִידוֹ עַל הָאֱמֶת, וּמַעֲמִידוֹ עַל הַשָּׁלוֹם, וּמִתְיַשֵּׁב לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ, שׁוֹאֵל וּמֵשִׁיב, שׁוֹמֵעַ וּמוֹסִיף, הַלּוֹמֵד עַל מְנָת לְלַמֵּד, וְהַלּוֹמֵד עַל מְנָת לַעֲשׂוֹת, הַמַּחְכִּים אֶת־רַבּוֹ, וְהַמְכַוֵּן אֶת־שְׁמוּעָתוֹ, וְהָאוֹמֵר דָּבָר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ. הָא לָמַדְתָּ, שֶׁכָּל־הָאוֹמֵר דָּבָר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ, מֵבִיא גְאֻלָּה לָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדְּכָי: (ז) גְּדוֹלָה תּוֹרָה, שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעֹשֶׂיהָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם. וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא: וְאוֹמֵר: רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶךָ. וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ: וְאוֹמֵר: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ. וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: וְאוֹמֵר: כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ. וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ: וְאוֹמֵר:

תְּתֵן לִרְאֹשְׁךָ לִוְיַת חֵן. עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ: וְאוֹמֵר: כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ. וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים: וְאוֹמֵר: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ. בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: וְאוֹמֵר: כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים. וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ: וְאוֹמֵר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם. וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: (ח) רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־מְנַסְיָא מִשּׁוּם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־יוֹחַאי אוֹמֵר, הַנּוֹי, וְהַכֹּחַ, וְהָעֹשֶׁר, וְהַכָּבוֹד, וְהַחָכְמָה, וְהַזִּקְנָה, וְהַשֵּׂיבָה, וְהַבָּנִים, נָאֶה לַצַּדִּיקִים וְנָאֶה לָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה. בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא: וְאוֹמֵר: עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם. וְאוֹמֵר: עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים. וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם: וְאוֹמֵר: תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם. וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה: וְאוֹמֵר: וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה, כִּי־מָלַךְ יְיָ צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם, וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד: רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־מְנַסְיָא אוֹמֵר, אֵלּוּ שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁמָּנוּ חֲכָמִים לַצַּדִּיקִים, כֻּלָּם נִתְקַיְּמוּ בְּרִבִּי וּבְבָנָיו: (ט) אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֶּן־קִסְמָא, פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ, וּפָגַע בִּי אָדָם אֶחָד, וְנָתַן לִי שָׁלוֹם, וְהֶחֱזַרְתִּי לוֹ שָׁלוֹם. אָמַר לִי, רַבִּי, מֵאֵיזֶה מָקוֹם אַתָּה? אָמַרְתִּי לוֹ, מֵעִיר גְּדוֹלָה שֶׁל חֲכָמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים אָנִי. אָמַר לִי, רַבִּי, רְצוֹנְךָ שֶׁתָּדוּר עִמָּנוּ בִּמְקוֹמֵנוּ, וַאֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶלֶף אֲלָפִים דִּינְרֵי זָהָב וַאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת? אָמַרְתִּי לוֹ, בְּנִי, אִם אַתָּה נוֹתֵן לִי כָּל־כֶּסֶף וְזָהָב וַאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, אֵינִי דָר אֶלָּא בִּמְקוֹם תּוֹרָה. לְפִי שֶׁבִּשְׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל אָדָם, אֵין מְלַוִּין לוֹ לְאָדָם, לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת, אֶלָּא תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּלְבַד, שֶׁנֶּאֱמַר: בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ, בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ. וְהָקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ: בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ, בָּעוֹלָם הַזֶּה. בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, בַּקָּבֶר. וְהָקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ, לָעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן כָּתוּב בְּסֵפֶר תְּהִלִּים עַל יְדֵי דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, טוֹב־לִי תּוֹרַת פִּיךָ. מֵאַלְפֵי זָהָב וָכֶסֶף: וְאוֹמֵר: לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. נְאֻם יְיָ צְבָאוֹת: (י) חֲמִשָּׁה קִנְיָנִים קָנָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ, וְאֵלּוּ הֵן: תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד, שָׁמַיִם וָאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד, אַבְרָהָם קִנְיָן אֶחָד, יִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד, בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד. תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד מִנַּיִן, דִּכְתִיב: יְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ. קֶדֶם מִפְּעָלָיו מֵאָז: שָׁמַיִם וָאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד מִנַּיִן, דִּכְתִיב: כֹּה אָמַר יְיָ, הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי, אֵי־זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי, וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי: וְאוֹמֵר: מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ, כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ. מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: אַבְרָהָם קִנְיָן אֶחָד מִנַּיִן, דִּכְתִיב: וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר, בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן, קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: יִשְׂרָאֵל

קִנְיָן אֶחָד מִנַּיִן, דִּכְתִיב: עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְיָ, עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ: וְאוֹמֵר: לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הֵמָּה. וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי בָם: בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד מִנַּיִן, דִּכְתִיב: מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְיָ, מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: וְאוֹמֵר: וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ. הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ: (יא) כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ, לֹא בָרָא אֶלָּא לִכְבוֹדוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי, וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו. יְצַרְתִּיו אַף־עֲשִׂיתִיו: וְאוֹמֵר: יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

רִבִּי חֲנַנְיָא בֶן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

סֵדֶר אַרְבַּע תַּעֲנִיּוֹת

סְלִיחוֹת לְצוֹם גְּדַלְיָה

אחר החזרה אומרים וידוי ונפילת אפים, ואחר־כך אומרים:

עַל יְדֵי רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי בְרוֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ: מְחֹל״ לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ: אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה, וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה לָנוּ הוֹרֵיתָ: גְּדֶלֶת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ, תִּזְכּוֹר הַיּוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ: תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים: בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה נְקַדֵּם, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם: וּמֵחֲרוֹן אַפְּךָ תָּשׁוּב, כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב: וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן, כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְהוָֹה בֶּעָנָן: תַּעֲבֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֹל אָשָׁם, כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם: תַּאֲזִין שֶׁוַע וְתַקְשִׁיב״ בְּרָצוֹן מַאֲמָר, כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָֹה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָֹה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָֹה | יְהוָֹה א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד

ט לְאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

סליחה לרב סעדיה גאון.

אֻבְלָה נַפְשִׁי וְחָשַׁךְ תָּאָרִי, בֵּית״ תִּפְאַרְתִּי נִשְׂרַף בְּיַד הָאֲרִי,
גַּם פְּלֵטִים אֲשֶׁר עֻזְּבוּ שְׁאֵרִי, דּוֹעֲכוּ הַיּוֹם בִּשְׁלֹשָׁה
בְתִשְׁרִי: הַמַּיִם הַזֵּדוֹנִים שְׁטָפוּנוּ בְּדָלְקָם, וּבוֹסְסוּ צָרִים״
״מִקְּדָשִׁי וּבֶזְזוּ חֶלְקָם, זִקְנֵי שְׁאֵרִית אֲשֶׁר נִמְלְטוּ בְּיוֹם נָקָם,
חֻבְּלוּ הַיּוֹם עִם גְּדַלְיָה בֶּן־אֲחִיקָם: טוֹרְפוּ עֲנֵיֵי עַם הָאָרֶץ,
יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה בְּמֶרֶץ, כּוֹרְמִים וְיוֹגְבִים אֲשֶׁר הִפְקִיד
נָגִיד הָאָרֶץ, לֶקְטוּ הַיּוֹם וְלֹא הָיָה בָהֶם גּוֹדֵר גָּדֵר וְעוֹמֵד
בַּפֶּרֶץ: מָה אֲסַפֵּר וְאַנְחוֹתַי עֲצוּמוֹת, נָקְטָה נַפְשִׁי וּמִקְהֲלוֹתַי
עֲגוּמוֹת, שָׂרִידַי אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ מֵחֶרֶב״ ״וְחֵמוֹת, עוֹד הֵם לֹא
נִתְקַיְּמוּ וְנָתְצוּ בַחוֹמוֹת: פָּנֶיךָ עַד אָנָה מִמֶּנּוּ תַסְתִּיר, צִוְּחָתֵנוּ
תִּשְׁמַע וְכַבְּלֵנוּ תַתִּיר, קָדוֹשׁ הַבִּיטָה בְעָנְיֵנוּ כִּי אֵין לָנוּ
מַכְתִּיר, רְאֵה דַלּוּתֵנוּ וְשֶׁבַח לְפָנֶיךָ נַעְתִּיר: שֶׁדַּדְנוּ מִדּוֹר
לְדוֹר וּמִקֵּץ לְקֵץ, שֹׂרֵשׁ צֶפַע אוֹתָנוּ עִקֵּץ, תַּקִּיף לְמִשְׁפָּטֶיךָ
הָעִירָה וְהָקֵץ, וּתְכַפֵּר חַטֹּאתֵינוּ וְתֹאמַר לְקָרֵב קֵץ: יֶהֱמוּ
רַחֲמֶיךָ עַל מְעוּטֵי עַמִּים, וְשַׂגְּבֵם בְּחַסְדֶּךָ לְעֵינֵי כָל־לְאֻמִּים,
פְּלָאֶיךָ הַרְאֵם שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בְּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֵּרֶד יְהוָֹה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָֹה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | **עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא:** יְהוָה | יְהוָה א **אֵל** ב **רַחוּם**
ג **וְחַנּוּן,** ד **אֶרֶךְ** ה **אַפַּיִם** ו **וְרַב־חֶסֶד** ז **וֶאֱמֶת:** ח **נֹצֵר חֶסֶד**
ט **לָאֲלָפִים,** י **נֹשֵׂא עָוֹן** יא **וָפֶשַׁע** יב **וְחַטָּאָה,** יג **וְנַקֵּה:**

על סדר א"ב

אַנְשֵׁי אֱמוּנָה אָבְדוּ, בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם. גִּבּוֹרִים לַעֲמֹד בַּפֶּרֶץ, דּוֹחִים "אֶת־הַגְּזֵרוֹת. הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה, וּלְמַחְסֶה בְּיוֹם זָעַם. זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשָׁם, חֵמָה עָצְרוּ בְּשַׁוְעָם. טֶרֶם קָרָאוּךָ עֲנִיתָם, יוֹדְעִים לַעֲתֹר וּלְרַצּוֹת. כָּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם, לֹא הֱשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם. מֵרֹב עֲוֹנֵינוּ אֲבַדְנוּם, נֶאֱסְפוּ מֵנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ. סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת. פֹּסוּ גוֹדְרֵי גָדֵר, צָמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה. קָמִים בַּפֶּרֶץ אָיִן, רָאוּיִים לְרַצּוֹתְךָ אָפֵסוּ. שׁוֹטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת, תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ.
שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ, לְשַׁחֲרֶךָ אֵל בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְּרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹדַעְתָּנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | **עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא:** יְהוָה | יְהוָה א **אֵל** ב **רַחוּם**
ג **וְחַנּוּן,** ד **אֶרֶךְ** ה **אַפַּיִם** ו **וְרַב־חֶסֶד** ז **וֶאֱמֶת:** ח **נֹצֵר חֶסֶד**
ט **לָאֲלָפִים,** י **נֹשֵׂא עָוֹן** יא **וָפֶשַׁע** יב **וְחַטָּאָה,** יג **וְנַקֵּה:**

תָּמַהְנוּ מֵרָעוֹת, תָּשַׁשׁ כֹּחֵנוּ מִצָּרוֹת. שַׁחְנוּ עַד לִמְאֹד,
שָׁפַלְנוּ עַד עָפָר. רַחוּם! כָּךְ הִיא מִדָּתֵנוּ, קָשֵׁי עֹרֶף
וּמַמְרִים אֲנַחְנוּ. צָעַקְנוּ בְּפִינוּ חָטָאנוּ, פָּתַלְתּוֹל וְעִקֵּשׁ לִבֵּנוּ.
עֶלְיוֹן! רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם, סְלִיחָה עִמְּךָ הִיא. נִחָם עַל הָרָעָה,
מַטֵּה כְלַפֵּי חֶסֶד. לֹא תִתְעַלַּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה
אֲנָחְנוּ. יָדַע לְעֵינֵי הַכֹּל, טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ. חֲתֹם פִּי־שָׂטָן,
וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ, זָעֹם בּוֹ וְיִדֹּם. וַיַּעֲמֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ,
הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן, גִּלִּיתָ לְנֶאֱמַן בָּיִת.
בְּבַקְשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ, אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר
רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת
עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב
בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיִּעֲבֹ֑ר יְהוָ֣ה | עַל־פָּנָ֗יו וַיִּקְרָא֙: יְהוָ֣ה | יְהוָ֔ה א אֵ֖ל ב רַח֑וּם
ג וְחַנּ֗וּן, ד אֶ֙רֶךְ֙ ה אַפַּ֔יִם ו וְרַ֖ב־חֶ֥סֶד ז וֶֽאֱמֶֽת: ח נֹצֵ֥ר חֶ֖סֶד
ט לָאֲלָפִ֑ים, י נֹשֵׂ֣א עָ֔ון יא וָפֶ֖שַׁע יב וְחַטָּאָ֑ה, יג וְנַקֵּֽה:

וּכְשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, עָמַד מֹשֶׁה בִּתְפִלָּה לְפָנֶיךָ,
וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְכָךְ אָמַר
בִּתְפִלָּתוֹ: סְלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ, וְכַאֲשֶׁר
נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה, אַף אַתָּה הֱשִׁיבוֹתָ
לוֹ כְּדַרְכֵי טוּבְךָ בִּשַׁרְתּוֹ וַחֲנַנְתּוֹ וְאָמַרְתָּ לוֹ: סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

דָּנִיאֵל אִישׁ חֲמוּדוֹת אָמַר לְפָנֶיךָ: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע,
פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ
עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ,
כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה, אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי
הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא
עַל־עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ. וְלִירוּשָׁלַיִם עִירָךְ אָמַרְתָּ לָהּ: הִנְנִי נִשְׁפָּט
אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי. אֲנַחְנוּ בוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִבְלַמְנוּ
בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ, אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב״ וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ.

על סדר א״ת ב״ש

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה, תֹּאחֵז יָדְךָ
בַּמִּשְׁפָּט. בְּבֹא תוֹכֵחָה נֶגְדֶּךָ, שְׂמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל
תֶּמַח. גִּשְׁתְּךָ לַחֲקֹר מוּסָר, רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ. דַּלּוּת
מַעֲשִׂים בְּשׁוּרֶךָ, קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ. הוֹרֵנוּ! בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ, צוּ
יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וָתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם, פְּתָחָיו רָאֵה כִּי
שָׁמֵמוּ. זְכֹר נָאֲמָתָ, עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ. חוֹתָם
תְּעוּדָה תַּתִּיר, סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיךָ. טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר, נָא
אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג. יָהּ! דַּע אֶת־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדָעוּךָ, מַגֵּר
אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדָעוּךָ. כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן, לְכוּדִים אֲסִירֵי
הַתִּקְוָה.

על סדר א״ב

אָשַׁמְנוּ מִכָּל־עָם, בֹּשְׁנוּ מִכָּל־גּוֹי. גָּלָה מִמֶּנּוּ מָשׂוֹשׂ, דָּוֶה
לִבֵּנוּ בַּחֲטָאֵינוּ. הָחְבַּל אֶוְיֵנוּ, וְנִפְרָע פְּאֵרֵנוּ. זָבוּל

מִקְדָּשֵׁנוּ, חָרֵב״ ״בַּעֲוֹנֵינוּ. טִירָתֵנוּ הָיְתָה לְשַׁמָּה, יְפִי אַדְמָתֵנוּ לְזָרִים, כֹּחֵנוּ לְנָכְרִים. לְעֵינֵינוּ עָשְׁקוּ עֲמָלֵנוּ, מְמֶשָׁךְ וּמוֹרָט מִמֶּנּוּ. נָתְנוּ עֻלָּם עָלֵינוּ, סָבַלְנוּ עַל שִׁבְמֵנוּ. עֲבָדִים״ ״מָשְׁלוּ בָּנוּ, פּוֹרֵק אֵין מִיָּדָם. צָרוֹת רַבּוֹת סְבָבוּנוּ, קָרָאנוּךָ יְהוָ֗ה יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ. רָחַקְתָּ מִמֶּנּוּ בַּעֲוֹנֵינוּ, שַׁבְנוּ מֵאַחֲרֶיךָ, תָּעִינוּ כַּצֹּאן וְאָבֵדְנוּ. וַעֲדַיִן לֹא שַׁבְנוּ מִתְּעִיָּתֵנוּ, וְהֵיאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ, וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָ֗ה יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא־חָטָאנוּ.

עֶזְרָא הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ: אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ, כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ, וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם. וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, חַנּוּן וְרַחוּם, אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד, וְלֹא עֲזַבְתָּם. אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, אַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ, וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, וְקַיֵּם לָנוּ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ, עַל יְדֵי יִרְמְיָה חוֹזֶךָ, כָּאָמוּר: בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא, נְאֻם־יְהוָ֗ה, יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ, וְאֶת־חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאנָה, כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר. וְאַל יַעֲכֹב לְפָנֶיךָ כָּל־חֵטְא וְעָוֹן אֶת״ ״תְּפִלָּתֵנוּ, וּמְחוֹל וּסְלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, כִּי אֵל טוֹב״ ״וְסַלָּח אָתָּה.

[מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ, אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חָי, אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי בֶטֶן, רֹאֶה כְלָיוֹת וָלֵב. אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמְּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּמְחֹל־לָנוּ אֶת־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחֹל וְתִסְלַח לְכָל־פְּשָׁעֵינוּ, וְסָלַחְתָּ

לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטֹּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָּשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי, טוֹב וְסַלָּח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי, בְּצִדְקָתְךָ תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:]

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ, וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ: אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָּנוּ, יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ: חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה, וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה, חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי בְּכָל־צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר־קָדְשֶׁךָ, כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ, יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ: וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו, וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם, לְמַעַן אֲדֹנָי: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע, פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ, וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמֵעָה אֲדֹנָי סָלֶחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה, וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, יָכִירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה, אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ, וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם, לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם: יָדַעְנוּ יְהוָה כִּי חָטָאנוּ, וְאֵין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ, אֶלָּא שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד־לָנוּ בְּעֵת צָרָה, וּכְרַחֵם אָב עַל בָּנִים רַחֵם עָלֵינוּ, חֲמֹל עַל עַמְּךָ וְרַחֵם עַל נַחֲלָתְךָ, חוּסָה נָא כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, חָנֵּנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, לְךָ יְהוָה הַצְּדָקָה, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת וָעֵת, הַבֵּט־נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא צֹאן מַרְעִיתֶךָ, אַל יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף כִּי לְךָ יְהוָה הַיְשׁוּעָה, בְּךָ תּוֹחַלְתֵּנוּ. אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת! אֲנָא סְלַח נָא, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה:

אָנָּא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן, זְכֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, וְתַרְאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד, וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְּבֵנוּ וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם אֱלֹהֵינוּ, אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ, מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ: זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אַל־תֵּפֶן אֶל־קָשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ: שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אָתָּה, כִּי כֵן דַּרְכְּךָ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד חִנָּם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: אָנָּא יְהוָ֣ה הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא יְהוָ֣ה הַצְלִיחָה נָּא: אָנָּא יְהוָ֣ה עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לְךָ יְהוָ֣ה קִוִּינוּ, לְךָ יְהוָ֣ה חִכִּינוּ, לְךָ יְהוָ֣ה נְיַחֵל, אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ, כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם: אֲבָדָה תִקְוָתָם, כָּל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע, וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים, נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרֹב עִצָּבוֹנֵנוּ, אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח, קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ, אַל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ, כִּי עַמְּךָ אֲנַחְנוּ, בְּנֵי בְרִיתֶךָ. אֵל הַבִּיטָה! דַּל כָּבוֹדֵנוּ בַגּוֹיִם וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטִמְאַת הַנִּדָּה, עַד מָתַי עֶזְךָ בַּשְּׁבִי וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר, הֵמָּה יִרְאוּ וְיֵבֹשׁוּ וַיְחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם, עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, אַל יִמְעַטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ, לֹא לְמַעֲנֵנוּ, אֶלָּא לְמַעַנְךָ פְּעֹל, וְאַל תַּשְׁחֵת אֶת־זֵכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ, כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּזְכֹר עֵדוּתֵנוּ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָ֣ה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָ֣ה אֶחָד:

ואומר הש"ץ חצי קדיש, ומוציאים ס"ת וקוראים שלושה עולים בפרשת ויחל בסוף הסידור, וגומרים התפלה כבכל יום, ואחר "הושיענו" אומרים "שיר מזמור לאסף, אלהים אל דָּמִי לך" לעיל בתפלת שחרית עמ' 160.

סְלִיחוֹת לַעֲשָׂרָה בְּטֵבֵת

מנהג קדמון היה לומר בתעניות ציבור סליחות באמצע תפילת חזרת הש"ץ בסוף כל ברכה מהברכות הראשונות (כמנהג החסדים היום באמירת 'יוצרות'), אך מרן השו"ע פסק שלא לאומרן אלא אחר שמונה עשרה (שו"ע תקסו,ד), אך כיון שדעת המקובלים שגם בין שמונה עשרה לִודוי לא כדאי להפסיק, על כן אומרים אותם אחר נפ"א.

אחר החזרה אומרים וידוי ונפילת אפים, ואחר־כך אומרים:

פתיחה

וָאָרֵץ שָׁפַל רוּמִי, וְגָדַל שִׁבְרִי, מְשׁוֹמֵם אֵשֵׁב, יוֹם סָמַךְ הָאֲרִי, עַל צְבִי הַר קֹדֶשׁ צִיּוֹן עִירִי, לָכֵן אֲקוֹנֵן וְאֶתְאַבֵּל בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי:

מגן אברהם

בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי אַרְיֵה עָלָה בְּחֵמָה, בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּנָה עָלַי חוֹמָה, גֹּשׁ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַעֲשׂוֹת בְּעַמִּי נְקָמָה, וַיַּעַרְכוּ אִתָּם "מִלְחָמָה: מִלְחָמָה שִׁית מִשְׁגַּבִּי וּמוֹשִׁיעִי, בְּאוֹיְבִי וּמַכְנִיעִי, כּוֹס מָלֵא מָסֶךְ הַשְׁקֵם יְהוֹוָאֲדֹנָי רוֹעִי, מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי:

מחיה המתים

בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי דָּלְקַנִּי אוֹיֵב" "בַּחֶרֶב, בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הֵכִין עָלַי אוֹרֵב, וְעַל זֹאת אֲקוֹנֵן וְגִילִי עָרֵב, אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם, כִּי יִנָּטוּ צִלְלֵי־עָרֶב: עֶרֶב יֵהָפֵךְ לְבֹכֶר וּבוֹגְדִים אַל יַעֲלוּ עָל, חֹן עַל עַמְּךָ וְלִבְאֵבָם הַעֲלֵה תַעַל, זְכָר־לִי בְּרִית אָבוֹת, בְּפָרְשִׂי לְךָ כַּף וְשַׁעַל, מֵמִית וּמְחַיֶּה, מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיַּעַל:

האל הקדוש

בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי זְאֵב עֲרָבוֹת עַל עַמִּי נוֹהֵם, בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ [חָנָה בְחֵילוֹ עֲלֵיהֶם], טָרַף טֹרֵף כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֶם, נָמֵר שֹׁקֵד עַל עָרֵיהֶם: עָרֵיהֶם שָׂרְפוּ בָאֵשׁ בִּרְבוֹת תְּלָאוֹת,

רוּמָה יְהוָה בְּעֻזֶּךָ זֵדִים לְהַשְׁאוֹת, בּוּשׁ יֵבוֹשׁוּ בַּעֲשׁוֹתְךָ עִמָּנוּ לְטוֹבָה אוֹת, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יְהוָה צְבָאוֹת:

חונן הדעת

בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי יְדֵי צַר הֶחֱזִיקוּ מָגֵן וְצִנָּה, בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ כְּאִישׁ עָרוּךְ לַמִּלְחָמָה עַל קִרְיָה נֶאֱמָנָה, לְזֹאת חִגְרִי שַׂק עֵדָה עֲדִינָה, גָּזֵי נִזְרֶךָ וְהַשְׁלִיכִי, וּשְׁאִי עַל שְׂפָיִם קִינָה: קִינָה דוֹבֵר עַמְּךָ בְּיוֹם זֶה לְעָמָּתֶךָ, וְעַפְעַפֵּינוּ יִזְלוּ מַיִם עַל חָרְבָּן בֵּיתֶךָ, יוֹם נָקָם תָּעִיר לְצָרִים הוֹמִים בְּבֵיתֶךָ, דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי וְלַמְּדֵנִי אוֹרְחוֹתֶיךָ:

הרוצה בתשובה

בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מֹנֵי שָׁפְכוּ עַל עִירִי סוֹלְלָה, בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ נִזְרֵי הָשְׁלַךְ וְתִפְאַרְתִּי נָפְלָה, סָבְבוּנִי הָעֹשִׂים "מַכָּתִי נַחְלָה, מֵעַי מֵעַי אוֹחִילָה: אוֹחִילָה יוֹם זֶה לְנַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה, וַאֲחַלֶּה פָּנָיו לַעֲבֹר עַל פֶּשַׁע וְחוֹבָה, אַל תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ וּמְחֵה חַטָּאת כְּתוּבָה, הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה:

עַל יְדֵי רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי בְרֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ: מְחָל" לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ: אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה, וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה לָנוּ הוֹרֵיתָ: גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ, תִּזְכֹּר הַיּוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ: תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים: בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה נְקַדֵּם, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם: וּמֵחֲרוֹן אַפְּךָ תָּשׁוּב, כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב: וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן, כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן: תַּעֲבוֹר עַל

פֶּשַׁע וְתִמְחֹל אָשָׁם, כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם: תַּאֲזִין שֶׁוַע
וְתַקְשִׁיב״ בְּרָצוֹן מַאֲמָר, כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָ״ה: וְשָׁם נֶאֱמַר:
וַיַּעֲבֹר יְהוָ״ה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָ״ה | יְהוָ״ה א אֵל ב רַחוּם
ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד
ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

על סדר א״ב

אָז בְּבוֹא יוֹם פְּקֻדַּת גֵּיא הַמַּחֲזֶה, בַּחֲרוֹת אַף יְהוָ״ה בְּרִשְׁפֵּי
אַזֶּה, גִּלָּה בְּיַד בֶּן־בּוּזִי הַחוֹזֶה: כְּתָב־לְךָ אֶת־שֵׁם הַיּוֹם,
אֶת־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה: דִּבַּרְתִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי בֵּית מָרִי לִסְפּוֹת,
הִנְנִי אֵלֶיהָ בְּאַף וְרוּחַ זִלְעָפוֹת: וְשַׁמְתִּיהָ לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה
וְלַחֲרָפוֹת, שְׁפֹת הַסִּיר שְׁפֹת: זַלְעָפָה אָחֲזָה צִיּוֹן וְהֵיכָלֶיהָ,
חֲרָדָה רוּחָהּ נָמוּגוּ חֵילֶיהָ, טֹרַף לִבָּהּ עֵת קָרֹא אֵלֶיהָ, אֶסֹּף
נָתְחֶיהָ אֵלֶיהָ: יְרִיבֶיהָ אַעֲנִיק שְׁבִי וּמַלְקֹחַ, כֹּהֲנֶיהָ וּמֶרְקָחֶיהָ
אֲשֶׁר״ רֻקְחָה רָקֹחַ, לִשְׁבִי עוֹלָם״ מֵאֵין פְּקַח קֹחַ, מִבְּחַר
הַצֹּאן לָקֹחַ: מֻשְׁלוּ בָךְ לָעֲגוּ מוֹשֶׁלֶת עַמִּים, נִקְרֵאת אָז
נוֹדַעַתְּ, מְאוּסַת עוֹלָמִים, שׁוֹטְנִים יַעֲנוּ בָךְ וְעָלַיִךְ נוֹאֲמִים,
אוֹי עִיר הַדָּמִים: עֲבָרָה עֲבֵרָה סָרָה הֵפֵרָה בְּרִית יָהּ, פֻּשְׁעָה
רֻשְׁעָה טֻבְעָה בְּבוֹר תַּחְתִּיָּה, צָעֲקָה וְלֹא שָׁמַע אֵל בִּכְיָהּ,
כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ הָיָה: קוֹל עֲשׁוּקֶיהָ שָׁמַע מִיַּד עוֹשְׁקָם,
רִגְשָׁתָם וְצַוְחָתָם לֹא תָשִׁיב רֵיקָם, שִׁבְעָתַיִם תְּשַׁלֵּם כְּפָעֳלָם
אֶל חֵיקָם, שֶׁבַע יִפֹּל צַדִּיק וָקָם: תָּעִינוּ בְרִשְׁעֵנוּ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא,
וְאִם גָּבְרוּ פְּשָׁעֵינוּ חֶמְלָתְךָ גָּבְרָה, רַחֲמֶיךָ וְכִמְעַט קָט כִּלִּיתָם

בְּעֶבְרָה, צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא וּבְשֵׁם יְהוֹוָה אֶקְרָא: יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ עַל מְעוּטֵי עַמִּים, וְשַׂגְּבֵם בְּחַסְדְּךָ, לְעֵינֵי כָל־לְאֻמִּים, פְּלָאֶיךָ הַרְאֵם צוּר שׁוֹכֵן מְרוֹמִים אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

סליחה (לא נודע למי)

שְׁעֵה עֶלְיוֹן, לְקוֹל אֶבְיוֹן, וְשַׁוְעָתוֹ אַל תִּבְזֶה: לְבָבוֹ מַר, בְּיוֹם נָאֱמַר, לְבֶן בּוּזִי הַחוֹזֶה: כְּתָב־לְךָ אֶת־שֵׁם הַיּוֹם, אֶת־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה: יָהּ צְבָאוֹת, זְכוֹר תְּלָאוֹת, אֲשֶׁר צַר לִי מְאֹד עֲלֵיהֶן: בְּמַזַּל גְּדִי, הֲלֹא בַעֲדִי, נֶאֶסְפוּ שְׁלָשְׁתֵּיהֶן: וּבוֹ שִׂיוֹת, הַדְּחוּיוֹת, חַל הַנֶּגֶף בָּהֶן: וּבוֹ סָמַךְ, מְנָאֵץ שְׁמָךְ, עַל קִרְיַת מְשׂוֹשֵׂיהֶן: וּבוֹ נֶאֱסַף רֹאשׁ הַסָּף, הוּא עֶזְרָא הַכֹּהֵן: כָּל־אֵלֶּה, קְרָאוּנִי וְרַבּוֹת כָּזֶה וְכָזֶה: אֲרִי עָלַז, בְּיוֹם הַלָּז, וְחֵיץ קִלְקֵל״ ״לְמוּל עִירִי: וְקָם עֲשִׂירִי, בָּעֲשִׂירִי, לְשַׁחֵת כָּל־שְׁאָר הָעֲשִׂירִי: לְאַבֵּד כֹּל, פְּרִי אֶשְׁכֹּל, וְלִלְקוֹט עִנְּבֵי נְזִירִי: וְעוֹד קָשׁוּר, אֲנִי לְאַשּׁוּר, אֲשֶׁר נִצָּב עַל צִירִי: אֲנִי נִגְדָּע, וְלֹא אֵדַע, לְמִי אֶבְכֶּה הַזֶּה אוֹ זֶה: סָמַךְ עַמָּךְ, בְּיוֹם סָמַךְ, אֲרִי עַל עִיר צְבִי קֹדֶשׁ: שְׁעֵה שַׁוְעָם, מְחֵה פִּשְׁעָם, בֶּעָשׁוֹר לַחֹדֶשׁ: וְהַמְּלוּכָה, הַנְּסוּכָה, כִּימֵי קֶדֶם חַדֵּשׁ: וְלִתְהִלָּה, כְּבַתְּחִלָּה, שִׁמְךָ יָהּ בָּנוּ קַדֵּשׁ: וְכָל־שׂוֹנֵא, וּמִתְאַנֶּה, בְּעֹז אַפְּךָ הָדֵשׁ: וְיִלָּכְדוּ, וְיֹאבְדוּ, כְּיוֹם בָּרָק בְּעִיר קֹדֶשׁ: וְשׁוּב עֶלְיוֹן, לְעִיר צִיּוֹן, עַיִן בְּעַיִן״ ״נֶחֱזֶה: וְאָז נֹאמַר, בְּטוּב מַאֲמָר, הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה:

סליחה לרבי יוסף אבן אביתור.

יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם, שְׁעֵה בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמָּיִם: וְחֹן עַל עַם אֲשֶׁר לָקוּ, בְּחַטֹּאתָם כִּפְלָיִם: בְּיוֹם הֵחֵל צַר לָצוּר מְחוֹלַת מַחֲנַיִם, סָמַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל אֶל יְרוּשָׁלָיִם: הָעוֹנָה בַּמֵּצָר, עֲנוּת עָנִי אַל תִּבְזֶה: בְּיוֹם צוֹם הָעֲשִׂירִי, עֲנוּתֵנוּ תֶּחֱזֶה: יוֹם הִזְהַרְתָּ בַּמַּחֲזֶה, לְבֶן־בּוּזִי הַחוֹזֶה: כְּתָב־לְךָ אֶת־שֵׁם הַיּוֹם, אֶת־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה: יוֹם בּוֹ שָׁקַד שַׁחַל, וְנָמֵר עַל דְּלָתָיִם: יוֹם סָמְכוּ עַל אַרְמוֹן״ ״נַחֲלַת צְבִי וָשֶׁפֶר, וּבוֹ הוּחַל הַנֶּגֶף בְּמַכְפִּישֵׁי בָּאֵפֶר: וְגַם בּוֹ נֶאֱסַף, עֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר: וְלֵב מָתֵי כִּרְיַת סֵפֶר, בּוֹ הָיָה לְמָיִם, סָמַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל אֶל יְרוּשָׁלָיִם:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זָכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה יְהוָה | יְהוָה א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

על סדר א"ב

אַנְשֵׁי אֱמוּנָה אָבָדוּ, בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם. גִּבּוֹרִים לַעֲמֹד בַּפֶּרֶץ, דּוֹחִים״ ״אֶת־הַגְּזֵרוֹת. הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה, וּלְמַחְסֶה בְּיוֹם זָעַם. זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשָׁם, חֵמָה עָצְרוּ בְּשַׁוְעָם. טֶרֶם קְרָאוּךָ עֲנִיתָם, יוֹדְעִים לַעֲתֹר וּלְרַצּוֹת. כָּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם,

לֹא הֵשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם. מֵרֹב עֲוֹנֵינוּ אֲבַדְנוּם, נֶאֶסְפוּ מֶנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ. סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת. פִּסּוּ גוֹדְרֵי גָדֵר, צָמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה. קָמִים בַּפֶּרֶץ אֵין, רָאוּיִים לְרַצּוֹתְךָ אָפְסוּ. שׁוֹטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת, תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ.

שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ, לְשַׁחֲרְךָ אֵל בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָֹה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָֹה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָֹה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָֹה | יְהוָֹה א **אֵל** ב **רַחוּם** ג **וְחַנּוּן,** ד **אֶרֶךְ** ה **אַפַּיִם** ו **וְרַב־חֶסֶד** ז **וֶאֱמֶת:** ח **נֹצֵר חֶסֶד** ט **לָאֲלָפִים,** י **נֹשֵׂא עָוֹן** יא **וָפֶשַׁע** יב **וְחַטָּאָה,** יג **וְנַקֵּה:**

על סדר תשר"ק

תָּמַהְנוּ מֵרָעוֹת, תָּשַׁשׁ כֹּחֵנוּ מִצָּרוֹת. שַׁחְנוּ עַד לִמְאֹד, שָׁפַלְנוּ עַד עָפָר. רַחוּם! כָּךְ הִיא מִדָּתֵנוּ, קָשֵׁי עֹרֶף וּמַמְרִים אֲנַחְנוּ. צָעַקְנוּ בְּפִינוּ חָטָאנוּ, פְּתַלְתּוֹל וְעִקֵּשׁ לִבֵּנוּ. עֶלְיוֹן! רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם, סְלִיחָה עִמְּךָ הִיא. נִחָם עַל הָרָעָה, מַטֵּה כְלַפֵּי חֶסֶד. לֹא תִתְעַלַּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. יָדַע לְעֵינֵי הַכֹּל, טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ. חֲתֹם פִּי־שָׂטָן, וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ, זָעֹם בּוֹ וְיִדֹּם. וַיַּעֲמֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ, הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן, גִּלִּיתָ לְנֶאֱמַן בָּיִת. בְּבַקְּשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ, אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר
רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת
עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַעְתָּנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב
בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָֹאדֹנָ֖י בֶּעָנָ֑ן וַיִּתְיַצֵּ֥ב עִמּ֖וֹ שָׁ֑ם, וַיִּקְרָ֥א בְשֵׁ֖ם, יְהוָֹאדֹנָ֥י: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹ֨ר יְהוָֹאדֹנָ֜י | עַל־פָּנָ֗יו וַיִּקְרָא֙: יְהוָֹאדֹנָ֔י | יְהוָֹאדֹנָ֖י א אֵ֣ל ב רַח֑וּם
ג וְחַנּ֗וּן, ד אֶ֤רֶךְ: ה אַפַּ֙יִם֙ ו וְר֣ב־חֶ֔סֶד ז וֶאֱמֶֽת: ח נֹצֵ֥ר חֶ֖סֶד
ט לָאֲלָפִ֑ים, י נֹשֵׂ֣א עָ֔וֹן יא וָפֶ֖שַׁע יב וְחַטָּאָ֑ה, יג וְנַקֵּ֖ה:

וּכְשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, עָמַד מֹשֶׁה בִּתְפִלָּה לְפָנֶיךָ,
וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְכָךְ אָמַר
בִּתְפִלָּתוֹ: סָלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ, וְכַאֲשֶׁר
נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה, אַף אַתָּה הֱשִׁיבוֹתָ
לוֹ כְּדַרְכֵי טוּבְךָ בִּשְׁרִתוֹ וַחֲנַנְתוֹ וְאָמַרְתָּ לוֹ: סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

דָּנִיֵּאל אִישׁ חֲמוּדוֹת אָמַר לְפָנֶיךָ: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע,
פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ
עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ,
כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה, אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי
הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא
עַל־עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ. וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ אָמַרְתָּ לָהּ: הִנְנִי נִשְׁפָּט
אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי. אֲנַחְנוּ בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ
בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ, אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב״ וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ.

על סדר א"ת ב"ש

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה, תֹּאחֵז יָדְךָ בַּמִּשְׁפָּט. בְּבֹא תוֹכֵחָה נֶגְדֶּךָ, שְׂמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֵּמַח. גִּשְׁתְּךָ לַחֲקֹר מוּסָר, רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ. דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרֶךָ, קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ. הוֹרֵנוּ! בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ, צַו יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וָתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם, פְּתָחָיו רָאֵה כִּי שָׁמֵמוּ. זְכֹר נָאמְתָּ, עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ. חוֹתַם תְּעוּדָה תַּתִּיר, סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיךָ. טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר, נָא אַל יֶחְסַר הַמֶּזֶג. יָהּ! דַּע אֶת־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדָעוּךָ, מַגֵּר אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדָעוּךָ. כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן, לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה.

על סדר א"ב

אָשַׁמְנוּ מִכָּל־עָם, בָּשְׁנוּ מִכָּל־גּוֹי. גָּלָה מִמֶּנּוּ מָשׁוֹשׂ, דָּוֶה לִבֵּנוּ בַּחֲטָאֵינוּ. הָחְבַּל אֱוִיֵּינוּ, וְנִפְרָע פְּאֵרֵנוּ. זָבוּל מִקְדָּשֵׁנוּ, חָרֵב "בַּעֲוֹנֵינוּ. טִירָתֵנוּ הָיְתָה לְשַׁמָּה, יְפִי אַדְמָתֵנוּ לְזָרִים, כֹּחֵנוּ לְנָכְרִים. לְעֵינֵינוּ עָשְׁקוּ עֲמָלֵנוּ, מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט מִמֶּנּוּ. נָתְנוּ עֻלָּם עָלֵינוּ, סָבַלְנוּ עַל שִׁכְמֵנוּ. עֲבָדִים" מָשְׁלוּ בָּנוּ, פּוֹרֵק אֵין מִיָּדָם. צָרוֹת רַבּוֹת סָבָבוּנוּ, קָרָאנוּךָ יְהוָֹה יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ. רָחַקְתָּ מִמֶּנּוּ בַּעֲוֹנֵינוּ, שַׁבְנוּ מֵאַחֲרֶיךָ, תָּעִינוּ כַּצֹּאן וָאָבֵדוּ. וַעֲדַיִן לֹא שַׁבְנוּ מִתְּעִיָּתֵנוּ, וְהֵיאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ, וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָֹה יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא־חָטָאנוּ.

עֶזְרָא הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ: אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ, כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ, וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם. וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, חַנּוּן וְרַחוּם, אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד, וְלֹא עֲזַבְתָּם. אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, אַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ, וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, וְקַיֵּם לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ, עַל יְדֵי יִרְמְיָה חוֹזֶךָ, כָּאָמוּר: בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא, נְאֻם־יְהוָֹה, יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ, וְאֶת־הַחַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאנָה, כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר. וְאַל יְעַכֵּב לְפָנֶיךָ כָּל־חֵטְא וְעָוֹן אֶת״תְּפִלָּתֵנוּ, וּמְחוֹל וּסְלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, כִּי אֵל טוֹב״וְסַלָּח אָתָּה.

יש האומרים כאן: מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ וגו' לעיל עמ' 616 (ואח"כ ממשיכים והוא רחום)

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָֹה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ, וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ: אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָּנוּ, יְהוָֹה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָֹה וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעְנְךָ יְהוָֹה בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְהוָֹה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה, וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה, חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר־קָדְשֶׁךָ, כִּי בְחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ, יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבוֹתֵינוּ: וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו, וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם, לְמַעַן אֲדֹנָי: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע, פְּקַח

עֵינֶיךָ וּרְאֵה שִׁמְמוֹתֵינוּ, וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה, וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה, אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ, וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם, לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם: יָדַעְנוּ יְהוָה כִּי חָטָאנוּ, וְאֵין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ, אֶלָּא שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד־לָנוּ בְּעֵת צָרָה, וּכְרַחֵם אָב עַל בָּנִים רַחֵם עָלֵינוּ, חֲמֹל עַל עַמְּךָ וְרַחֵם עַל נַחֲלָתְךָ, חוּסָה נָא כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, חָנֵנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, לְךָ יְהוָה הַצְּדָקָה, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת וָעֵת, הַבֶּט־נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא צֹאן מַרְעִיתֶךָ, אַל יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף כִּי לְךָ יְהוָה הַיְשׁוּעָה, בְּךָ תוֹחֲלֹתֵינוּ. אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת! אֲנָא סְלַח נָא, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה:

אֲנָא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן, זְכֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד, וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם אֱלֹהֵינוּ, אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ, מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ: זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אַל־תֵּפֶן אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ: שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אָתָּה, כִּי כֵן דַּרְכְּךָ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד חִנָּם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: אֲנָא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנָא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא: אֲנָא יְהוָה עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לְךָ יְהוָה קִוִּינוּ, לְךָ יְהוָה חִכִּינוּ, לְךָ יְהוָה נְיַחֵל, אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ, כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם: אֲבָדָה תִקְוָתָם, כָּל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע, וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים, נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְּבוֹנֵנוּ, אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח, קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ, אַל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ, כִּי עַמְּךָ אֲנַחְנוּ, בְּנֵי בְרִיתֶךָ. אַל הַבִּיטָה! דַּל כָּבוֹדֵנוּ בַגּוֹיִם וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה, עַד מָתַי עֶזְךָ בַּשְּׁבִי וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר, הֵמָּה יִרְאוּ וְיֵבֹשׁוּ וַיֵּחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם, עוֹרְרָה

גְּבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, אַל יִמְעַטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ, לֹא לְמַעֲנֵנוּ, אֶלָּא לְמַעַנְךָ פְּעֹל, וְאַל תַּשְׁחֵת אֶת־זֵכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ, כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּזְכֹר עֲדוּתֵנוּ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד:

ואומר החזן חצי קדיש, ומוציאים ס"ת וקוראים ג' עולים בפרשת ויחל כמסודר לקמן בסוף הסידור וגומרים התפילה ככל יום, ואחר "הושיענו" אומרים "שיר מזמור לאסף, אלהים אל דומי לך" לעיל עמ' 160.

סְלִיחוֹת לְתַעֲנִית אֶסְתֵּר

אחר החזרה אומרים וידוי ונפילת אפים, ואחר־כך אומרים:

עַל יְדֵי רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי בְרֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ: מְחֹל״ לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ: אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה, וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה לָנוּ הוֹרֵיתָ: גְּדֶלֶת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ, תִּזְכֹּר הַיּוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ: תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים: בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה נְקַדֵּם, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לְעָנָו מִקֶּדֶם: וּמֵהֲרוֹן אַפְּךָ תָּשׁוּב, כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב: וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן, כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן: תַּעֲבֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֹל אָשָׁם, כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם: תַּאֲזִין שָׁוָע וְתַקְשִׁיב״ בְּרָצוֹן מַאֲמָר, כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה | יְהוָה א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

ס סליחה מיוחס לרבי יוסף אבן אביתור.

אֲנִי בְּהַעֲמִיקוֹ מַחֲשֶׁבֶת זְמָמוֹ, בְּהִוָּסְדוֹ עַל עַם קָדוֹשׁ לְאַבְּדוֹ וּלְהַחֲרִימוֹ, יְמִינִי גָּעָה בְּבִכְיָה לְצוּר שׁוֹכֵן

מְרוֹמוֹ, כִּי לֹא יִטּוֹשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ: אֲנָגִי דְּמָה לְכַלּוֹת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּלְאַבְּדֵנוּ, הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל בְּיוֹם זֶה לְגַדְּעֵנוּ, יְמִינִי זָלֹא קָם וְלֹא זָע מִמֶּנּוּ, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ: אֲנָגִי זְדוֹנוֹ הִשִּׁיאוֹ בְּעֵצָה נִבְעָרָה, חָשׁ לִשְׁקוֹל עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים לְאַבֵּד שֶׁה פְּזוּרָה, יְמִינִי טִהַר לִבּוֹ בְּצוֹם וַעֲצָרָה, טוֹב יְהוָה לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה: אֲנָגִי יָצָא שָׂמֵחַ מִבֵּית מַעֲדַנּוֹת, כּוֹנֵן עֵץ לִתְלוֹת עָלָיו אִישׁ אֱמוּנוֹת, יְמִינִי לָבַשׁ חֵן וְנִסְמָךְ עַל עוֹטֶה גְּאוֹנוֹת, אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת: אֲנָגִי מִדַּר קָרוֹא חֲכָמָיו וּמִדְּיָנֵי אִשָּׁה, נָפוֹל תִּפּוֹל״ לְפָנָיו יָעֲצוּהוּ לְבוּשָׁה, יְמִינִי סוֹד הוֹדִיעַ לַהֲדַסָּה וּמַלְכוּת לְבָשָׁה, וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר אֲסָרָה עַל נַפְשָׁהּ: אֲנָגִי עֵת בּוֹאוֹ לְמִשְׁתֶּה מְסִבָּה, פִּיהָ פָּתְחָה בְּחָכְמָה אֲהוּבָה נְדִיבָה, יְמִינִי צָהַל בִּרְאוֹתוֹ מַפָּלַת הָמָן בְּחִבָּה, אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה: קָדוֹשׁ הַנֶּעֱרָץ בְּסוֹד שַׂרְפֵי מְעוֹנָי, רוֹמְמוֹתֶךָ יִפְצָחוּ עֲדַת אֱמוּנָי, לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה, כֵּן יֹאבְדוּ כָל־אֹיְבֶיךָ יְהוָה: יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ עַל מְעוּטֵי עַמִּים, וְשַׂגְּבֵם בְּחַסְדְּךָ לְעֵינֵי כָל־לְאֻמִּים, פְּלָאֶיךָ הַרְאֵם צוּר שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

סליחה המיוחסת לרבי יצחק אבן גיאת.

יִחַלְתָּ עֲבָדֶיךָ בְּחֶזְיוֹנֵי כִתְבֵיהֶם, לְתִתָּם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָל־שׁוֹבֵיהֶם, וְדִבַּרְתָּ עַל״ לִבָּם לְרַפֹּאת מַכְאוֹבֵיהֶם, וְאַף־גַּם־זֹאת, בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם: צִמְּתַתְנִי אָז אַרְיֵה מִגֶּפֶן פּוֹרִיָּה, הִגְלָנִי וְהֶעֱלָנִי אֶל אֶרֶץ מַאֲפֵלָיָה, הִקְדַּמְתָּ

אַרְבָּעָה הוֹגֵי דַת״ ״תּוּשִׁיָּה, דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה, זֶה נִצַּל מֵאֲרָיוֹת וְאֵלֶּה מִלַּהֲבֵיהֶם: חָשׁ הָאַיִל וְהַחֲזִיר בִּמְהוּמָה וּמְבוּסָה, כִּמְעַט אוֹרִי קָדַר וּמְאוֹר שִׁמְשִׁי כֻּסָּה, תָּמַכְתָּ יַד יְמִינִי בִּימִינִי וַהֲדַסָּה, וְחִצִּים אֲשֶׁר הֻרְכּוּ לִי, שָׁבוּ בְּלֵב רוֹבֵיהֶם: קָם עָלַי בְּפִשְׁעִי הַנָּבָל הַבַּעַר, גְּרוֹנוֹ עָלַי פָּעַר, כַּחֲזִיר בְּתוֹךְ הַיָּעַר, הִקְדַּמְתָּ לִי מְשִׁיבֵי מִלְחֶמֶת דַּת שָׁעַר, וְהִנְנִי מִשְׁתַּעְשֵׁעַ בְּשִׂכְלָם וּבְנִיבֵיהֶם, וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם:

פסוקים (ויקרא כו; תהלים קיח) המבטאים בטחון ועזרת ה׳.

וְאַף גַּם־זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא־מְאַסְתִּים וְלֹא־
גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם, כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם: וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקוֹב, וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק
וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם״ ״אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר: מִן־הַמֵּצַר
קָרָאתִי יָהּ, עָנָנִי בַּמֶּרְחָב יָהּ: יְהוָה לִי לֹא אִירָא, מַה־יַּעֲשֶׂה
לִי אָדָם: יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי, וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת
בַּיהוָה, מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה, מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים:
כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם: דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל,
וַיהוָה עֲזָרָנִי:

סליחה (לא נודע למי).

יְהִירִים קָמוּ בְּכָל־דּוֹר, וְהָאֱלֹהִים שְׁמָרַנִי, עָלָה אַרְיֵה תְּחִלָּה,
בְּכָל־פֵּאוֹת זֵרָנִי, קָם אַחֲרָיו דּוֹב שַׁכּוּל וְלִמְזַנֵּב מְכָרָנִי,
דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי: אָז בְּצֵאתִי מִפֶּרֶךְ, בָּא
נָחָשׁ עֲלֵי דֶּרֶךְ, עַל עָיֵף וְנָגֵעַ לְהָבִיא בְלִבּוֹ מֹרֶךְ, גָּדַעְתָּ וְהִכִּיתָ

אוֹתוֹ שׁוֹק עַל יָרֵךְ, יוֹם הֵרִים יָד עָנָו עֲלֵיהֶם הִגְבִּירָנִי, דָּחֹה דָּחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי: בְּקוּם הָמָן הָאֲגָגִי, כַּתַּנִּין לְבַלְּעֵנִי, וְכָתַב שִׂטְנָה עָלַי, בְּיוֹם אֶחָד לְגַדְּעֵנִי, שָׁלַח מִשְׁמַים אֵל וַיּוֹשִׁיעֵנִי, לְמִחְיָה הִשְׁאִירָנִי וְעוֹז וְיֵשַׁע אִזָּרָנִי, דָּחֹה דָּחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי: שִׁמְךָ מִגְדַּל מִבְטָחִי, אֵל מִבְטָן גּוֹחִי, וְחִלַּצְתָּ אֶת־רוּחִי, מִמָּוֶת וּמִשַּׁחִי, אֶת־עֵינִי מִן דִּמְעָה, וְאֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי, וּבְאֶרֶץ מַדּוּחִי, אֵל אֱלֹהִים הִפְרָנִי, דָּחֹה דָּחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי:

פסוקים (תהלים קיח; קכד) המבטאים בטחון ועזרת ה'.

דָּחֹה דָּחִיתַנִי לִנְפֹּל, וַיהוָה עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ, וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים, יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה, יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל: לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה, וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ, וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק, אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה, צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ, יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל:

סליחה (לא נודע למי).

אֵיךְ זָרִים, אַכְזָרִים, כַּדְּבוֹרִים סְבָבוּנוּ, בְּקוּם הָמָן, בְּזֶה הַזְּמָן, כְּשֹׁד שַׁלְמָן שְׁדָדוּנוּ. בְּרֹב מַעַל, סַף רַעַל, בְּלִי תַעַל הִשְׁקוּנוּ. לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ, אַזַּי חַיִּים בְּלָעוּנוּ: אֵיךְ דִּמּוּ, וְזִמְּמוּ, בְּלִבָּם נִינָם יַחַד. בְּמַחֲשָׁבַת, לְהַחֲרִיב״ בַּת, יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד. בְּסוֹד סוֹדָם, לְהַשְׁמִידָם, לְהַכְחִידָם, כְּמוֹ כַחַד. וּבֵין

תַּנּוּר וְכִירַיִם, הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ. לוּלֵי יְהוָֹה שֶׁהָיָה לָנוּ, אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ. קָם צוֹרֵר, וְלִי עוֹרֵר, אֵיבָתוֹ וְשִׂנְאָתוֹ. וְדָת הֶעֱמִיד, וְקֵץ לַשְּׁמִיד, עֲדַת שַׁדַּי וְנַחֲלָתוֹ. וְצוּר חָמַל, וְטוֹב גָּמַל, וְהֶרְאָה אֶת־גְּבוּרָתוֹ. לְהַאֲבִידוֹ, לְהַכְחִידוֹ, וּבָנָיו אֲשֶׁר עִנּוּנוּ. חָשַׁב צָר, בְּעֵת מֵצָר, וְהִפִּיל פּוּר גּוֹרָלוֹ. וְצוּר הִקְשִׁיב, וְאָז הֵשִׁיב, בְּרֹאשׁוֹ אֶת־תַּגְמוּלוֹ. וְאֵל נֶאְדָּר, בְּחֹדֶשׁ אֲדָר, עֹז הֶרְאָה לִקְהָלוֹ. בְּמוֹ רֶצַח, עֲדֵי נֶצַח, הִכָּה אֲשֶׁר הִכּוּנוּ. לוּלֵי יְהוָֹה שֶׁהָיָה לָנוּ, אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ:

פסוקים (תהלים קכד) המבטאים בטחון ועזרת ה'.

לוּלֵי יְהוָֹה שֶׁהָיָה לָנוּ, יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְהוָֹה שֶׁהָיָה לָנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ, בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ: אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ, נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ, הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים: בָּרוּךְ יְהוָֹה, שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים, הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָֹה, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

אֲדֹנָי שָׁמַעְתָּ אֲדֹנָי סָלָחְתָּ, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָֹה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בְּשָׂר וָרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָֹה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָֹה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה | יְהוָה א אֵל ב רַחוּם
ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד
ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

על סדר א"ב

אַנְשֵׁי אֱמוּנָה אָבְדוּ, בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם. גִּבּוֹרִים לַעֲמֹד בַּפֶּרֶץ, דּוֹחִים "אֶת־הַגְּזֵרוֹת. הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה, וּלְמַחְסֶה בְּיוֹם זָעַם. זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשָׁם, חֵמָה עָצְרוּ בְּשַׁוְעָם. טֶרֶם קָרָאוּךָ עֲנִיתָם, יוֹדְעִים לַעֲתֹר וּלְרַצּוֹת. כָּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם, לֹא הֱשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם. מֵרֹב עֲוֹנֵינוּ אֲבַדְנוּם, נֶאֶסְפוּ מֵנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ. סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת. פֹּסוּ גוֹדְרֵי גָדֵר, צָמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה. קָמִים בַּפֶּרֶץ אָיִן, רָאוּיִים לְרַצּוֹתְךָ אָפֵסוּ. שׁוֹטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת, תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ. שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ, לְשַׁחֲרֶךָ אֵל בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְּרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה | יְהוָה א אֵל ב רַחוּם
ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד
ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

תָּמַהְנוּ מֵרָעוֹת, תָּשַׁשׁ כֹּחֵנוּ מִצָּרוֹת. שַׁחְנוּ עַד לִמְאֹד, שָׁפַלְנוּ עַד עָפָר. רַחוּם! כָּךְ הִיא מִדָּתֵנוּ, קָשֵׁי עֹרֶף וּמַמְרִים אֲנַחְנוּ. צָעַקְנוּ בְּפִינוּ חָטָאנוּ, פָּתַלְתּוֹל וְעִקֵּשׁ לִבֵּנוּ. עֶלְיוֹן! רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם, סְלִיחָה עִמְּךָ הִיא. נִחָם עַל הָרָעָה, מַטֵּה כְלַפֵּי חֶסֶד. לֹא תִתְעַלַּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. יָדַע לְעֵינֵי הַכֹּל, טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ. חֲתֹם פִּי־שָׂטָן, וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ, זָעֹם בּוֹ וְיִדֹּם. וַיַּעֲמֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ, הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן, גִּלִּיתָ לְנֶאֱמַן בָּיִת. בְּבַקְשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ, אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָֹה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָֹה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָֹה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָֹה | יְהוָֹה א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

וּכְשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, עָמַד מֹשֶׁה בִּתְפִלָּה לְפָנֶיךָ, וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְכָךְ אָמַר בִּתְפִלָּתוֹ: סְלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ, וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה, אַף אַתָּה הֱשִׁיבוֹתָ לוֹ כְּדַרְכֵי טוּבְךָ בִּשַׁרְתּוֹ וַחֲנַנְתּוֹ וְאָמַרְתָּ לוֹ: סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

דָּנִיאֵל אִישׁ חֲמוּדוֹת אָמַר לְפָנֶיךָ: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע,
פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ
עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ,
כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה, אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי
הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא
עַל־עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ. וְלִירוּשָׁלַיִם עִירָךְ אָמַרְתָּ לָהּ: הִנְנִי נִשְׁפָּט
אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי. אֲנַחְנוּ בוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִבְלַמְנוּ
בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ, אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב״ וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ.

על סדר א״ת ב״ש

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה, תֹּאחֵז יָדְךָ
בַּמִּשְׁפָּט. בְּבֹא תוֹכֵחָה נֶגְדֶּךָ, שְׂמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל
תֶּמַח. גִּשְׁתְּךָ לַחֲקֹר מוּסָר, רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ. דַּלּוּת
מַעֲשִׂים בְּשׁוּרֶךָ, קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ. הוֹרֵנוּ! בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ, צוּ
יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וָתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם, פְּתָחָיו רָאֵה כִּי
שָׁמֵמוּ. זְכֹר נָאֲמָתָ, עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ. חוֹתָם
תְּעוּדָה תַּתִּיר, סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיךָ. טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר, נָא
אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג. יָהּ! דַּע אֶת־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדָעוּךָ, מַגֵּר
אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדָעוּךָ. כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן, לְכוּדִים אֲסִירֵי
הַתִּקְוָה.

על סדר א״ב

אָשַׁמְנוּ מִכָּל־עָם, בֹּשְׁנוּ מִכָּל־גּוֹי. גָּלָה מִמֶּנּוּ מָשׂוֹשׂ, דָּוֶה
לִבֵּנוּ בַּחֲטָאֵינוּ. הָחְבַּל אֶוְיֵנוּ, וְנִפְרָע פְּאֵרֵנוּ. זָבוּל

מִקְדָּשֵׁנוּ, חָרֵב״ »בַּעֲוֹנֵינוּ. טִירָתֵנוּ הָיְתָה לְשַׁמָּה, יְפִי אַדְמָתֵנוּ לְזָרִים, כֹּחֵנוּ לְנָכְרִים. לְעֵינֵינוּ עָשְׁקוּ עֲמָלֵנוּ, מְמֶשָׁךְ וּמוֹרָט מִמֶּנּוּ. נָתְנוּ עֻלָּם עָלֵינוּ, סָבַלְנוּ עַל שִׁבְמֵנוּ. עֲבָדִים״ »מָשְׁלוּ בָּנוּ, פּוֹרֵק אֵין מִיָּדָם. צָרוֹת רַבּוֹת סְבָבוּנוּ, קָרָאנוּךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יאהדונהי. רָחַקְתָּ מִמֶּנּוּ בַּעֲוֹנֵינוּ, שַׁבְנוּ מֵאַחֲרֶיךָ, תָּעִינוּ כַּצֹּאן וְאָבֵדְנוּ. וַעֲדַיִן לֹא שַׁבְנוּ מִתַּעְיָתֵנוּ, וְהֵיאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ, וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יאהדונהי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא־חָטָאנוּ.

עֶזְרָא הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ: אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לָהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ, כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ, וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם. וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, חַנּוּן וְרַחוּם, אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד, וְלֹא עֲזַבְתָּם. אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, אַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ, וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, וְקַיֵּם לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ, עַל יְדֵי יִרְמְיָה חוֹזֶךָ, כְּאָמוּר: בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא, נְאֻם־יְהוָֹה, יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ, וְאֶת־חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאנָה, כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר. וְאַל יָעֵכֶב לְפָנֶיךָ כָּל־חֵטְא וָעוֹן אֶת״ »תְּפִלָּתֵנוּ, וּמְחוֹל וּסְלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, כִּי אֵל טוֹב״ »וְסַלָּח אָתָּה.

יש האומרים כאן: מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ וגו' לעיל עמ' 616 (ואח"כ ממשיכים והוא רחום)

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: הוֹשִׁיעֵנוּ

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָּנוּ, וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ: אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָּנוּ, יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה, וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה, חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר־קָדְשֶׁךָ, כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ, יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ: וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו, וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם, לְמַעַן אֲדֹנָי: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע, פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ, וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה, וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, יִכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אָתָּה, אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ, וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם, לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם: יָדַעְנוּ יְהוָה כִּי חָטָאנוּ, וְאֵין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ, אֶלָּא שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד־לָנוּ בְּעֵת צָרָה, וּכְרַחֵם אָב עַל בָּנִים רַחֵם עָלֵינוּ, חֲמֹל עַל עַמְּךָ וְרַחֵם עַל נַחֲלָתְךָ, חוּסָה נָא כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, חָנֵּנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, לְךָ יְהוָה הַצְּדָקָה, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת וָעֵת, הַבֵּט־נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא צֹאן מַרְעִיתֶךָ, אַל יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף כִּי לְךָ יְהוָה הַיְשׁוּעָה, בְּךָ תּוֹחֲלֹתֵנוּ. אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת! אֲנָא סְלַח נָא, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה:

אָנָּא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן, זְכֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד, וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם אֱלֹהֵינוּ, אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ, מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ: זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק

וּלְיַעֲקֹב, אַל־תֵּפֶן אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ: שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אָתָּה, כִּי כֵן דַּרְכְּךָ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד חִנָּם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: אֲנָא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא, אֲנָא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא: אֲנָא יְהוָה עָנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לְךָ יְהוָה קִוִּינוּ, לְךָ יְהוָה חִכִּינוּ, לְךָ יְהוָה נְיַחֵל, אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ, כִּי נֶאֱמוּ גוֹיִם: אֲבָדָה תִקְוָתָם, כָּל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע, וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים, נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרֹב עִצָּבוֹנֵנוּ, אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח, קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ, אַל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ, כִּי עַמְּךָ אֲנַחְנוּ, בְּנֵי בְרִיתֶךָ. אֵל הַבִּיטָה! דַּל כָּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה, עַד מָתַי עֻזְּךָ בַּשְּׁבִי וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר, הֵמָּה יִרְאוּ וְיֵבֹשׁוּ וַיְחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם, עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, אַל יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ, לֹא לְמַעֲנֵנוּ, אֶלָּא לְמַעַנְךָ פְּעֹל, וְאַל תַּשְׁחֵת אֶת־זֶרַע שְׁאֵרִיתֵנוּ, כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּזְכֹר עֵדוּתֵנוּ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד:

ומוציאים ס"ת וקוראים ג' עולים בפרשת ויחל לקמן בסוף הסידור וגומרים התפלה כבכל יום, ואחר "הושיענו" אומרים "למנצח על אילת השחר" וגו' לעיל בתפלת שחרית עמ' 162.

סְלִיחוֹת לי"ז בְּתַמּוּז

מנהג קדמון היה לומר בתעניות ציבור סליחות באמצע תפילת חזרת הש"ץ בסוף כל ברכה מהברכות הראשונות (כמנהג החסדים היום באמירת "יוצרות"), אך מרן השו"ע פסק שלא לאומרן אלא אחר שמונה עשרה (שו"ע תקסו,ד), אך כיון שדעת המקובלים שגם בין שמונה עשרה לִודוי לא כדאי להפסיק, על כן אומרים אותם אחר נפ"א.

אחר החזרה אומרים וידוי ונפילת אפים, ואחר־כך אומרים:

פתיחה

וָאָרֵץ שָׁפַל רוּמִי, יוֹם דִּמָּה רָשָׁע לְהַכְנִיעִי, מְשׂוֹשׂ לִבִּי שָׁבַת, וְהֶשְׁלַכְתִּי מִבֵּית מַרְגּוֹעִי, אָנוּ וָאֲבָלוּ פְּתָחַי, יוֹם נֶאֱסַף נְדִיבִי וְשׂוּעִי, לָכֵן אֲקוֹנֵן מִיָּמִים יָמִימָה בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי:

מגן אברהם

בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי אָפְפוּ עָלַי רָעוֹת וַאֲנָחוֹת, בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר בּוֹ, בְּאַנְחָתִי יָגַעְתִּי וְלֹא מָצָאתִי מְנוּחוֹת, גָּעָה גָּעִיתִי בִּבְכִי וְעַל כָּל־רֹאשׁ קָרְחוֹת, כִּי בְיוֹם זֶה נִשְׁתַּבְּרוּ הַלֻּחוֹת: הַלֻּחוֹת יְצָאוּנִי וְסָבְבוּ עָלַי תְּלָאוֹת, וְגֶבְרָה יַד צָרַי וְזֵרַנִי בְּכָל־פֵּאוֹת, סָב־נָא וְהָגֵן מְיַחֲלֵי קֵץ פְּלָאוֹת, כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְהוָה צְבָאוֹת:

מחיה המתים

בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי דִּמִּיתִי עֲלוֹת מִטִּיט הַיָּוֵן וְאֵין מַעֲמִיד, בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ הָיִיתִי לְבִזָּה לְמַאֲכָל וּלְהַשְׁמִיד, וְלֹא מָצָאתִי מָנוֹחַ וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָּמִיד, כִּי בוֹ בֶּטֵל הַתָּמִיד: הַתָּמִיד יוֹם הוּסַר גֶּבְרָה יְלָלָתִי כְּיִלְלַת אֲגֻלִּים, וּמִסְפְּדִי גָּדַל כְּמִסְפֵּד הַדַּרְמוֹן כִּפְלַיִם, סָב־נָא וְהַחֲיֵה רְדוּמֵינוּ, אֵל שׁוֹכֵן שָׁמַיִם, יְחַיֵּינוּ מִיּוֹמָיִם:

האל הקדוש

בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי זַעַם צוּר נָשָׂאתִי וַחֲמָתוֹ בִּי הִבְעִיר, בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ חַלְחָלָה אֲחָזַתְנִי וְסַעַר מַסְעִיר, טוֹבוֹת נָשִׁיתִי וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי בְּתִגְרַת שֵׂעִיר, כִּי בוֹ הָבְקָעָה הָעִיר: הָעִיר יוֹם הָבְקָעָה בְּקוּם תֵּימָן וּמַגְדִּיאֵל, וְאָזְלַת יָדִי וְלֹא מְצָאָה לָאֵל, סָב־נָא וְהַקְדֵּישׁ פְּלֵיטַת אֲרִיאֵל, וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

חונן הדעת

בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי יוֹם הוּ הוּ יוֹם תּוֹכֵחָה וְעֶבְרָה, בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ כְּבוֹדִי גָלָה וְתִפְאַרְתִּי הוּסָרָה, לְשִׁבְרִי אֵין כֵּהָה וּמַכָּתִי נַחְלָה וְרוּחִי נִשְׁבָּרָה, כִּי בוֹ שָׂרַף אַפּוֹסִטְמוֹס אֶת־הַתּוֹרָה: הַתּוֹרָה יוֹם נִשְׂרְפָה חֻדְּשוּ עָלַי "יְגוֹנַי, וְשֶׁבְרוּ מֵעִיר קֹדֶשׁ יְשִׁישַׁי וּזְקֵנַי, סָב־נָא וְחֹן בְּעֻזְּךָ עֲדַת אֱמוּנַי, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה:

הרוצה בתשובה

בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי מְעֻוָּתִי מֻדַּד זָר בְּסַאסְאָה וּבָהּ כָּל, בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ נָוִי הֻשַּׁם זָר וְאֶת־יַעֲקֹב אָכַל, סָפוֹת שָׁנָה בְּשָׁנָה בְּיוֹם זֶה מַמְרוּר אוֹכַל, כִּי בוֹ הָעָמָד צֶלֶם בַּהֵיכָל: יוֹם הָעָמָד פֶּסֶל כִּנְאָה וְתוֹעֵבָה, וּבוֹ חֶבְלָה רוּחִי וְתוֹחַלְתִּי נִכְזָבָה, סָב־נָא וְרַפֵּא מְשׁוּבַת עַמְּךָ וְתֹאהֲבֵם נְדָבָה, הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה:

עַל יְדֵי רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי בְרוֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ: מְחָל "לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ: אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה, וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה לָנוּ הוֹרֵיתָ: גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ, תִּזְכֹּר הַיּוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ: תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים: בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה נְקַדֵּם, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם: וּמֵחֲרוֹן אַפְּךָ תָּשׁוּב, כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב: וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן, בְּיוֹם וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן: תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֹל אָשָׁם, כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם: תַּאֲזִין שֶׁוַע

וְתַקְשִׁיב״ בְּרָצוֹן מַאֲמַר, בְּיוֹם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוֹוָה׳: וְשָׁם נֶאֱמַר:
וַיַּעֲבֹר יְהוֹוָה׳ | עַל־פָּנָיו׳ וַיִּקְרָא׳: יְהוֹוָה׳ | יְהוֹוָה׳ א אֵל ב רַחוּם
ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד׳
ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה׳:

על סדר א"ב

אֲזַי בְּבָגְדִי, אִמְרֵי דָר מְעוֹנִי, בְּהִשְׁתָּרֵג עֲוֹנִי, הִכְבִּיד עֶלִי
מוֹנִי, גָּבַר עָלַי זָר בְּמַהֲלֹם לְהַלְּמֵנִי, אַפּוֹ טָרַף וַיִּשְׁטְמֵנִי:
דְּרָכָיו זָנַחְתִּי אֲשֶׁר לִי הוֹרָה, הֵן עַל כֵּן הֵעִיר בִּי אַף וְזַעַם
וְעֶבְרָה, זַעְמוֹ בִּי הֵרִיק וְחִצָּיו בִּי יָרָה, וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה:
חָלְפוּ עָלַי בְּיוֹם זֶה חָמֵשׁ תְּלָאוֹת, טָרְפוּ חַיָּתִי וַיְשִׁימוּנִי
לְמַשּׂוֹאוֹת, יָגְעָה נַפְשִׁי יָגוֹעַ וְהַלְּאוֹת, נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ, נִבְהַלְתִּי
מֵרְאוֹת: כָּל־אֵלֶּה בְּזָכְרִי יְעוֹרְרוּנִי אֲנָחוֹת, לֶהָבָה הֶשִּׁיקַתְנִי
מְלַהֶטֶת כֶּסֶל וְטוּחוֹת, מִסְפֵּד מַר אַגְדִּיל וְאַרְחִיק שְׂמָחוֹת,
כִּי בְיוֹם זֶה נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחוֹת: נוֹעַד עָלַי זָר וַהֲמוֹנָיו הִצְמִיד,
סַבּוּנִי כַּמַּיִם וְטָבַעְתִּי וְאֵין מַעֲמִיד, עַל כֵּן אֲיֵלִיל בְּמוֹ פִי,
וָנֶהִי אַתְמִיד, כִּי בְיוֹם זֶה בֶּטֵל הַתָּמִיד: פּוֹשְׁחֵי הָמוּ כַּהֲמוֹת
זֶרֶם״ מִיכַל, צָמְתוּ בַבּוֹר חַיֵּי וַיִּתְּנוּנִי לְמַאֲכָל, קָרָא עָלַי מוֹעֵד
וַהֲמוֹנַי שָׂכֹל שִׂכַּל, כִּי בְיוֹם זֶה הָעֶמֶד צֶלֶם בְּהֵיכָל: רַבָּתִי
עָם, זָר הֵצַר וּפִתְחֵיהָ פֶּתַח הֶעֱרָה, שָׁת גַּפְנִי לְשַׁמָּה בְיוֹם
זַעַם וְעֶבְרָה, תַּאֲוָתוֹ רָאָה זָר וַיָּדוֹ בְעֹז גָּבְרָה, כִּי בְיוֹם זֶה
שָׂרַף אַפּוֹסְטָמוֹס אֶת־הַתּוֹרָה: חָרְקוּ שֵׁן רְשָׁעִים בְּיוֹם אַף
יְהוֹוָה׳ בִּי הֵעִיר, לֹא חָמַל זָר וְעִקֵּשׁ עַל יָשִׁישׁ וְצָעִיר, אַפּוֹ

בִּי הָרָה וּרְשָׁפָיו בִּי הִבְעִיר, כִּי בְיוֹם זֶה הָבִקְעָה הָעִיר: רַחֵם יְהוָה וְדַבֵּר עַל "לֵב עֲגוּמִים, בְּשִׁבְעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ יוֹשְׁבִים" "מִשְׁתּוֹמְמִים, יָהּ! גַּלְגֵּל עֲלֵיהֶם הֲמוֹן רַחֲמֶיךָ מִמְּרוֹמִים, אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

סליחה מיוחסת לרבי שלמה אבן גבירול, כנגד ד' מלכויות הצרות לישראל.

שְׁעֵה נֶאְסָר, אֲשֶׁר נִמְסַר, בְּיַד בָּבֶל וְשַׂר הָעִיר (יו"ג: וְגַם שַׂעִיר):
לְךָ יֶהֱמָה, זֶה כַּמָּה, וְיִתְחַנֵּן כְּבֵן צָעִיר: מוּלְךָ צוּר, בְּלֵב עָצוּר, הֶמְיַת מֵעָיו יַסְעִיר: יוֹם גָּבַר הָאוֹיֵב וַתִּבָּקַע הָעִיר:

לְזֹאת אִכַּף, וְאֶסְפֹּק כַּף, בְּיוֹם חָמֵשׁ קְרָאוּנִי: וְעַל רֶגֶל, הָעֵגֶל, הַלּוּחוֹת יְצָאוּנִי: וְלָכַד זָר, הַמִּבְצָר, וּבְמַסְגֵּר הֱבִיאָנִי: וְגַם הִשְׁמִיד, הַתָּמִיד, וּמֵעֲשׂוֹתוֹ כְּלָאָנִי: וְהוּשָׁם אֱלִיל, בְּהֵיכָל כָּלִיל, וְדֶתְךָ זָר בָּאֵשׁ הִבְעִיר:

מְאֹד אֶתְחַל, וָאֶתְחַלְחַל, בְּיוֹם שַׁדַּי חֲשָׁפַנִי: וְהַשְׁפִּיפוֹן נבוכדנצר, מִצָּפוֹן, כְּשִׁבּוֹלֶת שְׁטָפַנִי: וְנָהַג שְׁבִי, אֶרֶץ "צְבִי", וְגַם כַּדּוּר צְנָפַנִי: יוֹם חָשַׁךְ, מְאוֹר שִׁשַּׁךְ מלכות בבל, לְיַד פָּרַס דְּחָפַנִי: אֲכָלַנִי, הֲמָמַנִי, וְקִינָה עֲלֵי זֹאת אָעִיר:

הֲלָעַד בִּי, מִשְׁגַּבִּי, הֲלָעַד אַפְּךָ יֶעְשַׁן: גְּדוֹר פִּרְצִי, בְּבֶן פַּרְצִי, וּמֵחֲדֶק מלכות אדום לְקֹט שׁוֹשָׁן: עֵין פְּקַח, תְּפִלָּתִי קַח, כְּמוֹ חֵלֶב הַמִּדֶּשֶׁן: בְּנֵה בֵית זְבוּל, וְהָשֵׁב גְּבוּל, הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן: שְׁפֹט אֵלֵּם, וְאָז יְשַׁלֵּם, הַמַּבְעָה וְהַמַּבְעִיר:

סליחה לרבי יוסף אבן אביתור.

אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתֵנוּ, שְׁעֵה שַׁוְעָתֵנוּ, וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ, וְאֹרֶךְ גָּלוּתֵנוּ, מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה, בְּזָכְרֵנוּ עֲנוּתֵנוּ, בְּיוֹם חֲמִשָּׁה דְבָרִים, אֵרְעוּ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ: נָא אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת, וּבוֹחֵן סִתְרֵי טוּחוֹת, שְׁעֵה שִׂיחוֹת נִדָּחוֹת, נְפוּצוֹת בְּאַרְבַּע רוּחוֹת, מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה בִּזְמַן זֶה נֶאֱנָחוֹת, בְּיוֹם עֵקֶב מַדּוּחוֹת, נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחוֹת, וּבוֹ כָּל־יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ, נָמֵר עַל יְגוֹנֵנוּ: דְּלֵה מִטִּיט הַיָּוֵן, טְבוּעִים בּוֹ וְאֵין מַעֲמִיד, עֵדֶר תַּתָּה לְמַאֲכָל, לְבִזָּה וּלְהַשְׁמִיד, מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה, בְּיוֹם זֶה עֶצֶב מַצְמִיד, יוֹם בּוֹ יַד זָר הֶאֱמִיר, וּבוֹ בֻּטַּל הַתָּמִיד, עַל רֹב עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְעֹצֶם חַטֹּאתֵינוּ: יָהּ אֲשֶׁר הַכֹּל יוּכַל, פְּדֵה מִשְּׁכוֹל שָׁכָל, מִיַּד עִקֵּשׁ וָסָכָל, וּשְׁאַר יַעֲקֹב אָכָל, מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה, בְּיוֹם זֶה מַמְרֹר אוֹכַל, בְּהַעֲמִיד זָר לְמוּלִי, בּוֹ צֶלֶם בַּהֵיכָל, עַל כָּל־קוֹרוֹתֵינוּ יִזָּלוּ דִּמְעוֹתֵינוּ: שִׁבְרֵנוּ מַה־נּוֹרָא, כִּי סָרְנוּ מִמּוֹרָא, נָאוֹר עֹטֶה אוֹרָה, גְּמוּלִי לַכֹּל הוֹרָה, מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה, נֶהִי בְּיוֹם זֶה אֶחְקוֹרָה, יַעַן כִּי בוֹ שָׂרַף אַפּוֹסְטָמוֹס אֶת־הַתּוֹרָה, לְזֹאת נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ, לְשׁוֹד בֵּית "תִּפְאַרְתֵּנוּ: רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן, וְכָל־חֲמָתוֹ לֹא יָעִיר, פְּדֵה חִישׁ מִידֵי שָׂעִיר, פְּזוּרֵי הַצֹּאן וְצָעִיר, מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה, בְּיוֹם זֶה הֶמְיַת מֵעָיו יַסְעִיר, יוֹם גָּבְרוּ הַזָּרִים וַתִּבָּקַע הָעִיר, כִּי הָיֵינוּ לְלַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ: רַחֲמָן בְּרַחֲמִים שׁוּבָה, אֶל צִיּוֹן הָעֲלוּבָה, וְחִישׁ נָא לְאִשָּׁה עֲצוּבָה, נֶחָמָה הַכְּתוּבָה, וְאָז שִׁירָה נָנוּבָה, בִּבְנוֹתֵךְ הַחֲרֵבָה,

בְּקִבּוּץ נְפוּצוֹתֵינוּ, וּבְשׁוּבְךָ אֶת שְׁבוּתֵנוּ:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה | יְהוָה א אֵל ב רַחוּם ג וְחַנּוּן, ד אֶרֶךְ ה אַפַּיִם ו וְרַב־חֶסֶד ז וֶאֱמֶת: ח נֹצֵר חֶסֶד ט לָאֲלָפִים, י נֹשֵׂא עָוֹן יא וָפֶשַׁע יב וְחַטָּאָה, יג וְנַקֵּה:

על סדר א"ב

אַנְשֵׁי אֱמוּנָה אָבָדוּ, בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם. גִּבּוֹרִים לַעֲמֹד בַּפֶּרֶץ, דּוֹחִים "אֶת־הַגְּזֵרוֹת. הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה, וּלְמַחְסֶה בְּיוֹם זָעַם. זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשָׁם, חֵמָה עָצְרוּ בְּשַׁוְעָם. טֶרֶם קְרָאוּךָ עֲנִיתָם, יוֹדְעִים לַעֲתֹר וּלְרַצּוֹת. כָּאַב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם, לֹא הֱשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם. מֵרֹב עֲוֹנֵינוּ אֲבַדְנוּם, נֶאֱסְפוּ מֵנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ. סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת. פִּסּוּ גוֹדְרֵי גָדֵר, צָמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה. קָמִים בַּפֶּרֶץ אַיִן, רָאוּיִים לְרַצּוֹתְךָ אָפְסוּ. שׁוֹטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת, תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ.

שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ, לְשַׁחֲרֶךָ אֵל בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַתְנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה | יְהוָה א **אֵל** ב **רַחוּם**
ג **וְחַנּוּן,** ד **אֶרֶךְ** ה **אַפַּיִם** ו **וְרַב־חֶסֶד** ז **וֶאֱמֶת:** ח **נֹצֵר חֶסֶד**
ט **לָאֲלָפִים,** י **נֹשֵׂא עָוֹן** יא **וָפֶשַׁע** יב **וְחַטָּאָה,** יג **וְנַקֵּה:**

על סדר תשר"ק

תָּמַהְנוּ מֵרָעוֹת, תָּשַׁשׁ כֹּחֵנוּ מִצָּרוֹת. שַׁחְנוּ עַד לִמְאֹד,
שָׁפַלְנוּ עַד עָפָר. רַחוּם! כָּךְ הִיא מִדָּתֵנוּ, קָשֵׁי עֹרֶף
וּמַמְרִים אֲנַחְנוּ. צָעַקְנוּ בְּפִינוּ חָטָאנוּ, פָּתַלְתּוֹל וְעִקֵּשׁ לִבֵּנוּ.
עֶלְיוֹן! רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם, סְלִיחָה עִמְּךָ הִיא. נִחָם עַל הָרָעָה,
מַטֵּה כְלַפֵּי חֶסֶד. לֹא תִתְעַלַּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה
אֲנָחְנוּ. יָדַע לְעֵינֵי הַכֹּל, טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ. חֲתֹם פִּי־שָׂטָן,
וְאַל יַשְׁטִין עָלֵינוּ, זָעֹם בּוֹ וְיִדֹּם. וַיַּעֲמֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ,
הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן, גִּלִּיתָ לְנֶאֱמַן בָּיִת.
בְּבַקְּשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ, אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר
רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים, וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת
עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל! הוֹרַעְתָּנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה, זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם, וְכֵן כָּתוּב
בְּתוֹרָתְךָ: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם, יְהוָה: וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה | יְהוָה א **אֵל** ב **רַחוּם**
ג **וְחַנּוּן,** ד **אֶרֶךְ** ה **אַפַּיִם** ו **וְרַב־חֶסֶד** ז **וֶאֱמֶת:** ח **נֹצֵר חֶסֶד**
ט **לָאֲלָפִים,** י **נֹשֵׂא עָוֹן** יא **וָפֶשַׁע** יב **וְחַטָּאָה,** יג **וְנַקֵּה:**

וּכְשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, עָמַד מֹשֶׁה בִּתְפִלָּה לְפָנֶיךָ,
וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְכָךְ אָמַר

בִּתְפִלָּתוֹ: סְלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ, וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה, אַף אַתָּה הֱשִׁיבוֹתָ לוֹ כְּדַרְכֵי טוּבְךָ בִּשַׁרְתּוֹ וַחֲנַנְתּוֹ וְאָמַרְתָּ לוֹ: סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

דָּנִיֵּאל אִישׁ חֲמוּדוֹת אָמַר לְפָנֶיךָ: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע, פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה, אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ. וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ אָמַרְתָּ לָהּ: הִנָּנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי. אֲנַחְנוּ בוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ, אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב" "וְלֹא מֵצַח לְדָרִים רֹאשׁ.

על סדר א"ת ב"ש

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה, תֹּאחֵז יָדְךָ בַּמִּשְׁפָּט. בְּבֹא תוֹכֵחָה נֶגְדֶּךָ, שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח. גִּשְׁתְּךָ לַחֲקֹר מוּסָר, רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ. דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרֶךָ, קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ. הוֹרֵנוּ! בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ, צוּ יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וָתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם, פְּתָחָיו רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ. זְכֹר נָאמְתָּ, עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ. חוֹתַם תְּעוּדָה תַּתִּיר, סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיךָ. טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר, נָא אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג. יָהּ! דַּע אֶת־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדָעוּךָ, מַגֵּר אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדָעוּךָ. כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן, לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה.

אָשַׁמְנוּ מִכָּל־עָם, בְּשִׁנּוּ מִכָּל־גּוֹי. גָּלָה מִמֶּנּוּ מָשׁוֹשׂ, דָּוֶה לִבֵּנוּ בַּחֲטָאֵינוּ. הָחְבַּל אֲוִיֵּנוּ, וְנִפְרַע פְּאֵרֵנוּ. זְבוּל מִקְדָּשֵׁנוּ, חָרֵב "בַּעֲוֹנֵינוּ. טִירָתֵנוּ הָיְתָה לְשַׁמָּה, יְפִי אַדְמָתֵנוּ לְזָרִים, כֹּחֵנוּ לְנָכְרִים. לְעֵינֵינוּ עָשְׁקוּ עֲמָלֵנוּ, מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט מִמֶּנּוּ. נָתְנוּ עֹלָם עָלֵינוּ, סָבַלְנוּ עַל שִׁכְמֵנוּ. עֲבָדִים" מָשְׁלוּ בָּנוּ, פּוֹרֵק אֵין מִיָּדָם. צָרוֹת רַבּוֹת סְבָבוּנוּ, קָרָאנוּךָ יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ. רָחַקְתָּ מִמֶّנּוּ בַּעֲוֹנֵינוּ, שַׁבְנוּ מֵאַחֲרֶיךָ, תָּעִינוּ כַּצֹּאן וָאָבֵדְנוּ. וַעֲדַיִן לֹא שַׁבְנוּ מִתַּעְיָתֵנוּ, וְהֵיאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ, וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא־חָטָאנוּ.

עָזְרָא הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ: אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ, כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ, וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם. וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, חַנּוּן וְרַחוּם, אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד, וְלֹא עֲזַבְתָּם. אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, אַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ, וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, וְקַיֵּם לָנוּ יְהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ, עַל יְדֵי יִרְמְיָה חוֹזֶךָ, כָּאָמוּר: בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא, נְאֻם־יְהוָ"ה, יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ, וְאֶת־חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאנָה, כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר. וְאַל יַעֲכֹב לְפָנֶיךָ כָּל־חֵטְא וְעָוֹן אֶת "תְּפִלָּתֵנוּ, וּמְחוֹל וּסְלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ, כִּי אֵל טוֹב" וְסַלָּח אָתָּה.

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ, וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ: אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָּנוּ, יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה, וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה, חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי בְּכָל־צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר־קָדְשֶׁךָ, כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ, יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ: וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו, וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם, לְמַעַן אֲדֹנָי: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמַע, פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ, וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שָׁמְעָה אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה, וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה, אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, חְוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ, וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם, לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם: יָדַעְנוּ יְהוָה כִּי חָטָאנוּ, וְאֵין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ, אֶלָּא שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד־לָנוּ בְּעֵת צָרָה, וּכְרַחֵם אָב עַל בָּנִים רַחֵם עָלֵינוּ, חֲמֹל עַל עַמְּךָ וְרַחֵם עַל נַחֲלָתְךָ, חְוּסָה נָא כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, חָנֵּנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, לְךָ יְהוָה הַצְּדָקָה, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת וָעֵת, הַבֶּט־נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא צֹאן מַרְעִיתֶךָ, אַל יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף כִּי לְךָ יְהוָה הַיְשׁוּעָה, בְּךָ תּוֹחַלְתֵּנוּ. אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת! אֲנָא סְלַח נָא, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה:

אֲנָא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן, זְכֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד, וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם אֱלֹהֵינוּ, אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת,
הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ, מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ: זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב, אַל־תֵּפֶן אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ: שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ
וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אָתָּה, כִּי כֵן דַּרְכְּךָ
לַעֲשׂוֹת חֶסֶד חִנָּם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: אֲנָא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא, אֲנָא יְהוָה הַצְלִיחָה
נָּא: אֲנָא יְהוָה עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לְךָ יְהוָה כִּוִּינוּ, לְךָ יְהוָה חִכִּינוּ, לְךָ יְהוָה
נְיַחֵל, אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ, כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם: אֲבָדָה תִקְוָתָם, כָּל־בֶּרֶךְ לְךָ תִּכְרַע,
וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים, נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְּבוֹנֵנוּ,
אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח, קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ, אַל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ, כִּי עַמְּךָ
אֲנַחְנוּ, בְּנֵי בְרִיתֶךָ. אֵל הַבִּיטָה! דַּל כָּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם וְשֵׁקְצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה, עַד
מָתַי עֻזְּךָ בַשָּׁבִי וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר, הֵמָּה יִרְאוּ וְיֵבֹשׁוּ וַיְחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם, עוֹרְרָה
גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, אַל יִמְעַטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ
רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ, לֹא לְמַעֲנֵנוּ, אֶלָּא לְמַעַנְךָ פְּעֹל, וְאַל תַּשְׁחֵת אֶת־זֶכֶר
שְׁאֵרִיתֵנוּ, כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּזְכֹר עֲדוּתֵנוּ
בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד:

ומוציאים ס"ת וקוראים ג' עולים בפרשת ויחל לקמן בסוף הסידור וגומרים התפלה כבכל יום, ואחר "הושיענו" אומרים "מזמור לאסף, אלהים באו גוים" וגו' לעיל עמ' 163.

אֲבֵלוּת

על מת שראוי להתאבל עליו צריך לקרוע מעומד, ולפני שיקרע יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, דַּיַּן הָאֱמֶת:

צִידּוּק הַדִּין

צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו,
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת, צָדְקוּ יַחְדָּו: בַּאֲשֶׁר דִּבַּר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן,

וּמִי יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה: וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ, וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ: קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא, וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו: הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תְּהִלָּה: אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה: הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט, אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא: דַּיָּן הָאֱמֶת, שֹׁפֵט צֶדֶק וֶאֱמֶת, בָּרוּךְ דַּיָּן הָאֱמֶת, כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו צֶדֶק וֶאֱמֶת:

ואומרים השכבה לקמן בעמ' 653

בְּלַע הַמָּוֶת לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי יֱהוֹה (קרי אֱלֹהִים) דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים, וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָֹה אֲדֹנָי דִּבֵּר: יִחְיוּ מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי יְקוּמוּן, הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי עָפָר כִּי טַל אוֹרֹת טַלֶּךָ, וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְהוָֹה אֲדֹנָי הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: ואומרים: תְּנָחֵמוּ מִן הַשָּׁמַיִם.

ביום צאתו מהאבלות אומרים לו:

לֹא־ יָבוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ וִירֵחֵךְ לֹא יֵאָסֵף, כִּי יְהוָֹה אֲדֹנָי יִהְיֶה־לָּךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֵךְ: וּכְתִיב: כָּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלַיִם תְּנֻחָמוּ:

בִּרְכַּת הַמָּזוֹן לַאֲבֵלִים

אם הם שלושה אומרים: נְבָרֵךְ (בעשרה: אֱלֹהֵינוּ) מְנַחֵם אֲבֵלִים שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:
ועונים: בָּרוּךְ (בעשרה: אֱלֹהֵינוּ) מְנַחֵם אֲבֵלִים שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ:
וחוזר: בָּרוּךְ (בעשרה: אֱלֹהֵינוּ) מְנַחֵם אֲבֵלִים שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל הַזָּן אוֹתָנוּ וְאֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ, בְּחֵן בְּחֶסֶד בְּרֶוַח וּבְרַחֲמִים רַבִּים, נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ, וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן תָּמִיד לְעוֹלָם

וָעֶד, כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל וְשֶׁלְּהָנוּ עָרוּךְ לַכֹּל, וְהִתְקִין מִחְיָה וּמָזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא בְּרַחֲמָיו וּבְרֹב חֲסָדָיו, כָּאָמוּר: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַזָּן אֶת־הַכֹּל:

נוֹדֶה לְךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה, בְּרִית וְתוֹרָה, חַיִּים וּמָזוֹן, עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים, וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ, וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ,
וְעַל חַיִּים וּמָזוֹן שֶׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ. בחנוכה ופורים מוסיפים כאן על הנסים
וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אֶת־שְׁמֶךָ, כָּאָמוּר: וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל הֵיכָלֶךָ וְעַל מְעוֹנֶךָ וְעַל דְּבִירֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אָבִינוּ רְעֵנוּ, זוּנֵנוּ, פַּרְנְסֵנוּ, כַּלְכְּלֵנוּ, הַרְוִיחֵנוּ, הַרְוַח לָנוּ מְהֵרָה מִכָּל־צָרוֹתֵינוּ, וְנָא, אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לִידֵי מַתְּנוֹת בָּשָׂר וָדָם וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם, אֶלָּא לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה וְהָרְחָבָה, הָעֲשִׁירָה וְהַפְּתוּחָה. יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא נִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא, וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מָשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירֶנָּה לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

נַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת־אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלַיִם וְאֶת־הָאֲבֵלִים הַמִּתְאַבְּלִים בָּאֵבֶל הַזֶּה נַחֲמֵם מֵאֶבְלָם וְשַׂמְּחֵם מִיגוֹנָם. כָּאָמוּר: כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תְּנַחֲמֶנּוּ, כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלִַם תְּנֻחָמוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְנַחֵם צִיּוֹן בְּבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם אָמֵן: בְּחַיֵּינוּ תִּבָּנֶה עִיר צִיּוֹן וְתִכּוֹן הָעֲבוֹדָה בִּירוּשָׁלַיִם. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, לָעַד הָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַדִּירֵנוּ גֹּאֲלֵנוּ קָדוֹשֵׁנוּ קָדוֹשׁ יַעֲקֹב. הַמֶּלֶךְ הַחַי הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב אֵל אֱמֶת שׁוֹפֵט בְּצֶדֶק לוֹקֵחַ נְפָשׁוֹת שַׁלִּיט בְּעוֹלְמוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹנוֹ וַאֲנַחְנוּ עַמּוֹ וַעֲבָדָיו וְעַל הַכֹּל אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לוֹ וּלְבָרְכוֹ גּוֹדֵר פְּרָצוֹת הוּא יִגְדּוֹר אֶת־הַפִּרְצָה הַזֹּאת מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

הַשְׁכָּבָה לְאִישׁ

הַמְּרַחֵם עַל־כָּל־בְּרִיּוֹתָיו, הוּא יָחוּס וְיַחְמוֹל וִירַחֵם עַל נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל הַנִּפְטַר בְּשֵׁם טוֹב מִן הָעוֹלָם (פלוני בן פלונית), **רוּחַ ה׳ תְּנִיחֶנּוּ בְגַן עֵדֶן, הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ, בִּכְלַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.**

לְאָדָם גָּדוֹל בחכמה וביראת שָׁמַיִם אומרים השכבה זו:

וַהֲחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא, וְאֵי זֶה מָקוֹם בִּינָה: אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה, וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה: מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ, פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ, נֶגֶד בְּנֵי אָדָם: מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים, וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: יִרְוְיָן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ, וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב, וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם:

מְנוּחָה נְכוֹנָה, בִּישִׁיבָה עֶלְיוֹנָה, בְּמַעֲלַת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מְאִירִים וּמַזְהִירִים, וְחִלּוּץ עֲצָמִים, וְכַפֶּרֶת אֲשָׁמִים, וְהַרְחָקַת פֶּשַׁע, וְהַקְרָבַת יֶשַׁע, וְחֶמְלָה וַחֲנִינָה, מִלִּפְנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנָה, וְחוּלְקָא טָבָא, לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שָׁם תְּהֵא מָנַת וּמְחִיצַת וִישִׁיבַת נֶפֶשׁ הַשֵּׁם הַטּוֹב הַמְּרוּחָם (פב"פ) רוּחַ יְהוָ֗ה תְּנִיחֶנּוּ בְּגַן עֵדֶן, דְּאִתְפְּטַר מִן עַלְמָא הָדֵין בִּרְעוּת אֱלָהָא מָארֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְרַחֵם עָלָיו, וְיָחוֹס וְיַחְמוֹל עָלָיו. מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יַסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבְסֵתֶר אָהֳלוֹ לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם יְהוָ֗ה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ, וּלְקַץ הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ, וּמִנַּחַל עֲדָנָיו יַשְׁקֵהוּ, וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ, וְיָשִׂים כָּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָ֗ה הוּא נַחֲלָתוֹ, וְיָלֶוֶה אֵלָיו הַשָּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכָּבוֹ יִהְיֶה שָׁלוֹם, כְּדִכְתִיב: יָבוֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם, הֹלֵךְ נְכֹחוֹ, הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בִּכְלַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

הַשְׁכָּבָה לְאִשָּׁה

קודם ההשכבה, נוהגים לומר פסוקים אלו:

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא, וְרָחוֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: שָׁקַר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי, אִשָּׁה יִרְאַת יְהוָֹאדֹנָ֣י הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ, וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

הַמְרַחֵם עַל־כָּל־בְּרִיּוֹתָיו, הוּא יָחוּס וְיַחְמוֹל וִירַחֵם עַל נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל הַנִּפְטֶרֶת בְּשֵׁם טוֹב מִן הָעוֹלָם (פלונית בת פלונית), רוּחַ יְהוָֹה תְּנִיחֶנָּה בְגַן עֵדֶן, הִיא וְכָל־בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ, בִּכְלַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

לאשה גדולה וחשובה אומרים השכבה זו:

אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא, וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: שָׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי, אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָֹאדֹנָ֣י הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ, וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

רַחֲמָנָא דְּרַחֲמָנוּתָא דִּי לֵיהּ הִיא וּבְמִימְרֵיהּ אִתְבְּרִיאוּ עָלְמַיָּא עַלְמָא הָדֵין וְעַלְמָא דְּאָתֵי וּגְנָז בֵּיהּ צַדְקָנִיּוֹת וְחַסְדָּנִיּוֹת דְּעַבְדָּן רָעוּתֵיהּ וּבְמִימְרֵיהּ וּבִיקָרֵיהּ וּבְתוּקְפֵּיהּ יֵאמַר לְמִיעַל קֳדָמוֹהִי דּוּכְרָן נֶפֶשׁ הָאִשָּׁה הַבְּכֻבְדָה וְהַצְּנוּעָה וְהַנִּכְבֶּדֶת מָרַת (פב"פ) רוּחַ יְהוָֹאדֹנָ֣י תְּנִיחֶנָּה בְּגַן עֵדֶן, דְּאִתְפְּטַרַת מִן עַלְמָא הָדֵין כִּרְעוּת אֱלָהָא מָארֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמֶּלֶךְ בְּרַחֲמָיו יָחוּס וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ, וְיִלְוֶה אֵלֶיהָ הַשָּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכָּבָהּ יִהְיֶה שָׁלוֹם, כְּדִכְתִיב: יָבוֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם, הֵלֵךְ נָכֹחוֹ, הִיא וְכָל־בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בִּכְלַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

בִּרְכַּת בֵּית עָלְמִין

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹאדֹנָ֣י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם בְּדִין, וּבָרָא אֶתְכֶם בְּדִין, וְזָן אֶתְכֶם בְּדִין, וְכִלְכֵּל אֶתְכֶם בְּדִין, וְהֶחֱיָה אֶתְכֶם בְּדִין, וְהֵמִית אֶתְכֶם בְּדִין, וְהוּא יוֹדֵעַ מִסְפַּר כֻּלְּכֶם

בְּדִין, וְהוּא עָתִיד לְגַלּוֹת עָפָר מֵעַל עֵינֵיכֶם לְהַחֲיוֹתְכֶם וְלַהֲקִימְכֶם בִּתְחִיַּת הַמֵּתִים בְּדִין, בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ֗ה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

סֵדֶר הַפָּרָשִׁיּוֹת

פרשת בראשית

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי־אוֹר וַיְהִי־אוֹר: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים | לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: (לוי) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: (ישראל) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים | לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמָּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:

פרשת נח

אֵלֶּה תוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ: וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת: וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים

לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי
מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ: עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה
וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר: וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
אַמָּה אָרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קומָתָהּ: (לוי)
צֹהַר | תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ
תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִים וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֵׂהָ: וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל
מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל
אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע: וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה
וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ: וּמִכָּל־הָחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא
אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתְּךָ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ: (ישראל) מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ
וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ
לְהַחֲיוֹת: וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ
וְלָהֶם לְאָכְלָה: וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה:

פרשת לך־לך

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: וְאֶעֱשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה
בְּרָכָה: וַאֲבָרְכָה מְבָרֲכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת
הָאֲדָמָה: (לוי) וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם
בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן: וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי
אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר
אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ: (ישראל)
וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו: וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט
אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם

יְהוָה: וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה: וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ: וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ: אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב־לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ:

פרשת וירא

וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם: וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה: וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ: יֻקַּח־נָא מְעַט־מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ: וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: (לוי) וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת: וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ: (ישראל) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֹהֶל: וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו: וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים: וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אֲמְנָם אֵלֵד וַאֲנִי זָקַנְתִּי:
הֲיִפָּלֵא מֵיהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵן:

פרשת חיי־שרה

וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה: וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד

לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר׃
גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃
וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ (לוי) שְׁמָעֵנוּ | אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים
אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קִבְרוֹ
לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ מִקְּבֹר מֵתֶךָ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת׃
וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי שְׁמָעוּנִי
וּפִגְעוּ־לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן־צֹחַר׃ וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר
בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃ וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב
בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל בָּאֵי
שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר׃ (ישראל) לֹא־אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה
אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ לָּךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ וַיִּשְׁתַּחוּ
אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם־הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר אֶל־עֶפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ
אִם־אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶסֶף הַשָّדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי
שָׁמָּה׃ וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע
מֵאֹת שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־הִוא וְאֶת־מֵתְךָ קְבֹר׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם
אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת
אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃

פרשת תולדות

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃ וַיְהִי יִצְחָק
בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם
אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי
עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ
וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ (לוי) וַיֹּאמֶר יְהוָה
לָהּ שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ וּלְאֹם מִלְּאֹם יֶאֱמָץ
וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃ וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָהּ׃ וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן

אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו: וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ
אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת
אֹתָם: (ישראל) וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב
אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים: וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד בְּפִיו וְרִבְקָה
אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב: וַיָּזֵד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף:
וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי
עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי:
וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב: וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו
לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה: וַיְהִי
רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק
אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה: וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד
מִצְרַיְמָה שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ: גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ
וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ: וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֵת כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ:
עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי:

פרשת ויצא

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה: וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא
הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:
וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי
אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: (לוי) וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה
וּלְזַרְעֶךָ: וְהָיָה זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וָצָפֹנָה וָנֶגְבָּה
וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ: וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ

בְּכָל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ וַיִּקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהֹוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃ (ישראל) וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃ וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהֹוָה לִי לֵאלֹהִים׃ וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃

פרשת וישלח

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃ וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה׃ וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ׃ (לוי) וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכֶּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃ (ישראל) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהֹוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ׃ קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃

פרשת וישב

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: אֵלֶּה | תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם: וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים: (לוי) וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם: וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי: וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיָן לַאֲלֻמָּתִי: (ישראל) וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו: וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי: וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה: וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר:

פרשת מקץ

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיְאֹר: וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ: וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר: וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה: (לוי) וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וְהִנֵּה | שֶׁבַע שִׁבֹּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת: וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֹּלִים דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן: וַתִּבְלַעְנָה הַשִׁّבֹּלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֹּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת

וַיִּקַּץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה חָלוֹם: (ישראל) וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה: וַיְדַבֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם: פַּרְעֹה קָצַף עַל־עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים: וַנַּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד אֲנִי וָהוּא אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלָמְנוּ: וְשָׁם אִתָּנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמוֹ פָּתָר: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ תָלָה: וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן־הַבּוֹר וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה:

פרשת ויגש

וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמַר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה: אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־אָח: וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטֹן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ: (לוי) וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ אֵלַי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו: וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת: וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי: וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ אֵת דִּבְרֵי אֲדֹנִי: (ישראל) וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל: וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ וָיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ: וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֲלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי: וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרַף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה: וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּרָעָה שְׁאֹלָה: וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ:

פרשת ויחי

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו
שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה: וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא |
לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת
יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם: וְשָׁכַבְתִּי
עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתָּנִי בִּקְבֻרָתָם וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעְשֶׂה
כִּדְבָרֶךָ: וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִּי וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה:
(לוי) וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חֹלֶה וַיִּקַּח
אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם: וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה
בִּנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
אֶל־יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי: (ישראל) וַיֹּאמֶר
אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם: וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי:
וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְּנַחֲלָתָם:
וַאֲנִי | בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ
לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרֵהָ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי
אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמֶר קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם:

פרשת שמות

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ:
רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה: יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן: דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר:
וַיְהִי כָּל־נֶפֶשׁ יֹצְאֵי יֶרֶךְ־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה בְּמִצְרָיִם: וַיָּמָת
יוֹסֵף וְכָל־אֶחָיו וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ
בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם: (לוי) וַיָּקָם מֶלֶךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרָיִם אֲשֶׁר

לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף: וַיֹּאמֶר אֶל־עַמּוֹ הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ:
הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי־תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם־הוּא
עַל־שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ: וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן
עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־רַעַמְסֵס:
וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (ישראל)
וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ: וַיְמָרְרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה
בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָהֶם
בְּפָרֶךְ: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיֹּת אֲשֶׁר שֵׁם הָאַחַת שִׁפְרָה
וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה: וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת־הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל־הָאָבְנָיִם
אִם־בֵּן הוּא וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ וְאִם־בַּת הִוא וָחָיָה: וַתִּירֶאן הַמְיַלְּדֹת
אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַתְּחַיֶּין
אֶת־הַיְלָדִים:

פרשת וארא

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: וָאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם
אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדָּי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם: וְגַם הֲקִמֹתִי
אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ
בָהּ: וְגַם | אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים
אֹתָם וָאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: (לוי) לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי
אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם
בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים גְּדֹלִים: וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם
לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת
מִצְרָיִם: וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה: וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה
קָשָׁה: (ישראל) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: בֹּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ

מִצְרָיִם וְיִשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר
הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֻּם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ
מִצְרָיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

פרשת בא

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה כִּי־אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב
עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִּי אֹתֹתַי אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ: וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ
אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָם וִידַעְתֶּם
כִּי־אֲנִי יְהוָה: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד־מָתַי מֵאַנְתָּ לֵעָנֹת מִפָּנָי שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי: (לוי) כִּי
אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מֵבִיא מָחָר אַרְבֶּה בִּגְבֻלֶךָ: וְכִסָּה
אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל | אֶת־יֶתֶר הַפְּלֵטָה
הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן־הַבָּרָד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה:
וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי כָל־עֲבָדֶיךָ וּבָתֵּי כָל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֶיךָ
וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם
פַּרְעֹה: (ישראל) וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מָתַי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ
שַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וְיַעַבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם תֵּדַע כִּי אֻבְּדָה
מִצְרָיִם: וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ עִבְדוּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי הַהֹלְכִים: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ
בְּבָנֵינוּ וּבְבִנֹתֵינוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד
פְּנֵיכֶם: לֹא כֵן לְכוּ־נָא הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְּשִׁים
וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה:

פרשת בשלח

וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי

קָרוֹב הוּא כִּי | אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ
מִצְרָיְמָה: וַיַּסֵּב אֱלֹהִים | אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמֻשִׁים עָלוּ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ
הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם
אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם: וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר:
וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ
לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה: לֹא־יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד
הָאֵשׁ לָיְלָה לִפְנֵי הָעָם: (לוי) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְיָשֻׁבוּ וְיַחֲנוּ לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן
נֹכְחוֹ תַּחֲנוּ עַל־הַיָּם: וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר
עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר: וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה
וּבְכָל־חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן: (ישראל) וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם
כִּי בָרַח הָעָם וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה־זֹּאת
עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ: וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקָח
עִמּוֹ: וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְכֹל רֶכֶב מִצְרָיִם וְשָׁלִשִׁם עַל־כֻּלּוֹ:
וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד רָמָה:

פרשת יתרו

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה
וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן
מֹשֶׁה אֶת־צִפֹּרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ: וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם
הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה: וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר
כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מֶחֶרֶב פַּרְעֹה: (לוי) וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה
וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חֹנֶה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים:
וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חֹתְנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּהּ:

וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם
וַיָּבֹאוּ הָאֹהֱלָה: וַיְסַפֵּר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה
וּלְמִצְרַיִם עַל אודֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ וַיַּצִּלֵם
יְהוָה: (ישראל) וַיִּחַדְּ יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
הִצִּילוֹ מִיַּד מִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד
מִצְרַיִם וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם: עַתָּה
יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַּדָּבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם: וַיִּקַּח
יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכָל | זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
לֶאֱכָל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים:

פרשת משפטים

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם: כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים
יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִיעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם: אִם־בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם־בַּעַל
אִשָּׁה הוּא וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ: (לוי) אִם־אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה־לוֹ
בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וְיַלְדֶיהָ תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ: וְאִם־אָמֹר
יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי:
וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו אֶל־הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוֹ אֶל־הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו
אֶת־אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם: (ישראל) וְכִי־יִמְכֹּר אִישׁ אֶת־בִּתּוֹ לְאָמָה
לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים: אִם־רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־לוֹ יָעָדָהּ וְהֶפְדָּהּ
לְעַם נָכְרִי לֹא־יִמְשֹׁל לִמְכָרָהּ בְּבִגְדוֹ־בָהּ: וְאִם־לִבְנוֹ יְיַעֲדֶנָּה כְּמִשְׁפַּט
הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה־לָּהּ: אִם־אַחֶרֶת יִקַּח־לוֹ שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע:
וְאִם־שָׁלֹשׁ־אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף: מַכֵּה אִישׁ וָמֵת
מוֹת יוּמָת: וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר
יָנוּס שָׁמָּה: וְכִי־יָזִד אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְּעָרְמָה מֵעִם מִזְבְּחִי תִּקָּחֶנּוּ
לָמוּת: וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת: וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת
יוּמָת: וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת: וְכִי־יְרִיבֻן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ

אֶת־רֵעֵהוּ בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב׃ אִם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ
בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנֶקָּה הַמַּכֶּה רַק שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא׃

פרשת תרומה

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ־לִי תְּרוּמָה
מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי׃ וְזֹאת הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃ וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ וְעִזִּים׃ וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים׃ (לוי) שֶׁמֶן
לַמָּאֹר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃ אַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי
מִלֻּאִים לָאֵפֹד וְלַחֹשֶׁן׃ וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם׃ כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנִי
מַרְאֶה אוֹתְךָ אֵת תַּבְנִית הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תַּבְנִית כָּל־כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ׃
(ישראל) וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ
וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּית וּמִחוּץ תְּצַפֶּנּוּ וְעָשִׂיתָ
עָלָיו זֵר זָהָב סָבִיב׃ וְיָצַקְתָּ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּה עַל אַרְבַּע
פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃
וְעָשִׂיתָ בַדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב׃ וְהֵבֵאתָ אֶת־הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת
עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן בָּהֵם׃ בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבַּדִּים
לֹא יָסֵרוּ מִמֶּנּוּ׃ וְנָתַתָּ אֶל־הָאָרֹן אֶת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃

פרשת תצוה

וְאַתָּה תְּצַוֶּה׀ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר
לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ
אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן׃
וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ וְאַתָּה תְּדַבֵּר
אֶל־כָּל־חַכְמֵי־לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ

לְכַהֲנוֹ־לִי: וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ־לִי: וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ: (לוי) וְעָשׂוּ אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב: שְׁתֵּי כְתֵפֹת חֹבְרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר: וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר: וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (ישראל) שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם: מַעֲשֵׂה חָרָשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם: וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן:

פרשת כי־תשא

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה בִּפְקֹד אֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בִּפְקֹד אֹתָם: זֶה | יִתְּנוּ כָּל־הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיהוָה: (לוי) כֹּל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה: הָעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל לָתֵת אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם: וְלָקַחְתָּ אֶת־כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם: (ישראל) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם: וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְּגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר

אִשֶּׁה לַיהוָה: וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם:

פרשת ויקהל

וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָם: שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה בוֹ מְלָאכָה יוּמָת: לֹא־תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: (לוי) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֵת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת: וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים: (ישראל) וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: וְאַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן: וְכָל־חֲכַם־לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־אָהֳלוֹ וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קְרָסָיו וְאֶת־קְרָשָׁיו אֶת־בְּרִיחוֹ אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו: אֶת־הָאָרֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֵת לֶחֶם הַפָּנִים: וְאֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֵת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן: אֵת | מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: אֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיהָ וְאֵת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר: אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת־מֵיתְרֵיהֶם: אֶת־בִּגְדֵי הַשָּׂרֶד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה:

פרשת פקודי

אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם

בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: וּבְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ: (לוי) כָּל־הַזָּהָב הֶעָשׂוּי לַמְּלָאכָה בְּכָל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי | זָהַב הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מְאַת כִּכָּר וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכֹל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת אֶת אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר כִּכָּר לָאָדֶן: (ישראל) וְאֶת־הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עָשָׂה וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשֵּׁק אֹתָם: וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שָׁקֶל: וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אַדְנֵי פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאֶת־אַדְנֵי שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־יִתְדֹת הֶחָצֵר סָבִיב: וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ בִגְדֵי־שָׁרֶד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

פרשת ויקרא

וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם: אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן־הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לִרְצֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה: וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו: (לוי) וְשָׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם

עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְהִפְשִׁיט אֶת־הָעֹלָה וְנִתַּח אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ: וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל־הָאֵשׁ: וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֵת הַנְּתָחִים אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפֶּדֶר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה אִשֶּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: (ישראל)
וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן־הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ: וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנִתַּח אֹתוֹ לִנְתָחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־פִּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

פרשת צו

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָהּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ: וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: (לוי) וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר: וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים: אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה: (ישראל)
וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקְרֵב אֹתָהּ בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְהֵרִים מִמֶּנּוּ בְּקֶמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל־הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִّזְבֵּחַ רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָה: וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם קָדֹשׁ בַּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ: לֹא תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת

וְכָאֵשׁם: כָּל־זָכָר בִּבְנֵי אַהֲרֹן יֹאכְלֶנָּה חָק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי יְהוָה
כֹּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ:

פרשת שמיני

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר
אֶל־אַהֲרֹן קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה תְּמִימִם וְהַקְרֵב
לִפְנֵי יְהוָה: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר־עִזִּים לְחַטָּאת
וְעֵגֶל וָכֶבֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה: וְשׁוֹר וָאַיִל לִשְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי
יְהוָה וּמִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם: וַיִּקְחוּ אֵת אֲשֶׁר
צִוָּה מֹשֶׁה אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל־הָעֵדָה וַיַּעֲמִדוּ לִפְנֵי יְהוָה:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה תַּעֲשׂוּ וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה:
(לוי) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קְרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת־חַטָּאתְךָ וְאֶת־
עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר בַּעַדְךָ וּבְעַד הָעָם וַעֲשֵׂה אֶת־קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בַּעֲדָם
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחַט אֶת־עֵגֶל הַחַטָּאת
אֲשֶׁר־לוֹ: וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם
וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת־הַחֵלֶב
וְאֶת־הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־הַחַטָּאת הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: (ישראל) וְאֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הָעוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה: וַיִּשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה וַיַּמְצִאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקֵהוּ
עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת־הָעֹלָה הִמְצִיאוּ אֵלָיו לִנְתָחֶיהָ וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר
עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּרְחַץ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעָיִם וַיַּקְטֵר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחָה:
וַיַּקְרֵב אֵת קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ
וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשׁוֹן: וַיַּקְרֵב אֶת־הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂהָ כַּמִּשְׁפָּט:

פרשת תזריע

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי
תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא: וּבַיּוֹם

הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ: וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי
טָהָרָהּ בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהָרָהּ:
(לוי) וְאִם־נְקֵבָה תֵּלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים
תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי טָהָרָהּ: וּבִמְלֹאת | יְמֵי טָהָרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ
בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן:
וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת
לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה: וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ
שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה:
(ישראל) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: אָדָם כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ
שְׂאֵת אֹו־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרַעַת וְהוּבָא
אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע
בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ | לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעֹור בְּשָׂרוֹ
נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ: וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעֹור
בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־מַרְאֶה מִן־הָעֹור וּשְׂעָרָה לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן
אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד
בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעֹור וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית:

פרשת מצורע

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהָרָתוֹ
וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא
נֶגַע־הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ: וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַּהֲרֶ שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת
טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב: וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפֹּר
הָאֶחָת אֶל כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים: (לוי) אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ
וְאֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל אוֹתָם וְאֶת | הַצִּפֹּר
הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים: וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר
מִן־הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהַרוֹ וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה:

וְכִבֵּס הַמְטַהֵר אֶת־בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים: וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זְקָנוֹ וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו וְאֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ יְגַלֶּח וְכִבֵּס אֶת־בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָהֵר: (ישראל) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי־כְבָשִׂים תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן: וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֵת הָאִישׁ הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:

פרשת אחרי־מות

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת: בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה: כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם: וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה: וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ: (לוי) וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל: וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת: וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה: וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ: (ישראל) וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל

הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמִלֵּא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת: וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה | עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת: וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֶדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ: וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת: וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם: וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה | בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל:

פרשת קדושים

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (לוי) וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבְּחֻהוּ: בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף: וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה: וְאֹכְלָיו עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ: וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ לִקְצֹר וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט: וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל וּפֶרֶט כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ישראל) לֹא תִגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ: וְלֹא־תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא־תָלִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר: לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה:

פרשת אמור

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא־יִטַּמָּא בְּעַמָּיו: כִּי אִם־לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וְלִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ וּלְאָחִיו: וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה הַקָּרוֹבָה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ לָהּ יִטַּמָּא: לֹא יִטַּמָּא בַּעַל בְּעַמָּיו לְהֵחָלוֹ: לֹא־יִקְרְחוּ קָרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפְאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבִבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת: קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם וְהָיוּ קֹדֶשׁ: (לוי) אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ כִּי־קָדֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו: וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי־אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב קָדֹשׁ יִהְיֶה־לְּךָ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם: וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תֵחֵל לִזְנוֹת אֶת־אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף: וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר־יוּצַק עַל־רֹאשׁוֹ ׀ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת־יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם: וְעַל כָּל־נַפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא: וּמִן־הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֵת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה: (ישראל) וְהוּא אִשָּׁה בִּבְתוּלֶיהָ יִקָּח: אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זֹנָה אֶת־אֵלֶּה לֹא יִקָּח כִּי אִם־בְּתוּלָה מֵעַמָּיו יִקַּח אִשָּׁה: וְלֹא־יְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמָּיו כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ:

פרשת בהר

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה: שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ: (לוי) וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר: אֵת סְפִיחַ קְצִירְךָ לֹא תִקְצוֹר וְאֶת־עִנְּבֵי נְזִירֶךָ לֹא תִבְצֹר שְׁנַת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ: וְהָיְתָה שַׁבַּת

הָאָרֶץ לָכֶם לְאָכְלָה לְךָ וּלְעַבְדְּךָ וְלַאֲמָתֶךָ וְלִשְׂכִירְךָ וּלְתוֹשָׁבְךָ הַגָּרִים עִמָּךְ: וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחַיָּה אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ תִּהְיֶה כָּל־תְּבוּאָתָהּ לֶאֱכֹל: (ישראל) וְסָפַרְתָּ לְךָ שֶׁבַע שַׁבְּתֹת שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת הַשָּׁנִים תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים שָׁנָה: וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפַר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל־אַרְצְכֶם: וְקִדַּשְׁתֶּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ לְכָל־יֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא תִּהְיֶה לָכֶם וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ תָּשֻׁבוּ: יוֹבֵל הִוא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם לֹא תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת־סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת־נְזִרֶיהָ: כִּי יוֹבֵל הִוא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ: בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשֻׁבוּ אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ:

פרשת בחקותי

אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם: וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ: וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרַע וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְּאַרְצְכֶם: (לוי) וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין מַחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְחֶרֶב לֹא־תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם: וּרְדַפְתֶּם אֶת־אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב: וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רְבָבָה יִרְדֹּפוּ וְנָפְלוּ אֹיְבֵיכֶם לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב: וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרֵיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם וַהֲקִימֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם: (ישראל) וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן נוֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ: וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם: וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִהְיֹת לָהֶם עֲבָדִים וָאֶשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְּכֶם וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת:

פרשת במדבר

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת כָּל־זָכָר לְגֻלְגְּלֹתָם: מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאֹתָם אַתָּה וְאַהֲרֹן: וְאִתְּכֶם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לַמַּטֵּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא: (לוי) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לִרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: לְשִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: לְיִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר: לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: לְבִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי: לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: אֵלֶּה קְרוּאֵי הָעֵדָה נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: (ישראל) וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְבוּ בְּשֵׁמוֹת: וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְּדוּ עַל־מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְגֻלְגְּלֹתָם: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר סִינָי:

פרשת נשא

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נְשֹׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבָא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא: (לוי) וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵּהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְּמַעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ | פֶּתַח | שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ: עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת

בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־מַשָּׂאָם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּפִקַּדְתֶּם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֶת כָּל־מַשָּׂאָם: זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו: וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כֵּלֵיהֶם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם: זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:

פרשת בהעלותך

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הוּא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה: (לוי) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם: וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטַּהֲרוּ: וְלָקְחוּ פַּר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי בֶּן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת: וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (ישראל) וְהִקְרַבְתָּ

אֶת־הַלְּוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְּוִיִּם: וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְּוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה: וְהַלְּוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְּוִיִּם: וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְּוִיִּם לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה: וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְּוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְּוִיִּם:

פרשת שלח

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל נָשִׂיא בָהֶם: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה: (לוי) וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר: לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי: לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה: לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף: לְמַטֵּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן: לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶן־רָפוּא: לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי: לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶן־סוּסִי: לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי: לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל: לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶּן־וָפְסִי: לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי: אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ: (ישראל) וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר: וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֲחָזָק הוּא הֲרָפֶה הַמְעַט הִוא אִם־רָב: וּמָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הַטּוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים: וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה הַיֵּשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִכּוּרֵי עֲנָבִים:

פרשת קרח

וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן

בֶּן־פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן: וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַאֲנָשִׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים
וּמָאתָיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה קְרֻאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שֵׁם: וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן
וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם כִּי כָל־הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם יְהוָה וּמַדּוּעַ
תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה: (לוי) וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו: וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח
וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ לֵאמֹר בֹּקֶר וְיֹדַע יְהוָה אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקָּדוֹשׁ וְהִקְרִיב
אֵלָיו וְאֶת אֲשֶׁר יִבְחַר־בּוֹ יַקְרִיב אֵלָיו: זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מַחְתּוֹת
קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ: וּתְנוּ־בָהֶן | אֵשׁ וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן | קְטֹרֶת לִפְנֵי יְהוָה מָחָר
וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־לָכֶם בְּנֵי לֵוִי: (ישראל)
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי לֵוִי: הַמְעַט מִמְּכֶם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה לְשָׁרְתָם: וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ
בְּנֵי־לֵוִי אִתָּךְ וּבִקַּשְׁתֶּם גַּם־כְּהֻנָּה: לָכֵן אַתָּה וְכָל־עֲדָתְךָ הַנֹּעָדִים עַל־יְהוָה
וְאַהֲרֹן מַה־הוּא כִּי תַלִּינוּ עָלָיו: וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וַלַּאֲבִירָם בְּנֵי
אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה: הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ
לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׂתָּרֵר:

פרשת חקת

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה
יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר | אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה
אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל: וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו: וְלָקַח אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע
פְּעָמִים: וְשָׂרַף אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ
עַל־פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף: וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְהִשְׁלִיךְ
אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה: (לוי) וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר
יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַד־הָעָרֶב: וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו

בַּמַּיִם וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: וְאָסַף | אִישׁ טָהוֹר אֵת אֵפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הִוא: (ישראל) וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת עוֹלָם: הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים: הוּא יִתְחַטָּא־בוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהָר וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהָר: כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בוֹ: זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים: וְכֹל כְּלִי פָּתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא: וְכֹל אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־בְעֶצֶם אָדָם אוֹ בְקָבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים: וְלָקְחוּ לַטָּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי:

פרשת בלק

וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי: וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יָלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת־כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא: (לוי) וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי: וְעַתָּה לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר: וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וּקְסָמִים בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק: (ישראל) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה

וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר כַּאֲשֶׁר יָדַבֵּר יְהוָה אֵלַי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־מוֹאָב עִם־בִּלְעָם:
וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם
אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן־צִפֹּר מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי: הִנֵּה הָעָם הַיֹּצֵא
מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין הָאָרֶץ עַתָּה לְכָה קָּבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל
לְהִלָּחֶם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא
תָאֹר אֶת־הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא:

פרשת פנחס

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב
אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי
אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שָׁלוֹם: (לוי)
וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו
וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית
זִמְרִי בֶּן־סָלוּא נְשִׂיא בֵית־אָב לַשִּׁמְעֹנִי: וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית
כָּזְבִּי בַת־צוּר רֹאשׁ אֻמּוֹת בֵּית־אָב בְּמִדְיָן הִוא: (ישראל) וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים וְהִכִּיתֶם אוֹתָם: כִּי־צֹרְרִים הֵם
לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־נִכְּלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר פְּעוֹר וְעַל־דְּבַר כָּזְבִּי בַת־נְשִׂיא
מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה בְיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר פְּעוֹר: וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ |
כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־יֹצֵא
צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן
יְרֵחוֹ לֵאמֹר: מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

פרשת מטות

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה: אִישׁ כִּי־יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ־הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר

עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה: וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּבֵית אָבִיהָ בִּנְעֻרֶיהָ: וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־נִדְרָהּ וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וָקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם: וְאִם־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ כִּי־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ: וְאִם־הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ: וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וָקָמוּ נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּמוּ: וְאִם בְּיוֹם שָׁמְעַ אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ וְהֵפֵר אֶת־נִדְרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ: (לוי) וְנֶדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ: וְאִם־בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ־אָסְרָה אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה: וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וָקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם: וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם | אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ וּלְאִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֵפָרָם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ: (ישראל) כָּל־נֶדֶר וְכָל־שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ: וְאִם־הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם אֶל־יוֹם וְהֵקִים אֶת־כָּל־נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת־כָּל־אֲסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים אֹתָם כִּי־הֶחֱרִשׁ לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ: וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אַחֲרֵי שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת־עֲוֹנָהּ: אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין־אָב לְבִתּוֹ בִּנְעֻרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ:

פרשת מסעי

אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם: וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל־מִצְרָיִם:

(לוי) וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר וּבֵאלֹהֵיהֶם
עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים: וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וַיַּחֲנוּ בְּסֻכֹּת: וַיִּסְעוּ
מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר: (ישראל) וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם וַיָּשָׁב
עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַעַל צְפֹן וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל: וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי
הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר
אֵתָם וַיַּחֲנוּ בְּמָרָה: וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
עֵינֹת מָיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם: וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף:

פרשת דברים

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר
בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן וּבֵין־תֹּפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב: אַחַד עָשָׂר
יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ: וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה
בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם: (לוי) אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֶת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֶת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי:
בְּעֵבֶר הַיַّרְדֵּן בְּאֶרֶץ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר:
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב־לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה: פְּנוּ |
וּסְעוּ לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב
וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת: (ישראל)
רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ וִרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם: וָאֹמַר
אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם
יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:

פרשת ואתחנן

וָאֶתְחַנַּן אֶל־יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר: אֲדֹנָי יֱהוֹה אַתָּה הַחִלּוֹתָ לְהַרְאוֹת

אֶת־עַבְדְּךָ אֶת־גָּדְלְךָ וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי־אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶךָ: אֶעְבְּרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְּבָנוֹן: (לוי) וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי
לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לְךָ אַל־תּוֹסֵף דַּבֵּר אֵלַי
עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה: עֲלֵה | רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה
וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְּעֵינֶיךָ כִּי־לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: וְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
וְחַזְּקֵהוּ וְאַמְּצֵהוּ כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה: וַנֵּשֶׁב בַּגַּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר: וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל
שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת
לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נֹתֵן
לָכֶם: לֹא תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ
לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם: עֵינֵיכֶם
הָרֹאוֹת אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ
אַחֲרֵי בַעַל־פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ: וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: (ישראל) רְאֵה | לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי
הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֵת כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עַם־חָכָם וְנָבוֹן
הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה: כִּי מִי־גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כַּיהוָה
אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלָיו: וּמִי גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צַדִּיקִם
כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם:

פרשת עקב

וְהָיָה | עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ:
וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ

וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר־אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֶת לָךְ׃ בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ׃
וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל־חֳלִי וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא
יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ׃ וְאָכַלְתָּ אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־מוֹקֵשׁ
הוּא לָךְ׃ כִּי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי אֵיכָה אוּכַל
לְהוֹרִישָׁם׃ לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְפַרְעֹה וּלְכָל־מִצְרָיִם׃ הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים
וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים אֲשֶׁר־אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם׃ וְגַם אֶת־הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֹבֵד הַנִּשְׁאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ׃ לֹא תַעֲרֹץ
מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא׃ (לוי) וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל מִפָּנֶיךָ מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר פֶּן־תִּרְבֶּה
עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָמָם מְהוּמָה גְדֹלָה עַד
הִשָּׁמְדָם׃ וְנָתַן מַלְכֵיהֶם בְּיָדֶךָ וְהַאֲבַדְתָּ אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם
לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד הִשְׁמֵדְךָ אֹתָם׃ פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן
בָּאֵשׁ לֹא־תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לְךָ פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֵבַת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃ וְלֹא־תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל־בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ
שַׁקֵּץ | תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב | תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־חֵרֶם הוּא׃ כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם׃ וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶّרֶךְ אֲשֶׁר
הוֹלִיכֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ
לָדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו אִם־לֹא׃ וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ
אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא
עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם׃
(ישראל) שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ לֹא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה׃

וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַּאֲשֶׁר יְיַסֵּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְיַסְּרֶךָּ׃
וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ׃ כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים
בַּבִּקְעָה וּבָהָר׃ אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן
וּדְבָשׁ׃ אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ
אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהָרֶרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת׃ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃

פרשת ראה

רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ אֶת־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ
אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא
תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וְהָיָה כִּי
יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָתַתָּה
אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְּרִזִים וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר עֵיבָל׃ הֲלֹא־הֵמָּה בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל
הַגִּלְגָּל אֵצֶל אֵלוֹנֵי מֹרֶה׃ כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבוֹא לָרֶשֶׁת
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם בָּהּ׃
(לוי) וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן
לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ לְרִשְׁתָּהּ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם חַיִּים
עַל־הָאֲדָמָה׃ אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת־כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ־שָׁם הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרְשִׁים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת
וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וְנִתַּצְתֶּם אֶת־מִזְבְּחֹתָם וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת־מַצֵּבֹתָם
וַאֲשֵׁרִיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תְּגַדְּעוּן וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שְׁמָם
מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא׃ לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם

אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ
תִּדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָּׁמָּה: (ישראל) וַהֲבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֶת
מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וְאֶת תְּרוּמַת יֶדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם
וְצֹאנְכֶם: וַאֲכַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם
אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו: כִּי לֹא־בָאתֶם עַד־עֶתָּה
אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: וַעֲבַרְתֶּם אֶת־הַיַּרְדֵּן
וֵישַׁבְתֶּם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם
מִכָּל־אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וַיֵּשַׁבְתֶּם־בֶּטַח:

פרשת שופטים

שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק: לֹא־תַטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר
פָּנִים וְלֹא־תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם:
צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ: (לוי) לֹא־תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה־לָּךְ: וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: לֹא־תִזְבַּח
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֲבַת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הָרָע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר
בְּרִיתוֹ: וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ | אוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ
לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי: וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמַעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב
וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל: וְהוֹצֵאתָ
אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה
אֶל־שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה וּסְקַלְתָּם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ: עַל־פִּי |
שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד אֶחָד: יַד

הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם בָּאַחֲרֹנָה וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם | לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לְנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט: וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ: (ישראל) עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד לְשָׁרֵת שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל: וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד:

פרשת כי־תצא

כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ: וְרָאִיתָ בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָּהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה: וַהֲבֵאתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ: וְהֵסִירָה אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ יָרֵח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה: וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה בַּכֶּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ: (לוי) כִּי־תִהְיֶין לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת אֲהוּבָה וְהָאַחַת שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר לַשְּׂנוּאָה: וְהָיָה בְּיוֹם הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר: כִּי אֶת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר לָתֵת לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה: (ישראל) כִּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם: וְתָפְשׂוּ בוֹ

אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ וְאֶל־שַׁעַר מְקֹמוֹ: וְאָמְרוּ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ בְּנֵנוּ זֶה סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא: וּרְגָמֻהוּ כָּל־אַנְשֵׁי עִירוֹ בָּאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ:

פרשת כי־תבוא

וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ: וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית | כָּל־פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַטֶּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם: וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ: (לוי) וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב: וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ: וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים: וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְשָׂמַחְתָּ בְּכָל־הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ: (ישראל) כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת שְׁנַת הַמַּעֲשֵׂר וְנָתַתָּה לַלֵּוִי לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ בִשְׁעָרֶיךָ וְשָׂבֵעוּ: וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת וְגַם נְתַתִּיו לַלֵּוִי וְלַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה כְּכָל־מִצְוָתְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לֹא־עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכָחְתִּי: לֹא־אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ

וְלֹא־בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטֻמְּא וְלֹא־נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָי עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי: הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָּנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

פרשת נצבים

אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל: טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ: לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם: (לוי) לְמַעַן הָקִים־אֹתְךָ הַיּוֹם | לוֹ לְעָם וְהוּא יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב: וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת: כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם: (ישראל) כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֵת אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם: וַתִּרְאוּ אֶת־שִׁקֻּצֵיהֶם וְאֶת גִּלֻּלֵיהֶם עֵץ וָאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם: פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ־שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה: וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרֵךְ בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה־לִּי כִּי בִּשְׁרִרוּת לִבִּי אֵלֵךְ לְמַעַן סְפוֹת הָרָוָה אֶת־הַצְּמֵאָה: לֹא־יֹאבֶה יְהוָה סְלֹחַ לוֹ כִּי אָז יֶעְשַׁן אַף־יְהוָה וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה בּוֹ כָּל־הָאָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה אֶת־שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם: וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה לְרָעָה מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה: וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנֵּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא וְאֶת־תַּחֲלֻאֶיהָ אֲשֶׁר־חִלָּה יְהוָה בָּהּ: גָּפְרִית

וָמֶלַח שָׂרֵפָה כָּל־אַרְצָהּ לֹא תִזָּרַע וְלֹא תַצְמִחַ וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב
כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבוֹיִם אֲשֶׁר הָפַךְ יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבְחֲמָתוֹ:
וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מָה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מֶה חֲרִי הָאַף
הַגָּדוֹל הַזֶּה: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר
כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם: וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה: וַיִּתְּשֵׁם
יְהוָה מֵעַל אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם אֶל־אֶרֶץ אַחֶרֶת
כַּיּוֹם הַזֶּה: הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד־עוֹלָם לַעֲשׂוֹת
אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

פרשת וילך

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא־אוּכַל עוֹד לָצֵאת וָלָבוֹא וַיהוָה
אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא | עֹבֵר לְפָנֶיךָ
הוּא־יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וִירִשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: (לוי) וְעָשָׂה יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחוֹן וּלְעוֹג
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם
לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם: חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ
מִפְּנֵיהֶם כִּי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ: (ישראל)
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה
תָּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם
וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם: וַיהוָה הוּא | הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא
יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָ לֹא תִירָא וְלֹא תֵחָת: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת
וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל: וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ | שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה

בְּחֹג הַסֻּכּוֹת: בְּבוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם: הַקְהֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:

פרשת האזינו

הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי: יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל כַּטַּל אִמְרָתִי כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב: כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ: הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וָיָשָׁר הוּא: שִׁחֵת לוֹ לֹא בָנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפִתַלְתֹּל: הַלְיהוָה תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָנֶךָ הוּא עֲשָׂךְ וַיְכֹנְנֶךָ: (לוי) זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר וָדֹר שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֵּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ: בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ: יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ: כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל־גּוֹזָלָיו יַרַחֵף יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ: יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר: (ישראל) יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת שָׂדָי וַיֵּנִקֵהוּ דְבַשׁ מִסֶּלַע וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר: חֶמְאַת בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן עִם־חֵלֶב כָּרִים וְאֵילִים בְּנֵי־בָשָׁן וְעַתּוּדִים עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה וְדַם־עֵנָב תִּשְׁתֶּה־חָמֶר: וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ וַיִּטֹּשׁ אֱלוֹהַּ עָשָׂהוּ וַיְנַבֵּל צוּר יְשֻׁעָתוֹ: יַקְנִאֻהוּ בְּזָרִים בְּתֹעֵבֹת יַכְעִיסֻהוּ: יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לֹא אֱלוֹהַּ אֱלֹהִים לֹא יְדָעוּם חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ לֹא שְׂעָרוּם אֲבֹתֵיכֶם: צוּר יְלָדְךָ תֶּשִׁי וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ:

פרשת וזאת הברכה

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ: אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ: תּוֹרָה צִוָּה־לָּנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: יְחִי רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת וִיהִי מְתָיו מִסְפָּר: וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר שְׁמַע יְהוָה קול יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב לוֹ וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה: (לוי) וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל־מֵי מְרִיבָה: הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־בָּנָיו לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ: יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ: בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן־יְקוּמוּן: לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן: (ישראל) וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת: וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים: וּמֵרֹאשׁ הַרְרֵי־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם: וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי־אָרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה:

קריאה לתענית ציבור

וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָּה יְהוָה יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה: לָּמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִישְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר

אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחַלְוּ לְעֹלָם: וַיִּנָּחֵם יְהוָה עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ: (לוי) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ: וְהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִּי שָׁם עַל־רֹאשׁ הָהָר: וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא: (ישראל) וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים: וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה: וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד | עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים: וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ: וַיֹּאמֶר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ:

פרק שירה

אָמַר רַבִּי: כָּל־הָעוֹסֵק בְּפֶרֶק שִׁירָה בָּעוֹלָם הַזֶּה, זוֹכֶה לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם, וְתַלְמִידוֹ מִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ, וְנִצּוֹל מִיֵּצֶר הָרָע וּמִפֶּגַע רָע וּמֵחִבּוּט הַקֶּבֶר וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם, וּמֵחֶבְלוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, וּמַאֲרִיךְ יָמִים וְזוֹכֶה לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: **תַּנְיָא** אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: כָּל־הָאוֹמֵר שִׁירָה זוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה, זוֹכֶה וְאוֹמְרוֹ לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה. שָׁר לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא יָשִׁיר אוֹתוֹ לֶעָתִיד לָבֹא: **תַּנְיָא** רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל אוֹמֵר: כָּל־הָעוֹסֵק בְּפֶרֶק שִׁירָה זֶה בְּכָל יוֹם, מֵעִיד אֲנִי עָלָיו שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא וְנִצּוֹל מִפֶּגַע רָע וּמִיֵּצֶר הָרָע, וּמִדִּין קָשֶׁה וּמִשָּׁטָן וּמִכָּל־מִינֵי מַשְׁחִית וּמַזִּיקִין. גְּמוֹר בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לָדַעַת דְּרָכַי, וְלִשְׁמֹר דַּלְתוֹת הֵיכָלִי וְתוֹרָתִי וְלִשְׁמוֹר מִצְוֹתַי וְחֻקָּי. נְצוֹר תּוֹרָתִי בִּלְבָבְךָ וְנֶגֶד עֵינֶיךָ תִּהְיֶה יִרְאָתִי. שְׁמוֹר פִּיךָ וּלְשׁוֹנְךָ

מִכָּל־חֵטְא וְאַשְׁמָה, וְאֲנִי אֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכָל מָקוֹם שֶׁתֵּלֵךְ, וַאֲלַמֶּדְךָ שֵׂכֶל וּבִינָה מִכָּל־דָּבָר. וֶהֱוֵי יוֹדֵעַ שֶׁכָּל־מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא בְרָאוֹ כִּי אִם לִכְבוֹדוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר: כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף עֲשִׂיתִיו: **אָמְרוּ** חֲז"ל עַל דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ע"ה, בְּשָׁעָה שֶׁסִּים סֵפֶר תְּהִלִּים זָחָה דַּעְתּוֹ עָלָיו וְאָמַר לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: רבש"ע יֵשׁ בְּרִיָּה שֶׁבָּרָאתָ בְּעוֹלָמְךָ שֶׁאוֹמֶרֶת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת יוֹתֵר מִמֶּנִּי. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נִזְדַּמְּנָה לוֹ צְפַרְדֵּעַ אַחַת, וְאָמְרָה לוֹ: דָּוִד אַל תָּזוּחַ דַּעְתְּךָ עָלֶיךָ, שֶׁאֲנִי אוֹמֶרֶת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת יוֹתֵר מִמְּךָ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא כָּל־שִׁירָה שֶׁאֲנִי אוֹמֶרֶת מַמְשֶׁלֶת עָלֶיהָ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מְשָׁלִים. שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וָאָלֶף. וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁאֲנִי עוֹסֶקֶת בְּמִצְוָה גְּדוֹלָה, וְזוּ הִיא הַמִּצְוָה שֶׁאֲנִי עוֹסֶקֶת בָּהּ: יֵשׁ בִּשְׂפַת הַיָּם מִין אֶחָד שֶׁאֵין פַּרְנָסָתוֹ כִּי אִם מִן הַמַּיִם וּבְשָׁעָה שֶׁהוּא רָעֵב נוֹטְלֵנִי וְאוֹכְלֵנִי. זוֹ הִיא הַמִּצְוָה, לְקַיֵּם מַה שֶּׁנֶּאֱמַר: "אִם רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִילֵהוּ לָחֶם, וְאִם צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם, כִּי גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל רֹאשׁוֹ, וַיְיָ יְשַׁלֶּם לָךְ".

אַל תִּקְרִי יְשַׁלֶּם לָךְ אֶלָּא יַשְׁלִימֶנּוּ לָךְ:

פרק ראשון שירת השמים הארץ וכל צבאם

שָׁמַיִם אוֹמְרִים: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל, וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: אֶרֶץ אוֹמֶרֶת: לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: וְאוֹמֵר: מִכָּנָף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ, צְבִי לַצַּדִּיק: גַּן עֵדֶן אוֹמֵר: עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן, הָפִיחִי גַנִּי יִזְלוּ בְשָׂמָיו, יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו:

גֵּיהִנֹּם אוֹמֵר: כִּי־הִשְׁבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה, וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־טוּב: מִדְבָּר אוֹמֵר: יָשֹׂשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה, וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצֶּלֶת: שָׂדוֹת אוֹמְרִים: יְיָ בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ, כּוֹנֵן שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה: מַיִם אוֹמְרִים: לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם, וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה־אָרֶץ: יַמִּים אוֹמְרִים: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: נְהָרוֹת אוֹמְרִים: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף, יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: מַעְיָנוֹת אוֹמְרִים: וְשָׁרִים כְּחוֹלְלִים, כָּל־מַעְיָנַי בָּךְ:

פרק שני שירת היום והלילה וצבאות השמים

יוֹם אוֹמֵר: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר, וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת: לַיְלָה אוֹמֵר: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: שֶׁמֶשׁ אוֹמֵר: שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָה, לְאוֹר

חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ: יָרֵחַ אוֹמֶרֶת: עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים, שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: כּוֹכָבִים אוֹמְרִים: אַתָּה־הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ, אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם, וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: עָבִים אוֹמְרִים: יָשֵׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו סֻכָּתוֹ, חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים: עֲנָנֵי כָבוֹד אוֹמְרִים: אַף־בְּרִי, יַטְרִיחַ עָב, יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ: רוּחַ אוֹמֶרֶת: אֹמֵר לַצָּפוֹן תֵּנִי וּלְתֵימָן אַל־תִּכְלָאִי, הָבִיאִי בָנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ: בְּרָקִים אוֹמְרִים: בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה, מוֹצֵא־רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: טַל אוֹמֵר: אֶהְיֶה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל, יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה, וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן: גְּשָׁמִים אוֹמְרִים: גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים, נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ:

פרק שלישי שירת הצומח

אִילָנוֹת שֶׁבַּשָּׂדֶה אוֹמְרִים: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: גֶּפֶן אוֹמֶרֶת: כֹּה | אָמַר יְיָ כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל וְאָמַר אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בְרָכָה בּוֹ, כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחִית הַכֹּל: תְּאֵנָה אוֹמֶרֶת: נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ: רִמּוֹן אוֹמֵר: כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ: מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ: תָּמָר אוֹמֵר: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְّבָנוֹן יִשְׂגֶּה: תַּפּוּחַ אוֹמֵר: כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיָּעַר, כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים, בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי: שִׁבֹּלֶת חִטִּים אוֹמֶרֶת: שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: שִׁבֹּלֶת שְׂעוֹרִים אוֹמֶרֶת: תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי־יַעֲטֹף, וְלִפְנֵי יְיָ יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ: שְׁאָר הַשִּׁבֳּלִים אוֹמְרִים: לָבְשׁוּ כָרִים הַצֹּאן, וַעֲמָקִים יַעֲטִפוּ־בָר, יִתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ: יָרָקוֹת שֶׁבַּשָּׂדֶה אוֹמְרִים: תְּלָמֶיהָ רַוֵּה, נַחֵת גְּדוּדֶיהָ, בִּרְבִיבִים תְּמוֹגְגֶנָּה, צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ: דְּשָׁאִים אוֹמְרִים: יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו:

פרק רביעי שירת העופות והשרצים

תַּרְנְגוֹל אוֹמֵר: בְּשָׁעָה שֶׁבָּא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶצֶל הַצַּדִּיקִים בְּגַן עֵדֶן, זוֹלְפִים כָּל־אִילְנֵי גַן עֵדֶן בְּשָׂמִים וּמְרַנְּנִים וּמְשַׁבְּחִים, וְאָז גַּם הוּא מִתְעוֹרֵר וּמְשַׁבֵּחַ: בְּקוֹל רִאשׁוֹן אוֹמֵר: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: בְּקוֹל שֵׁנִי אוֹמֵר: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה: בְּקוֹל שְׁלִישִׁי אוֹמֵר: עִמְדוּ צַדִּיקִים

וְעִסְקוּ בַתּוֹרָה כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה שְׂכַרְכֶם כָּפוּל לָעוֹלָם הַבָּא: בְּקוֹל רְבִיעִי אוֹמֵר: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: בְּקוֹל חֲמִישִׁי אוֹמֵר: עַד־מָתַי עָצֵל תִּשְׁכָּב, מָתַי תָּקוּם מִשְּׁנָתֶךָ: בְּקוֹל שִׁשִּׁי אוֹמֵר: אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם: בְּקוֹל שְׁבִיעִי אוֹמֵר: עֵת לַעֲשׂוֹת לַיְיָ, הֵפֵרוּ תוֹרָתֶךָ:

תַּרְגֻּלֶת אוֹמֶרֶת: נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יוֹנָה אוֹמֶרֶת: כְּסוּס עָגוּר כֵּן אֲצַפְּצֵף אֶהֱגֶה כַּיּוֹנָה, דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם אֲדֹנָי עָשְׁקָה־לִּי עָרְבֵנִי: אוֹמֶרֶת יוֹנָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם יִהְיוּ מְזוֹנוֹתַי מְרוֹרִים כְּזַיִת בְּיָדֶךָ, וְאַל יִהְיוּ מְתוּקִים כִּדְבַשׁ עַל יְדֵי בָשָׂר וָדָם: נָשֶׁר אוֹמֵר: וְאַתָּה יְיָ־אֱלֹהִים צְבָאוֹת, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם, אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה: עָגוּר אוֹמֵר: הוֹדוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר, בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ: צִפּוֹר אוֹמֵר: גַּם־צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת, וּדְרוֹר קֵן לָהּ, אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ, אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ, יְיָ צְבָאוֹת, מַלְכִּי וֵאלֹהָי: סְנוּנִית אוֹמֶרֶת: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: סָסִית אוֹמֶרֶת: עֻזִּרִי מֵעִם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: צִיָּה אוֹמֶרֶת: אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק, וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: רָצִיפִי (״ג אוֹנְבִי) אוֹמֵר: נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם: חֲסִידָה אוֹמֶרֶת: דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַם וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ, כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ, כִּי לָקְחָה מִיַּד יְיָ כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ: עוֹרֵב אוֹמֵר: מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ, כִּי־יְלָדָו אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ: זַרְזִיר אוֹמֵר: וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים, כָּל־רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְיָ: אַוָּז שֶׁבַּבַּיִת אוֹמֶרֶת: הוֹדוּ לַיְיָ קְרָאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ, שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו: אַוָּז הַבָּר הַמְשׁוֹטֶטֶת בַּמִּדְבָּר, כְּשֶׁרוֹאָה אֶת יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה אוֹמֶרֶת: קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְיָ, יַשְּׁרוּ בָעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ: וְעַל מְצִיאוּת מְזוֹנוֹתֶיהָ בַּמִּדְבָּר אוֹמֶרֶת: אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיְיָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: פְּרוּגִיּוֹת אוֹמְרִים: בִּטְחוּ בַיְיָ עֲדֵי־עַד, כִּי בְיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: רָחָמָה אוֹמֶרֶת: אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם כִּי פְדִיתִים, וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ: צִפֹּרֶת כְּרָמִים אוֹמֶרֶת: אָשָׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: חָסִיל אוֹמֵר: יְיָ אֱלֹהַי אַתָּה, אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא, עֵצוֹת מֵרָחֹק אֱמוּנָה אֹמֶן: שְׁמָמִית אוֹמֶרֶת: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: זְבוּב אוֹמֵר: בְּשָׁעָה שֶׁאֵין יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, קוֹל אוֹמֵר קְרָא, וְאָמַר מָה אֶקְרָא, כָּל־הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה: יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם: בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם,

שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו: תַּנִּינִים אוֹמְרִים: הַלְלוּ אֶת־יְיָ מִן־הָאָרֶץ, תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת: לִוְיָתָן אוֹמֵר: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: דָּגִים אוֹמְרִים: קוֹל יְיָ עַל־הַמָּיִם, אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים, יְיָ עַל־מַיִם רַבִּים: צְפַרְדֵּעַ אוֹמֶרֶת: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

פרק חמישי שירת הבהמות והחיות

בְּהֵמָה דַקָּה טְהוֹרָה אוֹמֶרֶת: מִי־כְמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: בְּהֵמָה גַּסָּה טְהוֹרָה אוֹמֶרֶת: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ, הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: בְּהֵמָה דַקָּה טְמֵאָה אוֹמֶרֶת: הֵיטִיבָה יְיָ לַטּוֹבִים, וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: בְּהֵמָה גַּסָּה טְמֵאָה אוֹמֶרֶת: יָגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: גָּמָל אוֹמֵר: יְיָ מִמָּרוֹם יִשְׁאָג וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ, שָׁאֹג יִשְׁאַג עַל־נָוֵהוּ: סוּס אוֹמֵר: הִנֵּה כָעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כָּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ, כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: פֶּרֶד אוֹמֵר: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ, כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ: חֲמוֹר אוֹמֵר: לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה, וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: שׁוֹר אוֹמֵר: אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיְיָ, וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר, אָשִׁירָה לַיְיָ כִּי־גָאֹה גָּאָה, סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: חַיּוֹת הַשָּׂדֶה אוֹמְרִים: בָּרוּךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב: צְבִי אוֹמֵר: וַאֲנִי אָשִׁיר עֻזֶּךָ, וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי, וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי: פִּיל אוֹמֵר: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ, מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אַרְיֵה אוֹמֵר: יְיָ כַּגִּבּוֹר יֵצֵא, כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה, יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ, עַל־אֹיְבָיו יִתְגַּבָּר: דֹּב אוֹמֵר: יִשְׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו, חֲצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר, יָרֹנּוּ יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יִצְוָחוּ: יָשִׂימוּ לַיְיָ כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ: זְאֵב אוֹמֵר: עַל־כָּל־דָּבָר־פָּשַׁע, עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־שֶׂה עַל־שַׂלְמָה, עַל־כָּל־אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוּא זֶה, עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְּבַר־שְׁנֵיהֶם, אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֶן אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ: שׁוּעָל אוֹמֵר: הוֹי בֹּנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא־צֶדֶק, וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט, בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם, וּפֹעֲלוֹ לֹא יִתֶּן־לוֹ: זַרְזִיר אוֹמֵר: רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ, לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: חָתוּל אוֹמֵר: אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי וְאַשִּׂיגֵם, וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם:

פרק ששי שירת שאר השרצים והחיות

שְׁרָצִים אוֹמְרִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו, בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: אֵלִים שֶׁבַּשְּׁרָצִים

אוֹמְרִים: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ, בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: נָחָשׁ אוֹמֵר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עַקְרָב אוֹמֵר: טוֹב־יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: שַׁבְּלוּל אוֹמֵר: כְּמוֹ שַׁבְּלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ, נֵפֶל אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ שָׁמֶשׁ: נְמָלָה אוֹמֶרֶת: לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל, רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם: עַכְבָּר אוֹמֵר: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלַי כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנִי הִרְשָׁעְתִּי: חֻלְדָּה אוֹמֶרֶת: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ: כְּלָבִים אוֹמְרִים: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה, נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְיָ עֹשֵׂנוּ:

רַבִּי יְשַׁעְיָה תַּלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוֹסָא הִתְעַנָּה חָמֵשׁ וּשְׁמוֹנִים תַּעֲנִיּוֹת.

אָמַר: כְּלָבִים שֶׁכָּתוּב בָּהֶם "וְהַכְּלָבִים עַזֵּי נָפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שָׂבְעָה" יִזְכּוּ לוֹמַר שִׁירָה. עָנָה לוֹ מַלְאָךְ מִן הַשָּׁמַיִם וְאָמַר לוֹ: יְשַׁעְיָה, עַד מָתַי אַתָּה מִתְעַנֶּה עַל זֶה הַדָּבָר, שְׁבוּעָה הִיא מִלִּפְנֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא מִיּוֹם שֶׁגָּלָה סוֹדוֹ לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא לֹא גִלָּה דָּבָר זֶה לְשׁוּם בְּרִיָּה בָּעוֹלָם. אֶלָּא בִּשְׁבִיל שֶׁתַּלְמִידוֹ שֶׁל אָדָם גָּדוֹל אַתָּה, שְׁלָחוּנִי מִן הַשָּׁמַיִם לְהוֹדִיעֲךָ אֵלֶיךָ לְהַגִּיד לְךָ בַּמֶּה זָכוּ כְּלָבִים לוֹמַר שִׁירָה, לְפִי שֶׁכָּתוּב בָּהֶם: "וּלְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ". וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁזָּכוּ לְעַבֵּד מִצְוֹאָתָם עוֹרוֹת שֶׁכּוֹתְבִין בָּהֶם תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת וְסִפְרֵי תוֹרָה, עַל כֵּן זָכוּ לוֹמַר שִׁירָה. וּלְעִנְיַן הַשְּׁאֵלָה שֶׁשָּׁאַלְתָּ, חֲזוֹר לַאֲחוֹרֶיךָ וְאַל תּוֹסִיף בַּדָּבָר הַזֶּה עוֹד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "שׁוֹמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ" (ילקוט בא).

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם. אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם. הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל־הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן:

בקשה אחר אמירת פרק שירה

מהגאון רבי מרדכי גרוס שליט"א

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁבִּזְכוּת פֶּרֶק שִׁירָה אֲשֶׁר קָרִיתִי וְעָסַקְתִּי, שֶׁהוּא שִׁירַת הַדּוֹמֵם הַצּוֹמֵחַ וְהַחַי, וְהַמַּלְאָכִים הַקְּדוֹשִׁים הַמְמוּנִים עֲלֵיהֶם מֵאֵת יְיָ יִתְבָּרַךְ, וְהִתְקַשְּׁרוּת הַשְּׁכִינָה עִם כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְקִשּׁוּר הַתַּחְתּוֹנִים עִם הָעֶלְיוֹנִים, וְאֲמִירָתוֹ כְּהַקְרָבַת קָרְבָּן עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. שֶׁתְּהֵא שָׁעָה זוֹ שְׁעַת רַחֲמִים, שְׁעַת הַקְשָׁבָה, שְׁעַת הַאֲזָנָה, וְנִקְרָאֵךְ וְתַעֲנֵנוּ, נַעֲתִיר לְךָ וְהֵעָתֵר לָנוּ. שֶׁתִּהְיֶה עוֹלָה לְפָנֶיךָ קְרִיאָתֵנוּ וְעִסְקֵנוּ בְּפֶרֶק

שִׁירָה, כְּאִילוּ הִשַּׁגְנוּ כָּל הַסּוֹדוֹת הַנִּפְלָאוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת אֲשֶׁר הֵם חֲתוּמִים בּוֹ בְּכָל תְּנָאָיו. הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וְנִזְכֶּה לְמָקוֹם שֶׁהַנְּפָשׁוֹת הָרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת נֶחֱצָבוֹת מִשָּׁם, וּכְאִילוּ עָשִׂינוּ כָּל מַה שֶּׁמּוּטָל עָלֵינוּ לְהַשִּׂיג, בֵּין בְּגִלְגּוּל זֶה, בֵּין בְּגִלְגּוּלִים אֲחֵרִים. וְלִהְיוֹת מִן הָעוֹלִים וְהַזּוֹכִים לָעוֹלָם הַבָּא עִם שְׁאָר צַדִּיקִים וַחֲסִידִים. וּמַלֵּא כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה [כאן יכול לבקש ולפרט מה שנצרך], וְתִהְיֶה עִם לְבָבֵנוּ וְאִמְרֵי פִינוּ בְּעֵת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ, וְעִם יָדֵינוּ בְּעֵת מַעְבְּדֵינוּ. וְתִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה וְהַרְוָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וּמֵעֲפַר עָנְיֵנוּ תָּקִימֵנוּ, וּמֵאַשְׁפּוֹת דַּלּוּתֵינוּ תָּרוֹמְמֵנוּ. וּבְכֹחַ הַשִּׁירָה יִתְמַתְּקוּ כָּל הַגְּבוּרוֹת וְתִתְפַּשֵּׁט הַבְּרָכָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְנִזְכֶּה לְשׁוֹרֵר לֶעָתִיד לָבֹא. וְתָשִׁיב שְׁכִינָתְךָ לְעִיר קָדְשֶׁךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן.

טבלת הפסקות בתפלה לעניין דברים שבקדושה

	אשר יצר	ברוך הוא וברוך שמו	אמן של ברכות	קדיש (ה' אמנים ראשונים וא"ש"ר)[1]	קדושה	ברכו	מודים דרבנן
מאלוקינו עד ברוך שאמר	רשאי	רשאי	חייב	חייב	חייב	חייב	רק "מודים אנחנו לך". וי"א שיאמר הכל.
מברוך שאמר עד ישתבח (פסוקד"ז)[2]	יברך בין הפרקים	אסור	מותר	רשאי	קדוש ברוך וימלוך	חייב	רק "מודים אנחנו לך"
ק"ש וברכותיה	יברך אחר תפלת י"ח[3]	אסור	אסור	רשאי	רק קדוש וברוך	עונה	רק "מודים אנחנו לך"
תפילת י"ח	אסור	אסור	אסור	יהרהר	יהרהר	אסור	אסור
אלוקי נצור	אסור	אסור	אסור	חייב	רק קדוש וברוך	עונה	רק "מודים אנחנו לך"

1. לעניין עניית יהא שמיה רבה באמצע פרק של ק"ש וברכותיה, לדעת הראש"ל ביב"א (חלק ו' או"ח סימן ח') יש לענות עד יתברך בלבד, ולדעת הבא"ח לפי האר"י יש לענות עד דאמירן בעלמא (וכן כתב באורל"צ). ולכו"ע בין הפרקים יכול לענות עד דאמירן בעלמא.
2. בתוך ברכת ברוך שאמר וישתבח משהתחיל לומר "ברוך אתה", דינו כבאמצע הפרק של ק"ש.
3. לענין ברכת הרעמים יש הבדל בין אמצע הפרק של ק"ש וברכותיה לבין בין הפרקים, שבאמצע הפרק אסור לברך ובין הפרקים מותר.